ཀཱཡཱ་ཀཱཡི་ཀཱཀུ་ཨཱཡུ་ཨཱཡེ་ཀཱཡཱཡ།

།༄༅།། དབལ་ཀསད་བ་འཀུས་པའི་སྒྲབ་པའི་ཐབས་མདོར་བྱས་པ་དད།
བཀྲེད་པའི་ཅི་མ་པ་བསྒོམ་པའི་ཐབས་མདོ་དད་བཀྲེས་པ།
ཅི་མ་པ་ཚུལ། ཅི་མ་པ་ཚའི་ཆོམ་པ་ར་བཞད་པ་
བླད་འཀྲག་ཆོར་ཀྱའི་བད་མཛོད་བཅས་
བཞུགས་སོ།།

མཛད་པ་པོ། དབལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ།

བོད་ཕེན་ཐྲོ་བཟང་ཆོས་ཀྱུན།

ཀྲུང་སྟོད་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

২০২৫

གཞན་ཕན་ཆོས་སྒྲུབ་ཀུན་ལེགས་ཤོག

ཨཱཿ དབལ་གསང་བ་འདུས་བའི་སྐུབ་བའི་ཐབས་མཛོད་བྱས་བ་དང་།
བསྒྲེད་བའི་རིམ་བ་བསྒོམ་བའི་ཐབས་མཛོད་དང་བསྲེས་བ།
རིམ་བ་ལྔ་བ། རིམ་བ་ལྔའི་རྣམ་བར་ཕྲད་བ་
རྒྱབ་འདྲུག་ཏོར་ཀྱའི་བད་མཛོད་བཅས་
བཀྲ་ཤིས་སོ།།

མཛད་བ་པོ། དབལ་མགོན་འཕགས་བ་སྐུ་སྐྱབ།
བཟ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན།

རྒྱུ་སྐྱོད་དགེ་མཛོད་ཁང་།
༢༠༢༩

གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ།།

སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མངོན་བྱང་བ། མདོ་བསྡེས། རིམ་པ་གླུ་པ། རིམ་པ་ལྔའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཟུང་འཇུག་ཆོར་བཀའི་བང་མཛོད།

མཛད་པ་པོ། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐུ་སྒྲུབ། (དུས་རབས་གཉིས་པའི་ནང་།)
ཝཱ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན། (༡༥༦༧-༡༦༦༢)

བརྩོད་བྱ། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྟེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞི་བང་། ཟབ་ལམ་རིམ་པ་ལྔའི་སྐོར།

སྤྱི་ཁྲབ་སྒོག་སྐྱོན་པ། ᨅᩣᩉᩬᨶᩣ᩠ᨶᩮᩢ᩠ᨶᩣᨴᩮᩢ᩠ᨶᩣᨻᩣᨴᩮᩢ᩠ᨶᩣᨻᩣᨶᩣᨴᩮᩢ᩠ᨶ

༄ ཐོག་བཀོད།།

ཞེས།། དེ་སྐད་དུ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་རིམ་པ་གསལ་སྒྲོན་ལས། ཞི་ཆྭ་བླ་ཀེ་བདེ་བའི་མཚོན་པོ་དང་།། ས་ར་ཧ་དང་ཐུ་སྒྲུབ་ལ་སོགས་དང་།། ཐུ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་མ་སོགས་དབའ་བོ་དང་།།ཞེས་མོ་བྱེ་བས་བགྲོད་པའི་གསང་ཆེན་ལམ།། འདིར་འཇུག་པ་ནི་སྐལ་བ་བཟང་ངོ་ཞེས།། ལེགས་པར་སོམས་ལ་དགའ་བའི་བཞིན་ཀྱི་མདངས།། རབ་གསལ་འཛུམ་པའི་ཉམས་དང་ལྡན་པ་ཡིས།།ཞེས་རྣམ་གཡེང་སྟོད་ཀྱི་སྐྱོན་གསུམ་སྤྲོངས་ལ་ཉེན།། ཞེས་ཏི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར། ཞི་ཆྭ་བླ་ཀེ།ཞུབ་ཆེན་བདེ་བའི་མགོན་པོ། བླུབ་ཆེན་ས་ར་ཧ་པ། དེ་བཞིན་མགོན་པོ་ཐུ་སྒྲུབ་གཅོས་པའི་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ལྔ། ཐུ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་མ། མངའ་བདག་བི་སུ་ཀཱལྱ་ལ་སོགས་པའི་འཕགས་པའི་ཡུལ་ཀྱི་དཔའ་བོ་དང་དཔའ་མོ་བླུབ་ཐོབ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་གང་ནས་ཟུང་འཇུག་གི་ས་ལ་གཤེགས་པའི་ལམ་ཆེན་པོ། འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་མེ་གཅིག་པུ། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་རྩེ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྒྱུད་ཐབས་མདོར་བྱས་དང་། མདོ་བསྡེ། རྩོགས་རིམ་རིམ་པ་བཅས་ཀྱི་ངོ་སྤྲོད་ཐུང་ཙམ་ཞུ་བ་ལ།

དེ་ཡང་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཐབས་མཁས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད། བར་དུ་ཚོགས་བསགས། མཐར་བླ་མེད་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པ་ལྟར་ན། བསྐལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྡུ་རིལ་དུ་འོག་མིན་སྟུག་པོ་བཀོད་པར་མངོན་པར་རྫོགས་པ་སངས་རྒྱས་ནས་ཚོས་ཀྱི་ཟུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ལ་སོགས་པ་རྗེ་སྟེད་ཅིག་གསུངས་པ་དེ་རྣམས་ཚུལ་བསྡུས་ན་མདོ་སྡེགས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་སུ་འདུ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་སྟེ་སྟོད་

གསུམ་དུ་བསྟན་ནས་ཀཱཏྱཱ་ཡ་ལྔང་ཟབ་དོན་མདོར་བསྟན་ཏེ་བསྟན་བས་གསང་སྔགས་རྣམས་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་དང་། ཡང་དམ་ཚོགས་གི་སྐོར་འགའ་ཞིག་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་དུ་འདུས་པའང་ཡོད་པས་སྡེ་སྣོད་གསུམ་ཚར་གྱིས་བསྟན་པའང་ཡོད་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་གསང་སྔགས་བློ་མེད་རྣོ་རྩེ་ཟེག་པའི་ཙ་ཏྲ་དབལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་སུ་གསུངས་ཤིང་། ཡང་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་རྩེ་དབལ་གསང་བ་འདུས་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་ཕེ་ཛ་ལྡུ་ཀེས་ཞུས་པ་ཡོ་རྒྱན་མཁའ་འགྲོའི་ཕོ་བྲང་དུ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་རྒྱས་པ་དང་བསྟུས་པ་གཉིས་གསུངས་པ་དང་། བྱམས་པ་ལ་སོགས་པའི་འཕོར་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་བསྐྱར་དོགས་པའི་གནས་རྣམས་དེ་བ་ཞུས་པ་ལས་རྒྱུད་ཕྱི་མ་དང་། བཤད་རྒྱུད་རྩོད་རྟེ་ཟེང་བ། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། ལྷ་མོ་བཞེས་ཞུས། ཡེ་ཤེས་རྩོད་རྟེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ། ལྷ་ཡི་དབང་པོས་ཞུས་པ་སྟེ་བཤད་རྒྱུད་ཆེན་པོ་དྲུག་གམ་ཡོངས་བཀས་སུ་བཤད་རྒྱུད་ལྔ་དང་། ཐོག་མས་མཐུན་ཀྱི་རྒྱུད་རྩོད་རྟེ་སྟིང་པོ་རྒྱན་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་དང་། གཤེན་རྟེ་གཤེད་དམར་ནག་འཇིགས་གསུམ་ཀྱི་སྐོར་སོགས་རྩ་བ་དང་བཤད་པ། ཆ་མཐུན་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་གསུངས་སོ།།

དེ་ནས་སྔས་ཀྱི་ཐུ་བོ་དབལ་བྱག་ན་རྩོ་རྟེས་རྒྱུད་རྣམས་བསྡུ་བར་མངོད་དེ་སྒེགས་བམ་ངུ་བཀོད། རྒྱལ་པོ་ཕེ་ཛ་ལྡུ་ཀེས་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་ཏེ་ཚེ་གཅིག་ལ་རྒྱལ་བློན་འབངས་འཕོར་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་གསང་བ་འདུས་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱང་འདྲུག་གི་གོ་འཕང་བརྙེས། དེར་མ་ཟད་ཨོ་རྒྱན་ཀྱི་ལུང་པའི་ཐུང་མཆོངས་ཞེས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་མོ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱང་བསྟན་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཟུང་འཇུག་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་ཅིང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཚེ་ཀུ་སར་བདག་ཏེ་སུ་ཀཱཡ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་གསང་བ་འདུས་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་བརྙེས། དེའི་རྗེས་སུ་སློབ་དཔོན་པདྨ་སཾ་བྷ་ཝ་ཨ་རྱ་ཀ་ཡང་གསང་བ་འདུས་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་བ་ལྷ་ཚོགས་ཀྱི་གོང་ནས་བཏང་བ་བརྙེས་པ་ལ་སོགས་པ་མཁའ་འགྲོ་ཡེ་ཤེས་རྩོད་རྟེ་ཟེང་བ་དེས་ཀྱང་བྱང་སྡིང་སྐོར་གསུམ་གྱི་གཙོ་བོ་གསང་བ་བྱང

སུ་དེལ་མགོ་ན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ལྟ། དེ་དག་གི་རྗེས་འབྲངས་ཏེ་ལོ་ན་རོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ལམ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་བརྙེས་པར་གྱུར།

དེ་ལྟར་རྒྱུད་ཀྱི་བྱང་ན་མདོར་བསྡུས་ཙམ་བརྗོད་ཟིན། སྤྱིར་གསང་བ་འདུས་པའི་ཚོས་འབྱུང་རྒྱས་བསྡུས་སྣ་ཚོགས་ཤེ་གས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཡོད་ཅེང་། དེ་ཡང་བུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསང་བ་འདུས་པའི་ཚོས་འབྱུང་དེ་ཉིད་ཚོས་འབྱུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ཁ་གསལ་ལ་ཚད་མར་བརྟུང་ཏོས་པ་ཞེག་ཏུ་གྱུར་ཡོད། དེ་བཞེན་དུ་རྟེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་རིམ་པ་གསལ་སྟོན་གྱི་སྐབས་སུ་འཕགས་སྐོར་གྱི་གཞུང་གི་ཐད་ཀ་སོགས་པ་ཞེབ་ཅིང་ཟབ་བ་གསུངས་ཡོད་ཅིང་། དེས་ན་འདིར་རིམ་པ་གསལ་སྟོན་གྱི་སྐབས་ནས་རྟེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ལྟར་འཕགས་སྐོར་གྱི་གསང་བ་འདུས་པའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་བྱང་བ་མདོར་བསྡུས་ཙམ་ཞུ་བའི་དབང་དུ་བཏང་ནྱ། དེ་ལ་སྤྱིར་འཕགས་ཡུལ་དུ་གསང་བ་འདུས་པའི་དགོངས་པ་འཁེལ་བའི་ལུགས་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་གཏན་ཚིགས་ཆེ་བའི་ལུགས་སོལ་ཆེ་བ་བཞི་བྱུང་། དེ་ཡང་མགོན་པོ་སྒྲུབ་ཀྱེས་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་བཀག་བའི་འཕགས་ལུགས་དང་། སྒོན་དཔོན་སྐེག་བའི་རྩོ་རྗེའི་སྒོན་མ་སྒོན་དཔོན་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱེས་ཀྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་བཀག་བའི་ལུགས་དང་། སྒོན་དཔོན་ཀུ་ལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལ་མཁས་པ་མི་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་སྒོན་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོས་གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གཙོ་བོར་བཀག་པ་ཞེག་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་མཁས་གྲུབ་ཤིན་ཏུ་མས། སྤ་མ་རྣམས་དང་ཆུང་མི་འདྲ་བའི་དགོངས་པ་བཀག་བའི་ཚུལ་ལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་སུ་གྲགས་པ་སྟེ། མདོར་ན་གསང་འདུས་ཀྱི་དགོངས་པ་འཁེལ་བའི་ལུགས་སོལ་ཆེན་པོ་བཞི་བྱུང་ལ། དེ་བཞིའི་ནང་ནས་ཀྱང་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་རྣམས་སུ་འབྱུང་བ་ལྟར་གསང་འདུས་ལུགས་ཆེན་པོ་གཉིས་ཞེས་འཕགས་ལུགས་དང་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་གཉིས་གྲགས་ཆ་ལ། དེ་ལྟར་ལུགས་བཞི་ཡི་ནང་ནས་གསང་འདུས་འཕགས་ལུགས་ནི། ཙ་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་འཁེལ་དང་། བསྟེད་རིམ་གྱི་སྒྲུབ་སྐོར།

རྟོགས་རིམ་གྱི་མན་ངག །ལས་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སོགས་ཚ་གང་ཐད་ནས་མན་ངག་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་ཟུན་སྡུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡོད་པས་ལུགས་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ཕྱི་ཐུན་སྐྱེ་དང་། སྒྲུ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་མ། ས་བདག་བི་སུ་ཀལྤ་རྣམས་ཀྱིས་གསང་འདུས་ཀྱི་གཞུང་མཛད་པ་མེད་པར་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་དུ་གསུངས་ཤིང་། སྒོག་དཔོན་བརླ་རྡོ་རྗེས་གསང་བ་འདུས་པའི་སྒེང་གཞིའི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་ཤིང་། ཁྱད་པར་དུ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ཁྱད་ཆོས་འབྱུང་དུ་ཐོན་པའི་ལེགས་བཤད་གསང་བ་སྒྲུབ་པ་ཞེས་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་མཛད་ནས་འཆད་ཉན་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ། སྒྲུབ་ཐོབ་ས་ར་ཧ་པས་གསང་འདུས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་སྒོམ་སུ་མཛད་པ་ཟེད་ནའང་སངས་རྒྱས་ཐོད་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལ་སོགས་པའི་གསང་སྔགས་མང་དུ་གསུངས། དེ་ནས་ལུགས་འདི་ལ་ཚད་མར་གྱུར་པ་མགོན་པོ་སྒྲུ་སྒྲུབ་བྱོན་ཅིང་། དེ་ཡང་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ལྔ་ཞེས་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ལེགས་བཤད་རྣམས་སུ་འབྱུང་བའི་ཡབ་སྲས་ལྔ་ནི། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྒྲུ་སྒྲུབ་དང་། སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་ཤ་རཱ་ཧ་པ། སྒོག་དཔོན་སྒྲུ་ཡི་བྱང་ཆུབ། ཤཱཀྱ་བཤེས་གཉེན། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་སྟེ་ཞལ་བཞི་པ་ཟུའི་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ལྔ་སྟེ་ལ་མངོ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ལྔ་སྒོག་དཔོན་བརྒྱུད་དང་བཅས་པས་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྟན་པ་ཉི་མ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཡང་ཐོག་མར་མགོན་པོ་སྒྲུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟའི་སྲོལ་ཟེས་ཤིང་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་གཙོ་བོ་གསང་བ་འདུས་པའི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས་པ་ནི། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་སྒྲུ་སྒྲུབ་རྗེ་རྗེ་ཅན་ཞེས་གསུངས་པས་སོ།། དེ་ཡང་མགོན་པོ་སྒྲུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་གསང་འདུས་ཀྱི་གཞུང་གང་དང་གང་མཛད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གཞུང་གཞན་གྱི་སྐོར་རིམ་ལྟ་གསལ་སྒྲོན་དུ་ཤེན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལྟ་དེའི་ནང་ནས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་བསྒྲིད་རིམ་གཅོ་བོར་སྟོན་པ་མདོར་བྱས་དང་མདོ་བསྡེས་གཉིས་མཛད། རྟོགས་རིམ་གཅོ་བོར་སྟོན་པ་རིམ་ལྔ་མཛད་ཅིང་། གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་འབྱེལ་ལ་སོགས་པ་གཞུང་མང་དུ་མཛད་དོ།། རྒྱ་འབྱེལ་འགའ་ཞིག་ཏུ་མགོན་པོ་སྒྲུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་

རྒྱུད་ཀྱི་ཉེ་གཅིག་མངོད་བར་བཤད་ཀྱང་། དཔལ་བསྟན་འགྱུར་དུ་འཕྲོགས་པ་ཟླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཚན་འཁོད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འཁྲིལ་པ་འདི་ནི་མགོན་པོ་ཟླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མངོད་པ་མིན་པར་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་གསུངས་སོ།། སྒྲུབ་ཐབས་མདོར་བྱས་འདི་ནི། མགོན་པོ་ཟླུ་སྒྲུབ་ནས་བཟུང་དལ་ཕྱི་བར་གསང་འདུས་འཕགས་ཡུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་བསྟེད་རིམ་གྱི་ཁྲིད་ཡིག་བརྒྱ་ཐུང་མང་པོ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚུ་བོའི་འབྱུང་ཁུངས་གང་ན་ཐུག་པ་ཕྱི་བྱའི་གཞི་དང་རྩ་བ་གཅིག་ཏུ་ཡིན་ཞེང་། འདིའི་མཚན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནའང་མདོར་བྱས་པ་ཞེས་གསུངས་པས་ཤིན་དུ་རྒྱས་པ་མིན་པས་ལག་ཏུ་ཟློངས་བའེ་བ། མདོན་རྟོགས་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཞལ་གསལ་བ། རྒྱུད་ཀྱི་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བ། བྱིན་རླབས་ཀྱི་ཚན་ཁ་འབབ་བ་ཡིན་པས་གཞུང་འདི་ནི་རིན་ཆེན་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ཡུ་བཤིན་ཏུ་རྩ་ཆེ་བའོ།། དེ་ཡང་འཕགས་ཡུགས་ཀྱི་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྟེད་རིམ་འདིད་ལྟ་སོ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མངོད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཡུགས་སུ་ལྟ་བཅུ་དགུའི་རྣམ་གཞག་མངོད་པ་སོགས་ཡོད། དེ་ལ་འདིད་ལྟ་སོ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མངོད་པ་ནི། གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད་ལས་ལུས་དབེན་གྱི་ལྟ་ཉིཤུ་མ་གཉིག་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པས་ལྟ་སོ་གཉིས་རྗེ་ལྟང་འགྱུར་སྟམ་ན། འདི་ནི་མགོན་པོ་ཟླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཪྩ་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲས་བའི་དོན་བཤད་རྒྱུད་རྗོ་རྗེ་ཐེང་བའི་གློང་གཞི་ཤཱནས་སུ་ཁྲོད་བཅུ་བཅས་ལྟ་བཅུ་གཉིས་དངོས་སུ་གསལ་བ་དག་འདིད་ཁ་བསྐངས་ནས་གསུངས་ཤེང་། ལྟ་སོ་གཉིས་འདིའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འོང་བའི་སྒྲུབ་ཆེད་ཁུངས་དང་བཅས་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་ཟླུ་བྱང་གིས་རྣམ་གཞག་རིམ་པར་ཕྱུང་བའི་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དཔེར་བཀོད་ནས་ལུང་དང་རིགས་པས་སྒྲུབ་པར་མངོད། དེས་ན་འདིད་སྒྲུབ་ཐབས་མདོར་བྱས་སུ་ལྟ་སོ་གཉིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྟོམ་པར་གསུངས་པ་ནི། ཪྩ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་བཤད་རྒྱུད་རྗོ་རྗེ་ཐེང་བས་བཀག་བའི་རྗེས་སུ་འབྱངས་པ་ཡིན་ཅེང་། དེ་ཡང་སྒྲུབ་ཐབས་མདོར་བྱས་འདི་ལ་ཆིངས་མི་འབྱེད་བ་བྱུག་ཡོད་ཅེང་། བཤད་རྒྱུད་རྗོ་རྗེ་ཐེང་བར་དེ་ཉིད་ཞེ་དགུའི་ཆིངས་གསུངས་པ་ལྟར་འདིད་ཡང་དེ་གཞི་ལ་བཞག་ནས་དེ་ཉིད་ཞེ་དགུའི་ཆིངས་མངོད་དོ།།

དེ་ལྟར་དེ་ཉིད་ཞེ་དགྱིའི་ཚངས་དང་ལྡན་པོ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སོགས་ནི་དེབ་མཚོག་དང་པོའི་དགོངས་པ་འགའ་ཞིག་བློངས་པ་དང་། གཅོ་བོ་བཤད་རྒྱུད་རྣོ་རྩེ་སྡེང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲས་པ་ཁོང་ནས་སྡུངས་པ་ཡིན་པ་ནི་སྒྲུབ་ཐབས་མདོར་བྱས་རང་ལས། རྣོ་རྩེ་སྡེང་བ་དེབ་མཚོག་སྒྲུབ་ཤེང་གིས། །ངེས་དོན་རྣམ་པ་ལྔས་འཆི་བསྲུབས་པ་ལས།། སྒྲུབ་བའི་ཡན་ལག་བདུད་རྩི་གང་ཐོབ་དེས།། འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་འཆི་མེད་སྡུད་ཐོབ་ཤོག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

དེ་ཡང་སྒྲུབ་ཐབས་མདོར་བྱས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་གཅོ་བོ་ནི་སྐུ་གསུམ་ལམ་འཁྲིར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་ཀླུ་བྱང་གི་རྣམ་གཞག་རིམ་བར་སྒྲུང་བྱ་གཞིའི་སྐུ་གསུམ་དང་། སྒྲོང་བྱེད་ལམ་གྱི་སྐུ་གསུམ། སྒྲུབས་པ་འབྲས་བུའི་སྐུ་གསུམ་སྟེ་སྐུ་གསུམ་ཚན་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་སྒྲོང་བྱེད་ལམ་གྱི་སྐུ་གསུམ་སྒྲུབ་བྱ་གཞིའི་སྐུ་གསུམ་དང་རྗེ་ལྟར་རྣམ་པ་མཐུན་ཚུལ་དང་། དེས་འབྲས་བུ་སྐུ་གསུམ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་བཅས་མདོར་བྱས་ཀྱི་མན་ངག་སྟིང་པོ་རྣམས་གསལ་ཞིང་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པར་མཛད། དེ་བཞིན་དུ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་སྒྲུབ་ཐབས་མདོར་བྱས་ཉིད་གཞིར་བྱས་ནས་སྒྲུབ་ཐབས་རྣལ་འབྱོར་དག་རིམ་མངོད་ཅིང་། གོང་དུ་གསལ་བ་ལྟར་མདོར་བྱས་ཀྱི་མན་ངག་གཅོ་བོ་སྐུ་གསུམ་ལམ་འཁྲིར་གྱི་སྐོར་རྣམས་སློབ་དཔོན་ཀླུ་བྱང་གིས་བཀླལ་བ་ལྟར་མངོན་ཅིང་ཉེ་རིང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཟུང་བ་ལྟར་བཀོད། གཞན་ཡང་སྐུང་འཁོར་གྱི་མན་ངག་ལ་སོགས་པ་མདོར་བྱས་སུ་མི་གསལ་བའི་བསྟེད་རིམ་གྱི་མན་ངག་མང་པོ་ཞིག་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བའི་རྗེ་སེམས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་བློངས་ཏེ་འཕགས་སྐོར་གྱི་བསྟེད་རིམ་གྱི་མན་ངག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གང་ཟག་གཅིག་གིས་སྡུན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་ཇི་ལྟར་བསྟོམ་པའི་ཚུལ་གསལ་བར་མངོན་པའི་ཕྱིར་བཀའ་སྩལ་པ་ལྟར་ཡང་ཞུ་ཞིག་ཡིན། དེའི་སྐོར་རྒྱས་པར་མཁས་བྱེད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བསྟེད་རིམ་དངོས་བྱང་རྒྱ་ཚད་སོགས་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས། མདོར་ན་སྒྲུབ་ཐབས་མདོར་བྱས་ནི་མགོན་པོ་ཟླ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་གསུང་ཏེ་མ་མེད་པ་མན་ངག་གཅད་བསྡུས་

པ་ཞེག་ཡིན་པས་རང་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་འཚད་ཉན་དང་སྦྱོམ་སྤྱད་སོགས་ད་ལྟའི་བར་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་མཛད་དུ་ཡོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྣ་ཚ་བཟང་ངོ་།།

མདོ་བསྡེ་ནི། གོང་དུ་གསལ་བ་ལྟར་མདོར་བྱས་སུ་གསལ་བའི་མན་ངག་རྣམས་ལ་གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཁུངས་རེ་ཡོད་པ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ་མདོ་ཞེས་པ་རྩ་རྒྱུད་དང་བསྡེ་ཞེས་པ་ནི་བསྟེད་རིམ་གྱི་མན་ངག་རྣམས་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཁུངས་རེ་དང་སྦྱར་ནས་གསུངས་པ་ལ་མདོ་བསྡེ་ཞེས་ཟེར་ཞེང་། དེ་ཙམ་མ་ཟད་སྒྲུབ་ཐབས་མདོར་བྱས་སུ་མ་གསལ་བའི་མན་ངག་ཡང་མང་དུ་གསུངས་ཡོད། དེས་ན་རྒྱུད་དུ་གབ་པའི་མན་ངག་རྣམས་ཤེན་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་ཡོད་པས་སྒྲུབ་ཐབས་མདོར་བྱས་ལ་འཚད་ཉན་དང་སྦྱོམ་སྤྱད་མང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་བསྡེ་འདི་ཉིད་ལ་ཡང་ཡང་འདྲེས་པར་བྱེད་པ་ཤེན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ཡོད། དེ་ལྟར་བྱས་ཚེ་རྩ་རྒྱུད་དུ་མན་ངག་གོང་འོག་དགྱེས་པ་རྣམས་རྫོ་རྗེ་སློབ་མ་གཅིག་གིས་ལམ་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་ཆ་ཚང་བ་ཞེག་ཏུ་སྤྲིག་ཐུབ་པ་ཞེག་འབྱུང་བར་གདོན་མི་ཟའོ།།

དེ་ནས་རྗེགས་རིམ་རིམ་ལྟའི་སྐོར་མདོ་ཙམ་བརྗོད་ན། རིམ་པ་ལྟ་འདི་ནི་དུས་འཁོར་མ་གཉིགས་པ་རྒྱུད་སྡེ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེགས་རིམ་གྱི་མན་ངག་རྣམས་མཐར་གཏུགས་ནས་གོང་སོ་སྐྱེ་སྟེ་ཀྱི་ཉིན་ཀྱི་ཐ་མ་ལ་ཕྱི་ནང་གི་ཁ་ཐུག་ཏུ་ཐུག་ཅིང་ཐུག་པ་ཞེག་འབྱུང་བར་གདོན་མི་ཟའོ།།

དེ་ནས་རྗེགས་རིམ་རིམ་ལྟའི་སྐོར་མདོ་ཙམ་བརྗོད་ན། རིམ་པ་ལྟ་འདི་ནི་དུས་འཁོར་མ་གཉིགས་པ་རྒྱུད་སྡེ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེགས་རིམ་གྱི་མན་ངག་རྣམས་མཐར་གཏུགས་ནས་ཅད་ཀྱི་རྗེགས་རིམ་ལྟའི་ནང་ཏུ་འདུས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རིམ་པ་ལྟ་ནི། རྗོ་རྗེ་བརླས་པའི་རིམ་པ། སེམས་དཔའ་གསུམ་ཀྱི་རིམ་པ། ཀུན་རྗོབ་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་རིམ་པ། དོན་དམ་འོད་གསལ་ཀྱི་རིམ་པ། གཉིས་མེད་ཟུང་འཇུག་གི་རིམ་པ་སྟེ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ད་ལྟའི་རིམ་ལྟའི་གཞུང་འདི་ཉིད་ལ་རིམ་ལྟ་གསལ་སྒྲོན་དུ་ཇི་ལྟར་གསལ་བ་ལྟར། མགོན་པོ་ཀུན་སྒྲུབ་རང་གིས་མཛད་པའི་རིམ་ལྟ་ཞེས་པའི་བསྟན་བཅོས་རྩོལ་པོ་ཞེག་ཡོད་པ་དང་མེད་པས་ཀང་ཁྱད་གཞི་མཐུན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་མཁས་པ་མང་པོས་བཞེད་ཅིང་། དེ་ལ་རིམ་པ་ལྟ་བགྲང་ཚུལ་ནི། མདོར་བྱས་རིམ་པ་དང་པོ། དེ་ནས་རྗེ་རྗེ་བརླས་པའི་རིམ་པ། སྒྱུ་ལུས། ཟོད་གསལ། ཟུང་འཇུག་སྟེ་རིམ་པ་ལྟ་དང་། ཡང་ད་ལྟའི་གཞུང་

འདིར་གསལ་བ་ལྟར་རྩོར་བརླག། སེམས་དམིགས། སྐྱུ་ལུས། འོད་གསལ། ཟུང་འཇུག་སྐྱེ་རིམ་ལྔར་བཀྲང་བ་བཅས་མི་འབྱ་བ་གཉིས་ཡོད། དེ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། རིམ་ལྔའི་རིམ་པ་གཉིས་པ་སེམས་དམིགས་ཀྱི་རིམ་པ་འདིའི་མཛད་བྱང་ལ་ཤྲཱི་བཻས་གཉེན་གྱི་མཚན་འཁོད་པ་འདིས་འབྲལ་གཞི་བྱས་ནས་རིམ་པ་གཉིས་པ་ཆ་ཚང་མགོན་པོ་ཤྲཱི་སྒྲུབ་ཀྱི་གསུང་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དང་། རིམ་པ་ལྔ་ཞེས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཅི་ལ་པོ་ཞེག་མེད་པར་འདོད་པ་སོགས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་མང་དུ་བྱུང་། དེ་དག་ལ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེས་པོས་དབྱད་པ་ཞེབ་ཟླ་མཛད་པའི་གྲུབ་དོན་དུ་མགོན་པོ་ཤྲཱི་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་རིམ་པ་ལྔའི་གཞུང་ཅི་ལོ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་རིམ་པ་གཉིས་པ་སེམས་དམིགས་ཀྱི་རིམ་པ་ནི་སྟོང་མགོན་པོ་ཤྲཱི་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པ་ལ་སྣང་ཀྱི་ཚར་ཤྲཱི་བཤེས་གཉེན་ཀྱིས་ཁ་བསྐངས་པ་ཞེག་ཡིན་པར་གསུངས་ཡོད། དེ་ལྟར་མིན་པར་མདོར་བྱས་རིམ་པ་དང་པོར་བཀང་བ་མི་འཐད་པ་ནི་མདོར་བྱས་ལ་བསྟོ་བ་ལོགས་སུ་གསུངས་ཤེང་། རིམ་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་བསྟོ་བ་ནི་རིམ་པ་ལྔ་པའི་མཐར་ཐུན་དུ་མཛད་པ་སོགས་རྒྱུ་མཚན་མང་དུ་གསུངས་སོ།།། དེས་ན་གང་ལྟར་ཡང་མགོན་པོ་ཤྲཱི་སྒྲུབ་ཀྱི་རིམ་ལྔ་འདི་ནི་མན་ངག་ཡིད་བཞིན་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ཞེག་ཡིན་པས་འདིའི་དགོངས་པ་འཁྲིལ་བའི་རིམ་པ་ལ་ཡང་། འཕགས་པ་ལྷས་རིམ་ལྔའི་དོན་ཀྱི་གནད་རྣམས་གསལ་བར་སྟོན་པ་སྨྲོད་བསྡུས་མཛད་ནས་རིམ་ལྔའི་དོན་གཏན་ལ་ཕབ། སྨོན་དཔོན་ཀྱུ་བྱང་གིས་བསྒྲིད་རིམ་གཅོ་ཙོར་སྟོན་ཞིང་ཞར་ལ་རིམ་ལྔའི་དོན་མང་དུ་གསུངས་པ་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་མཛད། དེ་བཞིན་དུ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་སྨོན་གསལ་གྱི་སྣབས་སུ་ཡང་རིམ་པ་ལྔ་ཡི་དོན་གོང་འོག་ཀུན་ཏུ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གསུངས་པར་མཛད། དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚད་པར་དུས་ཐྱིས་བྱོན་པ་གཤེགས་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་བླུབ་ཐོབ་ལ་ལི་ཏ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་མགོན་པོ་ཤྲཱི་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗོགས་རིམ་ལྔ་རྣམ་གཞག་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་སྐོ་ནས་བཀའ་ལ་སོགས་མདོར་ན་དུས་འཁོར་མ་གཏོགས་པའི་ཟླ་མེད་ཀྱི་རྗོགས་རིམ་ཀུན་ལ་མགོན་པོ་ཤྲཱི་སྒྲུབ་ཀྱི་རིམ་ལྔ་འདིས་རྒྱས་འགེངས་པར་མཛད་ཅིང་། ལྷག་པར་དུ་མ་རྒྱུད་ཀྱི་རྗོགས་རིམ་རྣམས་ལས་ཟླུང་དབུ་མར་འདུ་བའི་

ཐབས་སུ་གཏུམ་མོ་སོགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གསུངས་ཀྱང་། རིམ་པ་ལྔག་མ་འོད་གསལ་སྐྱུ་ལུས་རྒྱང་འདྲུག་གི་རིམ་པ་ནི་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་གསང་བ་འདུས་པ་འདི་ལ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བརྗོད་བཞིན་དགོས་པའང་རྒྱུ་མཚན་འདིས་གྲུབ་བོ།།

མདོར་ན་རིམ་ལྟ་གསལ་སྒོམ་དུ་གསལ་བ་ལྟར་འཛགས་ཡུལ་དུ་རིམ་ལྟའི་འཁྲིལ་པ་སྟོན་ཚད་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་། བོད་དུའང་ཨ་མ་གོང་མ་མང་པོས་རིམ་ལྟའི་ཁྲིད་ཡིག་རྒྱས་བསྡུས་སྣ་ཚོགས་ཤིག་མཛད་ཅིང་། ལྟག་པར་དུ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་རིམ་པ་ལྟ་ཡི་དོན་ཆམས་ལག་མཐིལ་དུ་སྐྱུ་རུ་བཞག་པ་ལྟར་རིགས་པ་བརྒྱ་ཐུག་མང་པོའི་སྒོ་ནས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བྱས་པ་རྗོགས་རིམ་རིམ་ལྟ་གསལ་སྒོམ་མཛད་དེ་ས་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་གསང་བ་འདུས་པས་ཁྱབ་པར་མཛད་པ་ནི་བཀའ་དྲིན་གཞན་མཐའ་བྲལ་བའོ།། དེས་ན་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་གདམས་ངག་གི་མཁན་པོ་ཉི་དང་རྒྱ་དེ་ཆམས་ད་ལྟ་ཞེལ་མ་བཞུགས་པ་མིང་གི་ལྟག་མ་ཙམ་དུ་བྱུང་ནའང་། ཁོང་ཆམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་བཅུད་ལྡུང་བའི་གདམས་པ་ཟབ་མོ་ལེགས་བཤད་མེག་ཁ་ཟེས་པ་ལྟ་བུ་འདི་ཆམས་ལ་ད་ལྟ་མཛལ་དུ་ཡོད་ཅིང་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྐལ་བ་བཟང་ཞིང་། ཁོང་ཆམས་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་ཀྱང་འདི་དག་ཡིན་པས་རང་ཅག་ཆམས་ཀྱིས་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཐུགས་སྒོམ་རྗེ་ལྟ་ལྟར་མཛད་པ་ལྟར་གོང་ནས་ཀྱང་ཐུགས་ཀྱི་བཅུད་ལྡུང་བའི་ཚོར་སྣང་ཞིག་ཏུ་ཡང་ཤེས་པ་ཞིག་ཡོད་ན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས

དེ་སྐུ་བོད་དུ་བསྐྱན་པ་ས་དང་རྩོ་དང་ལྟུང་བྱུང་ཀྱང་ཤང་བར་ལམ་ཞིག་ནས་བསྒྲེད་རྫོགས་ཀྱི་རྒྱུ་གཞུང་རྩ་བ་རྣམས་བསྐྱན་འགྱུང་དུ་ལུས་ནས་རང་རང་གི་བློ་མ་རེའི་ཁྱེད་ཡིག་གཅོ་བོར་བརྒྱང་ནས་འཚད་ཉན་བྱེད་པའི་སྔོལ་དང་བར་གྱུར། དེའི་རྗེན་གྱིས་རྒྱ་གཞུང་མང་པོའི་ཁྱེད་རྒྱན་ཚད་ཅིང་ལུང་རྒྱན་ཡང་མང་པོ་ཀུབ་པ་དེས་ན། ད་ལྟ་བོད་སྐད་དུ་བསྐྱན་འགྱུར་པོ་ཏེ་ཉིས་བརྒྱ་སྟོག་གཞུགས་ཀྱང་ལུང་རྒྱན་ཡོད་པ་པོ་ཏེ་བཞི་བཅུ་ལྔག་ཙམ་ལས་མེད། དོན་འདིར་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆེན་པོས་ཐུགས་ཀྱིས་མ་བཟོད་པར་རྒྱ་གཞུང་དེ་དག་གི་ཁྱེད་རྒྱན་ཐུགས་དལ་ཆེན་པོས་བཅལ་བར་མངོད་ཅིང་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་ནས་རང་རང་གི་བོད་འཁྱེལ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱེད་ལུང་གནང་སྐབས་སུ་ཆེད་གཉེར་གྱིས་ཀྱ་གཞུང་རྣམས་དང་སྦྲགས་ནས་སྤེལ་བར་མངོད་པ་མ་ཟད།ཕྱིན་ཆད་འཆད་ཉན་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུན་འདི་མ་ཉམས་པར་རྒྱུན་འཁྱོངས་དགོས་པའི་བཀའ་རྒྱས་པར་ཡང་བཀུབ་པར་གྱུར་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་མདོར་བྱས། མདོ་བསྡེ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་ལྔ་རྣམས་རང་རང་གི་ཏྲིཀ་སོགས་དང་སྦྲགས་ཏེ་འཚད་ཉན་མ་ཉམས་པར་དགོས་པའི་བཀའ་བསྩལ་པ་བཞིན། ཟབ་ཚུང་བདག་ལུ་བྱས་ཀྱང་ལོ་རེའི་བསྒྲེད་རིམ་དུས་ཁྱེད་ཀྱིས་ཆེན་ཀྱི་བསྐྱབས་འདི་དག་ཅི་རིགས་པ་མཉམ་སྦྱོར་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་ཁྱེད་ཀྱིན་ཡོད་ཀྱང་། ཡན་པ་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བར་མི་མཐས་པས་ཁྱེད་སྐྱེས་ཆེན་ཀྱི་བསྐྱན་འཛིན་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་དུ་འཛོག་གནང་ཡོད་པར་གྱས་པས་བྱས་བཙུགས་ཐལ་སྦྱར་གྱིས་གསོལ་བ་སྨྱིང་ནས་འདེབས་རྣམས་རྒྱུ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་མདོར་བྱས་དང་རིམ་ལྔ། རིམ་ལྔའི་རྣམ་བཤད་བཅས་དུས་གསང་དུ་སྐྱབ་སྐབས་འདི་གི་དབེ་མཛོད་ནས་བསྐྱལ་མ་ཞུས་ནོན་བཞིན་སོང་སྟོང་སྟོང་དགེ་བཤེས་མ་ཀེ་རྡུ་དཔལ་མཁས་གྲུབ་ཆོར་བཟང་གིས་བྱིས་པ་དགེ་ལེགས་འཛེལ།།

༥ དབེ་སྐྱོན་གསལ་བཤད།

།། འདིར་གསང་ཆེན་དབལ་ལྡན་རྒྱུད་སྡེ་བྱ་ཚང་དུས་མཛོད་ཀྱི་འགན་དམིགས་གཙོ་བོ་འཇིག་རྟེན་ཡོངས་ཀྱི་འཇུག་པ་ཆེན་པོ་མཉམ་མེད་ཤཱཀྱ་སེང་གེའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཐེག་པ་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞིས་བསྟུས་པའི་མདོ་སྡུགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་ཆེ་ལ་གཏིང་ཟབ་པའི་གདམས་ངག་རྣམས་མི་ཉམས་རྒྱུན་གནས་དང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཡུན་དུ་གནས་པའི་ཐབས་ལ་རེ་གཅིག་ཏུ་འབད་དགོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཞུང་དེ་དག་ལློ་གསལ་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉིན་རེ་བཞིན་རྒྱུན་གྱི་སློབ་སྦྱོང་དང་ཉམས་བཞེས་ལ་སྨིན་པའི་ཆེད་དུ། ཟབ་མོ་རྟོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཚོས་སྐོར་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་དེའི་རྒྱུན་དགོན་པའི་འཛགས་བོད་ཀྱི་གཞུང་གལ་ཆེ་བ་ཁག་གསང་ཆེན་སྡེ་རྒྱུད་བོད་ཟེང་ཞེས་སུ་སྦྱལ་གྱི་དེའི་ཚོགས་རིམ་བཞིན་དཔང་སྐྱན་ཞུས་དང་ཞུ་སུས་སུ་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་ན།

དུ་ལམ་ལ་སྐྱབས་རྗེ་སློབ་དཔོན་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་སྔ་ནས་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྟེད་རྫོགས་ཀྱི་སྙིང་པོ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མདོར་བྱས་པ་དང་། རིམ་པ་ལྔ་པ་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་ཁྲིད་ཟབ་མོ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་རྒྱུའི་ཞལ་བཞེས་བཟང་པོ་སྤྱི་བོར་ཕེབས་པ་དང་བསྟུན། འདི་ག་དང་མཛོད་ནས་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གསུང་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་<<སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མདོར་བྱས་པ་>> དང་། <<རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྟེད་པའི་རིམ་པ་བསྒོམ་པའི་ཐབས་མདོ་དང་བསྡེས་པ།>><<རིམ་པ་ལྔ་པ་>>གསུམ་བསྟན་འགྱུར་དང་བསྡུར་མ་གཞིར་བཞག་ཐོག་ཅོ་དཔར། སྨར་དཔར། པེ་ཅིང་། ཞ་དཔར། གསེར་བྲིས་བཅས་ཞིབ་བསྡུར་གྱིས་མི་མཐུན་པ་རྣམས་ཡོད་འོག་མཆན་དུ་བཀབ། མདོར་བྱས་དང་རིམ་ལྔ་གཞིས་ཞ་དཔར་དུ་ཞིབ་འདྲུག་

གི་ལམ་ནས་གཞུང་མི་འདྲ་བ་ཇི་སྙེད་ཅིག་དྲངས་པ་ལས་གལ་ཆེ་བ་ཚག་ཡོ་དང་། ལེགས་སྦྱར་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ཚོག་མི་འདྲ་བ་རྣམས་ཀྱང་འདིའི་འོག་མཆན་དུ་བཀོད་ཡོད།

བཅ་ཆེན་སློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་གསུང་<<མགོན་པོ་སྒུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མངོད་པའི་རིམ་པ་ལྔའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྒྱང་འདྲགྱོད་བྱའི་བང་མཛོད་>>ཅེས་པ་ནང་བསྟན་དུས་མཛོད་དུ་གསལ་བའི་ཚེགཅོས་རིས་ཡིག་ཐེང་དྲུག་ཅན་གཉིས་ཡོད་པའི་དཔར་རྙིང་གཉིས་དང་། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་བཀས་ལྷུན་དཔར་མ་བཅས་པན་ཚུན་དུས་བསྡུར་ཞུས། མ་དུས་ཁག་གི་ནང་དུ་དོན་ལ་ཁྱད་པར་ཆེར་མེད་ཀྱང་འབྲི་ཚུལ་དང་། འདས་མ་འོངས། བྱ་བྱེད་སོགས་མི་འདྲ་བ་བསྡུར་མཆན་དུ་བཀོད་དེ་གང་དག་པར་མཐོང་བའི་ཚ་རྣམས་དཀྱུས་སུ་བཀོད་ཅིང་གཞན་རྣམས་འོག་མཆན་དུ་བཀོད། ཡིད་གཉིས་མི་དགོས་པའི་ཡིག་རྐོང་རྣམས་བསྡུར་འབྲས་སུ་བཞག་པ་ལས་འོག་མཆན་དུ་བཀོད་མེད། རྣམ་བཤད་དུ་གསལ་བའི་རིམ་ལྔའི་རྩ་ཚོག་རྣམས་བསྟན་འགྱུར་ནང་གི་རིམ་ལྔའི་རྩ་བ་དང་ཚོག་ཟིན་མི་མཐུན་པ་གང་འཚམས་ཡོད་ཀྱང་རྩ་བ་ཟུར་དུ་ཞིབ་བསྡུར་ཞུས་ཟིན་པས་འདིར་བསྡུར་མཆན་བཀོད་མེད།

ལུང་མཆན་ནི། ཁྲངས་བཅོལ་གྱི་ཡིག་ཆ་ཁག་ལ་དཔྱད་ཞིབ་གནང་བདེའི་སྐད་ལུང་འཇེན་རྣམས་བཀའ་བསྟན་གཉིས་སྟེ་དགེ་དཔར་མ་ལ་གཞི་བཅོལ། སྟེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ་བཤད་རྒྱུད་རྗོ་རྗེ་ཟེང་པ། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༢༢༥བ་ཞེས་བཀའ་བསྟན་གང་ཡིན་གྱི་མཚན་དང་། གཞུང་གི་སྟེ་ཚན། པོད་ཟེང་གི་སྟེ་པ། བསྟན་བཅོས་ལ་མངོད་པ་པོ། གཞུང་མཚན། ལེའུའི་མཚམས། ཤོག་གྲངས། མདུན་རྒྱས་'ན' རྒྱབ་རྒྱས་'བ' ཐིག་ཟེང་གི་གྲངས་བཅས་ཁ་གསལ་དང་འབྲེལ་ལུང་ཚོག་མི་མཐུན་པ་རྣམས་རེ་རེ་བཞིན་བཀོད་པ། དེས་ན། སྟེ་བཀའ་བྱ། 'རྒྱང་སྟ་དང་ནི་རངངོ་བོ།།' ཞེས་པར་གཞུང་བྱ། 'རྒྱང་སྟ་ཡི་ནི་རངངོ་བོ།།' ཞེས་པ་སྟ་བྱ། དཀྱུས་སུ་ཡོད་པའི་ལུང་གི་མཚམས་གསལ་པོར་འབྲེལ་པའི་ཚེད་ལུང་ཚོག་གི་ཐོག་མཐའ་གཉིས་སུ་རྐྱབས་"" "འདི་དང་། ལུང་ཚོག་དེའི་ནང་དུའང་ཚོག་ཤད་

རེ་གཉིས་མི་མཐུན་པ་བྱུང་ཚེ་རྟགས་“ ’འདི་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བཅུག་ཡོད་པ་དེའི་ནང་ན། རྩོ་རྩེ་ཟེང་བ་ལས། མི་དབང་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་སུ་ཡང་། ‘གང་གིས་སྡུད་བྱའི་རྣམ་པར་གནས།།’ རྒྱུ་གཅིག་ཏུ་ཡངས་ཤེས་ནས་ནི།། དེ་ཉིད་འབྲས་བུ་རྣམ་པ་གཉིས།།” ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་‘གང་གིས་སྡུད་བྱའི་རྣམ་པར་གནས།།’ ཞེས་པའི་ཚེག་རྐང་གཅིག་མི་མཐུན་པ་ལྟ་བུའོ།།

གཞུང་དཀྱུས་ཀྱི་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་ས་བཅད་རྣམས་མ་ཚང་བ་མེད་པར་དཀར་ཆག་ཏུ་དབས་ཤིང་། འཇུག་པ་བའེ་བའི་སྣང་གཞུང་དཀྱུས་ཀྱི་ས་བཅད་རྣམས་ཁ་གསལ་བ་ཀོད་ཅིང་གཞུང་དངོས་དང་མ་འབྲེས་པའི་ཆེད་ཡིག་གཟུགས་ཆུང་ངུ་བཏང་སྟེ་སྐོར་རྟགས་ཀྱིས་མཚམས་བྱེས་ཡོད།

ཚོས་ཁྲིངས་བཙུན་ཞིང་བཀའ་དྲིན་རྣེས་དྲན་ཆེད་མཛད་པ་པོའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྡུས་དང་། ཁྲིངས་བཅོལ་ཀྱི་གཞུང་བཀའ་བསྟན་གཉིས་དང་ཞིབ་འཇུག་བྱ་ཡུལ་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་བསྡུས་མིང་ངོ་སྤྲོད་རྣམས་ཐོག་མའི་ཟུར་རྒྱན་ངུ་བཀོད།

མཇུག་གི་ཟུར་རྒྱན་ངུ་འབྲེལ་ཡོད་རྒྱ་བོད་ཀྱི་དེའི་རྣམས་དང་། མཛད་པ་པོའི་གསུང་གི་དཀར་ཆག་འགོད་སྲོལ་ཡོད་པ་ལྟར། བསྟན་འགྱུར་ངུ་གསལ་བའི་མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱེས་ཀྱི་གསུང་ཁག་བསྟན་འགྱུར་དེའི་བསྡུར་མ་གཞིར་བཞག་གིས་པོད་ཤང་དང་ཤེག་བྱངས་གསལ་བཀོད་དང་། བཅ་ཆེན་ཆོས་བཟང་ཆོས་རྒྱན་ཀྱི་གསུང་འབུམ་དཀར་ཆག་བཅས་བཀོད་ཡོད།

མཐའ་མའི་ཞུ་སྡིག་སྐབས་དོགས་གནས་ཆེ་བའི་རིགས་རྣམས་ཞུ་ཆེན་པ་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའམ་བླ་བོན་རིན་ཆེན་ཐོགས་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟ་སྐྱོན་དེམ་ཞུས་ཀྱིས་ལྷག་བསམ་དག་པས་འབད་བརྩོན་ཞུས་ཁུལ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་སློབ་སྐྱེན་དང་བཀའ་འདྲི་ཞུ་ཡུལ་ཀྱི་ཆ་ནས་མཐུན་རྐྱེན་ཚང་ངེས་ཡིན་ནའང་། སྐབས་བབ་ལས་ལ་འཇུག་པ་པོ་རྣམས་བློ་གྲོས་དང་ཉམས་སྐྱོང་གི་མཐུན་རྐྱེན་དམན་པའི་དབང་ལས་འགལ་འཁྲུལ་ནོར་བའི་ཆ་རྣམས་ལྷ་དང་བླ་མ། གཟུང་གནས་མཁས་པའི་སྤྱན་སྔར་དང་བས་ཀུན་ནས་བླངས་ཏེ་བཙོད་པར་གསོལ།

༥ ལེགས་གསོལ།

དཔལ་གསང་ཆེན་སྡོད་རྒྱུད་པོད་ཟེང་ཉིལ་བ་གསར་དུ་དབར་སྒྲུན་གྱི་ལས་གཞིའི་ནང་ཐུབ་ཅིང་གི་དལེ་ཁྲིད་ཚན་དང་དལེ་མཇོད་ཀྱི་སྒོབ་སྡོན་པ་དང་ཞུ་ཆེན་པ་གཅིག་ཡོངས་སེར་ལྷོ་རྒྱུད་སྡོད་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་མཁས་བྱག་ནོར་བཟང་མཆོག་ནས་དལེ་ཁྲིད་མངོད་གསེང་གེ་དུས་ཚོད་གང་ཡོད་ལ་སྒོབ་སྡོན་གནང་བ།

དལེ་མཇོད་ཀྱི་ལས་བྱེད་ལག་བསྟར་ཞུ་སྤྲིག་པ་རྣངས་ཚང་བསྟན་འཛིན་རབ་བརྟན་ལགས་ནས་ཐོག་མར་བློག་ཏུ་བསྟར་ནས་བཟུང་། དལེ་བསྟར་དང་ལུང་ཁུངས་འཚོལ་ཞེབ། མཐར་ལུང་མཚན་དང་བསྟར་མཚན་བགོད་པའི་ཚེ་ཡིའི་ལས་རིམ་ཡོངས་ལ་འགན་ཁུར་ཤད་ལེན་གྱིས་ལས་དོན་ཚགས་ཚུད་གནང་བ་དང་། ཞུ་སྤྲིག་ལས་རོགས་ཆོ་སྤྲིང་དགེ་བཤེས་འཛམ་གཅེས་མཆོག་ནས་དལེ་བསྟར་དང་ཞིབ་འདྲུག་གིས་མཚོན་སྐབས་བསྟན་གྱི་ལས་རིམ་རྗེ་ཡོད་ཐུགས་ཁུར་ཆེ་བཞེས་ཀྱིས་ལེགས་བསྒྲུབས་གནང་བ། སྐུ་ཞབས་ཆ་བ་དོན་བྱུབ་ལགས་ནས་བདག་དབང་ཚེགས་རོས་དབྱིན་བསྒྲུར་གནང་བ་དང་། ལྷག་བར་སྐབས་བཅུ་བདུན་བའི་ཐུག་མཇོད། དགེ་སློང་བསོད་ནམས་དཔལ་འབྱོར། དགེ་སློང་སངས་རྒྱས་དོན་བྱུབ། དགེ་སློང་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན། དགེ་སློང་ཆོས་བཟང་ཚུལ་ཁིམས། དགེ་སློང་དོན་བྱུབ་ཆེ་རིང་། དགེ་སློང་དགའ་དབང་སྦེན་པ། དགེ་སློང་དགའ་དབང་ཐབས་མཁས་བཅས་ནས་རྒྱུ་འཕྲིའི་མཐུན་འགྱུར་ཆ་ཚང་གནང་བ་སོགས་མདོར་ན་དུ་ལམ་ཐུགས་དེབ་ཀའི་ཉིན་མཇུག་ཡོངས་སུ་བྱུབ་པ་ནི་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱི་བློ་ན་མེད་པའི་མཐུན་འགྱུར་རོགས་རམ་འབད་བརྩོན་བཅས་ཀྱི་མཐུ་ལས་བྱུབ་པ་ཡིན་པས་སྙིང་དབུས་ནས་ཐུགས་རྗེ་བཀའ་དྲིན་ཐུབ་ཤོག་ཏུ་ཆེ་ཞུ་དང་།

དེ་ལྟར་རང་གཞན་ཡོངས་ནས་རྣམ་དཀར་གྱི་ལས་བཟང་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ཞུགས་རྒྱུའི་སྐལ་བཟང་གི་གོ་སྐབས་ལ་དགའ་སྐོམ་ཡི་རང་དང་བཅས་དུས་གསུམ་གྱི་དགེ་རྩ་རྣམས་ཅབསྟན་

འཛིན་ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་ནོར་ལ་གོང་ས་སྐུབས་མཚོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མཆོག་གིས་དབུས་པའི་རིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་སྐུ་ཚེ་བསྐལ་བརྒྱར་བརྟན་ཅིང་རྒྱས་ཆེན་ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་དོན་ལྷུན་གྱིས་འགྲུབ་པ་དང་། རྒྱལ་བསྟན་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་ཐུ་མ་ཤཱཀ་ཅོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པ་མཆོག་གི་བསྟན་པའི་ཡང་སྙིང་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བཤད་ཐུབ་འཚད་ཉན་ཡངས་པའི་མཐའ་གྲུ་ཀུན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་རྒྱུ་རྟ་འགྱུར་བར་སྨོན་ནོ།།

རྒྱུད་སྡེ་དང་མཛོད་འགན་འཛིན་བསྟེད་རིམ་པ་བློ་བཟང་ཀློ་སྐྱབ་ཀྱིས།

བོད་རྒྱལ་ལོ་༢༡༤༡ ཞི་ལོ་༢༠༢༩ ཞི་ཟླ་༣ ཚེས་༡ ལ།

༼ བསྟན་མེད་དོ་སྤྲོད། ༽

བཀའ་འགྱུར།

དགོངས་པ་ལུང་སྟོན།

(དགོངས་པ་ལུང་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད།)
རྒྱུད་འབུམ། ཅ ༡༥༡ན།-༩༠ཝ།

རྒྱ་ཆེར་རོལ་བའི་མདོ།

(འཕགས་པ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ།)

མདོ་སྡེ། ཁ ༡བ།-༩༧ཅ།

བརྟག་གཉིས།

(ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་དྲ་བའི་སྒོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་
པོ་གཉིས།) རྒྱུད་འབུམ། ང ༡བ།-ཟ༠ན་ཟ

འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད།

(འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ།)

རྒྱུད་འབུམ། ཀ ༡བ།-༡ཟབ།

འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ།

(དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ཆེན་པོ་གསང་བ་
འདུས་པ་ལས་གསང་བ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་རྡོ་རྗེའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་རླབས་པ་ཞེས་བྱ་བ།)

རྒྱུད་འབུམ། ཅ ༡ཅ།ན།-༡༤ཝ།

རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ།

(དཔལ་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ།)

རྒྱུད་འབུམ། ཐ ༡ན།-༡༩ན།

ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ།

(ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད།)

རྒྱུད་འབུམ། ཅ ༣༡༩ན།-༣༡༨ན།

བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་སྡེང་པ།

(རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་དཔལ་རྡོ་རྗེ་སྡེང་བ་མངོན་པར་བརྗོད་པ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་པོ་གསང་བ་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ།)

རྒྱུད་འབུམ། ཅ ༩༠ན།-༩༧ན།

གསང་འདུས་ཙ་རྒྱུད།

(དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་ཆེན་གསང་བ་འདུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་བརྒྱུད་པའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ།)

རྒྱུད་འབུམ། ཅ ༥༠ན།-༡༠༡ན།

བསྟན་འགྱུར།

བདག་བྱིན་བརླབས།

(སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བས་མཛད་པའི་བདག་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་རིམ་པ་རྣམ་པར་དག་བྱེ་བ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། དེ ༡༡ན།-༡༡༠བ།

རྟོང་ཁྱེད་གི་འཕེལ་བ་ཟབ་མོའི་དོན་གྱི་འཕེལ་བ།

(པཊྚི་ཀ་ཙ་ལི་ཀཱ་ལ་ཨས་མཛད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་དཔལ་རྡོ་རྗེ་ཁྱེད་བའི་རྒྱུ་ཆེན་འཕེལ་བ་ཟབ་མོའི་དོན་གྱི་འཕེལ་བ།) རྒྱུད་འགྲེལ། གི ༡བ༡-ཟཟ༠ན།

རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད།

(དཔལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསང་བ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་མཉམ་པ་ཉིད་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྡོ་རྗེ་དཔལ་མཆོག་ཆེན་པོ་བརྟག་པ་དང་པོ།)

རྒྱུད་འབུམ། ཚ ༡༠རན་རྃ-རྃ༡ན།

ལྷོད་བསྡུས།

(སྒོམ་དབང་ཆེན་པོ་ཡྃཏྲ་དེ་བས་མཛད་པའི་སྒོད་པ་བསྡུས་པའི་སྒོན་མ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། དེ ༤ཕན་-༡༠ཁབ།

ཐུར་ཐོ།

(པཊྚི་ཀ་བདན་པ་ཡེ་ཤེས་གྲགས་པས་མཛད་པ་སྒྲ་བའི་སྒོ་མཆོག་ཚ་ལྔ་བྱ།)

སྡེ་བསྟན། སྒྲ་མདོ། ཤེ ཟ༤ཁབ་ཟ༡བ།

རིམ་ལྔ།

(མགོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་རིམ་པ་ལྔ་པ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། དེ ཅ༥ན་-༥ཁན།

སྡེ་བཀའ།

(སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར།)

བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་བྱ་ཕྱི་ལོ་༡ཁ༡ཀ ནས་ཆུ་གླང་ཕྱི་ལོ་༡ཁ༢༡བོད་བཀའ་བསྟན་པ་ཉིད་རིང་ཁམས་སྡེ་དགེའི་རྒྱལ་པོའི་གདུང་རབས་ཞེ་གཉིས་པ་བསྟན་པ་ཆེ་རིང་ནས་བརྩོན་པ་ཆེན་པོས་དཔང་དུ་བཞེངས་པའི་སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར།

སྡེ་བསྟན།

(སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར།)

བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་མོ་སྤྲུལ་ཕྱི་ལོ་༡༧རེ་ལོར་ཁམས་སྡེ་དགེའི་རྒྱལ་པོའི་གདུང་རབས་ཞེ་གཉིས་པ་བསྟན་པ་ཚེ་རིང་ནས་དཔར་དུ་བརྐོ་བའི་དབུ་བཅོམས། དེའི་སྐས་བློ་མ་ཀུན་དགའ་འཕེན་ལས་རྒྱ་མཚོས་མཇུག་བསྒྲུབས་ནས་ཤིང་ཕྱི་ཕྱི་ལོ་༡༧༩༩ལོར་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར།

མདོར་བྱས་དང་རིམ་ལྔའི་དཔེ་བསྟུར་གྱི་མ་དབེ།

གསེར་ཟྲིས།

(བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་སྐྱོད་ཙམ་སྐེ་ཕྱི་ལོ་དུས་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་དཀྱིལ་ཡས་མས་ལ་མི་དབང་ཕོ་ལྷ་བ་བསོད་ནམས་སྐོབས་རྒྱལ་གྱིས་སྤྱིན་བདག་མཛད་དེ་མཁས་པ་དཀའ་བཅུ་འཛམ་དབྱངས་རྒྱལ་མཚན་སོགས་ཞུ་ཆེན་དུ་གདན་ཟུངས་པ་དང་། ཏིས་པ་མཁས་ཅན་མང་པོ་བསྟུས་ནས་གསེར་གྱིས་ཟིས་པའི་བསྟན་འགྱུར་གསེར་ཟྲིས་མར་བཞུགས་པའི་མགོན་པོ་སྐུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མདོར་བྱས་པ་དང་། རིམ་པ་ལྔ་པ།)

ཅོ་དཔར།

(ཅོ་ནེའི་མི་དབང་འཇམ་དབྱངས་ནོར་བུའི་བསྟན་མོ་རིན་ཆེན་དཔལ་འཛོམས་དང་། དེའི་སྐས་ཅོ་ནེའི་དཔོན་རབས་བཙུ་བཞི་པ་བསྟན་སྲུང་ཚེ་རིང་ཡུམ་སྐས་ཟུང་གིས་སྤྱིན་བདག་བགྱིས་ཏེ། བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ་མོ་བྱ་ཕྱི་ལོ་༡༧༥༣ དབུ་ཚུགས་ཤིང་། ཆུ་མོ་འབྲུག་ཕྱི་ལོ་༡༧༧༣ གི་བར་བགྱང་བྱ་ཉུའི་བར་མཇུག་སྒྲུབ་པར་བགྱིས་པའི་ཅོ་ནེའི་བསྟན་འགྱུར་དུ་བཞུགས་པའི་མགོན་པོ་སྐུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མདོར་བྱས་པ་དང་། རིམ་པ་ལྔ་པ།)

སྡེ་དཔར།

(བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་མོ་སྤྲུལ་ཕྱི་ལོ་༡༧༦༧ ལོར་ཁམས་སྡེ་དགེའི་རྒྱལ་པོའི་གདུང་

རབས་ཞེ་གཉིས་པ་བསྟན་པ་ཚེ་རིང་ནས་དཔར་དུ་བཙོ་བའི་དབུ་བཙན་མས། དེའི་སྐབས་བྲ་མ་ཀུན་དགའ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོས་མདུག་བསྒྲངས་པའི་སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་དུ་བཞུགས་པའི་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མངོད་པའི་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མདོར་བྱས་པ་དང་། རིམ་པ་ལྔ་པ།)

སྒོང་དཔར།

(མི་དབང་ཕོ་ལྷ་བ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱལ་གྱིས་སྤྱིན་བདག་མངོད་དེ། བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ལྕགས་བྱ་ཕྱི་ལོ་༡༨༩༡ ལོར་དབུ་བཙམས་ཤིང་བགྲང་བྱ་གཅིག་བཟ་བ་བདུན་གྱིས་མདུག་གྲུབ་པར་བགྱིས་པའི་སྒོང་ཐང་གི་གསུག་ལག་ལང་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་བའི་སྒོང་ཐང་བསྟན་འགྱུར་དུ་བཞུགས་པའི་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མངོད་པའི་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མདོར་བྱས་པ་དང་། རིམ་པ་ལྔ་པ།)

པེ་དཔར།

(བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་སྨད་ཙམ་སྐེ། རྒྱ་ནག་གི་གོང་མ་གཡུང་ཅེ་ཁྲི་ལོ་གཉིས་པ་ཕྱི་ལོ་(༡༨༦༩)ལ་དབུ་བཙམས་ཤིང་། ལྷ་སྐྱོང་ཁྲི་ལོ་གསུམ་པར་ཕྱི་ལོ་(༡༨༧༡)མདུག་གྲུབ་པར་གཀྱིས་པའི་པེ་ཅིང་བསྟན་འགྱུར་དུ་བཞུགས་པའི་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མངོད་པའི་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མདོར་བྱས་པ་དང་། རིམ་པ་ལྔ་པ།)

ཚག་ལོ།

(མདོར་བྱས་དང་རིམ་ལྔ་གཉིས་ཀྱམས་ཞིབ་པ་དགེ་བཤེས་རྒྱལ་མཚན་རྣམ་གྲོལ་གྱིས་ཀྱམས་ཞིབ་གནང་ཞིང་ཁྲ་ཏ་དབུས་བོད་ཀྱི་གསུག་ལག་སློབ་གཉེར་ལང་ནས་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༠ ལོར་དཔར་དུ་བསྒྲུབ་པའི་འཕགས་བོད་ཡིང་ ༡༠ པའི་ནང་ངངས་པའི་ཚག་ལོ་ཙྪ་བ་ཆོས་རྗེ་དཔལ་གྱིས་བསྒྱུར་བའི་སྒྲུབ་ཐབས་མདོར་བྱས་ཀྱི་གཞུང་ཆོག)

ལེགས་སྒྲུབ།

(མདོར་བྱས་དང་རིམ་ལྔ་གཉིས་ཀྱམས་ཞིབ་པ་དགེ་བཤེས་རྒྱལ་མཚན་རྣམ་གྲོལ་གྱིས་ཀྱམས་ཞིབ་གནང་ཞིང་ཁྲ་ཏ་དབུས་བོད་ཀྱི་གསུག་ལག་སློབ་གཉེར་ལང་ནས་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༠ ལོར་དཔར་དུ་བསྒྲུབ་པའི་འཕགས་བོད་ཡིང་ ༡༠ པའི་ནང་ངངས་པའི་ལེགས་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞུང་ཆོག)

རིམ་ལྔའི་རྣམ་བཤད་དང་བསྟུན་གྱི་མ་དག

ཟེང་དྲྭ་ཤིང་དཔར།

(ཁང་བསྟན་དཔེ་མཛོད་དུ་གསལ་བའི་ཨོཏ་ངོས་ནེ་ཡིག་ཟེང་དྲྭ་ཅན་གྱི་ཤིང་པར་དཔེ་ཆ་ཞིག)

ཟེང་བདུན་ཤིང་དཔར།

(ཁང་བསྟན་དཔེ་མཛོད་དུ་གསལ་བའི་ཨོཏ་ངོས་ནེ་ཡིག་ཟེང་བདུན་ཅན་གྱི་ཤིང་པར་དཔེ་ཆ་ཞིག)

བཀྲས་དཔར།

(ཡོངས་གྲགས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་ཤིང་དཔར།)

༄༅ ཨཛ་དབ་བ་པོའི་རྣམ་ཐར།

༡༦ དབལ་མགོན་འཕགས་པ་ཤྲུ་སྦྱིན་གྱི་མངོད་རྟམ།

།།ཟབ་མོའི་དོན་གཟིགས་འཕགས་མཆོག་ཤྲུ་སྦྱིན་ཞབས།། ཞེས་བསྟགས་པ། དབལ་མགོན་འཕགས་པ་ཤྲུ་སྦྱིན་ནི། སྟོན་བསྐལ་པ་གངས་མེད་སུ་མེད་པའི་དུས་ནས་ཐུགས་བསྐྱེད། བསྐལ་ཆེན་གངས་མེད་མང་པོར་ཚོགས་གཉིས་བར་མ་ཆད་དུ་བསགས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྙེད་ཀྱིས་མི་ལང་བའི་ཡང་བརྙེད་ཀྱིས་མི་ལང་བར་སེམས་ཅན་གངས་མེད་པའི་དོན་མངོད་བཞིན་པ་ལས། ཞིང་འདིར་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་སྟེལ་བའི་སྐད་དུ་བསམ་བཞིན་དུ་བྱོན་པ་ཞིག་སྟེ། དེ་ཡང་དབལ་མགོན་འཕགས་པ་ཤྲུ་སྦྱིན་ཞིང་འདིར་བྱོན་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་སྟེལ་བར་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་ཏེ། དབལ་མགོན་འཕགས་པ་ཤྲུ་སྦྱིན་ཞིང་འདིར་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་སྟེལ་བའི་ཐྱིར་འབྱོན་པ་དང་རྗེ་ལྟར་ཐུགས་བསྟྱད་པ་ལྟར་རྒྱལ་བ་སྐུ་དང་ལས་འདས་ནས་བསྟན་པ་ཉམས་དམས་པར་གྱུར་པ་ན་འཕགས་པ་ཤྲུ་སྦྱིན་བྱོན་ནས་བསྟན་པ་རྒྱ་ཆེར་སྟེལ་བར་རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པ་ནི། སྟོན་ཐུགས་བསྟྱད་ཚུལ་སྨིན་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས་རྗེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི། སྟོན་བྱང་བ་འདས་པའི་དུས་ན་བསྐལ་པ་གངས་མེད་སུ་མེད་པ་འདས་པའི་སྟོན་རོལ་ཏུ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཙོན་འགྲས་ཆེན་པོའི་སྐུ་ཞེས་བྱ་བར་འཁྲུངས་པའི་ཚེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐུ་རིགས་སྨོན་མ་ཞེས་བྱ་བ་དང་མཇལ་ཏེ། དེའི་ཚེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐུ་རིགས་སྨོན་མ་ལ་མཚོད་པའི་དངོས་པོ་ཚད་མེད་པས་མཚོད་ཅིང་རིན་པོ་ཆེ་རིན་ཐང་མེད་པ་སྦར་བ་གང་གཏོར་ཏེ་ཐུགས་བསྟྱད་དང་སྨོན་ལམ་རྒྱ་

ཚེན་པོ་མཛད་ཅིང་། ལྷག་པར་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ནུབ་པ་ལ་ཐུག་པའི་ཚེ། བདག་རབ་ཏུ་བྱང་སྟེ་ཚོས་ཀྱི་སྒྲ་ཆེན་པོ་ཐན་གསུམ་བསྒྲགས་ལ་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཕྱིར་བདག་གི་སྲོག་ཀྱང་འདོར་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ཞིང་འདིར་སྡོན་པའི་བསྟན་པ་སྐྱེལ་བའི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་དམ་བཅའ་མཛད་དོ།།

དེ་ལྟར་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་ལྟར་ཞིང་འདིར་སྡོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་བྱོན་པའི་ཚེ་ལི་ཙྪ་བྱི་གཞོན་ནུ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བ་ན། ཐུབ་པའི་དབང་པོས་འཁོར་ཚོགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་དབུས་སུ་གཞོན་ནུ་དེའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེར་བསྔགས་ཤིང་། རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ཐུབ་ཅན་ལས་འདས་པའི་འོག་ཏུ་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན་འཕགས་པ་སྐུ་སྐྱབ་ཏུ་ཟད་པར་ཐུབ་པ་ལས་ཀྱང་། ལྷོ་ཕྱོགས་ན་དཔའ་ཡུལ་དུ་ནི།། དགེ་སློང་དཔལ་ལྡན་ཆེར་གྲགས་པ།། དེ་མིང་གྱུ་ཞེས་བོད་པ་སྟེ།། ཡོད་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་འཛིག་པ།། ངས་ཡི་ཐེག་པ་འཛིག་རྟེན་དུ།། ཆུ་མེད་ཐེག་ཆེན་རབ་ཁཡད་ནས།། རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་བསྒྲུབས་ཏེ།། བདེ་བ་ཅན་དུ་དེ་འགྲོ་བོ།། ཞེས་དང་། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ང་འདས་ནས།།ཀ། ལོ་ནི་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན།། དགེ་སློང་གྱུ་ཞེས་དེ་འབོད་འབྱུང་།། བསྟན་པ་ལ་ནི་དད་ཅིང་ཐབ།། རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་ཐོབ་པ།། ལོ་ནི་དྲུག་བརྒྱ་དག་ཏུ་འཚོ།། རིག་པ་རྩ་བྱ་ཆེན་མོ་ནི།། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེས་ཀྱང་འགྲུབ།། བསྟན་བཅོས་སྣ་ཚོགས་དོན་དང་ནི།། དོངས་པོ་མེད་པའི་དོན་དེ་རིག །གང་ཚེ་ལུས་དེ་བོར་བ་ན།། བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར།། དེ་ནི་མཐར་གྱི་སངས་རྒྱས་ཉིད།། རིས་པ་ཁོ་ནར་ཡང་དག་ཐོབ།། ཅེས་དང་། གསེར་འོད་དམ་པའི་མདོ་ལས་ལི་ཙྪ་བྱི་གཞོན་ནུ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་བསྔགས་པ་དེ་ཡང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སྐུ་སྐྱབ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་སྤྱིན་ཆེན་པོ་སྟོང་ཐུག་བཅུ་གཉིས་པའི་མདོ་འཇུག་འགྲེལ་དུ་དྲངས་པ་ལས། ཀུན་དགའ་བོ། ལི་ཙྪ་

བྱེ་གཞོན་ནུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ང་སྐུ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན་སྐུ་ཞེས་བྱ་བའི་དགེ་སློང་ཏུ་གྱུར་ནས་ངའི་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་བྱས་ཏེ། མཐར་རབ་ཏུ་དང་བའི་ཏོད་ཅེས་བྱ་བའི་ཞིང་དུ་ཉི་ཟླ་གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་ལོངས་སུ་བར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་གསུངས། རྗ་བོ་ཆེའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ལི་ཙྪ་བྱེ་གཞོན་ནུ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བ་འདི་སྙོན་པ་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་པ་ལ་བསྟན་པ་ཉམས་པའི་ཚེ། སྙོན་པའི་མཚན་འཆང་པའི་དགེ་སློང་ཏུ་གྱུར་ནས་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་བྱས་ཏེ་ལོ་བརྒྱ་ལོན་པའི་བོག་ཏུ་འདས་ནས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་གསུངས་སོ།། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་ལྡི་མ་ལས་ཀྱང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་བྱེ་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱེད་པར་ལུང་བསྟན་ཅིང་། སྔར་སློས་པ་དེ་དག་ཀྱང་མཚོན་བྱེད་ཙམ་ཡིན་བྱི། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐུ་སྐྲག་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་གསུང་རབ་བརྒྱ་ཐམ་ཡོད་ཅེས་འཕགས་ཡུལ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་གཏམ་དུ་གྲགས་སོ།།

དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐུ་སྐྲག་དུས་ཏི་ཙམ་ལ་བྱོན་པ་ནི་རྒྱལ་བ་སྐུ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཏོག་ཏུ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འཛིན་པའི་སྐྱེས་བུ་ཏི་ལྟར་བའི་ཐུབ་པ་རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ཚོད་མར་གྱུར་པ་ལས་ཤེས་རྟོག་ཏུ། སྤྱིང་རྗེ་པད་དཀར་ལས། སྙོན་པ་འདས་ནས་བསྟན་པ་སུས་འཛིན་ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། ཀུན་དགའ་བོ་དགེ་སློང་ཏོད་སྐྱབས་དང་ཁྱོད་གཉིས་ཀྱིས་ལོ་བཞི་བཅུ་ལྔག་ཙམ་དུ་ངའི་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་སོགས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་རྒྱལ་བ་སྐུ་ངན་ལས་འདས་ནས་གནས་བརྟན་ཏོད་སྐྱབས་ཆེན་པོ་དང་འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོ་དང་གནས་བརྟན་ཉེ་བར་འཁོར་གསུམ་གྱིས་རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་སྡེ་སྣོད་གསུམ་མ་ལུས་པར་བསྡུས་ཏེ་བཀའ་བསྡུ་དང་པོ་མངོད་ནས་འཇིག་རྟེན་དུ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་མི་ནུབ་པར་དང་ཞིང་རྒྱས་པར་བྱས། དེ་ནས་ཏོད་སྐྱབས་ཆེན་པོ་སྐུ་ངན་ལས་འདས་ནས་འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོས་བཅོམ་ལྡན་བསྟན་པ་བཟུང་སྟེ་ལོ་བཞི་བཅུའི་རིང་ལ་རྒྱ་ཆེར་སྐྱེལ། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་

ལེགས་མཐོང་ཆེན་པོའི་བར་བསྟན་པའི་གཏད་རབས་བདུན་གྱིས་རྒྱལ་བསྟན་མི་ནུབ་པར་སྐྱེལ་བར་མཛད་དེ། དེ་ནས་རྒྱལ་བ་སྲས་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་ལོན་པ་ཙམ་ན་དགེ་སློང་རྩོང་སྐྱེས་ཀྱིང་སྐྱེས་ཀྱི་ཐུབ་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་འདུལ་བའི་བསྟན་པ་དང་འགལ་བའི་གཞི་བཅུ་དང་ན་དཀར་ལྔོག་གྱི་ངུང་བ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་འདུལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་རྣམ་སྡུད་ངོ་ཞེས་སྦ་ངན་ཆེན་པོ་བྱས་ཤིང་སྟེ་སྡུགས་བཏོན་ཏེ་འཛམ་བུའི་གླིང་དང་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་ལྷ་གནས་དང་སྲས་ཅུ་ཙ་གསུམ་སོགས་ལྷ་གནས་གོང་མ་རྣམས་སྤྱའང་བསྒྲགས་ཏེ་དཀར་ལྔོག་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་སྦ་ངན་ཆེན་པོར་གྱུར་ཅིང་བདུད་རིགས་རྣམས་དགའ་བའི་ཅ་ཅོ་སྐྱོག་པ་ཞིག་བྱུང་བ་ན་སྔོན་གྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་སྨོན་ལམ་གྱི་མཐུས་ཚོས་རྒྱལ་སྦ་ངན་མེད་ཅེས་བྱ་བ་བློན་ཏེ། ཚོས་རྒྱལ་དེས་སྨིན་བདག་བྱས། གནས་བརྟན་བཀས་པ་ལ་སོགས་པ་དབྱ་བཅོམ་པ་བདུན་བརྒྱ་ཚོགས་ཏེ་ཡོག་པར་སྐྱ་བ་རྣམས་བསྡུན་སྡུང་སྐྱོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དེས་འདུལ་བའི་བསྟན་ཐེམས་རྗེ་ལྔར་བཅས་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྔར་བྱ་བར་བསྐུབས་ཏེ་བཀའ་བསྩལ་གཉིས་པ་མཛད་དེ། དེའི་ཚེ་དཀར་ལྔོག་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དགའ་བའི་ཅ་ཅོ་སྐྱོག་ཅིང་ཡིད་ཚིམ་པར་གྱུར། དེ་ནས་དུས་རིམ་གྱིས་སྙིགས་པར་གྱུར་པ་དང་མེམས་ཅན་རྣམས་བསོད་ནམས་དམན་པའི་ཚོས་འདུལ་བ་ལ་ལོག་པར་སྐྱ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་དུ་འཕེལ་ཏེ་དགེ་སློང་བསྟན་པ་ཉམས་ཤིང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་ཡང་ཤོར་ཞིང་ཐུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ནི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་མིན་ཏོ་ཞེས་ལོག་པར་སྐྱ་བའི་གཏམ་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པ་ཆེས་ཆེར་ཉམས་པའི་ཚེ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཁྱོ་བོ་ཅག་གི་འདི་ཁོ་ན་བདེན་གྱི་གཞན་ནི་གཏི་མུག་གོ་ཞེས་རྩུབ་ཅིང་བས་དུས་འདའ་བར་ཐུགས་ཀྱིང་ཐབས་མཁས་པས་ཆེར་ཉམས་ཤིང་ཉན་ཐོས་ཆེས་ཆེར་ཉམས་པ་སྡོམ་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཉིད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ནས་ཐེག་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ཞུགས་ཏེ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཡིན་ཏོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་པའི་སྐོར་ཏེ། ཕྱག་བཞི་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ཞུགས་ཏེ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཡིན་ཏོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་པའི་སྐོར་ཏེ། རྒྱལ་བ་འོད་སྲུངས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ཀླུ་ཀླུ་ལ་བྱོད་ཀྱི་རྗེ་ལྔས་དེ་རྣམས་

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལ་འདི་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱ་ལྟས་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྒྱལ་པོ་ཀྱི་ཀྱིའི་མི་ལྟས་རྣ་ལྟར་བྱང་ཚུལ་ནི། མ་གཏུབ་བཟང་མོའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ལས། སངས་རྒྱས་འོད་སྲུངས་ཀྱི་དུས་སུ་དེའི་སྨྱིན་བདག་རྒྱལ་པོ་ཀྱི་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་བ་དེའི་རྣི་ལམ་དུ། ཁྱང་པོའི་རྒྱལ་པོ་སྐར་ཁྲང་ནས་བྱང་བ་ལ་དེའི་མདུན་མ་ཐོགས་པ་དང་། སྐོམ་པས་ཁྱི་ནས་ཁྲོན་པ་བསྟེགས་པ་དང་། ཁྱེ་ཟེ་གང་དང་ཐུ་ཀེག་ཟེ་གང་འཚོང་བྱེད་པ་དང་། ཅན་དན་དང་ཤིང་ཤལ་པ་རིན་མཉམ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཀུན་དགའ་ར་བའི་ཚེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མ་བྱིན་པར་ལེན་པས་སྡོགས་པ་དང་། ཁྱང་པོའི་ཐུག་གུས་སྨོས་ཀྱི་ཁྱང་པོ་འཇིགས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྨྱེའུ་མི་གཙང་པས་གོས་པས་གཞན་ལ་སྐྱེད་པ་དང་། སྨྱེའུ་རྒྱལ་པོར་དབང་བསྐྱེད་བ་མཐོང་བ་དང་། རས་ཡུག་གཅིག་མི་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བགོས་པ་ལས་རེ་རེའི་ལག་ཏུ་ཡང་རས་ཡུག་ཚང་མ་རེ་རེ་བྱང་བ་དང་། སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ཆེན་པོ་འདུས་ནས་འཐབ་རྩོད་བྱེད་པ་མཐོང་སྟེ། རྨི་ལམ་བཅུ་རྨི་ས་པས་བདག་ཉེས་སུ་དོགས་པས་འཇིགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འོད་སྲུངས་ལ་ཞེས་དམིགས་སུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཀྱི། མ་འོངས་པ་ན་ཚེ་ལོ་བརྒྱ་པའི་ཚེ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལ་མ་སྨྱངས་པའི་དགེ་སློང་རྣམས་ཁྱིམ་ནས་བྱང་ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་དང་ཆེད་པ་ལ་ཆགས་པ་འབྱུང་བས། ཁྱང་པོ་ལུས་ཐོན་ནས་མདུག་མ་ཐོགས་པ་དེ་ནི་དེའི་ལྟས་སོ།། སྐོམ་པས་ཁྱི་ནས་ཁྲོན་པ་བསྟེགས་པ་ནི། གཙུག་ལག་ཁང་ན་གནས་པ་ལ་གཞན་གྱིས་ཚོས་བཤད་པ་ན་ཉན་པར་མི་བྱེད་པའི་ལྟས་སོ།། ཁྱེ་དང་ཐུ་ཀེག་བརྩེ་བ་ནི་དེའི་ཚེ་ཉན་ཐོས་རྣམས་བཟའ་བའི་ཆེད་དུ་ཚོས་སྦྱོན་པ་འབྱུང་བས་དེའི་ལྟས་སོ།། ཅན་དན་དང་ཤིང་གཞན་མཉམ་པར་མཐོང་བ་དེ་ནི། དེའི་ཚེ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཐུ་སྦྱོགས་ཀྱི་གཞུང་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མཉམ་པར་འཛིན་པ་འབྱུང་བས་དེའི་ལྟས་སོ། ཀུན་དགའ་ར་བའི་ཚེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཚོམ་པོས་སྡོགས་པ་ནི། དེའི་ཚེ་ཉན་ཐོས་མ་བསྟམས་པ་རྣམས་དག་འདུན་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་

ཁྱིམ་བའི་ངོ་བསྟུང་བ་འབྱུང་བས་དེའི་ལྟས་སོ།། ཚུང་ཙོའི་སྡུག་གུས་སྤོས་ཀྱི་ཚུང་ཙོ་འཇིགས་པར་བྱེད་པ་ནི། དགེ་སློང་སྤེགཿཅན་ཀྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་བའི་དགེ་སློང་ཟེལ་གྱིས་གཅོན་པ་འབྱུང་བས་དེའི་ལྟས་སོ།། མི་གཙང་བས་གོས་བའི་སྤྱི་འགྲས་གཞན་ལ་སྐུད་པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ལ་བསྐུར་པ་འདེབས་པར་འགྱུར་བས་དེའི་ལྟས་སོ།། སྤྱི་ཁྱུ་རྒྱལ་པོར་དབང་བསྐུར་བ་ནི། དེའི་དུས་སུ་རྟོངས་པ་རྣམས་རྒྱལ་པོར་དབང་བསྐུར་བ་འབྱུང་བས་དེའི་ལྟས་སོ།། མི་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས་རབས་ཡུག་གཅིག་བགོས་པས་སོ་སོའི་ལག་ཏུ་མ་ཉམས་པར་བྱུང་བ་ནི། ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལ་སྟེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་གྱེས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྐལ་བ་ཅན་ཡིན་པས་དེའི་ལྟས་སོ།། སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་འདུས་ནས་འཐབ་རྩོད་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རྙོད་པའི་ཚེས་ཀྱིས་ཀྱབ་པར་འགྱུར་བས་དེའི་ལྟས་སོ།། ཞེས་འབྱུང་ངོ་།།། མདོ་དེ་མཐོང་ནས་སྟེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ཚོ་མཐུན་པར་ལྡུར་ཏེ་གནས་བརྟན་སོ་སོའི་སྐད་མི་འདྲ་བ་དང་། ཚ་ཡུགས་ཅུད་ཟད་ཀྱི་ཁྲད་པར་ལས། དོན་དུ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཉིད་ལ་མཐུན་ཞིང་ཐམས་ཅད་ལམ་བསླབ་པ་གསུམ་ཉམས་སུ་ལྡངས་ཏེ་རྣམ་གྲོལ་ཐར་པ་སྒྲུབ་བའི་འབྲས་བུ་ཅན་དུ་མཚུངས་པར་མཐོང་ནས་སྐྱོག་པ་ཐོས་བསམ་དང་སྤྱོད་བ་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྤོ་ནས་རྒྱལ་བསྟན་འཛེལ་བར་བྱུང་ཏེ། དེ་ལ་ནི་བསྡུ་བ་གསུམ་པ་ཞེས་བྱགས་སོ།། དེ་ནས་ཡང་རྒྱལ་བསྟན་རིམ་གྱིས་ཉམས་དམས་ཤིང་སྡུག་བསྔལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་བསྟན་པ་མེ་ཤིང་ཙམ་ཡང་ཐུབ་པ་ལ་ཡོད་གྱུར་ཏེ། རྒྱལ་བ་སྲུ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བཞེ་བརྒྱ་ཙམ་ལོན་པ་ན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྒྲ་སྒྲུབ་ཞིང་འདིར་བྱོན་ནོ།།

འཕགས་པ་སྒྲ་སྒྲུབ་གང་དུ་འཁྱངས་པའི་ཡུལ་ནི། རྒྱ་གར་ཤྲཱི་ཧཊྚ་ཡིག་བཅུ་ཕྲག་ལྔའི་ཡུལ་ཏེ། ཡུལ་དེར་བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་བུ་མེད་པ་ན། རྨི་ལམ་དུ་བྲམ་ཟེ་བརྒྱ་ལ་ཆོས་སྐོན་དྲངས་ནས་བུ་རྟེད་པའི་ལུང་བསྟན་བྱང་བར་དེ་ལྟར་བྱས་པས། བུ་གཅིག་བཙས་ཏེ་ལྟར་བྱས་པས། མཚན་བཟང་མོད་ཀྱི་ཞག་བདུན་གྱི་ཚེ་ལས་མེད་ཟེར་བར། ཐབས་ཅི་ཡོད་དྲིས་པས།

བྱམ་ཟེ་བརྒྱ་ལ་ཚོས་སྟོན་བྱདས་ན་ཟླ་བ་བདུན་དང་། དགེ་སློང་བརྒྱ་ལ་ཚོས་སྟོན་བྱདས་ན་ལོ་བདུན་འཚོ། དེ་ནས་ཐབས་མེད་ཟེར་བས། དེ་ལྟར་བྱས་ཏེ་ལོ་བདུན་དུ་ཉེ་བ་ན། བུའི་རོ་མཐོང་བ་མ་མས་མ་བཟོད་པས། གཡོག་དང་བཅས་པ་འཁྱམ་དུ་བཏང་ངོ།། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་སོང་སྟེ་ཁ་སཀྱ་ཅིའི་ཞལ་བལྟས་ཏེ། རིམ་གྱིས་དཔལ་ལྡན་ལཆྭའི་ས་ར་ཏའི་སྒོ་བྱང་དུ་སོང་སྟེ། སྣན་དངགས་ཀྱི་རིག་བྱེད་དག་སྟོན་པ་ན་བྱམ་ཟེ་ཆེན་པོས་རྒྱལ་སྲས་གཞོན་ནུ་དེ་ནང་དུ་ཁྲིད་ནས་འདིར་འོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་དྲིས། རྗེ་ལྟར་གྱུར་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པས། རབ་ཏུ་འབྱུང་ནུས་ནི་ཐབས་ཡོད་གསུངས་པས། ཕྱིས་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་ཁས་བླངས་ཏེ། ཚེ་དཔག་མེད་འཆི་བདག་འཇོམས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐུར་ནས་གཟུངས་འདོན་དུ་བཅུག །ཁྲད་པར་ཡོ་བདུན་པའི་ནུབ་མོ་མཚན་ཐོག་ཐག་བཅོམ་པས། འཆི་བདག་གི་ཚད་པ་ལས་གྱོལ། ལོ་བརྒྱད་ལོན་པ་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས། ཤེས་བྱ་དིག་པའི་གནས་རྣམས་དང་། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པར་སྨྲངས་སོ།། ཕྱིས་ཐ་མ་དང་མཇལ་ཞིང་བྱམ་ཟེ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ལས་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ལ་སོགས་པའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཚོས་མང་དུ་ཞུས་པས། རྒྱུད་དང་སྣན་བརྒྱད་ཀྱི་གདམས་པ་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་མ་ལུས་པ་གནང་ཞིང་། དེ་ཉིད་ལ་མཁན་པོ་ཞུས་ཏེ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་མཛད་དེ། མཚན་དགེ་སློང་དཔལ་ལྡན་ཞེས་བགས་སོ།། དེ་ལྟར་ནུ་ལཆྭངས་སྟེ་སྟོང་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྟེ་བཞིའི་བཤད་སོལ་གང་ཡོད་པ་རྣམས་གསན་ཞིང་། གཙོ་བོར་ནི་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་ཡིན་པས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ལྟའི་བུའི་ཚུལ་བཟུང་བ་བྱང་སེམས་བློ་གྲོས་རིན་ཆེན་ལ་མདོ་དང་སྔགས་ཀྱི་དམ་པའི་ཚོས་མ་ལུས་པ་གསན་ཏེ། སྟོན་པ་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ་ཞིང་འདིར་བྱོན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཚོས་རྗེ་སྟེང་གསུངས་པའི་གསང་བའི་གནས་ཐམས་ཅད་ཐུགས་ལ་ཆུད་པར་མཛད་དོ།། དེའི་ཚེ་སུ་གེ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཉེས་པ་ཅིའང་མི་བྱེད་ཅིང་། ཐོས་པ་ཤིན་ཏུ་ཡངས་ཤིང་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཐོས་པ་ཡིས་ཀྱང་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཚེ་སུ་གེ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་ཐོས་པ་ཡིས་ཀྱང་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཐོས་པ་ཡིས་ཀྱང་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ།

དགེ་འདུན་རྣམས་སྐྱོང་དགོས་པར་བསྒུལ་བ་ན། དབལ་མགོན་འཕགས་པ་ལྷུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མཛད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ་བློང་བར་ནས་གསེར་འབྱུང་གྱི་རྩེ་བཞེས་ནས་ཟངས་མང་པོ་གསེར་དུ་བསྒྱུར་ཏེ་སྐུ་གེ་མེད་པའི་ས་ནས་འབྲས་དང་ནས་ལ་སོགས་པ་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་དུངས་ཏེ་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་དགེ་འདུན་རྣམས་འཚོ་བས་ཕོངས་པ་མེད་པར་མཛད་དོ། དེ་ནས་བསྐལ་ཞིམས་འཆལ་བར་སྐྱོད་པ་མང་པོ་ཞེག་གིས་སའི་སྟེང་ཁྲལ་སྟེ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པའི་ནང་མཛོད་འདུལ་བ་ཆེས་ཆེར་ཉམས་པར་བྱས་པ་ཐུགས་ཀྱིས་མ་བཟོད་ནས་བསྐལ་ཞིམས་འཆལ་བར་སྐྱོད་པ་སྟོང་ཐུག་མང་པོ་གནས་ནས་ལྷུང་། སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་སྟེ་སྟོང་ཐུག་ཅིང་ལྷག་ཆེར་བསྟན་ཅེ་སྟོན་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་ལྷ་ར་ཆུ་སིར་བཀའ་དང་པོ་བདེན་པ་བཞིའི་ཚོས་འཁོར་བསྐོར་བ་དང་མཚུངས་པ་ལྟ་བུ་ཞེག་མཛད་པ་ལས། མཛད་པ་དེ་ལ་སྟོན་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཕགས་པ་ལྷུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྒྲ་ཆེན་པོ་ལན་གསུམ་བསྒྲགས་པའི་ནང་ནས་དང་པོ་དམ་པའི་ཚོས་འདུལ་བ་ཉམས་པ་གསོས་ཏེ་འདུལ་བའི་ཚོས་རྒྱ་ཆེར་བསྒྲགས་པ་ཞེས་གཏམ་དུ་གྲགས་སོ།། དེའི་ཚེ་བདུད་སྡེགས་ཏོ་ཅན་ཀྱིས་བྱིན་ཀྱིས་བརླབས་པ་དགེ་སློང་བདེ་བྱེད་ཅེས་བས་ཟེག་པ་ཆེན་པོ་བསྡུན་འབྱིན་པའི་བསྟན་བཅོས་བློགས་བམ་མང་པོ་བརྩམས་ཏེ་ཟེག་ཆེན་པོའི་ལྷ་སྲོད་གཉིས་ཀ་བསྡུས་ཏེ་ཞིག་བྱང་བ་ན། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་ལྷུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ལོག་པར་སྐྱ་བ་དེའི་གཉེན་པོར་ཚོས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ཏེ་ལྷ་བ་ལོག་པ་དེ་རྣམས་བསྡུན་པྱང་། སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་སྟེ་སྟོང་གསུམ་གྱི་ཚོས་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་པར་མཛད་པ་དེའི་ཚེ་བྱིས་པ་གཉེན་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱང་ཉམས་ཏེ་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་ཏེ་ཁྲུ་ཁྲུ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་ཁྱིམ་པ་ཡང་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་ཏེ་ཁྱིམ་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱིམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱིམ་ཐེག་ཆེན་ཁྱིམ་ཡིན་ཏེ་ཁྱིམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱིམ་ཐེག་ཆེན་ཁྱིམ་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་ཁྱབ་བར་བྱུང་ངོ་། ཁྱིམ་པ་དང་ལྡན་པ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་སྟེ་སྟོང་གསུམ་གྱི་ཚོས་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་བར་མཛད་པ་དེའི་ཚེ་བྱིས་པ་གཉེན་པོ་དེ་མེད་པར་གྱུར་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་དེས་བས་དེ་དག་ན་རེ་དེད་གླའི་རྒྱལ་པོ་འཇོག་པོའི་བུ་ཡིན། མི་ཡུལ་དུ་འགྲོ་བ་ལ་ཅན་དན་གོར་ཤེ་རྩའི་བསྡུད་བ་བྱས་པ་ཡིན་ཟེར་རོ།། ཅན་དན་དེ་བློང་དུ་ཡོད་དམ་དེས་བས། ཡབ་ལ་འདི་ཡིས་ཟེར་ནས་

དེས་བས། སློབ་དཔོན་ཀླུའི་ཡུལ་དུ་འབྱོན་ན་འབྲལ་ཟེར་བ་ན་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀླུའི་ཡུལ་དུ་གདུལ་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྒྲེད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཐག་བརྒྱ་པ་གདན་དང་བ་སོགས་དགོས་པ་མང་པོ་ཞེག་ཉེ་བར་གཟིགས་ནས་འབྱོན་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ་ཀླུའི་ཡུལ་དུ་བྱོན། ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་འཛོག་པོ་ལ་སོགས་པ་ཀླུ་རྒྱལ་མཐུ་བོ་ཆེ་རྣམས་ཀྱིས་གཅོས་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཀླུ་བགྲང་བ་ལས་འདས་པས་མཆོད་པའི་དངོས་པོ་ཚད་མེད་པས་མཆོད་ཅེ་ཆོས་སྟོན་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་ཆོས་བསྟན། ཀླུ་རྣམས་ཀྱིས་བཞུགས་པར་ཞུས་པས། ང་མཆོད་རྟེན་བྱེ་བ་བཞེངས་པའི་འདམ་འཚོལ་བ་དང་འབུམ་གདན་འདེན་དུ་འོངས་ཀྱི་བསྟད་མི་ཁོམ་ཕྱིས་འོང་སྙིད་གསུངས་ཏེ། ཀླུའི་འདམ་མང་པོ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཐག་བརྒྱ་པ་དང་། གཟུངས་མང་པོ་སྐྱབ་དྲངས་ཏེ་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་བྱོན། དེའི་ཚེ་ཀླུ་རྣམས་ཀྱིས་སློབ་དཔོན་སྐང་ཡང་ཀླུའི་ཡུལ་དུ་དེས་པར་འབྱོན་དགོས་ཞེས་གཏད་མ་ལ་ལྷག་ཏུ་དུའི་ལེའུ་དང་ཚོས་འཕགས་ཀྱི་ལེའུ་རྣམས་མ་བྱུང་བས་བརྒྱད་སྟོང་པའི་གཤིས་ཀྱི་ལེའུ་གཉིས་པོ་དེ་ཡུམ་རྒྱས་པའི་གཤིས་ལེའུ་གཉིས་པོ་དེ་ཡུམ་རྒྱས་བསྡུས་ལ་ཁྲད་གང་ཡང་མེད་དོ།།

དེ་ནས་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཀླུ་ཡུལ་ནས་བཞེས་པའི་འདམ་དེས་མཆོད་རྟེན་བྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱས། ཀླུ་རྣམས་ཀྱིས་བྱོགས་བྱས་པས། དེ་ནས་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀུ་མཚན་ཆགས། དེ་ནས་ལི་ཁ་ར་ཤེང་འཛེལ་དུ་ཞེབས། གསེར་འགྱུར་མཛད་དེ་སྤྱིན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད་ནས། བྱམ་ཟེ་ཏྲན་པོ་བཟང་མི་གཉེས་ལ་གསེར་མང་པོ་གནང་བས་དད་དེ། ཏྲན་པོས་ཉེ་གནས་བྱས་ཆོས་མཉན་ཏེ་ཤེ་ནས་སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བྱང་ཆུབ་ཀུ་གྱུར་ཏོ།། གཞན་ཡང་ལྷ་ཁང་མང་པོ་བཞེངས་ཤིང་། དེལ་བུ་ལྷ་བུའི་བག་གསེར་དུ་བསྒྱུར་བར་ཆོམ་བའི་ཚེ་སློབ་ལའི་སྒྱལ་པ་ཏྲན་མོའི་ནམ་

པ་ཅན་ཅེག་གིས། དེ་བས་མཚོག་བསྟུབས་ན་དོན་ཆེ་བས་དཔལ་གྱི་རྡེ་ལ་སྟུབ་པ་གྱིས་ཤེས་གསུངས་ཏེ། དེར་སྨོལ་མའི་སྟུབ་ཐབས་ཀྱང་མཛད་དོ།། དེ་ནས་སློབ་དཔོན་ལྷུ་སྟུབ་ཀྱིས་རྒྱ་གར་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་གོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་བྱུག་གིས་གཅོས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་དང་མཚོད་རྟེན་མང་དུ་བརྩིགས། ཚོས་སྨྲ་བ་རྣམས་ལ་མཚོད་གཞི་མང་དུ་གཙུགས། འཛམ་བུའི་གླིང་གི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་ནས་ཚོས་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཐལ་མོ་ཆེ་འདུས་པ་ལ་དམ་པའི་ཚོས་རྒྱ་ཆེར་སྩལ། ཁྱད་པར་དུ་ཡང་རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས། ཟབ་ཞི་སྤྲོས་བྲལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས།། བདུད་རྩི་ལྟ་བུའི་ཚོས་ཤེགས་ཁོ་བོས་རྣེད།། སུ་ལ་བསྟན་ཀྱང་གོ་བར་མི་ནུས་པས།། མི་སྣུ་ནགས་ཀྱི་ཚལ་དུ་གནས་པར་བྱ།། ཞེས་ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེའི་དོན་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཤེས་དུ་ཉོགས་པར་དཀའ་བས་འཕྲལ་ཤེད་དུ་ཉོགས་པ་སྤིད་མཐའ་ཙམ་དུ་སྣང་བ་དང་། ཞལ་མོ་ཆེ་ནི་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་སྐྲག་སྟེ་སྤོང་བ་དང་། འགའ་ཞིག་ནི་མོས་བློ་བྱེད་ཀྱང་རང་ཞིན་གྱིས་ཤེད་པའི་དོན་གཏན་ནས་ཤེད་པའི་དོན་དུ་བརྩང་སྟེ་ཚད་མཐར་ཕྱུང་ནས་ཤེས་ཀྱང་ཁོ་དོན་མ་ཇོགས་ན་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཐོབ་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ཐེག་ཆེན་ལས་ཤེད་པའི་ཚབས་ཤེད་ཀྱི་ཚོགས་སྤྱིན་པ་ཐོབ་ཀྱི་རྒྱུ་ཚོགས་ཤེས་བྱ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ལས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲོས་པ་རྣལ་ཏམ་ཡང་མེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་དཀར་ནག་གི་ལས་འབྲས་ནམ་ཡང་བསྒུ་བ་མེད་པར་དེས་པ་གཉིས་འགལ་མེད་དུ་ཇོགས་པ་དབུ་མའི་ལམ་བཟང་པོ་རྒྱ་ཆེར་བསྒྲགས་ཏེ། གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་།། ཞེས་སོགས་དབུ་མ་རྩ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་དང་། དེའི་ཡན་ལག་གི་དེགས་ཚོགས་རྣམས་མཛད་དེ་སྟོན་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་དིར་ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་བཀའ་སྩལ་པ་ཇི་ལྟར་བར་འཚམ་བྱའི་གྲྭིང་དུ་ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེའི་དོན་ཆས་ཆེར་གསལ་བར་མཛད་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་བསྐྱག་པར་མཛད་དོ།། དེ་ལ་ནི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་

ལྷུ་སྦྱིབ་ཀྱིས་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་ཚོས་ཀྱི་སྒྲ་ཆེན་པོ་ལན་གསུམ་བསྒྲགས་པའི་ནང་ནས་ཚོས་ཀྱི་སྒྲ་ཆེན་པོ་བསྒྲགས་པ་གཉིས་པ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ལ་གཏམ་དུ་གྲགས་སོ།།

དེ་ནས་གདུལ་བྱ་མང་པོ་ཞིག་གི་དོན་ལ་དགོངས་ཏེ་བྱང་སྒྲ་མི་སྐྱན་དུ་འབྱོན་པར་བཞེད་ནས་བྱོན་པའི་ལམ་ཁར་བྱིས་པ་ཞིག་ངོ་ཏ་ཀའི་ལག་དེས་ལས་རྒྱལ་པོར་ལུང་བསྟན་ནས་སྒྲ་མི་སྐྱན་དུ་ཞེབས། དེར་ན་བཟའ་ཉིང་ལ་བཀལ་ནས་ཁྱེས་མངོད་བས། དེ་གཞན་གྱིས་ཁྱེར་བ་ལ་ང་ཡི་ཡིན་གསུངས་པས་ང་བདག་ཅན་ཟེར། དེ་ནས་སྒྲ་མི་སྐྱན་དུ་གདུལ་བྱའི་དོན་མངོད་ནས་ཚུར་ཞེབས་ཚེ་སྔར་རྒྱལ་པོ་ལུང་བསྟན་པའི་བྱིས་པ་དེ་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པ་རྒྱལ་པོ་བདེ་སྐྱོད་བཟང་པོའི་མཚོད་གནས་སུ་ལོ་གསུམ་བཞུགས་ཏེ་དམ་པའི་ཚོས་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་པར་མངོད། དེ་ནས་རྗེ་བཙུན་མ་སྐྱོལ་མས་བསྒྲལ་བ་ལྔར་ལྷོ་ཕྱོགས་དབལ་གྱི་རི་ལ་བྱོན་ཏེ་གཅོ་བོར་སྒྲབ་པ་སྟིང་པོར་མངོད་ཅིང་སྔས་ཀྱི་ཐུ་བོ་ཤ་རྡུ་དེ་ལ་དང་སངས་རྒྱས་བསྒྲངས་ལ་སོགས་པ་བསྟན་འཛིན་ཆེན་པོ་མང་པོས་གཙོས་མི་དང་མི་ཕིན་གྱི་གདུལ་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་དམ་པའི་ཚོས་རྒྱ་ཆེར་སྩལ་ཏེ་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་སྣར་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་ལྟ་བུར་བསྟན་པ་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་པར་མངོད། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ནམ་ཡང་མི་ནུབ་པར་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རྟོ་རྩེ་གདན་ལ་རྟོའི་དྲ་མིག་གི་ར་བ་དང་། མཚོད་རྟེན་བརྒྱ་ཐུགས་མང་པོ་དང་། དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་བཀོད་པ་ཆེན་པོ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ཚན་ལས་ལ་མཚོད་གཞི་མང་པོ་བཙུགས། ནག་པོ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་སྐྱོང་རྣམས་ལ་འཕེན་ལས་བཅོལ། ཅཱ་ཏུ་ཀ་དང་ཧོར་རྒྱུན་མ་ལ་སོགས་པ་ཧོར་ལྷ་མང་པོ་ལ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་བསྟན་འཛིན་དང་བཅས་པ་ལ་མཚོད་ཅིང་བསྟེན་བཀུར་བྱ་བར་བསྐོས་ཏེ་རྒྱལ་བའི་སྐོ་ཀུན་ནས་འཕེལ་བར་མངོད། སྐུ་ཚེའི་སྣད་ལ་གཅོ་ཆེར། ལྷོ་ཕྱོགས་དཔལ་གྱི་རི་ལ་བཞུགས་ཤིང་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་སྣར་བྱོན་པ་ལྟར་མདོ་སྡགས་གཉིས་ཀའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར། ལྷག་པར་ཚོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་སོགས་མངོད་ནས་ཚོས་ཀྱི་སྒྲ་ཆེན་པོ་གསུམ་པ་བསྒྲགས་ཏེ་སྟོན་རྒྱལ་བས་ཚོས་ཀྱི་

འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དང་མཐུན་པར་གདུལ་བྱ་བགྲང་བ་ལས་འདས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་ཅིང་། རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་རྣམས་སུས་ཀྱང་དོན་གཞན་དུ་བསྒྱུར་མི་ཐུབ་པར་ངེས་པ་བརྟན་པོར་མཛད་དོ།།

ཕྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་སྟེ་སྔོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་བསྟན་བཅོས་མང་དུ་མཛད་པ་ནི་འདི་ལྟར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྐྱིང་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རིགས་པའི་ལམ་ནས་དྲངས་ཏེ་སྟོན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞེང་བ་དང་། དེ་ཉིད་ལུང་གིས་བསྟུན་པ་མདོ་སྡེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་ཡང་། ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གནད་མཐའ་དག་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་སྦྱར་ཏེ་སྟོན་པ་ལ། ས་ལུ་ལྗང་པའི་མདོ་འགྲེལ་དང་། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་གྱི་དོན་དམ་པའི་བསྟོད་པ་སོགས་བསྟོད་ཚོགས་དང་། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་མདོར་བྱས་པ། སྒྲུབ་ཐབས་མདོ་དང་བསྟེས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ། རྗེགས་རིམ་རིམ་པ་ལྔ་པ། དབུ་མ་རྩ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་བ། ཞེབ་མོ་རྣམ་འཐག །སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་བ། རྩོད་པ་བརྒྱ་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ། བཤེས་པའི་སྤྱིང་ཡིག །ཤེས་རབ་བརྒྱ་པ། སེམས་ཅན་མཁྱེ་བར་བྱ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཅུ་གཅིག་པ། སྤྲེམ་པོའི་ལྟུང་བ་བརྒྱད་པ། འཕགས་པ་བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སྨོན་ལམ་གྱི་བཤད་སྒྲུབ། རྣེ་ལམ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་གཏམ། སྤྱིན་པའི་གཏམ། སྙིང་པ་ལས་འདས་པའི་གཏམ། སྤྱོད་བ་བརྒྱད་པ། ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཤེས་རབ་སྡོང་བུ། ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་སྐུ་ཟོ་གསོ་ཐེགས་སོགས་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་དང་། མདོ་སྡུགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ནས་གསུངས་པའི་ལྷ་མང་ཟོའི་སྒྲུབ་ཐབས་སོགས་བསྟན་བཅོས་མང་དུ་མཛད་དོ།།

དེ་ལྟར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་པ་ན་བདུད་སྡེགས་ཏོ་ཅན་དབུང་དང་བཅས་པས་ཐུགས་དོགས་གིས་མ་བཟོད་པར་ཡོད་པ་

ལ། ཐབས་གཞན་མ་རྣེད་པར། རྒྱལ་པོ་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་བཙུན་མོའི་མངལ་དུ་ཞུགས་པ་ཕྱིར་བཅས་པས་རྒྱལ་བུ་གཞོན་ནུ་ནུས་ལྡན་དུ་གྲགས་པ་ལ། མས་གོས་སྣབས་མེད་པ་འཇིག་རྟེན་ན་རྣེད་པར་དཀའ་བ་ཞེག་བྱེན་པས། བུ་ན་རེ། འདི་ད་ལྟ་སྐྱོས་ལ་ང་རྒྱལ་སྲིད་སྐྱོང་བ་ན་བགོ་བར་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་བར། མས་ཁྲོད་ཀྱི་ཤ་སྟོབ་དཔོན་གླུ་སྒྲུབ་དང་ཚེ་མཉམ་བའི་བཙུད་ལེན་སྒྲུབ་པས་སྟོབ་དཔོན་མ་ཐྲོངས་བར་དུ་མི་མཆི་བས། ཁྲོད་རྒྱལ་སྲིད་སྐྱོང་བ་མི་ཡོང་ཟེར་བས། བུ་སྐུ་ངན་སྐྱེས་ཏེ་དུས་པ་དང་། མ་ན་རེ། དུ་མི་དགོས་ཀྱིས་སྟོབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱེད་པ་རྣབས་པོ་ཆེ་ལ་གནས་པས། དབུ་བསྐང་ན་སྐེད་བར་འགྱུར་ཞེང་། དེར་ཡབ་ཀྱང་འཁྱམ་པས་ཁྲོད་ཀྱིས་རྒྱལ་སྲིད་ཐོབ་བར་འགྱུར་རོ་ཟེར། དེ་ནས་རྒྱལ་བུས་སྟོབ་དཔོན་གྱི་བྱང་དུ་ཕྱིན་ནས་དབུ་བསྐངས་པས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་འདི་ལྟར་དགོངས་ཏེ་སྡོན་སྐོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་སྟོབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་དབུ་སྦྱིན་པར་བཏང་བ་སོགས་བྱ་དཀའ་བའི་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མཛད་པ་དེ་ལྟར་དུ་ངས་ཀྱང་སྐོན་པའི་རྣམ་ཐར་བསྒྲུབ་བ་དང་། བདུད་སྡིག་ཅོ་ཅན་སྤ་བགོངས་བར་བྱ་བ་དང་། ཕྱི་མའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་སྣང་བར་བྱ་བ་དང་། རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ལ་སྙིང་སྐྱོས་སྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྱིན་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་དགོངས་ནས་དབུ་སྐྱེར་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས། རལ་གྲིས་དབུ་བཅད་ཀྱང་མ་ཚོད་པར། སྐོབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་ནས། ངས་སྡོན་འཇུག་མ་ཞིག་བཅད་པའི་ཞར་ལ་འབུ་གཅིག་གི་སྐེ་བཅད་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་པས་རྡུ་ཀུ་ཤས་ཆོད་ཅིག་གསུངས་ནས་བཅད་པས་ཆོད། དེའི་ཁག་ཏོ་མར་བྱུང་ཞིང་དབུ་དེའི་ཞལ་ནས། ང་ནི་འདི་ནས་བདེ་བ་ཅན་དུ་འགྲོ།། ཕྱི་ནས་ལུས་འདི་ལ་ནི་འཇུག་པར་གྱུར།། ཅེས་པའི་ཚིག་བྱུང་བར་གྲགས། དེ་ནས་རྒྱལ་བུ་དེས་དབུ་སྐར་འབྱར་གྱིས་དོགས་ནས་དཔག་ཚད་ཅམ་དུ་དོར་བ་སྟོབ་དཔོན་བཙུད་ལེན་གྱབ་པས་སྐུ་ལུས་དང་དབུ་རྩོ་རྩྭ་ཅིང་སྐར་རིམ་གྱིས་དབུ་དང་སྐུ་ལུས་གཉིས་ཀ་མ་ཉམས་པར་ཡོ་རེ་བཞིན་རེ་ཞེ་རེ་ཞེར་སོང་ནས་མཐར་དབུ་དང་སྐུ་ལུས་འབྱར་ནས་སྟོབ་དཔོན་རང་ཉིད་ཞལ་བཞུགས་དུས་ལྟར་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བའི་

དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད་པར་གསུངས་སོ།། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ནི་སྟོན་ཡུན་རིང་པོ་ནས་སའི་དབང་ལྡུག་ཏུ་གཤེགས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་དབུ་སྦྱིན་པར་གཏོང་བ་ལ་ཡ་ང་བ་མེད་པར་དགའ་བཞིན་སྟོ་བཞིན་དུ་གཏོང་བར་མཛད་པ་ནི་ས་ཐོབ་པའི་རྒྱས་སྟོན་པར་མཛད་པ་སྟེ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། རྗེ་ལྟར་བྱིན་ཅིག་ཅེས་སྨྲ་ཐོས་བསམས་ལས།། རྒྱལ་སྲས་བདེ་འབྱུང་དེ་ལྟར་ཐུབ་རྣམས་ལ།། ཞེ་བར་ཞུགས་པས་བདེ་བ་བྱེད་མིན་ནམ།། ཐམས་ཅད་བཏང་བས་ལྟ་ཞེག་སྨོས་ཅི་དགོས།། ཞེས་ས་ཐོབ་ནས་དབུ་སྦྱིན་པར་གཏོང་བ་ལ་སྦྱིན་བསྔོ་བར་མ་ཟད་དགེ་སློང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་བདེ་བ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

འཕགས་པ་སྒྲ་སྒྲུབ་ནི་ས་ཐོབ་པར་རྒྱལ་བས་མདོ་སྡེ་ནས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་ཡོངས་སུ་བཏགས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐུབ་མོང་བའི་སྡང་ངོར་དབལ་བྱི་དེ་ལ་འོ་ཉེས་བརྒྱའི་བར་དུ་སྒྲུབ་པ་མཛད་ནས་ས་ལམ་གོང་ནས་གོང་དུ་བགྲོད་དེ་ས་བདུན་པ་ཐོབ་པར་བཏགས་ཤིང་། ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ནས་བཟུང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱར་སྣུལ་བའི་བཀོད་པ་བརྒྱ་སྟོན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བརྒྱ་ལ་སྐྱེའི་བཀོད་པ་བརྒྱས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཚོས་མཉན་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཐུགས་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་ཅིང་། ཡོན་ཏན་དེ་དག་ས་གཉིས་པ་ནས་བཟུང་གོང་འཕེལ་དུ་འཕྲོ་བར་གསུངས་པས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཞིང་། ཐུན་མོང་མིན་པར་ནི་སྟོན་གསལ་ལས་དེ་ལྟར་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དབལ་སྒྲ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱི་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟེས་སུ་བརྟེས་ནས་སོ་སོར་རང་རིག་པ་རྣོ་རྟེ་འཇིག་པ་ཆེན་པོའི་ཉེར་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལྔ་ཚོགས་པ་ཐོབ་ཅིང་། ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་ཐུབ

ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་བརྟེས་ནས་བདེ་བ་ཅན་དུ་གཤེགས་ཏེ། ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་ལྡུག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པས་བཞུགས་སོ།། ཞེས་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་སྐུ་ཚེ་དེ་ལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཟུང་འཇུག་རྟོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་བརྟེས་པར་གསུངས་སོ།།

དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་ཚོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞེ་སྟོང་གི་དབང་དེས་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པས་ལེགས་པར་ཟྭེ་ནས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་འཁྲལ་མེད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ལམ་སྲོལ་དེ་ཉིད་འཇིན་ཅིང་སྤེལ་བར་བྱེད་པའི་ཐུགས་སྐས་བསྟན་འཛིན་དམ་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་བྱོན་ཞིང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཐུགས་སྐས་བཞི། ཉེ་བའི་ཐུགས་སྐས་གསུམ་སྟེ་བདུན་དུ་གྲགས་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐུགས་སྐས་བཞི་ནི། འཇམ་དཔལ་ཞལ་མཐོང་ཤྲཱི་མི་ཏྲ། སྟོལ་མའི་ཞལ་མཐོང་ནྱ་གོ་དྷི། ས་བརྒྱད་ཀོན་པ་ཕྱོགས་དེ་ཡ། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཞལ་མཐོང་མ་ཏཱརཱ་པ་བཞིའོ།། ཉེ་བའི་ཐུགས་སྐས་གསུམ་ནི། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས། ལེགས་ལྡན་འབྱེད། སྟོབ་དཔོན་དཔའ་བོ་གསུམ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་།།

འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ལོ་དྲུག་བརྒྱད་བསྟན་པའི་བྱ་བ་མཛད་ནས་བདེ་བ་ཅན་དུ་གཤེགས་ཏེ། སྤང་ཡང་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་སྤྲང་གྱི་སྐུ་ལུས་དང་དབུ་འབྱར་ཏེ་འཕྲོ་བའི་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད་པར་བཀོད་ཤིང་། མཐར་དང་བའི་ཚེད་ཅས་བྱ་བའི་འཇིག་རྟེན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་ཞེས་བྱ་བར་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་གསུངས་སོ།།། (མཛད་རྣམ་མདོར་བསྡུས་འདི་ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་ལམ་ངིམ་ཟླ་མ་བརྒྱད་པའི་རྣམ་ཐར་ལས་བཤུས།)

༢༦ པཾ་ཆེན་བློ་བཟང་ཚོས་རྒྱན་གྱི་མངོད་རྣམ།

པཾ་ཆེན་བློ་བཟང་ཚོས་རྒྱན་ནི། རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ལྷགས་རྟ་(ཕྱི་ལོ་༡༤༨༠) ལོར་གཙང་ལྷོན་དྲུག་བརྒྱ་བའི་སྟེའུ་ཞེས་པའི་ཡུལ་དུ་ཡབ་ཆེ་རིང་དཔལ་འབྱོར་དང་ཡུམ་མཆོ་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། མཚན་ཚོས་རྒྱལ་དཔལ་ལྡན་བཟང་པོ་ཞེས་གསོལ། ཆུང་དུས་ནས་མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དབེན་ས་པའི་སྤུལ་སྐུར་ངོས་འཛིན་གནང་། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ་ཆུ་རྟ་(ཕྱི་ལོ་༡༤༡༣) ལོར་དབེན་དགོན་དུ་མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་དང་ཐྲི་པ་དམ་ཚོས་ཡར་འཕེལ་གྱི་དྲུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་མཚན་བློ་བཟང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དུ་གསོལ། དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་པ་མེ་ཁྱི་(ཕྱི་ལོ་༡༤༡༦) ལོར་བཀའ་ཕོན་ལྷུན་པོར་ཞེབས་ཏེ་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྟའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཉེར་དབུ་འཛུགས་མངོད། དགུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་པ་ལྷགས་ཡོས་(ཕྱི་ལོ་༡༤༤༧) ལོར་བཀས་དགོན་ཁྲི་ཐོག་བཅུ་བཞི་པ་དམ་ཚོས་ཡར་འཕེལ་ལས་བསྟེན་པར་རྫོགས། དགུང་ལོ་ཉེར་དགུ་པ་ས་ཁྱི་(ཕྱི་ལོ་༡༤༤༡) ལོར་གངས་དཀར་ཞབས་ཚོས་འཕེལ་གྱི་ཁྲིར་ཞེབས། སོ་གཉིས་པ་ལྷགས་བློང་(ཕྱི་ལོ་༡༤༥༧) ལོར་བཀས་ལྷུན་དགོན་པའི་ཁྲིར་བཞུགས། ས་བྱ་(ཕྱི་ལོ་༡༤༥༤) ལོར་བཀས་ལྷུན་རྩྭ་པ་བློ་ཚང་བཙུགས། ཆུ་བྱང་(ཕྱི་ལོ་༡༤༧རེ) ལོ་ནས་བཟུང་ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་ཚོགས་དབུ་ལོ་བྱུག་མངོད། དགུང་ལོ་ཞེ་བྱུག་པ་ཤིང་ཡོས་(ཕྱི་ལོ་༡༤༧༥) ལོར་ཟབ་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་འཚད་ཉན་དང་འཛེལ་ཆེདཿ སྡེགས་པ་བློ་ཚང་གསར་འཛུགས་དང་། ལི་མ་ལྷ་ཁང་སོགས་ལྷ་ཁང་ཁག་བཅོ་ལྔའི་ནང་བཞུགས་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་གསར་དུ་བཞེངས། མེ་སྦྱུལ་(ཕྱི་ལོ་༡༤༧༨) ལོར་སེ་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་ཁྲིར་ཞེབས། ལྷགས་སྟེའ་(ཕྱི་ལོ་༡༤༨༠) ལོར་ལྷ་ལྡན་ལྷགས་པོ་རིའི་མཚམས་སུ་བོད་སོག་དམག་འབྲུག་གི་སྐབས་སུ་ཆིངས་ཞུ་ནན་ཆེན་མངོད་པས་དམག་འཕྲོ་

བཅད།། ཚུ་ཁྱི་(ཁྱི་ལོ་༡༧༩༣) ལོར་འཕྱོངས་རྒྱས་ཕྱིངས་པ་སྐྱག་རྩེར་འཁྲུངས་པའི་ཚུང་སྒིད་དེ་བཞིན་ཐུབ་ལའི་ཟླ་མའི་སྐུལ་སྐུར་ངོས་འཛིན་མཇད་དེ། འབྲས་སྐྱངས་དགའ་ལྡན་ཡོ་བྱང་དུ་གདན་ཞུ་གནང་བ་དང་། རབ་བྱུང་དགེ་ཚུལ་སློང་གི་བསྟན་སྲོམ་སོགས་སྐྱ་རྟེས་སུ་འབྲལ་བཞེས་དང་འབྲེལ་མདོ་སྡགས་ཀྱི་ཟབ་ཚོས་དུ་མའང་འབྲལ་བཞེས་གནང་། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་སྐྱལ་(ཁྱི་ལོ་༡༧༩༥) ལོར་དགའ་ལྡན་གསེར་ཐོག་བཞེངས། ཤིང་སྦྲེལ་(༡༧༩༩) ལོར་སེ་ཆེན་ཚོས་རྟེ་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཆེད་གཏོང་མཇད་ནས། ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་དང་དགེ་ལུགས་པའི་བར་མཚོད་ཡོན་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཐོག་མར་ཚགས། གོང་མཁྱེན་ཉིས་བླ་ན་མེད་པ་ཞེས་པའི་མཚན་ཐུལ་བར་མ་ཟད་གསེར་ཡིག་པ་ཆེད་གཏོང་གིས་ཐམ་ག་སྒྲེས་དང་བཅས་པ་ཐུལ་བར་ཚོས་དང་ཟང་ཟིང་གིས་ཚེམ་བར་མཇད་ནས་ཁྱིར་རྩོངས་མཇད། ཀུ་ཕྱི་བསྐྱན་འཛིན་ཚོས་རྒྱལ་གྱིས་པཉྩེ་ཏ་ཆེན་པོ་དང་འབོ་ག་ཏོ་ཞེས་པ་སྐེ་བྱོས་སྐོར་ས་ཁྱབ་ཞེས་པའི་མཚན་གསོལ། རྟེ་འདི་ལོ་ངོ་དྲུག་ཅུ་ལྷག་ཙམ་གྱི་རིང་དབུས་གཙང་མངའ་རིས། མདོ་སྐོང་སྨད། ལྷོ་མོན། རྒྱ་ནག །ཁལ་ཁ། ཨོ་རོད་ཀྱི་བློ་དཔོན་ཆེ་དབུ་མཐའ་དག་ལ་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར། འཁོར་གསུམ་གྱི་མཇད་བཟང་མཐའ་ཡས་པ། འཚང་རྒྱ་རྒྱས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་བསྟན་ཉིན་ཟླ་མེ་ལྟར་དར་བར་མཇད་ཅིང་ཚོས་ལུགས་ལྔའི་ཟིན་བྲིས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་རྫོགས། གསུང་རྒྱས་གསང་འདུས་རིམ་ལྔའི་ཀློག་བདུ། ཟླ་མཚོད་ཐུགས་ཆེན་རྒྱ་འཁོར་ལོ་སྐོར་ཞིང་ཁྲིད་ཡིག་ཆུང་ཤས་ཀྱི་ཟབ་ཁྲིད་ཡིག་ཆེན་པོ་བཅས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་ཁག་ཏུ་ཐུགས་ཀྱི་ཐུགས་སྲས་ཐུབ་བསྟན་ཀུན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཆེ་ཞིང་ཟབ་པ་ཁོ་ནའི་ཞལ་ཏ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་ཞིག་ཏུ་ཡང་མི་ཐོས་ཀྱང་། ཁོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐུགས་ཀྱི་ཐུགས་སྲས་ཐུབ་བསྟན་ཀུན་ལས

༄༅ དཀའ་ཆ།

དང་པོ། སྔོན་བྱེང་། iii
གཉིས་པ། དཔེ་སྐྱེན་གསལ་བཤད། xiii
གསུམ་པ། བསྟུས་མིང་དོན་སྤྲོད། xix
བཞི་པ། མཇད་པ་པོའི་མཇད་རྣམ་མདོར་བསྟན། xxv
  ༡ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཇད་རྣམ། xxv
  ༢ བཀའ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་མཇད་རྣམ། xl

༄༅ སྒྲུབ་ཐབས་མདོར་བྱས་དང་དེ་མ་པ་ཡིན་པ།

ཡུལ་པ། སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མདོར་བྱས་པ། ३
དུག་པ། བསྒེད་པའི་རིམ་པ་བསྒོམ་པའི་ཐབས་མདོ་དང་བསྡེས་པ། ३९
བདུན་པ། རིམ་པ་ཡིན་པ། ५३

༄༅ རི་མ་ཡིའི་ཁམ་བཤད་ཟུང་འབྲེལ་ཚོར་བྱའི་བང་མཛོད།

བརྒྱད་པ། རིམ་པ་ཡིན་པ་འཆད་པ་ལ་གསུམ། ९१
ཀ མཚན་དོན་འགྲུར་ཐུག་དང་བཅས་པ་བཤད་པ། ९१
ཁ གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ། ९१
  ཀ། རྟོང་བརྟན་གྱི་རིམ་པ་བཤད་པ། ९१
    ཀཱ། བཤད་པ་ལ་འདྲུག་པའི་ཡན་ལག ९१

༡ མཆོད་པར་བརྗོད་པ། ༤༡

༢ རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ། ༤༢

ཇ་ བཤད་པ་དངོས། ༤༢

ཇ་ཀ། ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྟྲིའི་རྣམ་གཞག ༤༣

ཀ། རིམ་གཉིས་སྟྲིའི་ཁོ་རིམས། ༤༣

ཀུ རྫོགས་རིམ་རིམ་པ་ལྡའི་ཁོ་རིམས། ༤༩

༡། གང་ལ་གནད་དུ་བསྟན་པའི་རྫོ་རྗེའི་ལུས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ། ༤༩

༢། དེ་ལ་གནད་དུ་བསྟན་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་རིམ་པ་བཤད་པ། ༧༠

༡ རིམ་པ་དངོས། ༧༠

༢ རིམ་པ་ལྔ་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ། ༧༠

ཀ། དེ་རྣམས་རྒྱུད་གང་ལ་གནས་པ། ༧༠

ཀི་ དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཐབས་བསྟན་པ། ༧༠

ཇ་ཁ། རྫོ་རྗེའི་བརྟན་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། ༧༠

ཁ། རླུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད། ༧༠

ཀི ཙ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་ཚུལ། ༧༠

ཀུ དེའི་དོན་བཤད་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟན་ཚུལ། ༧༠

༡། ལྟ་མོ་བཞིས་ཞུས་ཀྱིས་དེས་བར་བསྟན་པ། ༧༠

༢། རྒྱུད་ཕྱི་མས་གསལ་བར་བསྟན་པ། ༧༠

༣། རྫོ་རྗེ་ཕྲེང་བས་སོ་སོར་དེས་བར་བསྟན་པ། ༧༠

༡ མདོར་བསྟན་པ། ༧༠

༣ རྒྱས་པར་བཤད་པ། ༡༡༣
༤ དོན་བསྡུ་བ། ༡༡༤
༥ རྟོགས་དཀའ་བར་བསྟན་པ། ༡༡༥
ཁ སྒགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད། ༡༡༥
དེ མདོར་བསྟན་པ། ༡༡༥
ད རྒྱས་པར་བཤད་པ། ༡༡৶
ཅི དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་གྱིས་དེས་བར་བསྟན་ཞིང་སོ་སོར་དེས་བར་བསྟན་པ། ༡༡৶
ཆི མཚམས་སྦྱར། ༡༡৶
ཆུ བཤད་པ་དངོས། ༡༡৶
དེ སྤྲུལ་པ་པོས་ཞུས་པ། ༡༡৭
༡ ཞུ་བ་དངོས། ༡༡৭
༢ དེ་ལྟར་ཞུ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན། ༡༡৭
ད སྟོན་པས་དེའི་ལན་བསྟན་པ། ༡༡৯
ཅི ལན་མདོར་བསྟན་པ། ༡༡৯
ཆུ རྒྱས་པར་བཤད་པ། ༡༢০
༡ཀ སྒགས་ཀྱི་རྩ་བ་ཙ་ཐ་ཐྲུང་གི་ཚེ་བ། ༡༢০
༢ཀ སྒགས་བཞི་བཤད་པ། ༡༢༢
༡ སྒགས་བདུ་བ། ༡༢༢
༢ སྒགས་ཀྱི་དོན། ༡༢৫
༣ སྒགས་ཀྱི་བརྡའ། ༡༢৭

ཅ སྤྲུལ་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད། ༡༩༤

ཉ དོན་བསྡུས་ཏེ་རྗོད་བརྒྱས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་བསྟན་པ། ༡༩༦

ཐ རྒྱུད་ཀྱི་མས་ནང་གི་དུས་གསལ་བར་བསྟན་པ། ༡༩༨

ད སྐར་ཡང་དགོངས་པ་ལྟར་སྟོན་གྱིས་ཐ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་གསལ་བར་བསྟན་པ། ༡༩༩

ཙ གཉིས་མེད་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱང་སྤྲུལ་ཀྱི་དེ་ཉིད་བསྟན་ཚུལ། ༡༩༩

ཁ་ཀ སེམས་དམིགས་ཀྱི་རིམ་པ་བཤད་པ། ༡༩༦

ཀ ཇོོར་བ་ལ་འཇུག་པ། ༡༩༦

ཀ ཐུག་འཚལ་བ། ༡༩༦

ཁ དེ་དེས་དོན་དུ་བསྟུན་པ། ༡༩༧

ག རྣམ་བར་བཤད་པ། ༡༩༧

ཁུ བརྩམས་པའི་གདམས་པ་དངོས། ༡༩༩

ཁ མདོར་བསྟན་པ། ༡༩༩

ག རྒྱས་པར་བཤད་པ། ༡༩༩

དི སྐང་བ་དང་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ། ༡༩༩

ཞེ སྐང་བ་དང་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ། ༡༩༩

ཟི སྐང་བ་དང་དེའི་རང་བཞིན་བསྟན་པ། ༡༩༩

ཟི སྐང་བ་དང་དེའི་རང་བཞིན། ༡༩༩

ཀ སྐང་བའི་ངོ་བོ། ༢༠༠

ཁ རང་བཞིན་གྱི་དབྱེ་བ། ༢༠༠

ག ཀུན་རྫོབ་བའི་སྐང་བ་ལས་དེ་རྣམས་འབྱུང་བ་བསྟན་པ། ༢༠༡

པུ སྣང་བ་མཆེད་པ་དང་དེའི་རང་བཞིན། ༡༩༣
༡ སྣང་བ་མཆེད་པའི་ངོ་བོ། ༡༩༣
༢ དེའི་རང་བཞིན་གྱི་དབྱེ་བ། ༡༩༤
༣ ཀུན་རྫོབ་པའི་མཆེད་པ་ལས་དེ་རྣམས་འབྱུང་བར་བསྟན་པ། ༡༩༩
ཕེ སྣང་བ་ཉེར་ཐོབ་དང་དེའི་རང་བཞིན། ༡༩༥
༡ ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་ངོ་བོ། ༡༩༥
༢ དེའི་རང་བཞིན་གྱི་དབྱེ་བ། ༡༩༥
༣ ཀུན་རྫོབ་ཉེར་ཐོབ་མིང་ཅན་མཚན་ཉིད་དང་བཅས་པ་བཤད་པ། ༡༩༦
བུ དེ་གཉིས་འབྱུང་བའི་དུས་ཚོད། ༡༩༨
བེ སྣང་བ་ལས་རང་བཞིན་སྐྱེ་བ་མི་འགལ་བའི་ཚུལ། ༡༩༩
ཀྭ སྟོང་པ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་ཚུལ། ༡༩༩
ཁེ དེ་ལ་བཏེན་ནས་རང་བཞིན་རྣམས་སྤྲུད་ཚུལ། ༡༧༧
ཧོ་ དེ་ལྟར་མ་ཤེས་པ་དང་ཤེས་པའི་སྐྱོན་ཡོན་བསྟན་པ། ༡༧༧
ཎ སྟོང་པ་ལས་ལྷའི་སྐུ་བསྐྱེད་ཚུལ། ༡༧༣
༡ བསྐྱེད་རིམ་པས་སྟོང་པ་གསུམ་ལས་ལྷའི་སྐུ་བསྐྱེད་ཚུལ། ༡༧༣
༢ རྫོགས་རིམ་པས་སྟོང་པ་གསུམ་ལས་ལྷའི་སྐུ་བསྐྱེད་ཚུལ། ༡༧༩
དེ འོད་གསལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཆ་བ། ༡༧༥
༡ ཐར་པྱིན་ཟེག་པའི་མཐར་ཡང་འོད་གསལ་གྱི་ལམ་ལ་བསྟོས་དགོས་པ། ༡༧༥
༢ འོད་གསལ་གྱི་དེ་ཉིད་རྟེད་ན་དམན་པའི་གང་ཟག་གིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་སྐུར་དུ་
འབྱབ་པ། ༡༨༠

ཅ འོད་གསལ་གྱི་དེ་ཉིད་གསུང་རབ་ལས་གསུངས་ཚུལ། ༡༤༠

ཇ དེ་ཉིད་དང་མི་ལྡན་ན་གཞན་གྱིས་འཚོང་རྒྱ་མི་ཀུས་པར་བསྟན་པ། ༡༤༢

ངོ ལམ་འདིས་བསྒོད་པའི་རྣམ་གཞག ༡༤༢

ཏ བོགས་འབྱིན་པའི་སྤྱོད་པ་བྱ་བ། ༡༤ཅ

ཏེ གདམས་པ་བཤད་པའི་སྟོང་དང་འཚད་པ་པོའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ། ༡༤ཇ

གཉེ བདག་བྱིན་རླབས་ཀྱི་རིམ་པ་བཤད་པ། ༡༤༤

ནི ཆོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག ༡༤༤

བྱ བརྟམས་པའི་གདམས་ངག་དངོས། ༡༤ཅ

མི མན་ངག་གི་སྟོང་ཏུ་བྱ་བ། ༡༤ཅ

ཀ མཚན་ཉིད་དང་སྤྱན་པའི་སྟོབ་མས་བླ་མ་མཉེས་པར་བྱ་བ། ༡༤ཅ

ཁ མཉེས་པ་ལ་ཡོན་ཕུལ་ཏེ་དབང་བསྐུར་ཞུ་བ། ༡༤ཅ

ཤུ དེ་ལ་མན་ངག་བཤད་པ། ༡༤༡

ཀེ སྟོབ་མས་བསྟོད་ཅིང་གསོལ་བ་གདབ་པ། ༡༤༡

ཁེ སྟོབ་དཔོན་གྱིས་མན་ངག་བསྟན་པ། ༡ཅ༠

ཀ རིམ་པ་འདི་བླ་མ་ཁོ་ན་ལས་རྟེད་དགོས་པ། ༡ཅ༠

ཁ དེའི་ཕྱིར་དུ་བླ་མ་བཙལ་དགོས་པ། ༡ཅ༡

ཅ འོད་གསལ་གྱི་སྤྲོན་དུ་བདག་བྱིན་རླབས་ཀྱི་རིམ་པ་འདི་སྟོན་དགོས་པ། ... ༡ཅ༢

ཇ བདག་བྱིན་རླབས་ཀྱི་རིམ་པ་དངོས་བཤད་པ། ༡ཅ༢

ཅེ མན་ངག་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་སྐྱོན་བསྟན་པ། ༡ཅ༤

ཏེ དེ་སྟོན་པའི་བླ་མ་མཉེས་པར་བྱ་བ། ༡༤༠

བོ གདམས་ངག་གི་སྟོང་དང་སྟོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ། ༡༡༧
ང་ཀ མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ། ༡༡༨
ཅ ཚོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ། ༡༡༨
ཆ བརྒམས་པའི་གདམས་ངག་དངོས་བཤད་པ། ༡༡༩
ཆི མན་ངག་གི་སྟོང་ཏུ་བྱ་བ། ༡༡༩
༡ ཐུབ་མ་མཉེས་པར་བྱ་བ། ༡༡༩
༢ ཐུབ་མ་ལ་དབང་ཡོན་འབྱུལ་བ། ༡༡ཅ
༣ ཐུབ་མས་དབང་བསྐུར་བྱ་བ། ༡༡ཅ
ཇུ མན་ངག་སྦྱིན་པ། ༡༡ཅ
ཉི སྨོན་མས་མཆོད་བསྟོད་གསོལ་བ་གདབ་པ། ༡༡ཅ
ཌ སྨོན་དཔོན་ཀྱིས་མན་ངག་སྦྱིན་པ། ༡༡ཆ
༡ འདོད་གསལ་ཀྱི་གདམས་ངག་བསྟན་པ། ༡༡ཆ
༡ མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་འདོད་གསལ་གཉིས། ༡༡ཆ
༢ འདོད་གསལ་དེ་ཐོབ་པའི་ཐབ་ཡོན། ༡༢༡
༣ དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་བསྟན་པ། ༡༢༣
༢ འདོད་གསལ་དུ་ཞུགས་ཀྱང་མེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་སྒྲུབ་ཚུལ། ༡༢༣
༣ བྱ་བ་ཐམས་ཅད་དེའི་ངང་ནས་བྱེད་ཚུལ། ༡༢ཅ
ཀ བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མེམས་ཀྱི་དབང་བློང་བ། ༡༢ཅ
ཆི མན་ངག་ཡོན་འབྱུལ་བ། ༡༢ཇ
ཇི མན་ངག་བསྒོམ་པར་གདམས་པ། ༡༢ཇ

ཅ། རྒྱང་འདྲུག་གི་རིམ་པ་བཤད་པ། ༡༤༧
༡། རྩོམ་པ་ལ་འདྲུག་པའི་བྱ་བ། ༡༤༧
༢། བརྩམ་པའི་རིམ་པ་དངོས་བཤད་པ། ༡༤༩
༡ རྒྱང་འདྲུག་གི་རིམ་པ་ཕྱེ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ༡༤༩
༢ རྒྱང་འདྲུག་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཇུང་ཟད་བཤད་པ། ༢༠༤
༣ རྒྱང་འདྲུག་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས། ༢༠༤
༤ རྒྱང་འདྲུག་པའི་མཇུག་པའི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པ། ༢༠ཅ
ཉ། བརྩམས་པའི་དགེ་བ་བསྟོ་བ། ༢༠ཉ
གཉ མཇུག་གི་དོན་བཤད་པ། ༢༡༠
༡ དངོས། ༢༡༠
༢ འགྲུབ་མཇུག་པའི་སྨོན་ལམ། ༢༡༠
༣ སྒྲུབ་བྱེད་གང་གིས་བསྒྲུབ་བ། ༢༡༠

རྒྱབ་རྟེན་དང་པོ།
དགུ་པ། མདོར་བྱས་དང་རིམ་པའི་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་ཐུགས་དགེ་གང་རྟེད་ཀྱི་མཚན། ༢༡ཉ
རྒྱབ་རྟེན་གཉིས་པ།
བཅུ་པ། མགོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གསུང་གང་རྟེད་ཀྱི་མཚན་གཞུང་། ༢༡ཉ
བཅུ་གཅིག་པ། པཾ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་གསུང་འབུམ་དཀར་ཆག ཤེང་དཔར། ༢༢༡
རྒྱབ་རྟེན་གསུམ་པ།
བཅུ་གཉིས་པ། དཔང་བྱང་སྨོན་ཚིག ༢༢ཅ

།།ཤེས་གསང་བ་འདུས་པའི་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཤེར་
བྱས་པ་དང་། བསྟེད་པའི་རིམ་པ་བསྟོམ་པའི་
ཐབས་ཤེར་དང་བསྲེས་པ། རིམ་པ་ལྔ་པ་
བཅས་བཞུགས་སོ།།

༥ སྒོམ་བའི་ཐབས་ཅོད་བྱས་བ།

༦༩།། རྒྱ་གར་སྐད་དུ། པིཉྫ་པི་ཎྜི་སྤ་ཆ་ཀོ།[1] བོད་སྐད་དུ། སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མདོར་བྱས་པ།[2] འཇམ་དཔལ་གཞོན་ཀུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། ‘ཁམས་གསུམ་སྟོང་པ་ལས་སྐོལ་མཁའ་དང་མཉམ་གྱུར་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད།། དག་ཅིང་ཞེ་ལ་རྣམ་དབེན་མཆོག་ཞེ་རང་བཞིན་རྣལ་འབྱོར་པ་ཉིད་ཡུལ།། རྩོགས་དཀའ་བཏུག་པར་དཀའ་ལ་བདག་གཞན་རབ་ཐན་ཁྲབ་ཅིང་མཚན་མ་མེད།། རྒྱལ་བའི་བདེ་བ་མཉམ་མེད་མཉམ་སྦྱི་མི་རྟོག[3]ཚུལ་གཅིག་ལ་ཕྱག་འཚལ།།’[4] ༡ དཔལ་ལྡན་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ནི།། ‘མདོར་[5]བསྡུས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།།’[6] སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཐུགས་བསྐྱེད་[7]པའི།། ‘མདོར་བསྡུས’’[8]བདག་གིས་བཤད་པར་བྱ།། ༢ རྣམ་རྟོག་བག་ཆགས་ཉེས་པ་ཡིས།། འགྲོ་བ་གསུམ་པོ་རྣམ་རྟོངས་ལ།། ཆོ་དང་ལྡན་པས་ལེགས་

---

๑ **པིཉྫ་ཉྫི་ཀྱི་ཏ་སྤ་ཆ་ཀ།** པེ་དཔར། གསེར་ཟིས།
དཻཉྫ་ཉྫི་ཀྱི་ཏ་སྤ་ཆ་ཀ། སྡེ་དཔར།
པིཉྫི་ཀཱ་སྤ་ཆ་ཀཱི། ཞ་དཔར།

๒ གཞུང་འདིའི་མཚན་བྱང་བཀོད་ཚུལ་ལ་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་མཆིས་ཀྱེ། དཔོད་ཀྱི་ཚེགས་སྡེ་དུ་“མདོར་བྱས་པའི་རིམ་པ་”ཞེས་པ་ལས་སྒྲུབ་ཐབས་ཞེས་པའི་ཚིགས་གསལ་མེད། དཔང་མ་གཞན་དུ། བསྡུས་པའི་ཚ་གཉིས་སྒྲུབ་ཐབས་དང་། བསྡུས་པའི་རིམ་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་། མདོར་བྱས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་། སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མདོར་བྱས་པའི་རིམ་པ་ཞེས་སོགས་ཅི་རིགས་སྣང་ངོ།།

๓ **རྟོགས་** སྡེ་དཔར།

๔ ཚོགས་བཅད་འཛི་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་དང་། ནུ་རོ་པའི་དབང་མདོར་བསྡུན་ཀྱི་འགྲེལ་པ་བཅས་སུ་བའེ་བ་ཆེན་པོའི་སྒྲུ་སྟོན་ཟེད་དུ་བགོད་ཡོད། འདིའི་ཚོད་འགྱུར་ལ་སྟེབ་སྟོང་ཟེང་འཛིན་ཕྱར་ཚེགས་བབ་བཅུ་དགུ་ཅན་དུ་བསྒྱུར་བ་སོགས་འགྱུར་མ་འདུ་བ་སྣ་ཚོགས་ཡོད།

๕ **དོན་** པེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིས།

๖ **མཐའ་དྲུག་དོན་ནི་རྟོགས་པ་ལས།།** ཞ་དཔར་དུ་ཚེགས་སྡེ་ཀྱི་གཞུང་དང་། ཆག་ཚོའི་འགྱུར་དང་། ཟུབ་པ་དཔལ་བཟང་དང་། སྐེག་རྫོང་ཀྱི་འགྲེལ་པ་སོགས་སུ་གསལ་ཞེས་བྱང་ཡོད།

๗ **སྒྲིང་** པེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིས།

๑ **བསྡུས་པའི་རིམ་པ་** ཞ་དཔར་དུ་ཚེགས་སྡེ་དང་ཆག་ཚོའི་འགྱུར་དུ་གསལ་ཞེས་བྱང་ཡོད།

བལྟས་ཏེ།། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱིས་སྣང་བར་བྱ།།[1] ཅ འདོད་པ་ལྟ་ནི་ཡོངས་སྤངས་ནས།། དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་ནི་གདུང་མེད་བར།། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་ལ།། བདེ་བས་བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་བར་བྱ།། ཉ དེས་ན་འདི་ན་སྟོམ་གནས་ཡིན།། རྟག་ཏུ་མི་སྡེད་བརྟུལ་ཞུགས་གང་།། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྩོ་རྗེ་ཡི།། སྒྲུབ་པ་དག་ཀྱང་བརྩམ་བར་བྱ།། ཏ དགོན་པ་[2]ཆེན་པོའི་ས་སྡོགས་ནི།། མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་སོགས་ཀྱིས་བརྒྱན།། ‘རི་བོ་དབེན་པ་དག་ཏུ་ནི།།’[3] དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་བསྟན་པ་བསྒྲུབ།། ཐ འཇམ་པའི་སྐྱན་ལ་འདུག་ནས་ནི།། སེམས་དཔའི་སྐྱེལ་ཀྱང་[4] ལེགས་གནས་ཏེ།། ཞེ་སྡང་རྩ་རྗེའི་ཏིང་འཛིན་གནས།། གནས་བསྟུང་བ་ནི་བསམ་པར་བྱ།། ད འབར་བའི་འོད་འཕྲོ་འཇིགས་པར་བྱེད།། ཉི་མ་ལ་གནས་སྟེ་ལས་བྱང་།། གསོན་བརྒྱང་བ་ཡི་གནས་པས་གནས།། ཁྲོ་བོ་བཅུ་ནི་སྤྲོ་བར་བྱ།། ན ཐོགས་བཅུའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣ་མོ་ནི།། རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསམ་པར་བྱ།། བགེགས་ཀུན་རྣམ་པར་གཞིག་པའི་ཕྱིར།། གཤེད་མཛེས་བཀའ་སྩལ་ཞུར་བྱས་གདབ།། ཀ “ཨོཾ་སུམྦྷ་ནི་སུམྦྷ་སྟུ། ཥིརྩ་ཥིརྩ་[5]སྟུ། ཥིརྩ་ཡ་ཡ་ཥིརྩ་[6]ཡ་ཡ་སྟུ། ཤྲ་ན་ཡ་ཧོཾ། ཁ་གཱ་བྷན་[7]བིཏྲ་རྣ་[8]ང་སྟུ་ཝཀ།”[9] ཁྲོ་བོའི་གཟུགས་ཅན་འདི་ཡིས་ནི།། བགེགས་ཀྱི་དབང་པོ་

---

๑ **སྒྲུབ་པར་བྱ།།** ཞེ་དཔར། སྡེ་དགེ། གསེར་ཟིལ།

๒ **མགོན་པོ་** ཞེ་དཔར། སྡེ་དགེ། གསེར་ཟིལ།

๓ **རི་བོ་སྐྱེ་བོས་དབེན་པ་བྱ།།** ཕ་དཔར་དུ་ཉེགས་སྒྲུབ་དང་། ཅ་རྒྱུད་གོད་འགྱུར་དང་། ཆགས་ཡོའི་འགྱུར་བཅས་ཁྲངས་སུ་ཟུངས་ནས་འདི་ལྟར་འགོད།

๔ **དཀྱིལ་ཀྱང་** ཞེ་དཔར། སྡེ་དགེ། གསེར་ཟིལ།
དཀྱིལ་དཀྱང་ ཆགས་ཡོ།

๕ **ཥིརྩ་ཥིརྩ་** ཞེ་དཔར། སྡེ་དགེ། གསེར་ཟིལ།

๖ **ཥིརྩ་ཡ་ཡ་ཥིརྩ་** ཞེ་དཔར།

๗ **བན་** ཕ་དཔར།

๘ **བིཏྲ་ར་** ཞེ་དཔར།
བིཏྲ་ར་ སྡེ་དགེ། གསེར་ཟིལ།

๙ སྡེ་ནགས། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅ འདུས་པའི་ཙ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ། ཚོགས་གྲངས། ༢༨༩ན།

ཉིད་བཀྲག་ནས།། ཟླ་དང་ལྡན་བས་སྤྲོར་བ་ཡིས།། ཚ་གུ་བཞིན་དུ་ཕུར་བུས་གདབ།། ༡༠ རྡོ་རྗེ་བདུད་ཅི་རྒྱལ་པོ་ཆེ།། ཞུཏྟལ་སྟོན་པོ་འདབ་མའི་མདོག ।[1]འབར་ཟེང་འཁྲིགས་བའི་འོད་ལྡན་པ།། རྡོ་རྗེ་ཕུར་བུ་རྣམ་བར་བསྒོམ།། ༡༡ ལྷེ་བའི་ཕྱོགས་ནས་སྐད་ཀྱི་ཆ།། ཅེ་མོ་ལྟ་བུར་རྣམ་བར་བསམ།། སྟོད་ནི་ཁྲོ་བོའི་དབྱིབས་ཅན་ཏེ།། ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་ལྟ་བུར་བསྒོམ།། ༡༢ དེ་ཡི་གསང་སྔགས་ལེགས་བརྗོད་ལ།། བགེགས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་འོག་གཟེགས་པས།། རྡོ་རྗེ་ཕུར་བུ་དེས་བཏབ་ན།།[2] བགེགས་ཀྱི་ལུས་ནི་མི་གཡོ་འགྱུར།། ༡༣ “ཨོཾ་སྐ་སྐ་སྐ་ཏ་ཡ་སྐ་ཏ་ཡ། སཏྭ་དཱུཾ་[3]ཧཱ་ཧཱ། ཀྲི་ལ་ཡ་ཀྲི་ལ་ཡ། སཏྭ་སྙ་སི་ཧཱ་ཧཱ་ཧཱུྃ་ཧཱུྃ་ཧཱུྃ། བཛྲ་ཀྲི་ལ་ཡ[4] བཛྲ་རྐྲ་ནི་ཤྲྀངྑ་[5]ལ་ཡ་ཀེ། སཏྭ་བིཥྣ་ན[6] ཀཱ་ཡ་ཤྲཱི་[7]ཛ་ཏྲ། ‘བཛྲ་ཀྲི་ལ་ཡ’[8]ཧཱུྃ་ཧཱུྃ་ཧཱུྃ་ཧཱ་ཧཱ།”[9] རྡོ་རྗེ་ཐོ་བ་ཟུགས་བསྡམས་པའི། གཏོར་མཛེས་རྒྱལ་པོ་རྣམ་པར་བསམ།། རྡོ་རྗེ་མེ་ཡིས་ཀུན་དུ་[10]ཀེ།། རྣམ་པར་འཕྲོ་བས་དེས་པར་བསྒོམ།། གདུག་པ་ཚོག་པ་ཐན་ཆུན་དུ།། འབྱོས་པར་གྱུར་པར་[11]རྣམ་པར་

---

๑ **འདབ་ལྔར་ལྡང་།།** ཚག་ཡོ། ཁ་དཔར་དུ་ལེགས་སྦྱར་དུ་“ཤྲྀས”ཞེས་གསལ་བ་མངོན་བརྗོད་འཆི་མེད་མཛོད་དུ་ལྡང་ཁུ་དང་ནག་པོ་གཉིས་ལ་འདུག་པར་བཤད་ཅང་། འདིར་སྟོན་པོའཨམ་མཁེང་ནག་ལ་འདུག་པ་སྐབས་དོན་དུ་མངོན་ཆོ་ཞེས་འཁོད།

๒ **དེས་པར་བཏབ།།** སྡེ་དཔར།
དེས་པར་གཏད།། ཚག་ཡོ། ཁ་དཔར་དུ་སྡེ་དགེ་དཔར་མ་སོགས་སུ་“དེས་པར་བཏབ”ཅེས་བཀོད་པ་བྷིས་ཆོར་རིང་དུ་བརྒྱུད་པ་ལས་མ་འདས་སོ་ཞེས་འཁོད།

๓ **དཱུཾ་** ཞེ་དཔར། སྡུར་དཔར།

๔ **ཀྲི་ལ་ཡ།** ཞེ་དཔར། སྡུར་དཔར། གསེར་ཐིམ།
ཀྲིལ། ཁ་དཔར།

๕ **ཤངྑ།** ཞེ་དཔར། སྡུར་དཔར། གསེར་ཐིམ།

๖ **སཏྭ་བིསྡྷ་ནན།** ཞེ་དཔར། སྡུར་དཔར། གསེར་ཐིམ།
སཏྭ་བིསྡྷ་ན་ཏྲཱི། ཁ་དཔར།

๗ **ཏྲ་ཀ་** ཞེ་དཔར། སྡུར་དཔར། གསེར་ཐིམ།

๘ **ཀྲི་ལ་ཡ་** ཞེ་དཔར། སྡུར་དཔར། གསེར་ཐིམ།

๙ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྱུམ། ཅ འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད། ལཱེུ་བནྡེ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས། ༡༩ནས་

๑๐ **ཀུན་ཏུ་** ཞེ་དཔར། སྡུར་དཔར། གསེར་ཐིམ།

๑๑ **བ་** ཞེ་དཔར། སྡུར་དཔར། གསེར་ཐིམ།

བསམ།།[1] ༡༩ ཐོག་བཅུང་[1]ཕུང་བུས་བཏབ་ནས་ནི།། སྟེང་འོག་ཡང་དག་བྱེད་གྱིས་བརྟག།

དམ་བའི་དོན་དུ་དངོས་པོ་རྣམས།། སྤེད་གསུམ་དངོས་པོ་མེད་བར་བསྒོམ།། ༡༥ “དངོས་པོ་མེད་ལ་བསྒོམ་བའི་དངོས།། བསྒོམ་བར་བྱ་བ་བསྒོམ་པ་མིན།།”[2] དེ་ལྟར་དངོས་པོ་དངོས་མེད་བས།། བསྒོམ་པ་དམིགས་སུ་མེད་བའོ།། ༡༦ ཚེགས་བཅད་འདི་ཡིས་“རྒྱུ་མི་རྒྱུའི།।”[3] བདག་ཉིད་ཅན་རྣམས་སྟོང་བར་བསྒོམ།། ཚོ་གའི་སྒྲོར་བ་འདི་ཡིས་ནི།། ཡེ་ཤེས་ས་གཞིར་[4]བྱིན་གྱིས་བརླབ།།[5] ༡༧ ནམ་མཁའ་[5]དབྱིངས་ཀྱི་[6]དབུས་གནས་བར།། ཆུ་གཉིས་ས་བོན་ཡོ་ལས་བྱུང་།། རྡོ་རྗེ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྡན།། ཟླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་བར་བྱ།། ༡༨ ཆུ་གཉིས་ས་བོན་རོ་ལས་བྱུང་།། རྡོ་རྗེ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྡན།། ཉེ་རྗེ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྡན།། ཟླ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་ཀྱང་ནི།། དེ་ཡི་སྟེང་དུ་རྣམ་པར་བསམ།། ༡༩ ཆུ་གཉིས་ས་བོན་ཟི་ལས་བྱུང་།། རྡོ་རྗེ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྡན།། ཆུ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་ཀྱང་ནི།། དེ་ཡི་སྟེང་དུ་རྣམ་པར་བསམ།། ༢༠ ཆུ་གཉིས་ས་བོན་ལི་ལས་བྱུང་།། རྡོ་རྗེ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྡན།། ས་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་དང་[7]ནི།། དེ་ཡི་སྟེང་དུ་རྣམ་པར་བསམ།། ༢༡ དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་པོ་ཡང་དག་བསྡུ།། རྡོ་རྗེ་ས་ཡི་[8]དཀྱིལ་འཁོར་ལ།། དེར་ཉི་ཟླ་[9]ལས་བྱུང་བ་ཡི།། གཞལ་ཡས་ཁང་ནི་རྣམ་པར་བསྒོམ།། ༢༢ རླུང་བཞི་དང་ནི་སྐོ་བཞི་

---

1 **བཅུང་** པེ་དཔལ། སྡུང་དཔལ། གསེར་ཟིས།

2 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྱུམ། ཅ འདུས་བའི་རྩ་རྒྱུད། ཚེའུ་གཉིས་པ། ཏོག་གྲངས། ༥༩ན། ལས་བྱུང་བ་ཞུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དངོས་པོ་མེད་ལ་སྒོམ་པ་མེད།། བསྒོམ་པ་བསྒོམ་པ་མ་མཡིན་ཉིད།།” ཅེས་སོ།།

3 **བརྟན་གཡོ་ཡིས།།** ཚིག་ཚོ།

4 **ས་བཞིར་** པེ་དཔལ།

5 **མཁའི་** ཕུ་དཔལ།

6 **ཀྱི་** པེ་དཔལ། སྡུང་དཔལ། གསེར་ཟིས། ཚེགས་སྦྱར། ཚིག་ཚོ།

7 **ཟླ་** པེ་དཔལ། སྡུང་དཔལ། གསེར་ཟིས། ཚེགས་སྦྱར། ཚིག་ཚོ།

8 **ཉི་ཟླ་** པེ་དཔལ། སྡུང་དཔལ། གསེར་ཟིས།
ཟླ་ ཚིག་ཚོ།

དང་།། རྟ་བབས་བཞི་ཡིས་མཇེས་བྱས་པ།། ཐེག་བཞི་དང་ནི་ཡང་དག་ལྡན།། ཀ་བ་བརྒྱད་
ཀྱིས་ཡང་དག་མཇེས།། ༡༣ ད་བ་དྲ་བ་ཟེད་པ་དང་།། རོ་རྗེ་ཧོར་བུ་ཟླ་ཟེད་བརྒྱན།། བླ་ཡི་
མཚམས་ནི་ཐམས་ཅད་དང་།།[1] སྐོ་དང་སྐོ་ཁྲུད་མཚམས་རྣམས་སུ།། རོ་རྗེ་རིན་ཆེན་རྣམས་
ཀྱིས་སྐྱས།། ༡༤ [2]བུམ་པ་ཀ་བ་རོ་རྗེ་ཆེ།། ‘བྱེ་[3]ལ་ཟེང་བར་[4]རིམ་བཞིན་གནས།།’[5] བ་དན་
དྲེལ་བུས་[6]མཇེས་བྱས་ལ།། ཇ་ཡབ་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བརྒྱན།། ༡༥ བདག་ཉིད་ཟུག་
རྒྱང་ལྟན་པ་ནི།། ཞལ་གསུམ་ཟུག་དྲུག་རྣམ་པ་ཅན།། ཕེ་ཙ་ནི་ལའི་ཁོད་མཉམ་པ།། དཀྱིལ་
འཁོར་དབུས་སུ་བསྒོམ་པར་བྱ།། ༡༦ རྣམ་སྣང་མངོད་དང་རིན་ཆེན་དང་།། འོད་དཔག་
མེད་དང་ལས་ཀྱི་རྒྱལ།། ཞལ་གསུམ་ཟུག་དྲུག་ལྟ་བུར་[7]ནི།། ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་སུ་
བསམས།། ༡༧ གཏི་སུག་དག་ལ་སོགས་ལྟ་མོ་རྣམས།། ཞལ་གསུམ་ཟུག་དྲུག་རྣམ་པ་ཅན།། མེ་
ཡི་[8]ཕྱོགས་ནས་བརྩམས་ནས་སུ།། རིམ་པ་རྗེ་བཞིན་དེས་པར་དགོད།། ༡༨ དེ་བཞིན་གཟུགས་
རོ་རྗེ་ལ་སོགས།། ཕྱི་ཡི་མཚམས་ནི་རྣམ་པ་བཞིར།། རེག་བྱ་རོ་རྗེ་ཉིད་ཀྱང་ནི།། རོ་རྗེ་སེམས་
དཔའ་དང་ལྡན་གནས།། ༡༩ བྱམས་པ་ས་ཡི་སྟིང་པོ་དག །ཤར་གྱི་སྣམ་བུར་དགོད་པར་བྱ།།
ཟུག་ན་རོ་རྗེ་མཁའ་སྟིང་པོ།། བརྐུལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་[9] ལྷོ་རྩ་དགོད།། ༢༠ འཇིག་རྟེན་དབང་
ལྡུག་འཇམ་པའི་དབྱངས།། ནུབ་ཏུ་ཡང་ནི་དགོད་པར་བྱ།། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་སེལ་དང་།།

---

1 ཡ་དཔར་དུ་ཚིག་ཤད་འདི་ལེགས་སྦྱར་དང་ཚག་ལོའི་འགྱུར་དུ་མི་སྣང་ཞེས་འགོད།

2 **མྱི་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་མིག་གདབ་བྱ།།** གསེར་བྲིས། པེ་དཔར་དང་སྣར་དཔར་གཉིས་སུ་ཚིག་ཤད་འདི་གསལ་ཡང་ལེགས་སྦྱར་
དང་ཚག་ལོའི་འགྱུར་སོགས་སུ་གསལ་མེད།

3 **བེ་** གསེར་བྲིས།

4 **བྱ་ནི་** པེ་དཔར། སྣར་དཔར།

5 **བྲེ་ཡི་ཟེང་ལ་བྱ་རྣམས་གནས།།** ཡ་དཔར།

6 **བུ** པེ་དཔར། སྣར་དཔར། གསེར་བྲིས།

7 **རྣམ་པར་** ཡ་དཔར། ལེགས་སྦྱར། ཚག་ལོ།

8 **མེའི་** པེ་དཔར། སྣར་དཔར། གསེར་བྲིས།

9 **ཀྱི་** པེ་དཔར། སྣར་དཔར། གསེར་བྲིས།

ཀུན་དུ་[1]བཟང་པོ་བྱང་ཕྱོགས་སུ།། ༦༡ གཤེན་རྡེ་གཤེད་ནི་ཤར་གྱི་སྐོར།། གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་ཕྱོ་ཕྱོགས་སུ།། ནུབ་ཕྱོགས་སུ་ནི་རྟ་མཐིན་ཏེ།། བདུད་རྩི་འཕྲིལ་བ་བྱང་དུའོ།། ༦༢ མི་གཡོ་འདོད་བའི་རྒྱལ་པོ་དང་།། དབུགཔ་སྟོན་དང་ནི་སྐྱེབས་པོ་ཆེ།། ཤར་ལྷོ་[2]མཚམས་སོགས་ནས་བརྩམས་ཏེ།། ‘རིམ་པ་རྗེ་བཞིན་བསྟོམ་པར་བྱ།།’[3] ༦༣ གཙོད་མརྩེས་རྒྱལ་པོ་ཁྲོ་གོ་ཆེ།། དེ་ཡི་འོག་ཏུ་རྣམ་པར་བསམ།། ‘གཐུགཏོར་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་རྒྱལ་ཡང་།།’[4] དེ་བཞིན་སྟེང་དུ་རྣམ་པར་བསྟོམ།།། ༦༤ ཚོ་གཏེ་བཞིན་དཀྱིལ་འཁོར་བ།། དེ་ལྟར་ལྷག་པར་མོས་བསམས་[5]ནས།། སྐར་ཡང་ཁ་སྦྱར་སྟོར་བ་ཡིས།། རང་གི་ལུས་ལ་དེ་རྣམས་གཞུག །༦༥ ‘ལུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྫོགས་སངས་རྒྱས།།’[6] རིམ་པ་རྗེ་བཞིན་ཡང་དག་བསམ།། ‘དོན་དམ་པ་ཡི་རྩོ་རྗེ་ཡིས།།’[7] ‘དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཞུག་བྱ་བས།།’[8] ༦༦ “དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོགས་བསྡུ་ན།། དངོས་གྲུབ་རབ་མཆོག་ཐོབ་པར་འགྱུར།།”[9] ཞེའོ་དོན་རྩོ་རྗེ་ཟེར་བ་ལས།། གསལ་བར་རྗེ་བཞིན་རྣམ་པྱེ་སྐྱེ།། ༦༧ གཟུགས་ཤུང་གཏོགས་དང་[10]མེ་ལོང་དང་།། ས་ཁམས་མིག་གི་དབང་པོ་དང་།། གཟུགས་དང་

---

๑ **ཀུན་དུ་** ལེ་དཔར། སྡུར་དཔར། གསེར་ཟིས།

๓ **ཤར་གྱི་** ལེགས་སྦྱར། ཚག་ཚོ།

๓ **རྗེ་ལྟ་རྗེ་བཞིན་བསྟོམ་པར་བྱ།།** ཚག་ཚོ།
རྗེ་ལྟ་རྗེ་བཞིན་རབ་ཏུ་རྣམ་བསམ་བྱ།། ལེགས་སྦྱར།

๔ **གཐུགཏོར་འཁོར་ལོ་སྐྱུར་རྒྱལ་ཡང་།།** ལེ་དཔར། སྡུར་དཔར། གསེར་ཟིས།
གཐུགཏོར་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བ་ཡང་།། ཚག་ཚོ། ལེགས་སྦྱར།

๕ **བསམ་** ལེ་དཔར། སྡུར་དཔར། གསེར་ཟིས།

๖ **ལུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཏོགས་སངས་རྒྱས།།** ཕ་དཔར། ལེགས་སྦྱར། ཚག་ཚོ།

๗ **དོན་དམ་པ་ཡི་འཁོར་ལོ་ཡི།།** ལེགས་སྦྱར། ཚག་ཚོ།

๑ **དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གཞུག་པར་བྱ།།** ཚག་ཚོ།

๕ སྟེ་བཀག། རྒྱུད་འབྱམ། ཅ འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད། ལེཉ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས། ๑๐๗ན། ལས་བྱང་བ་ཅུང་མི་འཛད་སྟེ། “དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོགས་གསད་བྱ། དངོས་གྲུབ་རབ་མཆོག་ཐོབ་པར་འགྱུར།” ཞེས་སོ།།

๑๐ **རྟོག་དང་** སྟེ་དཔར། དཔེ་བསྡུར་མ།

རྣམ་ཤར་གྱུར་པ་སྟེ།། ‘ཁྲོ་བོ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྡན།།’[1] ཟཱ ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་མཉམ་ཉིད་དང་། ཚུ་ཁམས་རྣ་བའི་དབང་པོ་དང་། ‘སྒྲ་དང་རྣམ་ཤར་གྱུར་པ་སྟེ།།’[2] ཁྲོ་བོ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྡན།།ཟཱ འདུ་ཤེས་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་། བྱིན་ཟ་སྦྱ་ཡི་དབང་པོ་དང་། དེ་དང་རྣམ་ཤར་གྱུར་པ་སྟེ།། ཁྲོ་བོ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྡན།། ཡ་ འདུ་བྱེད་བྱ་བ་གྱབ་པ་དང་། ཆུང་ཁམས་ལྷེ་ཡི་དབང་པོ་དང་། རོ་དང་རྣམ་ཤར་གྱུར་པ་སྟེ།། ཁྲོ་བོ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྡན།། ཡཱ སྟེང་འགེབ་ཁྲོ་བོ་ཉིན་ཏུ་བཅས།། རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྣང་བ་ཉིད།། རྣམ་ཤེས་ཕུང་པོར་ཞུགས་པ་སྟེ།། རྣམ་ཤེས་ཀྱང་ནི་འོད་གསལ་བའོ།། ཡཱ ཐུ་དན་འདས་བཅས་ཀུན་སྟོང་དང་། ཚོས་ཀྱི་སྐུར་ཡང་བཤད་པ་ཡིན།། བཏུན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ནི།། ‘གསང་སྔགས་འདི་ནི་བརྗོད་པར་བྱ།།’[3] ཡཱ “ཨོཾ་ཤྲུ་ཆུ་ཏྲ་རྡྷི་ན་བརྡ་སྭ་ཧཱ་[4]ཤ་ཎ་ཀོཊྛཱི།”[5] འདི་ནི་དོན་དམ་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ།། སྔང་བ་མེད་ཅིང་མཚན་ཉིད་མེད།། ‘དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ།།’[6] དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་གནས།། ཡཡ འོད་གསལ་བར་ནི་རབ་ཞུགས་ནས།། ‘སྔང་བ་ཡང་ནི་བསྐྲན་པར་བྱ།། སྒགས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་སྤྱོར་བ་ཡིས།།’[7] ལྷ་ཡི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པར་འགྱུར།།’[7] ཡ་ ནམ་མཁའི་[8]དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར།། ཉེ་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པར་བྱ།། སྒགས་པས་དེ་ཡི་སྐྱེད་དུ་ཡང་།། ‘ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་པར་བསམ།།’[9] ཡ་ དེར་ནི་བརླ་འདབ་མ་བརྒྱད། ཁ་དོག་དམར་སོ་བསྒོམ་པར་བྱ།།

---

๑ **ཁྲོ་བོ་བྱམས་པ་ཡང་དག་ལྡན།།** ལེགས་སྦྱར། ཚག་ཙོ།

๓ **སྒྲ་ཡང་ལྷ་བར་འཁྱོ་བར་སྟེ།།** ལེགས་སྦྱར། ཚག་ཙོ།

๓ **སྒགས་འདི་གསལ་བར་བརྗོད་པར་བྱ།།** ཚག་ཙོ།

๔ **ས་ཏྲ་ཏྲ་** ཝེ་དཔར། སྣར་དཔར། གསེར་ཟིས།

๕ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅ འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད། ལེཉ་གསུམ་པ། ཚོག་གྲངས། ༥༡ག

๖ **དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ།།** ལེགས་སྦྱར། ཚག་ཙོ།

๗ **སྒགས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་སྤྱོར་བ་ཡིས།། ལྷ་ཡི་དམིགས་པའི་དོན་ཆེན་བྱ། སྔང་བ་ཡང་ནི་བསྐྲན་པར་བྱ།།** ཚག་ཙོ།

๘ **ནམ་མཁའ་** ཝེ་དཔར། སྣར་དཔར། གསེར་ཟིས།

๙ **ཟླ་བའི་གཟུགས་བརྙན་བསྒོམ་པར་བྱ།།** ལེགས་སྦྱར།

བརྒྱའི་སྟེང་དུ་སྤགས་ཆེན་པོ།། ཡི་གེ་གསུམ་ནི་དེ་ནས་བསམ།། ୨୬ སྤགས་དང་བརྒྱ་ཉི་མ་དག །
རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཞུགས་པས།། རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱན་རྩོགས་འགྱུར།།[1] ‘བྱང་ཆུབ་
སེམས་སུ་རྟམ་པར་བརྟག[2] །’[3] ୧୮ རྒྱུ་དང་མི་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་།། དེ་ཉིད་དུ་ནི་རྟམ་བསམ་
ཞིང་།།། བརྟན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ནི།། ‘གསང་སྤགས་འདི་ནི་བརྗོད་པར་བྱ།།’[4] ୧୯ “ཨོཾ་རྒྱམ་
རྒྱ་ཏུ་སྭ་སྭཱ་ཧ་ཡཱན།[5]ཀོཊྱཱཾ།”[6] ‘དེ་ལྟར་སྨོན་བ་དམིགས་ནས་སུ།། རྗེས་སུ་སྨོན་བ་བརྩམ་པར་
བྱ།།’[7] རྟལ་འབྱོར་པ་ཡིས་[8]ཡིག་གསུམ་ཡང་།། རྒྱ་བའི་དབུས་སུ་རྟམ་པར་བསམ།། ୫୦ དེ་
ནས་ཡིག་གསུམ་ལས་བྱང་བ།། ཀུན་ད་རྒྱ་བ་དཀར་དང་མཚུངས།། དང་པོ་མཚོན་པོ་བསམས་
ནས་ཀྱང་།། ‘ཤིན་ཏུ་སྨོན་བ་ཡང་དག་བརྩམ།།’[9] ୫୨ མི་བསྐྱོད་པ་[10]ནི་རྗེས་ཞུགས་པས།། ཞལ་
གསུམ་ཕྱག་དྲུག་འབར་བ་དང་།། ‘ཕྱིན་ཆད་ནི་འོད་མཁའ་པའི།།’[11] རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་རྟམ་པར་
བསྐོམ།།། ୫୩ རྡོ་རྗེ་འཁོར་ལོ་བརྒྱ་ནི།། གཡས་པའི་ཕྱག་ཏུ་རྟམ་པར་བསམ།། དེའ་བུ་རིན་ཆེན་

རྒྱ་བའི་གཟུགས་ནི་རྟམ་པར་བསམ།། ཚག་ཚོ།

୨ **སྐྱེས།།** པེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིས།

୩ **རྟག** པེ་དཔར།

୪ **བྱང་ཆུབ་སེམས་སུ་རྟམ་པར་བསྐོམ།།** ལེགས་སྦྱར། ཚག་ཚོ།

୯ **སྤགས་འདི་རབ་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱ།།** ཚག་ཚོ།

୫ **སྭཱ་སྭཱ་བ་ཨཥྚ་** པེ་དཔར། གསེར་ཟིས།
སྭ་སྭཱ་བ་ཨཥྚ་ སྡེ་དཔར།

୬ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅ འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་གསུམ་པ། ཚེགས་གྲངས་ ୫୬୩

୭ **དེ་ལྟར་རྟལ་འབྱོར་དམིགས་ནས་ནི།། རྗེས་སུ་རྟལ་འབྱོར་བསམ་པར་བྱ།།** ཚག་ཚོ།

୪ **ཡི་** པེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིས།

୯ **ཤིན་ཏུ་རྟལ་འབྱོར་ཡང་དག་བརྩམ།།** ཚག་ཚོ།

୧୦ **མི་བསྐྱོད་པས་** པེ་དཔར།
མི་སྐྱོད་པས་ སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིས།

୧୧ **ཕིན་ཏུ་ཆད་ཟིད་མཁའ་པའི།།** སྡེ་དཔར།
ཕིན་ཏུ་ཆད་ཟིད་འབར་བ།། ལེགས་སྦྱར། ཚག་ཚོ།

རལ་གྲི་ནི།། གཡོན་བའི་ཐུགས་ཀྱུ་བསམ་བར་བྱ།། ༤༣ ‘དེ་ནས་ཤུང་པོ་ལ་སོགས་བའི།། དབྱེ་བ་ཤེས་བས་སྣང་མཛད་སོགས།། གཞོད་མཛེས་བར་དུ་ས་བོན་གྱིས།། དགོད་བས་ཡང་དག་ཉིད་དུ་དགོད།།’[1] ༤༤ རྣམ་སྣང་མཛད་ཀྱི་[2]ས་བོན་ནི།། ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཡི་གེ་ཨོཾ།། གཟུགས་ཤུང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི།། སྤྱགས་ཤེས་བས་ནི་སྤྱི་བོར་དགོད།། ༤༥ ‘ཨཱཿ[3]ནི་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་[4]འདུ་ཤེས་ཤུང་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད།། མདོག་དམར་ཁ་ལ་བསམས་ནས་ནི།། ངག་གི་དབང་ཕྱུག་ཉིད་ཐོབ་འགྱུར།། ༤༦ མི་བསྐྱོད་[5]པ་ཡི་ཡི་གེ་སྟོ།། རབ་ཏུ་བཟང་པོའི་མཐེབ་ཤུན་[6]མདོག །རྣམ་ཤེས་ཤུང་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད།། སྤྱགས་བས་སྙིང་གར་རྣམ་པར་དགོད།།[7] ༤༧ རིན་ཆེན་མགོན་པོའི་ཡི་གེ་སྟ།། ཚོར་བའི་ཤུང་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད།། ‘ཚོར་བ་དག་གི་རྒྱུ་ཅན་ནི།།’[8] ཁ་དོག་སེར་པོ་ལྟེ་བར་དགོད།། ༤༨ ཤིང་པ་གཉིས་ལ་ཡི་གེ་བྷ།། འདུ་བྱེད་ཤུང་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད།། ‘ལས་ཀྱི་མགོན་པོ་དེ་ཉིད་ནི།།’[9] སྤྱགས་བས་ཁ་དོག་སྔོན་གྱུར་དགོད།། ༤༩ ‘གཏི་མུག་དག་འོ་སོགས་སྤྱགས་ཀྱིས་ནི།།’[10] ས་ལ་སོགས་ལ་རབ་ཏུ་གཞུག །སྣ་དང་གཤེར་དང་དྲོ་བ་དང་། ‘རླུང་སོགས་དེར་ནི་རིམ་པ་བཞིན།།’[11] ༥༠ སྒོ་མིག་ཏུ་བཀོད་ནས་ནི།། ས་ཡི་སྙིང་པོ་རྣམ་བར་བསྒོམ།། ཚོ་ནི་

---

๑ དེ་ནས་ཤུང་པོ་ལ་སོགས་ལ།། རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་གཞོད་མཛེས་མཐར།། ས་བོན་དགོད་པས་དགོད་པར་བྱ།། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པར་བསྒོམ།། ཚག་ཚོ།

๒ **ཨཱཿ** པེ་དཔར། སྣར་དཔར། གསེར་ཟིས།

๓ **ཨཾ** པེ་དཔར། སྣར་དཔར། གསེར་ཟིས།

๔ **མགོན་པོ་ཨོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ཡྱུ** ཚག་ཚོ། མགོན་པོ་ཞེས་པ་ལེགས་སྦྱར་ཀྱི་དངོས་ཟེན་ལ་མེད་ཅེས་ཁ་དཔར་དུ་འགོད་ཡོད།

๕ **མི་སྐྱོད་** སྣར་དཔར། གསེར་ཟིས།

๖ **མཐིངཤིང་** པེ་དཔར། སྣར་དཔར། གསེར་ཟིས།

๗ **བསྒོམ།།** པེ་དཔར། སྣར་དཔར། གསེར་ཟིས།

๘ **ཚོར་བ་དག་བའི་རྒྱུ་ཅན་ནི།།** ཁ་དཔར།

๙ **ལས་ཀྱི་མགོན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས།།** ཚག་ཚོ།

๑๐ **གཏི་མུག་དཀའ་སོགས་སྤྱགས་པ་ཡིས།།** ཁ་དཔར།

๑๑ **གཡོ་ཉིད་དེ་ནི་རིམ་པ་བཞིན།།** ཚག་ཚོ།

རྣ་བ་དག་ལ་དགོད།། བྱག་ན་རྡོ་རྗེ་བསྟོམ་བར་བྱ།། ༦༡ ཨོཾ་ཞེ་སྡ་ལ་རབ་བཀོད་དེ།། ནམ་མཁའི་སྙིང་པོ་རབ་ཏུ་བསྟོམ།། ‘ཨཱཿ[1]ནི་ཕྱེ་ལ་བཀོད་ནས་ནི།།’[2] འཇིག་རྟེན་དབང་པོ་བརྟག་པར་བྱ།། ༦༢ ཡིད་ལ་ཆྱི་ནི་བསམས་[3]ནས་སུ།། འཇམ་པའི་དབྱངས་ནི་རབ་ཏུ་བསྟོམ།། ཡི་གེ་ཨོཾ་ནི་ལུས་ཀུན་ལ།། བསྟོམས་ནས་སྤྲིན་སེལ་དྲན་པར་བྱ།། ༦༣ ‘ཡི་གེ་མི་[4]ནི་རྩར་བཞག་སྟེ།།’[5] བྱམས་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་བརྟག །ཚེགས་[6]ཀུན་ལ་ནི་སོ་བཀོད་དེ།། ཀུན་དུ་[7]བཟང་པོ་བསམས་པར་བྱ།། ༦༤ ལག་པ་གཡས་པར་གཡེན་རྡེ་གཡེད།། གཡོན་པར་གཞན་གྱིས་མི་ཟུབ་པ།། རྣ་མཐིན་ཁ་ལ་བསམ་པར་བྱ།། རྡོ་རྗེ་ལ་ནི་བདུད་རྩི་འཕྲིལ།། ༦༥ ‘དབུང་པ་གཡས་པར་མི་གཡོ་མཚོན།།’[8] གཡོན་པར་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོའོ།། ལུས་མོ་གཡས་པར་བསམ་པ་ནི།། དབྱུག་པ་སྟོན་པོ་ཆེར་འབར་བ།། ༦༦ ལུས་མོ་གཡོན་པར་སྟོབས་པོ་ཆེ།། ‘སྤྱི་བོར་གཙུག་ཏོར་འཁོར་ལོས་[9]སྐྱབ།།’[10] གནོད་མཛེས་རྒྱལ་པོ་བསམ་པ་ནི།། ཤར་པ་གཉིས་ལ་དགོད་པར་བྱ།། ༦༧ དགོད་བྱས་དེ་ནས་སྤྲགས་པ་ཡིས།། ལུང་པོ་ལ་སོགས་ཆོ་ག་བཞིན།། སྐུ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་གྱུར་ནས།། ‘སྟོང་བ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་བརྟམ།།’[11] ༦༨

---

๑ **ཨོཾ་** པེ་དཔར། སྡར་དཔར། གསེར་ཟིས།

๒ **ཨོཾ་ནི་ཕྱེ་ལ་བཀོད་ནས་ནི།།** ཕ་དཔར། ལེགས་སྦྱར་སོགས་དཔེ་གཞན་ཚང་མར་ཡང་འདི་ཡོད་པར་ཕ་དཔར་དུ་འཁོད་ཡོད།

๓ **བསམས་** པེ་དཔར། སྡར་དཔར།

๔ **མེ་** པེ་དཔར། སྡར་དཔར། གསེར་ཟིས།

๕ **ཡི་གེ་མིཾ་ནི་རྩེར་བཞག་སྟེ།།** ཕ་དཔར།
ཡི་གེ་མིཾ་ནི་མཚོར་བཞག་སྟེ།། ཆག་ཡོ། ལེགས་སྦྱར།

๖ **ཚིགས་** པེ་དཔར། སྡར་དཔར། གསེར་ཟིས།

๗ **ཀུན་ཏུ་** པེ་དཔར། སྡར་དཔར། གསེར་ཟིས།

๘ **དབུང་པ་གཡས་པར་མི་གཡོ་བ།།** ཆག་ཡོ། ཕ་དཔར་དུ་མཚོན་ཞེས་པ་ལེགས་སྦྱར་ཀྱི་དངོས་ཟིན་ལ་མེད་ཅེས་འཁོད་ཡོད།

๙ **བོ་** པེ་དཔར། སྡར་དཔར། གསེར་ཟིས།

๑๐ **གཙུག་ཏོར་རྡོ་རྗེ་ཅན་ལ་འཁོར་ལོས་བསྐྱབ།།** ལེགས་སྦྱར།

๑๑ **དེ་ནི་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་བརྟམས།།** ཆག་ཡོ།

རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་དག་རྫོགས།། ‘སྤྱི་བོའི་དབུས་སུ་རྣམ་བར་བསམ།།’[1] དེར་[2]ནི་ཡི་གེ་ཨོཾ་དཀར་པོ།། འོད་ཟེར་ལྔ་ནི་རབ་འཕྲོ་བའོ།། ༦༥ དེ་ལས་ལྷ་མོ་དབྱངས་བ་ནི།། བདག་པོ་དང་ནི་རབ་སྦྱིན་བའི།།[3] སྒྲུན་ནི་དུ་མ་བསམས་[4]ནས་ནི།།[5] ‘ནམ་མཁའ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་དགང་།།’[6] ༧༠ དེ་ནས་སྐུ་ཡི་རྩ་རྟེ་ནི།། ནམ་མཁའ་གང་བར་ལེགས་གནས་པ།། དེ་དབུས་བདག་པོ་བསྟོམ་པ་ནི།། སྙམ་ཐུ་རྩ་གཉིས་མཚན་འཚང་[7]ཞེང་།། ༧༡ དབེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཐུས་བརྒྱན།། བདག་ཀྱང་དེ་ཡི་མདུན་གནས་ལ།། དེ་ནས་སྔགས་བས་ཚེགས་བཅད་འདི།། གཉིས་བརྩེད་ནས་ནི་གསོལ་བ་གདབ།། ༧༢ “དཔལ་ལྡན་སངས་རྒྱས་སྐུ་འཚང་བ།། རྩེ་རྟེ་མི་ཟད་གསུམ་བསྟོམས་[8]པས།། ‘དེང་བདག་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་སུ།།’[9] རྩེ་རྟེ་སྐུ་[10]ནི་མངོན་དུ་གསོལ།།” ༧༣ ཅོག་བཅུར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས།། རྩེ་རྟེ་མི་ཟད་གསུམ་བསྟོམས་པས།། ‘དེང་བདག་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་སུ།།’[11] རྩེ་རྟེ་སྐུ་[12]ནི་མངོན་དུ་གསོལ།།”[13] ༧༤ ‘སྒྲུན་

---

1 **མགོ་བོའི་དབུས་སུ་གནས་པར་བསམས།།** ཚག་ཚོ།

2 **དེ་** པེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིས།

3 **བ།།** པེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིས།

4 **བསམ་** པེ་དཔར། སྡེ་དཔར། ཅོ་དཔར། གསེར་ཟིས།

5 **སྒྲུན་མ་རྣམ་པ་དུ་མ་ནི།།** ལེགས་སྒྲུབ། ཚག་ཚོ།

6 **ནམ་མཁའ་ཐམས་ཅད་རབ་གང་བསམས།།** ལེགས་སྒྲུབ། ཚག་ཚོ།

7 **ཚང་** སྡེ་དཔར།

8 **བསྟོམ་** སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིས།

9 **དེང་བདག་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་སུ།།** ཕ་དཔར་དུ་ལེགས་སྒྲུབ། ཙ་རྒྱུད་ཚོད་འགྱུར། ཚག་ཚོའི་འགྱུར་བཅས་ཁྲངས་སུ་ངངས་ནས་འགྲོད་ཡོད།

10 **སྐུ་** པེ་དཔར། སྡེ་དཔར།

11 **དེང་བདག་བྱིན་གྱིས་བརླབས་གནས་སུ།།** ཕ་དཔར་དུ་ལེགས་སྒྲུབ། ཙ་རྒྱུད་ཚོད་འགྱུར། ཚག་ཚོའི་འགྱུར་བཅས་ཁྲངས་སུ་ངངས་ནས་འགྲོད་ཡོད།

12 **སྐུ་** པེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིས།

13 ཤེས་རབ་རྒྱས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉི་ཁྲ་ལྔ་བཅུ་ལས་བྱང་བ་ནས་ཀྱང་ཐུབ་པ་ཡིན་ནོ། “མངས་རྒྱས་ཀུན་འཇིན་དཔལ་བང་ལྡན། རྩོ་རྟེ་གསུམ་བང་མི་ཟེད་བཅོམ།། བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ནས་དེང་།། སྐུ་ཡི་རྩོ་རྟེས་མངོད་དུ་གསོལ།། ཐོགས་བཞུང་

དང་ལྡན་ཅིག་ལྡན་པ་ཡི།། རྣམ་པར་སྣང་མཛད་བསམམས་ནས་སུ།། དེ་བཅུག་ནས་ནི་བྱིན་བརླབས་ཏེ།། སྐུ་ཡི་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་བཙུམ།།’[1] ๒๕ སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་[2]སྐུ་གང་ཡིན།། ཕུང་པོ་ལྔ་ཡིས་རབ་གང་བ།། སངས་རྒྱས་སྐུ་ཡི་དོ་བོ་ཡིས།། བདག་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་ཤེགཿ ๒๖ “ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ཀཱ་ཡ་བཛྲ་ཨཱཏྨ་ཀོ[3]ཧཾ་ཧོཾ།”[4] ཞེས་[5]ནི་ཁ་དོག་དམར་ལྡན་པས[6]།། ‘ལྷེ་ཡི་བརླབ་རྣམ་བསམམས་ཏེ།། གོས་དཀར་ཞེས་བྱ་ནམ་མཁའ་རུ།།’[7] སྨོས་ནས་ནམ་མཁའི་ཁམས་རྣམས་བདང་།། ๒๗ ‘གསུང་གི་རྡོ་རྗེའི་[8]སྡགས་པ་ནི།། ནམ་མཁའི་དབུས་ན་བཞུགས་པ་ལ།།’[9] དེ་ནས་སྡགས་པས་ཚོགས་བཅད་འདི།། གཉིས་བརྗོད་ནས་ནི་གསོལ་བ་གདབ།། ๒๙ “ཚོས་ཀྱི་གསུང་ལམ་དཔལ་དང་ལྡན།། རྡོ་རྗེ་མི་བྱེད་གསུམ་བསྒོམས་[10]པས།། དེང་བདག་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་སུ།། རྡོ་རྗེ་གསུང་དུ་མཛད་དུ་གསོལ།། ๓๐ ཐུགས་བཅུད་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི།། རྡོ་རྗེ་མི་བྱེད་གསུམ་བསྒོམས་པས།། དེང་བདག་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་སུ།། རྡོ་རྗེ་གསུང་དུ་མཛད་དུ་གསོལ།།”[11] ๑๐ གོས་དཀར་མོ་དང་ལྡན་ཅིག་ཉིད།། རང་གི་གཙོ་བོར་

བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས།། རྡོ་རྗེ་གསུམ་པ་མི་བྱེད་དོར།། བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་གནས་དེང་།། སྐུ་ཡི་རྡོ་རྗེ་མཛད་དུ་གསོལ།།” ཞེས་སོ།།

๑ **སྐྱེན་དང་ལྡན་ཅིག་ལྡན་པ་ཡི།། རྟག་བར་ཡང་ནི་རྣམ་པར་བསམམ།། དེ་བཅུག་ནས་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ།། རབ་ཏུ་གང་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབས།།** ལེགས་སྦྱར། ཚན་ཐོ། ཁ་དཔར་དུ་ཚོགས་བཅད་འདི་ལེགས་སྦྱར་དང་ཐོད་འགྱུར་དབར་ཁྲིད་པར་ཆེ་བར་འགོད་ཡོད།

๒ **བྱིན་** ཞེ་དཔར། སྡེ་དགེ། གསེར་ཟིས།

๓ **བ་ཙཉྫ་** ཞེ་དཔར།

བ་ཛྲཱཏྨ་ སྡེ་དགེ། གསེར་ཟིས།

๔ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འགྲེམ། ཅ འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་๕๙ན།

๕ **ཡྱ་** ཞེ་དཔར། སྡེ་དགེ། གསེར་ཟིས།

๖ **བ།།** ཞེ་དཔར། སྡེ་དགེ། གསེར་ཟིས།

๗ ལྷེ་དབུས་པརྨ་གནས་བསམས་སྟེ།། དགོས་དཀར་ཞེས་བྱ་ཚོགས་དང་བཅས།། ལེགས་སྦྱར། ཚན་ཐོ།

๘ **རྡེ་** ཞེ་དཔར། སྡེ་དགེ། གསེར་ཟིས།

๙ གསུང་གི་རྡོ་རྗེ་སྡགས་པས་ཡང་།། ནམ་མཁའ་གང་བ་བཞུགས་པ་ལ།། ལེགས་སྦྱར། ཚན་ཐོ།

๑๐ **བསྒོམ་** ཞེ་དཔར། སྡེ་དགེ། གསེར་ཟིས།

๑๑ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འགྲེམ། ཅ འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་๑๑๑བ། ལས་བྱང་བ་ཆུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཚོས་ཉིད་གསུང་ལམ་

ཡང་དག་ལྡན།། ཕྱེ་ལ་ཞུགས་བར་རབ་བསམས་ཏེ།། གསུང་གི་[1]བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་བཅོམ།། ༡༧ “རྟོ་རྡེ་ཆོས་ཀྱི་གསུང་གང་ཡིན།། དེས་བའི་ཚེགའི་ཞུན་སུམ་ཚོགས།། བདག་གི་ཚེག་ཀྱང་དེ་འདྲ་ཞེང་།།། ཆོས་འཛིན་པ་དང་འདྲ་བར་ཤོག །”[2] ༡༨ “ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐྲ་གཱ་ཏ་ཨཱཀ་བརྜ་སུ་བྷྲ་ཨཱཏྨ་[3]ཀོཊྞཱི།”[4] ‘སྔགས་པས་སྨིང་གར་ཉེ་མ་ཡི།།[5] གཟུགས་བརྟེན་འབར་བ་བསམ་བྱ་སྟེ།། དེར་ཞི་མཐེང་ཤུན་[6]ལྟ་བུ་ཡི།། འོད་ཟེར་ལྔར་ལྔན་སྟུ་དགོད་དོ།། ༡༩ ‘དེ་ལས་ལྷ་མོ་མྱ་མ་ཀྱི།།’[7] ཚོགས་དང་བཅས་པ་དབྱང་བར་བྱ།། དེ་བཞིན་ཐུགས་ཀྱི་རྟོ་རྡེ་བསྒོམ།། དེ་ལ་སྔོན་བཞིན་གསོལ་བ་གདབ།།། ༢༠ “དཔལ་ལྡན་རྟོ་རྡེ་ཐུགས་འཚང་བ།། རྟོ་རྡེ་མི་ཟད་གསུམ་བསྒོམས་[8]པས།། དེང་བདག་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་སུ།། རྟོ་རྡེ་ཐུགས་སུ་མངོད་དུ་གསོལ།། ༢༡ ཐོག་མར་བཅུད་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས།། རྟོ་རྡེ་ཐུགས་མི་ཟད་གསུམ་བསྒོམས་པས།། དེང་བདག་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་སུ།། རྟོ་རྡེ་ཐུགས་སུ་མངོད་དུ་གསོལ།།”[9] ༢༢ སྨ་མ་[10]ཀྱི་ཚོགས་མ་ལུས་

དཔལ་བདང་ལྡན།། རྟོ་རྡེ་གསུམ་དང་མི་ཟེད་དོར།། བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་གནས་དེད་།། གསུང་གི་རྟོ་རྡེས་མངོད་དུ་གསོལ།། ཐོག་མར་བཅུད་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས།། རྟོ་རྡེ་གསུམ་དང་མི་ཟེད་དོར།། བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་གནས་དེད་།། གསུང་གི་རྟོ་རྡེས་མངོད་དུ་གསོལ།།” ཞེས་སོ།།

༡ **གསུང་གིས་** པེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིས།

༢ སྔེ་བཀའ། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅ འདུས་པའི་ཙ་རྒྱུད། ལེའུ་བདུན་པ། ཚིག་གྲངས་༡༠༡ནས་༡༠ ལས་བྱང་བ་ཆུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྟོ་རྡེ་ཆོས་ཀྱི་གསུང་གང་ཞེག །དེས་བའི་ཚེགའི་ཞུན་སུམ་ཚོགས།། བདག་གི་ཚེག་ཀྱང་དེ་འདྲ་བར།། ཆོས་འཛིན་པ་དང་འདྲ་བྱུར་ཅིག །” ཅེས་སོ།།

༣ **བྷ་ག་བཏྟ་སྭ་བྷ་བ་ཨཏྨ་** པེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིས།

༤ སྔེ་བཀའ། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅ འདུས་པའི་ཙ་རྒྱུད། ལེའུ་དྲུག་པ། ཚིག་གྲངས་༥༡ནས།

༥ **སྔགས་པས་སྨིང་གར་རླབ་པ་ཡི།།** ལེགས་སྦྱར།

༦ **མཐིང་ཤིང་** པེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིས།

༧ **དེ་ལས་ལྷ་མོ་མྱ་མ་ཀྱི།།** བྱ་སྐོན།

༨ **བསྒོམ་** པེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིས།

༩ སྔེ་བཀའ། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅ འདུས་པའི་ཙ་རྒྱུད། ལེའུ་བནྡེ་གཉིས་པ། ཚིག་གྲངས་༡༡༡ནས་༡༡ལ། “རྟོ་རྡེ་ཐུགས་ཀྱི་རྟོ་རྡེས་མངོད་དུ་གསོལ།། བྱིགས་བཅུད་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས།། རྟོ་རྡེ་ཐུགས་སུ་མངོད་དུ་གསོལ།། བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་གནས་དེད་།། ཐུགས་ཀྱི་རྟོ་རྡེས་མངོད་དུ་གསོལ།།” ཞེས་སོ།།

༡༠ **མ་སྨ་** པེ་དཔར།

ལ།།[1] རྟོ་རྗེ་ཐུགས་དང་ཡང་དག་པྲན།། སྙིང་གར་ཡང་ཞེ་བཅུག་ནས་སུ།། ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརླབ་[1]ལ་བཙུམ།། ༡༣ “ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ཐུགས་གང་ཡིན།། གསང་བའི་བདག་པོ་ཆོས་པྲན་ལ།། ‘བདག་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་སྐུར་ཅིག །’[2]རྟོ་རྗེ་འཛིན་དང་མཚུངས་པར་ཤོག །”[3] ༡༤ “ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ཏ་ཅེཏྟ་བཛྲ་སྭ་ཨཿ[4]ཤ་ཆ་ཀོཊྛཱ།”[5] དེ་ཡུར་རིགས་གསུམ་དབྱེ་བ་ཡིས།། སོ་སོར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་ནི།། ཆོ་དང་པྲན་བས་གསང་སྔགས་འདིས།། སྐར་ཡང་ཟམས་ཅད་བདག་ཉིད་བྱ།། ༡༥ ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ཏ་ཀཱ་ཡ་ཝཱཀ་[6]ཅིཏྟ་བཛྲ་སྭ་ཨཿ[7]ཤ་ཆ་ཀོཊྛཱ།[8] དེ་ཡུར་བདག་ཉིད་བྱིན་གྱིས་བརླབས།། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་གནས་བའི།། མཚན་མ་དྲུག་དང་ཡང་དག་པྲན།།[9] དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་བསྒོམ་པར་བྱ།། ༡༦ སྙིང་གའི་དབུས་སུ་ཐ་མི་ཡི།། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རྣམ་པར་བསྒོམ།། ཉིང་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བའི།། ‘ཡི་གེ་སྟྲཱི་ནི་དེ་དྲུ་དགོངས།’[9] ༡༧ སེམས་དཔའ་གསུམ་གྱི་[10]བདག་ཉིད་ཅན།། དེ་ཡུར་སྒྲོང་བ་ཆེར་བསྒྲིབ་ནས།། ཚོ་གའི་སྒྲོང་བ་འདི་ཡིས་ནི།། ‘སྤྲུལ་པ་ཆེན་པོ་བཙུམ་པར་བྱ།།’[11] ༡༨

གཟུགས་བཟང་གཞོན་པས་བརྒྱན་པ་ནི།། སྐེ་ཤ་ཅན་ནི་བདག་ཉིད་ཆེ།། བྱ་མོ་ཤུཊྛལ་

---

๑ **བཟླབས་** པེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིས། ཅོ་དཔར།

๒ **བདག་གི་སེམས་ཀྱང་དེ་འཛ་བར།།** ལེགས་སྦྱར། ཚག་ལོ།

๓ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད། ལཱེ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༡ན། ལས་བྱང་བ་ཆུང་མི་འཛ་སྟེ། “ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ཐུགས་གང་ཞེག །གསང་བའི་བདག་པོ་ཆོས་པྲན་ལ།། བདག་གི་སེམས་ཀྱང་དེ་འཛ་བར། རྟོ་རྗེ་འཛིན་དང་འཛར་སྐྱར་ཅིག །” ཅེས་སོ།།

๔ **བ་** པེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིས།

๕ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད། ལཱེ་བདུག་པ། ཤོག་གྲངས་༥༡ན།

๖ **ཤྲཱ** པེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིས།

๗ **བ་** པེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིས།

๘ སྡེ་གསེར་འདི་ལེགས་སྦྱར་གྱི་རྒྱ་དཔེར་ཅ་རྒྱུད་ལཱེ་བྱ་བར་གསལ་ཡོད་ཀྱང་། བོད་འགྱུར་ཅ་རྒྱུད་ཁག་ཏུ་གསལ་ཞེད།

๙ **སྟྲཱི་ཡིག་དེ་ཡི་སྙིང་གར་དགོད།།** ཚག་ལོ།
སྟྲཱི་ཡིག་དེ་ནུ་བཟུང་བར་དགོད།། ལེགས་སྦྱར།

๑๐ **གྱིས་** པེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིས།

๑๑ **ཐུག་རྒྱ་བསྒྱབ་པ་བཅུམ་བར་བྱ།།** ཚག་ལོ།

མཐེང་གའི་མདོག །མིག་ཡངས་དམ་པ་རྣེད་ནས་ནི།། ༡༣ ‘མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་ལེགས་པར་བསླབ།། སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་ཤིན་ཏུ་མོས།།’[1] ཚོགས་ཀྱི་བོན་བསམ་པར་བྱ།། ཚུལ་ཞིན་ངག་གི་ལམ་ལ་དགོད།། ༡༤ ཐུན་ཀི་སྐྱིང་གར་བསམ་བྱ་ཞིང་།། ལྟེ་བར་སྣ་དང་ཤར་གཉིས་བླ།། སྒྲུན་དང་སྣ་མ་ཀྱི་དང་ནི།། དེ་བཞིན་དུ་ནི་གོས་དཀར་མོ།། ༡༥ སྒོལ་མ་ཡང་[2]ནི་སྤགས་པ་ཡིས།། ས་ལ་སོགས་ལ་རྣམ་པར་དགོད།། ‘ལྷ་མོ་རྡོ་རྗེ་གཟུགས་ལ་སོགས།།’[3] དེ་ཉིད་ལ་ནི་རྣམ་བསམས་ལ།། ༡༦ ས་སྐྱིང་ལ་སོགས་དེ་རྣམས་དང་།། སྐྱེས་པར་འཇུག་པ་བསྒོམ་པར་བྱ།། ལག་གཡས་རྡོ་རྗེ་ངོ་ལངས་མ།། གཡོན་ལ་གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་མ།། ༡༧ དེ་ཡི་ཁར་ནི་ཁྲོ་གཉིར་མ།། གསང་བར་རལ་པ་གཅིག་མའོ།། ‘གཞན་ཡང་དབུང་པ་གཡས་པར་ནི།། དེ་བཞིན་གཤེགས་ཡུམ་རྡོ་རྗེ་མ།།’[4] ༡༨ གཡོན་དུ་སྐྱ་ཚོགས་རིན་ཆེན་གྱི།།[5] ཕྱག་རྒྱ་དག་ནི་བསྒོམ་པར་བྱ།། ཏུས་མོ་གཡས་ལ་གནས་པར་ཡང་།། སྐྱ་ཚོགས་པbecomes་ཁྱེ་བཞིན་གཤེགས།། ༡༩ ‘གཡོན་པ་ལ་[6]ནི་སྐྱ་ཚོགས་ལས།།’[7] སྐྱེ་བོར་ནམ་མཁའི་རྡོ་རྗེ་མ།། ཤར་པ་གཉིས་ལ་ཤ་ཡི་ནི།། ས་འཇིན་ལྷ་མོ་གཞག་[8]པར་བྱ།། ༢༠༠ དེ་ལྟར་འདུས་བྱས་རྣལ་འབྱོར་པས།། རྡོ་རྗེ་བརྒྱ་ཡང་རྟོགས།། ‘ཐུན་གི་སྤགས་སྐྱེས་རྡོ་རྗེ་ནི།། རྟེ་མོ་ལྟ་བ་[9]བསམ་པར་བྱ།།’[10] ༢༠༡ དེ་ཚེ་དེ་ཡི་རྟེ་དབུས་སུ།། ཚོགས་རྣམ་པར་བསམ་པར་བྱ།། དེ་བཞིན་ཤ་ལས་བྱང་བ་ཡི།། བརྒྱ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་ནི།། འོད་ཟེར་ལྔ་ཡིས་ཁྱབ་

---

๑ **སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་གྱས་མཉེས་གཤེགས།། ལེགས་པར་བསླབ་པ་བྱང་ཆུབ་སུ།།** ཚག་ཚོ།

๓ **དང་** པེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིལ།

๓ **ལྷ་མོ་གཟུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་སོགས།།** ཚག་ཚོ།

๔ **གཞན་ཡང་དབུང་པ་གཡས་ན་ཡུམ།། སྐྱ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས།།** ལེགས་སྦྱར། ཚག་ཚོ།

๕ **མ།།** ཚག་ཚོ།

๖ **ལས་** པེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིལ།

๗ **སྐྱ་ཚོགས་ལས་མ་གཡོན་པ་ལ།།** ཚག་ཚོ།

๘ **བཞག་** པེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིལ།

๙ **རྟེ་མོ་མངའ་བ་** སྡེ་དཔར། ཅོ་དཔར།

๑๐ **སྤགས་པས་ཐུམ་ཡིག་ལས་སྐྱེས་པའི།། རྡོ་རྗེ་རྟེ་མོ་ལྟ་བ་བསམ།།** ལེགས་སྦྱར། ཚག་ཚོ།

བསམས་[1]ལ།། དེ་འོག་[2]སྐྱབ་པ་བཙམ་པར་བྱ།། ༡༠༦ “ཚོ་སྣང་ཀ་སྨ་གུ་ཀྱ་ནུ་[3]རྐ་གུ་ཀ་བརྟ་སྤ་བྷ་ཡཱ་[4]ཀོཊྛཱ།”[5] རྗེ་རྗེ་འཛིན་པའི་ང་རྒྱལ་ལེགས་འཚང་སྐྱེ།། ཇྷི་གི་ཐྱུ་ཡིས་ཀྱང་ནི་བསྐྱོད་བྱ་ཞིང་།། རང་གི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཉིད་ཐུང་བའི་ཚེ།། དེས་ནི་ཐཊ་ཀྱི་[6]གསང་སྔགས་བརྗོད་པར་བྱ།། ༡༠༣ ཐུང་ནས་སྐད་ཡང་སྔགས་པས་ནི།། ཐོགས་བཅུར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས།། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་མཆོད་ནས་ནི།། གསང་སྔགས་འདི་ནི་བརྗོད་པར་བྱ།། ༡༠༤ “ཚོ་སྣང་ཀ་སྣ་གུ་ཀ་ཐུ་ང་བརྟ་སྤ་བྷ་ཡ་[7]ཤྨཱ་ཀོཊྛཱ།”[8] རང་སྔགས་ཡི་གེ་ལས་དབྱུང་བ།། ‘རྗེ་རྗེ་གསུམ་གྱིས་བྱིན་བརླབས་བདག །’[9]བརྡའི་དབུས་སུ་བསྐྱེད་ནས་ནི།། སྐར་ཡང་ཞེ་སྡང་རྗེ་རྗེར་བྱའོ། ༡༠༥ བརྟ་ཏྲྀཀ་སྔགས་ཀྱིས་དབྱུང་བ།། མི་བསྐྱོད་རྗེ་རྗེ་[10]བསམ་པ་ཡང་།། ‘མགོན་པོ་རལ་པ་ཙོར་ཚུགས་ཅན།།’[11] མི་བསྐྱོད་པས་ནི་དབུ་རྒྱན་[12]བྱས།། ༡༠༦ མཁིང་ཤུན་[13]བཟང་པོའི་མདོག་ལྟར་སྣང་།། སྤྱོ་ནག་དཀར་དང་དམར་བའི་ཞལ།། རྒྱན་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས།། ཐུག་བྱག་པར་ནི་རྣམ་པར་སྤྲོམ།། ༡༠༧ རྗེ་རྗེ་ཁཁོར་ལོ་བརྒྱ་ནི།། གཡས་པའི་ཐུག་ཏུ་[14]བསམ་བྱ་

---

๑ **བསམ་** ཝེ་དཔལ། སྒར་དཔལ། གཞེར་ཐིས།

๓ **ཏོང་** ཝེ་དཔལ། སྒར་དཔལ། གཞེར་ཐིས།

๓ ཏུ་ཚ་ནུ་ ཝེ་དཔལ། སྒར་དཔལ། གཞེར་ཐིས།

๔ བ་**ཤཊྛ་** ཝེ་དཔལ། སྒར་དཔལ། གཞེར་ཐིས།

๕ སྤེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ཅ འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད། ལེཉ་རྩྭ་པ། ཤོག་གྲངས་๕๑བ๓

๖ **ཀྱིས་** ཝེ་དཔལ། སྒར་དཔལ། གཞེར་ཐིས།

๗ **བ་** ཝེ་དཔལ། སྒར་དཔལ། གཞེར་ཐིས།

๙ **སྤེ་བཀའ།** རྒྱུད་འབྲུམ། ཅ འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད། ལེཉ་རྩྭ་པ། ཤོག་གྲངས་๕๑བ๔

๑๐ **རྗེ་རྗེ་གསུམ་གྱི་བྱིན་བརླབས་དང་།།** ཚཀ་ཤོ།

๑๐ **རྗེ་རྗེང་** ཝེ་དཔལ། སྒར་དཔལ། གཞེར་ཐིས།

๑๑ **མགོན་པོ་རལ་པའི་ཙོར་ཚུགས་ཅན།།** ཚཀ་ཤོ།

๑๓ **བཟང་** ཝེ་དཔལ། སྒར་དཔལ། གཞེར་ཐིས།

๑๓ **མཁིང་ཤིང་** ཝེ་དཔལ། སྒར་དཔལ། གཞེར་ཐིས།

๑๔ **བྱག་ཏུ་** ཝེ་དཔལ།

ཞིང་།།[1] ‘དེལ་བྱ་རིན་ཆེན་རལ་གྲི་ནི།། དེ་ཡི་གཡོན་ལ་བསམ་པར་བྱ།།’ ༡༠༦ འདི་ནི་ཐུགས་ཀ་ལས་བྱུང་ནས།། ཐོགས་བཅུར་རྣམས་སུ་གཟེགས་ནས་ནི།། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དང་།། སངས་རྒྱས་མངོད་པ་ཀུན་མངོད་དེ།། ༡༠༧ ‘སེམས་ཅན་མ་ལུས་ཀུན་སྨིན་ནས་ནས།། ཞེ་སྡང་རྩོད་རྩེ་གནས་ལ་འཇོག །’[2]སྐུར་བྱོན་རྩོད་རྩེ་མཚོན་པོ་ཡི།།[3] སྐྱེ་སྡུ་རྟེ་འདུག་པར་འགྱུར།།[4] ༡༡༠ ‘སྡུག་པས་དེ་ཡི་སྙིང་གा་རུ།། རྩེས་ཞུགས་བདག་ཉིད་རྣམ་བསྒོམས་[5]པས།།’[6] སྡུ་མའི་གཟུགས་ནི་ཡོངས་གྱུར་ནས།། ཞེ་སྡང་རྩོད་རྩེ་གནས་སུ་ཞུགས།། ༡༡༡ ཚེ་རྩ་ཉི་ལའི་འོད་འབར་བ།། ཉེ་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་སུ་[7]བཞུགས།། དཔའ་བོ་རང་གི་ཐུགས་རྒྱུད།། རྒྱུན་རྣམས་ཀུན་གྱིས་རྣམ་པར་བརྒྱན།། ༡༡༢ དབུ་པོ་ཞེ་དང་འདོད་ཆགས་ཆེ།། ཞལ་གསུམ་གྱིས་ནི་རྣམ་པར་མཛེས།། ཞེ་སྡང་རྩོད་རྩེ་ཉེར་འཇོམས་གནས།། དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་སྤྲོ་བར་མངོད།། ༡༡༣ ‘ཇི་ན་ཇི་ཀ་སྡུག་གྱིས་དབྱུང་བ།།’[8] གཙོ་བོ་རྣམ་པར་སྣང་མངོད་དབྱུང་།། ‘མི་བསྐྱེད་པས་ནི་དབུ་རྒྱན་བྱས།།’[9] སྟེན་ཀའི་ཟླ་ཟེར་ལྟར་སྣང་ཞིང་།། ཐོར་ཚུགས་ཅོད་པན་དག་གིས་བརྒྱན།། ༡༡༤ དཀར་དང་ནག་[10]དང་དམར་བའི་ཞལ།། ཤྭ་དྲུག་ཞེ་བའི་གཟུགས་ཅན་ཏེ།། འཁོར་ལོ་རྩ་རྟེ་པད་དག །གཡས་པ་ལ་ནི་རྣམ་པར་བསམ།། ༡༡༥ ‘དེལ་བྱ་རིན་ཆེན་རལ་གྲི་ནི།།’[11] འདི་ཡི་

---

๑ **དེལ་བྱ་ཡིད་བཞིན་ཅོར་བྱ་དང་། རལ་གྲི་དེ་ཡིས་གཡོན་དུ་བསམ།།** ལེགས་སྦྱར། ཚགས་ཚོ།

๒ **ཞེ་སྡང་རྩོ་རྩེའི་གཞིར་གནས་བའི། སེམས་ཅན་མ་ལུས་ལེགས་སྨྱོངས་ནས།།** ཚགས་ཚོ།

๓ **ནི།།** པེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིངས།

๔ **སྐྱུར།།** པེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིངས།

๕ **སྒོམ་** པེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིངས།

๖ **སྡུག་པས་དེ་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི། སྙིང་གར་རྩེས་སུ་ཞུགས་པར་བསྒོམ།།** ཚགས་ཚོ།

๗ **ན་** པེ་དཔར། སྡེ་དཔར། ཚགས་ཚོ།

๘ **ཇི་ན་ཇི་ཀ་སྡུག་ཀྱིས་རྫོགས་བའི།།** ཤ་དཔར། ལེགས་སྦྱར། ཚགས་ཚོ།

๙ ཤ་དཔར་དུ་ཚོག་ཏུང་འདི་ལེགས་སྦྱར་དང་ཚགས་ཚོའི་འགྱུར་དུ་མི་གསལ་ཞེས་འཁོད།

๑๐ **གནག་** པེ་དཔར།། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིངས།

๑๑ **དེལ་བྱ་ཡིད་བཞིན་ཅོར་རལ་གྲི།།** ཚགས་ཚོ།

གཡོན་དུ་རྣམ་པར་བསྐོམ།།[1] དེ་བཞིན་ཐུགས་ཀ་ལས་བྱུང་སྟེ།། ‘གཏི་སྐུག་སྤྱོད་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས།།’[2] ༡༡༦ ཡང་དག་སྦྱངས་ཏེ་སྣང་བྱེད་ནས།། ‘ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ནི་རླུ་བར་བཞུགས།།’[3] རྡུལ་ཟླྷིག་སྔགས་ཀྱིས་དབྱུང་བ།། རིན་ཆེན་ཏོག་ནི་སྔགས་[4]པས་དབྱུང་།། ༡༡༧ ཞེ་བའི་[5]ཐོར་ཚུགས་ཅོད་པན་འཆང་།། མི་བསྐྱོད་པས་ནི་དབུ་རྒྱན་བྱས།།[6] སེར་དང་གནག་དང་དཀར་བའི་ཞལ།།། ཐུག་དྲུག་པར་ནི་རྣམ་པར་བསྐོམ།། ༡༡༨ ཡིད་བཞིན་ཅོར་བུ་རྩེ་རྩེ་དང་།། འཁོར་ལོ་དེ་ཡི་གཡས་སུ་བསྐོམ།། ཏེལ་བུ་པད་སེར་པོ་དང་།། རལ་གྲི་གཡོན་དུ་བསྐོམ་པར་བྱ།། ༡༡༩ དེ་བཞིན་ཐུགས་ཀ་ནས་བྱུང་སྟེ།།[7] ང་རྒྱལ་གནས་ལ་གནས་པ་རྣམས།། ཡང་དག་སྦྱངས་ནས་ལྷོ་ཡི་ཚར།། རིན་ཆེན་དབུས་སུ་བཞུགས་པར་གསུངས།། ༡༡༠ ཨཱ་རོ་ལིཀ་[8]སྔགས་ཀྱིས་དབྱུང་བ།།། མཐའ་ཡས་རྩེ་རྩེ་ཅན་དབྱུང་སྟེ།། ཞེ་བ་པད་རྣ་གཡེ་ཁོད།།[9] མི་བསྐྱོད་པས་ནི་དབུ་རྒྱན་[10]བྱས།། ༡༡༡ མཚོན་པོ་རལ་པ་[11]ཐོར་ཚུགས་ཅན།། དམར་དང་གནག་དང་དཀར་བའི་ཞལ།། སྐེག་པའི་ཉམས་དང་ཡང་དག་ལྡན།། ཐུག་དྲུག་པར་ནི་རྣམ་པར་བསྐོམ།། ༡༡༡ ‘གཡོན་པའི་ཐུག་གིས་[12]དེལ་བུ་

---

๑ **སྐོམ།།** པེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིས།

๒ **གཏི་སྐུག་སྤྱོད་གནས་སྐྱེ་དགུ་རྣམས།།** ལེགས་སྦྱར། ཚག་ཚོ། གཏི་སྐུག་སྤྱོད་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས།། གསེར་ཟིས།

๓ **ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ནི་འཁོར་ལོར་བཞུགས།།** ཚག་ཚོ།

๔ **མཁས་** ལེགས་སྦྱར། ཚག་ཚོ།

๕ **ཞེ་བ་** ཚག་ཚོ།

๖ ཆོག་ཤད་འདིའི་རྗེས་པེ་དཔར་དང་སྡེ་དཔར་གཉིས་སུ་“མགོན་པོ་རལ་པའི་ཐོར་ཚུགས་ཅན།།’ ཞེས་པ་དེ་བཀོད་ཡོད་ཀྱང་ལེགས་སྦྱར་སོགས་སུ་གསལ་མེད།

๗ **ལས་སྦྱངས་སྟེ།།** ལེགས་སྦྱར། ཚག་ཚོ། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིས།

๘ **ཨ་རོ་ལིཀ་** པེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིས།

๙ **བོ།།** པེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིས།

๑๐ **བཏུན་** པེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིས།

๑๑ **རལ་པའི་** པེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིས།

๑๒ **གི་** པེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིས།

དང་།།[1] བརྒྱ་སྟོང་བྱ་འཛིན་བར་མངོ་དུ།།[1] བརྒྱ་ཐུགས་ཀའི་ཡིག་གཉས་གནས་པ།། གཡས་པ་ཡིས་
ནི་འབྱེད་བར་མངོ་དུ།། ༡༦ རྩ་རྟེ་འཁོར་ཡོ་གཡས་གཉེས་[2]ལ།། རིན་ཆེན་རལ་གྲི་གཡོན་
གཉེས་ལ།། སྟོན་བཞིན་འདོད་ཆགས་ཅན་སྒྲངས་ནས།། རྒྱབ་ཀྱི་བརྒྱ་ལ་བཞུགས་འགྱུར།། ༡༦
‘བརྒྱ་ཟླྷ་ཐུགས་ཀྱིས་དབྱངས་བ།།’[3] སྔགས་བས་[4]དོན་ཡོད་རྩོ་རྟེ་ཅན།། མགོན་པོ་སྐུ་མདོག་ལྔང་
གུར་[5]དབྱངས།། ‘མི་བསྐྱོད་པས་ནི་དབུ་རྒྱན་བྱས།།’[6] ཐོར་ཚུགས་ཅོད་པན་དག་གིས་བརྒྱན།། ༡༦
ལྔང་དང་གནག་དང་དཀར་བའི་ཞལ།། ཕྱག་དྲུག་འོད་ཟེར་རྣམ་པར་འཕྲོ།། རལ་གྲི་སྣ་ཚོགས་
རྩོ་རྟེ་དང་།། འཁོར་ཡོ་གཡས་སུ་བསྒོམ་[7]པར་བྱ།། ༡༦ ཕྱག་གཡོན་ན་ནི་དྲིལ་བུ་དང་།། དེ་
བཞིན་པད་ལྔང་ཆོར་བྱའོ།། ‘ཡོག་པའི་ངང་ཅན་སེམས་ཅན་རྣམས།།’[8] རྣམ་པར་སྒྲངས་ནས་
སྐྱབ་བྱོན་ཏེ།། ༡༦ དེ་བཞིན་བྱང་གི་ཕྱོགས་སུ་ནི།། སྣ་ཚོགས་རྩོ་རྟེ་དག་ལ་བཞུགས།། ཞེ་
སྡང་གཏེ་སྐུག་དེ་བཞིན་ཆགས།། ཡིད་བཞིན་ཆོར་བུ་དམ་ཚེག་སྟེ།། ༡༦ དེགས་ནི་ལྔ་པོ་འདི་
དག་ཉིད།། འོད་དང་ཐོད་པར་རབ་སྒྲུབ་[9]པའོ།། མོ་ཁ་ར་ཏེ་སྡགས་ཀྱིས་[10]དབྱངས།། ལྷ་མོ་སྒྲུབ་[11]
ནི་དབྱངས་བར་བྱ།། ༡༦ དཀར་ཞིང་ཞི་བའི་ཉམས་དང་ལྡན།། རྣམ་སྣང་མངོད་ཀྱིས་སྒྲི་བོར་

---

๑ **གཡོན་པའི་དྲིལ་བུ་དང་བཅས་པའི།། བརྒྱ་སྟོང་བྱ་འཛིན་མངོ་དུ་ཅན།།** ཚག་ལོ།

๓ **ཉིད་** པེ་དཔལ། སྡེ་དཔལ། གསེར་ཟིམ།

๓ **བརྒྱ་ཟླྷ་ཐུགས་ཀྱིས་དབྱངས།།** པེ་དཔལ། སྡེ་དཔལ། གསེར་ཟིམ།
བརྒྱ་ཟླྷ་ཐུགས་ལས་སྐྱེས་པའི།། ཚག་ལོ།

๔ **བསྒྲགས་པས་** པེ་དཔལ། གསེར་ཟིམ།

๕ **ཁྲུང་** པེ་དཔལ། སྡེ་དཔལ། གསེར་ཟིམ།

๖ ཤ་དཔལ་དུ་ཚོག་རྐང་འདི་ལེགས་སྦྱར་སོགས་སུ་གསལ་ཞེད་ཅེས་འགོད།

๗ **བསྒོམས་** པེ་དཔལ། སྡེ་དཔལ། གསེར་ཟིམ།

๘ **ཡོག་པའི་ངག་ཅན་སེམས་ཅན་རྣམས།།** ཤ་དཔལ། ལེགས་སྦྱར། ཚག་ལོ།

๙ **བསྒྲུབ་** པེ་དཔལ། སྡེ་དཔལ། གསེར་ཟིམ།

๑๐ **ཀྱི་** གསེར་ཟིམ།

๑๑ **ལྷ་མོ་ཅན་** པེ་དཔལ། སྡེ་དཔལ། གསེར་ཟིམ།

མཚན།།[1] དཀར་དང་གནག་དང་དམར་བའི་ཞལ།། ཕྱག་དྲུག་པར་ནི་རྣམ་པར་བསྒོམ།། ༡༦༠ འཁོར་ལོ་རྩེ་རྩེ་དེ་བཞིན་དུ།། ཤུབྷལ་དཀར་པོ་གཡས་སུ་བསམ།། དེལ་བུ་དེ་བཞིན་རིན་ཆེན་དང་།། ‘རལ་གྲི་གཡོན་དུ་བསྒོམ་པར་བྱ།།’[1] ༡༦༡ དེ་བཞིན་ཐུགས་ཀ་ནས་བྱུང་སྟེ།། ཕྱོགས་བཅུ་དག་ཏུ་གཟིགས་ནས་ནི།། ‘གངོན་དང་ནད་གདུངས་འཇིགས་པ་རྣམས།།’[2] ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ཞེ་མངོད་དེ།། ༡༦༢ ‘སྡུང་བྱོན་ནས་ནི་ཟུར་དགྱེལ་བུ།།’[3] ཤར་གྱི་མཚམས་སུ་བཞུགས་པར་གྱུར།།[4] དེ་ཾ་ར་ཀིའི་[5]སྤྲུལ་ཀྱིས་དབུང་།། ལྷ་མོ་མྱ་ན་ཀྱི་དབུང་སྟེ།། ༡༦༣ ཤུབྷལ་སྤྲོན་པོའི་འདབ་ལྔར་སྤྲོ།། བཞིན་བཟངས་[6]ཤེན་ཀུ་ཡིད་དུ་འོང་།། གནག་དང་དཀར་དང་དམར་བ་སྟེ།། མི་བསྐྱོད་པས་ནི་དབུ་རྒྱན་བྱས།། ༡༦༤ འཁོར་ལོ་རྩེ་རྩེ་དེ་བཞིན་བུ།། ཤུབྷལ་སྤྲོ་དམར་གཡས་པ་ལ།། དེལ་བུ་རིན་ཆེན་རལ་གྲི་ནི།། ‘གཡོན་ཀྱི་ཕྱག་ན་བསྟམས་པར་མངོད།།’[7] ༡༦༥ བགེགས་ཆེན་འཇིགས་པས་གཟིར་བ་རྣམས།། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་སྐུང་[8]བར་མངོད།།[9] བྱང་ནས་སྐར་ནི་བྱོན་ནས་སུ།། ‘ལྷོ་ནུབ་ཏུ་ནི་བཞུགས་པར་གྱུར།།’[9] ༡༦༦ རྟ་གི་ར་ཀིའི་[10]སྤྲུལ་ཀྱིས་[11]དབུང་།། གོས་དཀར་མོ་ནི་དབུང་བ་སྟེ།། ཞལ་ནི་དམར་དང་གནག་དང་

---

[1] **རལ་གྲིཁང་གཡོན་དུ་རྣམ་པར་བསྒོམས།།** ལེགས་སྦྱར།

[2] **གངོན་དང་ནད་གདུང་འཇིག་རྟེན་རྣམས།།** ཚག་ཙོ།

[3] **སྡུང་བྱོན་ནས་ནི་ཟུར་དགྱེལ་བུ།།** ལེགས་སྦྱར།

[4] **བྱ།།** ཝེ་དཔལ། སྡུང་དཔལ། གསེར་ཟིམ།

[5] **ཀྱིའི་** ཝེ་དཔལ། སྡུང་དཔལ། གསེར་ཟིམ།

[6] **བཞིན་བཟང་** ཝེ་དཔལ། སྡུང་དཔལ། གསེར་ཟིམ།

[7] **གཡོན་ཀ་བསྟམས་པ་སྟུང་ནས་ནི།།** ཚག་ཙོ། ཡ་དཔང་དུ་“སྟུང་ནས་”ཞེས་པ་ལེགས་སྦྱོར་སོགས་ལ་ཆེད་ཅིས་འཁོད།

[8] **བསྐུང་** ཝེ་དཔལ། སྡུང་དཔལ། གསེར་ཟིམ།

[9] **བཤེན་བྱལ་དུ་ནི་བཞུགས་པའོ།།** ལེགས་སྦྱར། ཚག་ཙོ།

[10] **ཀྱིའི་** ཝེ་དཔལ། སྡུང་དཔལ། གསེར་ཟིམ།

[11] **ཀྱི་** གསེར་ཟིམ།

དཀའ་ཏེ། ‘བརླ་རྟ་གཡེ་འོད་དང་ལྡན།།’[1] ༡༣༧ འོད་དཔག་མེད་བཅས་རལ་བའི་ཚོགས།། ཐུགས་དྲུག་པ་ནི་རྣམ་བསྒོམས་ཏེ།། གཡོན་པ་དྲིལ་བུད་བཅས་པ་ཡིས།། ཤུན་ལྟལ་སྟོང་བུ་འཛོན་མང་ལ།། ༡༣༡ ཐུགས་ཀར་གནས་པའི་ཤུན་ལ།། དམར་པོ་གཡས་ཀྱིས་འབྱེད་པར་མང་།། རོ་རྗེ་འཛིར་འོ་གཡས་དག་ལ།། ནོར་བུ་རིན་ཆེན་[2]རལ་གྲི་གཡོན།། ༡༣༤ བསྟམས་པར་མང་པ་ལྷུང་ནས་ནི།། གདོན་གྱིས་ཉེན་པ་ཞི་མང་དེ།། སྐར་བྱོན་བརླའི་དབུས་ཉིད་བུ། ‘ཁྲོ་བྱང་མཆ་མས་སུ་བཞུགས་པར་འགྱུར།།’[3] ༡༤༠ བརྟ་ར་ཀྱེའི་སྡུགས་ཀྱིས་དབྱུང་།། ཡིད་འོང་སྐྱོལ་མ་དབྱུང་བྱ་སྟེ།། ལྟང་དང་གནག་དང་དཀར་བའི་ཞལ།། དུར་[4]བའི་ལོ་མའི་མདངས་དང་ལྡན།། ༡༤༣ དོན་ཡོད་པས་ནི་གཙུག་ཏོར་བྱས།། ཐུགས་དྲུག་པར་ནི་རྣམ་པར་སྐོམ།། སྐ་ཚོགས་རྟོ་རྟེ་འཁོར་ལོ་དང་།། ‘ཤུན་ལྟལ་དཀར་ཡོ་གཡས་པ་ན།།’[5] ༡༤༦ དྲིལ་བུ་རིན་ཆེན་རལ་གྲི་ནི།། བཏུལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་གཡོན་དུ་བསམ།། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དབང་མངོད་དེ།། སྐ་ཚོགས་རྟོ་རྟེའི་གདན་ལ་ཡང་།། ༡༤༩ ‘བྱང་ནས་སྐར་ནི་བྱོན་ནས་སུ།།’[6] ‘བྱང་ཤར་མཚམས་སུ་བཞུགས་པར་འགྱུར།།’[7] རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་རིམ་གཉིས་པར།། གཟུགས་རྟོ་རྟེ་ལ་སོགས་པ་དབྱུང་།།[8] ༡༤༤ མེ་[9] ཡི་མཚམས་སུ་དགོད་བྱ་བ།། ‘རོ་རྟེ་གཟུགས་ནི་ཡིད་འོང་བ།།’[10] ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་དཀར་

---

๑ **ནོར་བུ་བརླ་རྟ་གཡེ་འོད།།** ལེགས་སྦྱར། ཚགཡོ།

๒ ཕ་དཔར་དུ་“རིན་ཆེན་”ཞེས་པ་ལེགས་སྦྱར་དང་ཚགཡོའི་འགྱུར་དུ་མེད་ཅེས་འཁོད།

๓ **རྣྀང་གི་མཚམས་སུ་བཞུགས་བའོ།།** ལེགས་སྦྱར། ཚགཡོ།

๔ **དུར་** ཝེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིས།

๕ **ཤུན་ལྟལ་སྟོན་པོ་གཡས་རྣམས་སུ།།** ཚགཡོ།
ཤུན་ལྟལ་དཀར་པོ་གནས་རྣམས་སུ།། ལེགས་སྦྱར།

๖ **བྱང་འདི་སྐར་ཡང་བྱོན་ནས་སུ།།** ཚགཡོ།

๗ **ཞི་བའི་གནས་སུ་བཞུགས་པར་འགྱུར།།** ལེགས་སྦྱར། ཚགཡོ།

๘ **བྱང་།།** ཝེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིས།

๙ **མི་** ཝེ་དཔར།

๑๐ **ལྟ་མོ་ཡིད་འོང་གཟུགས་རྟོ་རྟེ།།** ལེགས་སྦྱར། ཚགཡོ།

བ་སྟེ།། དབུ་རྒྱན་[1]རྣམ་པར་སྣང་མངའ་དབང་ལ།། ༡༩༥ གཉིས་ཀྱིས་མེ་ལོང་འཛིན་མངའ་དེ།། ལྷག་མ་གཏེ་སྐག་དགའ་[2]དང་མཚུངས།། བདེན་བལ་ཐོགས་[3]དགོད་ལྟ་མོ་ནི།། རོ་རྗེ་སྦྲ་སྟེ་[4]ཐུག་བྱག་མ།།[5] ༡༩༦ ཞལ་གསུམ་སྐུ་མདོག་སེར་མོ་སྟེ།། དབུ་རྒྱན་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་ཡིན།། ཐུག་གཉིས་ཀྱིས་ནི་པི་ཝང་[6]བསྟམས།། ལྷག་མ་སྣ་མ་ཀླུ་དང་མཚུངས།།[7] ༡༩༧ ‘ཆུང་གི་ཐོག་དགོད་ལྟ་མོ་ནི།།’[8] རོ་རྗེ་དྲི་སྟེ་ཐུག་བྱག་མ།།[9] ཞལ་གསུམ་སྐུ་མདོག་དམར་མོ་སྟེ།། ‘སྣང་མཐའ་ཡས་ཀྱི་ཐོར་ཚུགས་[10]ཅན།།’[11]༡༩༡‘ཐུག་གཉིས་ཀྱིས་ནི་དུང་བསྟམས་ཏེ།།’[12]ལྷག་མ་གོས་དཀར་ཅན་དང་མཚུངས།། དབང་ལྡན་ཐོག་དགོད་ལྟ་མོ་ནི།། རོ་རྗེ་ངོ་སྟེ་ཐུག་བྱག་མ།།[13] ༡༩༨ ཞལ་གསུམ་སྐུ་མདོག་ལྗང་གུ་སྟེ།།[14] དབུ་རྒྱན་ལ་ནི་ང་སྐྱ་བཞུགས།། ཐུག་གཉིས་ལ་ནི་ངོ་ཡི་སྟོད།། ལྷག་མ་སྟོལ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན།། ༡༥༠ རོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལེགས་འཁྱུད་དེ།། ‘འགོད་ལོའི་[15]དབུས་ན་

---

1 **དབུ་བརྒྱན་** གསེར་ཟིས།

2 **དགའ་** སྟེ་དཔར། ཅོ་དཔར།

3 ཞ་དཔར་དུ་“ཐོགས་”ཞེས་པ་དོན་ཐོབ་ལས་ལེགས་སྐྱང་ཐྱི་ཚོགས་ཟིན་ལ་མེད་ཅེས་འགྲེད།

4 **དཔྲ་སྟེ་** ལེ་དཔར། སྣར་དཔར། གསེར་ཟིས།

5 **བ།།** ལེ་དཔར། སྣར་དཔར། གསེར་ཟིས།

6 **པི་ཝཾ་** ལེ་དཔར། སྣར་དཔར། གསེར་ཟིས།

7 **ཚུངས།།** གསེར་ཟིས།

8 **ཆུང་གི་གནས་དགོད་ལྟ་མོ་ནི།།** ལེགས་སྐྱར། ཚག་ཚོ།

9 **བ།།** ལེ་དཔར། སྣར་དཔར། གསེར་ཟིས།

10 **ཐོར་ཚུགས་** གསེར་ཟིས།

11 **ཅན།།** ལེགས་སྐྱར།

12 **ཏེ།།** ལེ་དཔར། སྣར་དཔར། གསེར་ཟིས།

13 **ངོ་སྟེ།** ལེ་དཔར། སྣར་དཔར། གསེར་ཟིས།

14 **སྟེ།།** ལེགས་སྐྱར། ཚག་ཚོ།

15 **དབུས་ན་** ལེགས་སྐྱར།

དབ་བཞུགས་པར།།[1] རྗོ་རྗེ་རེགས་བྱ་[2]བསམ་བྱ་སྟེ།། ཞལ་སོགས་བདག་པོ་ལྷ་བྱའོ།། ༡༥༡ རིམ་པ་གསུམ་པ་[3]ཤད་ཀྱི་ནི།། སྔམ་བུང་བརྡུལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་དབྱུང་།། མོ་ཐྲོ་[4]ས་བོན་ལས་བྱུང་བ།།[5] བྱམས་པ་ས་ཡི་སྟིང་པོ་གཉིས།། ༡༥༢ ཨོཾ་ཀྱི་ས་བོན་ལས་བྱུང་བ།། ཐུགས་ནོ་རྗེ་རྗེ་མཁའ་སྟིང་པོ།། ལྷོ་ཡི་སྲོགས་ཀྱི་སྔགས་བྱ་ལ།། ‘གོ་རིམས་[6]བཞིན་དུ་དགོད་པར་བྱ།།’[7] ༡༥༣ ཨོཾ་དང་ཧཱུྃ་ལས་ཡང་དག་བྱུང་།། འཇིག་རྟེན་དབང་པོ་[8]འཇམ་པའི་དབྱངས།། འདི་དག་ནུབ་ཏུ་དབྱུང་བར་བྱ།།[9] བྱང་གི་སྲོགས་སུ་དབྱུང་བ་ནི།། ༡༥༤ ཨོཾ་དང་སཾ་ཀེ་ས་བོན་སྐྱེས།། སྒྲིབ་སེལ་ཀུན་དུ་[9]བཟང་པོར་[10]བཅས།། འདི་དག་དབུ་རྒྱན་རང་གི་མགོན།། སྐུ་མདོག་སོགས་ལ་དེ་དང་མཚུངས།། ༡༥༥ བྱག་དང་མཆོན་ཆ་དག་ཀྱང་ནི།། རང་རང་གི་ནི་བདག་པོར་མཚུངས།། བྱམས་པ་འབའ་ཞིག་གཡས་པ་ན།། ལྷུ་ཤིང་མེ་ཏོག་བསྟམས་པར་མངོ་བ།། ༡༥༦ འདི་དག་སྐྱེ་མཆེད་རྣམ་སྦྱངས་ཤིང་།།[11] ལྷ་ཡི་མིག་སོགས་སྟོལ་བ་སོ།། སེམས་ཅན་སྐྱེ་མཆེད་[12]སྦྱངས་ནས་སུ།། སྐར་བྱོན་ནས་ནི་སྐྱན་ལ་

---

1 **མེ་ཡི་དབུས་ན་རབ་བཞུགས་པ།།** ཡེགས་སྦྱར་ཀྱི་དཔེ་ཁ་ཅིག

2 **རེགས་བྱ་རྗོ་རྗེ་** ཡེགས་སྦྱར། ཚགས་ཚོ།

3 **བའི་** ཚགས་ཚོ།

4 **མོ་ཐྲིལ་** ཡེ་དཔར། སྣར་དཔར། གསེར་ཟིས།

5 **རྗོགས་པ།།** ཡེགས་སྦྱར། ཚགས་ཚོ།

6 **རིམ་** ཡེ་དཔར། སྣར་དཔར། གསེར་ཟིས།

7 **སྔགས་བས་གོ་རིམ་ཇི་བཞིན་བྱ།།** ཚགས་ཚོ།
སྔགས་བས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དབྱངས།། ཡེགས་སྦྱར།

8 **དབང་ཕྱུག་** ཡེ་དཔར། སྣར་དཔར། གསེར་ཟིས། ཚགས་ཚོ།

9 **ཀུན་ཏུ་** ཡེ་དཔར། སྣར་དཔར། གསེར་ཟིས།

10 **བོན་** ཤེ་དཔར། ཅོ་དཔར།

11 **སྟིང་ཞིང་།།** ཡེ་དཔར། སྣར་དཔར། གསེར་ཟིས།
སྟིང་རམ་ཤིང་།། ཤ་དཔར།

12 ཤ་དཔར་དུ་“སྐྱེ་མཆེད་”ཅེས་པ་ཡེགས་སྦྱར་དང་ཚགས་ཚོའི་འགྲེལ་དུ་གསལ་མེད་ཅེས་འཁོད།

བཞུགས།། ༡༥༤ ཡ་སྣ་ཆ་ཀིའ་[1] སྤྲགས་ཀྱིས་ནི།། སྤྲགས་བས་གཤེན་རྗེ་གཤེད་དབྱང་བ།། ‘རྣམ་བར་སྣང་མངོད་དབུ་རྒྱན་ཅན།།’[2] ཞལ་ནི་གནག་དང་དཀར་དང་དམར།། ‘འབར་བའི་ཚོགས་ཀྱིས་རྣམ་བར་འཕྲིགས།།’[3] ༡༥༦ དབྱག་ཏ་རྡོ་རྗེ་འཕོར་ལོ་རྣམས།། ཐུགས་གཡས་ན་ནི་བསྣམས་[4] བར་མངོད།། ཐུགས་ཀར་སྟེགས་[5]མཛུབ་ཞགས་ཏ་དང་།། དེལ་བུ་དབྱ་སྐྱ་གཡོན་ཏ་ན།། ༡༥༨ ‘གཡོན་བརྒྱང་བ་ཡི་གནས་ཏ་ཡིས།།’[6] དབང་པོ་ལ་སོགས་ཚོགས་བཅས་དང་།། མི་བཟད་བཞེགས་ཀྱང་སྐྲག་བར་མངོད།། ‘བརླ་ཉེ་མ་མནན་ནས་ནི།།’[7] ཤཱན་གྱི་སྲོགས་སུ་བཞུགས་བར་བྱུར།།། ༡༦༠ ‘ཐན་ཆོད་ཀིའ་སྤྲགས་ཀྱིས་ནི།།’[8] ‘རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་དབུ་རྒྱན་ཅན།།’[9] སྐུ་མདོག་དཀར་ཞིང་ཧོར་བུས་བརྒྱན།། གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་སྤྲགས་ཀྱིས་[10]དབྱུང་།། ༡༦༢ གསུས་ཁྱིམ་ཆེ་ཞིང་སྐྱུན་གསུམ་པ།། དཀར་དང་གནག་དང་དམར་བའི་ཞལ།། མཆེ་བ་གཅེགས་ཤིང་རྣམ་བར་འབྱུར།།། ‘འབར་བའི་ཚོགས་ཀྱིས་རྣམ་བར་འཕྲིགས།།’[11] ༡༦༣ རྡོ་རྗེ་དབྱུག་པ་རལ་གྲི་ནི།། གཡས་ཀྱི་ཐུགས་ན་བསྣམས་པར་མངོད།། སྐྱེད་གང་སྟེགས་[12]མཛུབ་ཞགས་ཏ་དང་།། དེལ་བུ་

---

1 **ཀིའ་** པེ་དཔལ། སྡུང་དཔལ། གསེར་ཟིས།

2 ཁ་དཔལ་དུ་ཚོག་ཏུ་འདི་ལེགས་སྦྱར་དང་ཚག་ཙོའི་འགྱུར་གཉིས་སུ་གསལ་མེད་ཅེས་འགྲོ།

3 **མེ་འཕྲོ་འཕེབས་པོ་ཀུན་ནས་འཕྲིགས།།** ཚག་ཙོ།

4 **རྣམ་** པེ་དཔལ། སྡུང་དཔལ། གསེར་ཟིས།

5 **སྟེགས་** པེ་དཔལ། སྡུང་དཔལ། གསེར་ཟིས།

6 ཚོག་ཏུ་འདི་པེ་དཔལ་དང་སྡུང་དཔལ་གཉིས་སུ་མེད་པ་མ་ཟད་ཁ་དཔལ་དུབང་ལེགས་སྦྱར་དང་ཚག་ཙོའི་འགྱུར་དུ་མི་གསལ་ཞེས་འགྲོ།

7 **བརླ་ཉེ་མ་མཉམ་གནས་ནས་ནི།།** ཚག་ཙོ།
བརླ་ཉེ་མ་མཉམ་གནས་ནས།། ལེགས་སྦྱར།

8 **ཐན་ཆོད་ཀིའ་སྤྲགས་ཀྱི་ནི།།** པེ་དཔལ།
ཐན་ཆོད་ཀིའ་སྤྲགས་ཀྱི་ནི།། སྡུང་དཔལ། གསེར་ཟིས།

9 **རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་སྤྲས་ཀྱིས་བརྒྱན།།** ལེགས་སྦྱར། ཚག་ཙོ།

10 **བས་** ལེགས་སྦྱར། ཚག་ཙོ།

11 **མེ་འཕྲོ་འཕེབས་པོ་ཀུན་ནས་འཕྲུལ་གྱིས།།** ཚག་ཙོ།

12 **སྟེགས་** པེ་དཔལ། སྡུང་དཔལ། གསེར་ཟིས།

དབྱ་སྐ་གཡོན་པ་ན།། ༡༦༣ ‘གཡོན་བརྒྱང་བ་ཡི་གནས་པ་ཡིས།།’[1] མི་བཟད་བགེགས་ནི་སྐྲག་
པར་མངོད།། བརླ་ཉེ་མ་མནན་ནས་ནི།། ལྟོ་ཡི་[2]ཐྲོགས་སུ་བཞུགས་པར་གྱུར།། ༡༦༤ བརླ་ཆུང་
ཀྱིཏ་[3]སྤགས་ཀྱིས་ནི།། བརྐུལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་[4]རྐ་མཉེན་དབྱུང་།། སྤྱན་གསུམ་པརླ་རྐ་གའི་
མདོག །ཞལ་ནི་དམར་དང་གནག་དང་དཀར།། ༡༦༥ ཞལ་གདངས་[5]གསུས་ཁྲིམ་ཆེ་བ་དང་།།
འོད་དཔག་མེད་པའི་ཅོད་པན་ཅན།། དཔའ་བོ་གཡོན་བརྒྱང་བ་ཡིས་གནས།། ‘འབར་བའི་
ཚོགས་ནི་རྣམ་པར་འཐུགས།།’[6] ༡༦༦ བརླ་རལ་གྲི་གཏུན་ཤེད་ནི།། གཡས་ཀྱི་ཕྱག་ན་
བསྟམས་པར་མངོད།། བསྟེམས་དང་བཅས་པས་དྲེལ་བུ་དང་།། དབྱ་སྐ་ཞགས་པ་གཡོན་ན་
བསྟམས།། ༡༦༧ བརླ་ཉེ་མ་ལ་གནས་ཏེ།། ‘ཐྲོགས་བཅུ་དག་ཏུ་གཟེགས་ནས་ནི།།’[7] སྐུ་[8]རྣམས་
སྐྲག་པར་མངོད་ནས་སུ།། ནུབ་ཀྱི་ཐྲོགས་སུ་བཞུགས་པར་འགྱུར།། ༡༦༡ བིརླ་ཆུང་ཀྱིཏ་[9]སྤགས་
ཀྱིས་ནི།། ཅ་སྐྲའི་ཅོད་པན་ཡང་ལྡན།། ཞུཐྲལ་སྟོན་པོའི་འདབ་ལྔར་ལྔང་།།[10] བདུད་རྩིའི་
འཁྱིལ་པ་དབྱུང་བར་བྱ།། ༡༦༨ ཞལ་ནི་སྟོ་དང་དམར་དང་དཀར།། ཞལ་གདངས་པ་ནི་རྣམ་པར་

---

๑ **གཡོན་བརྒྱང་པ་ཡིས་གནས་པ་ཡི།།** ཝེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིས།
གཡོན་རྒྱང་པ་ཡི་གོམས་སྟབས་ཀྱིས།། ཚགས་ལོ།

๒ **གཤིན་རྗེའི་** ལེགས་སྦྱར། ཚགས་ལོ།

๓ **བརླ་ཆུང་ཀྱིཏ་** ཝེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིས།
ཡ་སྐྲཆུ་ཀྱིཏ་ ལེགས་སྦྱར།

๔ **ཀྱི་** ཝེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིས།

๕ **ཞལ་རྩྭ་** ཚགས་ལོ།

๖ **མེ་འབར་ཚོགས་ནི་རྣམ་པར་འཐུགས།** །ཚགས་ལོ།

๗ **ཐྲོགས་བཅུ་དག་ཏུ་རྣམ་གཟེགས་ནས།།** ལེགས་སྦྱར།

๘ **བགེགས་** ལེགས་སྦྱར།

๙ **ཀྱིཏ་** ཝེ་དཔར། སྡེ་དཔར།
ཀྱཏ་ གསེར་ཟིས།

๑๐ **སྟོ།།** ཝེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིས།

འགྱུར།། གསུས་ཁྱིམ་ཆེ་ཞིང་སྤྱན་གསུམ་པ།། ‘འབར་བའི་འོད་ཀྱིས་[1]རྣམ་པར་བརྒྱན།।’[2] ༡༧༠ སྣ་ཚོགས་རྩ་རྟེ་འཁོར་ལོ་དང་། གཏུན་ཤེང་རྣམས་ནི་གཡས་པ་ན།། སྟེགས་མཐུག་ཞགས་པར་བཅས་པ་དང་། དེལ་བུ་དབྱ་སྐྱ་གཡོན་ན་བསྣམས།། [3] ༡༧༡ ‘གཡོན་བརྒྱང་བ་ཡི་གནས་པ་ཡིས།།’[4] ‘པད་ཉི་མ་མནན་ནས་ནི།।’[5] བྱང་གི་[6]ཕྱོགས་སུ་བཞུགས་པར་གྱུར།། ༡༧༣ ‘དང་གི་སྟགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིས།।’[7] མི་གཡོ་བ་ཡང་དབྱངས་བར་བྱ།། སྤྱན་གསུམ་ཞེན་ཆྱེ་ལའི་མདོག །དབུ་རྒྱན་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དབལ།། ༡༧༤ མཆེ་བ་རྣམ་པར་གཅོགས་པའི་ཞལ།། ཞལ་ནི་གནག་དང་དམར་དང་དཀར།། མི་བཟང་[8]ཏ་ཏ་ཞེས་བཞད་སྐྲ།། གསུས་ཁྱིམ་ཆེ་ཞིང་སྐོབས་པོ་ཆེ།། ༡༧༩ རལ་གྲི་རྩེ་རྟེ་འཁོར་ལོ་རྣམས།། གཡས་པའི་ཕྱག་ན་བསྣམས་པར་མཛད།། སྟེགས་མཐུག་དང་ནི་དགྲ་སྐྱ་དང་།། ཞགས་པ་གཡོན་པའི་ཕྱག་ན་བསྣམས།।[9] ༡༧༥ ‘རིམས་སོགས་འཇིགས་པའི་གོམ་པའི་སྟབས།।’[10] ‘གཡོན་བརྒྱང་བ་ཡི་[11]གནས་པ་ཡིས།।’[12] བརྒྱ་ཉི་མ་ལ་གནས་ནས།། ཤིར་ལྤེ་མཚམས་སུ་བཞུགས་པར་གྱུར།། ༡༧༦ དང་གི་སྟགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་

---

๑ **ཀྱི་** གསེར་ཟྭེས།

๒ **དམར་སོ་འབར་བས་རྣམ་པར་བརྒྱན།།** ལེགས་སྦྱར། ཚག་ཚོ།

๓ མཚམས་འཇིར་ཁ་དཔར་དུ་“བཤེགས་རྣམས་སྐྱག་པར་མཛད་ནས་སུ།།” ཞེས་པའི་ཚིག་ཤུང་འདི་ལེགས་སྦྱར་དང་ཚག་ཚོའི་འགྱུར་དུ་གསལ་ཡོད་ཅེས་འཁོད།

๔ **གཡོན་བརྒྱང་པ་ཡིས་གནས་པ་ཡིས།།** པེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟྭེས།
གཡོན་བརྒྱང་པ་ཡི་གོམ་པའི་སྟབས།། ཚག་ཚོ།

๕ **བརྒྱ་ཉི་མར་མཉམ་བཞུགས་ནས།།** ལེགས་སྦྱར། ཚག་ཚོ།

๖ **ཤུས་ངན་** ཚག་ཚོ།

๗ **བང་སྟགས་ཡི་གེ་ལས་བྱུང་བ།།** ལེགས་སྦྱར། ཚག་ཚོ།

๘ **ཟད་** པེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟྭེས།

๙ **བསྟམས་པར་མཛད།།** གསེར་ཟྭེས།

๑๐ **བགེགས་དང་རིམས་སོགས་བཅོམ་ནས་ནི།།** ལེགས་སྦྱར། ཚག་ཚོ།

๑๑ **ཡིས་** པེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟྭེས།

๑๒ **གཡོན་བརྒྱང་པ་ཡི་གོམས་པའི་སྟབས།།** ཚག་ཚོ།

ཡི།།[1] བརྡུལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་འདོད་རྒྱལ་དབྱང་།། དགེ་པོ་[2]ཨེ་ཧྱ་ཧེ་ལའི་མདོག །རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་དབུ་རྒྱན་ཅན། ༡༧༧ ཞལ་ནི་གནག་དང་དམར་དང་དཀར། ‘སྤྱན་གསུམ་མཆེ་བ་འཇིགས་སུ་རུང་།།’[3] ཕྱག་གཉིས་རོ་རྗེ་ཤྱིང་ཀྱི།།[4] ཕྱག་རྒྱ་དག་ནི་འཆིང་[5]བར་མཛད་དེ།། ༡༧༩ རོ་རྗེ་རལ་གྲི་གཡས་དག་ན།། གཡོན་ན་ཞགས་པ་ལྷགས་ཀྱའོ།། བདེན་བྱལ་བགེགས་ནི་འཇོམས་པའོ།། ‘གཡོན་བརྒྱང་གནས་པས་ཉི་མར་བཞུགས།།’[6] ༡༧༩ དང་གི་སྟགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡི།།[7] ‘བརྡུལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་དབྱུག་སྡོན་བསྐྱེད།།’[8] སྤྱན་གསུམ་སྤྲིན་སྡོན་ལྟ་བུ་སྟེ།།[9] འོད་དཔག་མེད་པའི་དབུ་རྒྱན་ཅན།། ༡༨༠ ‘ཞལ་ནི་སྡོ་དང་དཀར་དང་དམར།།’[9] གསུས་ཁྱིམ་ཆེ་ཞིང་འཇིགས་པར་མཛད།། དབྱུག་པ་རལ་གྲི་འཁོར་ལོ་ནི།། གཡས་ཀྱི་ཕྱག་ན་བསྟམས་པར་མཛད།། ༡༨༡ སྐྱིང་གར་སྟིགས་མཛུབ་[10]ཞགས་པ་དང་།། ‘དགྲ་སྟ་རྣམས་ནི་གཡོན་ན་བསྟམས།།’[11] ‘ཡམས་ཀྱི་འཇིགས་པ་བསལ་[12]ནས་ནི།། གཏུམ་པོ་[13]གཡོན་བརྒྱང་[14]གནས་པ་

---

๑ **ཡི།།** ལེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིམ།

๒ **དཔའ་བོ་** ལེགས་སྦྱར། ཚགས་ལོ།

๓ **གསུམ་ཁྱིམ་ཆེ་ཞིང་འཇིགས་སུ་རུང་།།** ལེགས་སྦྱར། ཚགས་ལོ།

๔ **ཤྱིས།།** ལེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིམ།

๕ **འཆང་** ཚགས་ལོ།

๖ **གཡོན་བརྒྱང་པ་ཡི་ཉི་མར་བཞུགས།།** ཚགས་ལོ།

๗ **ཡི།།** ལེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིམ།

๘ **བརྡུལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་དབྱུག་སྡོན་དབྱུང་།།** ལེགས་སྦྱར། ཚགས་ལོ།

๙ **ཞལ་ནི་སྡོ་དང་དམར་དང་དཀར།།** ལེགས་སྦྱར།

๑๐ **སྐྱིག་མཛུབ་** སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིམ།

๑๑ **བརླ་དབྱ་སྟ་གཡོན་རྣམས་ན།།** ལེགས་སྦྱར། ཚགས་ལོ། ཨ་དཔར་དུ་འདིའི་ཐད་ཀྱི་ཚིག་བཅོད་ཚུལ་མ་མཐུན་པ་རྣམས་ལ་བྱ་སྟོན་ཀྱིས་དབྱུད་པ་མཛད་ཡོད་ཅེས་འཁོད་འཁོད།

๑๓ **གསལ་** གསེར་ཟིམ།

๑๔ ཨ་དཔར་དུ་“གཏུམ་པོ་”ཞེས་པ་ལེགས་སྦྱར་དང་ཚགས་ལོའི་འགྲེལ་གནང་མི་གསལ་ཞེས་འཁོད་ཡོད།

๑๕ **རྒྱང་** ལེ་དཔར། སྡེ་ཐང་། གསེར་ཟིམ།

ཡིས།།[1] ༡༡༣ ‘བརླ་ཉེ་མ་ལ་གནས་ཏེ།།[2] ‘ནུབ་བྱང་མཚམས་སུ་བཞུགས་པར་གྱུར།།’[3] དང་གི་སྐགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡི།།[4] ཇ་སྤུ་ཡིས་[5]ནི་དབུ་རྒྱན་ཅན།། ༡༡༣ སྟོབས་པོ་ཆེ་ནི་སྐགས་པས་དབྱངས།། ‘ཨུཏྤལ་སྟོན་པོའི་མདོག་འདྲ་བ།།’[6] ཞལ་ནི་གནག་དང་དམར་དང་དཀར། སྤྱན་གསུམ་འཇིགས་པའི་སྤུ་[7]དང་ལྡན།། ༡༡༤ ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་སྤྱལ་གྱིས་བརྒྱན།། གསུས་ཁྱིམ་ཆེ་ཞིང་འཇིགས་པར་བྱེད།། དབྱག་པ་རལ་གྲི་འཁོར་ལོ་ནི།། གཡས་ཀྱི་ཐྱག་ན་བསྟམས་པར་མངོན།། ༡༡༥ ‘སྐྱིང་གར་སྟེགས་མཇུག་ཞགས་པ་དང་།། དབུ་སྐྲ་རྣམས་ནི་གཡོན་ན་བསྟམས།།’[8] ‘གཡོན་བརྒྱང་བ་ཡི་གནས་པ་ཡིས།། མཁའ་འགྲོ་ལ་སོགས་འཇིགས་པ་འཇོམས།།’[9] ༡༡༦ ‘བརླ་ཉེ་མ་ལ་གནས་ཏེ།། བྱང་ཤར་མཚམས་སུ་བཞུགས་པར་གྱུར།།’[10] བང་གི་སྐགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡི།། གཅུག་ཏོར་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་[11]བ་དབྱུང་།། ༡༡༧ ‘མཁའ་ལྟུར་སྟོ་བསངས་འཇིགས་པ་པོ།།’[12] མི་བསྐྱེད་པས་ནི་དབུ་རྒྱན་བྱས།། ‘ཞལ་ནི་སྟོ་དང་དམར་དང་དཀར།།’[13] གཅོ་ཙོ་སྤྲན་

---

๑ **ཡམས་དང་འཚེ་བའི་འཇིགས་བསལ་ནས།། གཡོན་བརྒྱང་གོམས་སྟབས་གནས་པ་ཡིས།།** ཚག་ཙོ།

๒ **བརླ་ཉེ་མར་མཉམ་བཟུགས་ཏེ།།** ལེགས་སྦྱར། ཚག་ཙོ།

๓ **ནུབ་བྱང་མཚམས་སུ་བཞུགས་པར་འགྱུར།།** ཝེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིམ།
ཆྱང་སྟའི་ཐྱོགས་སུ་བཞུགས་པའོ།། ཚག་ཙོ།

๔ **ཡིས།།** ཝེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིམ།

๕ **ཡི་** ཝེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིམ།

๖ **ཨུཏྤལ་སྟོན་པོའི་འདབ་འདྲའི་ཏོད།** ལེགས་སྦྱར། ཚག་ཙོ།

๗ **དབྱ་** ཝེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིམ།

๘ **སྐྱིང་གར་སྟེགས་མཇུག་རལ་གྲི་དང་།། ཞགས་པ་དབྱ་སྟ་གཡོན་པར་བསྟམས།།** ཝེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིམ།
སྐྱིང་གར་སྟེགས་མཇུག་རལ་གྲི་དང་།། བརླ་དབྱ་སྟ་གཡོན་རྣམས་ན།། ལེགས་སྦྱར། ཚག་ཙོ། ཤ་དཔར་དུ་འདིའི་ཐད་ཀྱི་ཚིག་བཅོད་ཚུལ་མ་མཐུན་པ་རྣམས་ལ་བྱ་སྟོན་ཀྱིས་དབྱངས་པ་མངོད་ཡོད་ཅེས་འཁོད།

๙ **མཁའ་འགྲོ་ལ་སོགས་འཇིགས་པ་འཇོམས།། གཡོན་བརྒྱང་གོམས་པའི་སྟབས་ཀྱིས་ཏེ།།** ཚག་ཙོ།

๑๐ **བརླ་ཉེ་མར་མཉམ་བཟུགས་ནས།། དབང་ལྡན་སྟོགས་སུ་བཞུགས་པའོ།།** ཚག་ཙོ།

๑๑ **འཁོར་ལོ་བསྐྱུར་** ཝེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིམ།

๑๒ **མཁའ་ལྟུར་སྟོ་སངས་དྲག་པོ་ནི།།** ཚག་ཙོ།

๑๓ **ཞལ་ནི་གནག་དང་དམར་དང་དཀར།།** ལེགས་སྦྱར།

གསུམ་གསུས་པ་འབྱུང་།།[1] ༡༡༡ གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀྱི་ཐུག་གཉིས་ཀྱིས།། སྤྱི་བོར་གཙུག་ཏོར་འཛིན་པར་མངོད།། རྡོ་རྗེ་བརྒྱ་གཡས་དག་ན།།[2] སྟེགས་མཇུག[3]རལ་གྲི་གཡོན་ན་བསྣམས།། ༡༡༢ ‘འཚེ་བ་ཐམས་ཅད་རྣམ་འཇིགས་ཅན།།’[4] ‘གཏུམ་པོ་[5]གཡོན་བརྐྱང་གནས་པ་ཡིས།།’[6] ‘པདྨ་ཉི་མ་ལ་གནས་ཏེ།།’[7] ཚངས་པའི་གནས་སུ་དེ་བཞུགས་པའོ།། ༡༡༠ རང་གི་སྤྱགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡི།། ‘བརྒྱལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་གཏོད་མཛེས་དབྱངས།།’[8] ‘སྒྲུན་གསུམ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་མདོག ।’[9]ཞལ་ནི་གནག་དང་དམར་དང་དཀར།། ༡༡༣ གསུས་ཁྲིམ་ཆེ་ཞིང་འཇིགས་པའི་ཞལ།། མི་བསྐྱོད་པས་ནི་དབུ་རྒྱན་བྱས།། རྡོ་རྗེ་འཁོར་ལོ་རིན་ཆེན་ནི།། གཡས་པའི་ཐུགས་ན་འཇིགས་པར་མངོད།། ༡༡༤ སྐྱིང་གར་སྟེགས་མཇུག་ཞགས་པ་དང་།། པད་རལ་གྲི་གཡོན་ན་བསྣམས།། ‘རྒྱུ་བ་དང་ནི་གནས་པའི་དུག ।’[10]ཀ་ལ་ཀུ་ཊ་སོགས་ཀུན་དང་།། ༡༡༤ བགེགས་[11]ཀྱི་བདག་པོ་ཀུན་བཅོམ་སྟེ།། ཐམས་ཅད་ཞི་བར་མངོད་ནས་ནི།། མ་ལུས་བཀའ་[12]ནི་རྫོགས་བྱས་ལ།། གཡོན་བརྐྱང་བ་ཡི་གནས་པ་ཡིས།། ‘པདྨ་ཉི་མ་ལ་གནས་ཏེ།།’[13] ས་ཡི་འོག་ཏུ་

གནག་དང་དཀར་དང་དམར་བའི་ཞལ།། ཚག་ལོ།

1 **འཚང་།།** གསེར་ཟིས།

2 **ནི།།** གསེར་ཟིས།

3 **སྟེག་མཇུག** སྡར་དཔར། གསེར་ཟིས།

4 **འཚེ་བ་ཐམས་ཅད་རྣམ་འཇིག་ཅིང་།།** ལེ་དཔར། སྡར་དཔར། གསེར་ཟིས།

5 ཨ་དཔར་དུ་“གཏུམ་པོ་”ཞེས་པ་ལེགས་སྦྱར་དང་ཚག་ལོའི་འགྲེལ་གཉིས་ཀར་མི་གསལ་ཞེས་འགོད་ཡོད།

6 **གཡོན་བརྐྱང་གོམས་སྐབས་སྐེམས་པ་ཡིས།།** ཚག་ལོ།

7 **པདྨ་ཉི་མར་མཉམ་གནས་ནས།།** ཚག་ལོ།

8 **གཏོད་མཛེས་རྒྱལ་པོ་སྤྱགས་བས་དབྱངས།།** ཚག་ལོ།

9 **སྒྲུན་གསུམ་ནམ་མཁའ་བཟང་པོའི་ཞོད།།** ལེགས་སྦྱར། ཚག་ལོ།

10 **ཀ་** ལེ་དཔར། སྡར་དཔར། གསེར་ཟིས།

11 **བགེ་བ་ཐམས་ཅད་རྣམ་འཇིག་ཅིང་།།** ལེ་དཔར། སྡར་དཔར། གསེར་ཟིས།

12 **བཀའ་ལས་བཀའ་ཡིས།།** ཚག་ལོ།

13 **པདྨ་ཉི་མར་མཉམ་གནས་ཏེ།།** ས་ཡི་འོག་ཏུ་

དེ་བཞུགས་སོ།། ༡༥༩

ལྷ་ནི་སུམ་ཅུ་གཉིས་དང་བཞིན།། དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་བསྡུད་[1]ནས་ནི།། འཁོར་ལོའི་དབུས་སུ་གནས་བྱུང་ན།། དེ་ནས་ཟླ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་བརྩམ།། ༡༥༥ “ལྷ་ཡི་རྩེ་མོར་ཡུངས་ཀར་བསམ།། འཁྲོ་དང་མི་འཁྲོ་ཡུངས་ཀར་ལ།། གསང་བའི་སྔགས་ཀྱིས་བརྟགས་པ་ཡི།། ཡེ་ཤེས་མཆོག་གི་གནས་བསྒོམ་མོ།།”[2] ༡༥༦ ‘རིན་ཆེན་ཁ་དོག་སྔ་ལྔ་ལ།། ཡུངས་ཀར་གྱི་ནི་འབྲུ་ཚོད་ཙམ།།’[3] སྔ་ཡི་རྩེ་མོར་ནན་ཏན་བྱ།། རྣལ་འབྱོར་རིགས་བས་རྟག་ཏུ་བསྒོམ།། ༡༥༧ རིན་ཆེན་བརྟན་པར་གྱུར་ནས་སྦྱོ།། བརྟན་པར་མ་གྱུར་དེ་མི་སྦྱོ།། སངས་རྒྱས་འབར་བའི་འོད་མཉམ་པ།། རབ་མཆོག་སྦྱིན་ནི་སྦྱོ་བར་བྱ།།”[4] ༡༥༨ “སྒོང་མོ་ཟ་ཞིང་མི་བཟློས་ཏེ།། ‘མ་བསྒངས་པ་ལའང་[5]ཚགས་མི་བྱ།།’[6] འདོད་པ་ཀུན་ལས་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་།། སྔགས་ཀྱི་[7]ཡན་ལག་‘མ་ཉམས་’[8] བཟློས[9]།།”[10] ༡༥༩

---

๑ **སྒྲུང་** ལེགས་སྦྱར། ཚགས་སོ།

๒ **ལྷ་ཡི་རྩེ་མོར་ཉངས་ཀར་བསམ།། འཁྲོ་དང་མི་འཁྲོ་ཡུངས་ཀར་ལ།། ཡེ་ཤེས་གནས་ནི་མཉམ་དགའ་བ།། གསང་བའི་ཡེ་ཤེས་བརྟགས་བར་བསྒོམ།།** ཚགས་སོ། སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ཅ འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་རྣག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༤༤ན། ལས་བྱང་བ་ཅང་མེ་འདུ་སྟེ། “ལྷ་ཡི་རྩེ་མོར་ཡུངས་ཀར་བསམ།། ཡུངས་ཀར་རྒྱུ་དང་མེ་རྒྱ་བ།། ཡེ་ཤེས་གནས་ནི་ཉམས་དགའ་བ།། གསང་བའི་ཡེ་ཤེས་བརྟགས་པ་བསྒོམ།།” ཞེས་སོ།།

๓ **རིན་ཆེན་ཆེན་པོ་ཁ་དོག་ལྔ།། ཉུངས་ཀར་གྱི་ནི་འབྲུ་ཚད་ཙམ།།** ཚགས་སོ།

๔ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ཅ འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༤༤ན། ལས་བྱང་བ་ཅང་མེ་འདུ་སྟེ། “རིན་ཆེན་ཆེན་པོ་ཁ་དོག་ལྔ། ཡུངས་ཀར་གྱི་ནི་འབྲུ་ཚད་ཙམ།། ལྷ་ཡི་རྩེ་མོར་ནན་ཏན་བྱ། རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ནི་རྟག་ཏུ་བསྒོམ།། རིན་ཆེན་བརྟན་པར་བྱུང་ན་སྦྱོ།། བརྟན་པར་མ་བྱུང་ཡོང་མི་སྦྱོ།། སངས་རྒྱས་འབར་བ་མཉན་པའི་འོད།། དབ་མཆོག་སྦྱིན་རྣམས་སྦྱོ་བར་བྱ།།” ཞེས་སོ།།

๕ **སྒྲངས་པ་ལ་** པེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟེས།

๖ **བསྒྲངས་ལ་དགའ་བར་ཡང་མི་བྱ།།** ཚགས་སོ།
བསྒྲང་པ་ལའང་ཚགས་མི་བྱ།། ཅ་རྒྱུད་འགོས་འབྱུར།

๗ **ཀྱིས་** པེ་དཔར། སྡེ་དཔར།

๘ **དཀྱེར་མེད་** ཚགས་སོ།

๙ **འདུས།།** པེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟེས།

๑๐ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ཅ འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་๑๐๐ན། ལས་བྱང་བ་ཅང་མེ་འདུ་སྟེ། “སྒོང་མོ་ཟ་ཞིང་མི་བཟློས་ཏེ།། སྒོང་ལ་དགའ་བར་ཡང་མི་བྱ།། འདོད་པ་ཀུན་ལ་ཚོངས་སྤྱོད་ཅིང་།། སྔགས་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཉམས་བཟློས།།” ཞེས་སོ།།

“བརྟེན་ནས་རྟོ་རྗེ་སློབ་བ་ནི།། རྩོགས་ནས་རབ་ཏུ་གསུང་བར་བྱ།།”[1] འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི།། དོན་དམ་པ་ཡི་བརྒྱས་པར་བཤད།། ༡༠༠ ཐུ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་བརྒྱས་པ་ཡང་།། ཅི་འདོད་པར་ནི་རྣམ་གཉིས་བྱ།། སྐར་ཡང་སྔགས་པས་བདག་ཉིད་ནི།། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཞུག་པར་བྱ།། ༡༠༡ ‘དེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གནས་པ་འདི།། ལྷ་མོས་བདག་པོ་མ་མཐོང་བས།།’[2] ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་བཞི་ཡིས།། བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྐུལ་བར་[3]བྱེད།། ༡༠༢ “སེམས་ཅན་ཁམས་ན་གནས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ཁྱོད་ནི་རྟོ་རྗེའི་ཐུགས།། དགའ་བ་ཡིད་ཁོང་དོན་ཆེན་འདོད་པས་བདག་ལ་བསྐུབ་ཀུ་[4]གསོལ།། མགོན་པོ་[5]གལ་ཏེ་དེ་རིང་བདག་ནི་གསོན་པར་མཆིས་བཞེད་ན།། སེམས་ཅན་“ཡབ་ཆེན་གཉེན་མཆོག”[6]བདག་ལ་དགྱེས་[7]པར་མངོད་དུ་གསོལ།།”[8] ༡༠༣ “རྟོ་རྗེ་སྐུ་ཁྱོད་བཀའ་ཡི་འཁོར་ཡོ་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་བན།། ‘སངས་རྒྱས་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་བསྒྲུབ་རབ་ཀུ་ཐན་པར་གཟེགས།།’[9] མགོན་པོ་[10]གལ་ཏེ་དེ་རིང་བདག་ནི་གསོན་པར་མཆིས་བཞེད་ན།། འདོད་ཆགས་དམ་ཚིག་ཆགས་པས་བདག་ལ་དགྱེས་པར་མངོད་དུ་གསོལ།།”[11] ༡༠༤ “ཁྱོད་ནི་

---

1 སྔེ་བཀའ། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅ འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ། ཚོག་གྲངས་༡༡༩བཟ ལས་བྱང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “བརྟེན་ནས་རྟོ་རྗེ་སློབ་ཟེར།། རྩོགས་ནས་རབ་ཏུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ།།” ཞེས་སོ།།

2 **དེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གནས་ལྷ་མོ།། བཞི་ཡིས་བདག་པོ་མ་མཐོང་ནས།།** ལེགས་སྦྱར། ཚག་ཚོ།

3 **བསྐུལ་བར་** ལེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིས།
སད་པར་ ཚག་ཚོ།

4 **བསྐུབ་ཏུ་** སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིས།

5 **མགོན་པོས་** ཚག་ཚོ།

6 **ཡབ་གཉེན་མཆོག་ཆེན་** ཚག་ཚོ།

7 **བགྱེས་** ལེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིས།

8 སྔེ་བཀའ། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅ འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ། ཚོག་གྲངས་༡༩༤བཟ ལས་བྱང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སེམས་ཅན་ཁམས་ནི་གནས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ཁྱོད་ནི་རྟོ་རྗེའི་ཐུགས།། དགའ་བ་ཡིད་ཁོང་དོན་ཆེན་འདོད་པས་བདག་ལ་བསྐུབ་ཀུ་གསོལ།། མགོན་པོས་གལ་ཏེ་དེ་རིང་བདག་ནི་གསོན་པར་མཆིས་བཞེད་ན།། སེམས་ཅན་ཡབ་གཉེན་མཆོག་ཆེན་བདག་ལ་དགྱེས་པར་མངོད་དུ་གསོལ།།” ཞེས་སོ།།

9 **སངས་རྒྱས་རྣམས་དོན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་དོན་ལན་ཐ་རྟེས་བསྒྲུབ་པ།།** ཚག་ཚོ།

10 **མགོན་པོས་** ཚག་ཚོ།

11 སྔེ་བཀའ། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅ འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ། ཚོག་གྲངས་༡༩༥བཟ ལས་བྱང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྟོ་རྗེའི་སྐུ་ཁྱོད་བཀའ་ཡི་འཁོར་ཡོ་སེམས་ཅན་མང་པོར་བཞུགས།། སངས་རྒྱས་རྣམས་དོན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་དོན་ལན་ཐ་རྟེས་སྒྲོན་པ།། མགོན་པོས་གལ་ཏེ་དེ་རིང་བདག་

རྡོ་རྗེ་གསུང་སྐྱེ་ཀུན་ལ་བན་ཞིང་ཐུགས་བརྩེ་བ།། འཇིག་རྟེན་དག་གི་དགོས་[1]པའི་དོན་མངོད་པ་ལ་རྟག་ཏུ་བརྩོན།། མགོན་པོ་[2]གལ་ཏེ་དེ་རིང་བདག་ནི་གསོན་པར་མཆིས་བཞེད་ན།། སྤྲོད་པ་དྲི་མེད་[3]ཀུན་དུ་[4]བཟང་པོས་བདག་ལ་དགྱེས་པར་མཛོད།།"[5] ๑๐๔ "ཁྱོད་ནི་རྡོ་རྗེའི་ཐུགས་ཀེ་[6]དམ་ཚིག་མཆོག་གི་བན་དོན་ཆེ།། 'ཡང་དག་རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུང་མཆོག་མཉམ་པ་ཉིད་གཟེགས་པ།།'[7] མགོན་པོ་གལ་ཏེ་དེ་རིང་བདག་ནི་གསོན་པར་མཆིས་བཞེད་ན།། ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་མང་པོའི་གཏེར་གྱུར་བདག་ལ་དགྱེས་པར་མཛོད།།"[8] ๑๐๖ དེ་ལྟར་ཡང་དག་ཡོན་ཏན་ནི།། 'བརྗོད་པས་མགོན་པོ་དེ་བསྒྲལ་ནས།།'[9] མི་བསྐྱོད་ལ་སོགས་ངོ་བོ་ཡིས།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བསྟོད་པར་མངོ།། ๑๐๗ 'མི་བསྐྱོད་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་ཆེ།། རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ནི་མཁའ་ཆེན་པོ།།'[10] རྡོ་རྗེ་གསུམ་མཆོག་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ།། 'གསང་བའི་དབྱངས་ལ་བྱག་འཚལ་ལོ།།'[11] ๑๐๙ 'རྣམ་པར་སྣང་མངོད་རབ་ཏུ་དགེ །'[12]རྡོ་རྗེ་ཞེ་ན་དགའ་བ་ཆེ།། 'རང་བཞིན་གྱིས་ནི་འོད་གསལ་

ནི་གསོན་པར་མཆིས་བཞེད་ན།། ཚགས་པས་འདོད་ཚགས་དམ་ཚིག་བདག་ལ་དགྱེས་པར་མངོད་ཏུ་གསོལ།།" ཞེས་སོ།།

๑ **དགོངས་** པེ་དཔར། སྣར་དཔར། གསེར་ཟིས།

๓ **མགོན་པོས་** ཚག་ལོ།

๓ **རབ་དགའི་སྤྲོད་པས་** ཚག་ལོ།

๔ **ཀུན་ཏུ་** པེ་དཔར། སྣར་དཔར། གསེར་ཟིས།

๕ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་ཙ རྒྱུད། ལཱེུ་བཅུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་๑๔๗ ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ། "ཁྱོད་ནི་རྡོ་རྗེའི་གསུང་སྟེ་ཀུན་ལ་བན་ཞིང་ཐུགས་བརྩེ་བ། འཇིག་རྟེན་དག་ནི་དགོས་པའི་དོན་མངོད་པ་ལ་རྟག་ཏུ་བརྩོན།། མགོན་པོ་གལ་ཏེ་དེ་རིང་བདག་ནི་གསོན་པར་མཆིས་བཞེད་ན།། རབ་དགའི་སྤྲོད་པ་ཀུན་དུ་བཟང་པོས་བདག་ལ་དགྱེས་པར་མཛོད།།" ཅེས་སོ།།

๖ **འདོད་པ་** ལེགས་སྦྱར། ཚག་ལོ།

๗ **རྡོ་གསོལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུང་མཆོག་མཉམ་ཉིད་རྗེས་སུ་ཐུགས་བརྩེ་བ།།** ལེགས་སྦྱར། ཚག་ལོ།

๘ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་ཙ རྒྱུད། ལཱེུ་བཅུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་๑๔๗ ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ། "ཁྱོད་ནི་རྡོ་རྗེ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་ཚིག་མཆོག་གི་བན་དོན་ཆེ།། རྡོ་གསོལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུང་མཆོག་མཉམ་ཉིད་རྗེས་སུ་ཐུགས་བརྩེ་བ།། མགོན་པོས་གལ་ཏེ་དེ་རིང་བདག་ནི་གསོན་པར་མཆིས་བཞེད་ན།། ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་དམ་པའི་གཏེར་གྱུར་བདག་ལ་དགྱེས་པར་མཛོད།།" ཅེས་སོ།།

๙ **བརྗོད་པས་བསྟན་པའི་མགོན་པོ་ལ།།** ལེགས་སྦྱར། ཚག་ལོ།

๑๐ **མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་ཆེ།། རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ནི་མཁས་པ་ཆེ།།** ལེགས་སྦྱར། ཚག་ལོ།

๑๑ **གསང་བ་གསུམ་ཁྱོད་བྱག་འཚལ་ལོ།།** ཚག་ལོ།

๑๒ **རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དག་པ་ཆེ།།** ལེགས་སྦྱར། ཚག་ལོ།

མཆོག །[1]སྟོན་པ་རྣོ་རྗེ་ཐུགས་འཚལ་ལོ།། ༡༠৫ རིན་ཆེན་ཕྲུལ་པོ་རབ་ཏུ་ཟབ།། ‘རྣོ་རྗེ་ནམ་མཁའ་
ཏེ་མ་མེད།། དངོས་ཉིད་དག་པ་གོས་མེད་པ།།’[2] ‘གསང་བའི་གསྡུང་ལ་ཐུགས་འཚལ་ལོ།།’[3] ༡༡০
‘རྣོ་རྗེ་མི་འཆི་[4]འདོད་ཚགས་ཆེ།།’[5] ‘མི་རྟོག་[6] ནམ་མཁའི་རྣོ་རྗེ་འཇིག།’[7] འདོད་ཚགས་པ་རོལ་
ཕྱིན་པ་བརྟེས།། རྣོ་རྗེ་གསྡུང་ལ་ཐུགས་འཚལ་ལོ།། ༡༡৭ ‘རྣོ་རྗེ་དགའ་བ་གདོན་མི་ཟ།།’[8] བསམ་
པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་པ།།[9] ‘སངས་རྒྱས་དོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང།།’[10] རྣོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་
ཐུགས་འཚལ་ལོ།།”[11]༡༡৯ ‘དེ་ནས་འཁོར་ལོ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟོད་གསོལ།། མཆོག་ཏུ་གསང་
བ་རྡེ་བཞིན་དོན་སྡུད་ནས།། རང་གི་འཁོར་ལོ་ལ་ནི་འཁོར་ལོ་གཞུག །མགོན་པོ་བདེ་བ་ཆེན་
པོ་གཅིག་པོ་བཞུགས།།’[12] ༡༢༣ དེ་ལྟར་[13]རྣལ་འབྱོར་བཞི་བྱེད་རྣལ་འབྱོར་བ།། ཆྱི་གི་སྐྱིང་

---

๑ **རང་བཞིན་ཡོད་གསལ་ཆོས་རྣམས་ནི།།** ལེགས་སྦྱར། ཚགས་ཚོ།

๓ **རྣོ་རྗེ་ནམ་མཁའ་དྲི་མེད་མཁའ།། རང་བཞིན་དགག་པ་གོས་པ་མེད།།** ལེགས་སྦྱར། ཚགས་ཚོ།

๓ **གསང་བ་གསྡུངས་ཀཱི་གུ་ཧྱ་འཚལ།།** ཚགས་ཚོ།

๔ **མཆི་** ཝེ་དཔར། སྣར་དཔར། གསེར་ཟིས།

๕ **རྣོ་རྗེ་དཔག་མེད་རྒྱལ་པོ་ཆེ།།** ཡ་དཔར། ལེགས་སྦྱར། ཚགས་ཚོ།

๖ **རྟོག་** ཝེ་དཔར། སྣར་དཔར། གསེར་ཟིས།

๗ **མི་རྟོག་ནམ་མཁའ་རྣོ་རྗེ་ཅན།།** ལེགས་སྦྱར། ཚགས་ཚོ།

๘ **དོན་ཡོད་རྣོ་རྗེ་རྟོགས་སངས་རྒྱས།།** ཡ་དཔར། ལེགས་སྦྱར། ཚགས་ཚོ།

๙ **མཛད།།** ཚགས་ཚོ།

๑๐ **དགའ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང།།** ལེགས་སྦྱར། ཚགས་ཚོ།

๑๑ སྔོ་བཀའ། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅ འདུས་བའི་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་๑๓๔๕ ལས་བྱང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “མི་བསྐྱོད་རྣོ་རྗེ་ཡེ་
ཤེས་ཆེ།། རྣོ་རྗེ་དབྱིངས་ནི་མཁས་པ་ཆེ།། རྣོ་རྗེ་གསུམ་མཆོག་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ།། གསང་བ་གསྡུངས་ཁྱོད་ཐུགས་འཚལ་ལོ།། རྣམ་པར་སྣང་
མཛད་དབག་པ་ཆེ།། རྣོ་རྗེ་ཞེ་བ་དགའ་བ་ཆེ།། རང་བཞིན་ཡོད་གསལ་ཆོས་རྣམས་ནི།། སྟོན་མཆོག་རྣོ་རྗེ་ཁྱོད་ཐུགས་འཚལ།། རིན་ཆེན་ཕྲུལ་པོ་རབ་
ཏུ་ཟབ།། རྣོ་རྗེ་ནམ་མཁའ་དྲི་མེད་མཁའ།། རང་བཞིན་དགག་པ་ས་གོས་པ་མེད།། གསང་བ་གསྡུངས་ཀཱི་གུ་ཧྱ་འཚལ།། རྣོ་རྗེ་དཔག་མེད་ཕྲུལ་
པོ་ཆེ།། མི་རྟོག་ནམ་མཁའ་རྣོ་རྗེ་ཅན།། འདོད་ཚགས་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་བརྟེས།། རྣོ་རྗེ་གསྡུངས་ཁྱོད་ཐུགས་འཚལ་ལོ།། དོན་ཡོད་རྣོ་རྗེ་རྟོགས་སངས་
རྒྱས།། བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་མཛད།། དགའ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་།། རྣོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཁྱོད་ཐུགས་འཚལ།།” ཞེས་སོ།།

๑๓ **སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟོད་དེ་ནས་འཁོར་ལོ་མཉེས་མཛད་སྟེ།། གསང་བ་མཆོག་ནི་རྡེ་སྐ་རྡེ་བཞིན་རབ་གསལ་བྱས།། རང་གི་ལུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་ནི་འཁོར་ལོ་གཞུག །མགོན་པོ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཅིག་བུ་བཞུགས་པར་གྱུར།།** ཚགས་ཚོ།

๑๓ **ད་སྐྱར་** ཝེ་དཔར། གསེར་ཟིས།

པོས་འཇིག་རྟེན་རབ་ཏུ་བསྒོམ།། དེ་བྱང་འཕྲོ་ཀུན་རྫོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བསམ།། ‘ཐངས་ནས་འཕྲོ་ལ་བལྟས་ཏེ་ཇི་བཞིན་སྨྲད་བར་བྱ།།’[1] ཅ།ཡ། སྔགས་བས་ཀྱང་འཇིག་དམིགས་པའི་ཚེ།། གང་ཚེ་ལུས་ནི་བསྐམས་བྱུང་ན།། ལུས་ངག་ཡིད་ནི་ཆིམ་བྱེད་པའི།། སྟོང་བ་འདི་ནི་བསྟོམ་པར་བྱ།། ཅ།ཡ “མཐོ་གང་ཙམ་གྱིས་དཔགས་པ་[2]བྱ།། ‘སྟེ་བོར་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པར་བྱ།།’[3] ‘བདུད་རྩི་ལྟ་ནི་ངེས་འབེབས་པའི།། ཚོགས་ནི་དེ་ནུ་བསམ་པར་བྱ།།’[4] ཅ།ཧ རྩོ་རྗེ་སྟོང་པ་འདི་ཡིས་ནི།། སྐད་ཅིག་གིས་ནི་གཟེ་ཅན་འགྱུར།། ‘ལུས་ངག་ཡིད་ནི་བདེ་བ་དག །’[5]ཐོབ་འགྱུར་འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད།།”[6] ཅ།ཨ ‘དེ་ལྟར་སྟོང་པའི་སྒྲགས་པ་ཡིས།།’[7] སྟུངས་དང་དེ་བཞིན་རྟོགས་པར་[8] བྱ།། ཕྱོགས་མ་སྟེང་གི་ལེགས་སྟུངས་ཤེད་།། དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་ཆིམ་པར་བྱ།། ཅ།ར ཀྱོ་གིས་ལེགས་པར་སྟུངས་བྱས་ལ།། ཡི་གེ་ཨཱཿ[9]ཡིས་རྟོགས་བྱས་ཏེ།། ‘ཨོཾ་གྱིས་མནན་ནས་སྒྲུབ་བར་བྱ།།’[10] འདི་ནི་ཁ་ཟས་སྟུང་བྱ་བའོ།། ཅ།ཀ ‘དང་པོ་མཐྱིན་པའི་མཚམས་བསམ་པ།།’[11] དེར་ནི་སྟེ་ཤི་ཐོས་བྱུང་བ་ཡི།། བརླ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་བསྒོམ།། ལྷེ་བའི་ནང་དུ་ཡི་གེ་ཀྱི།། ཅ།ཁ ‘ཀྱོ་

---

๑ **ཐངས་ནས་དེའི་བློས་རྗེ་བཞིན་སྨྲད་བར་བྱ།།** ཤ་དཔར། ལེགས་སྟུངས། ཚགས་ཙོ།

๒ **སྒྲགས་པ་** པེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིས། ཚགས་ཙོ།
དཔག་པ་ བུ་སྟོན།

๓ **མཁོ་ཙོར་དཀྱིལ་འཁོར་བརྟག་པར་བྱ།།** ལེགས་སྟུངས། ཚགས་ཙོ།

๔ **ཨོཾ་ནི་དབུས་སུ་གནས་བསམས་ནས།། བདུད་རྩི་ལྟ་ཙོ་དབབ་པར་བྱ།།** ཤ་དཔར། ལེགས་སྟུངས། ཚགས་ཙོ།

๕ **ལུས་དང་ངག་སེམས་བདེར་གནས་པར།།** ཤ་དཔར། ལེགས་སྟུངས། ཚགས་ཙོ།

๖ སྟེ་བགེགས། རྒྱུད་འབྱུས། ཅ འདུས་བའི་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ། ཚོགས་གྲངས། ༡༤ཀ་ལས་བྱང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “མཐོ་གང་ཙམ་གྱིས་དཔགས་པར་ནི།། མཁོ་ཙོར་དཀྱིལ་འཁོར་བརྟག་པར་བྱ།། ཨོཾ་ཡིགེ་དབུས་སུ་གནས་བསམས་ནས།། བདུད་རྩི་ལྟ་ཙོ་དབབ་པར་བྱ།། རྩོ་རྗེ་སྟོང་པ་འདི་ཡིས་ནི།། སྐད་ཅིག་གིས་ནི་གཟེ་ཅན་འགྱུར།། ལུས་དང་དབག་མེམས་བདེར་གནས་པར།། འགྱུར་བར་འདིར་ནི་ཟེ་ཚོམ་མེད།།” ཅེས་སོ།།

๗ **དེ་ལྟར་སྟོབ་དཔོན་སྒྲགས་པ་ཡི།།** ཚགས་ཙོ།

๘ **སྟུང་** པེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིས།

๙ **ཨཾ** པེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིས།

๑๐ **ཨོཾ་གྱིས་མནན་ནས་འབར་བར་བྱ།།** ཚགས་ཙོ།

๑๑ **དང་པོ་མཐྱིན་པར་དུང་བསམས་ཏེ།།** ཤ་དཔར། ལེགས་སྟུངས། ཚགས་ཙོ།

ལས་སྐྱེས་བའི་རྟོ་རྡེ་ཆེ།།’[1] ‘ཅི་མོ་ལྟ་བ་རྣམ་བར་བསམ།།’[2] ‘ཅི་མོ་དབུས་[3]མའི་སྟེང་དུ་ནི།། ཚོ་བསམ་སྐོག་མ་སྦྱང་བའོ།།’[4] ཀཀཀ སྤྲིན་གྱི་སྐྲ་ནི་སྟེང་གར་བསམ།། རྩེ་གསུམ་མེ་ནི་དེ་ལ་[5] སྤྲོ།།། དེར་ནི་བཟའ་བ་བསྟེག་[6]ཅ་དག །འདི་ནི་ནང་གི་སྤྲིན་སྟེག་ཡིན།། ཀཀཀ “ཟླུང་གིས་མེ་ནི་སྤང་བྱེད་པ།། ‘དེར་ནི་ཆུ་གང་འཆེད་པར་བྱེད།།’[7] དབང་ཆེན་དཀྱིལ་འཁོར་གནས་སུ་ནི།། “གང་དུ་མེ་ནི་རླུ་བ་དག །”[8] ཀཀཀ ‘བཟའ་བ་དང་ནི་བཏང་བ་རྣམས།།’[9] ‘གང་ཅི་རུང་བ་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར།།’[10] བཟའ་བ་ཁ་ཡི་བརླ་ལས།། སྟེང་གའི་བརླར་ཡང་དག་གཞུག[11] །”[12]ཀཀཀ “ལྟེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཕྱིན་འོག་ཏུ།།’[13] ཁ་སྦྱར་བ་ཡི་སྦྱོར་བ་ཡིས།།[14] གསང་བའི་བརླ་ལས་བྱུང་བ།།

---

๑ **རྟྲི་ལས་སྐྱེས་བའི་རྟོ་རྡེ་** ཝེ་དཔར། སྡེ་དགར།

๓ **ཅི་ལྟ་བ་རྣམ་བར་བསམ།།** སྡེ་དགར། གསེར་ཟིས།
ཅི་ལྟ་བར་བསམ།། ཝེ་དཔར།

๓ **དབུ་** ཝེ་དཔར། སྡེ་དགར། གསེར་ཟིས།

๔ **ཅི་མོ་དབུས་མའི་ཅི་མོར་ཚོ།། རྣམ་བསམ་སྐོག་མ་སྦྱང་བའོ།།** ཚག་ཚོ།

๕ **ལས་** ཚག་ཚོ།

๖ **སྟེག་** ཝེ་དཔར། སྡེ་དགར། གསེར་ཟིས།

๗ **དེས་ཀྱང་ཆུ་ནི་འཆེད་པར་བྱེད།།** ཚག་ཚོ།

๙ སྡེ་གཏིག། རླུང་འབུམ། ཅ ལྷ་མོ་བཞེས་ཞུས། ཝེའུ་བཞི་པ། ཚོགས་ཐང་སར་ཀཀ་ཀ་ལས་ལྷུང་བ།། གང་དུ་མེ་ནི་བསྒོམ་པའོ།།” ཞེས་སོ།། ཚོགས་ཤང་མཐའ་མ་ཚག་ཚོའི་འགྲུར་དུ་“གང་དུ་ཀུན་ཏུ་རླུ་བ་ཡི།། ’ཞེས་གསལ།

๑๐ **བསྟེག་བྱ་བཟའ་བཏུང་གང་རུང་ཟད།** ཝེགས་སྦྱར། ཚག་ཚོ།

๑๐ **དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཆུ་ཡིས་ནི།།** ཝེགས་སྦྱར། ཚག་ཚོ།
གང་ཅི་ཡང་རུང་ཆུ་དཀྱིལ་འཁོར།། ཝེ་དཔར།
གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་ཆུ་དཀྱིལ་འཁོར།། སྡེ་དགར། གསེར་ཟིས།

๑๑ **བཞག** སྡེ་དགར།

๑๓ སྡེ་བཀག། རླུང་འབུམ། ཅ ལྷ་མོ་བཞེས་ཞུས། ཝེའུ་བཞི་པ། ཚོགས་ཐང་སར་ཀཀ་ཅ་ལས་ལྷུང་བ་ནི།། “གང་ཞེག་ཐམས་དང་བཏུང་བ་ནི།། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཆུ་ལ་སྟེ།། བརླ་ར་ཀླཱིཡི་ཀ་མར་ལྷ།། སྟེང་གི་བརླར་བཞུད་པར་བྱ།། ཞེས་སོ།།

๑๓ **ལྟེ་བའི་བརླ་ཕྱིན་རྡེས་ལ།།** ལེགས་སྦྱར། ཚག་ཚོ།

๑๔ **ཡི།།** ཝེ་དཔར། སྡེ་དགར། གསེར་ཟིས།

ཐལ་བའི་མཐར་ནི་རྣམ་བར་བརྟག[1] །”[2] ཅཅཅ “རིམས་ནད་མེད་ཅིང་ནད་ཀྱང་མེད།།’[3] དུག་ལ་སོགས་བས་མི་འཆི་ལ།། དེ་ནི་དུས་མིན་འཆི་མི་འགྱུར།། འཆོ་བ་ཐམས་ཅད་རྣམ་འཇོམས་བའོ།།”[4] ཅཅཅ རྗོ་རྗེ་ཐེང་བ་དབལ་མཆོག་སྐུབས་ཀིང་གིས།། ‘གསང་འདུས་སྐས་ཆུའི་རྒྱ་མཚོ་བསྐྱབས་’[5]བ་ལས།།’[6] སྐྱབ་བའི་ཡན་ལག་བདུད་རྩི་གང་ཐོབ་དེས།། འཇིག་[7]རྟེན་མ་ལུས་འཆི་མེད་སྐྱང་[8]ཐོབ་ཅོག །ཅཅ᪲ སྐྱབ་བའི་ཐབས་མདོར་བྱས་བ་“སྨོན་དོས་ཆེན་པོ་ཀུ་སྐྱབ་ཀྱིས་”[9] མཛད་བ་རྗོགས་སོ།། །།རྒྱ་གང་གྱི་མཁན་པོ་ཨ་ཙརྱ་ཧཱུྃ[10]ཀ་ར་ཡཱཾ་དང་། ཞུ[11]ཆེན་གྱི་ལོ་ཙྪ་བ་བནྡེ་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་བསྐྱང་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་བ།། །།

---

๑ **བརྟགས།།** ཝེ་དཔར། སྡེ་དགེ།

๒ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅ ཡ་མོ་བཞིས་ཞུས། ལེའུ་བཞི་པ། ཚོགས་གྲངས་༢༡༧ན᪲ ལས་བྱང་བ་ཅུང་མི་འདྲ། “ལྷེ་བའི་བརྡུང་འགྲོ་ཐྲི་རོལ།། ཁ་སྐྱོང་ཚུལ་ཐྲི་སྐྱོང་བ་ཡིས།། གསང་བའི་བརྡུང་འགྲོ་མ་ཐག །ཐལ་བར་མཐའ་རྣ་རྣམ་བར་བསྟན།།” ཞེས་སོ།།

๓ **རྣམ་པ་མེད་ཅིང་ནད་ཀྱང་མེད།།** ཐ་དཔར། ལེགས་སྦྱར། ཚག་ཚོ།

๔ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅ ཡ་མོ་བཞིས་ཞུས། ལེའུ་བཞི་པ། ཚོགས་གྲངས་༢༡༧ན᪲ ལས་བྱང་བ་ཅུང་མི་འདྲ། “རྣམ་པ་མེད་ཅིང་ནད་ཀྱང་མེད།། འཆི་བ་མེད་ཅིང་འབྲས་རྣམས་མེད།། དེ་ནི་སྤྲོ་བྱང་འཆི་བ་མེད།། འཆོ་བ་ཐམས་ཅད་ཟད་འགྱུར་ཞིང་།།” ཞེས་སོ།།

๕ **བསྐྱབ་** ཝེ་དཔར། སྡེ་དགེ། གསེར་ཟིས།

๖ **གསང་བ་ཆུ་གཏེར་ཟབ་མོ་བསྐྱབས་པ་ལས།།** ཚག་ཚོ།

๗ **འཇི་** ཝེ་དཔར། སྡེ་དགེ། གསེར་ཟིས།

๘ **ཉེར་** ལེགས་སྦྱར། ཚག་ཚོ།

๙ **སྨོན་དོས་ཆུ་སྐྱབ་ཀྱིས་** ཝེ་དཔར། སྡེ་དགེ། གསེར་ཟིས།

๑๐ **ཨཱ་ཙརྱ་ཧཱུྃ་** ཝེ་དཔར། སྡེ་དགེ། གསེར་ཟིས།

๑๑ **ཞུས་** ཝེ་དཔར། སྡེ་དགེ། གསེར་ཟིས།

༢ རྣལ་འབྱོར་ཆེ་གལ་པོའི་རྒྱུད་དབལ་གསང་བ་
འདུས་བའི་བསྟེད་བའི་རིམ་པ་
བསྒོམ་བའི་ཐབས་མདོ་དང་
བསྟེས་བ་ཞེས་བྱ་བ།

༄༅།། རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ཤྲཱི་གུ་ཧྱ་ས་སྣ་ངོ་མ་ཏྭ་ཡོ་ག་ཀཛྷ་ཡཱན་ད་[1]ཀ་མ་སྣ་རྟ་ན་སྡུ་ཏ་མེ་ཨཱ་ན་[2]ཀ་ན། བོད་སྐད་དུ། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་དབལ་གསང་བ་འདུས་བའི་བསྟེད་བའི་རིམ་པ་[3]བསྒོམ་བའི་ཐབས་མདོ་དང་བསྟེས་པ་ཞེས་བྱ་བ། དབལ་རྩེ་རྡེ་སེམས་དབལ་[4]ལ་བྱག་འཚལ་ལོ།། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་དབལ་གསང་བ་འདུས་པ་ལ་རྩེ་རྡེ་འཚང་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབས་པ་ལ་རབ་ཏུ་[5]འདུག་པ་རྣམས་ཀྱིས་[6]བསྟེད་པའི་རིམ་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ངེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མདོ་དང་བསྟེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ་ལས་བཏུས་ཏེ་བསྟུ་བར་བྱའོ།། དེ་ལ་སྐྱབས་པ་སོས་རྣེ་སྐད་དུ་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་ལས།ཤ དགོོན་པ་ཆེན་པོའི་ས་ཕྱོགས་ནི།། མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་སོགས་པས་བརྒྱན།། རི་བོ་དབེན་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ།། དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་བསྟུས་པ་འགྱུར།། ཅེས་བྱ་བ་ལ་

---

๑ **ཨཱན་ཏེ་** ལེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིལ།

๒ **ཏཱ་སྡུ་སྡུ་ཏེ་མེ་བ་ལ།** ལེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིལ།

๓ **བའི་** ལེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིལ།

๔ **བ་** ལེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིལ།

๕ **ཐབ་ཏུ་** གསེར་ཟིལ།

๖ **ཀྱི་** ལེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིལ།

སོགས་པ་རྫོ་རྗེའི་ཚེག་གི་ཚུལ་གྱིས་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་གནས་སུ་སེམས་དཔའི་སྤྱི་ལ་མོ་གྱང་དུ་འདུག་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ལེའུ་གསུམ་པ་ལས། ནམ་མཁའ་[1] དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་བར། སངས་རྒྱས་དགྱིལ་འཁོར་བསྐོམ་པ་ནི། འོད་ཟེར་སྤྱིན་གྱི་ཚོགས་ཆེན་པོ། སངས་རྒྱས་འབར་བའི་འོད་དང་ལྡན། འོད་ཟེར་སྣ་ལྔས་ཀུན་དུ་ཁྱབ། ཀུན་ནས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པོ་སྟེ། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་ཡི་ནས་བརྒྱན། མཆོད་པ་རྣམ་པ་ལྔས་བརྒྱན་པ། མདོར་ན་དེ་ལྟར་བསྐོམས་ནས་སུ། གཟུགས་ནི་དབུས་སུ་བསྐོམ་[2]པར་བྱ། ཞེས་མདོར་བསྡུས་ཏེ་གསུངས་པ་དེ་ལ་དང་པོ་ཁོ་ནར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྫོ་རྗེའི་གཟུགས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་བསྐྱེད་[3]པར་བྱ་བ་སྟེ། ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ་ལས། རྣམ་པར་སྣང་མཛད་འོད་འབྱུང་ཞིང་། རྫོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་པོ་ཆེ། སངས་རྒྱས་རྫོ་རྗེ་གསུམ་འཇིན་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ས་རྫོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་སྐུ་མདོག་དཀར་པོར་བདག་ཉིད་ཕྱ་བ་བཞིན་མོས་པར་བྱའོ། དེ་ནས་ལེའུ་དང་པོ་ལས། ཡེ་ཤེས་སྤྲོན་མ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་བསྐྱོད་པ་''བསྐྱེད་པས་ཞེས་སྨོང་''[4]རྫོ་རྗེར་བྱང་ནས་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་ལས། ཁྲོ་བོ་ཞེ་སྡང་གནས་ལས་སྐྱེས། གསོད་ལ་རྟག་ཏུ་བརྩོན་པ་དག །སྐྱབ་པ་མཆོག་གི་ཚོས་ཅན་ལ། གསོད་པའི་དོན་གྱིས་འབྱབ་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པས་ཡི་གེ་སྥྱོ་རིང་པོ་ལས་ཁྲོ་བོའི་[5]རྒྱལ་པོ་བཅུ་སྡུང་ལ་ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ་ལས། ཙོ་སུམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་སྔགས་ཀྱིས་ཁྲོ་བོའི་རྒྱལ་པོ་གནོད་མཛེས་ལ་བཀའ་བསྩོ་བས་ཕྱོགས་བཅུའི་བགེགས་ཀྱི་ཚོགས་བཀག་

---

๑ **ནམ་མཁའི་** སྡུར་དཔར། གསེར་ཟིས།

๒ **སྐོམ་** ཡེ་དཔར། སྡུར་དཔར། གསེར་ཟིས།

๓ **སྐྱེད་** ཡེ་དཔར། སྡུར་དཔར། གསེར་ཟིས།

๔ **བསྐྱེད་པས་རྫོ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པས་ཞེ་སྡང་** ཡེ་དཔར། སྡུར་དཔར། གསེར་ཟིས།

๕ **པོ་** ཡེ་དཔར། སྡུར་དཔར། གསེར་ཟིས།

ནས་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་ལས། ཡི་དམ་བཅས་པ་རྣོགས་ནས་ཀྱང་། སྤྲགས་ཀྱི་གནས་ནི་བསྡུང་བར་བྱ། བསམ་གཏན་སྟོང་བ་འདི་ལ་ནི། གནས་ནས་སངས་རྒྱས་བྱེན་གྱིས་རློབ་ཀྱི། རྣ་རྟེ་བདུད་ཅི་རྒྱལ་ཆེན་པོ། རྣ་རྟེ་ཟུང་བུ་རྣམ་པར་བསྟོམ། མེ་སྐྱག་འབར་བ་འབྱུ་བ་ཡིས། ཐོགས་བཅུའི་དཀྱིལ་འཁོར་གདབ་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་ཁྲོ་བོ་བདུད་ཅི་ཐབ་[1]སྟོང་གྱི་ཟུང་བུ་རྣམས་ཀྱིས་ཨོཾ་སྐ་སྐ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲགས་ཀྱིས་གནོད་མཛེས་ལ་བཀའ་བསྩོ་ཟུང་བུ་གདབ་བོ། དེ་ནས་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོའི་སྤྲགས་ཀྱིས་རྟོ་རྟེ་ར་བ་བསམ་པ་དང་། ཏྲྀ་མཛད་ཀྱིས་[2]རྟོ་རྟེའི་དྲ་བ་ཡི་གེ་ཏྲྀ་གིས་སའི་ཆ་རྟོ་རྟེའི་རང་བཞིན་དུ་བསམ་ཞིང་ཡི་གེ་གསུམ་ཀྱིས་གོ་ཆ་ལ་སོགས་པ་བྱའོ། དེ་ལྟར་སྒོགས་དང་མཚམས་བཅིང་བ་དང་ར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚོ་གཟུང་[3]བའི་འཁོར་འོ་བསྒོམས་ལ་ལེའུ་གཉིས་པ་ལས། དངོས་པོ་མེད་པ་སྒོམ་པའི་དོན།། བསྒོམ་པར་བྱ་བ་བསྒོམ་པ་མིན།། དེ་ལྟར་དངོས་པོ་དངོས་མེད་པ།། བསྒོམ་པ་དམིགས་སུ་མེད་པ་འོ།། ཞེས་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་དོན་ཀྱིས་[4]སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་བསྒོམ་[5]མོ།། དེ་ནས་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་རྟོ་རྟེ་ཀུན་ལས་སྐྱེས།། ནམ་མཁའ་རྟོ་རྟེ་དབུས་སུ་བསྒོམ།།[6] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས། རླུང་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་བསྒྲིད་ནས། བསྡུ་བ་དག་ཀྱང་རབ་ཏུ་བྱ།། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སའི་ཆ་བསྒྲིད་ལ་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་ལས། ཡི་གེ་[7]ཏྲྀ་གྱིས་གནས་བསྒོམ་སྟེ།། ཞེས་བྱ་བས་གཞལ་ཡས་

---

๑ **ཐབ** པེ་དཔར། སྡེ་དགར། གསེར་ཟིམ།

๒ **གྱི་** གསེར་ཟིམ།

๓ **བསྡུང་** པེ་དཔར། སྡེ་དགར། གསེར་ཟིམ།

๔ **གྱི་** སྡེ་དགར།

๕ **སྒོམ་** པེ་དཔར། སྡེ་དགར། གསེར་ཟིམ།

๖ **སྒོམ།།** པེ་དཔར། སྡེ་དགར། གསེར་ཟིམ།

๗ **ཏྲྀ་གྱི་** པེ་དཔར། སྡེ་དགར། གསེར་ཟིམ།

ཁང་བསམས་ལ། དེར་ལེའུ་དང་པོ་ལས། གསལ་བ་ལ་སོགས་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟན།། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་[1]གནས།། ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་སྣ་ཚོགས་པརྒྱལ་སྟེང་དུ་ཆུ་
བ་ལ་སོགས་པའི་གདན་གྱིས་བརྒྱན་ལ་ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས། དཔག་ཚད་བྱེ་བའི་ཁྱོན་ཙམ་
ལ།།། བླ་བཞེ་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་ཡི།།[2] མཚོད་རྟེན་རིན་ཆེན་སྣ་བཞི་པ།། གསལ་ཞིང་རང་
བཞིན་དྲི་མ་མེད།། ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་[3]བཞུགས་གནས་[4]རྡེ་ཤྱ་བ་བཞིན་དུ་བསྒོམ་མོ།། གནས་ནི་བསྟེད་པ་སྟོན་འགྲོ་
བས།།། རྡོ་རྗེ་གསུམ་བསྟེད་བསྒོམ་པར་བྱ།། ཞེས་གསུངས་པས་ཤྱགས་པར་མོས་པ་ཅན་གྱི་[5]
སེམས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་དུ་གྱུར་ནས། དབུས་ཀྱི་གདན་ལ་སེམས་པའི་
སྐྱེལ་མོ་ཀྱང་གིས་གནས་པར་བསམས་ནས་ལེའུ་དང་པོ་ལས། གསལ་བ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་
ཉིད།།། སྣ་ཚོགས་གཟུགས་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ[6]ལྡན།། སངས་རྒྱས་ཚོགས་ཀྱིས་རབ་[7]ཏུ་རྒྱས།།
འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་མང་པོ་འཕྲུག །ཅེས་གསུངས་པ་འདིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་བཀོད་
པའི་ཉིང་དེ་འཇིག་གིས་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ལྷག་པར་མོས་པ་ལ་དམིགས་པར་བསྟན་[8]པ་ཡིན་
ནོ།།། ད་ནི་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་རིམ་པ་བརྩམ་[9]པར་བྱ་སྟེ་ལ་ལེའུ་བདུན་པ་ལས། དམ་ཚིག་
ཁུ་ཐུང་ཚོ་གཅིག།། འབྲས་བུ་འདོད་པས་བཏུང་བར་བྱ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་

---

๑ **གྱིས་** པེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གཞིར་བྱིས།

๒ **ཡིས།།** པེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གཞིར་བྱིས།

๓ **ཀྱིས་** པེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གཞིར་བྱིས།

๔ **རྣས་** པེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གཞིར་བྱིས།

๕ **གྱིས་** གཞིར་བྱིས།

๖ **ཏུ་** གཞིར་བྱིས།

๗ **ཀུན་** པེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གཞིར་བྱིས།

๘ **དམིགས་པ་བསྟན་** པེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གཞིར་བྱིས།
དམིགས་པར་སྟན་ སྡེ་དཔར།

๙ **ཙམ་** པེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གཞིར་བྱིས།

ཚོགས་བསད་ནས།། དངོས་གྲུབ་རབ་མཆོག་ཐོབ་པར་འགྱུར།། ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་
ལྟག་པར་མོས་པའི་ཉེང་དེ་འཇོག་གྱིས་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་བཀོད་པའི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྣམས་ཐུང་བོ་ལ་སོགས་པར་བསྟན་ཏེ། གཟུགས་ཐུང་གཏོགས་[1]དང་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དོན་དམ་པའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་ལ། ལེའུ་གསུམ་པ་ལས། ཨོཾ་
ཤྲཱི་ཆུ་ཏྲ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་སྔགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའོ།། ལེའུ་
བཅུད་པ་ལས། ནམ་མཁའ་དབྱིངས་ཀྱི་[2]དབུས་གནས་པར།། ཡེ་ཤེས་ཆུ་མཚོ་བསྐོམ་པར་
བྱ།།། ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་ཡེ་ཤེས་ཆུ་མཚོའི་''གཟུགས་སུ་ཡོངས་''[3]སུ་གྱུར་ནས། དེ་
ནས་ལྷང་བར་གྱུར་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཆུ་མཚོ་ལས་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་དེའི་སྟེང་དུ་ཟླ་བའི་
དགྱིལ་འཁོར་ཡང་དེའི་སྟེང་དུ་བརླ་དམར་པོ་འདབ་མ་བཅུད་པ་བརླའི་སྟེང་དུ་ཡི་གེ་
གསུམ་བཀོད་དེ། དེ་ཐམས་ཅད་བསྟན་ཏེ་ཟླ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་འབྱུང་བར་ཡོངས་སུ་གྱུར་
པར་བལྟས་[4]ལ། དེ་ལས་བྱང་བའི་འོད་ཟེར་གྱི་''འཕྲོ་འདུ་བསྡུད་ནས་''[5]སེམས་ཅན་གྱི་
ཁམས་རྣམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཟླ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་དེ་ཉིད་དུ་རྗེས་སུ་བཙུག་ལ་
ལེའུ་གསུམ་པ་ལས། ཨོཾ་རྣམ་[6]སྣང་ཀུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་སྔགས་ཀྱིས་[7]
བརྟན་པར་བྱ་བ་འདི་ནི་རྣམ་འགྲོལ་ཏོ།། དེ་བས་ན། ཡེ་ཤེས་ཅམ་ལ་སྟོམས་འཇུག་པ།།
རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ།། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལ་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་
ལས།ཏ ངོ་རྗེ་མཆོག་གསུམ་ཡི་གེ་སྔགས།། བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་རྣམ་གཟོམ་པ།། བྱང་ཆུབ་

---

๑ **ཏྲོག་ས་** པེ་དཔར། སྡེ་དགར། གསེར་ཟིམ།

๒ **ཀྱི་ས་** པེ་དཔར། སྡེ་དགར། གསེར་ཟིམ།

๓ **གཟུགས་ཡོངས་** པེ་དཔར། སྡེ་དགར། གསེར་ཟིམ།

๔ **ལྟས་** པེ་དཔར། སྡེ་དགར། གསེར་ཟིམ།

๕ **ཕྱོ་བ་** པེ་དཔར། སྡེ་དགར། གསེར་ཟིམ།

๖ **ཆོམ་སྡེ་** པེ་དཔར། སྡེ་དགར། གསེར་ཟིམ།

๗ **ཀྱི་** གསེར་ཟིམ།

ཐམས་ཅད་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར།། ཡེ་ཤེས་རྩོ་རྗེ་དག་གིས་[1]བྱ།། ཞེས་བྱ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས། རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་བཀོད་ལ་རྩོ་རྗེ་ང་རྒྱལ་དེ་ལས་བྱུང་བ། རྩོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོར་བདག་ཉིད་ཕྱུག་བསྒོམ་པ་ནི་རྗེས་སུ་རྟག་འབྱོར་རོ།། དེ་ནས་ལེའུ་དང་པོ་ལས་གསུངས་པའི་རིགས་པའི་སྐྱེས་བུ་གཟུགས་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་''རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་''[2]གྱི་དོན་བྱ་བར་མི་ནུས་པས་ན་ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས། ནུ་མའི་བར་ནས་སྐད་པའི་རྒྱ་བར་[3]བྱ།། ཚོ་གཉེས་པས་ཤར་མཐིལ་བར་དུ་དགོད།། ལྷེ་བ་ཤེད་པ་[4]གསང་བར་[5]རྒྱལ་བའི་སྲས།། རིགས་ལྔ་རྣམས་ནི་དགོད་པར་རབ་ཏུ་བྱ།། ཞེས་བྱ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་སྔགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་ཐུང་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལུས་ལ་རྣམས་སུ་ཞུགས་པར་བྱའོ།། དེ་བས་ན་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ་ལས། ཐུང་ལོ་ལྔ་རྣམས་ཀྱི་ཤིང་ཁྲི་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ།། དཔེ་སྐྱེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་ལ་རྣམས་སུ་ཞུགས་པས་ཞལ་གསུམ་ལྷ་བུས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་[6]དོན་དུ་རྩོ་རྗེ་འཆང་གི་བདག་ཉིད་དུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ།། དོན་འདི་ཉིད་བསྟན་པ་ནི་ལེའུ་དང་པོ་ལས། རིགས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་གཟུགས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་སྔགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་སོ།། བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཚ་ཐག་ཏུ་

---

1 **གི་** པེ་དཔལ་ སྡེ་དཔལ་ གསེར་ཟིལ།

2 **རང་བཞིན་གྱི་སེམས་ཅན་** པེ་དཔལ་ སྡེ་དཔལ་ གསེར་ཟིལ།

3 **རྒྱས་པར་** པེ་དཔལ་ སྡེ་དཔལ་ གསེར་ཟིལ།

4 **སྐྱེད་པ་** པེ་དཔལ་ སྡེ་དཔལ་ གསེར་ཟིལ།

5 **བ་** པེ་དཔལ་ སྡེ་དཔལ་ གསེར་ཟིལ།

6 **ཀྱིས་** པེ་དཔལ་ སྡེ་དཔལ་ གསེར་ཟིལ།

བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྟོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཟིགས་པར་གྱུར་ཏེ།[1] ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཤེས་རྟོག་ཏུ་རྟོག་འབྱོར་རོ།། དེ་ནས་རྟམ་པར་སྣང་མཛད་ལ་སོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རྟེས་སུ་ཞུགས་པས་སྐུ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པ་འདིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱའོ།། དེ་ལ་རིམ་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ་ལེའུ་“བཅུ་གཅིག་པ་”[2]ལས། རྟོ་རྗེ་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་གནས་པར།། སྟོང་ཞེས་བྱ་བ་རབ་ཏུ་བསྟོམ།། གསལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་གནས་པར།། ཡི་གེ་ཨོཾ་ནི་རྟམ་པར་བསམ།། ཚོས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་གནས་པར།། ཡི་གེ་ཨཿ[3]ཞེས་རྟམ་པར་བསམ།།ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་མཚོ་བོ་དང་ཤྲིག་མ་དང་སྟིང་གའི་བྱོགས་སུ་ཡི་གེ་གསུམ་རྟམ་པར་བཀོད་ལ། དེ་ལས་བྱང་བའི་སྤྱན་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་སྐུ་རྟོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་བཀུག་ལ་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་ལས། སངས་རྒྱས་སྐུ་འཇིག་དབལ་དང་ལྡན།། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་རྟམས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་[4]ལ་རྟེས་སུ་ཞུགས་ནས་ལེའུ་བདུན་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་སྐུ་གང་ཡིན།། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་རྟམས་ཀྱིས་དེགས་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་ང་རྒྱལ་བསྟེད་ལ་ལེའུ་དྲུག་པ་ལས། ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ཀཱ་ཡ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་སྔགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་བོ།། ལེའུ་དང་པོ་ལས། རྟོ་རྗེ་དམ་ཚིག་འབྱུང་བ་རྟོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟེད་པ་ནི་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ།། དེ་ནས་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་ལས། རྟམ་པ་མཆོག་རྟམས་ཀུན་ལྡན་པའི།། སྟོང་གང་ཡེ་ཤེས་དམ་ཚིག་དང་།། དབུ་རྒྱན་རྟོ་རྗེ་འཛིན་པའི་མཆོག །སངས་རྒྱས་ཐམས་

---

1 **ཏེ་** ཡེ་དཔལ་ སྣར་དཔལ་ གསེར་ཟིལ།

2 **བཅུ་པ་** ཡེ་དཔལ་ སྣར་དཔལ་ གསེར་ཟིལ།

3 **ཨཿ** ཡེ་དཔལ་ སྣར་དཔལ་ གསེར་ཟིལ།

4 **བཏབ་པ་** ཡེ་དཔལ།

ཅད་མཉེས་འགྱུར་བ།། འདི་ནི་དམ་ཚིག་མཚོག་ཡིན་ཏེ།། དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་
པའི་མཚོག །དམ་ཚིག་མཚོག་གིས་[1]རབ་ཏུ་བྱ།། ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་དམ་ཚིག་
སེམས་དཔའི་སྙིང་གར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ[2]ས་བོན་གྱིས་དགྱེས་པར་དང་། དབུ་རྒྱན[3]
ལ་རང་གི་བདག་པོ་བསྐོམ་མོ།། དེ་ནས་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་ལས། སྙིང་གར་ཡི་གེ་ཧཱུྃ་
བསམས་ནས།། སེམས་ནི་ཐིག་ལེར་གྱུར་པར་གཞན། །[4]ཅེས་གསུངས་པ་འདིས་ཡེ་ཤེས་
སེམས་དཔའི་''ཐུགས་ཀར་''[5]ཡང་སྙིང་པོ་ཡི་གེ་ཧཱུྃ་ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་བསྐོམ་[6]མོ།།
འདི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་[7]ནི་འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེ་བར་
འགྱུར་བར་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལེའུ་དང་པོ་ལས། འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་ཚུལ་རྣོ་
རྩེ།།། ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པར་མངོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་
བཞིན་པ་ལ་གནས་པས་དང་པོའི་སྐྱོང་བ་བྱ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ལ་སྐྱོད་པའི་སེམས་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་འདོད་པས་ཐར་པ་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ་ལས། འདོད་པ་
ཐམས་ཅད་ལོངས་སྤྱོད་པའི།། ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས་ཞེས་
གསུངས་པའི་རིམ་པ་འདིས་ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ་ལས་གསུངས་པའི་མཚན་དང་ལྡན་པའི་
གདོལ་པའི་བྱ་མོ་ལེགས་པར་བསྟན་པར་བཞག། ཡང་ན་རང་གི་སྙིང་གར་ཟླུམ་ཀྱི་[8]
མདུན་དུ་བཞུག་ལ་ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས། ཀུ་མའི་བར་ནས་སྐད་པའི་རྒྱས་ཀྱི་བར།། ཞེས་

---

๑ **གི་** ལེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིས།

๒ **དཔའི་** ལེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིས།

๓ **དབུ་བརྒྱན་** གསེར་ཟིས།

๔ **བཞག །** ལེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིས།

๕ **སྙིང་གར་** ལེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིས།

๖ **སྐོམ་** ལེ་དཔར།

๗ **གོ་འཕང་ནི་** གསེར་ཟིས།

๘ **ཟླུམ་སྟེ་** ལེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིས།

བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས[1]རིགས་ལྡ་དང་བསྟེ་བ་བྱས་ལ་རྟོ་རྗེ་དང་པདྨ་མདོན་པར་འདུས་བྱས་པས་དབང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་བྱ་སྟེ། ལེའུ་བདུན་པ་ལས་རྗེ་སྐད་དུ། བུད་མེད་གཟུགས་ལྡན་མདངས་བཟང་བ།། ལོ་གྲངས་བཅུ་བདུག་ལོན་པ་ལ།།[2] བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱི་[3]གནས་གསུམ་གྱིས།། དབེན་པར་མཆོད་པ་རབ་ཏུ་བརྩམ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཙུན་མོའི་མཆོག །སྤྱན་ལ་སོགས་པ་བསྟོམ་པར་བྱ།། དབང་པོ་གཉིས་ནི་མཉམ་སྦྱོར་བས།། སངས་རྒྱས་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར།། ཚོ་ཞེས་པ་དང་ཡྱུངཞེས་པས།། ཤྱིའ་དང་ཕཏ་དུ་རྣམ་པར་བརྟག །འོད་ཟེར་སྣ་ལྔས་ཁྱབ་པ་ཡི།། བརླ་རྟོ་རྗེ་བསྟོམ་པར་བྱ།། ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་ཐ་མལ་པའི་ང་རྒྱལ་སྤངས་ལ། ཚགས་ཤིང་ཚགས་པའི་ལྷ་བས་བལྟ།།[3] འདི་ནི་དམ་ཚིག་དཀྱིལ་འཁོར་རོ།། ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ཐབས་ཀྱི་“རྟོ་རྗེས་མཉེས་”[4]པར་བྱ་ཞེང་། རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་གྱི་ང་རྒྱལ་དང་ལྡན་པས་ལེའུ་བྱུག་པ་ལས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་ཚགས་པའི་སྡུགས་བརྟོད་ལ་འཕྲུང་པ་དང་འོ་བྱ་བ་དང་། གཞིན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ལ་ཡི་གེ་སྔོ་གི་གླུ་ལེན་ཅིང་ལས་ལ་གནས་པར་བསྟོམ་མོ།། འབྱིན་པའི་སྐབས་སུ་ཕཏ་ཅེས་བརྟོད་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྟུལ་ཟླ་རབ་ཏེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་གནས་སུ་བསྟོམས་[5]ལ་སྤྱར་བཤད་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ན་གནས་པར་བྱའོ།། དེ་ནས་དོན་ཡོད་པའི་ང་རྒྱལ་དང་ལྡན་པས་ལེའུ་བྱུག་པ་ལས་གསུངས་པའི་མཆོད་པའི་སྡུགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་

---

๑ **བའི་** ཞེ་དགས། སྡེ་དགེ། གསེར་ཟིས།

๒ **ཀྱིས་** གསེར་ཟིས།

๓ **ལྷ།།** ཞེ་དགས། སྡེ་དགེ། གསེར་ཟིས།

๔ **རྟོ་རྗེ་གཞིས་** ཞེ་དགས།
རྟོ་རྗེ་མཉེས་ སྡེ་དགེ། གསེར་ཟིས།

๕ **བསྟོམ་** ཞེ་དགས། སྡེ་དགེ། གསེར་ཟིས།

གཞུང་འདི་དག་གིས་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་སེམས་དཔའ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཏེ། བདག་གི་དོན་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་པོའི་སྒྲུབ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཏོ།།

དེ་ནས་གཞན་གྱི་དོན་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལེའུ་དང་པོ་ལས་གསུངས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྲིན་མ་རྣོ་རྩེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་བསྐྱོད་པ་ཐུང་ལ་དེས་ཞེ་སྡང་ལ་སྤྱོད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡང་དག་པར་སྨྱངས་ལ་དེ་བཀུག་ནས་རང་གི་ལུས་ལ་བཙུག་ན་ཞེ་སྡང་རྣོ་རྩེར་འགྱུར་རོ།། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཐུགས་ནས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་གཏེ་སྲུག་ལ་སོགས་པ་ལ་རྟེས་[1]སུ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡང་དག་པར་སྨྱངས་ནས་བསྟུས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་[2]རྟེས་སུ་བཙུག་ལ་སྣང་བཀུག་སྟེ་གནས་ཏེ་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་བཀོད་ནས་ཐུག་རྒྱ་[3]བཞིས་རྒྱས་བཏབ་པ་འདི་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཚོག་ཅེས་བྱ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གཉིས་པའོ།།

དེ་ནས་ལེའུ་གསུམ་པ་ལས། རིན་ཆེན་ཁ་དོག་སྣ་ལྔ་པ།། ཡུངས་ཀར་གྱི་ནེ་འབྲུ་ཚོད་ཙམ།། སྣ་ཡི་རྩེ་མོར་ནན་ཏན་བྱ། རྟལ་འབྱོར་རིག་[4]པས་རྟག་ཏུ་བསྒོམ།། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐུ་མོའི་སྤྲིན་བཤད།། ལེའུ་བདུན་པ་ལས། སྤྲིང་མོ་ཟ་ཞིང་མི་བཟས་ཏེ།། མ་བསྐངས་[5]པ་ལ་ཚགས་མི་བྱ།། འདོད་པ་ཀུན་ལ་[6]ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་།། སྐགས་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཉམས་བཟློག།། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པས་རྡོ་རྗེའི་[7]བཟློག་པ་དྲན་པར་བྱ་སྟེ།

---

1 རྡོ་རྗེས་ གསེར་ཟིམ།

2 ལོ་ ཤེ་དཔར། སྣར་དཔར། གསེར་ཟིམ།

3 བཞི་ སྣར་དཔར།

4 རིགས་ ཤེ་དཔར། སྣར་དཔར། གསེར་ཟིམ།

5 སྐངས་ ཤེ་དཔར། སྣར་དཔར། གསེར་ཟིམ།

6 ལས་ ཤེ་དཔར། སྣར་དཔར། གསེར་ཟིམ།

7 རྡོ་རྗེ་ ཤེ་དཔར། སྣར་དཔར། གསེར་ཟིམ།

ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་ལས། བརྗོད་[1]ནས་རྡོ་རྗེ་[2]སྤྲུ་བ་ཞེ།། རྣོགས་ནས་རབ་ཏུ་བསྡུ་བར་བྱ།། ཞེས་བྱ་བ་དག་གི་བཟླས་བརྗོད་བྱས་ལ་ཉེ་བར་བསྡུ་བར་བྱ་སྟེ། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ་ལས། དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་བཅུན་མོའི་ཟླ་གा་ལ་བཞུགས་སོ།། དེ་ནས་"དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་"[3]བཅུན་མོས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་ཆེན་པོ་ལ་དགའ་བས་བསྟོད་པ་[4] ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཐམས་ཅད་བྱ་སྟེ། བདག་པོ་རང་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་ཞུགས་ལ།[5] དེ་ནས་སྤྲུན་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་སྐུལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས། མི་བསྐྱོད་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཆེ།། ཞེས་བྱ་བའི་བསྟོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་[6]མངོན་པར་བསྟོད་པས་ཡང་དག་པར་སངས་[7]པར་བྱ་སྟེ། ཚོ་ག་བཞིན་ལེགས་པར་མཚོད་ནས་རང་གི་སྐུ་ལ་ལེགས་པར་གཞུག་པར་བྱའོ།། དེ་ནས་ལེའུ་བཅུ་པ་ལས། ནམ་མཁའ་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར།། བཀོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐོམ་པར་བྱ།། དེ་ཡི་དབུས་གནས་ཡི་གེ་ཧཱུྃ།།ཞེས་བྱ་བ་བཟུགས་སུ་རབ་ཏུ་ཁྲག །རྡོ་རྗེ་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་འབར།། རྣམ་པར་འཕྲོ་བར་བསམ་པར་བྱ།། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞི་སྐུ་གསུང་ཐུགས།། སྙིང་ལ་དེ་ཡིས་རྣམ་བསྒོམས་ན།།[8] དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེ་འགྱུར་བ།། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་འཛིན།། ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་ཡི་

---

๑ **རྗོད་** ཝེ་དཔལ། སྡུར་དཔལ། གསེར་ཟིམ།

๒ **རྡོ་རྗེའི་** ཝེ་དཔལ། སྡུར་དཔལ།

๓ **དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་** ཝེ་དཔལ། སྡུར་དཔལ། གསེར་ཟིམ།

๔ **པས་** ཝེ་དཔལ། སྡུར་དཔལ། གསེར་ཟིམ།

๕ **ཞུགས་པ་ལ།** ཝེ་དཔལ། སྡུར་དཔལ། གསེར་ཟིམ།

๖ **ཀྱི་** ཝེ་དཔལ། སྡུར་དཔལ། གསེར་ཟིམ།

๗ **བསངས་** ཝེ་དཔལ། སྡུར་དཔལ།
གསངས་ གསེར་ཟིམ།

๘ **བསྒོམ་ལ།།** ཝེ་དཔལ། སྡུར་དཔལ། གསེར་ཟིམ།

གེ་སྦྱོ་གེས་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཡོངས་སུ་གང་བ་ནི་རྟོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་རང་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་བསམས་[1]ལ་ཉེ་བར་བསྟུ་བར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་ལས་དང་པོ་ལ་རྣམས་རབ་ཏུ་ངེས་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྟོམ་པ་དང་། དབང་བསྐུར་བ་ཐོབ་པས་ཐ་མལ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་བྲལ་བས་ཐུན་བཞིན་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་[2]གོམས་པས་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ལས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམས་ཀྱང་བྱའོ།། རིམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ་ལས། ལུས་ཀྱི་རྟོ་རྩེ་ཁ་ཟས་དང་།། ཕྱི་རོལ་རྟོ་རྩེ་འཇོམ་པ་དང་།། རྟོ་རྩེ་ཚོས་ལ་རྟག་པར་ནི།། སྔགས་བཏོན་[3]ཚོ་གས་སྦྱིད་པར་བྱ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཐབས་ལས་བཤད་པའི་རིམ་པས་ཁ་ཟས་སྦྱང་བ་དང་། སྐོག་མ་སྦྱང་[4]བ་དང་། སྙིང་གི་སྦྱང་བ་དག་བྱས་ནས་བདུད་རྩི་ལྔ་ལ་སོགས་པའི་ཟས་ཀྱི་བྱ་བ་དག་ཀྱང་བྱའོ།། དེ་ནས་ལེའུ་བཅུ་པ་ལས། སྔགས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་དེ་སྙིང་པ།། རྟོ་རྩེ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྟོགས།། དབང་པོ་གཉིས་ནི་སྦྱོར་བ་ཡིས།། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བརྟག་པར་བྱ།།[5] ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་རྟོ་རྩེ་དང་པད་ཡང་པར་སྦྱར་བས་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་སྦྱིན་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་སྔགས་དང་། ཟེང་བའི་སྔགས་དང་། གསང་སྔགས་དང་། སྨན་དང་། ནང་གི་སྦྱིན་སྲེག་གིས་ཀྱང་ལས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་སྦྱིན་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ལས་ཀྱི་མཆོག་ཅེས་བྱ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་པའོ།།

དེ་ལྟར་མདོ་དང་བསྟེས་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་ནས། དཀྱི་མདོར་བསྡུས་ནས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཐོག་མར་གནས་དེས་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་པ་དང་། སྐུ་[6]བའི་

---

[1] **བསམས་** པེ་དཔར། སྡེ་དགར། གསེར་ཟིམ།

[2] **རྣལ་འབྱོར་གོམས་** པེ་དཔར། སྡེ་དགར། གསེར་ཟིམ།

[3] **སྟོན་** པེ་དཔར། སྡེ་དགར། གསེར་ཟིམ།

[4] **སྦྱངས་** གསེར་ཟིམ།

[5] **བསྟན་** པེ་དཔར། སྡེ་དགར། གསེར་ཟིམ།

འཁོར་ལོ་བསྒོམ་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་དང་། སའི་ཚ་བསྒྲེད་[1]པ་དང་། གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་དགོད་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འཇུག་པ་དང་། ལྷང་བ་དང་[2]། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དམིགས་པ་དང་། མཐར་ཐུག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། རྩ་རྟེ་འཚང་ཆེན་པོ་བསྒྲེད་པ་དང་། སྤྲགས་ཀྱི་[3]བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་དགྱང་བ་དང་། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་[3]བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དང་ལྡན་པའི་འདུས་བྱས་པ་དང་། རྩ་རྟེ་དང་བརླ་འདུས་བྱས་པ་དང་། རྟེས་སུ་ཆགས་པའི་རྩ་རྟེ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་[4]པ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་ལྷུང་བ་དང་། ཐུ་མོའི་སྦྱོར་བ་དང་། རྩ་རྟེའི་བཟློས་པ་དང་། ངག་གི་བཟློས་པ་དང་། དོན་དམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། རབ་ཏུ་བསྒོམ་བས་བསྡུད་བ་དང་། བསྟོད་པ་བྱེད་པ་དང་། ཉེ་བར་བསྡུ་བ་དང་། ལས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ།། རྣམ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྒྲེད་རིམ་གྱི་[5]སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མདོ་དང་བསྟེམ་པ་ཞེས་བྱ་བ། སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་ནས་[6]མངོད་པ་རྫོགས་སོ།། །།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་རྣམ་ཤེ་རྡ་[7]དང་ལོ་ཙྪ་བ་དགེ་སློང་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ[8]།། །།

---

๑ **སྒྲེད་** ལེ་དཔར། གསེར་ཟིས།

๒ **ཀྱིས་** ལེ་དཔར། གསེར་ཟིས།

๓ **ཀྱིས་** ལེ་དཔར། སྡེ་དཔར།

๔ **བརླབ་** སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིས།

๕ **སྒྲེད་རིམ་གྱིས་** ལེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིས།

๖ **ཞལ་ནས་** སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིས།

๗ **རྣམ་ཤ་རྡ་** ལེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིས།

๘ **པའོ་བ།** སྡེ་དཔར། ཅོ་དཔར།

༢ རིམ་བ་ལྟ་བ།[1]

༦།། རྒྱ་གར་སྐད་དུ། བཛྲ་ཀྱ་མཱ།[2] བོད་སྐད་དུ། རིམ་པ་ལྟ་བ། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། མགོན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀུན་བདག་ཉིད།། དཔལ་ལྡན་བདེ་ཆེན་ལ་བཏུད་དེ།། ཆལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་ནས།། རྫོ་རྗེ་བཟླས་པའི་རིམ་བཤད་བྱ།། ༡ བསྐྱེད་པའི་རིམ་ལ་ལེགས་གནས་ཤིང་།། རྩོགས་པའི་རིམ་པ་འདོད་ཆགས་ལ།། ཐབས་འདི་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས།། སྐས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུར་གསུངས།། ༢ ལེམས་ཅན་ཆགས་ཀྱི་སྡོག་གྱུར་པ།། ཆུང་ཞེས་བྱ་བ་ལས་ཀུན་བྱེད།། འདི་ནི་ཆགཤེས་བཞོན་པ་[3]སྟེ།། ལྟ་ཡི་བདག་ཉིད་བཅུ་མིང་ཅན།། ༣ ཆུང་གི་དེ་ཉིད་རིམ་གྱིས་ནི།། སྤྲུལ་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཡང་དག་འཇུག །སྤྲུལ་ཀྱི་དམིགས་པ་རྟོགས་ནས་ནི།། རྫོ་རྗེ་བཟླས་པ་ཆགས་ལ་སློབ།།[4] ༤ རྫོ་རྗེ་བཟླས་གནས་[5]ཆལ་འབྱོར་པ[6]།། སེམས་ལ་དམིགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར།། སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་འཛིན་གནས།། ཡང་དག་མཐས་[7]ནི་ཆམ་པར་སྣང་།།[8] ༥ ཡང་དག་མཐའ་ལས་ལངས་ནས་ནི།། གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་

---

๑ **རིམ་པ་ལྟ་བ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཀུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་མཛད་པ་བཞུགས་སོ།།** ཝེ་དཔལ་ སྒང་དཔལ་ གསེར་ཟིས།

๒ **ཀྱ་མཱ** ཅོ་དཔལ་

๓ **གཆོད་པ་** ཝེ་དཔལ་ གསེར་ཟིས།

๔ **སློབས།།** ཝེ་དཔལ་ སྒང་དཔལ་ གསེར་ཟིས།

๕ **བཟླས་ནས་** སྡེ་དཔལ་ ཅོ་དཔལ་

๖ **སྔགས་པ།།** ལེགས་སྦྱར།

๗ **མཐའ་** ཝེ་དཔལ་ སྒང་དཔལ་ གསེར་ཟིས།

๘ **སྣང་སས།།** ཝེ་དཔལ་ སྒང་དཔལ་ གསེར་ཟིས།

འཐོབ་པར་འགྱུར།། ཟུང་འཇུག[1]ཏིང་འཛིན་ལ་གནས་ནས།། སྐར་ཞིང་གང་ལའང་མི་སློབ་བོ།། ༦ འདི་ནི་རྫོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ།།[2] རྫོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོའང་དེ།། རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཐོབ་པའི།།[3] ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་དེ་ནས་འགྱུར།། ༧ འདས་པ་དང་ནི་མ་འོངས་དང་།། དེ་ལྟར་[3]བྱང་བའི་སྤིད་གསུམ་ནི།། འོད་གསལ་བས་ནི་རྣམ་དག་པས།། སྐད་ཅིག་དེ་ལ་མ་ལུས་མཐོང་།། ༡ དཔལ་ལྡན་འདུས་པའི་རྒྱུད་དུ་ནི།། དེ་ཉིད་འདི་དག་རྒྱས་བཏབ་ནས།།[4] བཅོད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་[5]རྗེས་འབྲངས་ནས།། ཐུ་མའི་ཁ་ལས་རྟོགས་པར་བྱ།། ༈ དེ་ལ་དང་པོ་ཁོ་ནར་ཆུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཚེག་ཙ་བའི་རྒྱུད་ལ་འདྲུག་པར་བྱ་སྟེ། སྔ་ཡི་རྩེ་མོར་ཡུངས་ཀར་བསམ།། འགྲོ་དང་མི་འགྲོ་ཡུངས་ཀར་ལ།། གསང་བའི་སྔགས་ཀྱིས་བརྟགས་པ་ཡིས།། ཡེ་ཤེས་མཆོག་གི་གནས་བསྒོམ་མོ།། ༡༠ རིན་ཆེན་ཁ་དོག་སྔ་ཕྱ་པ།། ཡུངས་ཀར་གྱི་[6]ནི་འབྲུ་ཚོད་ཙམ།། སྔ་ཡི་རྩེ་མོར་ནན་ཏན་བྱ། རྣལ་འབྱོར་རིག་པས་རྟག་ཏུ་བསྒོམ།། ༡༡ ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འདི་ནི་དགོངས་པས་བཤད་པའོ།། རྫོ་རྗེའི་ཚིག་འདིའི་བཤད་པ་ལྟ་མོ་བཞིས་ཞུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བཤད་པའི་རྒྱུད་ལས། སྟིང་པོ་ལས་ནི་སྟིང་པོ་མཆོག །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གསང་བ་ནི།། གང་དེ་ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་གནས།། དེ་ནི་ལྟ་མོ་བཤད་པར་བྱ།། ༡༢ ཡེ་ཤེས་ལྟ་ཡི་[7]དངོས་དེ་ཉིད།། ཡུངས་ཀར་གྱི་ནི་འབྲུ་ཚོད་ཙམ།། དེ་ཡི་དབུས་ན་གནས་པའི་ལྟ།། མི་གསལ་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན།།[8] ༡༣ ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མ་ལས་ཀྱང་དོན་འདི་ཉིད་

---

1 **བཟུང་འཇུག་** པེ་དཔལ། སྡེ་དཔལ། གསེར་ཟིམ།

2 **བརྗོད།།** ལེགས་སྦྱར།

3 **དཔལ་** པེ་དཔལ། སྡེ་དཔལ། གསེར་ཟིམ།

4 **གནས།།** པེ་དཔལ། སྡེ་དཔལ། གསེར་ཟིམ།

5 **རྒྱུད་ཀྱིས་** པེ་དཔལ། སྡེ་དཔལ། གསེར་ཟིམ།

6 **གྱིས་** གསེར་ཟིམ།

7 **ལྟ་ཡིས་** པེ་དཔལ། སྡེ་དཔལ། གསེར་ཟིམ།

གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ལྔ་ཡི་རང་བཞིན་དབུགས།། འབྱུང་བ་ལྔ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད།། གོང་བུའི་གཟུགས་ཀྱིས་[1]སྒྲུབ་ནས་ནི།། སྟ་ཡི་རྩེ་མོར་རབ་ཏུ་བརྟག །[2] ༡༩ རིན་ཆེན་ཁ་དོག་སྟ་ལྔ་པ།། སྲོག་དང་རྩོལ་བ་ཞེས་བྱར་བཤད།། རང་སྤྱན་སྟིང་གར་བསམས་ནས་ནི།། སྲོག་ནི་ཐིག་ལེར་གནས་པར་[3]གཞག །[4] ༢༠ ཅེས་གསུངས་པ་དང་། འདི་ཉིད་ཡང་སྣར་བཤད་པ་རྣོ་རྩེ་སྤེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་[5]བཤད་པའི་རྒྱུད་ལས། སྟ་རྩེར་ཡུངས་ཀར་ཞེས་བྱ་བ།། སྲོག་དང་རྩོལ་བའི་[6]སྟེ།། སྲོག་དང་རྩོལ་བ་ལ་གནས་པ།། འོད་ལྔ་སངས་རྒྱས་རྣམས་སུ་བསྒོམ།། ༢༦ སྟེང་གི་སྟ་ལས་འབྱུང་བ།།[7] གཡོན་དང་གཡས་དང་གཉིས་ཀ་དང་།། དལ་བར་རྒྱུ་དང་[8]རྣམ་བཞིར་འགྱུར།། ནང་གི་དུས་ནི་ཡིན་པར་བཤད།། ༢༧ ཕྱོགས་མ་སྟིང་ག་ལྟེ་བ་དང་།། གསང་བའི་པད་འབྱོར་འོང་སྟེན།། ཐུན་ཟུང་ཀྱི་ནི་དུས་རྟག་[9]ཏུ།། གོ་རིམས་[10]རྗེ་བཞིན་གནས་པར་བསྟན།།། ༢༨ གཡས་པ་ནས་ནི་འབྱུང་བའི་ཁམས།།[11] མེ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་ཡིན་ཏེ།། ཁ་དོག་དམར་ཞིང་གསལ་བ་འདི།། པད་མགོན་པོའི་རྒྱུ་བའོ།།[12] ༢༩ གཡོན་པ་ལས་ནི་འབྱུང་བའི་

---

1 **གཟུགས་ཀྱིས་** ཡེ་དཔར། སྟར་དཔར། གསེར་ཟིས།

2 **མེམས་ནི་ཐིག་ལེར་གྱུར་བར་** ལེགས་སྦྱར།

3 **བཞག་** སྟར་དཔར། གསེར་ཟིས།

4 **ཞེས་བྱ་** ཡེ་དཔར། སྟར་དཔར། གསེར་ཟིས།

5 **རྩོལ་བའི་** ཞོ་དཔར།

6 **གྱི་** སྟར་དཔར། གསེར་ཟིས།

7 **བྱུང་བ།།** ལེགས་སྦྱར།

8 **རྣམ་** ཡེ་དཔར། སྟར་དཔར། གསེར་ཟིས།

9 **ཏུ།** ལེགས་སྦྱར།

10 **རྗེ་** ཡེ་དཔར། སྟར་དཔར། གསེར་ཟིས།

11 **ཁམས་** ཡེ་དཔར། སྟར་དཔར། གསེར་ཟིས།

12 **ཞེས་བྱའོ།།** ལེགས་སྦྱར།

ཁམས།།[1] ཆུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་བ།། ལྟང་སེར་[2]དག་ཏུ་སྣང་བ་སྟེ།། ལས་ཀྱི་མགོན་པོའི་
རྒྱུ་བའོ།།[3] ༡༠ གཉིག་ག་[4]ལས་ནི་བྱང་བའི་ཁམས།།[5] མདངས་ཆེན་ཁ་དོག་སེར་པོ་སྟེ།། དབང་
ཆེན་གྱི་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད།། རིན་ཆེན་མགོན་པོའི་རྒྱུ་བའོ།།[6] ༡༡ དལ་ཞིང་རྒྱུ་བ་མེད་པའི་
ཁམས།།[7] དག་ཅིང་ཤེལ་ལྟར་སྣང་བ་ནི།། ཆུ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་ཡིན་ཏེ།། རྡོ་རྗེ་མགོན་པོའི་
རྒྱུ་བའོ།།[8] ༡༢ ལུས་ཀུན་ལ་ནི་གནས་པའི་[9]ཆུང་།། བྱ་བ་ཀུན་ལ་འཇུག་པ་པོ།། འདི་ནི་ཆོས་
སྣང་ངོ་སྟེ།། འཆི་བའི་ལུས་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར།། ༡༣ ཆུང་གི་དེ་ཉིད་གསལ་བ་འདི།། ཡེ་
ཤེས་ལྟ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད།། རྣལ་འབྱོར་བྱེས་པའི་ཡུལ་མིན་ཞིང་།། རྟོག་གེ་བ་ཡིས་[10]མི་ཤེས་སོ།། ༡༤
དེ་ལྟར་ཆུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་ནས། ད་ནི་སྤགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པའི་ཚིག་རྩ་བའི་རྒྱུད་
ཉིད་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་
གསང་[11]སྤགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཀུན་དུ་[12]སྐུལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་མཆོག་ཏུ་གསང་བ་
ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་[13]ལས་ཚོག་གི་[14]ལམ་དེས་བར་བརྗོད་པས་སྤགས་བསྡུས་

---

๑ **འོད།།** ལེགས་སྦྱར།

๒ **ནག་** ལེགས་སྦྱར།

๓ **འདི་ནི་ལས་ཀྱི་མགོན་པོའི་སྐུ།།** ལེགས་སྦྱར།

๔ **གཉིས་ཀ་** ཡེ་དཔལ། སྒང་དཔལ། གསེར་ཟིལ།

๕ **འོད།།** ལེགས་སྦྱར།

๖ **ཁ་དོག་སེར་པོ་སྣང་བ་ཆེ།། དེ་ནི་དབང་ཆེན་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད།། འདིར་ནི་རིན་ཆེན་མགོན་པོ་སྐུ།།** ལེགས་སྦྱར།

๗ **རྒྱུ་བ་དམན་པ་སྟེ།།** ལེགས་སྦྱར།

๘ **དེ་ནི་ཆུ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད།། འདིར་ནི་རྡོ་རྗེ་མགོན་པོའི་སྐུ།།** ལེགས་སྦྱར།

๙ **རྗེས་འཛིན་** ལེགས་སྦྱར།

๑๐ **ཡི་** གསེར་ཟིལ།

๑๑ **གསང་བ་དང་** ལེགས་སྦྱར།

๑๒ **ཀུན་ཏུ་** ཡེ་དཔལ། སྒང་དཔལ། གསེར་ཟིལ།

๑๓ **ཐུགས་རྣམས་ལས་** ལེགས་སྦྱར།

๑๔ **ཚོག་གིས་** གསེར་ཟིལ།

པ་འདི་ལྟ་བུ་གསུངས་སོ།། ཚོར་ལྡེངྒྱི། དོན་རྟོགས་པ་ཡི་[1]བརྒྱས་པ་ནི།། ངང་པོ་ཉིད་མེད་བཟང་པོ་ལས།། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བརྟགས་པ།། རྣོ་རྩེ་བརྒྱས་པར་དེ་བཤད་དོ།། ༡༥ སྒོང་མོ་ཟ་ཞིང་མི་བརྒྱས་ཏེ།། མ་བསྒངས་པ་ལའང་ཚགས་མི་བྱ།།[2] འདོད་པ་ཀུན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་།།། སྡུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཉམས་བརྒྱས།། ༡༦ བཤད་པ་འདི་ཉིད་སྣང་བཤད་པ།། དགོངས་པ་ལྷང་བསྟན་པའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པས་དེ་ལ་འདྲུག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནས་དཔལ་ལྡན་སྒང་མཛོད་ཆེ།། ཁྲབ་བདག་ལ་ནི་སྣང་གསོལ་པ།། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པ་སོ།། སྒ་ཚོགས་གཟུགས་ཅན་སེམས་འདི་ནི།། ༡༧ དེ་བས་དངོས་པོ་མེད་གྱུར་ཀྱང་།། སྲིད་པ་དག་ཏུ་རབ་ཏུ་གཏགས།།། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་མཁའ་མཉམ་པ།། ལེགས་པར་རྗེས་སུ་སྔོང་མཛད་པ།།[3] ༡༨ འགྲོ་བའི་དོན་ནི་མཛད་པ་སོ།།[4] སྐྱེ་བོ་མཆོག་ལ་དེ་བསྟན་གསོལ།། སྐྱབ་པ་ཡི་ནི་ཐབས་ཅམ་ཞིག །ཤེས་རབ་རྒྱུད་རྣམས་འཚང་བར་[5]བྱེད།།[6] ༡༩ འདི་ལྟར་བདག་ནི་སྒོམ་དགོན་ཞེས།། མ་འོངས་པ་ན་སྐྱ་བར་འགྱུར།། བདག་གི་ཚེགས་ནི་འདི་ཉིད་དག །ཡིན་ཞེས་སྐྱ་ཞིང་བྱེས་པ་འཇིག །དེ་ནི་དགོངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས།། རྗེ་བཞིན་དོན་དུ་མི་ཤེས་སོ།། ༢༠ དེ་ནས་བདག་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས།། རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཐུབ་ཆེན་གྱིས།། ལེགས་ཞེས་ལན་གསུམ་གསུངས་མཛད་ནས།།། ལག་ན་རྡོ་རྗེ་ལ་འདི་གསུངས།། ༢༡ མི་རྟོག་[7]དོན་གྱི་[8]དེ་ཉིད་ནི།། རབ་ཏུ་བྱེ་ནས་བཤད་

---

๑ **ཡིས་** ཝེ་དཔར། སྣར་དཔར། གསེར་ཟིས།

๒ **སྒོང་ལ་དགའ་བར་མི་བྱ་སྟེ།།** ལེགས་སྦྱར།

๓ **རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་བར་འགྱུར།། དངོས་པོ་ཞེས་བྱར་རབ་ཏུ་གཏགས།། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་མཁའ་མཉམ་པ།། ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་བགྱི་བའི་ཕྱིར།།** ལེགས་སྦྱར།

๔ **མངོན་སྨོད་ཀྱི།།** ལེགས་སྦྱར།

๕ **འཚང་བར་** ཝེ་དཔར། སྣར་དཔར། གསེར་ཟིས།

๖ **ཤེས་རབ་རྒྱུད་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཐོབ་གསུང་།།** ལེགས་སྦྱར།

๗ **མེ་རྟོག་** ཝེ་དཔར། སྣར་དཔར། གསེར་ཟིས།

๘ **དོན་གྱིས་** གསེར་ཟིས།

བར་བྱ།། བརྗོད་དང་དམིགས་བར་བཅས་པ་དང་།།[1] བརྡར་གྱུར་དང་ནི་དོན་དམ་མོ།། ཅཅ ཚོག་གི་བརྗོད་པ་ཐུན་མོང་སྟེ།། དམིགས་བར་བཅས་[2]པ་སངས་རྒྱས་ཉིད།། སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བརྡ་ངོ་བཤད།།། དོན་དམ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ནོ།། ཅཆ དང་པོ་གཅིག་ནི་དགུ་དབུས་ན།། གང་ཞིག་བཅུ་ཡིས་མ་བཅིངས་[3]པ།། དེ་ཉིད་བཅིང་[4]མེད་ཅེས་[5]བྱ་སྟེ།། དེ་ཤེས་པ་ནི་མཚོག་གི་གནས།། ཅཇ དབྱངས་དང་གསལ་བྱེད་ཡི་གེ་སྟེ།། གྲངས་དགུ་ཡི་ནི་རྗེས་འཇུག་པ།། ཞས་བཅིངས་པན་ཚུན་ཡང་དག་སྦྱོར།། གང་གིས་ཤེས་དེ་འཁོར་བའི་བློ།། ཅཉ འབྱུང་བའི་མཐའ་དང་ཡང་དག་ལྡན།། ཆ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་བྱུག་གནས།། ལྟ་པ་ལྟ་དང་ཡང་དག་ལྡན།། བཞི་ནི་གསུམ་དུ་[6]དེས་བར་སྦྱར།།། ཅཨ ཡི་གེ་ཚྭ་བཅས་རིང་པོར་བཅས།། ཡོན་ཏན་སྦྱོར་སོགས་ཐྱོགས་དང་[7]མཚུངས།། ཐུང་དུ་མ་ལུས་བག་ཏུ་[8]འགྱུར།། གཅིག་མིན་དུ་མཐང་[9]མ་ཡིན་ན།།[10] ཅཇ ཡི་གེ་གང་ཞིག་སྔར་བཤད་པ།། གང་ཡང་མངོན་བར་ཐྱོགས་པ་རྣམས།། བུད་མེད་སྐྱེས་པ་མ་ནིང་སྟེ།། ཁམས་ལ་སོགས་བར་རབ་ཏུ་བརྟག །ཅཉ འོག་དང་སྟེང་དུ་བཅས་བར་[11]ནི།། ཤེས་ནས་བློས་ནི་རིས་བར་སྦྱར།།། བརྗོད་པ་ཡི་ནི་སྔགས་ཐའི་དག །དངོས་མེད་ངོ་བོ་ལས་བྱུང་བའོ།། ཅཟ དེ་ནི་[12]ཡོངས་སུ་

---

๑ **བཤད་པ་དང་།།** ཡེགས་སྦྱར།

๓ **བརྟགས་** ཡེགས་སྦྱར།

๓ **གཅིངས་** ཡེ་དཔལ། སྡུར་དཔལ། གསེར་ཟིས།

๔ **བཅིངས་** ཡེ་དཔལ། སྡུར་དཔལ། གསེར་ཟིས།

๕ **ཤེས་** ཡེགས་སྦྱར།

๖ **གསུམ་ན་** ཡེ་དཔལ། སྡུར་དཔལ། གསེར་ཟིས།

๘ **ཕྱིས་དང་** ཡེ་དཔལ། སྡུར་དཔལ། གསེར་ཟིས།

๙ **མ་ལུས་དག་དུ་** ཡེ་དཔལ། སྡུར་དཔལ། གསེར་ཟིས།
མ་ལས་དག་ཏུ་ སྡེ་དཔལ།

๑๐ **དུ་མ་** ཡེ་དཔལ། སྡུར་དཔལ། གསེར་ཟིས།

๑๑ **ནོ།།** ཡེ་དཔལ། སྡུར་དཔལ། གསེར་ཟིས།

๑๒ **བཅས་པ་** ཡེ་དཔལ། སྡུར་དཔལ། གསེར་ཟིས།

๑๓ **དེ་ནས་** ཡེགས་སྦྱར།

བྱུང་པའི་གཟུགས།། ལྷ་རྣ་ཉེ་བར་མཚོན་པ་གང་།། དེ་ནི་ཉེ་བར་དམིགས་པའོ།། བརྡ་ནི་དེ་ཉིད་གསུམ་གནས་པ།། རང་བཞིན་བརླག་པའི་མཚན་ཉིད་དོ།། ९० ཞ་ཡིག་བཤད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི།།[1] སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་སྐྱིང་པོར་གྱུར།། ཞོ་གྱིས་སེམས་ཅན་ཡང་དག་སྤྲུད།། སངས་རྒྱས་སྐུར་ནི་རབ་ཏུ་བརྟག །[2] ९१ ཆྱི་གིས་སེམས་ཅན་ཡང་དག་སྟོ།། སངས་རྒྱས་ཐུགས་སུ་རབ་ཏུ་བརྟག །ཞྭེའི་གནས་པར་གྱུར་པའོ།། སངས་རྒྱས་གསུང་དུ་རབ་ཏུ་བརྟག །འཇུག་པ་ཉིད་དང་གནས་པ་དང་།། ལྷང་བ་ཡི་ནི་རིམ་གྱིས་ཀྱང་།། ९२ ཤེས་རབ་ཐབས་ཀྱི་གཞིར་[3]གནས་ཏེ།། སྐགས་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཉམས་བརླག།། གོས་དཀར་ལ་སོགས་བརླས་བཤད་པ།། བརྒྱ་ཐག་གཉིས་དང་ཉི་ཤུ་ལྔ།། ९३ བཞི་པོ་ལེགས་པར་བསྡུས་པ་ནི།། སྟོང་བཞི་བསྡུས་པ་བརྒྱ་ཐག་དགུ། དགུ་བརྒྱ་དག་ཏུ་གང་བསྣོན་པ།། ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིའི་རིམ་གྱིས་ནི།། དེ་ནི་སོ་སོར་འབྱང་བ་ལས།[4] ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱའོ།། ९९ ནང་གི་དུས་འདི་ཉིད་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། རིག་པའི་ཚོ་ག་འདི་ཡིས་ནི།། ཐུན་མཚམས་བཞི་ནི་རབ་སྟོར་བས།[5] བྱངས་འབྱམ་གྱི་ནི་མཚན་ཉིད་ཅན།།[2] སྐགས་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཉམས་བརླས།། ९५ ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བསྟོམ་པ་ཡི་ནི་བར་ཆད་ཅན།། རྟལ་འབྱོར་ཕྱི་རོལ་བརླས་པ་སྟེ།།[3] སྐགས་དོན་བཅོམ་ལྡན་རྡོ་རྗེ་ཅན།། རྡོ་རྗེ་བདག་ཉིད་རྗེ་ལྟར་བརླས།། ९६ ཤྭ་པོ་[4]སྟོན་དུ་རྟེད་བྱུང་ནས།[5] ཤྭ་པོའི་རྗེས་ནི་ཚོལ་བྱེད་ལྟར།། སྐགས་ལུས་རང་ཉིད་མངོན་སྤྱང་ནས།། གཞན་དག་རྗེ་གཏོལ་བྱེད་དམ།། ९७ གཞན་ཡང་རྡོ་རྗེ་འཛིན་གང་ཞེག །སྟོང་བ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ཡིས།།[5]

---

१ **བཞིར་** གསེར་ཟིམ།

२ **ཡི་གེ་འབྱམ་གྱི་གྲངས་ཀྱིས་ནི།།** ལེགས་སྦྱར།

३ **སྟོང་ས།།** ལེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིམ།

४ **ཤྭ་པོ་** གསེར་ཟིམ།

५ **ཡི།།** ལེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིམ།

སྤྱན་དྲངས་གཤེགས་སུ་གསོལ་གྱུར་དང་།། དེ་བཞིན་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་དང་།།[1] ৎ১ བཞུགས་པ་ཡིས་ནི་སྤྱན་དྲངས་ཏེ།། སྐུར་བ་ཡིས་ནི་གཤེགས་སུ་གསོལ།། གཉིས་ཀ་མིན་པས་ བཞུགས་སུ་གསོལ།། སྔ་ཚོགས་གནས་བྱབ་ཆུ་མེད་པའོ།། ৎ৫ སྐུར་བ་དང་ནི་རྣམ་བསྟུས་དང་།། དལ་བ་ཅན་དང་སྐགས་སྦྱོར་བ།། ཆུ་མས་སྟོབ་མའི་རྣ་དྲུང་དུ།། རབ་ཏུ་འབད་དེ་བཤད་པར་བྱ།། ৫০ དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱུག་གི།།[2] ཐབས་ཀྱི་དམ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།། རྣལ་འབྱོར་འབྲས་བུ་རབ་སྟེར་བའི།། གསང་བའི་ཡི་གེ་བཤད་པར་བྱ།། ৫৭ གང་ཞེག་བསམས་པ་ཙམ་ཀྱིས་ནི།། རྣལ་འབྱོར་ཅན་ལ་མཆོག་སྟེར་གྱུར།། དང་པོའི་ཡི་གེའི་སྦྱོར་བ་ཡིས།།[3] རྟག་ཏུ་ དབུགས་ནི་རྗེབ་པར་བྱ།། ৫৯ བརྒྱད་པའི་མཐའ་དང་ལྡན་པ་ཡི།། ཡི་གེ་ཞུ་ནི་ཐིག་ལེར་བཅས།། རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་དབུགས་གཏོང་[4]བྱེད།། འདི་ནི་ཅི་དགའི་བཟློས་པར་བཤད།། ৫৯ ཁྲི་ཐུག་ གཉིས་དང་ཆིག་སྟོང་དང་།། དེ་བཞིན་དུ་ནི་བརྒྱ་ཐུག་དྲུག །རྣལ་འབྱོར་དབང་པོ་ཉིན་མཚན་ གྱི།། བཟློས་བརྗོད་ཀྱི་ནི་གྲངས་བྱེད་དོ།། ৫৭ དེ་འདིར་གསང་ཞིང་དགོངས་པ་ཡིས།། ཐ་མོའི་ སྦྱོར་བ་[5]བཤད་པ་ཡིན།། ཤྲོག་དང་ཁ་ཏོན་མེད་མོད་ཀྱི།། འོན་ཀྱང་བཟློས་པར་བཤད་པ་ཡིན།།[6] ৫৫ རྩོ་རྗེ་བཟློས་པ་འདི་ཡིས་ནི།། ཚོ་གཏི་བཞིན་བསྟེན་[7]བྱ་ཞིང་།། སྐྱེ་མ་[8]ལྟ་བུའི་ཉིང་འཛིན་གྱིས།། ལས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་པར་བྱ།། ৫৬ དེ་བས་ན་གཉིས་སུ་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་རྣམ་པར་ རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། མཉམ་མེད་སྒྲས་ནི་བཟློས་ནས་སྨོ།།

---

১ **ཡང་།།** ཝེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིལ།

২ **གིས།།** ཝེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིལ།

৩ **ཡི།།** ཝེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིལ།

৪ **སྟོང་** ཝེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིལ།

৫ **སྦྱོར་བར་** ཝེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིལ།

৬ **ནི།།** ཝེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིལ།

৭ **བཟེའོ་** ཝེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིལ།

১ **སྐྱ་མ་** སྐེ་དཔར། ཅོ་དཔར།

སྒྲུབ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱིས་བསྒྲུབ།།[1] དེ་ཡིས་རྒྱ་བ་གཅིག་གིས་ནི།། ཁམས་གསུམ་འགྲུབ་པར་གདོན་མི་ཟ།། ༤༧ རྣམརིག་པས་ལས་ནི་འབྱུང་བའི་སྐྱགས།། མཚན་ཉིད་དྲུག་ལྡན་བརྒྱས་[2]ནས་ཀྱང་།།[3] རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཐུག་བྱས་ནི།། རྒྱ་བ་ཉ་ལ་དེ་འབྲུབ་འགྱུར།། ༥༡ དེ་ལས་[3]བརྟུལ་བཞུགས་བཤད་པ་མེད།། ཟེང་བ་[4]མི་དགོས་སྐགས་མི་[5]དགོས།། གཟུང་དང་སྦྱིན་སྲེག་ལས་རྣམས་དག །གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་ལྷོག་པར་[6]འགྱུར།།[7] ༥༨ ཡ་ཡི་[8]རོན་གྱིས་གང་ཅི་འང་རུང་།། དངོས་གྲུབ་འདོད་པས་བྱ་བ་ནི།། ར་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ཉིད་ཀྱིས།། འཁོ་བའི་དོན་ལ་འཇུག་པར་བྱ།།[9] ༦༠ མེ་དང་ཆུང་དང་དབང་ཆེན་དང་།། ཆུ་སྐེ་[10]སོ་སོའི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱ། ཐུན་ནི་ཐེབ་ཐེབ་དུས་སུ་ནི།། ལས་ནི་གཉིས་གཉིས་གནས་པར་འགྱུར།། ༦༧ མཆོད་ལ་བཙོན་པས་མཆོད་པར་འགྱུར།། བཟླས་ལ་བཙོན་པས་ཆམ་པར་དག །མེ་ལ་སྦྱིན་སྲེག་བཙོན་པས་འབྱོར།། བསམ་གཏན་བཙོན་པས་ཐར་པ་འཐོབ།། ༦༣ སྐགས་པས་ནི་ཕྱར་ཤེས་ནས་ནི།། འཁོ་ན་བྱིས་པ་བཞིན་དུ་སྤྱོད།། དེས་ནི་[11]མི་རྟོག་ཚོས་ཅན་གྱིས།། གསང་སྔགས་ཆམས་ནི་འགྱུར་པར་འགྱུར།། ༦༣ གསུང་གི་རྡོ་རྗེ་སྒྲུབ་པ་[12]སྟེ།། འདི་ནི་སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་གསལ།། ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་

---

1 **སྒྲུབ།།** པེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིས།

2 **བཟས་** སྡེ་དཔར།
འདས་ པེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིས།

3 **དེ་ལ་** པེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིས།

4 **ཐྲིང་བ་** པེ་དཔར།

5 **པ་** པེ་དཔར།

6 **ལོག་པར་** པེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིས།

7 **གཞན་ཉིད་གཞན་ཡང་དགོས་པ་མེད།།** ལེགས་སྦྱར།

8 **ཡའི་** པེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིས།

9 **རབ་ཏུ་འཇུག །** ལེགས་སྦྱར།

10 **ཆུ་སྐེ་གས་** པེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིས།

11 **དེས་ན་** ལེགས་སྦྱར།

12 **བསྒྲུབ་པ་** པེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིས།

ཡིས།།[1] སེམས་ཙམ་[1]ལ་ནི་དེས་བར་སྣང་།།[2] ৬৯ ཟླ་མ་ལ་བརྟས་[3]སྐུ་ཅན་དང་བ་མེད།། སྤགས་ཀྱིས་[4]རྟོམ་ཞིང་བྱེགས་བམ་མཐོང་བས་ཁེངས།། དད་པ་མེད་ཅིང་དབང་བསྐྱང་[5]དམན་པ་ལ།། གཏམ་གྱི་རིམ་པའང་དེ་ལ་བརྗོད་མི་བྱ།། ৬৫ གང་ཞིག་ཟླ་མ་ལ་གུས་དང་དང་ལྡན།། མོས་པས་བསྟེན་པ་ཀུར་ཏུ་བཙོན།། ཐོས་པ་འཛིན་གང་སྟོབ་མའི་[6]དམ་པ་ཡིས།། དེ་ལ་བླ་མའི་དེན་སྤྲིན་བརྟག་མི་དགོས།། ৬৬ རི་དབང་རྩེ་ནས་འགའ་ཞིག་ལྷུང་གྱུར་ན།། ལྷུང་བར་མི་བྱ་སྙམ་ཡང་ལྷུང་བར་འགྱུར།། བླ་མའི་དེན་གྱིས་ཐན་པའི་ལུང་ཐོབ་ན།། ཏིལ་བར་མི་འགྱུར་སྙམ་ཡང་ཏིལ་བར་འགྱུར།། ৬৭ རྒོ་རྗེ་བཟླས་པའི་རིམ་པ་སྟེ་སྟོབ་ད�པོན་གླུ་སྦྱབ་ཀྱི་ཞལ་སྤ་ནས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རིམ་པ་དང་པོའོ།། ।।

ཐུག་འཚལ་འདུད་ཅིང་ཐུག་འཚལ་འདུད།། ཐུག་འཚལ་ཐུག་འཚལ་ཐུག་འཚལ་འདུད།། རྗེ་ལྷར་བསྟོད་ཅིང་ཐུག་འཚལ་བ།། གང་ལ་བསྟོད་ཅིང་གང་གིས་བསྟོད།། ৭ རྗེ་ལྷར་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་དང་།། རྗེ་ལྷར་མར་ལ་མར་བཞིན་དུ།། དང་གིས་དང་གི་[7]ཡེ་ཤེས་ནི།། ལེགས་མཐོང་གང་ཡིན་འདིར་ཐུག་ཡིན།། ৯ འོན་ཀྱང་ཀུན་མཁྱེན་མ་ཐོབ་བར།། དེ་ནི་ཉེ་བར་དམིགས་མི་འགྱུར།། ཤུན་ནག་རབ་རིབ་ཀྱིས་ཁེབས་པ།། དེན་གྱིས་སྣང་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར།། ৯ སྟོང་ཉིད་ཤིན་ཏུ་སྟོང་པ་དང་།། གསུམ་པ་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་དང་།། བཞི་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ནི།། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་བྱེ་བྲག་གོ།། ৲ ཤེས་རབ་ཐབས་སུ་སྦྱོར་བ་ལས།། རྫོགས་པ་[8]ཉེ་བར་ཐོབ་པར་

---

১ **སེམས་ཙམ་** ཝེ་དཔལ་ སྣར་དཔལ་ གསེར་ཟིལ།

২ **སྣང་བར་བྱ།།** ལེགས་སྣར།

৩ **གཏམས་** ཝེ་དཔལ་ སྣར་དཔལ་ གསེར་ཟིལ།

৪ **སྤགས་ཀྱི་** ཝེ་དཔལ་ སྣར་དཔལ་ གསེར་ཟིལ།

৫ **དབང་སྐྱང་** ཝེ་དཔལ་ སྣར་དཔལ་ གསེར་ཟིལ།

৬ **ཟླ་མ་** ལེགས་སྣར།

৭ **དང་གིས་** ཝེ་དཔལ་ སྣར་དཔལ་ གསེར་ཟིལ།

৮ **རྫོགས་པར་** ཝེ་དཔལ་ སྣར་དཔལ་ གསེར་ཟིལ།

འགྲུབ།། རྩོགས་པ་[1]ཉེ་བར་ཐོབ་བྱང་ནས།། ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་བ།། ༥ རླུ་ཡི་རིམ་པ་རྣམ་དག་པ།། རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་སྦྱོང་བ་[2]དང་།། སྟོང་པ་གསུམ་ནི་མཉམ་སྦྱོང་བས།། ཆུ་མེད་གོ་འཕང་ཐོབ་བར་འགྲུབ།། ༦ སྣང་བ་སྟོང་པ་ཤེས་རབ་དང་།། སེམས་དང་གཞན་གྱི་དབང་དག་སྟེ།། དེ་ཡི་རང་བཞིན་འཕྲོ་གསལ་བ།། དེ་ནི་རབ་ཏུ་བཤད་པར་བྱ།། ༧ ཚགས་བླལ་དང་ནི་བར་མ་ཉིད།། དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཆེན་པོ་དག །ཡིད་ལ་[3]འཆོ་ཞིང་འོང་བ་དང་།།[4] སྐུ་ངན་ལ་སོགས་གསུམ་དེ་བཞིན།། ༨ ཞི་དང་རྣམ་རྟོག་འཇིགས་པ་དང་།། འཇིགས་པ་བར་དང་ཤིན་ཏུ་འཇིགས།། སྲེད་དང་སྲེད་པ་བར་མ་དང་།། ཤིན་ཏུ་སྲེད་དང་ཉེར་ལེན་པ།། ༩ མི་དགེ་བཅུས་དང་སྐོམ་ཉིད་དང་།།[5] ཚོར་དང་ཚོར་བ་བར་མ་དང་།། ཤིན་ཏུ་ཚོར་བའི་སྐད་ཅིག་དང་།། རིག་པ་པོ་དང་རིག་འཛིན་བཞི།། ༡༠ སོ་སོར་རྟོག[5]དང་ངོ་ཚ་ཤེས།། སྙིང་རྗེ་དང་ནི་བརྩེ་བ་གསུམ།། དོགས་དང་བསམ་པ་ཉིད་དང་ནི།། ཐག་དོག་ཅེས་[6]ནི་བྱ་བར་གཁགས།། ༡༡ དང་བཞིན་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གང་།། ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དང་རིག་སྟེ།། ཀུན་རྫོབ་གསལ་བའི་གཟུགས་ཀྱིས་ནི།། མཚན་མོའི་མིང་དུ་རིས་པར་བཤད།། ༡༢ དེ་བཞིན་བུད་མེད་མིང་དུ་བརྗོད།། འཇམ་པོ་[7]ལྟ་བུའང་དེ་བཞིན་དོ།། གསེར་བའི་མིང་ཡང་དེ་ཉིད་དེ།། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བརླ་ཅན།། ༡༣ བརྐན་པར་བྱ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པ།།[8] དང་པོའི་ཡི་གེ་མིག་ལེར་བཅས།།[9] ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་ལྟར་སྣང་ཞིང་།། སྣང་བའི་

---

๑ **རྩོགས་པར་** ཝེ་དཔལ་ སྣར་དཔལ་ གསེར་ཟིལ།

๓ **སྦྱོང་བས་** ཝེ་དཔལ་ སྣར་དཔལ་ གསེར་ཟིལ།

๓ **ཀྱི་** ལེགས་སྦྱར།

๔ **འོང་བ་དང་ནི་མི་འོང་དང་།།** ལེགས་སྦྱར།

๕ **རྟོག་** ཝེ་དཔལ་ སྣར་དཔལ་ གསེར་ཟིལ།

๖ **ཞེ་ཚོམ་ཞེས་** ལེགས་སྦྱར།

๗ **དཀྱིལ་འཁོར་** ལེགས་སྦྱར།

๘ **རྒྱུ་ཉིད་ཟིར།།** ལེགས་སྦྱར།

๙ **དབྱངས་ཡིག་དང་ཡེའི་ཞིག་ལེར་བཅས།།** ལེགས་སྦྱར།

ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་འབྱུང་།། ༡༩ ཤིན་ཏུ་སྟོང་པ་ཐབས་ལྡན་པ།། སྣང་བ་མཆེད་པ་ཞེས་བརྗོད་
དེ།།[1] དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཀུན་བརྟགས་[1]དང་།། དེ་བཞིན་སེམས་ལས་བྱུང་བར་བཤད།། ༡༥ ཚགས་
དང་ཞེན་[2]དང་དེ་བཞིན་དགའ།། དགའ་བ་བར་མ་ཤིན་ཏུ་དགའ།། རངས་དང་རབ་ཏུ་མཉུ་བ་
དང་།།[3] ངོ་མཚར་དེ་བཞིན་དགོད་པ་[3]དང་།། ༡༦ ཚོམ་དང་དེ་བཞིན་འཕྲུད་པ་དང་།། ཏོ་བྱེད་དེ་
བཞིན་འཇེབ་པ་དང་།། བརྟན་དང་བརྩོན་དང་ང་རྒྱལ་དང་།། བྱ་དང་འཕྲོག་དང་སྟོབས་དང་ནི།། ༡༧
སྨྲ་དང་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་ཉིད་དང་།། དེ་བཞིན་ལྡན་སྐྱེས་བར་མ་དང་།། ཤིན་ཏུ་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་དང་
དག།[4] རྣམ་པར་སྣེག་དང་ཞེ་འཐས་[5]ཉིད།། ༡༨ དགེ་དང་ཚོག་གསལ་བདེན་པ་དང་།། མི་བདེན་
པ་དང་དེ་བཞིན་ངེས།། ཉེ་བར་མི་ལེན་སྨིན་བའོ།། སྐྱལ་དང་དེ་བཞིན་དཔའ་བོ་དང་།། ༡༩ ངོ་ཚ་
མེད་དང་སྐྲུ་དང་གདུག །མི་སྡུག་པ་དང་ཀྱ་སྐྱ་ཉིད།། མཚན་ཉིད་བཞི་བཅུ་གང་ཡིན་པ།། ཤིན་ཏུ་
སྟོང་པའི་སྐད་ཅིག་སྟེ།།[6] ༢༠ ཉིན་མོ་སྐྱེས་པའི་མིང་དང་ནི།། རྒྱབ་མོ་གཡས་པར་བསྟན་པ་
ཡིན།།[7] ཉེ་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་མིང་དང་ནི།། དེ་བཞིན་དུ་ནི་རྗོ་རྗེའི་མིང་།། ༢༡ ཐེག་ལེ་གཉིས་
ཀྱིས་[8]བརྒྱན་པ་ཡི།། ཚ་རུ་དེ་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ།། ཉེ་མའི་འོད་ཟེར་འཕྲ་ཡང་།། སྣང་བ་མཆེད་
པའི་སྟོན་ལས་བྱུང་།། ༢༢ སྣང་བ་ཐོབ་པ་དག་དང་ནི།། ཉེ་བར་ཐོབ་པ་དེ་བཞིན་ཏེ།། ཡོངས་སུ་
བྱང་པ་ཉིད་དང་ནི།། མ་རིག་པ་ནི་ཉིད་ཅེས་བྱ།། ༢༣ སྟོང་པ་ཆེན་པོའི་ཚོག་གིས་[9]ནི།། རྣམ་

---

๑ **ཀུན་རྟོགས་** པེ་དཔར། སྣར་དཔར། གསེར་ཟིས།

๒ **ཞེན་** པེ་དཔར།

๓ **དགོས་པ་** པེ་དཔར། སྣར་དཔར། གསེར་ཟིས།

๔ **བྱགས།།** པེ་དཔར། སྣར་དཔར། གསེར་ཟིས།
བྱག ། སྡེ་དཔར། ཅོ་དཔར།

๕ **ཞེས་འབྱས་** པེ་དཔར། སྣར་དཔར། གསེར་ཟིས།

๖ **སྐད་ཅིག་སྐྱེས།།** ལེགས་སྦྱར།

๗ **གཡས་ནི་རྟུབ་མོའི་རྣམ་པ་དང་།།** ལེགས་སྦྱར།

๘ **གཉིས་ཀྱི་** པེ་དཔར། སྣར་དཔར། གསེར་ཟིས།

๙ **ཚོག་གི་** པེ་དཔར། སྣར་དཔར།

གྲངས་འདི་དག་རྒྱལ་བས་གསུངས།། ཚགས་པ་བར་མའི་སྐད་ཅིག་དང་།། བརྩེད་དས་[1]པ་དང་
འབྲེལ་པ་དང་།། ༡༩ མི་སྣུ་གྱུར་དང་སྐྱོ་བ་དང་།། ལེ་ལོ་དེ་བཞིན་ཝེ་ཚོམ་[2]སྟེ།། མ་རིག་སྐད་
ཅིག་བདུན་པོ་[3]ནི།། ཐུ་མོའི་རྟལ་འབྱོར་བསྒེགས་བྱ།། ༡༥ ས་བོན་ཐིག་ལེ་ལྡན་མིན་ལ།། རླུང་
གི་སྟོབ་ནས་འབྱུང་བ་མིན།། གང་ཞེག་སྣང་བ་ཐོབ་པ་[4]ནི།། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ།། ༡༦
དང་བཞིན་ཐུ་བ་བརྒྱ་དང་ནི།། དྲུག་ཅུ་ཐམས་པ་འདི་དག་ཉིད།།[5] རླུང་གི་བཞོན་པའི་རྒྱུ་ཡིས་ནི།།
ཉིན་དང་མཚན་དུ་བྱང་བ་ཡིན།། ༡༧ སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་དང་།། མིག་བཙུམས་དེ་
བཞིན་ཐལ་མོ་སྟེ།། སྐད་ཅིག་ས་གོལ་གཏོགས་པར་བཤད།། ཐང་ཅིག་ཡུངས་ཀར་བསྐོར་བ་
དང་།།། ༡༨ ཡུད་ཙམ་དབུགས་རྔུབ་འབྱུང་བ་ཙམ།། མིག་བཙུམས་[6]མིག་ནི་བཙུམས་པའི་བར།།
ཐལ་མོ་ལག་གཉིས་བརྡབས་པ་སྟེ།། སྐད་ཅིག་ལ་སོགས་མཚན་ཉིད་དོ།། ༡༩ དང་དེག་ཙམ་གྱི་[7]
ཡེ་ཤེས་ནི།། ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་མཚན་ཉིད་མེད།། འོན་ཀྱང་དེ་ཡི་དབྱེ་ཡོད་དེ།།[8] མཚན་མོ་
ཉིན་མོ་མཚམས་བདག་ཉིད།། ༢༠ སྐད་དང་སྐད་བ་མཆེད་པ་དང་།། དེ་བཞིན་སྐད་བ་ཉེར་ཐོབ་
དང་།།། སེམས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་བཤད་ནས།། དེ་ཡི་སྐྱབ་པ་བརྗོད་པར་བྱ།། ༢༡ རླུང་རྣམས་ཐུ་
བའི་གཟུགས་ཀྱིས་ནི།། ཤེས་དང་ཡང་དག་འཇེས་གྱུར་ནས།། དབང་པོའི་ལམ་ནས་བྱུང་[9]ནས་
ནི།།། ཡུལ་རྣམས་ལ་ནི་དམིགས་པར་བྱེད།། ༢༢ གང་ཚེ་སྐད་བ་ཕྲན་གྱུར་ཅིང་།། རླུང་ནི་བཞོན་

---

๑ **བརྩེས་དས་** ཝེ་དཔར། སྐད་དཔར། གསེར་ཟིས།

๒ **ཝེ་ཙོམ་** ཝེ་དཔར། སྐད་དཔར། གསེར་ཟིས།

๓ **བདུན་པ་** སྐད་དཔར།

๔ **ཐོབ་དེ་** ཝེགས་སྐྱེས།

๕ **རྣམས་ནི།།** ཝེགས་སྐྱེས།

๖ **མིག་བཙུམ་** ཝེ་དཔར། སྐད་དཔར། གསེར་ཟིས།

๗ **ཙམ་གྱིས་** ཝེ་དཔར། སྐད་དཔར། གསེར་ཟིས།

๘ **ཡོད་དོ།།** ཙོ་དཔར།

๙ **འབྱུང་** ཝེ་དཔར། སྐད་དཔར། གསེར་ཟིས།

པ་ཉིད་གྱུར་པ།། དེ་ཚེ་རང་བཞིན་དེ་དག་ཀུན།། མ་ལུས་ལུས་པ་མེད་པར་འབྱུང་།། ๒๓ རླུང་ནི་གང་དང་གར་གནས་པ།། རང་བཞིན་དེ་དང་དེ་འབྱུང་འགྱུར།། ཇི་སྲིད་རླུང་ནི་མི་རྒྱུ་དང་།། སྣང་བ་མི་གཡོ་བར་གྱུར་པ།།[1] ๒๔ སྣང་བ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པས།། བདག་གི་[2]དངོས་པོ་རྣམ་པར་བརྟག །ཇི་ལྟར་[3]སྣང་བ་ཐོབ་པ་ལྟར།། གཉིས་ཀའི་ཡན་ལག་ཉིད་དུ་འགྱུར།། ๒๕ སྒྱུ་མ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ལས།། བུད་མེད་སྒྱུ་མ་ཁྱད་པར་འཕགས།། ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི།།[4] གསལ་བར་འདི་ལས་མཚོན་པར་འགྱུར།། ๒๖ འདོད་ཆགས་ཉིད་དང་ཆགས་བྲལ་དང་།། དེ་ཡི་བར་དེ་གསུམ་པོ་ནི།། དབང་པོ་གཉིས་ནི་མཉམ་སྦྱོར་བའི།།[5] རྟོ་རྗེ་བརླ་འདུས་ལས་སོ།། ๒๗ ཡེ་ཤེས་གཉིས་ནི་མཉམ་སྦྱོར་ལས།། སྟོམས་པར་འཇུག་པར་བཤད་པ་ཡིན།། ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་མཉམ་སྦྱོར་དང་།།[6] ཇི་སྐད་བཤད་པའི་བྱ་བ་[7]ཡིས།། ๒๑ འབད་པས་ཡེ་ཤེས་གང་ཐོབ་པ།། དེ་ནི་སྣང་བ་ཐོབ་པའོ།། གང་ཞིག་ཚུ་སྐྱེས་རྟོ་རྗེ་སྦྱོར།། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མེད་བྱུར་ན།། ๒๙ ལན་ཅིག་ཙམ་ཞིག་སྔོང་ནས་ཀྱང་།། རྣལ་འབྱོར་སྟོབས་ཀྱིས་འབྱག་པར་འགྱུར།། ཡེ་ཤེས་འཇུག་པའི་ངོ་བོ་ཡིས།།[8]དབྱེ་བ་རྗེ་བཞིན་ཤེས་བྱས་ལ།། ๑๐ རང་བཞིན་དེ་ཉིད་སྣང་ཡང་ནི།། རྟག་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་པས་མཚོན་བྱ།། ཇི་ལྟར་སྤྲིན་གྱི་སྣ་ཚོགས་ཤིང་།། མདོག་དང་དབྱིབས་ནི་ཐ་དད་པ།། ๑๑ ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་བྱང་ནས་ནི།། དེ་ཉིད་དུ་ནི་ཐིམ་པར་འགྱུར།། དེ་བཞིན་རང་བཞིན་

---

๑ **བའོ།།** ལེགས་སྦྱར།

๓ **བདག་གིས་** གསེར་ཟིམ།

๓ **གང་ཚེ་** ལེགས་སྦྱར།

๔ **དབྱེ་བ་འོ།།** ལེགས་སྦྱར།

๕ **སྟོམས་འཇུག་བའི།།** ལེགས་སྦྱར།

๖ **སྟོམས་འཇུག་པས།།** ལེགས་སྦྱར།

๗ **བྱེད་པས་ནི།།** ལེགས་སྦྱར།

๘ **ཡི།།** སྡེ་དགེ། ཅོ་ནར།

ཐམས་ཅད་ནི།། སྣང་བ་གསུམ་གྱི་[1]རྒྱུ་ཅན་ཏེ།། ༡༦ མ་ལུས་ཡུལ་ལ་ཞུགས་ནས་ནི།། འོད་གསལ་བར་ནི་ཞུགས་པར་འགྱུར།། དེ་འདྲའི་རང་བཞིན་མ་ཉེས་པས།། མི་ཉེས་སྒོམ་པས་ཁེབས་པ་ནི།། ༡༧ དགེ་དང་མི་དགེའི་ལས་བྱས་ནས།། འགྲོ་བ་ཕྱར་ནི་འཁོར་བར་འགྱུར།། མཚམས་མེད་ལ་སོགས་བྱས་ནས་ནི།། དམྱལ་ལ་སོགས་པར་འཚེད་པར་བྱེད།། ༡༩ སྒོམ་སོགས་དགེ་བ་བྱས་ནས་ནི།། མཐོ་རིས་ལ་སོགས་དག་ཏུ་མཆོད།། སྐྱེ་བ་དཔག་མེད་སྟོང་ཐུག་ནི།།[2] འདིར་ནི་ཡང་དང་ཡང་འཐོབ་པ།། ༢༥ འདི་ནི་[3]སྟོན་ལས་རྣམ་སྨིན་ཞེས།། རྫོངས་པ་རྣམས་[4]ནི་སྐྱ་བདག་བྱེད།། རང་བཞིན་སྣང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ནི།།[5] གང་གིས་སྐྱེ་བོ་ཉིན་མོངས་པ།། ༢༦ དེ་ཉིད་ཤེས་ནས་ཡེ་ཤེས་ཅན།། སྲིད་པའི་གཟེབ་ལས་རྣམ་གྲོལ་འགྱུར།། ཤེས་རབ་ངོ་ཉིད་འདི་ནི།། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དག་ཏུ་བརྟག །།[6] ༢༧ སེམས་ཉིད་རང་གིས་མཐོང་འགྱུར་ཏེ།། རང་ཉིད་ཟླ་བའི་གཟུགས་བཞིན་ནོ།། དེ་ནས་ཟླ་བ་ལ་དམིགས་པ།།[7] རྫོ་རྗེའི་མཚན་མར་རབ་ཏུ་བརྟག །།[8] ༢༨ ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་འཁོར་དག་ཏུ་བརྟག །།[9] ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུྃ་ཞེས་བྱ་བ་ལས།། ལྷ་ཡི་གཟུགས་ནི་འབྱུང་བར་འགྱུར།། ཐུགས་རྒྱ་བཞིས་ནི་རྒྱས་བཏབ་ཅིང་།། ལྷ་ཡི་ང་རྒྱལ་འཆང་བྱེད་དེ།། ༣༠ བསྒེག་པའི་རིམ་དང་ལྡན་པར་ནི།། སྔགས་པ་རྟག་ཏུ་སྒོམ་པར་འགྱུར།། ཇི་སྐད་དུས་ལ་ལྡན་འདུས་སོགས་པར།། དེ་དང་དེར་ནི་རྒྱས་གསུངས་པའི།། ༣༧ ཇི་སྲིད་སྐོམ་ལ་སྒོམ་བྱུང་པ།། དེ་སྲིད་དང་པོའི་ལས་ཅན་ཡིན།། དེ་ནི་ཡོངས་རྫོགས་རྣལ་འབྱོར་གྱི།། གསལ་བ་དྲྭ་ནི་

---

๑ **གསུམ་ནི་** སྟེ་དགར། ཙོ་དགར།

๓ **འདིར་ནི་** ཡེ་དགར། སྣང་དགར། གསེར་ཟིམ།

๓ **རྫོངས་པའི་དབང་གིས་** ལེགས་སྦྱར།

๔ **སྐྱོང་བ་ཡིས།།** ལེགས་སྦྱར།

๕ **ཉིན་མོངས་** ཡེ་དགར།

๖ **དམིགས་ནས།།** ལེགས་སྦྱར།

๗ **སོགས་སྐྱོང་བ།།** ལེགས་སྦྱར།

བཤགས་བྱ་སྟེ།། ५३ སྟོང་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་དག་གང་།། འོད་གསལ་བར་ནི་འདིར་བཤགས་དོ།། ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་དེ་བརྗོད་དེ།། ཡེ་ཤེས་གསུམ་ནི་རྣམ་དག་པ།། ५४ ཡེ་ཤེས་དག་ནས་དེ་ཉིད་རྟོགས།། ཐམས་ཅད་མཉེན་པ་བླ་ན་མེད།། འགྲུང་བ་མེད་ཅིང་སྣང་བ་མེད།། གཉིས་མེད་མཚོག་ཏུ་ཞི་བ་ཉིད།། ५५ ཡོད་དང་དེ་བཞིན་མེད་པ་དང་།། དེ་ནི་ཚོག་གི་སྟོང་ཡུལ་མིན།། དེ་ནས་[1]འོད་གསལ་དག་པ་ལ།།[2] ཡེ་ཤེས་གསུམ་ནི་འབྱུང་འགྱུར་ཏེ།། ५५ སྲམ་ཆུ་རྩ་གཉིས་མཚན་འཆང་ཞིང་།། དབེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཆུར་གྱུར།། རྣམ་པ་ཀུན་དུ་[3]མཚོག་ལྡན་པའི།། ཐམས་ཅད་མཉེན་པར་དེ་ནས་འགྱུར།། ५६ དེ་སྐད་དུ་རྒྱ་ཆེར་[4]རོལ་པའི་མདོ་ལས། ཤྲཱི་ཐྭ་པ་[5]དེ་བཞིན་གཤེགས།། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་འདི་བཞེད་ནས།། ५७ སྟོང་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཉིད།། ཐོབ་པར་བྱ་ཞེས་མངོན་པར་དགོངས།། ནཱ་རཱ་ཡ་ཎི་ཆུ་འགྲམ་དུ།། མི་གཡོའི་ཏིང་འཛིན་ལ་བཞུགས་ལ།། ५८ དེའི་ཚེ་རྒྱལ་བ་མཁའ་རྡོ་རྗེ།।[6] ཏིལ་གྱི་གང་བུ་གང་བཞིན་བཞུགས།། རྒྱལ་བའི་སྐས་ལ་སེ་གོལ་གཏོགས།।[7] དེ་ལ་དབྱངས་གཅིག་གིས་གསུངས་པ།། ५९ བསམ་གཏན་འདི་ནི་རྣམ་དག་མིན།། འདིས་ནི་[8]མཐར་ཐུག་མི་འཐོབ་སྟེ།། ནམ་མཁའི་ངོས་ལྟར་མཚོག་བྱང་པ།། འོད་གསལ་བ་ནི་དེ་དམིགས་ཤིང་།।[9] ७० འོད་གསལ་བ་ཡི་གནས་ཐོབ་ནས།། རབ་[10]

---

१ **དེས་ན་** ཡེགས་སྦྱར།

२ **ལས།།** ཡེགས་སྦྱར།

३ **ཀུན་ཏུ་** ཡེ་དཔལ། སྡེ་དཔལ། གསེར་ཟིས།

४ **རྒྱ་ཆེ་** ཡེ་དཔལ། སྡེ་དཔལ། གསེར་ཟིས།

५ **སེང་གེ་** ཡེགས་སྦྱར།

६ **དེ་ཚེ་རྒྱལ་བ་ནམ་མཁའི་དབྱུས།།** ཡེགས་སྦྱར།

७ **བཏོགས།།** ཡེ་དཔལ། སྡེ་དཔལ། གསེར་ཟིས།

८ **འདི་ནི་** ཡེ་དཔལ། སྡེ་དཔལ། གསེར་ཟིས།

९ **དམིགས་བྱ།།** ཡེགས་སྦྱར།

१० **རབ་** ཡེགས་སྦྱར།

དགའི་གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། དེ་ཚེ་རབ་དགའི་རྟོ་རྗེའི་སྐུ། ཀུན་གྱི་མཆོག་ནི་[1]ཐོབ་པར་འགྱུར།། ৬৶ འདི་ལྟར་སྐྱེ་དེ་གསན་པ་དང་། དེ་ནས་ཉིང་འཛིན་མེ་གཡོ་བཏང་། འདི་ལྟར་ནམ་ཕྱེད་དུས་སུ་ནི། རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱིས་[2]དེ་ཉིད་དམིགས། ৬৭ སྐུ་ནི་དང་པོ་མ་ཡིན་ཞིང་། མི་དང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། དབུགས་གཉིང་བ་དང་རྡུབ་པ་མིན།[3] གསུང་བ་མ་ཡིན་མི་གསུང་མིན།། ৬৮ སྐྱེ་བཟང་བཙུམས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། སྐྱེ་ཕྱེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པས། ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་རྣད་ཆེན་པོ། དང་ཞིང་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཆེ། ৬৯ བླ་མ་ཉིད་ཀྱི་[4]དྲིན་གྱིས་ནི། དེ་ནས་དེ་ནི་གསལ་མཐོང་སྐྱེ། འདས་པ་དང་ནི་མ་འོངས་དང་། དཔལ་བྱང་བའི་སྤྲིད་པ་གསུམ།། ৬৭ སྐད་ཅིག་དེ་ལ་མ་ལུས་མཐོང་། འོད་གསལ་བ་ནི་རྣམ་དག་འཆང་། རྟོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་འཛིན་གྱིས། སྐུ་རེངས་[5]འཆར་བའི་དུས་སུ་ནི། ৬৬ ཆུ་བླ་དང་ནི་སྨིག་རྒྱུ་སོགས། སྐུ་མའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱན། བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་[6]བཞུགས་ནས་ནི། དེ་ནི་བདུད་རྣམས་བཅོམ་པར་མཛད། ৬৭ ཤ་ཟ་མགོན་པོས་ཡང་དག་བའི། ཡེ་ཤེས་བླ་མེད་ལེགས་ཐོབ་ནས།། འགྲོ་བ་གསུམ་ལ་ཐན་བའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་འདིར་ནི་སྟོན་པར་[7]མཛད།། ৬১ མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་སྟོན་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱར་[8]བཤད། མཚམས་མེད་ལྷ་ཡི་ལས་ཅན་དང་། མི་གང་བསོད་ནམས་དམན་པས་ཀྱང་། ৬৭ ཡིད་བཞིན་ནོར་དང་འདྲ་བ་གཞན།།[9] བླ་མའི་དྲིན་

---

১ **དབང་ཕྱུག་** ལེགས་སྦྱར།

২ **སྲས་ཀྱི་** གསེར་ཟིས།

৩ **ཡིས།།** སྡེ་དཔར། ཅོ་དཔར།
ནི།། པེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིས།སྡེ་དཔར།

৪ **བླ་མའི་ཞབས་ཀྱི་** ལེགས་སྦྱར།

৫ **སྐུ་རེང་** པེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིས།

৬ **རྩ་བར་** ལེགས་སྦྱར།

৭ **སྟོང་པར་** པེ་དཔར།

১ **ཤེས་བྱར་** པེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིས།

৫ **བཞིན།།** སྡེ་དཔར།

ཀྱིས་ཐོབ་པར་འགྱུར།། སྟོང་པ་ཅི་དགར་[1]སྟོང་བྱེད་དེ།། འདི་ནི་མ་འོངས་རྟོགས་སངས་རྒྱས།། ༢༠ ཚགས་མིན་ཚགས་དང་བྲལ་བ་མིན།། དབུ་མར་ཡང་ནི་མི་དམིགས་སོ།། སྟོང་པ་མ་ཡིན་མི་སྟོང་མིན།། དབུ་མར་ཡང་ནི་མི་དམིགས་སོ།། ༢༡ སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་མཉམ་སྟྲོར་བ།། འདི་ཉིད་ལྟར་[2]ནི་རབ་སྟོན་ཏེ།། ཡེ་ཤེས་གསུམ་བལ་དེ་ཉིད་གང་།། དགོངས་པ་ཡིས་ནི་གསུངས་པ་ཡིན།།ཿ ༢༢ དེ་བཞིན་དཔལ་ལྡན་གསང་འདུས་ཀྱི།། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ལེའུ་ལས།། དངོས་མེད་ལ་སོགས་ཚོགས་བཅད་ཀྱིས།།[3] མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་མཚན་ཉིད་གསུངས།། ༢༣ འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་རྣམ་དག་གང་།། དཔལ་མཆོག་ལས་ཀྱང་གསུངས་པ་ཡིན།། དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀྱང་།། ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་གསུངས་པ་ཡིན།། ༢༤ སྣ་ཚོགས་མདོ་དང་རྒྱུད་ལས་ནི།། དེ་ཉིད་གང་ཞེག་ཉེར་བསྟན་པ།། ཐམས་ཅད་སྟོང་གནས་འདི་ཉིད་ལས།། དེར་ནི་གཞན་དག་མ་གསུངས་སོ།། ༢༥ ཚོས་ཐུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ནི།། ཐུབ་པ་ཆེན་པོས་གསུངས་པ་ལས།། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་མཚན་ཉིད་ནི།། སྟེང་པོ་ལས་ནི་སྟེང་པོར་གསུངས།། ༢༦ རལ་པ་[4]གཅེར་བུ་མགོ་རེག་གམ།། ཅོད་པན་འདུས་པ་སྟོང་འཇུག་སྟེ།། སྣ་ཚོགས་རྟགས་ཅན་དེ་དག་ནི།། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་རྣམས།། ༢༧ དེ་ཉིད་དམན་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས།།[5] བརྒྱལ་ཞུགས་སྟོང་པ་ལ་སོགས་རིམ།། དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དམན་པས་ན།། དེས་ནི་ཐོག་བ་རྣེད་མི་འགྱུར།།ཿ ༢༨ དང་པོ་ལས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཡིས།། ས་བརྒྱད་པ་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར།། སྣང་བ་གསུམ་པོས་མཐོང་བ་དག །[6]ས་བཅུ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་གནས།། ༢༩ མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་ལེགས་ཐོབ་ནས།།

---

๑ **ཅི་དགར་** པེ་དཔར། སྣར་དཔར། གསེར་ཟིམ།

๒ **སྟྲོར་** པེ་དཔར། སྣར་དཔར། གསེར་ཟིམ།

๓ **ཚོགས་བཅད་ཀྱིས།།** པེ་དཔར། སྣར་དཔར། གསེར་ཟིམ།
ཚོགས་བཅད་ཀྱི།། སྡེ་དཔར། ཅོ་དཔར།

๔ **རལ་ཅན་** ལེགས་སྦྱར།

๕ **ཀྱི།།** ལེགས་སྦྱར།

๖ **དང་།།** པེ་དཔར། སྣར་དཔར། གསེར་ཟིམ།

གཙང་མའི་གནས་སུ་ཉེ་བར་འགྲོ།། སངས་རྒྱས་ཞིང་ནས་མི་ལྡོག་པས།། ཚེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་[1]
ཐམས་ཅད་མཐེབ།། ༡༠ ཚོམ་འབྱུང་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི།། ཆགས་སོགས་རིལ་མོ་རྒྱ་ཆེན་
པོ།།། ཚོམ་དབྱིངས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ།། རྗེ་ལྟར་རྣེད་པའི་སྤྲུལ་པས་སོ།། ༡༧ མངོན་པར་
རྟོགས་པ་གང་འབྱུང་བ།། ཟླ་མེད་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ།། སྤྲུལ་བཅས་ལ་སོགས་སྤྲུལ་པ་
ཡིས།།། རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་འདིར་སྤྲོག་གོ།། ༡༣ གཟོད་ནས་[2]དག་པའི་རང་བཞིན་ཅན།། ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་དེ་བྱག་ན།། བསླབ་པའི་སྤྲུལ་བས་[3]ཅི་ཞིག་བྱ།། རྟོག་[4]ཡས་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་སྐྱེ།། ༡༤ གང་
ཞིག་དེ་ལྟར་འདིར་རྟོག་[5]ན།། ཡེ་ཤེས་རིམ་པ་སྣང་བ་ཉིད།། དེ་ཡི་དབྱེ་བ་མི་ཤེས་པས།།
སྣང་ཡང་སྤྲོག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན།། ༡༩ རང་བཞིན་སྣང་བའི་དབྱེ་ཤེས་ཤིང་།། དེ་ཉིད་བཞི་པ་ལ་
བརྟེན་ཀྱང་།།[6] གང་ཞིག་རྣམ་གསུམ་མི་སྤྲོག་ན།། དེས་ནི་འབྲས་བུ་ཐོབ་མི་འགྱུར།།[7] ༢༥ རྗེ་
ལྟར་ཤིང་ལ་མེ་[8]གནས་པ།། མ་གཏུགས་[9]པར་ནི་འབྱུང་མི་འགྱུར།། དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་བསླབ་
བྱ་བས།། ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་འབྱུང་མི་འགྱུར།། ༢༦ གང་ཞིག་གཡོ་[10]སྐྱེའི་བློ་ཅན་ལེ་ལོ་ཅན་དག་
དང་།།། ཟླ་མ་ལ་སྐོད་དབང་བསྐུར་ཐོབ་ཅེས་རྨོམ་སེམས་འགྱུར།། ཐོ་དམན་སེམས་ལྟུན་ཀུན་
མཐེབ་ཡང་དག་ཐོབ་མི་འགྱུར།། ཉོན་མོངས་བློ་མའི་སྐྱོན་རྣམས་མཐོང་གི་ཡོན་ཏན་མིན།། ༢༧

---

๑ **ཉིད་ཀྱི་** སྡེ་དགར། ཅོ་དགར།
ཉིད་ལ་ ལེགས་སྦྱར།

๓ **བཟོད་ནས་** སྣར་དགར།

๓ **སྤྲུལ་བ་** ལེ་དགར། སྣར་དགར། གསེར་ཟིམ།

๔ **རྟོགས་** ལེ་དགར། སྣར་དགར། གསེར་ཟིམ།

๕ **རྟོགས་** གསེར་ཟིམ།

๖ **བརྟེན་ལ།།** ལེགས་སྦྱར།

๗ **སྦྱར་ཐོབ་མིན།།** ལེགས་སྦྱར།

๘ **མི་** ལེ་དགར། སྣར་དགར། གསེར་ཟིམ།

๐ **མ་བཏུགས་** ལེ་དགར། སྣར་དགར། གསེར་ཟིམ།

๑๐ **ཡོ་** སྣར་དགར།

བསྟེན་བཀུར་མེད་བར་སྣང་དུ་དེ་ཉིད་ཐོབ་བར་འདོད།། ཡང་དག་ཚོགས་མ་ཡིན་ཞེས་ཁྲོ་བཅས་གཡོ་བར་འགྱུར།། ཚོགས་ནང་ལྷ་མ་མཐོང་ན་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་བར་བྱེད།། དེ་ནས་དེ་ནི་དབེན་བར་སོང་ནས་ཐུག་བྱེད་འགྱུར།། ༡༡ དེ་ལྟར་རང་བཞིན་ངན་སྤྱད་དམན་བའི་སློབ་མ་ནི།། རང་གི་སློབ་བུ་ཡིན་[1]ཡང་གཞན་བཞིན་ཡོངས་སུ་སྤང་།།[2] རྒྱལ་རིགས་རྩེའུ་རིགས་མཆོག་ལས་སྐྱེས་བར་གྱུར་པ་ཡང་།།[3] བརྟན་པར་[4]ནམ་ཡང་དེ་ནས་བྱང་དུ་གཞག་[5]མི་བྱ།། ༡༢ ཡོན་ཏན་མཆོག་ལྡན་ཡེ་ཤེས་བཙོན་པར་བཅས་པ་དང་།། ཡང་ན་ལྷ་མ་ལ་གུས་སངས་རྒྱས་དང་མཉམ་ལྟ།། རྒྱལ་བའི་ཚོས་རྣམས་རྟོགས་ཤིན་ཏུ་དུག། དེ་འདིར་སྡོད་གྱུར་ཡིན་ཞིང་དེ་ལ་དྲིན་སྤྱིན་བྱ།། ༡༠ རྒྱུད་མང་རབ་ཏུ་ཐོས་ཤིང་ལུང་ལ་ལེགས་སྦྱངས་ཀྱང་།། ཆུ་མའི་བསྟེན་བཀུར་དམན་ཞིང་ལུང་ཐོབ་མ་གྱུར་པ།། དེ་ནི་བདག་ཁན་ཅམ་ལའང་དབང་མེད་བསྟན་པའི་མཚུ།། དེ་ཡི་བསྟན་བཅོས་སྐྱོ་བའི་ཕྱུ་ཅམ་འབའ་ཞེག་ཡིན།། ༡༣ སྐལ་ལྡན་བྱུང་ཅིང་དེ་ཉིད་མན་དག་ཐོབ་གྱུར་ཀྱང་།། གང་ཞེག་ཆོས་གོས་ཆུན་མིན་དོན་ནི་སྐྱོར་ནུས་པ།། གཞན་དོན་བྱ་བའི་ཆོ་ཡིས་སྟོན་ལ་རབ་ཏུ་འདུག །ཚོག་གི་ཡོན་ཏན་མེད་ན་དེ་ཡང་བརྟས་བཅས་འགྱུར།། ༡༤ ཕྱུད་མང་ཐོས་ཤིང་ཤེས་ལྡན་གནས་བྱག་ཤེས་པ་དང་།། བན་དང་ཆོ་གོས་བརྟན་ཆོ་བཙོན་པ་ཟུན་ཚོགས་ལྡན།། ཆུ་མའི་ཞབས་བཀུར་བཅས་ཤིང་དེ་ཉིད་ལུང་ཐོབ་པ།། རྒྱུད་རྒྱལ་མན་དག་དེ་ལ་བསྟན་པར་འོས་པ་ཡིན།། ༡༥ འཕགས་པ་རྣོ་རྩེའི་དྲིན་གྱིས་རྒྱུད་རྣམས་མང་པོ་ཐོས།། གསལ་བ་རྣམ་སྐུས་ཚོག་གིས་བྱང་ཆུབ་ལམ་ནི་རྣམ་བྱེ་བས།། ཤྲཱུ་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ནི་དགེ་བ་གང་བསགས་དེས།། མཁས་ཤིང་གསལ་བའི་རྣམ་སྐིན་བྱང་ཆུབ་སྙིང་གྱུར་ཅོག །༡༩ མིང་གི་ཁྱད་

---

1 **བྱང་གྱུར་** ལེགས་སྦྱར།

2 **སྤྱངས།།** ལེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིས།

3 **སྐྱེས་གྱུར་བཞང་།།** ལེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིས།

4 **བརྟན་པས་** ལེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིས།

5 **བཞག་** ལེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིས།

པར་གཞན་ཡང་ཟླ་ན་མེད་པའི་དགོངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་དག་ཅིང་རྣམ་པར་དག་པའི་རིམ་པ་སྟོབ་དཔོན་ཤཱནྟི་བཞེས་གཉེན་གྱིས་མངོད་པ་སྟེ་རིམ་པ་གཉིས་པའོ།། །།

རྗེ་རྗེ་ཅན་རྣམས་ཀུན་གྱི་[1]གོ།། རྗེ་རྗེ་ཆེ་[2]ལ་བྱག་འཚལ་ཏེ།། བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་རིམ།།[3] བརྩེ་བས་བདག་གིས་བཤད་པར་བྱ།། ། དེ་ལ་དང་པོར་བསྒྲེད་པའི་རིམ་པའི་རྗེས་སུ་[4]འབྲང་བས་དབང་བསྐུར་བ་ཐོབ་ཅིང་། རྒྱུད་རྣམ་པ་བཞིའི་''དགོངས་པ་ཉེས་པ། ཉེས་རབ་དང་ལྡན་ཞིང་ལུས་དང་།''[5] ངག་དང་། ཡིད་རྣམ་པར་དབེན་པའི་ཐོས་པ་འཛིན་པ། 'བདེན་པ་རྣམ་པ་''[6]གཉིས་ལ་ལྟག་པར་མོས་པས་རྗེ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ཡང་དག་པར་མཉེས་པར་བྱས་ཏེ་དེའི་འོག་ཏུ་ཟླ་མ་མཉེས་པར་གྱུར་ནས་ཚོགས་ཀྱི་མཆོད་པ་ཆེན་པོ་བྱས་ལ་ལོ་བཅུ་དྲུག་[7]མ་རྗེ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལ་ཟུལ་ཏེ། དེའི་ཚེག་ཏུ་ཟླ་མའི་ཞལ་སྣ་ནས་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་མན་ངག་ཐོབ་ནས། དེའི་ཚེག་ཏུ་ཟེང་བ་དང་ཆུ་དང་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་རྗེ་རྗེ་དང་དེལ་བུ་སྦྱིན་པ་[8]མེ་ཚོང་དང་མིང་དང་སློབ་དཔོན་དང་རྗེས་སུ་གནང་བ་སྟེ། དེ་དག་དང་བཅས་པར་གསང་བའི་དབང་བསྐུར་བ་ཐོབ་ནས་བསྟོད་པ་འདིས་ཟློ་མ་ལ་བསྟོད་པར་བྱའོ།། ཁོང་སྟོང་ཁྱོད་ཀྱི་སྐུ་ལ་མེད།། ཀ་དང་རུས་པ་ཁྲག་མེད་ཀྱང་།། ནམ་མཁའ་ལ་ནི་འཇའ་ཚོན་ལྟར།། ཁྱོད་ཀྱི་སྐུ་ནི་སྟོན་པར་མངའ་བ།། ། སྐུ་ལ་བསྟུན་མེད་མི་གཙང་མེད།། བཀྲེས་དང་སྐོམ་

---

๑ རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དང་པོ་ ཡེ་གས་སྦྱར།

๒ མཆོག་ལ་བྱག་འཚལ་ནས་ ཡེ་གས་སྦྱར།

๓ བརླབ་པ་ཞིག།། ཡེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིས།

๔ བསྒྲེད་པའི་རྗེས་སུ་ ཡེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིས།

๕ དགོངས་པ་ཉེས་པ། ལུས་དང་ ཡེ་གས་སྦྱར།

๖ དབེན་པ་རྣམ་པ་ ཡེ་དཔར།
བདེན་པ་ ཡེ་གས་སྦྱར།

๗ ཚ་བཅུ་དྲུག་ཅན་ཀྱི་རིག་མ་ གེ་གས་སྦྱར།

๘ སྦྱིན་པ་དང་ ཡེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིས།

ལ་འབྱུང་མེད་ཀྱང་།། ཁྱོད་ནི་འཇིག་རྟེན་རྗེས་འཇུག་ཕྱིར།། འཇིག་རྟེན་བྱ་བ་སྟོན་པར་མཛད་དག།། ཀ
ཆུ་ཟླ་བཞིན་དུ་གཟུང་དུ་མེད།། ཚོས་རྣམས་ཀུན་ལ་གནས་ལ་མེད།། ང་རྒྱལ་མེད་ཅིང་རྨོངས་
མི་མངའ།། དམིགས་མེད་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། ཅ གཅེགས་དང་བཞུགས་དང་དེ་བཞིན་
གཤེགས།། སྤྱོད་ལམ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་བྱ།། ཁྱོད་ནི་རྟག་ཏུ་མཉམ་འཇོག་པ།། མི་དམིགས་
ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། ཆ སྐུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་འཛིན་གྱིས།། རྟུལ་འགྲུལ་ཆེ་ལ་རྣམ་འགྲུལ་ཞིང་།།
སྐྱ་ཚོགས་མིན་ལ་སྟོམས་འཇུག་པ།། དམིགས་མེད་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། ཇ དེ་ལྟར་རྟོ་རྩེ་
སྐོན་དཔོན་ལ་ཡང་དག་པའི་བསྟོད་པས་བསྟོད་ནས་ཚེགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་མཉན་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་གསོལ་བ་གདབ་པར་བྱའོ།། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཕུང་པོ་ཅན།། སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་
རྣམ་སྐྱོང་བ།། དེ་རིང་བཤད་པའི་རིན་ཆེན་ཀྱིས།། གཙོ་བོ་[1]བདག་ལ་བཀའ་དྲིན་སྐྱོལ།། ཉ ཁྱོད་
ཞབས་པད་སྐྱབས་ནས་ནི།། གཙོ་བོ་གཞན་ལ་སྐྱབས་མ་མཆིས།། འགྲོ་བའི་དཔའ་བོ་ཁྱབ་ཆེན་
ཀྱིས།། དེ་བས་བློ་མཆོག་མཉེས་པར་མཛོད།། ཤ དེ་ལྟར་འཇིགས་མེད་གསོལ་འདེབས་པའི།།
ཚེགས་དག་ཐོས་པར་གྱུར་ནས་ནི།། སྲིང་རྗེ་སྐྱེད་པའི།། དེ་ནས་བདག་ལ་བྱིན་བརླབ་[2]
བརྩམ།། ཋ བདག་བྱིན་བརླབ་པའི་[3]རིམ་ཞེས་པ།། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བསྟན་པ་སྟེ།། དེ་ནི་ཆ་
མའི་དེན་དག་གིས།། འཐོབ་པར་འགྱུར་ཀྱི་གཞན་དུ་མིན།། ༡༠ བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་
རིམ།། གང་གིས་རྟེན་པར་མ་གྱུར་པས།། མདོ་སྡེ་རྒྱུད་དང་རྟོག་པ་ལ།། དེ་ཡི་ངལ་བ་དོན་མེད་
འགྱུར།། ༡༡ བདག་ལ་བྱིན་བརླབ་རིམ་ཐོབ་པའི།། གཙོ་བོ་སངས་རྒྱས་ཀུན་བདག་ཉིད།། ཚེ་
འདི་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱས་ནི།། ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་ཐོབ་པར་འགྱུར།། ༡༢ བདག་བྱིན་བརླབ་པའི་
ཏིང་འཛིན་དང་།། དེ་བཞིན་ཧོད་གསལ་བ་ཡི་གནས།། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་ཁུད་པར་གྱིས།།

---

1 **གཙོ་བོ་ས་** ཡེ་དཔལ། སྒར་དཔལ། གསེར་ཟིལ།

2 **བརླབས་** ཡེ་དཔལ། སྒར་དཔལ། གསེར་ཟིལ།

3 **བརླབས་པའི་** ཡེ་དཔལ། སྒར་དཔལ། གསེར་ཟིལ།

བདེན་པ་གཉིས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན།།[1] ༡༣ བདག་ཏྱིན་བརླག་པའི་རིམ་གྱིས་ནི།། འོད་གསལ་བ་ནི་ཐོག་པར་འགྱུར།། དེ་བས་རྟོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱིས།། དང་པོར་བདག་ལ་ཏྱིན་བརླག་བསྟན།། ༡༤ འཕྲོ་གྱན་རང་དབང་མེད་པ་སྟེ།། རང་དབང་དུ་ནི་འབྱུང་མ་ཡིན།། དེ་ཡི་རྒྱུ་ནི་འོད་གསལ་བ།།[2] འོད་གསལ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའོ།། ༡༥ མེམས་གང་གིས་ནི་བྱིས་པ་རྣམས།། འཁོར་བར་འཆིང་བས་བཅིངས་[3]གྱར་པ།། མེམས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་པ།། བདེ་གཤེགས་གནས་སུ་[4] འགྲོ་བར་འགྱུར།། ༡༦ འདིར་ནི་གང་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད།། གང་ཡང་འཆི་བ་ཡོད་མ་ཡིན།། མེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་གནས་པར།། འཁོར་བ་ཉིད་ནི་ཤེས་པར་བྱ།། ༡༧ ‘རྒྱང་གི་སྟོང་བ་མེད་པར་ནི།།’ མེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཟུང་དུ་མེད།། མེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྒྱུར་གྱུར་པ།།’[4] ལས་དང་སྐྱེ་བ་ཀུན་དུ་[5]འབྱུང་།། ༡༨ དེ་ཉིད་རྒྱང་དང་ཡང་དག་ལྡན།། རྣམཤེས་གསུམ་པོ་སྤང་ཡང་ནི།། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་ལུས་སུ་འབྱུང་།། སྐུ་མའི་ལུས་ཞེས་དེ་ལ་བཤད།། ༡༩ དེ་བས་འདི་ལྟར་འགྲོ་བ་ཀུན།། སྐུ་མ་ལྟ་བུར་འདིར་བཤད་དེ།།[6] སྐུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་འཛིན་གནས།། ཐམས་ཅད་དེ་དང་འདྲ་བར་མཐོང་།། ༢༠ གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ཉིད་དང་ནི།། འདུ་ཤེས་དང་ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས།། ལྟ་བ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་།། དེ་བཞིན་ཁམས་ནི་བཞི་པོ་དང་།། ༢༡ མིག་ལ་སོགས་དང་ཡུལ་རྣམས་ཉིད།། ཤེས་པ་ལྟ་པོ་ཉིད་དག་སྟེ།། བྱི་དང་ནང་དུ་རྣམ་བྱེ་བ།། ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མ་ལས་གཞན་མིན།། ༢༢ མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྙན་[7]གྱིས།། སྐུ་མའི་ལུས་ནི་ཤེས་པར་བྱ།། ཁ་དོག་རྣམས་ནི་འཇའ་ལྟ་བུ།། ཁྱབ་པ་ཆུ་ཡི་ཟླ་བས་སོ།། ༢༣ དངོས་དང་དངོས་མིན་ལས་གྲོལ་

---

1 **བདེན་པ་གཉིས་སུ་བསྟན་པ་ནི།། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དབྱེ་བའོ།།** ཚེགས་སྐྱེས

2 **བཅིང་** ཚེ་དཔལ། སྒར་དཔལ། གསེར་ཟིས།

3 **འཁོར་བར་** ཚེགས་སྐྱེས

4 **རྒྱང་གི་སྟོང་བ་མེད་པར་ནི།། མེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྒྱུར་གྱུར་པ།།** གསེར་ཟིས།

5 **ཀུན་ཏུ་** ཚེ་དཔལ། སྒར་དཔལ། གསེར་ཟིས།

6 **བཤད་དོ།།** ཙོ་དཔལ།

7 **གཟུགས་བརྙན་བརྙན་** གསེར་ཟིས།

བ།།[1] རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལེགས་བྱིས་པ།། མེ་ལོང་ཏེ་མ་མེད་པ་ལ།། གཟུགས་བརྙན་གསལ་བར་སྣང་དང་མཚུངས།། ཅ། རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་[1]མཆོག་ལྡན་པའི།། སྐུ་ནི་བལྟ་བས་མི་ངོམས་པ།། སྟོབས་མ་བཟང་པོ་དེ་ལ་བསྟན།།[2] བདག་བྱིན་བརླབ་ཅེས་དེ་བཤད་དོ།། ཅ། སྐུ་མར་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས།། འདི་ཉིད་ཉེ་བར་མཆོན་པ་སྟེ།། ཀུན་རྟོག་བདེན་པའི་སྐུ་མ་ཉིད།། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཡང་དེ།། ཆ། དེ་ཉིད་དྲི་ཟའི་སེམས་ཅན་གྱུར།། རྡོ་རྗེའི་སྐུ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན།། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བདག་ཉིད་དེ།། དེ་བས་བདག་ཉིད་མཆོད་ལ་འཚུག །ཇ་ བདག་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་།། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཉིད།། དེ་བས་ཀུན་ནས་འབད་པ་ཡིས།།[3] བདག་ཉིད་རྟག་ཏུ་མཆོད་པར་བྱ།། ཉ། སྔགས་དང་ཐུག་རྒྱའི་སྦྱོར་བ་དང་།། དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་རྣམ་རྟོག[3]དང་།། སྤྱིན་སྲེག་གིས་མ་ལ་སོགས་[4]ཀུན།། རྟག་ཏུ་སྒྲུབ་མ་བཞིན་དུ་བྱ།། ཊ། ཞི་བ་དང་ནི་རྒྱས་པ་དང་།། དེ་བཞིན་དབང་དང་མངོན་སྤྱོད་དང་།། དགྲ་སོགས་གང་ཅིའང་[5]རུང་བ་ཀུན།། དབང་པོའི་གཞུ་དང་མཚུངས་པར་བྱ།། ཋ། སྐེག་དང་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་དང་།། ཀླུ་དང་རོལ་མོ་སོགས་བསྟེན་དང་།། སྐྱུ་རུལ་རྣམས་ལ་རབ་འཇུག་པ།། ཆུ་ཟླ་དག་དང་མཚུངས་པར་བྱ།། ཌ། གཟུགས་དང་སྒྲ་དང་དེ་བཞིན་ཏེ།། རོ་དང་རེག་བྱ་ཉིད་དག་ལ།། མིག་ལ་སོགས་པ་འཇུག་འགྱུར་བ།། སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཉེ་བར་བརྟག །ཌ། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་དེ་ཉིད་བྱ།། འདིར་ནི་མང་དུ་བཤད་ཅི་དགོས།། རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་གང་གང་དམིགས།། དེ་དེ་སྐྱུ་མ་བཞིན་དུ་བརྟག །[6] ཌཌ མེ་ལོང་གི་ནི་གཟུགས་བརྙན་དང་།། རྨི་ལམ་སྐྱུ་མ་ཆུ་བུར་དང་།། མིག་

---

1 **ཀུན་གྱིས་** ཝེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིངས།

2 **སྟོན།།** ཝེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིངས།

3 **རྣམ་རྟོག་** ཝེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིངས།

4 **གཏོར་མའི་བྱ་བ་** ཨེགས་སྦྱར།

5 **གང་ཡང་** ཝེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིངས།

6 **དེ་དེ་བདག་ཉིད་བཞིན་དུ་བརྟག །** ཨེགས་སྦྱར།

འཕྲལ་མཚུངས་པར་གང་གིས་མཐོང་། དེ་ནི་གཅོ་བོ་ཡིན་པར་བཤད།། ৯৫ མཐོང་བ་དང་
ནི་རེག་པ་[1]ཉིད།། འཇོ་བ་སྐྱེ་མ་རིག་ཅེ།།[2] དམིགས་མེད་ཀུན་རྟོག་དགག་ཏུ་ནི།། སྐྱེ་མ་ལྟ་
བུར་རབ་ཏུ་བཤད།། ৯৫ དབང་པོ་གང་དང་གང་ལམ་སྐྱར།། དེ་དང་དེ་ཡི་རང་བོར་བྱ།། མཉམ་
པར་མ་གཞག་སྟོང་བ་ཡིས།། སངས་རྒྱས་ཀུན་དང་མཉམ་པར་སྟོར།།[3] ৯৬ ཀུན་ཏུ་[4]ཀུན་ནས་
ཐམས་ཅད་དང་།། བདག་ཉིད་རྟག་ཏུ་རྣམ་པ་ཀུན།། སངས་རྒྱས་ཀུན་བདག་དངོས་སྒྲུབ་ནི།།
རང་ཉིད་ཀྱིས་ནི་དེ་མཐོང་འགྱུར།། ৯৭ གཅོ་བོ་བདེ་བ་ཀུན་རང་བཞིན།། སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོ་འཕྲོ་དང་བཞུགས།། གནས་དང་ཟས་དང་གོས་[5]ལ་སོགས།། མཁའ་ལ་[6]སྐད་ཅིག་དག་གིས་
རྣེ་དྲུག།། ৯১ སྤིད་པ་གཅོད་པར་འགྱུར་བ་དང་།། འཕྲོ་ལ་རབ་མཆོག་སྟོན་པར་འགྱུར།། ལྟ་དང་
བཅས་པ་ཀུན་ཀྱིས་མཆོད།། ཡང་དང་ཡང་དུ་ཐུག་བྱེད་འགྱུར།། ৯৫ ཇི་ལྟར་སྟོན་པ་རྟོགས་
སངས་རྒྱས།། འཇིག་རྟེན་ཐན་པར་བཞེད་པས་གཤེགས།། དེ་བཞིན་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ནི།།
སྐྲ་ཚོགས་ཡེ་ཤེས་རྟེས་སུ་སྤྲུག།[7] ৯০ རྟོ་རྟེ་སེམས་དཔའ་མཆོག་པས་ནི།། བསྐྱབ་པར་མི་བྱ་
ཞེ་ཡང་མེད།། བདེ་ཆེན་ཐུག་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ནི།།[8] རང་ཉིད་རྟེས་སུ་འབྱབ་པར་[9]འགྱུར།། ৯৭ ལས་
དང་ཉོན་མོངས་ལས་ཅན་ལུས།།[10] བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད།། སྨིག་རྒྱུ་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་དང་།།
དེ་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་དག་དང་མཚུངས།། ৯৭ འདི་འདྲའི་ཉིང་འཛིན་མི་མེད་པས།། དངོས་པོ་ལ་

১ **རེགས་པ་** པེ་དཔར། སྡེ་དགར། གསེར་ཟིས།
২ **ཏོ།།** ཅོ་དཔར།
৩ **དེ་དེ་སྐྱུ་མའི་རང་བཞིན་ཏེ།། ཡང་དག་མཉམ་བཞག་སྟོང་བ་ཡིས།། ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་རང་བཞིན་སྟོར།།** ལེགས་སྦྱར།
৪ **ཀུན་ཏུ་** པེ་དཔར། སྡེ་དགར། གསེར་ཟིས།
৫ **བཀྲང་བ་** ལེགས་སྦྱར།
৬ **ལས་** ལེགས་སྦྱར།
৭ **སྐྲ་ཚོགས་ཡེ་ཤེས་དོན་བསྟུའི་ཕྱིར།།** ལེགས་སྦྱར།
৮ **ཐམས་ཅད་ནི།།** ལེགས་སྦྱར།
৯ **བསྐྱབ་པར་** པེ་དཔར། སྡེ་དགར། གསེར་ཟིས།
১০ **ཉོན་མོངས་ལས་ལམ་ལུས་དང་ནི།།** ལེགས་སྦྱར།

ནི་ཉེར་དམིགས་ཏེ།། འདོད་ཆགས་སྤྲ་ཚོགས་སྐྱེས་པ་རྣམས།། དེ་དག་སྤྲུ་མའི་སྐན་གྱིས་[1]
གསོ་ཀྱི། ༩ བདག་བྱིན་བརླབ་པའི་མན་ངག་དག །གང་གིས་བླ་མ་ལས་མ་བསྒྲུབས།།[2] རྟག་
དང་ཆད་པ་ལ་དམིགས་པས།། མི་དེ་ཕྱིར་ལྷོག་འགྱུར་བ་ཡིན།།[3] ༡༡ མཚོད་པ་ཐམས་ཅད་
སྤངས་ནས་ནི།།[4] བླ་མ་ལ་མཚོད་ཡང་དག་བརྩམ།།[5] དེ་མཉེས་པས་ནི་ཀུན་མཁྱེན་པའི།། ཡེ་
ཤེས་མཚོག་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར།། ༡༤ བླ་མེད་བྱེད་པ་སྟོབ་དཔོན་ཀྱི།། རྟོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་
མཚོད་བྱས་ནས།། དེ་ཡི་བསོད་ནམས་མ་བྱས་ཅི།། དཀའ་ཐུབ་མ་བསྟེན་[6]གང་ཞེག་ཡོད།། ༡༦
དེ་ཉིད་མི་ཟད་འདོད་པ་ཡིས།། ཤིན་ཏུ་དགའ་བ་གང་དང་གང་།། ཤིན་ཏུ་ཁྲད་པར་ཅན་ཉིད་
དེ།།[7] དེ་དང་དེ་ནི་བླ་མར་[7] དབུལ།།[8] ༡༧ སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ནི་སྟོག་པ་འཛོག །སྟོབ་དཔོན་གྱིས་
ནི་འཇིགས་པ་[9]སེལ།། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ནི་སྨྲ་བསྟལ་གྱི།། རྒྱ་མཚོའི་འཇིགས་[10]ལས་ཐ་
རོལ་བསྒྲལ།།[11] ༡༨ གང་ཞེག་ང་རྒྱལ་གྱིས་སྨགས་ཤིང་།། ཡང་དག་རིམ་པ་སྐུན་འབྱིན་
དང་།།[12] དེ་ཉིད་ཚོས་ལ་བརྟས་བཅས་[12]པ།། དེ་ལས་དེ་ཉིད་བསྟན་མི་བྱ།། ༡༩ བླ་མ་ལ་ཀྱས་
བདེན་པར་སྨྲ།། རྣམ་པར་མཁས་ཤིང་རྒྱུད་གཅིག་[13]ལ།། དམ་ཚིག་སྲོད་པ་བསྲུང་བ་དག །

---

1 **སྐྱན་གྱི་** པེ་དཔར། སྡེ་དགར། གསེར་ཟིལ།

2 **བསྒྲུབ།།** པེ་དཔར། སྡེ་དགར། གསེར་ཟིལ།

3 **དེ་ནི་སྐབས་ཡང་ཕྱིར་ལྷོག་འགྱུར།།** ཞེགས་སྐྱེས།

4 **ཡོངས་སྤངས་ནས།།** ཞེགས་སྐྱེས།

5 **རྩོམ།།** པེ་དཔར། སྡེ་དགར། གསེར་ཟིལ།

6 **མ་བསྟེན་** པེ་དཔར། སྡེ་དགར། གསེར་ཟིལ།

7 **བླ་མ་** པེ་དཔར། སྡེ་དགར། གསེར་ཟིལ།

8 **དབུལ།།** པེ་དཔར། སྡེ་དགར། གསེར་ཟིལ། ཞོ་དཔར། ཅོ་དཔར། པེ་དཔར། སྡེ་དགར། གསེར་ཟིལ།

9 **སྐྱོབ་** པེ་དཔར། སྡེ་དགར། གསེར་ཟིལ།

10 **འཇིགས་པ་** པེ་དཔར། སྡེ་དགར། གསེར་ཟིལ།

11 **བསྒྲལ།།** པེ་དཔར། སྡེ་དགར། གསེར་ཟིལ།

12 **བཅས་པ་** པེ་དཔར། སྡེ་དགར། གསེར་ཟིལ།

13 **གཅིག་** པེ་དཔར། སྡེ་དགར། གསེར་ཟིལ།

རིམ་པ་དེ་ལ་བསྟན་པར་བྱ།། ༥༠ བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་རིམ་པ་སྒོམ་དགོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་མཛད་པ་སྟེ་རིམ་པ་གསུམ་པའོ།། །།

ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་པས།། རྟོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཐུགས་བྱས་ཏེ།། བཞི་པ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི།། རིམ་འདི་བདག་གིས་བཤད་པར་བྱ།། ༡ འདི་ནི་རང་བྱུང་བཅོམ་ལྡན་འདས།། གཅིག་བུ་བདག་ཉིད་ཆེ་བའི་[1]ལྟ།། མན་ངག་རྣམས་ནི་རབ་སྟེར་བས།། རྟོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་དེ་བས་ལྟག ། ༢ དེ་ནི་ཡང་དག་མཉེས་བྱས་ཏེ།། ལོ་འམ་ཡང་ན་ཟླ་བ་ལ།། ཟླ་མ་དེ་ནི་མཉེས་བྱས་ལ།། ཅི་ནུས་པས་ནི་མཆོད་པར་བྱ།། ༣ ཅི་འབྱོར་པ་ཡི་ཐུག་རྒྱ་ནི།། ལེགས་པར་བསྟན། ལ་དབུལ་བ་ཞིང་།། ཚོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་སུ་ནི།། ཚ་གྲི་ཏེ་བཞིན་མཆོད་པར་བྱ།། ༤ དེ་ནས་འདོད་ཡོན་ལྔ་སྤྲོད་པས།། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་མཉེས་གྱུར་ཏེ།། སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚོ་གཡིས།། སྔང་བ་དག་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱ།། ༥ བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རབ་འབད་པས།། ཀ་ལ་ཁ་སོགས་དག་ཏུ་གཞག །[2]སློབ་མ་བཟང་ལ་ཟླ་མ་ཡིས།། བཅེ་བས་ནམ་ཡེད་དུས་དབང་བསྐུར།། ༦ དབང་བསྐུར་ཡང་དག་ཐོབ་ནས་ནི།། ཐོ་རངས་ཀྱི་ནི་དུས་སུ་ཡང་།། སློབ་མས་ཐལ་སྦྱར་ཟླ་མ་ལ།།[3] མཆོད་ཅིང་བསྟོད་པས་མཉེས་པར་བྱ།། ༧ ཁམས་གསུམ་ལས་ནི་རྣམ་གྲོལ་ཞིང་།། ནམ་མཁའ་དང་ནི་མཉམ་གྱུར་ལ།། འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་གོས་པ།། དམིགས་མེད་ཁྲོད་ལ་བྱག་འཚལ་ལོ།། ༡ ཟུང་འོ་རྣམས་དང་ཁམས་རྣམས་དང་།། སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ལ་མི་བརྟེན་ཅིང་།། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་རྣམ་གྲོལ་བ།། དམིགས་མེད་ཁྲོད་ལ་བྱག་འཚལ་ལོ།། ༈ རྣམ་རྟོག[3]མེད་ཅིང་ཀུན་རྟོག་མེད།། ཐུགས་ནི་རབ་ཏུ་མི་གནས་པ།། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡི་ཐུགས།། དམིགས་མེད་ཁྲོད་ལ་བྱག་འཚལ་ལོ།། ༡༠ ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་གནས་མེད་ཅིང་།། སྤྲོས་མེད་གོས་པ་མེད་

---

1 ལྟག་པའི་ ལེགས་སྦྱར།

2 **བཞག །** ཝེ་དཔར། སྡེར་དཔར། གསེར་ཟིས།

3 **རྣམས་རྟོག** སྡེར་དཔར།

པ་ལྟར།། མཁའ་དང་མཉམ་པའི་ཐུགས་མངའ་བ།། དམིགས་མེད་ཁྲོད་ལ་བྱག་འཚལ་ལོ།། ༡༡ ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་ཅན།། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་ལྟ་བར་འཚལ།། སྟོབ་མས་ཐལ་སྦྱར་བླ་མ་ལ།། བསྟོད་ནས་སྨན་ཡང་བསྐུལ་བར་བྱ།། ༡༢ ལས་དང་སྐྱེ་ལས་རྣམ་གྲོལ་ཞིང་།། སྡུང་བ་གསུམ་པོ་སྤངས་པ་ཡི།། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་མཐོང་བར་[1]ནི།། མགོན་པོ་ཆེན་པོ་བདག་འཚལ་ལོ།།[2] ༡༣ སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཆེ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་གནས།། རྡོ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་བླ་ན་མེད།། སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བདག[3]འཚལ་ལོ།། ༡༤ ཐོག་མཐའ་མེད་ཅིང་ཞི་བ་དང་།། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་རྣམ་སྤྲོང་ཞིང་།། ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་སྤྲོང་བ།། རྡོ་རྗེ་ཆེན་པོ་བདག[4]འཚལ་ལོ།། ༡༥ དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་ཡང་དག་པ།། བརྗོད་པས་རྣལ་འབྱོར་པས་མཉེས་བྱ།། སྙིང་རྗེ་སྟོབ་མ་ལ་བསྐྱེད་དེ།། དེ་ནས་རིམ་པ་འདི་ཉིད་བཅོམ།། ༡༦ མཚན་མོ་སྣང་བའི་ཚ་སྐེ་གསལ་བ་[5]ཉེ་མའི་ཟེར་འགྲེད་སྣང་བ་མཆེད་པ་ཡིན།། མཚམས་ནི་སྣང་བ་ཐོབ་པར་རང་གི་རང་བཞིན་རྣམས་ཀྱིས་ལན་ཅིག་མིན་པར་འགྲོ།། མཚན་མིན་ཉིན་པར་མ་ཡིན་མཚམས་མིན་གང་ཞེག་རང་བཞིན་རྣམས་དང་རྣམ་བྲལ་བ།། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སྤྱད་ཅིག་ཡིན་པར་བླ་མ་མཆོག་བཤད་རྣལ་འབྱོར་པ་ཉིད་ཡུལ།། ༡༧ མཚམས་ཀྱི་མཐའ་ནི་ཤེས་མིན་སྐུན་ནག་ཚོགས་ནི་མ་ལུས་གང་དུ་འདས་པ་དང་།། ཇི་སྲིད་ཉི་མ་མཁའ་[6]སྤྱད་ཅིག་འདིར་ནི་ཏེ་མེད་ཡང་དག་མཐའ་དུ་བཤད།། སྟོབ་དཔོན་མཆོག་ནི་རབ་རིབ་བྲལ་བས་སྟོབ་མ་ལ་ནི་ཕྱི་རོལ་བྱང་ཆུབ་བསྟན།། ནང་གི་བདེ་བ་རྟོག་བྲལ་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སྤྱད་ཅིག་དག་གིས་ཐོབ་པར་འགྱུར།། ༡༨ ཐ་

---

๑ **མཐོང་བ་** ཝེ་དཔར། སྡུར་དཔར། གསེར་ཟིམ།

๓ **བདག་ཕྱག་འཚལ།།** ཝེ་དཔར། སྡུར་དཔར། གསེར་ཟིམ།

๓ **བདག་ཕྱག་** སྡུར་དཔར།

๔ **བདག་ཕྱག་** སྡུར་དཔར།

๕ **གསལ་བའི་** ཝེ་དཔར། སྡུར་དཔར། གསེར་ཟིམ།

๖ **ཉི་མཁའ་** སྡུར་དཔར།

མར་འབྱུང་དང་ཐོག་མར་འབྱུང་བའམ།། དབུས་མིན་འབྱུང་བའམ་དབུས་སུ་འབྱུང་བའམ།། མཐའ་མིན་[1]འབྱུང་བའམ་མཐར་ནི་འབྱུང་བ་རྣམས།། དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་དམ་པས་གསུངས།། ༡༥ གང་ཟུ་འགྲོ་བ་དང་ནི་འོང་མེད་ཅིང་།། ཟད་དང་འཕེལ་མེད་དོར་དང་དོར་མེད་མིན།། ངོ་མཚར་གཟུགས་ཅན་ཡིན་ཞིང་ངོ་མཚར་མིན།།[2] གནས་པར་འགྱུར་མིན་སྣང་ཟུ་འགྲོ་བ་མིན།། ༡༦ གང་ཞིག་ཡོད་དང་མེད་པའི་ཐ་སྙད་རྣམས་དང་བལ།། བསོད་ནམས་གཟུགས་མིན་སྟེག་པའི་གཟུགས་མ་ཡིན།། བསོད་ནམས་སྟེག་གི་བདག་མིན་མཚོག་གྱུར་པ།། དེ་ནི་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས།། ༡༧ རྟལ་འབྱོར་པས་ནི་[3]དེ་ལྟའི་དེ་ཉིད་ཐོག།། རྒྱུ་དང་མི་རྒྱའི་བདག་ཉིད་འགྲོ་གཉེན་[4]གཅིག །ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་མི་ཡི་སེང་གེ་གང་།།། མི་ཟད་ལུས་ཐོབ་མ་ལུས་འགྲོ་བའི་རྒྱུ།། ༡༨ དེ་ནི་ཡོན་ཏན་[5]ལུས་ཀྱང་དྲང་པོ་ཡིན།། སྨན་[6]ལ་གནས་མེད་བྱང་ཀྱང་གནས་པ་ཡིན།། དེ་ནི་མིག་བཙུམས་བྱང་ཀྱང་རྣམ་རྒྱས་ཡིན།། དེ་ནི་མཉམ་མ་བཞག་[7]ཀྱང་མཉམ་གཞག་ཡིན།། ༡༩ དེ་ནི་ཚོག་དང་ལྡན་ཡང་བརྗོད་བལ་ཡིན།། དེ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ལྡན་ཡང་གཟུང་བལ་ཡིན།། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་མཚོན་ཡང་གཞན་བལ་འབྱུར།། གང་ཞིག་དེ་ཉིད་རྟོགས་ཤིང་ཉེས་ཀུན་ཟད།། ༢༠ མན་ངག་ཐོབ་བའི་སློབ་མ་ཡིས།། དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་རྣམ་གཉིས་བསྟབ།། རིལ་ཐོང་འཇོག་བའི་རིམ་བ་དང་།། དེ་བཞིན་རྗེས་སུ་གཞིག་བའོ།།[8] ཇི་སྲིད་སྐྱེ་གང་ཕྱིན་བའི་བར།། རྣལ་འབྱོར་ཡང་

---

๑ **མཐའ་མེད་** ཝེ་དཔར། སྡུར་དཔར། གསེར་ཟིས།

๓ **ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་གཟུགས་ནི་མཚར་གཟུགས་མིན།།** ཝེགས་སྦྱར།

๓ **བར་ནི་** ཝེ་དཔར། སྡུར་དཔར། གསེར་ཟིས།

๔ **གཉེར་** ཝེ་དཔར། སྡུར་དཔར། གསེར་ཟིས།

๕ **ཡོ་བའི་** ཝེ་དཔར། སྡུར་དཔར། གསེར་ཟིས།

๖ **བསྨྱན་** སྡུར་དཔར།

๗ **གཞག་** ཝེ་དཔར། སྡུར་དཔར། གསེར་ཟིས།

๘ **མགོ་ནས་ཤུང་བའི་བར་དག་གམ།།** ཝེགས་སྦྱར།

དག་མཐའ་ལ་འཇུག །རིལ་པོར་འཛོད་པ་ཞེས་བཤད་དོ།།[1] ཀ༦ རྒྱུ་བ་དང་ནི་མི་རྒྱུ་ཉིད།། དང་པོ་འོད་གསལ་བར་བྱ་སྟེ།། ཐི་ནས་དེ་བཞིན་བདག་ཉིད་བྱེད།། རྣེས་སུ་གཞིག་པའི་[2]རིམ་པ་ཡིན།། ཀ༧ དབུགས་ཀྱི་[3]རླུང་ནི་མེ་ལོང་ལ།། ཇི་ལྟར་ཀུན་དུ་[4]སིམ་གྱུར་པ།། དེ་བཞིན་རྣལ་འབྱོར་ཡང་དག་མཐར།།[5] ཡང་དང་ཡང་དུ་འཇུག་པར་བྱེད།།[6] ཀ༡ འཁོར་དང་འདུག་དང་ཉལ་དང་ཟླ་ བེག་བཙུམས་འབྱེད་དང་དགོད་པ་ནི།། བསམ་གཏན་སྟོང་བ་འདི་ཡིས་ནི།། དེ་ཉིད་རིག་པ་རྟག་ཏུ་གནས།། ཀ༥ གཟུགས་བཅས་འོད་ཟེར་དེ་དང་དེ།། རྣམ་ཤེས་རླུང་དང་ལྡན་པ་ཡི།། བདག་ཉིད་བརླབ་པའི་རིམ་གྱིས་ཀྱང་།། སེམས་ཅན་དོན་དུའང་འགའ་[7]འགྱུར།། ཀ༠ ཇི་ལྟར་དང་བའི་ཆུ་ཤྲུང་ལས།། ཉ་དག་སྐྱུར་དུ་ལྡང་བ་ལྟར།། དེ་བཞིན་ཐམས་ཅད་སྟོང་གསལ་ལས།། སྐྱེ་འཕྲལ་དུ་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར།། ཀ༩ རིགས་ལྔའི་སངས་རྒྱས་ལ་སྟོས་[8]པའི།། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་བརྟག་པ་ནི།། འོད་ཟེར་ལྔ་ཡི་[9]འབྱུང་བ་དག །ནམ་མཁའི་འཇའ་ཚོན་དག་དང་མཚུངས།། ཀ༨ ཕྱག་རྒྱ་འཆིང་བར་བྱེད་པའམ།། གལ་ཏེ་གསང་སྔགས་རྣོས་པའམ།། གང་གཞན་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་ནི།། ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་གཞི་ལ་གནས།། ཀ༨ ཐམས་ཅད་ཟ་ཞིང་ཀུན་ལ་སྤྱ།།[10] ཀུན་ལ་ཕྱག་བྱེད་ཀུན་དུ་[11]འགྲོ།། ཐམས་ཅད་བྱེད་པའི་མཚན་མ་ཅན།། ཐམས་ཅད་སྟོང་པས་འབྲུབ་

---

[1] **བཤགདེ།།** སྔོན་དཔལ།

[2] **གཞག་པའི་** སྡེ་དཔལ། ཅོ་དཔལ།

[3] **དབུགས་ཀྱི་** པེ་དཔལ། སྔོན་དཔལ། གསེར་ཟིལ།

[4] **ཀུན་ཏུ་** པེ་དཔལ། སྔོན་དཔལ། གསེར་ཟིལ།

[5] **མཐའ།།** པེ་དཔལ། སྔོན་དཔལ། གསེར་ཟིལ།

[6] **བར་བྱ།།** ལེགས་སྦྱར།

[7] **ལན་འགར་** པེ་དཔལ། སྔོན་དཔལ། གསེར་ཟིལ།

[8] **བསྟོས་** པེ་དཔལ། སྔོན་དཔལ། གསེར་ཟིལ།

[9] **ལྔའི་ནི་** པེ་དཔལ། སྔོན་དཔལ། གསེར་ཟིལ།

[10] **བསྤྱ།།** པེ་དཔལ། སྔོན་དཔལ། གསེར་ཟིལ།

[11] **ཀུན་ཏུ་** པེ་དཔལ། སྔོན་དཔལ། གསེར་ཟིལ།

པར་འགྱུར།། ༡༩ བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་དོན་དམ་ཞེས་བྱ་བ།། སྐལ་བཟང་སློབ་མ་བཟང་པོས་ མནན་ངག་ཐོབ།། ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་མེ་ཏོག་འཇོག་པ་ཡི།། ཏླ་མ་ལས་ནི་[1]སྣང་ཡང་བླང་བར་ བྱ།།ཅ།། དངོས་པོ་ཀུན་དང་རྟག་བྱལ་ཞིང་།། ཤུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་།། གཟུང་དང་ འཇིན་པ་རྣམ་སྤངས་པ།། ཚོས་བདག་མེད་དང་མཉམ་མེད་པ།། རང་སེམས་གཟོད་ནས་[2]མ་ སྐྱེས་པ།། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད།། དེ་ནས་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཡོན།། ཏླ་མ་ལ་ནི་དབུལ་ བ་སྟེ།། རིན་ཆེན་ཁྲིམ་དང་བྲང་པོ་རྣ།། ཡུལ་དང་མལ་སྟན་དག་དང་ནི།། ཅ།[3] བན་པོ་ མོ་[4]ཆུང་མ་སྤུགཱ། བུ་མོ་ཤེས་ཉུ་ཡིད་འོང་དང་།། གང་གིས་བདག་ཉང་དབུལ་བ་ན།། ལྷག་མ་ རྣམས་ལྟ་སྨོས་ཅི་དགོས།། ཅ།ི སྨོན་དགོན་ལ་ནི་ཏིན་ཧོག་ཏེ་མེད་བརྟན་པའི་ཏྲོ་ལྷན་དངོས་ ཀུན་བདག །གསལ་དག་ཤེས་ཉུ་ཐ་མཚོག་ཞེའི་རང་བཞིན་སངས་རྒྱས་སྐུ་ངན་འདས་པའི་ ཁམས།།ཀ། གཉིས་མེད་རྟོག་བལ་རྟག་ཏུ་བདེ་བའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་པས་བསྒོམ་ བྱ།། བསོད་ནམས་བསོད་ནམས་མིན་གྱོལ་རང་ཉིད་འཇིར་ནི་བཅོམ་ལྡན་རྟེ་རྣེ་མེམས་དཔའ་ འགྱུར།།ཁ། མཚོག་ཏུ་གསང་བའི་བདེ་བ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་པ་སྟེ་སྨོན་དགོན་གྱུ་ སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་མཛད་པ་སྟེ་[5]རིམ་པ་བཞི་པའོ།། ।।

མགོན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀུན་བདག་ཉིད།།[6] གཉིས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་སྤངས་ལ།། ཐུག་ འཚལ་ནས་ནི་བྱང་འཕྲུག་པའི།། རིམ་པ་ཐ་མ་བྱེ་བར་བྱ།།[7] ༡ འཁོར་བ་དང་ནི་སྡུ་ངན་འདས།། རྟོག་པ་གཉིས་པོ་སྤངས་པས་ན།། གང་དུ་དངོས་པོ་གཅིག་གྱུར་པ།། རྣང་དུ་འཕྲུག་ཅེས་དེ་ལ་

---

๑ **ལས་དངོས་** ལེགས་སྦྱར།

๒ **གཟོད་ནས་** ལེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིས།

๓ **བན་དང་** ལེགས་སྦྱར།

๔ **བན་ཐོ་བན་** སྡེ་དཔར།

๕ **མཛད་པའི་** ལེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིས།

๖ **མགོན་པོ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བདག་ཉིད།།** ལེགས་སྦྱར།

๗ **རིམ་པ་མཚོག་ནི་ཡང་དག་པའོ།།** ལེགས་སྦྱར།

བཤགས།། ཅ ཀུན་ཉོན་མོངས་དང་[1]རྣམ་པར་བྱང་། དོན་དམ་ཉིད་དུ་ཤེས་ནས་ནི། གང་གིས་གཅིག་ཏུ་ཤེས་སྙམ་[2]པ། དེ་ཡིས་རྒྱང་དུ་འདུག་པར་ཤེས། ཆ དངོས་པོ་རྣམ་བཅས་ཀུན་རྟོག་དང་།། དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོག་པ་དག །རྣལ་འབྱོར་བས་ནི་ཅིག་ཅར་སྤྱོད། དེ་ནི་རྒྱང་འདུག་ཤེས་པའོ།། ཉ གཟུང་བ་དང་ནི་འཛིན་པ་ཞེས། རྣམ་གཉིས་བློ་ནི་ཡོད་མིན་གྱི། གང་ཟུ་མི་བྱེད་བློ་ཡོད་[3]པ།། དེ་ནི་རྒྱང་འདུག་ཅེས་བྱར་བཤད། ཇ རྟག་དང་ཆད་པའི་བློ་དག་ནི། གང་གིས་སྣང་རྣམ་གནས་གནས་པ་ཡི།[4] རྒྱང་ཟུ་འདུག་པའི་རིམ་འདི་ཡི། དེ་ཉིད་ཤེས་ཏེ་[5]མཁས་པ་ཡིན། ཉ ཤེས་རབ་སྣིང་རྗེ་གཅིག་པར་ནི། ཤེས་ནས་གང་ཟུ་[6]འདུག་སྙམ་པ། རྒྱང་འདུག་ཅེས་བྱར་བཤད་པ་སྟེ། རིམ་འདི་སངས་རྒྱས་སྲོལ་ཡུལ་ལོ། ཌ ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྣྲོམས་འདུག་པར། ཐམས་ཅད་བསྡུས་ལས་ཤེས་སྙམ་པ། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་གང་ཟུ་གནས། དེ་ནི་རྒྱང་ཟུ་འདུག་པར་འགྱུར། ཎ གང་ཟུ་ལྷག་མར་བཅས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ལྷག་མ་མེད་པ་ཞེས། འདི་ལྟའི་རྟོག་པ་མེད་གྱུར་པ། དེ་ནི་[7]རྒྱང་ཟུ་འདུག་པའོ། ཏ གང་ཟུ་གང་ཟག་བདག་མེད་དང་། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་དག་གི །རྟོག་པ་གཉིས་ལས་རྣམ་གྲོལ་བ།།[8] རྒྱང་ཟུ་འདུག་པའི་མཚན་ཉིད་དོ།། ༡༠ དེ་ཉིད་ཤེས་པའི་རིམ་ཤེས་ཤེས་ནས། བདག་བྱིན་བརླབ་པའི་ཞོད་གསལ་ལ། དེ་ཉིད་ལ་ནི་འདུས་པ་གང་། རྒྱང་ཟུ་འདུག་པའི་རིམ་འདི་ཡིན།། ༡༡ རིལ་པོར་[9]འཇོག་དང་རྗེས་གཞིག་[10]དང་། འདུག་དང་དེ་བཞིན་གནས་

---

১ **ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་** ལེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིས།

২ **སྙོར་ཤེས་** ལེ་དཔར། སྡེ་དཔར། གསེར་ཟིས། ལེགས་སྦྱར།

৩ **མི་སྤྱོད་ཡོད་གྱུར་པ་** ལེགས་སྦྱར།

৮ **སྲོལ་ནས་རབ་འདུག་པ།།** ལེགས་སྦྱར།

৫ **དེ་ཉིད་ཤེས་དེ་** ལེགས་སྦྱར།

৬ **རབ་ཏུ་** ལེགས་སྦྱར།

৭ **དེ་ཤེས་** ལེགས་སྦྱར།

১ **ཆོས་བདག་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཡི།། རྟོག་པ་ཡིས་ནི་དབེན་གྱུར་པ།།** ལེགས་སྦྱར།

৫ **རིམ་པོར་** ལེ་དཔར།

১০ **རྗེས་ཞིག་** སྡེ་དཔར། ཅོ་དཔར།

པ་དང་། དེ་ནས་གང་དུ་ལྡང་གྱུར་པ། མཉམ་གྱུར་ཟུང་དུ་འཇུག་པའོ། ༡༦ ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་དག །སོ་སོའི་ཚར་ནི་ཤེས་གྱུར་པ། གང་དུ་ཡང་དག་འཇེས་གྱུར་པ། ཟུང་དུ་འཇུག་པར་དེ་བཤད་དོ། ༡༧ དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་ཉིད་དང་། གང་དུ་ལྡང་བར་གྱུར་པ་ནི། ཟུང་དུ་འཇུག་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། མི་ཟད་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་གནས། ༡༩ གཉིད་ལོག་དང་ནི་སད་པ་སྟེ། གནས་སྐབས་དེ་གཉིས་སྣང་བ་ནི། གཉིད་ལོག་སད་དང་རྣམ་བཅུ་བ།[1] ཟུང་འཇུག་ཡིན་པར་སྟོན་པས་གསུངས། ༢༥ མཉམ་པར་བཞག་དང་མ་བཞག་པ། གང་ལ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་མེད། དངོས་དང་དངོས་མེད་རྣམ་སྣང་བ། རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་ཟུང་འཇུག་གནས། ༢༦ དྲན་དང་མི་དྲན་ལས་གྲོལ་ཞིང་། རྟག་ཏུ་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན། རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་འདོད་བཞིན་སྤྱོད། ཟུང་འཇུག་རིམ་པ་ལ་གནས་པའོ། ༢༧ ཚགས་དང་ཚགས་མིན་ལས་གྲོལ་ཞིང་། མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་ལུས་དང་ལྡན། འཕོ་བ་སྤེད་དུ་གནས་བྱེད་པ། ཟུང་འཇུག་རྣམ་པར་བསྒོམ་པའོ། ༢༨ བྱ་བ་དང་ནི་བྱེད་པ་དང་། མི་ཟུད་པ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད།[2] གནས་གང་[3]རྣལ་འབྱོར་པསེའུ་ལ། ཟུང་དུ་འཇུག་པར་དེ་བཤད་དོ། ༢༩ བསྒེད་པའི་རིམ་པ་འདི་གཅིག་ཡིན། གཞན་ཡང་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་དག །[4]གཉིས་པོ་གང་དུ་གཅིག་གྱུར་པ། དེ་ནི་ཟུང་དུ་འཇུག་པར་བཤད། ༣༠ ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལྷ་དང་ནི། འདིར་ནི་མ་དག་པར་གྱུར་[5]ཞེས། གང་ཞིག་མི་ཟུད་པར་རྟོག་པ།[6] གང་ཡིན་དེ་ནི་ཟུང་འཇུག་པའོ། ༣༡ གཟུགས་ཅན་དང་ནི་གཟུགས་མེད་ཅེས། རྟོག་པ་གཉིས་པོ་སྣང་བས་ན།[7] གང་ཞིག་ཞི་རྟོགས་རྣལ་འབྱོར་དབང་། དེ་ནི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་

---

๑ **གྲོལ་བ།།** གསེར་ཟིས།

๓ **རང་བཞིན་མི་སྤྱོད་བྱས་ནས་སུ།།** ལེགས་སྦྱར།

๓ **གནས་དང་** པེ་དཔར། སྡེ་དགེ། གསེར་ཟིས།

๔ **སྒྱེས་ཟིན་རིམ་པ་** ལེགས་སྦྱར།

๕ **འགྱུར་** པེ་དཔར། སྡེ་དགེ། གསེར་ཟིས།

๖ **རྟོགས་པ།།** པེ་དཔར། སྡེ་དགེ། གསེར་ཟིས།

๗ **སྣང་བ་ནས།།** པེ་དཔར། སྡེ་དགེ། གསེར་ཟིས།

བའོ།། ཀཀ དེ་ལྟར་[1]གང་གནས་རྣལ་འབྱོར་བའོ།། རྒྱང་འདྲུག་རིམ་ལ་གནས་པ་སྟེ།། དེ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་དེ་ཉིད་མཐོང་།། སྣ་ཚོགས་འཇིན་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན།། ཀཁ སྣུ་འཕྱལ་དུ་བས་མངོན་སངས་རྒྱས།། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་སོན།། བྱ་བ་བྱས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཆེ།། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་གནས།། ཀག དེ་ཉིད་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཏེ།། མི་གནས་མྱ་ངན་འདས་པ་ཡིན།། སངས་རྒྱས་རྣོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་ཉིད།། དེ་བཞིན་ཀུན་གྱི་དབང་ཕྱུག་ཡིན།། ཀང རོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་[2]ཏིང་འཛིན་ཡང་།། རྗོགས་པའི་རིམ་གནས་དེ་ཉིད་དེ།།[3] སྣུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་འཛིན་དང་།། གཉིས་སུ་མེད་པར་དེ་བཤད་དོ།། ཀཅ སྒྲ་[4]གང་སྐྱེ་མེད་ལ་སོགས་པ།།[5] གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་སྟོན་པ་རྣམས།། ཐམས་ཅད་ཡིད་ཚོག་ཡིན་ཏེ།། དེར་ནི་གཞན་དག་མེད་པར་བཤད།། ཀཆ གཏུམ་གྱང་གི་བྱེ་སྟེད་ཀྱི།། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་འདི་དག་ཉིད།། ཐུགས་ཆུད་ཡོད་མེད་ཐོག་སྐྱབས་པ།། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་སྐྱབ།།[6] ཀཇ རྒྱང་འདྲུག་གོ་འཕང་[7]ལ་གནས་པའི།། སྟོབ་བཞིན་པ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་ཆེ།། རྒྱང་དུ་འདྲུག་པ་བསྒོམས་གྱུར་པས།། སྟོང་པའང་དེ་དང་གཉིས་སུ་མེད།། ཀཉ རྡེ་ལྟར་བདག་ཉིད་དེ་བཞིན་དགྲ།། ཆུང་མ་དེ་བཞིན་མནའ་མ་དང་།།[8] རྡེ་ལྟར་སྐད་འཚོང་དེ་བཞིན་མ།། རྡེ་ལྟར་བྲམ་ཟེ་དེ་བཞིན་གདོལ།། ཀཊ རྡེ་ལྟར་པགས་པ་དེ་བཞིན་གོས།། རྡེ་ལྟར་རིན་ཆེན་ཕུབ་མ་དང་།། རྡེ་ལྟར་ཚང་དང་[9]དེ་བཞིན་གཅི།། རྡེ་ལྟར་བཟའ་བ་དེ་བཞིན་བཤད་།།[10] ཀཋ རྡེ་ལྟར་དྲི་བཟང་

---

๑ **དཔལ་** སྡེ་དགེ།

๓ **ལྟ་བའི་** པེ་དཔེར། སྡེ་དགེར། གསེར་ཟིལ།

๓ **རིམ་པ་ཉིད་དང་ནི།།** ཞེགས་སྦྱར།

๔ **མི་གནས་སྒྲ་** པེ་དཔེར། སྡེ་དགེར། གསེར་ཟིལ།

๕ **སྒྲ་ལ་མེད་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ།།** ཞེགས་སྦྱར།

๖ **གྲུབ།།** པེ་དཔེར། སྡེ་དགེར། གསེར་ཟིལ།

๗ **གོ་འཕང་** པེ་དཔེར། སྡེ་དགེར། གསེར་ཟིལ།

๘ **བྱ་མོ་དང་།།** ཞེགས་སྦྱར།

๙ **ཚང་དག་** པེ་དཔེར། སྡེ་དགེར། གསེར་ཟིལ།

๑๐ **བཤད།།** པེ་དཔེར། སྡེ་དགེར།

གཟུང་དག །དེ་བཞིན་བཤད་ལས་བྱུང་བའི་ཏེ།། རྡེ་ལྟར་བསྟོད་པ་བྱེད་པའི་ཚེགཔ །དེ་བཞིན་དུ་ནི་སྨོད་པའི་ཚེགཔ ། ཀཀ དགག་པོ་རྟོ་རྡེ་ཅན་དེ་བཞིན།། རྡེ་ལྟར་ཉིན་མོ་དེ་བཞིན་མཚན།། རྡེ་ལྟར་[1]རྣེ་ལམ་དེ་བཞིན་མཐོང་།། རྡེ་ལྟར་འཇིག་པ་དེ་བཞིན་གནས།། ཀཁ རྡེ་ལྟར་བདེ་བ་དེ་བཞིན་སྤྲུགྷ། རྡེ་ལྟར་སྐང་བ་དེ་བཞིན་བྱ།།[2] མནར་མེད་མཐོ་རིས་དེ་བཞིན་ཏེ།། དེ་བཞིན་སྟིག་དང་བསོད་ནམས་སོ།། ཀཅ དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ཡེ་ཤེས་ཅན།།[3] དོགས་པ་[4]མེད་པར་ཐམས་ཅད་བྱེད།། སྐས་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་ཀུན་བསྟུབས་ནི།། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུབ།། ཀཤ མཆོག་བྱང་རིམ་པ་ལྔ་པ་འདི།། བཤད་ནས་བསོད་ནམས་གང་ཐོབ་པས།། རྒྱང་དུ་འདྲུག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན།།། འདི་ཡིས་འཛིག་རྟེན་རོལ་པར་ཤོག །ཀཉ རྒྱང་དུ་འདྲུག་པའི་རིམ་པ་སྟོབ་དཔོན་གླུ་སྐྱབ་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་མངོད་པ་སྟེ་རིམ་པ་ལྔ་པ་རྫོགས་སོ།། །།[5]འཕགས་པས་མངོད་པའི་རྫོགས་ཆུལ་རིམ་པ་ལྔ།། ལམ་ལྔ་སྐྱང་ཕྱིར་བླ་མའི་བཀའ་བསྩལ་བས།།[6] སྒོབ་པ་ལྔ་བག་ཡེ་ཤེས་ལྔ་ཐོབ་སྟེ།། སྐུ་ལྔ་མངོན་ཤེས་ལྔང་ལྔན་སངས་རྒྱས་ཤོག །རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཨུ་ཏྤཱལ་[7]ཀ་ར་ཤཱས་དང་ཞུ་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙྪ་བ་བནྡེ་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ། སྒང་གྱི་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀ་མ་[8]ལ་གྱཱ་དང་། ‘ལོ་ཙྪ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་ཡུལ་དབུས་གྱི་’”[9]དེས་དང་ཡང་གཏུགས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་བའོ།། །།

---

๑ **དེ་ལྟར་** ཝེ་དཔལ། སྐར་དཔལ། གསེར་ཟིལ།

๒ **བྱས།།** ཝེ་དཔལ། སྐར་དཔལ། གསེར་ཟིལ།

๓ **རྣལ་འབྱོར་བ།།** ལེགས་སྦྱར།

๔ **རྟོག་པ་** སྡེ་དཔལ། ཅོ་དཔལ།
དོག་པ་ ཝེ་དཔལ། གསེར་ཟིལ།
དག་པ་ སྐར་དཔལ།

๕ **རྟོགས་སོ།།** ཝེ་དཔལ། གསེར་ཟིལ།

๖ **སྐྱོང་བས།།** ཝེ་དཔལ། སྐར་དཔལ། གསེར་ཟིལ།

๗ **ཙཙ་ཧཱ་ལ་** ཝེ་དཔལ། སྐར་དཔལ། གསེར་ཟིལ།

๘ **ཀ་སྨ་** ཝེ་དཔལ། སྐར་དཔལ། གསེར་ཟིལ།

๙ **གྱཱ་དང་། ཡུལ་དབུས་གྱི་** ཝེ་དཔལ། སྐར་དཔལ། གསེར་ཟིལ།

ཨོ་མ་ཀོ་ཏ་ལི་ཡུ་སྐྱབ་ཀྱིས་མངོ་བའི་ཕི་མ་པ་ལྷའི་རྣམ་པར་
བཤད་པ་ཟུང་འབྲེལ་ཞེས་བྱའི་བའི་མཛོད་
ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

།།ཞེས། །ན་མོ་གུ་རུ་མཉྫུ་ཤྲཱི་ཡྃ་ཡ། མགོན་པོ་ཤྲཱ་སྦྷྲ་ཀྱིས་མངོད་བའི་དེམ་པ་ལྟའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྒྱང་ཧོར་བུའི་བང་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ། རབ་འབྱམས་དགུ་པའི་བརྒྱད་ཀྱང་གཡོ་གྱན།།། སྒྲོ་དང་བསྟུ་བའི་གཞིར་གྱུར་པ།། ཁྱབ་བདག་འཕོར་འོའི་མགོན་པོ་དང་། དབྱེར་མེད་བླ་མའི་ཞབས་བཀྲད་ནས།། ཐུབ་པའི་ལེགས་བཤད་མཐའ་མཐའ་གཅིག་ཏུ། །རབ་དང་ཤུལ་དང་གཅོ་འོ་མཚོགཿ དཔལ་ལྡན་འདུས་པའི་དེམ་པ་ལྟའི།། ཚོག་དོན་ལེགས་པར་ཅི་ནུས་བཤད།།

འདིར་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་མགོན་པོ་ཤྲཱ་སྦྷྲ་ཞབས་ཀྱིས་མངོད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དེམ་པ་ལྟ་པ་འཆད་པ་ལ་གསུམ། མཚན་དོན་འགྲུར་ཐུག་དང་བཅས་པ་བཤད་པ། གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ། མཇུག་གི་དོན་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(མཚན་དོན་འགྲུར་ཐུག་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་)སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། རྒྱ་གར་སྐད་དུ། བཛྲ་ཀ་མ། བོད་སྐད་དུ། དེམ་པ་ལྟ་པ། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཐུག་འཚལ་ལོ།། ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་བཛྲ་ནི་ལྟ་དང་། ཀ་མ་ནི་དེམ་པ་སྟེ། འཆད་འགྱུར་རྩོགས་དེམ་གྱི་ལམ་རྣམས་དེམ་པ་ལྟར་བསྟུས་ནས་སྟོན་པས། རྩོད་བྱེད་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་བཀྲགས་པའོ།། འཇམ་དཔལ་ལ་འགྱུར་ཐུག་མངོད་པ་ནི། སྐྱེས་བུའི་མཚོག་དེན་ཆེན་བཟང་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་ལྟག་པའི་ལྟ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སོ།།

གཞི་པ་(གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ་)ལ་ལྟ། རྩོད་བརླས་ཀྱི་དེམ་པ་བཤད་པ། སེམས་དཔའ་ཀྱི་དེམ་པ་བཤད་པ། བདག་ཉིད་རྣལ་ཀྱི་དེམ་པ་བཤད་པ། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་དེམ་པ་བཤད་པ། རྒྱང་འཇུག་གི་དེམ་པ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(རྩོད་བརླས་ཀྱི་དེམ་པ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་དང་། བཤད་པ་དངོས་སོ།། དང་པོ་(བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་)ལ་གཉིས། མཆོད་པར་བརྩོད་པ་དང་། ཆོས་པར་དམ་བཅའ་བའོ།།

དང་པོ་(མཆོད་པར་བརྩོད་པ་)སྟོན་པ་ལ། མགོན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀུན་བདག་ཉིད།། དཔལ་ལྡན་བདེ་ཆེན་ལ་བཏུད་སྟེ།། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། མགོན་པོས་དེམ་ལྟ་ཆོས་པའི་ཐོག་མར་གང་ལ་

བྱག་མཛད་བའི་ཡུལ་ཡང་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་བའི་བདག་ཉིད་དེ་ཁྱབ་བདག་ཏུ་གྱུར་བའི་མཚོན་པོ། དྲུག་པ་རྩོ་རྩེ་འཆང་ཡིན་བའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ཡོན་ཏན་རྣ་ལྔ་བུ་དང་ལྡན་བར་གཟིགས་ནས་བྱག་འཚལ་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་བའི་དབལ་དང་ལྡན་ཞིང་། བདག་མེད་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐར་ཐུག་ལ་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་སུ་ཞུགས་བའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་བའི་བདེ་བ་འཁོར་བ་རྣ་སྣིད་བར་རིགས་འདྲ་ཚད་པ་མེད་བར་འདྲུག་པ། དུས་ནམ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་གཡོ་བ་མེད་པས་ཆེན་པོ་སྟེ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དེ་ལ་སྐོ་གསུམ་གྱིས་བས་བཏུད་པ་སྟེ་བྱག་འཚལ་བ་ཡིན་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱག་མཛད་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བདག་ཉིད་དམ་བར་བསྟན་པ་དང་། གཞན་དུ་ན་བསྐྱེད་ནས་བསྟན་བཅོས་ལ་འདྲུག་པ་དང་། འདི་ལ་ཉན་བསམ་བྱེད་པ་རྣམས་གེགས་མེད་དུ་བསམས་པ་འགྲུབ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་)སྐྱོན་པ་ལ། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་ནས།། རྩོ་རྗེའི་བཟླས་བའི་རིམ་པ་བཤད།། ཅེས་གསུངས། དེ་ཡང་སྐྱེ་ཞེས་པ་དོན་གསུམ་ལ་འདྲུག་པ་ལས།[1] འདིར་ལྷག་མ་འབྱེན་པ་སྟེ། སྒྲ་སྤོ་ལས། “སྐྱེ་ནི་ལྷག་མ་ཅན་ཡིན་ཏེ།། མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་དམ་བཅའ་དང་།།’ གཞན་འབྱེན་པ་དང་གསུམ་དུ་འདོད་དོ།།”[1] ཅེས་བཤད་པ་ལྟར། བཏུད་སྐྱེ་བཤད་ཅེས་བའོ།། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། བཏུད་སྐྱེ་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡོད་དེ། རྩོ་རྗེའི་བཟླས་བའི་རིམ་པ་སྐྱེ་དོན་ཞི་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་བའི་ཕྱིར། ཅི། རང་དབང་དུ་འཆད་དམ་ཞེ་ན་མིན་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་དང་། དེའི་བཤད་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འཆད་པ་ཡིན་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བཤད་པ་དངོས་ལ་གཉིས། ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག[2]དང་། རྩོ་རྗེའི་

---

1 སྐྱེ་བསྐྱན། སྒྲ་མདོ། ཤེ བཏྲི་ཀ་ངན་པ་ཡེ་ཤེས་ཐུགས་པ། སྒྲ་སྤོ། ཚོགཔ་ཐང་སྡ་མ་གཉིས་ཆུང་མི་འཇུག་སྐྱེ། ‘སྐྱེ་ནི་ལྷག་མ་ཡོད་པ་སྐྱེ།། མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་དམ་བཅའ་དང་།།’ ཞེས་གསལ།

2 **རྣམ་བཞག** ཟེང་རྒྱགཡིང་དཔར།

བཟླས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྦྱིའི་རྣམ་གཞག)ལ་བཞི། རིམ་གཉིས་སྦྱིའི་ གོ་རིམས། རྫོགས་རིམ་རིམ་པ་ལྟའི་གོ་རིམས། དེ་རྣམས་རྒྱུད་གང་ལ་གནས་པ། དེ་ཇི་ལྟ་བ་ བཞིན་རྟོགས་པའི་ཐབས་བསྟན་པའོ།། དང་པོ་(རིམ་གཉིས་སྦྱིའི་གོ་རིམས་)སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། བསྒྲེད་ པའི་རིམ་ལ་ལེགས་གནས་ཤེད།། རྫོགས་པའི་རིམ་པ་འདོད་རྣམས་ལ།། ཐབས་འདི་རྫོགས་པའི་ སངས་རྒྱས་ཀྱིས།། སྐས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུར་གསུངས།། ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་། གསུངས་ཞེས་ བྱང་། གང་གིས་ན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སོ།། གང་ན་རྟོ་རྩེ་འཚང་ གི་གོ་འཕང་བའེ་བློག་ཏུ་སྐྱབ་པའི་[1]ཐབས་བསྒྲེད་རྫོགས་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་འདིའོ།། གདུལ་བྱ་གང་ ལ་ན། རྫོགས་རིམ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པ་རྣམས་ལའོ།། ཇི་ལྟར་དུ་ན། དབེར་ན་སྐས་ཀྱི་གདང་ བུ་གོང་མར་འཛེག་པ་ལ། གདང་བུ་འོག་མར་འཛེགས་པ་[2]སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ལྟ་བུར་རོ།། དེ་ ཡང་སྐས་ཀྱི་རིམ་པ་འོག་མ་ལྟ་བུའི་བསྒྲེད་པའི་རིམ་པ་ལ་ལེགས་པར་གནས་ཤིང་སྟེ་གནས་ ནས། དེའི་འོག་ཏུ་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་སྐས་ཀྱི་རིམ་པ་གོང་མ་ལྟ་བུའི་རྫོགས་ རིམ་སྟོན་ནོ།། འདི་ནི་གཙོ་བོར་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ཆེ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་བསྟུན་པའི་ དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ལ་ལས་དང་པོ་པའི་སྐབས་ཆེད་པ་མི་སྲིད་ཅིང་། དེ་ཡོད་ན་[3]དེའི་འདུག་རིམ་ལ་བསྒྲེད་རིམ་མི་འདོད་པ་ནི་རྒྱུད་དང་བསྟུན་བཅོས་མངོ་དང་ འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་སྐབས་འདིར་རིམ་གཉིས་གོ་རིམ་[4]དེས་བར་དོངོས་སུ་བསྟན་པའི་ ལུགས་ལ། རྫོགས་རིམ་རིམ་པ་ལྟ་བོའི་གོ་རིམ་[5]དེས་བཤང་བསྟན་པར་བྱེད་དགོས་ཏེ། རྟོ་རྩེའི་ བཟླས་ལ་ལེགས་གནས་ཤེད།། སེམས་དབེན་རིམ་པ་འདོད་རྣམས་ལ།། ཞེས་སོགས་དོན་གྱིས་ ཐོབ་བོ།། དེ་ལྟ་ཚའང་འོག་མ་རྣམས་དང་བློས་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། འདིར་རིམ་གཉིས་སྦྱིའི་དབང་དུ་

---

[1] **བསྒྲུབ་པའི་** ཞེང་དྲུགཿཤིང་དཔར། བཀྲས་ལྷུན་དཔར་མ།

[2] **འཛེགས་པ་** ཞེང་བདུན་ཤིང་དཔར།

[3] **ཡོང་ན་** ཞེང་བདུན་ཤིང་དཔར།

[4] **གོ་རིམས་** ཞེང་དྲུགཿཤིང་དཔར། བཀྲས་ལྷུན་དཔར་མ།

[5] **གོ་རིམས་** ཞེང་དྲུགཿཤིང་དཔར། བཀྲས་ལྷུན་དཔར་མ།

བྱམས་ཤིང་། འོག་མ་རྣམས་སུ་སོ་སོའི་མིང་སྨོས་ནས་སྡུ་བྱེའི་རིམ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟར་ཡང་རྟོག་པ[1]ལས། “རྣལ་འབྱོར་རྣམས་སུ་རྣལ་འབྱོར་དང་།། ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་རྣལ་འབྱོར་ཆེ།། དེ་ཉིད་དབྱེ་བ་བཅོ་ལྔ་ཡིན།། དང་པོ་སྨྲེར་བ་བསྟོམ་པར་བྱ།། དེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ནི།།ཅ རྣལ་འབྱོར་མཆོག་ལ་དབྱེ་བ་ལྔ།། དེ་ལས་ཀྱང་ནི་ལས་རྒྱལ་མཆོག །རྣལ་འབྱོར་དབྱེ་བ་བཅུ་གཉིས་སོ།། དེ་ཉིད་དབྱེ་བ་སུམ་ཅུ་བརྒྱད།། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བསྡུས་པ་ཡིས།། མདོར་སུམ་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ།། དེ་ནས་རྡོ་རྗེའི་བརླས་རིམ་མཆོག ।”[2]ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རྫོགས་རིམ་པ་ལྔའི་ཚོ་རིམས་)ལ་གཉིས། གང་ལ་གནད་དུ་བསྟན་པའི་རྡོ་རྗེའི་ལུས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་དང་། དེ་ལ་གནད་དུ་བསྟན་པའི་རྫོགས་རིམ་ཀྱི་རིམ་པ་བཤད་པའོ།ཅ དང་པོ་(གང་ལ་གནད་དུ་བསྟན་པའི་རྡོ་རྗེའི་ལུས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་)ནི། འདིར་རླུང་གི་རྣམ་གཞག་མདོར་བསྡུས་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་། ཨ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་ཚད་ལྡན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར། ཐོག་མར་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྟན་པའི་སྐོར་ནས་རྫོགས་རིམ་ཀྱི་རྣོག་པ་བསྐྱེད་དགོས་པར་གསུངས་པས། རྡོ་རྗེའི་ལུས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཤེས་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་ཪ་རླུང་ཞིག་ལེའི་རྣམ་གཞག་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་ཏེ། རྡོ་རྗེ་ཟློང་བ་ལས། “ཨ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་མཆོག་ནི། །རྣལ་འབྱོར་མཆོག་ལ་དབྱེ་བ་ལྔ། །དེ་ལས་ཀྱང་ནི་ལས་རྒྱལ་མཆོག །རྣལ་འབྱོར་དབྱེ་བ་བཅུ་གཉིས་སོ། །དེ་ཉིད་དབྱེ་བ་བཅུ་གཅིག་ལ། །བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བསྡུས་པ་ཡིས། །མདོར་སུམ་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། །དེ་ལ་རྡོ་རྗེ་བརླས་རིམ་མཆོག །”ཅེས་གསལ།

---

๑ **རྡོ་ཟློང་** ཟེང་དྲུག་ཤིང་དཔལ། ཟེང་བདུན་ཤིང་དཔལ།

๒ སྡེ་བཀའ། རླུང་འབུམ། ཅ བཤད་རླུང་རྡོ་རྗེ་ཟེང་བ། ལེའུ་སོ་ལྔ་པ། ཚོག་གྲངས་༢༠༥༨ ཤུང་མེ་འཇ་སྐེ། “རྣལ་འབྱོར་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་དང་། །ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་རྣལ་འབྱོར་ཆེ། །དེ་ཡི་དབྱེ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནི། །དང་པོ་སྨྲེར་བ་བསྟོམ་པར་བྱ། །བཅུ་བདུན་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་སོགས། །དེ་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ནི། །རྣལ་འབྱོར་ཀུན་ལས་རྒྱལ་མཆོག །རྣལ་འབྱོར་དབྱེ་བ་བཅུ་གཉིས་སོ། །དེ་ཉིད་དབྱེ་བ་བཅུ་གཅིག་ལ། །བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བསྡུས་པ་ཡིས། །མདོར་སུམ་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། །དེ་ལ་རྡོ་རྗེ་བརླས་རིམ་མཆོག །”ཅེས་གསལ།

๓ སྡེ་བཀའ། རླུང་འབུམ། ཅ བཤད་རླུང་རྡོ་རྗེ་ཟེང་བ། ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པ། ཚོག་གྲངས་༢༢༦བ༩ ཤུང་མེ་འཇ་སྐེ། “ཆུང་གི་མཚན་ཉིད་མི་ཤེས་པ། །འཇིག་རྟེན་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་འཚོར། །” ཞེས་གསལ།

མི་འགྱུར།།”[1] ཞེས་དང་། “དེ་ཕྱིར་འབད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས།། རྒ་ཡི་འཁོར་ལོ་ཤེས་པར་བྱ།།”[2] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རྒ་ལ་གནས་པའི་ཁམས་ཀྱི་དབྱེ་བཅངས་ཤེས་དགོས་སོ།། དེ་ཡང་སྐྱེ་གནས་བཞིར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་ཡོད་ཀྱང་། ཐོག་མར་ལམ་བསྒོམ་པའི་རྟེན་ཀྱི་དབང་དུ་མངོད་ནས་མིའི་མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་གསུངས་ཏེ། རོ་རྗེ་སྙིང་པར། “སྔོན་ལས་རྟུང་གིས་རྣམ་ཤེས་ནི།། བརྒྱ་ལམ་གང་ཚེ་འཁོར་གྱུར་ན།། ཐ་ཡི་ཁ་ལ་མཚུངས་པར་གནས།། དེ་ཚེ་ཆགས་པའི་དབང་དུ་འགྱུར།། གསང་གནས་རྩ་མཚན་ལྡན་པའི་རྩ།། མེ་དང་ཉེ་མ་འཚར་བ་ནི།། དེ་ཚེ་ལྷག་པར་ཆགས་པས་ནོན།། ཆགས་པ་མཆོག་ཏུ་འདོད་པར་གྱུར།། རོ་རྗེ་བརྩ་འཇེས་པའི་གོངས།། འཇུག་པ་ཐ་ཡི་ཁ་ཡི་རྩུང་།། དེ་ཚེ་ས་བོན་དུ་ནི་འགྱུར།། ས་བོན་ལ་ནི་སེམས་ཅན་འབྱུང་།།”[3] ཞེས་རྩུང་དང་བཅས་པའི་བར་དོའི་རྣམཤེས་མངལ་དུ་འཇུག་ཚུལ་དང་། ཡང་རྗེ་རྗེ་སྙེད་བ་ལས། “མི་དབང་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་སུ་ཡང་།། ‘གང་གིས་སྔད་བྱའི་རྣམ་པར་གནས།།’ ཏུ་གཅིག་ཏུ་ཡངས་ཤེས་ནས་ནི།། དེ་ཉིད་འབྲས་བུ་རྣམ་པ་གཉིས།།”[4] ཞེས་བཤད་དེ། འཁྲིལ་པའི་འགྱུར་ལས། “སྐྱེ་གནས་འཁོར་ལོའི་དབུས་སུ་ཡང་།། རྒ་གཉིས་སྔད་བྱའི་རྣམ་པར་གནས།།”[5] ཞེས་འབྱུང་བ་འགྱུར་ལེགས་པས། མའི་ལྟེ་བོག་ཅམ་ན་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་

---

1 སྔེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྗོ་རྗེ་སྙིང་པ། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༢༢༤བ། ཅང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྒ་ཡི་རིམ་མེད་རིམ་པར་ནི།། བྱང་ཞོ་ལ་སོགས་མི་འབྱུང་ངོ་།། བྱང་ཞོ་མེད་ན་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་ཆེ།། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་སྒོམ་མི་འགྱུར།།” ཞེས་གསལ།

2 སྔེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྗོ་རྗེ་སྙིང་པ། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༢༢༤ཧ

3 སྔེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྗོ་རྗེ་སྙིང་པ། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༢༢༦འ ཅང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྔོན་ལ་རྩུང་གི་རྣམ་ཤེས་ནི།། བརྒྱ་ལམ་གང་ཚེ་འཁྲུལ་གྱུར་ན།། བ་ཡི་མཁའ་ལ་མཚུངས་པར་གནས།། དེ་ཚེ་ཆགས་པའི་དབང་དུ་འགྱུར།། གསང་གནས་རྩ་མཚན་ལྡན་པའི་རྩ།། མེ་དང་ཉེ་མ་འཚར་བ་ནི།། དེ་ཚེ་ལྷག་པར་ཆགས་པས་ནོན།། ཆགས་པ་མཆོག་ཏུ་འདོད་པར་འགྱུར།། རོ་རྗེ་བརྩ་འཇེས་པའི་གོངས།། འཇུག་པ་ཐ་ཡི་ཁ་ཡི་རྩུང་།། དེ་ཚེ་ས་བོན་དུ་ནི་འགྱུར།། ས་བོན་ལ་ནི་སེམས་ཅན་འབྱུང་།།” ཞེས་གསལ།

4 སྔེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྗོ་རྗེ་སྙིང་པ། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༢༢༥བ། ཚིག་ཤུང་གཉིས་པ་ཅང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘གང་ཕྱིར་སྔད་བྱའི་རྣམ་པར་གནས།།’ ཞེས་གསལ།

5 སྔེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྗོ་རྗེ་སྙིང་པ། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༢༢༥བ། “སྐྱེ་གནས་འཁོར་ལོའི་དབུས་སུ་ཡང་།། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྔད་བའི་དུས་སུའོ།། སྐྱེ་གནས་འཁོར་ལོ་ནི་པཎྜི་ཏའི་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་རྣལ་འབྱོར་མ་དང་འབྲེལ་བའི་ཅ་ཅོ་འཕྲེ་ཁྲིད་ཀྱི་གནས་སོ།། ཞེས་གསལ།

འཁོར་ལོ་ཡོད་པ་དེར་བར་དོ་འདྲུག་ཅིང་གནས་པར་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་ཡང་། རྗེ་རྗེ་ཐེའུ་བ་ལས། “བཤད་སྒོ་གསང་བའི་དབུས་སུ་གནས།། མིང་ནི་མ་སྐྱེས་ཚ་ཆེན་པོ།། དེ་ཡང་རྣམཤེས་དང་བྲལ་བ།། ཡེ་ཤེས་ལུས་ནི་བདག་མེད་པ།། དེར་ནི་སྐྱེ་བ་སྟོག་གི་མཚོག །སྟོག་ཚགས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་བརྗོད།། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་ཉེན།། ཐོག་མར་འབྱུང་བ་བཞི་པོ་ལ།། དྲོད་སྐྱེ་བ་ཡི་ངོ་བོ་བྱེད།། དེ་ཚེ་རང་གི་གནས་སུ་ཐིམ།།”[1] ཞེས་བཤད་སྒོ་ནས་གསང་འཁོར་དབུས་ཀྱི་བར་དུ་གནས་པའི། མིང་མ་སྐྱེས་པའི་ཚ་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་རྩ་དེར་བར་སྲིད་ཐིམ་སྟེ་བརྒྱལ་བར་གསུངས་ཤེང་། རྣམཤེས་བྱལ་ཞེས་པ་རྩ་དེ་བེམ་པོ་ཡིན་པ་དང་། དེ་སྐྱེ་ཞེས་པ་གསང་བའི་འཁོར་ལོའི་དབུས་སུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། སུ་ཞེག་ཅེ་ན། ཡེ་ཤེས་ལུས་ཅན་ཉེ་བར་དོ་བའོ།། སྟོག་གི་མཆོག་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རླུང་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་སྟོག་གི་རླུང་སྟེ་དེའི་བཞོན་པ་ཅན་ཀྱི་རྣམཤེས་ནི་བར་དོའི་རྣམཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་གནས་སུ་དང་པོར་མེར་མེར་པོས་བསྡུས་པའི་འབྱུང་བ་བཞི་ལ་ཐིམ་མོ།། འགྲེལ་པར། དྲོད་བསྐྱེད་པ་ནི་ངོ་བོར་བྱེད།། ཅེས་འབྱུང་བས། རང་གི་ངོ་བོ་སྟོན་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ནས་བར་དོས་འཆི་བའི་འོད་གསལ་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བ་ནི་བར་དོ་ཤེ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་རིགས་འདྲ་གཉིས་པའི་རྣམཤེས་ནི་ཉིན་མཚམས་སྦྱར་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ཉིན་མཚམས་སྦྱར་ནས་ལུས་ཆགས་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། རྗེ་རྗེ་ཐེའུ་བའི། དེ་ཚེ་རང་གི་གནས་སུ་ཐིམ།། ཞེས་པའི་མདུག་ཏུ། “རྣམཤེས་ལས་ནི་སྐྱེས་པའི་རླུང་།། དེ་ལས་མེ་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར།། མེ་ལས་ཆུ་ནི་འབྱུང་བར་འགྱུར།། དེ་ལས་ས་ནི་ཡང་དག་སྐྱེ།། དེ་དག་རྣམས་ལས་ཕུང་པོ་འབྱུང་།། དེ་ཕྱིར་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་དང་ནི།། དེ་ལས་རྣམ་ཤེས་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ།།”[2] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་

1 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྗོ་རྗེ་ཐེའུ་བ། ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་༢༩༥ནས་ཆུང་སྟེ། “བཤད་སྒོ་གསང་བའི་དབུས་ནི་གནས།། མིང་ནི་མ་སྐྱེས་ཚ་ཆེན་པོ།། དེ་ཡང་རྣམཤེས་དང་བྲལ་བ།། ཡེ་ཤེས་ལུས་ནི་བདག་མེད་པ།། དེར་ནི་སྐྱེ་བ་མཆོག་གི་མཆོག །སྟོག་ཚགས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་བརྗོད།། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་སྟོན།། ཐོག་མར་འབྱུང་བ་བཞི་པོ་ལ།། སྒྲོ་འདོགས་བསྐྱེད་པའི་ངོ་བོར་བྱེད།། དེ་ཚེ་རང་གི་གནས་སུ་ཐིམ།།” ཞེས་གསལ།

2 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྗོ་རྗེ་ཐེའུ་བ། ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་༢༩༥ནས་ཆུང་སྟེ། “རྣམཤེས་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་ཆུང་།། དེ་

རྟོ་རྡེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་ཀྱང་། “གང་འོད་གསལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་སེམས་དང་ཡིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལས་བདག་དང་གཞན་དུ་རྟོག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ།། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཟློང་ལ་ཞོན་ཏེ། ཟློང་ལས་མེའོ།། མེ་ལས་ཆུའོ།། ཆུ་ལས་སའོ།། དེ་རྣམས་ལས་ཤུང་པོ་ལྔ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་། ཡུལ་ལྔ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཟློང་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་དག་པར་འཇེས་པའོ།། དེ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དང་སྡུང་བ་རབ་ཏུ་སྟོང་པ[1]གསལ་བར་ཉམས་སུ་ལེན་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྡུང་བའི་རྒྱས་ནི་རང་བཞིན་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ།།”[2] ཞེས་འོད་གསལ་ལས་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་འདི་ལ་བར་དོའི་སྣང་ཚུལ་འཆི་བའི་འོད་གསལ་ལས་བར་དོའི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བ་དང་། བར་དོ་ཤི་བའི་འོད་གསལ་ལས་ཆེ་འདིའི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་ཚུལ་གཉིས་ལས། རྒྱ་གར་བ་ཁ་ཅིག་སྣ་མ་བཞེད་ཀྱང་། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཀྱི་མ་བཞེད་དོ།། རྣམ་ཤེས་ལས་རྟྭང་འབྱུང་བའི་དོན་ནི། རྣམ་ཤེས་རྟྭང་ལ་ཞོན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པས་སྣང་བ་གསུམ་རྣམ་ཡོད་དུས་དེ་དང་འཇེས་པའི་རྟྭང་ཡང་ཡོད་པས། དེ་ལས་གཞན་པའི་རང་བཞིན་གཡོ་ཀུས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བཞོན་པའི་རྟྭང་ངོ།། ཁ་ཅིག །རྟྭང་ལས་མེ་ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་གསུམ་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དང་པོར་བར་སྲིད་ཞུགས་པའི་མེར་མེར་པོའི་དུས་འབྱུང་བ་བཞི་གའི་ཚ་

ལས་མེ་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར།། མེ་ལས་ཆུ་ནི་འབྱུང་བར་ཟེད།། དེ་ལས་ས་ནི་ཡང་དག་སྐྱེ།། དེ་དག་རྣམས་ལས་ཤུང་པོར་བྱང་།། དེ་ཕྱིར་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་དང་ནི།། དེ་ལས་རྣམ་ཤེས་པ་རྣམས་ཏེ་རྒྱས་པའོ།།” ཞེས་གསལ།

1 **སྟོང་བ་** བཀྲས་ལྷུན་དཔར་མ།

2 ཐོ་བཀའ། རྟྭང་འབྱམ། ཅ ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༡༤བཟ ཆང་མེ་འདུ་སྐྱེ། “གང་འོད་གསལ་བ་ལས་བྱུང་བ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སྟེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་བདག་ཉིད་དེ་ལས་རྟོག་པ་གཉིས་སུ་གྱུར་ཏེ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ།། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེའི་བཞོན་པ་ཞེས་སོགས་པ་རྟྭང་ངོ།། ཤ་ཅིག །ཟློང་ལས་མེ་ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་གསུམ་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དང་པོར་བར་སྲིད་ཞུགས་པའི་མེར་མེར་པོའི་དུས་འབྱུང་བ་བཞི་གའི་ཚ་

ཡོད་བའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། རྣམཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་བའི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རླུང་ལས། སྟོན་མ་ལས་རགས་བའི་མེ་ཚུ་སའི་སྐྱེ་རིམ་ཡིན་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རོ་རྗེ་སྙེང་བ་ལས། “སྣ་བའི་ཁམས་དང་ཆུ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་མེ་དང་རླུང་དག་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པས་བསླངས་ནས་ནི། སྲིད་གསུམ་གནས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར།”[1] ཞེས་གསུངས་བའི་ཕྱིར། རྣམཤེས་ཀྱིས་བསླངས་བའི་དོན་ནི། དེའི་རྟེན་བསླངས་པ་སྟེ། འབྱུང་བ་བཞི་པོས་མེམས་རྟེན་བྱེད་བའི་ནུས་པ་གོང་འཕེལ་དུ་བསླངས་ནས། ཟན་ཚྭན་རྟེན་དང་བརྟེན་བའི་ཟུང་པོ་ལྟ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བྱུག་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟུས་བའི་ཡུལ་ལྟ་འབྱུང་བའོ།། དེ་ཐམས་ཅད་རྣམ་མེམས་འདྲེས་བར་གསུངས་པ་ནི། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟུས་བའི་ཟུང་པོགས་ཁ་ཅིག་དངོས་དང་། ཁ་ཅིག་རྣམ་མེམས་འདྲེས་བའི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་པ་ལ་དགོོངས་པོ།། རེམ་ལྟ་ལས་ཀྱང་། “མེམས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་བཤད་ནས།། ‘དེ་ཡིས་བསྟུབ་པ་བརྗོད་པར་བྱ།།’ རྣྱང་རྣམས་ཟླ་བའི་གཟུགས་ཀྱིས་ནི།། ཤེས་དང་ཡང་དག་འདྲེས་གྱུར་ནས།། དབང་པོའི་ཡམ་ནས་བྱང་ནས་ནི།། ཡུལ་རྣམས་ལ་ནི་དམིགས་པར་བྱེད།། གང་ཚེ་སྐད་བ་ལྟན་གྱུར་ཅིང་། རྣྱང་ནི་བཞོན་པ་ཉིད་གྱུར་པ།། དེ་ཚེ་རང་བཞིན་དེ་དག་ཀུན།། ‘མ་ལུས་ལུས་པ་མེད་པར་འདྲུག །’རྣྱང་ནི་གང་དང་གར་གནས་[2]པ།། རང་བཞིན་དེ་དང་དེ་འབྱུང་འགྱུར།།”[3] ཞེས་སྐད་བ་གསུམ་གྱི་སྒོོ་ནས་རང་བཞིན་རྣམས་འབྱུང་ཞིང་དེ་ལས་སྐྱེ་ཏ་ན་འཆི་སོགས་སྲིད་པའི་འཁོོར་ལོ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འཁོོར་བར་བཤད་དོ།། དེ་ལྟར་མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་ནས་ཁྲུ་ཁྲག་གི་འབྱུང་བཞི་རིམ་གྱིས་སྨིན་ཅིང་འཛེལ་ནས་འཛོོ་བའི་རྣ་བ་དང་པོོ་ལ་རྩང་ཟད་རགས་པའི་སྟོག་འཇོོག་གྱི་རྣྱང་སྐྱིང་གང་ཚགས། གཉིས་པ་ལ་སྟོག་འཇོོག་དེ་ལས་སྟོག་འཇོོག་གྱི་རྣྱང་སྐྱིང་གའི་སྐྱེ་འོག་ཏུ་འགོོ་ཞིང་འོག་མ་ལས་ཐུར་སེལ་སྐྱེ། གསུམ་

---

[1] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྫོོགས་པ། ལེའུ་ང་དགུ་པ། ཤོོག་གྲངས་༡༤༩ནས་ ཐུང་མེ་འཇུག་སྐྱེ། “སྣ་བའི་ས་ཁམས་ཆུ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་མེ་དང་རླུང་དག་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པས་བསླངས་ནས་སུ། སྲིད་གསུམ་གནས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར།” ཞེས་གསལ།

[2] **གང་གནས་** བཀྲས་ལྷུན་དཔར་མ།

[3] སྡེ་བསྟུན། རྒྱུད་འགྲེལ། དེ མགོོན་པོོ་ཐུབ་པ། རིམ་པ། རིམ་པ་གཉིས་པ། ཤོོག་གྲངས་༩༥ནས་ ཐུང་བ་ལས་ཚོགས་ཤད་གཉིས་ཐུང་མེ་འཇུག་སྐྱེ། ‘དེ་ཡི་སྐྱབ་པ་བརྗོད་པར་བྱ།།’ ‘མ་ལུས་ལུས་པ་མེད་པར་འབྱུང་།།’ ཞེས་གསལ།

པ་ལ་ཐུང་སེལ་ལས་མཉམ་གནས་དང་། བཞེ་པ་ལ་དེ་ལས་གྲེན་རྒྱུ། ལྷ་པ་ལ་དེ་ལས་ཁྲབ་བྱེད་དེ་ཐུང་པོ་ལྷའི་རྣང་ཚགས། དྲུག་པ་ནས་བཅུ་བའི་བར་རེ་རེ་ལ། ས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་ཀྱི་རྣང་དང་མིག་ནས་ལུས་དབང་གི་བར་རེ་རེ་དང་། ཁྲབ་བྱེད་ལས་གྱུར་སྤྲོ་བ་ནས། རུས་སྦལ། རྩངས་པ། ལྟ་སྤྱིན། གཞུ་ལས་རྒྱལ་གྱི་བར་སྦ་མ་སྦ་མས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་བསྟེད་ཅིང་ཚགས་ལ། རྣ་རྣང་ཞིག་ལེ་གསུམ་ག་ཐོག་མར་ཚགས་པའི་གནས་སྟིང་ག་ཡིན་ནོ།། རྣང་དེ་དག་གང་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུ་བའི་ལས་ནི་རྣ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྗོ་རྗེ་ཟེའུ་ཞེན་བ་ལས། “ལྟ་ལ་ན་དང་ར་ས་ནི།། ཤ་ཁ་རྣུན་ཏེ་ཞེས་བྱའི་མིང་།། དེ་རྣམས་སྤྲོ་བའི་སྟོར་བ་ཡིས།། རིམ་གྱིས་ཐུན་ནི་བརྒྱད་དུ་འགྱུར།། གསུམ་པོ་ཉེ་ཤུ་རྣ་ཞེར་འགྲོ།། ཐིམ་དང་ལོངས་སྤྱོད་བདག་པོའི་ཕྱིར།། རིམ་གྱིས་གྲངས་ནི་བདུན་ཐུ་གཉིས།།[1] སྣར་ཡང་དེས་སྤྲོ་སྟོར་བ་ཡིས།། དེ་རིར་སྟོང་སྟོང་ཞེ་བ་ཡིས།། རྐག་ཏུ་གྲངས་ཉིད་འགྱུར་བ་ནི།། སྟོང་ཐག་བདུན་ཐུ་རྣ་གཉིས་སོ།།” ཞེས་ཐོག་མར་སྟིང་གར་རྣ་གསུམ་མམ་ལྟ། དེ་ནས་ཐུན་ཚོད་བརྒྱད་ཀྱི་རྣ། དེ་བརྒྱད་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཉེར་བཞི། དེ་ཡང་དེ་ལྟར་ཞེ་བས་བདུན་ཐུ་རྣ་གཉིས། དེ་རི་རི་སྟོང་སྟོང་དུ་གྱེས་བས། རྣ་བདུན་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་། དེ་དག་ཀྱང་ཁུ་རྡུལ་རྒྱུན་ཆ་མཉམ་གསུམ་དུ་འབད་བས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྣ་ཞེས་ཐ་སྙད་བཏགས་བའོ།། རྣ་དེ་རྣམས་ཀྱི་གཅོ་བོ་ནི་རི་རྒྱང་དབུ་མ་གསུམ་ཡིན་ཅིང་། དེ་གསུམ་ནི་ལུས་ཀྱི་གཞུང་ཤེལ་ཌུ་ཡོད་བའི་རྣ་འཁོར་རྣམས་གང་ན་ཡོད་སང་རོ་རྒྱང་གཉིས་ཀྱིས་ལུ་གུ་རྒྱུད་དུ་བསྡམས་ཤེང་། ཁྲད་བར་སྟིང་གའི་འཁོར་ལོ་ལ་མདུད་པ་གསུམ་ཀྱིས་དཀྱིས་བས་ཤེན་ཏུ་དབྱེ་དཀའ་བ་ཡིན་ཏེ། རོ་རྗེ་ཟེའུ་ཞེན་བ་ལས། “སྟིང་གི་བརླའི་སྐབས་མཁའ་ལ།། ཡེ་ཤེས་རོ་རྗེ་རྐག་ཏུ་བཞུགས།། སྟེང་འོག་ཡང་དག་བརྟེན་ནས་ནི།། སོག་དང་ཁུར་སེལ་རྒྱུ་བར་བྱེད།།

---

1 སྟེ་བགཱ། རྒྱུད་འབྱམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྗོ་རྗེ་ཟེའུ་པ། ཤེཊ་སུམ་ཅུ་པ། ཤོག་གྲངས་༣༠༤ནས། ཅུང་མི་འདུ་སྟེ། “ལ་ལ་ན་དང་ར་ས་ནི།། ཤ་ན་རྣུ་ཉེ་ཞེས་བྱའི་མིང་།། དེ་རྣམས་སྤྲོ་བའི་སྟོར་བ་ཡིས།། དེ་རེའི་རིམ་གྱིས་ཐུན་བརྒྱད་བརྒྱད།། གསུམ་པོ་ཉེ་ཤུ་རྣ་ཞེའོ།། ཐིམ་དང་ལོངས་སྤྱོད་བདག་པོའི་ཕྱིར།། རིམ་གྱིས་གྲངས་ནི་བདུན་ཐུ་གཉིས།། སྣར་ཡང་དེ་སྤྲོ་སྟོར་བ་ཡིས།། དེ་དེ་འང་སྟོང་སྟོང་དབྱེ་བ་ཡིས།། རྐག་ཏུ་གྲངས་ཉིད་འགྱུར་བ་ནི།། སྟོང་ཐག་བདུན་ཐུ་རྣ་གཉིས་སོ།།” ཞེས་གསལ།

དེ་ལའང་དབྱེ་བར་དཀའ་བ་ཡི།། དབུས་སུ་མདུད་པ་གསུམ་ཀྱིས་དཀྲིས།།”[1] ཞེས་གསུངས་པས། དེ་འདྲ་བའི་མདུད་པས་བཅིངས་པའི་སྐྱིང་གའི་དབུ་མའི་ནང་གི་མི་བཤིག་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཨ་ཐུང་དང་། དབྱིད་དང་། དབའ་བོ་དང་། ནུ་དའི་སྐྲས་བསྡོམ་ཅང་། ལྟེ་བའི་ནུ་ད་ལ། ཁག་མོ་དང་། བདག་མེད་མ་དང་། མཁའ་འགྲོའི་སྐྲས་སྡོམ་པར་མཛད་ལ། སྐྱི་བོ་དང་མཐིན་པའི་ནུ་ད་ཡངས་ཤེས་དགོས་སོ།། བྱང་སེམས་དཀར་དམར་ནི། རྩའི་སྟོན་ནས་ཀྱང་ཁ་མའི་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་གྱི་དབུས་སུ་ཞུགས་ནས་སྐྱིང་གར་གནས་ཤིང་། དེ་ནས་སྟེང་འོག་ཏུ་ཚད་ནས། དཀར་སོ་སྐྱི་བོ་དང་དམར་པོ་ལྟེ་གསང་དུ་གནས་ལ། རྩ་གཞན་ཅི་རིགས་པར་ཡང་ཚགས་སོ།།

དེ་ནི་དེ་དག་གི་དོན་གཞུང་རྩ་བ་ཤཀད་པར་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྲོག་སྒྲུབ་པ།། རླུང་ཞེས་བྱ་བ་ལས་ཀུན་བྱེད།། འདི་ནི་རྣམཤེས་བཞིན་པ་སྟེ།། ལུ་ཡི་བདག་ཉིད་བཅུ་ཡང་ཡིན།།[2] ཞེས་གསུངས། གཞུང་འདི་ནི་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་དང་། སྔོན་འབྱུང་ལས་ཅི་རིགས་འབྱུང་ངོ།། དོན་ནི། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྲོག་ཏུ་གྱུར་པའི་རླུང་འདི་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་རྟེ་ལྟར་ཡིན་པ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། རྣམཤེས་ཀྱི་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། སེམས་ཅན་གྱི་སྲོག་ཏུ་གྱུར་པའི་རླུང་གི་ངོ་བོ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། དེ་ལ་དབྱེ་ན་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ལ་དབྱེ་ན་དུ་མ་ཡོད་དེ། སྲོག་འཛིན་ལ་སོགས་པ་ལྟ་ཡི་བདག་ཉིད་དེ་ལྟར་ཡོད་ལ། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་རླུང་བ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་གི་རླུང་ལྟར་ཡང་དབྱེར་ཡོད་པས་བཅུར་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རླུང་བཅུའི་བྱེད་ལས་ཀྱང་ཡོད་དེ། སྟོང་བསྡུས་སུ་ཆུང་བཅུས་ཐ་མལ་པ་དང་། རྟལ་འབྱོར་པའི་རླུང་ལ་ལུས་གནས་པའི་ཚེ་བྱ་བྱེད་ཚུལ་མང་དུ་གསུངས་ནས། མཐར་མི་བཤིག་པ་ཐོབ་ནས་དངོས་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་བཤིག་པ་ཐོབ་པ་ནི་གཞི་དང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྟུང་རིམ་གྱིས་དེར་ཐེམ་པའོ།། ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་སྟོན་པའི་སྐབས་

---

1 སྟེ་བཀའ། རླུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྫོ་རྗེ་ཁེང་པ། ལེའུ་རྣག་པ། ཚོག་གྲངས་༢༡༤བ། ཆུང་མི་འཇ་སྟེ། “སྐྱིང་གི་པད་སྤྲུབས་ནམ་མཁའ་ལ།། ཡེ་ཤེས་རྩོ་རྗེ་ཉག་ཏུ་བཞུགས།། སྟེང་དང་འོག་ལ་བརྟེན་ནས་ནི།། སྲོག་དང་ཁྱབ་མེད་རླུང་ཆེན་གནས།། དེ་ཡང་དབྱེ་བར་དཀའ་བ་ཡི།། དབུས་སུ་མདུད་པ་གསུམ་ཀྱིས་དཀྲིས།།” ཞེས་གསལ།

སུ་ཡང་འདི་བཞིན་ཏེ། རིམ་ལྟ་ཡང་། “སོ་སོར་བརྟོད་པའི་སྒགས་འདི་དག །དངོས་མེད་ངོ་བོ་ལས་སྐྱེས་པའོ།།”[1] ཞེས་དང་། “སྒང་དུ་མ་ལུས་དག་ཏུ་འགྱུར།།”[2] ཞེས་སོགས་དྲང་དེས་ཀྱི་བྱེད་ལས་སྟ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(དེ་ལ་གནད་དུ་བསྟན་པའི་རྗེགས་རིམ་ཀྱི་རིམ་པ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། རིམ་པ་དངོས་དང་། རིམ་པ་ལྟ་བའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའོ།། དང་པོ་(རིམ་པ་དངོས་)སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། ཆུང་གི་དེ་ཉིད་རིམ་གྱིས་ནི།། སྒགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཡང་དག་འདྲུག །སྒགས་ཀྱིས་བསྒྱེད་པ་རྟོགས་ནས་ནི།། རྗོ་རྗེའི་བཟླས་པ་རྣམས་ལ་སློབ།། རྗོ་རྗེའི་བཟླས་གནས་རྣལ་འབྱོར་པ།། སེམས་ལ་དམིགས་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར།། སྐུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་འཛིན་གནས།། ཡང་དག་མཐའ[3]ནི་རྣམ་པར་སྦྱངས།། ཡང་དག་མཐའ་ལས་ལངས་ནས་ནི།། གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་འཐོབ་པར་འགྱུར།། ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་ཆུང་གི་དེ་ཉིད་ནི། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། སོགས་དང་རྩོལ་བའི་བཏགས་པ་སྟེ། ངོ་བོ་དང་། དབྱེ་བ་དང་། རྒྱུ་བའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཅང་། གཅོ་ཙོ་ནི་སྟིང་གའི་མི་བཤིག་པ་ལ་སྤྱོ་བསྡུ་བྱེད་ཚུལ་ལོ།། ཇི་ལྟར་བྱེད་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། རིམ་གྱིས་ཏེ་སྔ་མ་སྔ་མ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་ཏེ། འགྱུར་རྟེང་ངུ ཆུང་གི་དེ་ཉིད་སྟོན་བཏང་ནས།། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ།། སྒགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ནི་བརྡའ་ལ་སོགས་པ་འོག་ནས་འཆད་པ་རྣམས་ཏེ། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། སྒགས་ནི་དབྱངས་གསལ་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱང་བ་སྤྲུལ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེའི་དེ་ཉིད་མི་བཤིག་པ་ལས་བྱང་བའི་ཡི་གེ་གསུམ་ལ་འཆད་དེ། མི་བཤིག་པ་ལས་བྱང་བ་དང་། དེར་སྣང་པ་གཅོ་ཙོའི་དོན་ནོ།། ཡང་དག་འདྲུག་ནི། སྒ་མཉེས་པའི་རྣེས་སུ་ཟིལ་མཉེས་པར་བྱེད་པའོ།། སྒགས་ཀྱིས་བསྒྱེད་

---

1 སྟེ་བསྟན། རྒྱུད་འཛེལ། ཅི མགོོད་ཙོ་ཀྱུ་སྤྲུག རིམ་ཐ་དད་ཙོ། ཤོག་གྲངས་৯৶ན། ཆུང་མི་འཇ་སྟེ། “བརྗོད་པ་ཡི་ནི་སྒགས་འདི་དག །དངོས་མེད་ངོ་བོ་ལས་བྱུང་བའོ།།” ཞེས་གསལ།

2 སྟེ་བསྟན། རྒྱུད་འཛེལ། ཅི མགོོད་ཙོ་ཀྱུ་སྤྲུག རིམ་ཐ་དད་ཙོ། ཤོག་གྲངས་৯৫৯ ཆུང་མི་འཇ་སྟེ། “སྒང་དུ་མ་ལས་དག་ཏུ་འགྱུར།།” ཞེས་གསལ།

3 **མཐའ་** ཟེང་རྒྱག་ཤིང་དཔལ། བཀྲས་ལྷུན་དཔལ་མ།

པ་ནི། སྤྲག་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་པ་དང་། བུད་མེད་དང་། མ་ནིང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡི་གེ་གསུམ་ལ་འདྲུག་པ་རྟོགས་ནས་རྒྱུ་སྤྲག་དབྱེར་མི་ཟྱེད་པ། རོ་རྗེའི་བརྒྱས་པ་རྣམས་ལ་སློབ་པའོ།། རོ་རྗེའི་བརྒྱས་པ་ལ་གནས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་འཕོབ་པར་འགྱུར་རོ།། འདིར་ཡང་། སེམས་ལ་དམིགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་འཕོབ་པར་འགྱུར།། སྒྲུ་མའི་ལུས་ནི་འཕོབ་པར་འགྱུར།། ཞེས་དོན་གྱིས་འཕོབ། ཐོབ་ནས་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རྗེ་ཟབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པའི་ཉིང་རྗེ་ཟབ་པ་ཉིད་དེ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་འོད་གསལ་གྱིས་ནི་རྣམ་པར་སྤྲུང་བར་བྱ་སྟེ། སྒྲུ་མ་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པའི་སྐོ་ནས། སྒྲུ་ལུས་པས་དོན་གྱི་ཏོད་གསལ་འཕོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བར་བྱིན་བརླབས་པའི་རིམ་པ་ཡིས།། གང་ཕྱིར་ཏོད་གསལ་འཕོབ་འགྱུར་བ།། ཞེས་བྱའོ།། ཏོད་གསལ་ཡང་དག་མཐའ་ལས་ཆུ་ལས་ཉ་ལྟང་བའི་ཚུལ་དུ་ལངས་ནས་ནི། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱང་འདྲུག་གི་གོ་འཕང་འཕོབ་པར་འགྱུར་རོ།།། འདི་ལྟར་མགོན་པོས། འདུས་པའི་རྟོགས་རིམ་རིམ་ལྟར་བསྟན་པ་ནི། རོ་རྗེ་སྙེང་བ་ལས། “རོ་རྗེའི་བརྒྱས་པ་རབ་སློར་བས།། ཆུང་གི་མཚན་ཉིད་ཤེས་ནས་ནི།། ཆས་རྟོག་ཆུང་ཆེམས་ནས་གཅོད།། སེམས་ལ་དམིགས་པ་འཕོབ་པར་འགྱུར།། བདག་ལ་བྱིན་བརླབས་རིམ་པས་ཀྱང་།།། དངོས་གྲུབ་བརྒྱད་ནི་སྙེ་ཤེས་ཤིང་ཆེ་ཆུང་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཤེས་ཏེ།། ཆུང་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཤེས་ནས་ཀྱང་།

དང་ཡིད་རྣམ་པར་དབེན་པའི་ཐོས་པ་འཇོག་པ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྤྲོད་བསྟུས་ལས་ཀྱང་། ལུས་དབེན་ལ་བསླབས་ནས་རྗོང་བཟླས་ལ་བསླབ་པར་གསུངས་པས། རྗོགས་རིམ་སྤྲོར་བ་ཡན་ལག་བྱག་ཏུ་བྱས་པའི་སོར་བསམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་ལུས་དབེན་རྗོང་བཟླས་ཀྱི་རིམ་པའི་ཁོངས་སུ་བསྟུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རིམ་པ་ལྔ་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་)སྟོན་པ་ལ། ཟུང་འཇུག་ཏིང་འཛིན་ལ་གནས་ནས།། སྣང་ཞིང་གང་ལའང་མི་སྣོན་བོ།། འདི་ནི་རྗོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ།། རོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོའང་དེ།།ཅ རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཚོག་ལྡན་པའི།། ཐམས་ཅད་མཉེན་པར་དེ་ནས་འགྱུར།། འདས་པ་དང་ནི་མ་འོངས་དང་།། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སྲིད་གསུམ་ནི།། འོད་གསལ་བས་ནི་རྣམ་དག་པས།། སྐད་ཅིག་དེ་ལ་མ་ལུས་མཐོང་།། ཞེས་གསུངས། ཟུང་འཇུག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ནི། སྣང་ཞིང་སྟེ་སྣང་ཡང་ལམ་གསང་པ་གང་ལ་ཡང་མི་སྣོན་བོ།། འོ་ན་འདིའི་ཟུང་འཇུག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཟུང་འཇུག་ཡིན་རམ་སྙམ་ན། འོད་གསལ་དང་བོར་ཐོག་རྗེས་ཀྱི་ཟུང་འཇུག་ནི། སྤྲོ་བའི་ཟུང་འཇུག་ཡིན་པས་སྤྲོ་བའོ།། ཡང་དག་མཐའ་ལས་ལངས་ནས་ཟུང་འཇུག་འཐོབ་པར་གསུངས་པས་ཀྱང་སྤྲོ་བའི་ཟུང་འཇུག་ཏུ་དེས་ཀེ། མི་སྤྲོ་བའི་ཟུང་འཇུག་ནི་ཡང་དག་མཐའ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་དུ་འཐོབ་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཟུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་འདི་ནི། ཡོན་ཏན་ཐལ་ཆེར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣོ་རྩེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཀེ། མཚན་དཔེ་མཐར་ཐུག་པ་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཚོག་དང་ལྡན་པའི་ཐམས་ཅད་མཉེན་པ་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་སྙུར་དུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སྲིད་པ་གསུམ་ནི་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་སྟེ་དུས་ཤིན་ཏུ་སྙུར་བར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་ཀེ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཁ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མ་རིག་པའི་སྐུན་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་རྣམ་པར་དག་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་[1](དེ་རྣམས་རྒྱུད་གང་ལ་གནས་པ་)འཆད་པ་ལ། དཔལ་ལྡན་འདུས་པའི་རྒྱུད་དུ་ནི།། དེ་ཉིད་འདི་དག་རྒྱས་བཏབ་གནས།། ཞེས་པ་འདི་སྐད། རྒྱང་གི་དེ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་རྒྱུད་གང་གི་བརྗོད་བྱར་གནས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། བྱན་སྐམ་ཚོགས་པའི་དཔལ་དང་ལྡན་ཞིང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་གསུམ་འདུས་པའི་རྩ་བའི་རྒྱུད་དུ་ནི། རྒྱང་གི་དེ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་གནས་པས་འདུས་པའི་རྒྱུད་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་ན་གསལ་ཡོད་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། མཐའ་དྲུག་དང་ཚུལ་བཞིས་རྒྱས་བཏབ་སྟེ་སྣས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

བཞི་པ་(དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏོགས་པའི་ཐབས་བསྟན་པ་)ནི། ཙ་རྒྱུད་དུ་མི་གསལ་བ་སྣས་ནས་བཞག་པ་དེ་ཐབས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་སྨོན་པ་ལ། བཤད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་ནས།། ཟླ་མའི་ཁ་ལས་ཏོགས་པར་བྱ།། ཞེས་གསུངས། འདུས་པ་ཙ་རྒྱུད་ཀྱི་སྣས་དོན་ཏོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཡོད་དེ། ཟླ་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཁ་ལས་ཏོགས་པར་བྱ་བ་སྟེ་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེ་ལྟར་ཞལ་ལས་ཤེས་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། ཙ་རྒྱུད་དུ་མི་གསལ་བར་སྣས་ནས་བཞུགས་པ་དེ། ཏོ་རྗེ་འཆང་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་འགྲེལ་ཏོ་རྗེ་ལྟེ་བ་སོགས་བཤད་རྒྱུད་ཀྱམས་ཀྱི་ཤེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་མངོད་པའི་ཚ་བཤད་ལེགས་པར་སྤྲོར་ཤེས་པའི་མན་ངག་དང་ལྡན་པའི་ཟླ་མའི་ཞལ་ལས་ཤེས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་རྗོར་བཟློས་[2]ཀྱི་རིམ་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཟླུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། སྒགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ།། དང་པོ་(ཟླུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་)ལ་གཉིས། ཙ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། དེའི་དོན་བཤད་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟན་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(ཙ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་ཚུལ་)ནི། དེ་ལ་དང་པོ་ཁོ་ནར་ཟླུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མདོར་བསྟན་པའི་ཚིག །ཙ་བའི་རྒྱུད་ལ་འདྲུག་པར་བྱ་

---

1 དཔང་མ་ཁག་གི་ནང་གཉིས་པ་ཞེས་གསལ་ཡང་དོན་ལ་གསུམ་པ་ཡིན་དགོས་པ་བཞིན་དག་བཅོས་ཞུས།

2 **རྗོ་བཟློས་** ཟེད་བདུན་ཤིང་དཔར།

སྟེ། ཞེས་མཚམས་སྦྱར། དེ་ཡང་རླུང་གི་དེ་ཉིད་སྟོན་པའི་ཁྲངས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཉིད་དུ་རྩ་རླུང་ལ་འདྲུག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་མདོར་བསྟན་ཡིན་ལ། བཤད་རྒྱུད་ནི་དེ་འཆད་བྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲངས་དང་སྟོན་པ་ལ། སྔ་ཡི་རྩེ་མོར་ཡུངས་ཀར་བསམ།། འགྲོ་དང་མི་འགྲོ་ཡུངས་ཀར་ལ།། གསང་བའི་སྔགས་ཀྱིས་བཏགས་པ་ཡི།། ཡེ་ཤེས་མཆོག་གི་གནས་བསྟོམ་མོ།། རིན་ཆེན་ཁ་དོག་སྔ་ལྟ་བུ།། ཡུངས་ཀར་གྱི་ནི་འབྲུ་ཚད་ཙམ།། སྔ་ཡི་རྩེ་མོར་ནན་ཏན་བྱ།། རྟལ་འབྱོར་རིག་པས་རྟག་ཏུ་བསྟོམ།། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འདི་ནི་དགོངས་པས་བཤད་པའོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཤད་པ་དང་པོ་བཞི་ཚ་རླུང་ལེའུ་རྩུག་པ་དང་། ཕྱི་མ་བཞི་ལེའུ་གསུམ་པ་ལས་གསུངས་སོ།། འདིར་ཚོགས་བཅད་གཉིས་ཀ་མཐའ་དྲུག་གི་ནང་ཚན་དགོངས་བཤད་དང་། སྦྱོད་བསྡུས་སུ་ཕྱི་མ་ལ་དྲང་དེས་དང་། སྒྲིན་གསལ་ལས། དང་པོ་དྲང་དེས། གཉིས་པ་ལ་ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པ་མངོད་པ་རྣམས་འགལ་བ་མེད་དེ། འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལ་རླུང་ལ་ཡུངས་ཀར་ཀྱི་སྒྲ་འགལ་བའི་ཚ་ནས་དགོངས་བཤད་དང་། དངོས་སུ་བསྟེད་རིམ་བའི་ཐ་མཐོའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། རྩོགས་རིམ་བའི་ཐ་མཐོའི་རྣལ་འབྱོར་མི་མངོན་པར་སྒོམ་པའི་ཚ་ནས་དྲང་དེས་སུ་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ།། རྩོགས་རིམ་ལུས་དབེན་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྐྱབ་པ་པོས་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལས་ཡོངས་སུ་ཤེས་ནས་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ཞིང་སྐྱེ་བ་ལས་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔ་ཡི་རྩེ་མོ་སྟེ་སྟོང་གི་སྔའི་བུ་གა་ནས་ཡུངས་ཀར་གྱི་སྐྱས་བསྟན་པའི་ཚུལ་འདྲུག་གནས་ལྟང་གསུམ་གྱི་ཚུལ་དུ་བསམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆུང་ལ་ཡུངས་ཀར་གྱི་སྐྱས་བསྟན་པའི་ཚུལ་ནི་ཤ་ཟའི་ཚུལ་ཏེ། ཤ་ཟའི་ཚ་ཡུངས་ཀར་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནམ། ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། གསང་བ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་སྒྲས་སུ་བཏགས་པ་སྟེ་

---

1 སྟེ་བཀའ། ཆུང་འབྲུམ། ཅ བཤད་ཆུང་རྡོ་རྗེ་སྤེང་པ། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཚོགས་གྲངས་༢༢༢བཅུ ཚོགས་ཤང་སྒྲ་མ་ཆུང་མི་འབྱུ་སྟེ། 'སྔ་རྩེ་ཡུངས་ཀར་དེ་ཡང་ནི།། ' ཞེས་གསལ།

འཇུག་པ་ཙམ། གནས་པ་ཐུཿ ལྷང་ཏ་སྟོ་གི་གདངས་དང་དབྱེར་མེད་དུ་བསྒོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་ཅིའི་དོན་དུ་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། ཡེ་ཤེས་མཆོག་སྟོང་པ་གསུམ་གྱི་གནས་ཏེ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ནོ།། རིན་ཆེན་ཁངྟོག་སྣ་ལྔ་པ་ཡང་། འདིར་བསྟན་རྒྱང་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། “རིན་ཆེན་ཁངྟོག་རྣམ་པ་ལྔ།།’ སོགས་དང་རྩོལ་བ་ཞེས་བྱར་བཤད།།”[1] ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རིན་ཆེན་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་འབྲས་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁངྟོག་ལྔ་ནི། འབྱུང་བ་ལྔ་དང་། མགོན་པོ་ལྔའི་མདངས་དང་ལྡན་པའི་སྐོར་ནས་ཡུངས་ཀར་གྱི་འབྱུ་ཚད་ཙམ་སྟེ། རྒྱང་གི་དེ་ཉིད་ཡི་གེ་གསུམ་དང་དབྱེར་མེད་དུ། སྡ་ཡི་རྩེ་མོའི་ལམ་ནས་ནན་ཏན་དུ་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅི་འདྲ་ཞེག་གིས་བསྒོམ་པ་ཡང་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། རྟག་འབྱོར་པ་རྒྱང་གི་དེ་ཉིད་དང་སྦགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་རིག་པས་རྟག་ཏུ་སྡེ་རྒྱན་དུ་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་དེའི་དོན་བཤད་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟན་ཚུལ་ལ་གསུམ། ལྷ་མོ་བཞེས་ཞུས་ཀྱིས་དེས་པར་བསྟན་པ། རྒྱུད་ཕྱི་མས་གསལ་བར་བསྟན་པ། རྗེ་རྗེ་ཟེང་བས་སོ་སོར་དེས་པར་བསྟན་པའོ།།

དང་པོ་(ལྷ་མོ་བཞེས་ཞུས་ཀྱིས་དེས་པར་བསྟན་པ་)ནི། སྔར་དྲངས་པའི་ཚ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་། རྗེ་རྗེ་ལྷང་དབྱེ་དཀའ་བའི་རྗེ་རྗེའི་ཚེགས་འདི་དེས་པར་བསྟན་པ་ནི་ལྷ་མོ་བཞེས་ཞུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འདུས་པའི་བཤད་རྒྱུད་དུ་གསུངས་སོ་ཞེས་མཚམས་སྦྱར་རོ།། རྗེ་ལྷང་ན། སྟོང་པོ་ལས་ནི་སྟོང་པོ་མཆོག །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གསང་བ་ནི།། གང་དེ་ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་གནས།། དེ་ནི་ལྷ་མོ་བཤད་པར་བྱ།། ཡེ་ཤེས་ལྔ་ཡི་དངོས་དེ་ཉིད།། ཡུངས་ཀར་གྱི་ནི་འབྱུ་ཚད་ཙམ།། དེ་ཡི་དབུས་ན་གནས་པའི་ལྷ།། མི་གསལ་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན།། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། དོན་ནི་སྟོན་པས་ལྷ་མོ་ཞེས་བོས་ནས། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་སྟོང་མིན་ལ་གསང་བའི་ལམ་དེ་ནི་ང་ཡིས་རབ་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ།། དེ་ཇི་འདྲ་ན། སྟོང་པོ་ནི་ལྷན་ཅིག་

1 སྡེ་བཀའ་རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ཤོག་གྲངས་༡༥ནས།

སྐྱེས་པ་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་ཐབས་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་སྟེང་པོར་གྱུར་པ་མཚོག་ཉི། ཟླུང་འཛོོ་འོང་གི་བཟླས་པའོ།། དེ་འདྲ་བའི་བཟླས་པ་[1]གང་ཡིན་པ་དེ་ཉི་ལྟས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་ཉིད། རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོ་རྗེ་སྡེང་བ་ལས། “གང་ཡང་ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅན་རྣམས།། ‘སྒོག་དང་རྩོལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས།།’ གསང་སྔགས་རྒྱལ་པོ་བློས་བཞིན་དུ།། ‘མི་ཤེས་བསམ་གཏན་སྐྲག་པ་སྤང་།།”[2] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡུངས་ཀར་གྱི་ནེ་འབྲུ་ཚོད་ཙམ།། ཞེས་པས་རྩ་རླུང་ཀུ་ཡུངས་ཀར་ཀྱི་སྤྲས་བསྟན་པ་དེ་བཤད་བྱར་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། ཡུངས་ཀར་གྱི་འབྲུ་ཚོད་ཙམ་དེ་ཉི་ཡེ་ཤེས་ལྟའི་དངོས་པོ་སྟེ་ངོ་ཉིད་དོ།། འོ་ན་ཡུངས་ཀར་གྱི་དོན་ཡེ་ཤེས་ལྟར་གསུངས་པ་ཆུང་ལ་ཇི་ལྟར་གོ་ཞེ་ན། དེན་ཆེན་ཁ་དོག་སྟ་ལྟ་པ་བསྒོམ་པར་གསུངས་པ་དེ་སྟེང་པོ་ལས་སྟེང་པོ་མཚོག་ཏུ་གསུངས་པས། རྩོགས་རིམ་ཡིན་ལ། དེན་ཆེན་ཁ་དོག་སྟ་ལྟ་པ་ཞེས་པ་ཡེ་ཤེས་ལྟའི་ངོ་བོར་གོ་ཞེང་། དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་གནས་པ་དང་། སྟའི་ཆེ་མོར་བསྒོམ་པར་གསུངས་པས། ཆུང་འོད་ཟེར་ལྟའི་འབྱུང་འཇུག་བསྒོམ་པ་ཡུངས་ཀར་གྱི་དོན་དུ་ཤེས། དེ་ལྟར་ཤེས་པས། ཆུང་འོད་ཟེར་ལྟ་སོ་ཡེ་ཤེས་ལྟར་བཤད་པ་ན་རིགས་ལྟར་དེས་ལྟའི་དབུས་ན་གནས་པའི་ལྟ་མི་བསྒོད་པ་ཡིན་ཅིང་། མི་བསྒོད་པའི་ངང་ཐོའི་ཆུང་སྒོག་འཛིན་དང་། དེ་ཡང་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ནི། དེས་རགས་པའི་སྒོག་ཆུང་ཀུན་ལ་དབང་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། མི་གསལ་བ་ནི། སྒོག་འཛིན་ཤིན་ཏུ་ཟུ་བ། མི་བཤིག་པའི་ཐེག་ལེ་ཡིན་པས། ཆུད་དེ་དག་གིས། ཆུང་གི་འཁོོ་འོང་གི་བཟླས་པ་དེ། འོད་གསལ་ལྟན་ཅིག་སྤྲོས་པ་འཆར་བའི་ཐབས་བློ་ན་མེད་པ་དང་། ཆུང་གི་གཅོོ་བོ་སྒོག་ཆུང་མི་བཤིག་པའི་ཐེག་ལེ་ཡིན་པར་གསུངས་པས། ཙ་ཆུང་ཐེག་ལེའི་གདམས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་པོ་ལས་ཀྱང་སྟེང་པོ་མཚོག་

---

1 **བཟླས་པ་** སྔོན་བྱུགས་ཤིང་དཔར། བཀྲས་ལྟུན་དཔར་མ།

2 སྡེ་བཀའ། ཆུང་འབྲུམ། ཅ བཤད་ཆུང་རྩོ་རྗེ་སྔོན་པ། ལེའུ་ང་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༤༩བ། ཚིག་ཤུང་གཉིས་ཆུང་མི་འབྲ་སྟེ། ‘སྒོག་དང་རྩོལ་བ་ལ་བརྟེན་པ།།’ ‘མི་ཤེས་བསམ་གཏན་སྐྲག་པ་སྤང་ས།།’ ཞེས་གསལ།

རྟོར་བརྒྱས་[1]དང་། དེའི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་སྟིང་གা་ན་ཡོད་པ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(རྒྱུད་ཀྱི་མས་གསལ་བར་བསྟན་པ་)ནི། གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མ་ཡས་ཀྱང་། ཙཾ་རྒྱུད་དུ་རིན་ཆེན་ཁ་དོག་སྔ་ལྗ་པ་ཡུངས་ཀར་གྱི་འབྲུ་ཚད་ཙམ་བསྟོམ་པར་གསུངས་པའི་དོན། ཆུང་འགྲོ་འོང་གི་རྟོར་བརྒྱས་[2]ཡིན་པའི་དོན་འདི་ཉིད་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ་ཞེས་སྦྱོལ་ལོ།། ཡེ་ཤེས་ལྗ་ཡི་རང་བཞིན་དབུགས།། འབྱུང་བ་ལྗ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད།། གོང་བུའི་གཟུགས་ཀྱིས་སྦྱང་ནས་ནི།། སྔ་ཡི་རྩེ་མོར་རབ་ཏུ་བརྟག །རིན་ཆེན་ཁ་དོག་སྔ་ལྗ་པ།། སྟོག་དང་རྩོལ་བ་ཞེས་བྱར་བཤད།།། རང་སྤྲགས་སྟིང་གར་བསམས་ནས་ནི།། སྟོག་ནི་ཕིག་ལེར་གནས་པར་བཞག །ཅེས་གསུངས་པ་དང་། ཞེས་པ་སྟུང་། དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྗའི་བདག་ཉིད་དམ། མེ་ལོང་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ལྗའི་རང་བཞིན་གྱི་དབུགས་ཏེ། སྔ་སྐོ་གཡས་ནས་མེ། གཡོན་ནས་ཆུང་། གཉིས་ཀ་ནས་ས་དང་ཆུ་དང་ནམ་མཁའ་སྟེ་འབྱུང་བ་ལྗའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་དེ་ཉིད་གོང་བུའི་གཟུགས་ཀྱིས་རང་གི་རྟོ་རྗེའི་བུ་གা་ནས་སྦྱང་ནས། རིགཔའི་བརླའི་སྔ་རྩེ་ཕིག་ལེའི་གཟུགས་ཀྱིས་བརྟག་པ་སྟེ་བསྒོམ་པར་བྱའོ།། རིན་ཆེན་ཁ་དོག་སྔ་ལྗ་པ།། ཞེས་པ་ནི། ཙཾ་རྒྱུད་བཤད་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་ནི། སྟོག་དང་རྩོལ་བ་ཞེས་བྱ་བར་རྒྱུད་ཀྱི་མ་འདིར་བཤད་ཅིང་། སྟེང་གི་སྔ་སྐོར་འགྲོ་བའི་ཆུང་ཁ་དོག་སྔ་ལྗ་ཡང་བསྟན་ཏེ། རང་སྤྲགས་ནི་འདུག་གནས་ལྗང་གསུམ་སྤྲགས་གསུམ་གྱི་ངོ་བོར་སྟོར་ཞིང་བརྒྱ་བའོ།། དེ་ལྟར་བརྒྱས་པའི་མཐར་རང་གི་སྟིང་གའི་བཅུ་ལ་ཨ་ཐུང་བསམས་ནས་ནི། མི་བཤིག་པའི་ཕིག་ལེ་དེར་སྟོག་སྟེ་ཆུང་ཆམས་ཀྱིར་མི་རྒྱུ་བར་བཞག་གོ །འདིས་ཙ་རྒྱུད་ཀྱི་སྔ་ཡི་རྩེ་མོ་ཞེས་པའི་དོན། སྔ་རྩེ་གསུམ་དང་ཕིག་ལེ་གསུམ་གྱི་སྟོག་རྩོལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་(རྟོ་རྗེ་ཟེད་བས་སོ་སོར་དེས་པར་བསྟན་པ་)ནི། བཤད་རྒྱུད་སྤྲ་མ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་

---

1 **རྟོར་བརྒྱས་** ཟེད་བདུན་ཤིང་དགས།

2 **རྟོ་རྗེ་བརྒྱས་** ཟེད་བདུན་ཤིང་དགས།

པར་མ་ཟད། སྐར་ཡང་ཆུང་འགྲོ་འོང་གི་བཟླས་པ་འདི་ཉིད། དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོར་རེས་པར་བསྟན་པ་ནི། རྗོ་རྗེ་སྡེང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་བཤད་པའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་སོ།། ཞེས་མཚམས་སྦྱར་རོ།། རི་ལྟར་ན། འདི་ལ་བཞི། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྡུ་བ། དེ་ཉོགས་དཀའ་བར་བསྟན་པའོ།།

དང་པོ་(མདོར་བསྟན་པ་)སྟོན་པ་ལ། སྐྱ་རེངས་ཡུངས་ཀར་[1]ཞེས་བྱ་བ།། སྤོག་དང་ཙོལ་བའི་བརྐ་བ་སྟེ།། སྤོག་དང་ཙོལ་བ་ལ་གནས་པ།། འོད་ལྡ་སངས་རྒྱས་རྣམས་སུ་བསྒོམ།། སྟེང་གི་སྐ་ལས་རེས་འབྱུང་བ།། གཡོན་དང་གཡས་དང་གཉིས་ཀ་དང་།། དལ་བར་རྒྱུ་དང་རྣམ་བཞིར་འགྱུར།། ནང་གི་དུས་ནི་ཡིན་པར་བཤད།། ཕྱོགས་མ་སྟིང་ག་ལྟེ་བ་དང་།། གསང་བའི་པད་འགྲོ་འོང་སྟོན།། ཐུན་ཕྱེད་ཀྱི་ནི་དུས་དག་ཏུ།། གོ་རིམ་རེ་བཞིན་གནས་པར་བསྟན།། ཞེས་འབྱུང་། ཚ་རྒྱུད་ལས། “སྐྱ་ཡི་རྩེ་མོར་ཡུངས་ཀར་བསམ།།”[2] ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི། སྤོག་སྟེ་དབུགས། ཙོལ་བ་སྟེ་རིང་དུ་སྦྱོ་བའི་བརྐ་བ་ཞེས་པ་སྟེ་མཚོན་བྱེད་ཡིན་ནོ།། སྤོག་གི་ཙོལ་བའམ། སྤོག་དང་ཙོལ་བ་དེ་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱས་ལྷའི་འོད་ཟེར་ལྔ་རྣམ་པར་གནས་སོ།། འོད་ལྔ་སངས་རྒྱས་རྣམས་སུ་བསྒོམ།། ཞེས་པ་ལྟར་ན་ཆུང་འོད་ཟེར་ལྔ་སངས་རྒྱས་ལྔར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། རྗོ་རྗེ་སྡེང་བ་ལས། “སྐྱ་ཡི་རྩེ་མོ་དེ་ཉིད་མཚོག །‘ཆུང་ལྔ་ཡི་ནི་རང་དོ་བོ།།’ ཆུང་གི་ཐེག་ལེ་ཞེས་ནི་བཤད།།”[3] ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་རྩེར་ཞེས་པ་སྐྱ་རྩེ་གསུམ་ལས་གང་ཞེ་ན། སྟེང་གི་སྐ་ལས་རེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། འབྱུང་ཚུལ་རྣམ་པ་བཞིར་འགྱུར་ཏེ། རི་ལྟར་ན། སྐ་བུག་གཡོན་པ་དང་གཡས་པ་གཉིས་རེ་རེ་དང་། གཉིས་ཀ་ནས་དུས་མཉམ་དུ་བྱུག་པར་རྒྱུ་བ་དང་། དལ་བར་རྒྱུ་བ་གཉིས་དང་རྣམ་པ་བཞིར་རྒྱུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ཚུལ་བཞི་པོ་དེ་གང་གི་

---

1 **ཡུངས་གར་** སྒེར་བདུན་ཕེངས་དཔེ།

2 སྟེ་བཀའ། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་རྣག་པ། ཤོག་གྲངས་༥༥ན།

3 སྟེ་བཀའ། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྗོ་རྗེ་སྡེང་པ། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༢༢བ། ཚོགས་ཤད་སྡ་ཆུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཆུང་ལྔ་དང་ནི་རང་དོ་བོ།།’ ཞེས་གསལ།

དུས་སུ་ཡིན་པར་རྒྱུད་འདིར་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉེན་ཞག་གཅིག་གི་དུས་ཚུ་ཚོད་ལ་སོགས་པས་འཇོན་པའི་དོད། ནང་དུ་དབུགས་རྒྱུ་བའི་གྲངས་ཀྱིས་འཇོན་ཐུས་པས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྦྱ་བྱག་ན་རྒྱུ་བའི་རྒྱང་བཞི་པོ་དེ་གནས་ཅི་འདྲ་ཞིག་ནས་འགྲོ་འོང་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། སྦྱ་བྱག་གཡས་ནས་རྒྱུ་བ་ནི། སྐོག་མ་སྟེ་མཐིན་པའི་བརླ་དང་། གཉིས་ཀ་ནས་དཔལ་བར་རྒྱུ་བ་ནི་སྟིང་གའི་དང་། སྦྱ་བྱག་གཡོན་ནས་རྒྱུ་བ་ནི་ཕྲེ་བའི་དང་། གཉིས་ཀ་ནས་ངག་པར་རྒྱུ་བ་ནི་གསང་བའི་བརླ་ར་འགྲོ་འོང་སྟོན་པ་སྟེ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ས་ནི་རྒྱང་དེ་དག་གི་སྟོད་སའི་གནས་ཅམ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།། རྒྱང་བཞི་པོ་དེ་རྒྱུ་བའི་རིམ་པ་འོག་ནས་འཆད་པའི་ཚོ་རིམ་བཞིན་དུ་རེ་རེ་ནས་རྒྱུ་བའི་ཚེ། ཡུན་རིང་ཅམ་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྒྱུད་འདི་དང་། གདན་བཞི། རྩོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་རྣམས་སུ། ཉེན་ཞག་གཅིག་ལ་ཆུ་ཚོད་དང་། དབུ་གུ་བྱག་ཆུར་བཤད་ཅིང་། བའེ་དགྱེས་གཉིས་སུ་ཉེན་གཅིག་ལ་ཆུ་ཚོད་སོ་གཉིས། དབུ་གུ་རེ་བཞི་དང་འགོ་བ་བཅུ་བྱུག་ཏུ་བཤད་པས་མི་འདྲའོ།། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་གྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་པོ་རེ་རེའི་རྒྱུ་བའི་ཡུན་ཚད་ཆུང་དགུ་བརྒྱར་བྱས་ནས་ཞག་གཅིག་ལ་དགུ་བརྒྱ་ཚན་པ་ཉེར་བཞིར་བཤད་ལ། ཐུན་ཐུང་ནི་ཆུང་དགུ་བརྒྱ་རྒྱུ་བའི་ཡུན་ཡིན་ཅིང་། གཉིས་མེད་ཆུས་རྒྱལ་དུའང་དཀྱིལ་འཁོར་རེ་ཐུན་གསུམ་པ་དང་འདིར་བྱར་བ་ཆས་བསྡུན་དགོས་པས། ཞག་གཅིག་ལ་ཐུན་ཐུང་པ་ཉེར་བཞི། ཐུན་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པར་བྱེད་དགོས་སོ།། འོ་ན་རྩོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱང་བཞི་པོ་རེ་རེ་ནས་རྒྱུ་བའི་ཚེ་ཡང་ཞག་གཅིག་ལ་ཐུན་ཐུང་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ཡོད་དམ། ཡང་ན་ཐུན་ཐུང་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པར་བྱེད་དགོས་སོ།། ཞེས་ཟེར་ན། ཐུན་ཐུང་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ཡོད་པར་བྱེད་ན་ཡང་ཐུན་ཐུང་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པར་བྱེད་ན་ཡང་ཐུན་ཐུང་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ཡོད་པར་བྱེད་དགོས་ཏེ། ཐུན་ཐུང་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ཡོད་པར་བྱེད་ན་ཞག་གཅིག་ལ་ཐུན་ཐུང་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ཡོད་པར་བྱེད་ན་ཡང་ཐུན་ཐུང་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པར་བྱེད་དགོས་ཏེ། ཐུན་ཐུང་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པར་བྱེད་ན་ཡང་ཐུན་ཐུང་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ཡོད་པར་བྱེད་དགོས་ཏེ། ཐུན་ཐུང་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ཡོད་པར་བྱེད་ན་ཡང་ཐུན་ཐུང་བཅུ་གཉིས

ལ་ཆྱང་ཉེ་ཁྱེ་ཆེགས་སྟོང་བྱགས་བཙུ་རྒྱ་བ་ལ། ལྷེ་བའི་འདབ་མ་རེ་ལ་རྒྱུ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དབུགས་སྐམ་བཙུ་དང་སོ་ཐེད་དང་བཙུད། འདབ་མ་གཅིག་ལ་རྒྱས་ཟེན་པའི་འོག་ཏུ། གཉིས་པ་སོགས་སུ་འཛོམ་ནས་དེ་བཞིན་དུ་རིམ་པ་བཞིན་རྒྱུའོ།། དེའི་ཚེ་སྲིལ་བོ་མཐིན་པ་སྟིང་གའི་ཙ་འདབ་རེ་རེ་ལ་ལྷེ་བ་སོགས་སྦུ་མ་སྦུ་མའི་རྩ་འདབ་རེ་ལ་རྒྱུ་བ་ཉིས་འགྱུར་ཉིས་འགྱུར་རྒྱུ་བར་བཤད་དོ།། དེ་ལྟར་ཙ་འདབ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འཛོམས་ཀྱང་། ཆྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཚེ་ཆུང་བཞི་དང་། སྣ་བུག་གཡས་གཡོན་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འཛོ་བའི་དེས་པ་ཟེད་དོ།། གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན་སྣ་བུག་གཡས་ནས་འབྱང་བ་ཚེ་བའི་མེ་ཆྱང་རྒྱུ་བའི་ཚེ། ཐོག་མར་ཉིས་བཙུ་ཉེར་ལྔ་མེའི་མེ། དེ་རྗོགས་ནས་མེའི་ཆྱང་དུ་འཛོ་སྟེ། བྱངས་སྐང་བཞིན། དེ་བཞིན་དུ་མེའི་སྐ། དེ་ནས་མེའི་ཆུ་ཡང་བྱངས་དེ་བཞིན་རྒྱ་བ་ནི་འབྱང་བ་ཆུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འཛོ་བ་ཡིན་པས་མེ་ཆྱང་དགུ་བཙུ་པ་ཐག་གཅིག་གོ །དེ་རྗོགས་ནས་སྣ་བུག་གཡོན་པའི་ཆྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱུ་བ་ནི། འབྱང་བ་ཆེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འཛོ་བ་སྟེ། འདི་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་དང་སྣ་བུག་གི་འཛོ་བ་དུས་མཉམ་དུ་འབྱང་ངོ།། དེ་ཡང་འབྱང་ཆུང་གི་འཛོ་མཚམས་ནི་ཐོག་མར་ཆྱང་གི་ཆྱང་ཞེས་སོགས་སྔར་ལྟར་སྨྲས། དེ་ནས་སྣ་བུག་གཉིས་ཀ་ནས་ཐད་སོང་བྱག་ཏུ་དགུ་བཙུ་པ་ཐག་གཅིག་རྒྱུ་བའི་དུས་སུ། ཐོག་མར་མའི་ས་སྐྱུན་མའི་ཆྱང་ཉིས་བཙུ་ཉེར་ལྔ་སོགས་རྒྱས་ནས་འབྱང་ཆུང་གི་འཛོ་བ་རིམ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ།། དཀྱིལ་འཁོར་ཆེ་བའི་བྱག་སོང་རྒྱ་བ་རྗོགས་མ་ཐག་ཏུ་སྣ་བུག་གཉིས་ཀ་ནས། ཆུ་ཆྱང་དལ་བར་དགུ་བཙུ་པ་ཐག་གཅིག་རྒྱུ་སྟེ་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེ་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འཛོ་བ་ཡིན་ཡང་། འདི་ལ་སྣ་བུག་གི་འཛོ་བ་མེད་དེ། སྦུ་མ་བཞིན་དུ་སྣ་བུག་གཉིས་ཀ་ནས་རྒྱུ་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་འདུས་པའི་རྒྱུད་རྣམས་སུ། དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་པོ་དེ་དེ་རྒྱུ་བའི་ཡུན་ཚོད་ཐུན་ཕྱེད་པར་འབྱ་བ་དང་། དེ་དེ་ནི་ལ་འབྱང་ཆུང་ཉིས་བཙུ་ཉེར་ལྔ་པ་ཐག་བཞི་བཞི་རྒྱུའོ།། འདི་ལ་སྣ་བུག་གཡས་གཡོན་རེས་འཇོག་ཏུ་འཛོ་བ་བཅུ་གཉིས་དང་། གཉིས་ཀ་མཉམ་རྒྱ་བཅུ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཞིང་།

དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཛོ་བ་ཉེར་བཞིའོ།།

གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)སྟོན་པ་ལ། གཡས་པ་ནས་ནི་འབྱུང་བའི་ཁམས།། མེ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་ཡིན་ཏེ།། ཁ་དོག་དམར་ཞིང་གསལ་བ་འདི།། བརླའི་མཚོན་པོའི་རྒྱུ་བའོ།། གཡོན་པ་ནས་ནི་འབྱུང་བའི་ཁམས།། རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་བ།། ལྟང་སེར་དག་ཏུ་སྣང་བ་སྟེ།། ལས་ཀྱི་མཚོན་པོའི་རྒྱུ་བའོ།། གཉིས་ཀ་ལས་ནི་འབྱུང་བའི་ཁམས།། གསེར་གྱི་མདོག་ཏུ་སྣང་བ་སྟེ།། དབང་ཆེན་གྱི་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད།། རིན་ཆེན་མཚོན་པོའི་རྒྱུ་བའོ།། དལ་ཞིང་རྒྱ་བ་མེད་པའི་ཁམས།། དག་ཅིང་ཤེལ་ལྟར་སྣང་བ་ནི།། ཆུ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་ཡིན་ཏེ།། རྡོ་རྗེའི་མཚོན་པོའི་རྒྱུ་བའོ།། ལུས་ཀུན་ལ་ནི་གནས་པའི་རླུང་།། བྱ་བ་ཀུན་ལ་འཇུག་པ་སོ།།[1] འདི་ནི་རྣམ་སྣང་ངོ་སྟེ།། འཆི་བའི་ལུས་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར།། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སྣ་གཡས་པ་ནས་འབྱུང་ཞིང་རྒྱུ་བའི་རླུང་གི་ཁམས་ནི། བརླའི་རིགས་ཀྱི་གོ་བོར་བོན་གྱུར་པའི་མཚོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཡིན་ཏེ། མེ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཁ་དོག་དམར་ཞིང་གསལ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏ་ཐྭ་གཏ་ཏ་རཱཀྵི་ཏསཱ། དོན་གྱིས་ཀྱི་ཆུང་དང་པོར་བཤད་དགོས་ཀྱང་། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ཆུང་དང་པོར་བཤད་པ་ནི། འོད་དཔག་མེད་གསུང་རྟོགས་ཡིན་ལ། ཆུང་ཡང་དེ་དང་མཐུན་ཅིང་། དང་པོར་བསྟོམ་པའི་དུས་ཀྱང་དེ་ནས་བསྟོམས་པས་[2]དང་པོར་འཆད་ཅེས་འབྱུང་ཡང་། སྔོན་དུ་ཡང་གཡོན་དང་པོ་དང་། སྐྱོད་བསྡུས་ལས་ཀྱང་གཡོན་དང་པོར་བཤད་པས་མ་དེས་སོ།། འོན་ཀྱང་ལུང་སྟོན་དུ་མེ་ཆུང་སྔོན་དུ་བཤད་ནས། དེ་འདྲ་བ་ཉེར་བཞི་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བའི་ཉེ་ཆེགས་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་རྒྱུ་བར་བཤད་པས། ཉིན་གཅིག་གི་ཐོག་མར་མེ་ཆུང་། ཐ་མར་ཆུ་ཆུང་གིས་བསྡུད་པ་ཡིན་ནོ།། སྣ་གཡོན་པ་ནས་ནི་འབྱུང་ཞིང་རྒྱུ་བའི་ཁམས་ནི། ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་མཚོན་པོ་སྟེ་གོ་བོ་དོན་ཡོད་གྱུར་པའི་རླུང་ཡིན་ཏེ། མིང་ཆུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་བ།

---

1 **འཇུག་པའོ།།** ཟེའུ་བདུན་ཕྲིད་དགས།

2 **བསྟོམ་པས་** ཟེའུ་བདུན་ཕྲིད་དགས།

ཁ་དོག་ལྡང་སེར་དག་ཏུ་སྣང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད། འོད་ཟེར་ནག་པོ་ཐལ་ཞིར། སྣའི་བུ་གա་གཉིས་ཀ་ལས་ནི་འབྱུང་བའི་ཁམས་ནི། རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ཀྱི་མགོན་པོ་རིན་འབྱུང་གི་རྒྱུ་བ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཆེན་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་གསེར་གྱི་མདོག་ཏུ་སྣང་བའི་འོད་ཟེར་སེར་ཞིང་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཞིར། དལ་ཞིང་རྒྱུ་བ་མེད་པ་སྟེ་རྒྱུ་བ་བྱལ་བའི་ཆུང་གི་ཁམས་ནི། རྩ་རྟེའི་རིགས་ཀྱི་མགོན་པོ་མི་བསྐྱོད་པའི་རྒྱུ་བ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བའི་ངང་བཞིན་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་དག་པའི་ཤེལ་ལྟར་སྣང་བའི་འོད་ཟེར་དཀར་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཞིར། ལུས་ཀྱི་ཚོགས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་ཅིང་། རྩ་རྟེ་ཟེང་བ་ལས། ཁྱབ་དང་འཇིན་པ་ཉིད་དང་ནི།། འགྲོ་དང་དེ་བཞིན་ལྷོག་པ་སོགས།། ཚོགས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པའི་ཞིར།། ཁྱབ་བྱེད་ཅེས་ནི་བྱ་བབར་བཤད།། ཅེས་གསུངས་པའི་བྱ་བ་ཀུན་ལ་འཇུག་པ་སོ་སྟེ། འཇུག་ཅིང་མི་འབྱུང་ལ་ཁྱབ་པའི་ཚོད་ཟེར་ཅན་ནི། རྣམ་སྣང་སྟེ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཕུང་ལ་ཚོར་བ་སོགས་བརྒྱན་པ་ལྟར། ནང་གི་ཁམས་བཞི་ལ་ཁྱབ་ཅིང་། དེའི་རྒྱན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཞིར། དེ་ལྟ་ནའང་འཆི་བའི་དུས་མ་གཏོགས་ལུས་ལས་ཞིར་མི་འབྱུང་ངོ་།། དཀྱིལ་འཁོར་བཞིའི་རྒྱང་རུ་གསུམ་གང་ནས་རྒྱུ་བའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། སོག་ཕྱར་གཉིས་ངོ་རྒྱང་གཉིས་ཀ་དང་། ཀེན་རྒྱུ་དང་མཉམ་གནས་ངོ་རྒྱང་དེ་དེ་ནས་རིམ་བཞིན་རྒྱུའོ།། སོག་འཇིན་ཤིན་ཏུ་ཐུ་བ་ནི། སྐྱིང་གའི་ཙ་འཁོར་དབུས་ན་གནས་ཀྱང་། ད་ལྟ་འགྲོ་འོང་བྱེད་པའི་སོག་འཇིན་ནི་སྐྱིང་གའི་ཙ་མདུད་ཀྱི་གོང་དང་། ཐུར་སེལ་སྐྱིང་གའི་ཙ་མདུད་ཀྱི་འོག་མན་ཀྱི་ཙ་ལ་གནས་པས། སྐྱིང་འོག་ཡང་དག་བཞིན་ནས་ནི།། སོག་དང་ཐུར་སེལ་རྒྱུ་བར་བྱེད།། ཅེས་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་(དོན་བསྡུ་བ་)ནི། རླུང་གི་དེ་ཉིད་གསལ་བ་ནི།། ཡེ་ཤེས་ལྟ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད།། ཅེས་གསུངས། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རླུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བར་བཤད་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། ཡེ་ཤེས་ལྟའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་དང་སྦྱར་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། རླུང་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྟ་དང་སྦྱར་བ་ལས་དཔགས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཞིར།

བཞི་པ་(དེ་རྟོགས་དཀའ་བར་བསྟན་པ་)ནི། རྣལ་འབྱོར་བྱིས་པའི་ཡུལ་མིན་ཅིང་། རྟོག་གེ་པ་ཡིས་མི་ཤེས་པ་ལོ།། ཞེས་གསུངས། དེ་འདྲ་བའི་རྒྱུད་གྱི་རྣལ་འབྱོར་འདི་ནི་རྟོགས་པར་ཤེན་ཏུ་དཀའ་སྟེ། ཙ་རྒྱུད་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པའི་མན་ངག་དང་བླ་བའི་རྟོག་གེ་པ་ཡིས་མི་ཤེས་ཤིང་། དེར་མ་ཟད་བྱིས་པ་སྟེ་ལས་དང་པོ་པ་བསྒྲིད་རིམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱུད་ལ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྦྱོང་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་(ཕྱགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་)ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(མདོར་བསྟན་པ་)ལ། ཐོག་མར་མཚམས་སྦྱར་བ་ནི། དེ་ལྟར་རྒྱུད་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་ནས། དཔའ་སྡེ་ཤྲཱ་ཀ་ཉིད་བསྟན་པའི་ཚེ་ཙ་བའི་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོ།། དོན་ནི། དེ་ལྟར་རྒྱུད་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་ཟིན་ནས། དཔའ་སྐྲབས་སུ་བབ་པ་སྡེ་ཤྲཱ་ཀ་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཚེ་ཙ་བའི་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་མཚམས་སྦྱར་ནས། དངོས་གཞི་སྟོན་པ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་སྡེ་ཤྲཱ་ཀ་ཉིད་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཀུན་ཏུ་སྐུལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ། མཚོག་ཏུ་གསང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྟོ་རྗེ་ལས་ཚོག་གི་ལམ་དེས་བར་བརྗོད་པས་སྡེ་ཤྲཱ་ཀ་བསྡུས་པ་འདི་ལྟ་བུ་གསུངས་སོ།། ཚོ་ཎྜཱ་ནི། དོན་རྟོགས་པ་ཡི་[1]བརྒྱས་པ་ནི།། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་བཟང་པོ་ཡི།། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཏུགས་པ།། རྟོ་རྗེའི་ཚིག་དེ་བཞིན་པོ་ཡི།། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་ཏུ་ཡང་ཞེས་བྱ་སྟེ།། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིས།། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ཡིས།། ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཀུན་ཏུ་སྐུལ་བ་ཡི།། ཡི་གེ་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་ཏུ་ཡང་ཞེས་བྱ་སྟེ།། ཞེས་གསུངས་སོ།། དེ་ཡང་ལེའུ་བཅུ་པ་ལས་གསུངས་སོ།། གང་ན་སྡེ་ཤྲཱ་ཀ་བསྡུས་པ་འདི་ལྟ་བུ། ཚོ་ཎྜཱ་ནི། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ།། འདི་གསུམ་གྱིས་སྡེ་ཤྲཱ་ཀ་བསྡུས་པར་འགྲོ་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། སྡུད་བསྡུས་ལས།། “དེ་ལ་སྒྲུལ་ལ་སོགས་པའི་སྡེ་ཤྲཱ་ཀ་རྣམས་ནི་ཕྲ་ཞི་ཀྲྀ་ཞི་ལས་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བ་

---

1 **རྟོག་པའི་**བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་དཔལ་མ།

རྣམས་སོ།། དེ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི། མི་བཤེགས་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཡི་གེ་གསུམ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་སྔགས་ཐམས་ཅད་ནི། བུད་མེད་དང་སྐྱེས་པ་དང་མ་ནིང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མན་ངག་རྣམས་ལྟར་ཐོབ་པས་ཡི་གེ་གསུམ་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་གོ །དེས་ན་ཡི་གེ་གསུམ་ནི་སྔགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོའོ།།”[1] ཞེས་སྨྲས་ལ་སོགས་པའི་སྔགས་ཐམས་ཅད་ནི་བུད་མེད་དང་། སྐྱེས་པ་དང་། མ་ནིང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཡི་གེ་གསུམ་ལ་འཇུག་པ་ནི་སྔགས་ཐམས་ཅད་བསྟུས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡང་སྨྲོད་བསྟུས་པས། “ཨྃ་ཡི་ཀྱ་ལི་རྣམས་ཀྱིས། བུད་མེད་དང་སྐྱེས་པ་དང་། མ་ནིང་གི་ཚུལ་ཀྱིས་ཡི་གེ་གསུམ་བསྟེད་ལ།”[2] ཞེས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ལྟ་བུ་གང་གི་གཞུང་དུའང་། དབྱངས་གསལ་གྱི་སྔགས་ཀྱིས་བུད་མེད་དང་སྐྱེས་པ་དང་། མ་ནིང་གི་ཚུལ་ཀྱིས་ཡི་གེ་གསུམ་བསྟེད་ཚུལ་མ་བྱུང་ངོ་།། འདི་ལ་ཁ་ཆེ་ལགྷིས། བུད་མེད་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་སྤྱ་ཡ་སོགས་ཀྱིས་བྱས་པ་ནི་འཕྲུལ་པ་ཅན་ཡིན་པས་མི་འདོད་པས་རང་ལུགས་ཁྱབ་བྱེད་བུད་མེད་ཤེས་རབ་དང་། ཁྱབ་བྱ་སྐྱེས་པ་ཐབས་སུ་འཛིག་པ་ལས། སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་དུ་འཛིག་པའི་རྟགས་གཞན་མེད་དོ།། དེའི་ཕྱིར་ཚོས་ཉིད་ཁྱབ་བྱེད་ཤེས་རབ་བུད་མེད་དང་། ཚོས་ཅན་ཁྱབ་བྱ་ཐབས་སྐྱེས་པར་འཛིག་པས། ཨྃ་ཡི་ཤེས་རབ་དང་བཅས་པ་ཡི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐབས་ཡི་གེ་གསུམ་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་གོ།། དེ་བས་ན་ཡི་གེ་གསུམ་ནི་སྔགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོའོ།།” ཞེས་གསལ།

ཅི་ལྟར་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེས་ཟེར་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེས་ཟེར་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་

མ་ཡིག་ཙ་དང་མཚམས་སྦྱར་ཞེད། དེ་རྣམས་ཀྱང་སྣ་ལས་བྱུང་བའི་རྟེས་སུ་འབྱུང་བའི་ཚོ་ཞེས་པ་མ་ནིང་ངོ།། ཞེས་དབྱངས་གསལ་གྱི་སྤྲགས་ཀྱིས། སྐྱེས་པ་བུད་མེད་མ་ནིང་གི་ཚུལ་ཏྱིས་ཡི་གེ་གསུམ་བསྐྱེད་ཚུལ་བཤད་ཀྱང་། རྟེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཚོ་སྐྱེས་པ། ཡྱངས་བུད་མེད། ཅྱི་མ་ནིང་དུ་བཤད་དོ།། ཡི་གེ་གསུམ་པོ་དེས་བྱ་བ་ཅི་ཞེག་བྱེད་པ་ཡང་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ཡི་གེ་གསུམ་པོ་དེ་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་རྣམ་སྣང་། གསུང་འོད་དཔག་མེད། ཐུགས་མི་བསྐྱོད་པ་གསུམ་གྱི་གསང་བའི་སྙིང་པོ་ཡིན་པས་སྔགས་ཏེ་ལྟ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་པོ་བསྡུལ་བ་སྟེ་སད་པར་བྱེད་ཅིང་། དགོངས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔོད་མིན་ལ་མཆོག་ཏུ་གསང་བའི་སྔགས་འདི་ཉིད་གང་གིས་གསུངས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། རྩོ་རྟེ་འཚང་རྒྱ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྟོ་རྟེ་ལས་ཚོག་གི་ལམ་སྟེ་ཞལ་ནས་ངེས་པར་བརྗོད་པ་སྟེ་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩོ་རྟེའི་ཚོག་འདིས་སྙིང་པོ་བསྐྱལ་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་པ་ལས་འདིར་ནི་རྗོགས་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱའོ།། ལེའུ་བཅུ་པ་ལས་གསུངས་པའི་སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ནི། དོན་རྟོགས་པ་ཡི་བརྡས་པ་ནི།། ཞེས་སོགས་ཤད་པ་བཞེའོ།། དེ་ཡང་དོན་རྟུང་གསུམ་ཡི་གེ་གསུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བརྡས་པ་ནི། དེ་གཉིས་དབྱེར་མེད་དུ་བགྲང་བ་དེ་རྟོ་རྟེའི་བརྡས་པར་བཤད་དོ་སྙེ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དུས་ཡི་གེ་གསུམ་[1]སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཀྲགས་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ལྷའི་ངོ་བོར་བཤད་པའི་རྟུང་ལྷ་དབྱེར་མེ་ཐེད་པར་སྦྱར་ནས། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པ་བཟང་པོ་ཡི། བརྡས་པར་གསུངས་པའི་ཐྱིར། ཙ་རྒྱུད་ལེའུ་བདུན་པ་ལས་གསུངས་པའི་རྟུང་དང་ཡི་གེ་ངོ་ཁ་དད་པ་སྟོང་མོ་དང་། དེ་ལྟར་བརྡས་ལ། སྟོང་མོ་ཟ་ཞེང་མི་བརྡས་སྟེ།། ཁ་དད་ཡི་གེ་སྟོང་མོ་སྟེ།། དེ་འདོན་པ་ནི་ཟ་བ་ཡིན།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཐྱིར། དེར་མ་ཟད་མ་བསྡུངས་པ་རྟུང་དང་ཡི་གེ་ཁ་དད་དུ་མ་བྱས་པ་ལའང་ཚགས་པ་བདེན་ཞེན་མི་བྱ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཤེས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཐྱིར་རོ།། རྩུང་སྤྲགས་ཁ་མི་དད་དུ་བརྗོ་བའི་ཚེ་རྗེ་

---

1 **དུས་གསུམ་** རེད་བདུན་ཚིང་དཔེ།

ལྷང་བྱ་བ་ཡང་ཡོད་དེ། འདོད་ཡོན་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ཤེས་པས་ཡོངས་སྤྱོད་ཅིང་། སྤགས་རྟོ་རྗེའི་བཟླས་པའི་ཡན་ལག་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་མ་ཉམས་པས་བཟླ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྷར་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་བསྐུལ་བའི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་བཟླས་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་བཟང་པོའི་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བརྟགས་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་བཟླས་པ་རྟོ་རྗེའི་བཟླས་པར་བཤད་པ་དང་། སྨོང་བ་ལ་ཚགས་པ་དང་། སྨོང་མོ་ཟ་ཞིང་མི་བཟླ་བར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉེ་དེས་དོན་གྱི་སྤགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཤད་བྱར་བཀོད་པའོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་གྱིས་དེས་པར་བསྟན་ཞིང་སོ་སོར་དེས་པར་བསྟན་པ། རྒྱུད་ཕྱི་མས་ནང་གི་དུས་གསལ་བར་བསྟན་པ། སྨར་ཡང་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་གྱིས་ཟླ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་གསལ་བར་བསྟན་པ། གཉིས་མེད་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱང་སྤགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བསྟན་ཚུལ་འོ།། དང་པོ་(དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་གྱིས་དེས་པར་བསྟན་ཞིང་སོ་སོར་དེས་པར་བསྟན་པ་)ལ་[1]མཚམས་སྦྱར་དང་། བཤད་པ་དངོས་གཉིས།

དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་)སྟོན་པ་ལ། བཤད་པ་འདི་ཉིད་ཡང་སྨར་བཤད་པ། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་པའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པས་དེ་ལ་འདྲུག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་པ་ནས། སྤགས་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཉམས་པ་བཟླས།། ཞེས་[2]མདོར་བསྟན་པའི་ཚ་རྒྱུད་ཀྱི་ཚེག་འདི་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྨར་ཡང་བཤད་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་འཆད་པ་ལ། ཐོག་མར་ཚ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་མདོ་ཙམ་སྟོན་པའི་དེས་བསྟན་དང་། དེ་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་བྱེ་ནས་སྟོན་པའི་སོ་སོར་དེས་པར་བསྟན་པ། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པས། དེ་ལ་འདྲུག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སྨོས་སོ།།

གཉིས་པ་(བཤད་པ་དངོས་)ལ་གཉིས། སྡུད་པ་པོས་ཞུས་པ་དང་། སྟོན་པས་དེའི་ལན་བསྟན་

---

1 **དང་པོའི་** ཝེང་ཏྲུག་ཨིང་དཔར། བཀྲས་ལྷུན་དཔར་མ།

2 **བཟླས།། ཅེས་** བཀྲས་ལྷུན་དཔར་མ།

བའོ།།། དང་པོ་(སྡུད་པ་ཡོས་ཞུས་པ་)ལ་གཉིས། ཞུ་བ་དངོས་དང་། དེ་ལྟར་ཞུ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ།།། དང་པོ་(ཞུ་བ་དངོས་)སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་དཔལ་ལྡན་སྒང་མཛད་ཆེ།། ཁྲབ་བདག་ལ་ནི་སྒང་གསོལ་བ།། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པ་པོ།། སྒོ་ཚོགས་གཟུགས་ཅན་སྐུ་ཤིན་ཏུ་རབ་ཏུ་གཏགས།། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་མཁའ་མཉམ་པ།། ལེགས་པར་རྗེས་སུ་ཆོང་མཛད་པ།། འགྲོ་བའི་དོན་ནི་མཛད་པ་པོ།། སྐྱེ་བོ་མཆོག་ལ་དེ་བསྟན་གསོལ།། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སྒང་ཡང་གསོལ་བ་སྟེ་གསོལ་ལོ་ཞེས་དྲང་གང་ལ་ན། དཔལ་ལྡན་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཆེན་པོ་ཁྲབ་བདག་རྗེ་རྗེ་འཚང་ལ་ནི་དེ།། གང་གིས་ན་ཐུགས་ན་རྗེ་རྗེས་སོ།། ཅི་ཞིག་གསོལ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པ་པོར་བྱང་བའི་སྣ་ཚོགས་བའི་གཟུགས་ཅན་ཏེ། རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་འདི་ནི་བསྟན་དུ་གསོལ་ཞེས་ཞུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་དེ་ཅི་འདྲ་ཞེ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་དེ། ལ་བརྟེན་ནས་སྤིད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འཁོར་བ་དག་ཏུ་སྐྱེ་བའོ།། སེམས་སྟོན་པར་ཞུས་པའི་དོན་ཡང་ཡོད་དེ། ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་སྟེ། འདྲ་བའི་འོད་གསལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལེགས་པར་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྗེས་སུ་ཆོང་བར་མཛད་པའི་ཐབས་གང་ཡིན་པ་དེ་སྟོན་ཅེས་ཞུས་པའི་ཕྱིར། གང་གིས་གང་ལ་སྟོན་པའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། འགྲོ་བའི་དོན་ནི་མཛད་པ་པོ།། སྟོན་པ་རྣོ་རྗེ་འཚང་གིས་སྐྱེ་བོ་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་དེ་ལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཞུ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྟོན་པ་ལ། བསྟན་པ་ཡི་ནི་ཐབས་ཙམ་ཞིག །ཤེས་ནས་རྒྱུད་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཐོགས།། འདི་ལྟར་བདག་ནི་སློབ་དཔོན་ཞེས།། མ་འོངས་པ་ན་སྐྱེ་བར་འགྱུར།།། བདག་གི་ཚོག་ནི་འདི་ཉིད་དག །ཡིན་ཞེས་སྐྱ་ཞིང་བྱེས་པ་འཇིག །དེས་ནི་དགོངས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས།། རྗེ་བཞིན་དོན་དུ་མི་ཤེས་སོ།། ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་འབྱེ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མ་འོངས་པ་ན་རིམ་པ་དང་པོའི་བསྟན་པ་ཡི་ནི་ཐབས་ཀྱི་ཚོ་གཅིག་ཞིག་ཤེས་ནས། རྒྱུད་ཀྱི་དེས་པའི་དོན་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་པ་རྣམས། འདི་ལྟར་བདག་ནི་རྟོ་རྗེ་སློབ་

དངོས་ཡིན་པས། བདག་གིས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་ཚོས་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། འདི་ལས་གཞན་ནི་མིན་ནོ།། ཞེས་སློབ་མ་ལ་སྨྲ་བར་འགྱུར་བ་སྟེ་སྨྲས་ནས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་སུ་མི་འཇུག་པར་བྱེས་པ་རྣམས་འཇིག་པ་སྟེ་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེས་ནི་དགོངས་པས་བཤད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འོད་གསལ་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཐབས་ནི་ཇི་ལྟ་བཞིན་གྱི་དོན་དུ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བརླམས་བྱའི་སྤགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རོལ་གྱི་སྤགས་སུ་འཇིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་(སྟོན་པས་དེའི་ལན་བསྟན་པ་)ལ་གསུམ། ལན་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུས་ཏེ་རྟོང་བཟླས་[1]སུ་འགྲོ་ཚུལ་བསྟན་པའོ།། དང་པོ་(ལན་མདོར་བསྟན་པ་)སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། དེ་ནས་བདག་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས།། རྣམ་པར་སྣང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོག་ཅིང་།། ལེགས་ཞེས་ལན་གསུམ་གསུང་མངོན་ནས།། ལག་ན་རྟོ་རྗེ་ལ་འདི་གསུངས།།[2] མི་རྟོག་དོན་གྱི་དེ་ཉིད་ནི།། རབ་ཏུ་མྱེ་ནས་བཤད་པར་བྱ།། བརྗོད་དང་དམིགས་པར་བཅས་པ་དང་།། བརྡར་གྱུར་དང་ནི་དོན་དམ་མོ།། ཚིག་གིས་བརྗོད་པ་ཐུན་མོང་སྟེ།། དམིགས་པར་བཅས་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད།། སྤགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བརྡའ་རྟ་བཤད།། དོན་དམ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། གསང་བདག་གིས་ཞུས་པ་དེ་ནས། བདག་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་སྣང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོག་ཅིང་ལེགས་ཞེས་ལན་གསུམ་གསུངས་ནས། ལག་ན་རྟོ་རྗེ་ལ་འཆད་འགྱུར་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཞུས་པ་ལེགས་སོ་ཞེས་ལན་གསུམ་གསུངས་ནས། ལག་ན་རྟོ་རྗེ་ལ་འཆད་འགྱུར་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེ་ལྟར་འཆད་པའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། དོན་གི་རྒྱང་སེམས་དབྱེར་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་དབྱེ་ནས་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་བ་བྱེད་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། བརྗོད་པ་དང་། དམིགས་པར་བཅས་པ་དམིགས་པའམ་དོན་དང་། བརྡར་གྱུར་པ་བརྡའ་དང་། དེ་ཁོ་

---

๑ **རྟོ་བཟླས་** ཞེང་བདུན་ཤིང་དཔར།

๒ **གསུངས།།** བཀྲས་ལྷུན་དཔར་མ།

ན་ཉིད་དམ་དོན་དམ་བའི་སྒོ་ནས་འཆད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྗོད་པ་ནི་ངག་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྲུལ་པོ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཞེས་པ་ཤིས་བྱེད་ངེས་[1]ཀྱི་སྤྲུལ་བཏུ་བའི་གཞི་དང་། དཔེགས་པར་བཅས་པའམ། སྤྲུལ་ཀྱི་དོན་ནི་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཏེ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་བསྟེན་པར་བྱེད་པ་དང་། བརྡའ་ནི་སྤྲུལ་ཀྱི་མིང་སྟེ་སྨྲ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྤྲུལ་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ནི། དེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། སྤྲུལ་ཀྱི་རྟ་བ་ཙམ་སྤྱད་གི་ཚེ་བ་དང་། སྤྲུལ་བཞིན་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(སྤྲུལ་ཀྱི་རྟ་བ་ཙམ་སྤྱད་གི་ཚེ་བ་)སྟོན་པ་ལ། དང་པོ་གཅིག་ནི་དགྱུ་དབུས་ན།། གང་ཞེག་བཅུ་ཡིས་མ་བཅིངས་པ།། དེ་ནི་བཅིངས་མེད་ཅེས་བྱ་སྟེ།། དེ་ཤེས་པ་ནི་མཚོག་གི་གནས།[1]། བྱངས་དགུ་ཡི་ནི་རྗེས་འཇུག་པ།། ཙམས་བཅིངས་ཐན་ཚྭན་ཡང་དག་སྤྲོར།། གང་གིས་ཤེས་དེ་འགྲོ་བའི་བློ།། ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་། དབྱངས་བཅུ་བྱག་གི་དང་ཡོ་ཡང་ཡིན་ལ། ཡི་གེ་གཅིག་ཀྱང་ཡིན་པས་ཙ་སྤྱད་ངོ་།། དེ་ནི་དབྱངས་ལ་རིང་སྤྱི་བརྒྱད་ཚན་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་དང་། གསལ་བྱེད་ལ་ཀ་ཙ་ཏ་ཤ་པའི་སྟེ་ཚན་ལྔ་དང་། ཡ་སྟེ་དང་། དོ་བའི་སྟེ་ཚན་ཏེ། དགུ་པོ་དེའི་དབུས་ན་གནས་ཏེ། མེད་ན་དེ་རྣམས་ལ་སྟོག་མེད་པས་བརྗོད་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི། དབྱངས་དང་གསལ་བྱེད་ཡི་གེ་སྟེ།། ཐངས་དགུ་ཡི་ནི། ཞེས་པས་གསལ་བར་འཆད་ཅིང་། རྗེས་འཇུག་པ་ཞེས་ཙ་སྤྱད་། དེ་དག་གི་སྟོག་ཏུ་འཇུག་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།། ཙ་སྤྱད་དེ་ནི་གང་ཞེག་སྟེ་ཚན་དགུ་ཙ་ཡི་གེ་སྟེ་བཅུ་ཡིས་མ་བཅིངས་ཀྱང་། དེས་སྟེ་ཚན་གཞན་རྣམས་བཅིངས་ཏེ། ཙམས་བཅིངས་པའི་དབྱངས་གསལ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲ་བའི་ཙ་སྤྱད་ཀྱི་མིང་སྟེ་སྨྲ་ལ་སོགས་པ་དེ་ནི། མཚོག་གི་གནས་སམ། འཇོ་བའི་བློ་མ་སྟེ་གོང་མའི་གནས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྤྱན་མོང་བའི་ཙ་སྤྱད་གི་དོན་བསྟན་ནས། སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་

1 **དཔངོས་** ཟེང་བདུན་ཤིང་དཔར།

ནེ། མཚན་བརྗོད་ལས། “ཨ་ནི་ཡིག་འབྲུ་ཀུན་གྱི་མཆོག །”[1]ཅེས་སོགས་ཚིག་ཤད་བྱུག་དང་། རྟོ་རྗེ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱུན་གྱི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། “སྙིང་གི་དབུས་ན་མི་བཤིག་པ། འབར་ཞིང་མར་མེ་དག་དང་མཚུངས། མི་འགྱུར་མཆོག་ཏུ་ཐ་སྙེ། ཨ་ནི་གཅོ་བོ་དམ་པའོ།”[2] ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར། སྔགས་ཀྱི་ཙ་བར་བསྟན་པའི་ཨ་ཐུང་ནི། སྙིང་གའི་འཁོར་ལོའི་དབུས་ཀྱི་རྩྭ་ཏེའི་ནང་གི་མི་བཤིག་པའི་ཞིག་ལེའོ། དེ་ནི་གཅོ་བོ་དམ་པ་ཡིན་ཏེ། མི་འགྱུར་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་ཐ་དང་། ནང་གི་དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡིག་འབྲུ་ཀུན་གྱི་མཆོག་དང་། དོན་ཆེན་པོ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོང་ནས་འབྱུང་བ་སྐྱེ་བ་མེད།། ཅེས་པ། ཚག་གིས། སྔོག་ཆེན་པོ་ནི་ཡི་གེ་མེད།། ཅེས་བསྟུན་བ་ལེགས་པས། མི་བཤིག་པའི་ཞིག་ལེའི་རྩྭ་ནི་སྔོག་གི་རྩྭ་མཆོག་ཡིན་པ་དང་། ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་སྦྱངས་པ་དག་མ་ཡིན་པའོ།། བརྗོད་པ་ཀུན་གྱི་རྒྱུ་དང་ཚིག་ཀུན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི། དེ་ཉིད་རྩྭ་དགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཙ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ཅེང་། དེས་རྒྱན་བྱས་ནས་དག་ཚིག་རྣམས་བསྟེད་པའོ།། འོ་ན་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་ཨ་ཐུང་དང་སྦྱར་ནས་འཚད་ཚུལ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་དེ། ལུས་ཆགས་པའི་དང་པོ་ནས་བྱུང་བའི་སྔོག་འཛིན་ཐ་ལྟས་ཀྱི་རྩྭ་སྐྱེས་གཅིག་ནི། ཙ་བའི་རྩྭ་ལྟག་ས་བཞི་དང་། ཡན་ལག་གི་རྩྭ་ལྟ་སྟེ་དགུའི་དབུས་ན་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཙ་བར་གནས་སོ།། དེ་ལྟར་གནས་ཀྱང་སྔོག་འཛིན་རགས་པ་དང་བཅས་པའི་རྩྭ་བཅུ་ཡིས་མ་བཅིངས་ཏེ། དེས་དེ་ལ་དབང་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། འདི་བཞིན་འཚད་པའི་རྒྱུ་མཚོན་ཀྱི་རྣམ་གསལ་ཕྱིའི་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱང་རྩྭ་ངང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་ལ། ཨ་དེས་གཞན་རྣམས་བཅིངས་པ་ནི་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཙ་བར་གནས་པའི་དོན་ཏེ། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས། “རྗེ་སྐྱིད་འཇིག་རྟེན་བཏགས་པ་དང་།། ’དེ་བཞིན་བཏགས་པ་སྔ་ཚོགས་རྣམས།། ‘རྣམ་རྟོག་བྱང་

---

๑ སྔེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཀ འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད། ཚོག་གྲངས་རེན་རེ ཆུང་མི་འབྲ་སྟེ། “ཨ་ཡིག་ཡིག་འབྲུ་ཀུན་གྱི་མཆོག །” ཅེས་གསལ།

๒ སྔེ་བསྡུན། རྒྱུད་འཕེལ། ཅ སྒོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཤྲཱི་དེ་བ། སྒོྲ་བསྡུས། ཚོག་གྲངས་༤༽བ᠔ ཆུང་མི་འབྲ་སྟེ། “སྙིང་གི་དབུས་ན་མི་ཤིགས་པ། འབར་ཞིང་མར་མེ་དག་དང་མཚུངས། མི་འགྱུར་མཆོག་ཏུ་ཐ་སྙེ།། ཨ་ནི་གཅོ་བོ་དམ་པའོ།།” ཞེས་བྱང་ཡང་གཞུང་དུ་རྟོ་རྗེ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱུན་གྱི་རྒྱུད་ལས་ཞེས་གསལ་ཡང་དེར་མ་རྟེད་པས་སྒྲོྲ་བསྡུས་པ་ཁུངས་སུ་དཔལ་པ་ཁུངས་སུ་བཅོལ།

ཆུབ་སེམས་ཞེས་བའི།།’ ཟླུང་ལས་རྟག་ཏུ་འབྱུང་བ་ཡིན།།”[1] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་(སྒྲགས་བཞི་བཤད་པ་)ལ་བཞི། སྔགས་བཏུ་བ། སྔགས་ཀྱི་དོན། སྔགས་ཀྱི་བརྡའ། སྔགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ།། དང་པོ་(སྒྲགས་བཏུ་བ་)སྟོན་པ་ལ། འབྱུང་བའི་མཐའ་དང་ཡང་དག་པ་ཉན།། ཚ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་དྲུག་གིས།། ཐུ་པ་ཐུ་དང་ཡང་དག་པ་ཉན།། བཞི་ནི་གསུམ་དུ་དེས་པར་སྦྱར།། ཡི་གེ་ཨོཾ་བཅས་རིང་པོར་བཅས།། ཡོན་ཏན་སྟོང་སོགས་ཕྱིས་དང་མཚུངས།། ཐུང་ངུ་མ་ལུས་དག་ཏུ་འགྱུར།། གཅིག་མིན་དུ་མ་མ་ཡིན་ནོ།། ཡི་གེ་གང་ཞེག་སྔར་བཤད་དང་།། གང་ཡང་མངོན་པར་བྱོགས་པ་རྣམས།། བུད་མེད་སྐྱེས་པ་མ་ནིང་སྡེ།། ཁམས་ལ་སོགས་པར་རབ་ཏུ་བརྟགས།། འོག་ནས་སྟེང་དུ་བཅས་པར་ནི།། ཤེས་ནས་ཆོས་ནི་ལེགས་པར་སྟོང་།། བརྗོད་པ་ཡི་ནི་སྔགས་འདི་དག །དངོས་མེད་ངོ་བོ་ལས་བྱུང་བའོ།། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། འབྱུང་བའི་མཐའ་དང་ཡང་དག་ཉན་ནི་ལས་ཀྱང་བའོ། དེ་ལྟར་ན་ཚ་དབྱངས་ཀྱི་དང་པོ་ཨའོ།། བཅུ་དྲུག་གིས་ན། དབྱངས་བཅུ་དྲུག་གི་གནས་ཐ་མ་ཨཿཚོག་དྲག་ཅན་ཏེ། དེ་གཉིས་མཚམས་སྦྱར་བས། ཨཿངེད་པོ་ཚོག་དག་ཅན། ཐུ་པའི་ཐུ་ནི་མ་ཡིན་ལ། དེ་དང་ཡང་དག་ཉན་པ་ནི། མ་ཡིག་ཐིག་ལེར་བྱས་པའི་ཀ་ཡིག་གོ །བཞི་ནི་གསུམ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་དེས་བར་སྦྱར་བ་ནི་ལྔན་ཅིག་པ་ཡིན་པས། བཅུ་གཉིས་པོ་དང་ལྔན་ཅིག་པོ་དབྱངས་ཡིག་བཅུ་གསུམ་པ་ཨོའོ།། དེ་ཉིད་ཡི་གེ་ཨོཾ་བཅས་ཀེ་ཨ་ཐིག་ལེ་དང་ལྔན་པར་བྱས་པས་ཨོཾ་ཡིན་ནོ།། རིང་པོ་ནི་ཨཱ་ཡིག[2]རིང་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ཀ་ཡིག་བཅས་པ་ཆྜོ་ངོ།། དེ་ལྟར་བསྡུས་ནས། སྐར་ཡང་ཉེ་བར་བསྡུ་བ་ནི། ཡོན་ཏན་ནི་སྙིང་སྟོབས་རྟུལ་སྐུན་ཏེ་ཡི་གེ་གསུམ་དང་། སྤྲོར་བ་དེ་གསུམ་དང་འབྲེལ་བ་ཕྱིས་དང་མཚུངས་པ་སྟེ་ཕྱིས་པ་བཞིན་

---

1 སྟེ་བཀའ། ཟླུང་འབྱུམ། ཅ དགོངས་པ་ལྷུང་སྟོན། ལེའུ་གཉིས་པ། ཚོགས་ཀྱི་མཆོད་པའི་ཆུང་མི་འབྲ་སྟེ། ‘ཏི་སྲིད་འཇིག་རྟེན་གདགས་པ་དང་།।’ ‘རྣམ་རྟོག་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཤེས་པའི།।’ ཞེས་གསལ།

2 **ཨཱ་ཡིག་** སྒེང་རྒྱག་ཡིང་དཔར། སྒེང་བདུན་ཡིང་དཔར།

མི་མངོན་པ་སྟེ། སྐྱེའི་ས་བོན་གསུང་དང་། དེ་ཐུགས་ཀྱི་ས་བོན་ལ། དེའི་སྔོག་གི་ཨ་ཐུང་། རིམ་ཀྱིས་ཨ་ལ་ཐིམ་པར་བྱས་པའོ།། ལགཉིས། “ཨ་ཐུང་དེ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པས་དུ་མ་མིན་ལ། ངག་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བས་གཅིག་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ།།”[1] ཞེས་འཆད་དོ།། དེ་ལྟར་དབྱངས་གསལ་ལས་ཡི་གེ་གསུམ་བསྡུས་པ་དེ་ཉིད་ཨཱདྱ་པ་ནི། ཡི་གེ་གང་ཞིག་སྔར་བཀའ་དང་། གང་ཡང་མངོན་པར་ཐོགས་པ་རྣམས།། བྱད་མེད་སྐྱེས་པ་མ་ནིང་སྟེ།། ཁམས་ལ་སོགས་པར་རབ་ཏུ་བརྟགས།། འོག་ནས་སྟེང་དུ་བཅས་པར་ནི།། ཤེས་ནས་ཆོས་ནི་ལེགས་པར་སྨྲད།། བརྗོད་པ་ཡི་ནི་སྔགས་འདི་དག །དངོས་མེད་ངོ་བོ་ལས་བྱུང་བའོ།། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་གེ་གང་ཞིག་སྔར་བཀའ་པ་དང་། ཡི་གེ་གང་ཡང་ཞེ་བ་སོགས་ལ་མངོན་པར་ཐོགས་པ་སྟེ། གཅོ་བོར་བྱུང་པ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི། བྱད་མེད་དང་སྐྱེས་པ་དང་། མ་ནིང་གི་ངོ་བོར་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་བར་མ་ཟད།[2] སྐད་ཀྱི་ཁམས་ཏེ་བྱིངས་དང་། བྱེད་ཚེགཏང་བྱེད་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་ནས་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་བར་དུ་སྣ་ཚོགས་པའི་སྐད་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་སུ་རབ་ཏུ་ཁམས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་གསུམ་ཀྱིས་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། ཚོ་ནི་ནང་དུ་འདྲུག་པས་འོག་ནས་སྟེང་དུ་འགྲོ་བ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཡང་ཐོག་ཏུ་ཐོག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རང་བཞིན་ཀྱིས་རླུང་ཞིང་གནས་པ་ལ། སྟེང་འོག་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་ཅི་དགོས་ཤེ་ན།[3] འདྲུག་ལྟང་སོགས་རང་བཞིན་ཀྱིས་རང་གི་ངང་གིས་བྱུབ་ཀྱང་། བྱེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་པས། གནས་ཚུལ་ཇི་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། ཆུང་སྲགས་དབྱེར་མེད་དུ་ཆྲོ་ཡིས་ནི་ལེགས་པར་སྨྲད་ན། རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་རང་བཞིན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། བརྗོད་པ་ཡི། སྲགས་ཏེ། སྲང་ལྟར་སྲགས་བཏུས་པ་འདི་གང་ལས་བྱུང་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་སྟེ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསལ་ལས་བྱུང་

1 ལུང་འདི་མ་རྟེད།

2 **བྱ་བར་མངོ་དུ།** བཀྲས་ལྷུན་དཔར་མ།

3 **དགོས་ཅེ་ན།** ཞེང་དྲུག་ཕིང་དཔར། བཀྲས་ལྷུན་དཔར་མ།

བའི་ཕྱིར། འདི་ལྟ་བུའི་སྐབས་བཏུ་ནི། སྐབས་བཏུ་གཞན་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་འོད་གསལ་མི་བཤིག་པའི་ཕིག་ལེ་ལས་བྱུང་བའི་ལྟང་འདྲུག་གནས་གསུམ་རྫོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་གདངས་སུ་ཤར་བ་ཤེས་པའི་ཚེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་ཙམ་ཞིག་བཤད་པས་ཆོག་མོད། ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་སྐབས་བཏུ་ཅི་དགོས་ཤེ་ན།[1] དེ་ལྟར་བཏུས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བརྒྱས་བྱའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་ཡི་གེ་གསུམ་དུ་འདུས་པར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་བཏུ་བ་ཡིན་ལ། དེས་ནི་འདི་ཉིད་བརྒྱས་པས་སྐབས་རི་སྟེང་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གང་བསྟུབ་པར་བྱ་བའི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དངོས་གྲུབ་སྟེང་བའི་ལྟ་ཐམས་ཅད་དེགས་ལྟར་ཞུགས་ཤིང་ལྷུན་འཇེན་པའམ་འབོད་པ་དང་། བཞུགས་སུ་གསོལ་སྟེ་བོས་ནས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་དང་། གཤེགས་སུ་གསོལ་བ་སྟེ། རང་རང་གི་ལས་ལ་བསྒུལ་བའི་སྐབས་གསུམ་དུ་འདུ་བས། འདིར་ཡང་ཆུང་འོད་ཟེར་ལྟ་པ་དབང་དུ་འདུས་ནས་མཆོག་སྟེང་ཞེད། དེའི་ཐབས་ལྟང་འདྲུག་གནས་གསུམ་གྱི་སྐབས་བརླ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་སྐབས་ཀྱི་དོན་ནི། དེ་ནི་ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་གཟུགས།། ལྟ་རུ་ཉེ་བར་མཚོན་པ་གང་།། ཞེས་གསུངས། སྐབས་ཀྱི་དམིགས་པཉམ་སྐབས་ཀྱི་དོན་ཏེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། ཡི་གེ་གསུམ་པོ་དེ་ལས་སམ། དེ་ནི་ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་ལྟའི་གཟུགས་སུ་ཉེ་བར་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། སྐབས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་སུ་བྱུང་ལུགས་ནི། ལས་སྐྱེས། ཚོར་ཡིག་ཡོངས་སུ་བྱུང་པ་ལས། རྣམ་སྨང་དུ་བསྟེད་པ་སོགས་བཤད་པ་ནི་བསྟེད་རིམ་དང་འབྲེལ་ཡང་འདིར་ནི་རྫོགས་རིམ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ལྟ་དུ་སྨྲེ་གཟུགས་སུ་དམིགས་པ་ནི། ཆུང་སེམས་གཉིས་པོ་དེ་ལས་སྐྱེ་མའི་སྐུང་ལངས་པ་ཡིན་ཏེ།

---

1 **དགོས་ཅེ་ན།** ཟེང་དྲུག་ཕྱིང་དཔར། བཀག་ལྟུན་དཔར་མ།

འདི་ཉིད་བྱ། དེ་ཉིད་ཟློང་དང་ཡང་དག་ལྡན།། ཆམས་ཅེས་གསུམ་པོ་སྐད་ཡང་ནི།། ཆལ་འགྱོང་པ་ཡི་ལུས་སུ་འབྱུང་།། སྐྱ་མའི་ལུས་ཞེས་དེ་ལ་བཤད།། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གསུམ་པ་(སྔགས་ཀྱི་བརྡ་)ནི། བརྡའ་ཡིས་དེ་ཉིད་གསུམ་གནས་པ།། རང་བཞིན་བཟློས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ།། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སྔགས་ཀྱི་བརྡའ་ནི་མིང་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྨྲལ་ལ་སོགས་པའི་སྔགས་ཀྱི་བརྡའ་ནི་བསྒྲེད་རིམ་པའི་བརྡའ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་སྔགས་ཀྱི་བརྡའ་ཡིས་ཏེ་བརྡའ་ནི་ཟློང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལྟར་འཇུག་གནས་གསུམ་དུ་གདོད་མ་ནས་གནས་པ་དེ། རང་བཞིན་གྱི་བཟློས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ་སྟེ་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

བཞི་པ་སྔགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་ལ། ཞ་ཡིས་བཤད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི།། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་སྐྱིང་པོར་འགྱུར།། ཞེས་གསུངས། སྔགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཞ་ཐུང་གི་ཡི་གེ་བཤད་པ་དེས་མཚོན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་བ་མི་བསྐྱེད་པའི་སྐྱིང་པོར་གྱུར་པ། སྔགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་ཤེགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཞེས་པ་ནི་རྟོགས་པའི་ཚིག་ཏུ་བཟའ། “སྐྱིང་གི་པད་ཟླའི་སྤུབས་མཁའ་ལ།། ཡེ་ཤེས་རྟོགས་ཏུ་བཞུགས།།”[1] ཞེས་པ་དང་། སོག་གི་ཟློང་ནི་མཚོག་ཡིན་ནོ།། སྐྱོང་ཉིད་མིང་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཏེ།།[2] ཞེས་དང་། “སྐྱིང་གི་དབུས་ན་བདེ་བའི་དངོས།།’ སངས་རྒྱས་ཉི་མ་གསལ་བའི་འོད།།”[3] ཅེས་གསུངས་ཤིང་། སྤྲོད་བསྡུས་ལས་ཀྱང་། “མིང་མེད་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སྟེ།། བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་འདི་ཡིན་ནོ།། གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་གཅིག་གྱུར་པ།། འགྲོ་བ་མེད་ཅིང་འོང་བ་མེད།། འགག་མེད་རབ་ཏུ་ཞི་བ་སྟེ།། རྟག་དང་ཆད་པ་རྣམ་སྤངས་པ།། དུས་གསུམ་མཁྱེན་པས་མ་བྱས་པའི།།

---

1 སྟེ་བཀའ། རྒྱུད་འགྲུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྗོ་རྗེ་སྙེད་པ། ལེའུ་དྲུག་པ། ཚོག་གྲངས་༢༡༤༡ ཚིག་ཤད་སྔ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘སྐྱིང་གི་པད་སྤུབས་ནས་མཁའ་ལ།།’ ཞེས་གསལ།

2 སྟེ་བཀའ། རྒྱུད་འགྲུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྗོ་རྗེ་སྙེད་པ། ལེའུ་ཉེར་གཅིག་པ། ཚོག་གྲངས་ ༢༣༢བ༤ ལས་བྱང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “གཉིས་པ་ཡང་ནི་སྟོག་གི་ཟློང་།། སྐྱོང་ཉིད་ཡེ་ཤེས་མིང་ཅན་ཏེ།།” ཞེས་སོ།།

3 སྟེ་བཀའ། རྒྱུད་འགྲུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྗོ་རྗེ་སྙེད་པ། ལེའུ་ཉེར་བཏྲུད་པ། ཚོག་གྲངས་༢༩༧ན་ཚིག་ཤད་སྔ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘སྐྱིང་གི་དབུས་ནས་བདེ་བའི་དངོས།།’ ཞེས་གསལ།

རྟོགས་པ་ནམ་མཁའ་དབྱེར་མེད་མཚོན།། འདི་ཉིད་ཁོ་ན་དོན་དམ་སྟེ།།”[1] ཞེས་སྔར་བཤད་པའི་ལྟང་འདྲགས་གནས་གསུམ་མི་ཤེགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཐིམ་ནས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ། འཁོར་འོང་སོགས་སྤྲོས་པ་མཐའ་དག་སྣང་སར་ཐིམ་ནམ་མཁའ་སྟེ་སྟོང་པ་ཉིད་དུས་གསུམ་མཉེན་པའི་ཆུལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་བྱས་པ་དེ་དང་། རྟོགས་པ་ཡུལ་ཅན་དབྱེར་མེད་པར་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་དོན་དམ་སྤྲུལ་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་དོན་བསྡུས་ཏེ་རྟོང་བཟློས་[2]སུ་འཁོ་ཚུལ་ནི། ཆུའི་གིས་སེམས་ཅན་ཡང་དག་སྟོ།། སངས་ཀྱས་ཐུགས་སུ་རབ་ཏུ་བཏུགས།། ཙོ་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཡང་དག་སྤྲུད།།[3] སངས་ཀྱས་སྐུ་བུ་རབ་ཏུ་བཏུགས།། ཙྪཿས་ནི་གནས་པར་གྱུར་པའོ།། འཇུག་པ་ཉིད་དང་གནས་པ་དང་།། ལྡང་བ་ཡི་[4]ནི་རིམ་ཀྱིས་ཀྱང་།། ཤེས་རབ་ཐབས་ནི་གཞིར་གནས་ཏེ།། སྤྲུལ་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཉམས་བཟློས།། གོས་དཀར་ལ་སོགས་བཟློས་བཤད་པ།། བཏུ་ཐུག་གཉིས་དང་ཉེ་ཤུ་སྟེ།། བཞི་པོ་ལེགས་པར་བསྟེས་ནས་ནི།། སྟོང་བཞི་བསྡུས་པས་བཏུ་ཐུག་དགུ།། དགུ་བཏུ་དག་ཏུ་གང་བསྟན་པ།། ཉེ་ཤུ་ཙ་བཞིའི་རིམ་ཀྱིས་ནི།། དེར་ནི་སོ་སོར་འབྱུང་བ་ལས།། ཉེ་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བཏུའོ།།། ཞེས་གསུངས། འདིར་རྟོར་བཟློས་[5]ལ་རིམ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཆུའི་ཡིག་གིས་སེམས་ཅན་ཡང་དག་པར་སྟོ་བར་བྱེད་ཅིང་། དེས་སེམས་ཅན་རྣམས་སངས་ཀྱས་ཀྱི་ཐུགས་སམ་གཟུགས་སུ་བྱས་པར་རབ་ཏུ་བཏུགས་ཏེ་བསྟོམ་མོ།། ཙོ་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་སངས་ཀྱས་ཀྱི་སྐུ་བུ་རབ་ཏུ་བཏུགས་ཏེ་བསྟོམ་པར་བྱས་པ་རྣམས་ལ་ནང་དུ་ཡང་དག་པར་བསྡུ་

---

๑ སྔེ་བསྡུན། ཀྱུད་འགྲེལ། དེ སྟོན་དགོོད་ཚེན་ཙོ་ཡྱུ་དེ་བ། སྟོང་བསྡུས། ཤོག་གངས་๖๑๓ ཐུང་མི་འཇུ་སྐེ། “མིང་མེད་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སྟེ།། བྱང་ཆུབ་སེམས་མཚོག་འདི་ཡིན་ནོ།། གསུམ་ཙོ་དེ་ཉིད་གཅིག་ཀྱང་པ།། འཁོོ་བ་མེད་ཅིང་ཁོང་ཁོང་བ་མེད།། འགག་མེད་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཉིད།། ཏུག་དང་ཚད་པ་རྣམ་སྤངས་པ།། དུས་གསུམ་མཉེན་མཁས་པ་བྱས་པའིེ།། རྟོག་པ་ནམ་མཁའ་དབྱེར་མེད་མཚན།། འདི་ཉིད་ཁོ་ན་དོོན་དམ་སྟེ།།” ཞེས་གསལ།

๒ **རྟོ་བཟློས་** སྡེང་བདུན་ཕྱིང་དཔལ།

๓ **བསྡུད།།** སྡེང་རྒྱས་ཕྱིང་དཔལ། བཀྲས་ཕྱུན་དཔལ་མ།

๔ **ལྡང་བ་ཡིས་** སྡེང་བདུན་ཕྱིང་དཔལ།

๕ **རྟོ་བཟློས་** སྡེང་བདུན་ཕྱིང་དཔལ།

བ་དང་། ཡི་གེ་ཡྲུ་ཡིས་ནི་གནས་[1]སུ་གནས་པར་བྱེད་པ་ནི་བསྟེད་རིམ་བས་བསྒོམ་པའོ།། འདིར་ནི་ཨོཾ་གྱིས་རླུང་འཇུག་པ་ཉིད་དང་། ཡྲུས་[2]ནང་དུ་གནས་པ་དང་། ཏྲཱྃ་ཡིག་གིས་ཐིག་ལྟང་བའི་རིམ་གྱིས་ཀྱང་། ཤེས་རབ་ལྷ་མོ་བཞིའི་རླུང་དང་ཐབས་ནི་མགོན་པོ་བཞིའི་རླུང་བཞིར་གནས་པ་སྟེ་བཞིར་བྱས་པ་ལ་སྤྲུལ་[3]ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཉམས་པར་བརླས་པར་བྱའོ།། ཡང་ན་སེམས་ཅན་སྨྱོ་བསྟུ་སོགས་རླུང་ལྟང་འཇུག་གནས་གསུམ་དང་སྦར་བཞིན་སྦྱར་རོ།། གོས་དཀར་མོ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་རབ་ལྷ་མོ་བཞིའི་རླུང་གི་བརླས་པ་སྟེ། རླུ་བའི་གྲངས་ཀྱང་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ལྷ་མོ་རེ་རེའི་རླུང་བར་མ་ཚད་དུ་རླུ་བའི་གྲངས་བརྒྱ་གཉིས་དང་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ཡིན་[4]པའི་ཕྱིར། བཞི་པོ་ལེགས་པར་བསྒོམ་ནས་ནི་སྟེ། ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔའི་སྒོང་བ་བཞི་པོ་བསྟུམས་པས་བརྒྱ་ཐྲག་དགུ་ནི། ཐབས་མགོན་པོ་བཞི་ལས་མགོན་པོ་གཅིག་གི་རླུང་རླུ་བའི་དུས་ཐུན་ཕྱེད་པ་གཅིག་ཏུ་འཇོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རླུང་འདིར་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་ཐུན་ཕྱེད་པ་ཉི་ཚ་བཞིར་བཤད་དེ། མགོན་པོ་དེ་རེའི་རླུང་གི་རླུ་བ་དགུ་བརྒྱ་དག་ཏུ་གང་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚ་བཞིའི་རིམ་གྱིས་རླུ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐུན་ཕྱེད་པ་ཉིར་བཞིར་རླུ་བའི་རླུང་དེད་ནི་སྟེ་དེ་ཡང་སོ་སོར་འབྱུང་བ་ལས། ཞག་རེ་ལ་རླུང་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔའི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་རླུ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་(རླུང་ཕྱི་མས་ནང་གི་དུས་གསལ་བར་བསྟན་པ་)ནི། རླུང་ཕྱི་མ་ལས་གསུངས་པ་མཚམས་སྦྱར་ཏེ་སྟོན་པ་ལ། ནང་གི་དུས་འདི་ཉིད་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གསང་བ་འདུས་པའི་རླུང་ཕྱི་མ་ལས། “རིག་པའི་ཚོ་གཅིག་འདི་ཡིས་ནི།། ‘ཐུན་མཚམས་བཞི་དྲུ་རབ་སྦྱོང་ལ།།’ ཞེས་འབྱུང་ཕྱི་ནི་མཚན་ཉིད་ཅན།། སྤྲུལ་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཉམས་བརླས།།” ཞེས[5]གསུངས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། མགོན་པོའི་རླུང་དགུ་བརྒྱ་རེ་ལ། ལྷ་མོ་བཞིའི་རླུང་གི་སྦྱོང་བ་བཞི་བྱེད་པའི་ནང་གི་

---

๑ **ཡྲུ་ཡིས་མི་གནས་** བཅས་ལྡན་དབང་མ།

๒ **ཡྲུས་** ཞེང་དྲུག་ཕིང་དཔར། ཞེང་བདུན་ཕིང་དཔར།

๓ **རྗོད་བརྒྱས་** ཞེང་བདུན་ཕིང་དཔར།

๔ **ཉི་ཤུ་ཙ་ལྔ་རེ་ཡིན་** ཞེང་བདུན་ཕིང་དཔར།

๕ **བརླས།། ཅེས་** ཞེང་དྲུག་ཕིང་དཔར། བཅས་ལྡན་དབང་མ།

བདག་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི། འདུས་བའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས་གསུངས་ཞེས་མཚམས་སྦྱར་[1] རོ།། རྗེ་ལྟར་གསལ་བར་བྱས་ཤེ་ན།[2] དེ་ལྟར་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། རིགས་པ་དང་རིགས་མ་གཉིས་རྣམ་གྲངས་བར་མང་དུ་བཤད་པས། རིགས་པ་སྟེ་ཤེས་རབ་ལྟ་མོ་བཞིའི་ཚོ་གཅིག་ཏུ། རྒྱང་གི་སྒྲོང་བ་འདི་ཡིས་ཏེ་འདི་ནི་ཐུན་མོང་པ་རེ་ལ་མཚམས་བཞེ་ར་བྱས་ནས་འབྱུང་ཚུལ་གི་མེ་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞེ་རབ་ཏུ་སྒྲོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྦྱར་བ་ལས། འབྱམ་ཐག་སོགས་གྲངས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་སྟགས་ཏེ།[3] རོང་བཟློས་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཉམས་པར་བཟློས་པ་ཡིན་ནོ།།ཞེས་བཅད་འདི་ད་ལྟ་འགྱུར་བའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ནི་མི་སྣང་ཞིང་། ཆུ་རོ་པས་མངོད་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པ་ནི་ཡང་མི་འདུག་པས། རྒྱ་གར་གྱི་དཔེ་ལ་ཡང་ཆད་པ་འདྲ། ཞེས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གསུངས་ངོ།།

གསུམ་པ་(སྨོས་ཡང་དགོངས་པ་ལྷང་སྟོན་གྱིས་ཐུ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་གསལ་བར་བསྟན་པ་)ནི། བསྒོམ་པ་ཡི་ནི་བར་ཆད་ཅན།། རྣལ་འབྱོར་ཕྱི་རོལ་བཟློས་པ་སྟང་།། སྟགས་དོན་བཅོམ་ལྡན་རྗེ་རྗེ་ཅན།། རོ་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཏི་ལྟར་བཟློས།། ཟླང་པོ་མངོན་དུ་རྟེན་བྱུང་ནས།། ཟླང་པོའི་རྗེས་ནི་ཚོལ་བྱེད་ལྟར།། སྟགས་ལུས་རང་ཉིད་མངོན་བྱུང་ནས།། གཞན་དག་ཏི་གི་ཚོལ་བྱེད་དམ།། གཞན་ཡང་རོ་རྗེ་འཛིན་གང་ཞེག །སྒྲོར་བ་གསུམ་དང་ལྡན་བའི་མིས།། སྟེན་དབས་གཤེགས་སུ་གསོལ་བྱུང་དང་།། དེ་བཞིན་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་ཡང།། གཞུག་པ་ཡིས་ནི་སྟེན་དབས་ཀྱི།། སྐུང་བ་ཡིས་ནི་གཤེགས་སུ་གསོལ།། གཉིས་ཀ་མིན་པས་བཞུགས་སུ་གསོལ།། སྐ་ཚོགས་གནས་བྱང་བྱའ་ལྟེ་བའོ།། སྐུང་བ་དང་ནི་རྣམ་སྣང་དང་།། དལ་བ་ཅན་དང་སྟགས་སྒྲོར་བ།། ཟླ་མས་སྒོབ་མའི་རྣ་བྱང་བུ།། རབ་ཏུ་འབད་དེ་བརྩོད་པར་བྱ།། དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་དབང་སྐྱག་གིས།། ཐབས་ཀྱི་དམ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།། རྣལ་འབྱོར་འབྲས་བུ་རབ་སྟེར་བའི།། གསང་བའི་ཡི་གེ་

---

1 **ཅེས་མཚམས་སྦྱར་** ཞེང་རྡུགཡིང་དཔར། བཀྲས་ལྷུན་དཔར་མ།

2 **བྱས་ཅེ་ན།** ཞེང་རྡུགཡིང་དཔར། བཀྲས་ལྷུན་དཔར་མ།

3 **རོང་བཟློས་** ཞེང་བདུན་ཡིང་དཔར།

བཤད་པར་བྱ།། གང་ཞེག་བསམས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི།། རྣལ་འབྱོར་ཅན་ལ་མཆོག་སྟེར་འགྱུར།། དང་པོའི་ཡི་གེའི་སྒྲོར་བ་ཡིས།། རྟག་ཏུ་དབུགས་ནི་རྗེས་པར་བྱ།། བརྒྱད་པའི་མཐའ་དང་ལྡན་པ་ཡི།། ཡི་གེ་ཧྲཱུ་ནི་ཐེག་ཆེར་བཅས།། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་དབུགས་གཏོང་བྱེད།། འདི་ནི་ཅི་དགའི་[1]བརྒྱས་པར་བཤད།། ཁྲི་ཐུག་གཉིས་དང་ཆིག་སྟོང་དང་།། དེ་བཞིན་དུ་ནི་བརྒྱ་ཐུག །རྣལ་འབྱོར་དབང་པོ་ཉིན་མཚན་གྱི།། བརྒྱས་བརྗོད་ཀྱི་ནི་གྲངས་བྱེད་དོ།། དེ་འདིར་གསང་ཞིང་དགོངས་པ་ཡིས།། ཐུ་མེའི་སྒྲོར་བ་བཤད་པ་ཡིན།། ཏིག་གམ་ཁ་ཏོན་མེད་མོད་ཀྱི།། འོན་ཀྱང་བརྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡིན།། རྟོ་རྗེའི་བརྒྱས་པ་འདི་ཡི་ནི།། ཚོ་ག་རྗེ་བཞིན་བསྟན་བྱ་ཞིང་།། སྐུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་འཛིན་གྱིས།། ལས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་པར་བྱ།། ཞེས་གསུངས། རྟོར་བརྒྱས་[2]ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཐུ་རོལ་དག་[3]དང་ཡིད་ཀྱི་བརྒྱས་པ་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་རྟོ་རྗེའི་བརྒྱས་པ་བསྒོམ་པའི་བར་ཚད་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟོར་བརྒྱས་[4]ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཐུ་རོལ་ཀྱི་སྤྲུགས་རྡེ་ལྟུར་བློ་བ་རིགས་ཏེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྤྲུགས་དོན་སྤྲུགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད།། དེ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྟོ་རྗེ་ཅན་ཏེ། རྟོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོར་བློས་པའི་ཚུལ་ནས་ཏེ། དབེར་ནི་སྐང་པོ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་གྱུར་ནས། སྐང་པོའི་རྗེས་ནི་ཚོལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར། སྤར་བཤད་པའི་སྤྲུགས་ཀྱི་ལུས་རང་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་ནས་ཡོད་པ་དེ་བཞག་ནས་གཞན་དག་དག་གི་བརྒྱས་པ་སོགས་རྗེ་གཅིག་ཚོལ་བར་བྱེད་དེ་བྱེད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྟོ་རྗེ་འཛིན་པ་གང་ཞེག་རྟུང་གི་སྟོང་པ་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་གསུམལེས་པ་དང་ལྡན་པའི་[5]མེས་ནི། ལྟ་སྤྱོད་དང་ཉེ་འབྲེལ་པ་དང་། བསྟན་པ་ལ་གཅེགས་སུ་གསོལ་བར་གྱུར་པ་སྟེ་བསྐུལ་བ་དང་།

---

1 **ཅི་དགའ་** སྡེ་བདུན་ཚིང་དཔར།
2 **རྟོ་བརྒྱས་** སྡེ་བདུན་ཚིང་དཔར།
3 **དག་** སྡེ་བདུན་ཚིང་དཔར།
4 **རྟོ་བརྒྱས་** སྡེ་བདུན་ཚིང་དཔར།
5 **ལྟ་བའི་** སྡེ་བདུན་ཚིང་དཔར།

དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་གནས་སུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་ཡང་བཟློས་པ་འདི་ལྟུབ་སྟེ། ཆུང་ཉད་དུ་གཞུག་པ་ཡིས་ནི་སྦྱན་དྲང་བ་དང་། སྡུར་བ་སྟེ། ཤིར་ལྡང་བ་ཡིས་ནི་གཤེགས་སུ་གསོལ་བ་དང་། ལྡང་འདྲུག་གཉིས་ཀ་མིན་པས་ནང་དུ་གནས་པ་ཡིས་ནི། བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་བྱེད་པའི་ཤིར་རོ།། དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འདྲུང་འདྲུག་སྟ་ཚོགས་པ་དེ་ཉེ་བར་ཞི་ནས་ནང་དུ་གནས་ནས་དངོས་བྱག་བླ་ན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཤིར། སྡུར་བ་ནི་རྒྱང་ཤིར་ལྡང་བ་དང་། རྣམ་སྤྲུལ་ནི་ནང་དུ་རྟག་པ་དང་། དལ་བ་ཅན་ནི་གནས་པ་དང་། སྤགས་སྒྲོར་བ་ནི་རྒྱང་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོར་བཟུང་བའོ།། དེ་ནི་བླ་མས་སློབ་མའི་རྟ་བའི་དྲང་ངུ་རབ་ཏུ་འབད་པས་བག་དང་ལྡན་པས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཤིན་ཏུ་གསང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཤིར། དེ་ནས་རྗོགས་རིམ་སྐབས་པའི་རྟོག་པ་འཆང་བསྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་དམ་པ་བསྟན་པའི་ཤིར། གསང་བ་ནང་གི་ཡི་གེ་གསུམ་རྒྱང་དང་སྒྲོར་བ་བཤད་པར་བྱའོ།། དེ་ཉིད་སྔར་བཤད་པའི། སྤགས་གང་ཞེག་ཡིད་ལ་བསམས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི། སྤགས་རྒྱོ་བའི་རྟལ་འབྱོར་དེས་རྟལ་འབྱོར་ཅན་ལ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བདེ་བླག་ཏུ་སྐེར་བ་ཡིན་པའི་ཤིར། ཙམ་གྱིས་ཤིའི་ཡི་གེ་ལ་བསྟོས་པ་གཅོད་དོ།། སྤགས་ཐལ་ཆེ་བའི་དང་པོར་སྒྲོར་བ་ཚོ་སྟེ་དེའི་སྒྲོར་བས་རྟག་ཏུ་དབུགས་ནི་རྟོག་པར་བྱ་སྟེ། ཚོ་གྱི་གདངས་ཀྱིས་ནང་དུ་འདྲུག་པ་དང་། ཀླ་ལིའི་སྡེ་ཚན་བརྒྱད་པའི་མཐའ་ནི་ཤ་ཟའོ།། ཡི་གེ་ཕྱུ་ནི་ཐིག་ལེར་བཅས་པ་ཏ་དང་ལྡན་པར་བྱས་པས་ཏྲི་དེས་ནི་རྟལ་འབྱོར་པ་ཡི་དབུགས་གཏོང་བར་བྱེད་དོ།། འདི་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ཤུའི་སྐོ་ནས་གནས་པར་བྱེད་པ་ཡང་མཚོན་ཏེ།། འདི་ནི་ཅི་དགའ་བའི་བཟློས་པར་བཤད་དེ། ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བཟློས་པ་ཡིན་པའི་ཤིར། འདིར་བསྟན་རྟལ་འབྱོར་དབང་པོས་ཉིན་མཚན་གྱི་སྐེ་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་བཟློས་པའི་གྲངས་ཀྱང་ཡོད་དེ། ཁེ་ཐག་གཉིས་དང་ཆེག་སྐྱོང་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བརྒྱ་ཐུག་བྱུག་ཡིན་པའི་ཤིར། གསང་བའི་ཡི་གེ་བཟློས་པ་འདི་ཉིད་རྒྱང་གང་ལས་གསལ་བར་བཤད་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འདུས་པ་འདིར་ཐ་མོའི་རྟལ་འབྱོར་གྱི་དོན་མི་གསལ་བར་གསུངས་པ། གསང་བའི་ཡི་

གེའི་དོན་དགོངས་པ་ལྟང་སྟོན་པའི་བཤད་རྒྱུད་ལས་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གསང་བའི་ཡི་གེའི་བརྒྱས་པ་འདི་ལ་ནི། སྒོག་པ་དང་ངག་ཏུ་འདོན་པའི་བརྒྱས་པ་མེད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་བརྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆུང་གསུམ་སྔགས་གསུམ་དང་བབྱེར་མེད་དུ་བརྒྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་བསྟན་རྟོར་བརྒྱས་[1]བྱེད་པའི་རྟེན་ནི་ལུས་དབེན་གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོར་བརྒྱས་[2]སྔར་བཤད་པའི་ཚོ་ག་བཞིན་དུ་བསྟེན་པར་བྱ་ཞིང་། སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་འཛིན་གྱིས།། ཞེ་སོགས་ལས་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་དེ། དགོངས་པ་ལྟང་སྟོན་ལས། “མཁས་པས་སྒྲུ་མ་མིག་འབྱལ་བཞིན།། འཕྲོ་བ་ཁམས་གསུམ་པོ་ལ་བྱ།།”[3] ཞེས་རྟོར་བརྒྱས་[4]ཀྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་གཉིས་མེད་རྣམ་རྒྱལ་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ་ནི། མཚམས་སྦྱར་དང་བཅས་སྟོན་པ་ལ། དེ་བས་ན། གཉིས་སུ་མེད་པར་མཉམ་པ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། “མཉམ་མེད་སྤྲུལ་ནི་བརྒྱས་ནས་སུ།། བསྒྲུབ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱིས་བསྒྲུབས།།[5] དེ་ཡིས་རྒྱ་བ་གཅིག་གིས་ནི།། ཁམས་གསུམ་འབྱུབ་པར་གདོན་མི་ཟ།། རྣམ་ཤེས་ལས་ནི་འབྱང་བའི་སྤྲུལ།། མཚན་ཉིད་དྲུག་ལྡན་བརྒྱས་ནས་ཀྱང་།། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བྱུག་བྱས་ན།། རྒྱ་བ་ཉ་ལ་དེ་འབྱབ་འགྱུར།། དེ་ལ་བརྟུལ་ཞུགས་བཤད་པ་མེད།། ཐེང་བ་མི་དགོས་བཀང་མི་དགོས།། བཟུང་དང་སྤྱིན་སྲེག་ལས་རྣམས་དག །གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་ལྡོག་པར་འགྱུར།། ཡ་ཡི་དོན་གྱིས་གང་ཅིའང་རུང་།། དངོས་གྲུབ་འདོད་པས་བྱ་བ་ནི།། ར་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ཉིད་ཀྱིས།། འཕྲོ་བའི་དོན་ལ་འདྲུག་པར་བྱ།། མེ་དང་ཆུང་དང་དབང་ཆེན་དང་།། ཆུ་སྐེ་

---

๑ **རྟོ་བརྒྱས་** ཞེང་བདུན་ཕྲེང་དཔར།

๒ **རྟོ་བརྒྱས་** ཞེང་བདུན་ཕྲེང་དཔར།

๓ སྒོ་བཀག། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅ དགོངས་པ་ལྟང་སྟོན། ལེའུ་གཉིས་པ། ཚོག་གྲངས་༡༤༡ནས་༡༤༥། ཆུང་མི་འདྲ་སྟེ། “མཁས་པས་སྒྲུ་མ་མིག་འབྱལ་བཞིན།། འཕྲོ་བ་ཁམས་ནི་སྒྲུ་མཐར་བྱ།།” ཞེས་གསལ།

๔ **རྟོ་བརྒྱས་** ཞེང་བདུན་ཕྲེང་དཔར།

๕ **བསྒྲུབ།།** ཞེང་བདུན་ཕྲེང་དཔར།

སོ་སོའི་དགྱེལ་འཁོར་བུ། ཐུན་ཚེ་ཐེད་ཐེད་དུས་དག་ཏུ། ལས་ཀེ་གཉིས་གཉིས་གནས་བར་འགྱུར།།[1] མཚོད་ལ་བཙོན་པས་མཚོད་པར་འགྱུར། བཟླས་ལ་བཙོན་པས་རྣམ་པར་འདུག །མེ་ལ་སྦྱིན་སྲེག་བཙོན་པས་འབྱོར། བསམ་གཏན་བཙོན་པས་ཐར་པ་འཐོབ།། སྔགས་པས་དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ནི།། འགྲོ་ན་བྱིས་པ་བཞིན་དུ་སྨྲོད། དེ་ནས་མི་རྟོག་ཚོས་ཅན་གྱིས།། གསང་སྔགས་རྣམས་ཀེ་འབྱུབ་པར་འགྱུར། གསུང་གི་རོ་རྗེ་བསྒྲུབ་པ་སྟེ།། འདི་ཀེ་སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་གསལ།། ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ཡིས།། སེམས་ཙམ་ལ་ནི་དེས་པར་སྨྲོད།།”[1] ཞེས་གསུངས། དེ་བས་ན་སྟེ་དེས་ན་ཙ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་རོང་བཟླས་[2]ཀྱིས་བསྒྲུབ་པར་གསུངས་པ་འདི་ཡང་། གཉིས་མེད་རྣམ་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་སོ།། ཞེས་མཚམས་སྦྱར་ངོ།། ཡེ་ཤེས་གསུམ་བསྒྲུབ་པའི་ཐབས་གང་དང་ཡང་མཉམ་པ་སྟེ། མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྔགས་རོ་རྗེའི་བཟླས་པ་ནི་བཟླས་ནས་སུ། ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་བསྒྲུབ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པས། དངོས་གྲུབ་མཆོག་བསྒྲུབ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡིས་ཟླ་བ་གཅིག་གིས་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་རྗེ་རྗེ་འཚང་འགྱུབ་པར་གདོན་མི་ཟ་བའི་ཕྱིར། སྒོན་གསལ་ལས་ཟླ་བ་གཅིག་གིས་འགྱུབ་པར་གསུངས་པ་ལ། བཀྲ་ཞེས་པ་ཟླ་བ་གཅིག་གམ། ཕྱོགས་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ལ་ཟེར་བས། ཀུན་རྗོབ་དང་དོན་དམ་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱུང་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་མཚོག་འགྱུབ་པ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་འདིར་[3]ཡང་སྦྱར་ངོ།། ཆུང་

---

๑ སྟེ་བཀའ། ཆུང་འབྲས། ཚ རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་ཆུད། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་๑๑๑ན། ཅང་མི་འཛ་སྟེ། “མཉམ་མེད་སྔགས་ནི་བཟླས་ནས་སུ།། སྒྲུབ་པོ་བདག་ཉིད་ཅན་གྱིས་བསྒྲུབ།། ཟླ་བ་གཅིག་གྲངས་སྔགས་གྱིས་ནི།། ཁམས་གསུམ་འབྱུང་བར་མེ་ཚོམ་མེད།། རྣལ་ཤེས་ལས་ནི་སྔགས་འབྱང་བ།། མཚན་ཉིད་བྱུག་ལྟན་པས་ཀྱང་།། རོ་རྗེ་མེམས་དཔའ་ཐུགས་བྱས་ནས།། ཟླ་བ་ཉ་དེ་འབྱུབ་འགྱུར།། དེ་ལ་བརྟུལ་ཞུགས་སྒྲུབ་པ་མེད།། སྔགས་མེད་བཟང་སྡེང་འཇིན་པ་མེད།། གཟུང་དང་སྒྲུབ་པ་སྣ་ཚོགས་དག །གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་སྨོད་འགྱུར་ཏེ།། ཡ་ཡི་དོན་གྱིས་གང་ཡང་རུང་།། དངོས་གྲུབ་འདོད་པས་བྱ་བ་ནི།། ར་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་ཉིད།། རེམ་པས་འཇོམ་དོན་ལ་འཇུག་བྱ།། མེ་དང་ཟླུང་དང་དབང་ཚོན་དང་།། ཆུ་སྐེ་སོ་སོའི་དགྱེལ་འཁོར་བུ། ཐུན་ཚེ་ཐེད་ཐེད་དུས་སུ་ནི།། ལས་ནི་གཉིས་གཉིས་གནས་པར་འགྱུར།། མཚོད་ལ་བཙོན་པས་མཚོད་པར་འགྱུར།། བཟླས་ལ་བཙོན་པས་རྣམ་པར་འདུག །མེ་ལ་སྦྱིན་སྲེག་བཙོན་པས་འབྱོར། བསམ་གཏན་བཙོན་པས་ཐར་པ་འཐོབ།། སྔགས་པས་དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ནི།

๒ **རོ་བཟླས་** སྡེར་བདུན་ཕྱེད་དཔར།

๓ **བཤད་པ་འདིར་** སྡེར་བདུན་ཕྱེད་དཔར།

གི་བཞོན་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ལས་ནི་བྱང་བའི་སྤགས་འབྱམ་ཟག་དྲུག་ལྡན་བརྒྱས་ནས་ཀྱང་སྟེ་བརྒྱས་ན་རྒྱ་ཁ་ལ་འགྲུབ་སྟེ་རྟོང་བརྒྱས[1]མཐར་ཐུག་པར་འགྱུར་རོ།། ཚུལ་རྟེ་ལྟར་ན། རྟོ་རྟེ་སེམས་དཔའ་ཟུག་བྱས་ན་སྟེ་དེ་[2]ཡིད་ལ་དམིགས་ནས་བརྒྱས་ནའོ།། འདི་ཡང་རྟོ་རྟེ་ཟེང་བ་དང་བསྟུན་ན། རྒྱ་བ་དྲུག་གི་ཐ་མའི་རྟོ་རྟེའི་བརྒྱས་པ་བྱས། དེར་མ་ཟད། བརྒྱས་ནས་ཀྱང་སྟེ་བརྒྱས་པ་བྱས་པའི་འོག་ཏུ་རྟོ་རྟེ་སྟོང་པ་གསུམ་སེམས་དཔའ་དེ་གསུམ་མཉམ་པར་སྒྲུབ་བའི་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཐ་མི་དད་ཀྱི་ཟུག་བྱས་ན། རྟོ་རྟེ་སེམས་དཔའ་འམ་སྐུ་མའི་སྐུ་འབྱུག་པར་འགྱུར་རོ།། ཡུན་རིང་ཙམ་ན། ཆུ་ཏ་ཤེད་ཀྱིས་ཞེས་པའམ། ཡང་ན་ཆུ་ནང་དུ་ཤཱར་བའི་ཆུ་ཏ་ཉག་ཅ་ལྟར་ཡན་ལག་དང་ཉེ་ལག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྐུ་འབྱུག་ཅེས་བའོ།། དེ་ལྟ་བུའི་རྟོང་བརྒྱས་བསྒོམས་པ་[3]དེ་ལ་བརྟུལ་ཞུགས་སྐྱབས་པའི་ཡི་དམ་བཤད་པ་མེད་དེ། འོན་ཡོན་ལམ་དུ་བྱེད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། བརྒྱས་པའི་གྲངས་འཛིན་པའི་དབྱེ་བ་ཡང་མི་དགོས་ཏེ། རྟག་ཏུ་རྒྱུ་བའི་སྔོག་ཅོལ་ཉིད་དེའི་ངོ་ན་ཀྱི་ཟེང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱིའི་སྤགས་བརྒྱ་བའི་བབྱང་བ་དང་། སྔ་ཅེར་བཤྱ་བའི་སྒོ་ནས་རྩོ་ག་འགགག་པ་དང་། བྱེས་སྐུ་དང་རྒྱ་བ་ཁྱག་མཚན་སོགས་ལ་སེམས་བརྟུང་བ་མི་དགོས་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སེམས་རྟག་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར། སྤྱིན་སྲེག་གི་ལས་མི་དགོས་ཏེ། རྣམ་རྟོག་གི་བྱད་ཤེང་རྟོར་བརྒྱས་[4]ཀྱིས་མེས་བསྲེག་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱིའི་མཆོད་གཏོར་དང་། ངན་གནས་སོགས་གཞན་དང་གཞན་མ་ཡིན་ལྷོག་སྟེ་མི་དགོས་ཏེ། ནང་གི་སྒོ་ནས་དེ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ལགྷིས་བཤད་དོ།། གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་ལྷོག་པར་འགྱུར།། ཅེས་པ་ལྟར་ན། སྤ་མ་གཅིག་མི་དགོས་པས། ཕྱི་མ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་པའང་ལྷོག་པར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་སྨྲས་རོ།། རྟོར་བརྒྱས་[5]འབྱོངས་པའི་རྣལ་

---

๑ **རྟོ་བརྒྱས་** ཟེང་བདུན་ཤིང་དཔར།

๒ **བྱས་ནས་དེ་** ཟེང་བདུན་ཤིང་དཔར།

๓ **རྟོ་བརྒྱས་བསྒོམ་པ་** ཟེང་བདུན་ཤིང་དཔར།

๔ **རྟོ་བརྒྱས་** ཟེང་བདུན་ཤིང་དཔར།

๕ **རྟོ་བརྒྱས་** ཟེང་བདུན་ཤིང་དཔར།

འབྱོར་པ་ཞི་སོགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་འདོད་པས་ནི། ནང་གི་སྟོང་ནས། རང་བཞིན་གྱི་དོན་གང་
ཡང་རུང་བ་བྱེད་པ་ནི། ཡ་ཡི་དོན་གྱིས་ཏེ་ཆུང་གི་ཆུང་དང་། རའི་དོན་མེ་ཆུང་དང་ལ་སོགས་པ་
ལའི་དོན་སའི་ཆུང་དང་། བའི་དོན་[1]ཚུ་ཆུང་ཡི་གེ་གསུམ་དང་སྦྱར་བའི་བཟླས་པ་ཡིས། འགྲོ་བའི་
དོན་ཞི་སོགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་[2]འཆད་པ་ནི།
མེ་དང་ཆུང་དང་དབང་ཆེན་ཏེ། ས་དང་ཆུའི་ཆུང་སྟེ། དེ་བཞི་པོ་སོ་སོའི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱ། ཐུན་
ཕྱེད་ཕྱེད་དེ་ཆུང་དགུ་བཅུ་པ་ཐག་རེ་རེ་རྒྱུ་བའི་དུས་དག་ཏུ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་གཅོ་བོའི་ལས་རེ་
དང་། གཅོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་ལས་ནི་གཉིས་གཉིས་གནས་པ་སྟེ་བསྒྲུབ་པར་འགྱུར་རོ།། དེས་ན་
མེ་ཆུང་གི་དུས་དབང་གཅོ་བོ་དང་། གཞན་གསུམ་ལ་ཐལ་པ་འགྱུབ་བོ།། འདིར་ལས་བསྒྲུབ་
ཚུལ་གསལ་བར་མ་གསུངས་ཀྱང་།[3] ཆུང་ཟད་བཤད་ན་ལས་བཞི་སོ་སོར་སྦྱགས་མང་པོ་མི་
དགོས་ཏེ། ཡི་གེ་གསུམ་ཁོ་ན་དང་། ལྷའི་ཁ་དོག་ཀྱང་བསྒྱུར་མི་དགོས་ཏེ་གསང་ཆེན་རིགས་
གཅིག་པའི་རྣལ་འབྱོར་འབའ་ཞིག་དང་། ཕྱིའི་དུས་དང་ཁ་བལྟ་ཕྱོགས་འདུག་སྐྱངས་སྤྱིན་སྲེག་
འཕྲལ་འཁོར་སོགས་ལ་མི་ལྟོས་པར། ནང་ཁོ་ནས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མཆོད་བཟླས་
སྤྱིན་སྲེག་གསུམ་ནི་ཕྱི་ཡིན་ལ། འདིར་སྟོན་པ་ནི། སྔར་དེ་གསུམ་མི་དགོས་པར་བཤད་པ་ལ།
ཁོ་ན་དེ་དག་ལ་དགོས་པ་གཏན་མེད་དམ་སྨན་པ་བཟློག་པའི་ཚེད་དུའོ།། བསམ་གཏན་རྣོང་
བཟླས་[4]ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པས་ཐར་པ་འཐོབ་ཅིང་། དེ་འདྲ་བའི་སྔགས་པས་སྔར་བཤད་
པ་ལྟར་མེས་ནས་རྣོང་བཟླས་[5]ལ་གནས་པས་ནི། འགྲོ་བའི་ནང་ན་བྱིས་པ་བཞིན་དུ་བསྟོད་སྨད་
སོགས་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱིས་མི་འགྱུར་བར་སྤྱོད་དོ།། དེ་ལྟར་སྤྱད་ན་ཅི་འབྱུབ་ཅེ་ན། རྣམ་པར་མི་
རྟོག་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་གསང་སྔགས་རྣམས་ཀྱི་སེམས་དབེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ནི་འབྱུབ་པར་

---

๑ **ལྷའི་དོན་** ཟེང་བདུན་ཤིང་དཔར།
๒ **འདི་ཉིད་** ཟེང་བདུན་ཤིང་དཔར།
๓ **གསུངས་ཀྱང་།** བཀྲས་ལྷུན་དཔར་མ།
๔ **རྟོ་བཟླས་** ཟེང་བདུན་ཤིང་དཔར།
๕ **རྟོ་བཟླས་** ཟེང་བདུན་ཤིང་དཔར།

འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཙམ་ནི་སེམས་དབེན་ཏོ།། དེ་ལ་ངེས་པར་སྨྲོར་བ་ནི་གསུང་གི་རྟོ་རྗེའི་བསྒྲུབ་པ་སྟེ། འདི་ནི་ལྷུང་སྦ་གས་ཀྱི་དེ་ཉིད་རྒྱུད་འདིར་གསལ་བའི་རྟོང་བཟླས[1]ཀྱི་རིམ་པ་འདིས་སོ།། རྗེ་ལྟར་སྨྲོར་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་སྟེ། དེ་གསུམ་རིམ་ཅན་དུ་བསྒྲིད་པའི་སྒོ་ནས་སོ།། བསྒྲེད་ཚུལ་ནི་སྦར་བཤད་ཟིན་ཏོ།། དེ་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་དེ་སྨྲོད་[2]ཀྱི་ཁྲད་པར་གང་ལ་མི་སློབ་པ་དང་སློབ་པའི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ་ལ། ཆུ་མ་ལ་བརྟས་སྐྱུ་ཅན་དང་པ་མེད།།ཅ སྦགས་ཀྱིས་རྩོམ་ཞིང་ཟློགས་བམ་མཐོང་བས་ཁེངས།། དད་པ་མེད་ཅིང་དབང་བསྒྱུར་དམན་པ་ལ།། གཏམ་གྱི་རིམ་པའང་དེ་ལ་བརྗོད་མི་བྱ།། གང་ཞེག་ཆུ་མ་ལ་གྱས་དད་དང་ལྡན།། མོས་བས་བསྟེན་བཀུར་ལ་ནི་རྟག་ཏུ་བརྩོན།། ཐོས་པ་འཛིན་གང་ཟུ་མ་དམ་པ་ཡིས།། དེ་ལ་ཆུ་མའི་དྲིན་སྨྲིན་བརྟག་མི་དགོས།། ཞེས་གསུངས། རྗེ་རྗེ་བཟླས་པའི་གཏམ་ཀྱི་རིམ་པ་སྟེ་གཏམ་ཙམ་ཡང་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ།། གང་ལ་ན་ཆུ་མ་ལ་བརྟས་པ་བྱེད་པ་དང་། བསམ་པ་དྲང་ཞོ་མིན་པ་གཡོ་སྐྱུ་ཅན་དང་། ཆུ་མ་ལ་སེམས་དང་བའི་དད་པ་མེད་པ་དང་། ཕྱིའི་སྡུག་དང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལས་བསྒྲུབ་ཚུལ་ཅུང་ཟད་ཤེས་པས་རྩོམ་པ་ཆེ་བ་དང་། ཆུ་མའི་མན་ངག་མེད་པར་བླུགས་བམ་མཐོང་བས་གོ་བ་ཅུང་ཟད་བྱུང་ནས་མངོན་པའི་ངང་ཚུལ་ཁེངས་པ་དང་། ཚོས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་མེད་ཅིང་། དབང་བསྒྱུར་དམན་པ་སྟེ་དབང་རྣམས་པར་དག་པས་རྒྱུད་སྨིན་པར་མ་བྱས་པ་རྣམས་ལའོ།། གདམས་ངག་འདི་གང་ལ་སློབ་པའི་སྨོད་ཀུང་ཡོད་དེ། སློབ་མ་གང་ཞེག་ཆུ་མ་ལ་གྱས་ཤེད། སེམས་དང་པའི་དད་པ་དང་ལྡན་པ། མོས་པའི་དབང་གིས་ཆུ་མའི་བསྟེན་བཀུར་ལ་ནི་རྟག་ཏུ་སྟེ་རྒྱུན་དུ་བརྩོན་པ། མང་དུ་ཐོས་ཤིང་གདམས་ངག་ཐོས་པའི་དོན་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་པ་ལ་ཆུ་མའི་བཀའ་དྲིན་སྨྲིན་པར་བྱ་བ་ལ་བརྟག་མི་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གདམས་ངག་ཉེད་པའི་ཐན་ཡོན་སྟོན་པ་ལ། རི་དབང་རྩེ་ནས་གང་ཞེག་ལྷུང་བཟུ།། ལྷུང་བར་མི་བྱ་

---

๑ **རྗེ་བཟླས་** ཞེང་བདུན་ཤིང་དཔར།

๓ **སྨྲེ་སྨྲོད་** ཞེང་བདུན་ཤིང་དཔར།

སྣམ་ཡང་ལྷུང་བར་འགྱུར།། ཐུབ་མའི་དྲིན་གྱིས་ཕན་པའི་ལུང་ཐོབ་ན།། ཏོལ་བར་མི་འགྱུར་སྣམ་ཡང་ཏོལ་བར་འགྱུར།། ཞེས་གསུངས། འདི་འདྲ་བའི་རྟོ་རྗེ་འཆང་གི་ཐུགས་ཀྱི་བཅུད་ལྡུང་བའི་གདམས་ངག་ཐོས་བསམས་བསྒོམ་པའི་སྒོ་ནས་རྣེའུ་ཁ་ཅིག་ཡོན་ཆབ་པོ་དང་ལྡན་ཏེ། དཔེར་ན་དེ་དབང་མཐོན་པོའི་རྩེ་ནས་སྐྱེ་བོ་འགའ་ཞིག་ལྷུང་བ་སྟེ་ལྷུང་བར་གྱུར་ན་ལྷུང་བར་མི་བྱ་སྣམ་ཡང་ལྷུང་བར་[1]འགྱུར་བ་ལྟར། ཐུབ་མའི་དྲིན་གྱིས་ཕན་པའི་གདམས་ངག་རྩོར་བཟློས་[2]ཀྱི་རིམ་པའི་ལུང་ཙམ་ཐོབ་ནའང་ཏོལ་བར་མི་འགྱུར་སྣམ་ཡང་། སྦྱིག་བསྡུལ་ལས་ཏོལ་བའི་མཚོག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།། སྨྲས་པ། ལོ་མ་མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་ཡིས།། སྐེག་ལྡན་ཡོངས་འདུའི་མཛེས་མ་ལ།། འཁྲུང་བའི་འཁྱིལ་ཤིང་གཞོན་ནུ་ཡིས།། མཐོན་པོའི་གོ་འབབང་བསྟེགས་པ་[3]ལྟར།། ཁ་བ་ཅན་ལྗོངས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན།། རྗེ་བཙུན་ཐུབ་མའི་ལེགས་བཤད་ལ།། བརྟེན་ནས་བདག་ལྟའི་བྱིས་པས་[4]ཀྱང་།། ཟབ་མོའི་གཏམ་འདི་དབྱངས་སུ་བསྒྲགས།། རྟོ་རྗེའི་བཟློས་པའི་རིམ་པ་སྟེ། སྒོ་བ་དགོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱིས་མཛད་པ་ལས། རིམ་པ་དང་པོའི་རྣམ་བར་བཤད་པའོ།།

གང་མཁན་གསེར་གྱི་རི་མོ་བཞེན།། འགྱུར་མེད་སྤྱི་མའི་གང་མཁན་ལ།། ཐ་དད་མིན་པའི་ཕྱག་བྱས་ཏེ།། སེམས་དམིགས་རིམ་པ་བཤད་པར་བྱ།།

གཉིས་པ་སེམས་དམིགས་ཀྱི་རིམ་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། རྩོམ་པ་ལ་འདྲུག་པ། བརྩམས་པའི་གདམས་པ་དངོས། གདམས་པ་བཤད་པའི་སྟོད་དང་འཚད་པ་པོའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའོ།། དང་པོ་(རྩོམ་པ་ལ་འདྲུག་པ་)ལ་གསུམ། ཕྱག་འཚལ་བ། དེ་དེས་དོན་དུ་བསྒྲུབ་པ། བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བའོ།།

དང་པོ་(ཕྱག་འཚལ་བ་)སྟོན་པ་ལ། ཕྱག་འཚལ་འདུད་ཅིང་ཕྱག་འཚལ་འདུད།། ཕྱག་འཚལ་

---

๑ **ལྷུང་བར་** ཞེང་རྡུགཿཤིང་དཔལ། ཞེང་བདུན་ཤིང་དཔལ།

๒ **རྩོ་བཟློས་** ཞེང་བདུན་ཤིང་དཔལ།

๓ **བསྟེགས་པ་** ཞེང་རྡུགཿཤིང་དཔལ། བཀྲས་ལྷུན་དཔར་མ།

๔ **བྱིས་པས་** ཞེང་བདུན་ཤིང་དཔལ།

བྱག་འཚལ་བྱག་འཚལ་འདུག། རྗེ་ལྟར་བསྟོད་ཅིང་བྱག་འཚལ་བ།། ཞེས་གསུངས། འདིར་བྱག་འཚལ་བ་དང་བསྟོད་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་བྱག་འཚལ་བ་བྱེད་དང་། འདུད་པ་གསུམ་བྱང་བའི་དང་པོ་ནི། རྗེ་རྗེ་འཚང་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ལ་བྱག་འཚལ་ཞེས་པ་དང་། དེ་ནས་ལྷས་ནི། རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་རིགས་ལྷའི་རང་བཞིན་རྗེ་རྗེ་འཚང་དེ་ཉིད་ལ་བྱག་འཚལ་བ་དང་ཞ། འདུད་པ་གསུམ་ནི། སྐུ་རྗེ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་རྗེ་རྗེ་འཚང་ཆེན་པོ་ལ་འདུད་ཅེས་པ་སྟེ། དོན་དམ་པར་ཞུགས་པའི་བསྟོད་བྱག་གོ །རྗེ་ལྟར་བསྟོད་ཅེས་པ་ནི། བྱག་འཚལ་བ་ཉིད་བསྟོད་པ་ལས་མ་འདས་པར་སྟོན་པའི་དོན་དུ་ལས་བཞིན་དོ།།

གཉིས་པ་(དེ་རེས་དོན་དུ་བསྟན་པ་)སྟོན་པ་ལ། གང་ལ་བསྟོད་ཅིང་གང་གིས་བསྟོད།། རྗེ་ལྟར་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་དང་།། རྗེ་ལྟར་མར་ལ་མར་བཞིན་དུ།། རང་གིས་རང་གི་ཡེ་ཤེས་ནི།། ལེགས་མཐོང་གང་ཡིན་འདིར་བྱག་ཡིན།། ཞེས་གསུངས། དེས་པའི་དོན་གྱི་བྱག་ནི་བྱག་གི་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པར་བལྟ་བ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་ཡུལ་གང་ལ་བསྟོད་ཅིང་བྱག་འཚལ་བ་དང་། གང་གིས་བསྟོད་པ་དང་། བྱག་འཚལ་བ་ཡོའི་རྟེན་དང་། རྗེ་ལྟར་དུ་བསྟོད་ཅིང་བྱག་འཚལ་བའི་ཚུལ་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ། དེ་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་གིས་སྟེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལེགས་པར་མཐོང་བའི་དབྱིངས་རིག་དབྱེར་མེད་གང་ཡིན་དེ། སྣབས་འདིར་བྱག་གི་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་རྗེ་ལྟར་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་དང་། རྗེ་ལྟར་མར་ལ་མར་བཞིན་འཁོར་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུའི་བྱག་མཛོད་དེ། དགོས་པ་སོགས་ནི་སྔར་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་(བརྟམ་པར་དམ་བཅའ་བ་)སྟོན་པ་ལ། འོན་ཀྱང་ཀུན་མཁྱེན་མ་མཐོང་བར།། དེ་ནི་ཉེ་བར་དམིགས་མི་འགྱུར།། སྙན་ནག་རབ་རིབ་ཀྱིས་ཁེབས་པ།། དྲིན་གྱིས་སྐྱང་བ་འཐོབ་པར་འགྱུར།། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་དོན་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་བཞིན་དུ་མཐོང་བའི་དོན་གྱི་བྱག་བྱ་བར་བཤད་པ་ལ། དེ་རྗེ་ལྟར་ཞེ་ན། འོན་ཀྱང་ཀུན་མཁྱེན་ཏེ་ཆ་མ་

དམ་བའི་མན་ངག་མ་མཐོང་ཞིང་མ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ནི་ཉེ་བར་དམིགས་པ་སྟེ་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུད་དོན་བལྟ་བའི་མིག་མ་རིག་པའི་སྒྲུན་ནག་གི་རབ་རིབ་ཀྱིས་བསྒྲིབས་པའི་ཕྱིར་རོ།། འོན་ཀྱང་བླ་མ་དམ་པའི་དྲིན་ལས་སྣང་བ་ཐོབ་པར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བའོ།།

གཉིས་པ་གདམས་པ་དངོས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(མདོར་བསྟན་པ་)སྟོན་པ་ལ། སྟོང་ཉིད་ཤིན་ཏུ་སྟོང་པ་དང་།། གསུམ་པ་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་དང་།། བཞི་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ནི།། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་བྱེ་བྲག་གོ །ཤེས་རབ་ཐབས་སུ་སྦྱོར་བ་ལས།། རྗོགས་པ་ཉེ་བར་འཚོབ་པར་འགྱུར།། རྗོགས་པ་ཉེ་བར་ཐོབ་གྱུར་ནས།། ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཁོད་གསལ་བ།། རྒྱུ་ཡི་རིམ་པ་རྣམ་དག་དང་།། རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་འབྱོར་པ་དང་།། སྟོང་པ་གསུམ་ནི་མཉམ་སྦྱོར་བས།། ཟླ་མེད་གོ་འཕང་འཚོབ་པར་འགྱུར།། ཞེས་གསུངས། རིམ་པ་དང་པོར། “རྫོ་རྗེའི་བརྒྱས་གནས་རྣལ་འབྱོར་པ།། སེམས་ལ་དམིགས་པ་འཚོབ་པར་འགྱུར།།”[1] ཞེས་རྫོ་རྗེའི་བརྒྱས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་དབེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་ལ། ཡེ་ཤེས་དེའི་དབྱེ་བ་གང་ཞེ་ན། དེའི་དབྱེ་བ་བསྡུ་ན་གསུམ་དང་། རྒྱས་པར་ཡེ་ནས་ཞི་བཞིར་ཡོད་དེ། སྟོང་ཉིད་དང་། ཤིན་ཏུ་སྟོང་པ་དང་། གསུམ་པ་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་གསུམ་མམ་ཞིབ་ཏུ་ནས་ཞི་བ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པོ་དེ་ལ་ནི་ཉེ་བྲག་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡང་ཡོད་དེ། རང་རང་གི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་སྐོར་ནས་དབྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོར་སྐྱེས་པ་སྟོང་པ་ནི་[2]ཤེས་རབ་དང་། དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤིན་ཏུ་སྟོང་པ་ཐབས་དང་། དེ་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་ལས་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཐོབ་རྗོགས་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉེ་བར་ཐོབ་པ་རྗོགས་པར་སྐྱེས་པར་གྱུར་ནས་ནི། ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཁོད་གསལ་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྟོང་པ་གསུམ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རིམ་པ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྔོན་

1 སྔེ་བསྡུན། རྒྱུད་འཛེལ། ཅ ཝཞོོད་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་པ། རིམ་པ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥ བ། ཐུང་ཚི་འཇུག་སྔེ། “རྫོ་རྗེ་བརྒྱས་ནས་རྣལ་འབྱོར་པ།། སེམས་ལ་དམིགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར།།” ཞེས་གསལ།

2 **སྟོང་བས་ནི་** ཟེང་བདུན་ཤིང་དཔེ།

མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་འབྱོར་པ་དང་། སྟོང་པ་གསུམ་པོ་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འོད་གསལ་གྱི་གོ་འཕང་ཐུབ་ནས་མེད་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།། གཉིས་པ་ནི། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། “འདུས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལ་མ་ཞུགས་པར། ཀཱམ་གཏུམ་ལྟུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་དང་མཉམ་པ་སྙེད་ཀྱི་བསྐལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་། དང་གི་སེམས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་ཉིད་ཤེས་པར་མི་ནུས་ཤིང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་རོ།།”[1] ཞེས་སྨྲ་ལུས་མདོན་དུ་བྱེད་ནུས་པའི་སེམས་དབེན་གྱིས་དང་གི་སེམས་ཀྱི་དེ་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།།

དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཞག་པ་ལ་ལྔ། སྣང་བ་དང་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། སྟོང་པ་ལས་ལྟའི་སྐྱེ་བསྐྱེད་ཚུལ་དང་། འོད་གསལ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཆ་ད་དང་། ལམ་འདིས་བགྲོད་པའི་རྣམ་གཞག་དང་། བོགས་འབྱིན་པའི་སྤྱོད་པ་བྱ་བའོ།། དང་པོ་(སྣང་བ་དང་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་)ལ་བཞི། སྣང་བ་དང་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་དང་། སྟོང་པ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་རྣམས་སྤྲུལ་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་མཉེས་པ་དང་མཉེས་པའི་སྐྱོན་ཡོན་བསྟན་པའོ།། དང་པོ་(སྣང་བ་དང་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་)ལ་གསུམ། སྣང་བ་དང་དེའི་རང་བཞིན་བསྟན་པ་དང་། དེ་གཉིས་[2]འབྱུང་བའི་དུས་ཚད་དང་། སྣང་བ་ལས་རང་བཞིན་སྐྱེ་བ་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(སྣང་བ་དང་དེའི་རང་བཞིན་བསྟན་པ་)ལ་གསུམ། སྣང་བ་དང་དེའི་རང་བཞིན་ཏ། སྣང་བ་མཆེད་པ་[3]དང་དེའི་རང་བཞིན། སྣང་བ་ཉིད་ཐོབ་དང་དེའི་རང་བཞིན་ནོ།། དང་པོ་(སྣང་བ་དང་དེའི་རང་བཞིན་)ལ་གསུམ། སྣང་བའི་ངོ་བོ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་པའི་སྣང་བ་ལས་དེ་རྣམས་འབྱུང་བ་བསྟན་པའོ།།

---

๑ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འཛིལ། ཅ སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཨརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ཤོག་གྲངས་๶๘๙ ཟུང་མེ་འཇུ་སྟེ། “འདུས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལ་མ་ཞུགས་པར་གཏུམོ་གི་བྱེ་མ་དང་མཉམ་པ་སྙེད་ཀྱི་བསྐལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་བར་མི་ནུས་ཤིང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་རོ།”ཞེས་གསལ།

๒ **དེ་དག་གིས་** ཟེང་བཏུན་ཤིང་དཔར།

๓ **མཆེད་པ་** བཀྲས་ལྟུན་དཔར་མ།

དང་པོ་(སྣང་བའི་ངོ་བོ་)སྟོན་པ་ལ། སྣང་བ་སྟོང་པ་ཤེས་རབ་དང་། མེམས་དང་གཞན་གྱི་དབང་དག་སྟེ།། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སྟོང་པའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་དང་པོ་སྣང་བ་ལ། སྒྲ་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་ངོ་བོ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། རང་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྣང་ངོར་ཟློད་ལྟར་སྣང་བས་སྣང་བ་དང་། རང་གཞིན་བརྒྱུད་ཅུ་བཞོན་པ་དང་བཅས་པས་སྟོངས་པས་སྟོང་པ་དང་། ཐབས་བདེ་བ་ཤས་ཆུང་ཞིང་། ཤེས་རབ་སྟོང་ཉམས་ཆེ་བས་ཤེས་རབ་དང་། རང་གི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཏོགས་པས་མེམས་དང་། ལྷག་པ་བཤད་པ་ལྟར། སྤྲུལ་དང་ཐུགས་རྗེ་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བས་གཞན་གྱི་དབང་དག་སྟེ། གཞན་དབང་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱི་དབྱེ་བ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཡི་རང་བཞིན་འཛིན་གསལ་བ།། དེ་ནི་རབ་ཏུ་བཤད་པར་བྱ།། ཚགས་བླ་དང་ནི་བར་མ་ཉིད།། དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཆེན་པོ་དག །ཡིད་ལ་འཛིན་ཞིང་ཏོང་བ་དང་།། སྐྱ་དན་ལ་སོགས་གསུམ་དེ་བཞིན།། ཞི་དང་རྣམ་རྟོག་འཇིགས་པ་དང་།། འཇིགས་པ་བར་དང་ཤིན་ཏུ་འཇིགས།། སྐེད་དང་སྐེད་པ་བར་མ་དང་།། ཤིན་ཏུ་སྐེད་དང་ཉེར་ལེན་པ།། མི་དགེ་བཅུས་དང་སྐོམ་ཉིད་དང་།། ཚོར་དང་ཚོར་བ་བར་མ་དང་།། ཤིན་ཏུ་ཚོར་བའི་སྐད་ཅིག་དང་།། རིག་པ་པོ་དང་རིག་འཛིན་གསུམ།། སོ་སོར་རྟོག་དང་ངོ་ཚ་ཤེས།། སྨིང་རྗེ་དང་ནི་བརྩེ་བ་གསུམ།། དོགས་དང་བསམ་པ་ཉིད་དང་ནི།། ཐག་དོག་ཅས་ནི་བྱ་བར་བཀས།། རང་བཞིན་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གང་།། ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རང་རིག་སྟེ།། ཞེས་གསུངས། སྣང་བ་ལས་རང་བཞིན་སྐྱེ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྣང་བ་དང་པོ་དེ་ཡི་རང་གི་རང་བཞིན་རྣམས་འཐོ་བཞམ་སྐྱེ་ཚུལ་དེ་ནི་རབ་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ།། དེ་ཡང་སྣང་བ་དང་པོའི་རང་བཞིན་སོ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཆགས་བླ་ཡུལ་མི་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཆུང་ངུ་དང་ནི་བར་མ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆེན་པོ་དག་དང་། ཡིད་ལ་སྟེ་ཡིད་ཕྱིར་འཛིན་བ་དང་། ནང་དུ་འོང་བ་དང་། སྐྱ་དན་ཡུལ་སྐྱག་པ་དང་བྲལ་བའི་སེམས་གངྒུང་ཆུང་ངུ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་རྣལ་ངུ་འདུག་པའི་ཞི་བ་དང་། རྣམ་རྟོག་ཚོད་ཅིང་སེམས་རྩིང་བར་རྟོག་པ་དང་། མི་སྐུག་པ་དང་ཐུབ་

ན་སེམས་འཇིགས་པ་དང་། འཇིགས་པ་བར་མ་དང་། ཤིན་ཏུ་འཇིགས་པ་དང་། ཡུལ་ལ་ཞེན་པའི་སྲེད་པ་དང་། སྲེད་པ་བར་མ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྲེད་པ་དང་། འདོད་པའི་ཡུལ་རྣམས་འཇིག་པའི་ལེན་པ་དང་། མི་དགེ་བ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བའམ་རང་གི་སེམས་མི་གསོད་པ་དང་། བཀྲེས་པ་ཟས་དང་། སྐོམ་པ་བཏུང་བ་འདོད་པ་ཉིད་དང་། བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་གྱི་ཚོར་བ་དང་། ཚོར་བ་བར་མ་དང་། ཤིན་ཏུ་ཚོར་བའི་སྐད་ཅིག་སྐྱེ་སོ་སོར་ཟུ་བ་དང་། རིགཔ་པོ་དང་། རིགཔའི་ལས་དང་། འཇིག་ཀྱེ། རིགཔར་བྱེད་པ་གསུམ་ལ་རྟོག་པ་གསུམ་དང་། འདིར་བཞི་ཞེས་པ་རྒྱ་དཔེ་མ་དག་པའོ།། རིགས་པ་དང་མི་རིགས་པ་སོ་སོར་དབྱེད་པ་དང་། རང་ངམ་ཚོས་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་འཇེམ་པའི་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་འདོད་ཀྱི་སྐྱིང་རྗེ་དང་། དམིགས་བྱ་བསྟུང་བ་དང་། སྡུག་པ་དང་ཐུབ་འདོད་ཀྱི་བརྩེ་བ་གསུམ་དང་། དོགས་པ་སྟེ། ཡིད་འཕྲིག་པའི་སེམས་མི་གནས་པ་དང་། བསམ་པ་ཡོ་བྱད་སྡུད་འདོད་ཀྱི་སེམས་དང་། གཞན་ཀྱི་ཐུན་ཚོགས་ལ་སེམས་འཕྲུག་པ་ཐུག་དོག་ཅེས་ནི་བྱ་བར་བཀོས་པ་རང་བཞིན་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གང་ཡིན་དེ་ནི། ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་མི་དགོས་ཏེ། རང་གིས་རིག་པ་སྟེ་སྐྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐང་བ་ལས་དེ་རྣམས་འབྱུང་བ་བསྟན་པ་)སྟོན་པ་ལ། ཀུན་རྫོབ་གསལ་བའི་གཟུགས་ཀྱིས་ནི།། མཚན་མོའི་མིང་དུ་དེས་པར་བཤད།། དེ་བཞིན་བུད་མེད་མིང་དུ་བརྗོད།། འཇམ་པོ་ལྟ་བུའང་དེ་བཞིན་ནོ།། གཡོན་པའི་མིང་ཡང་དེ་ཉིད་དེ།། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བརྒྱ་ཅན།།[1] བཏུན་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱུར་པ།། བཀྲེན་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱུར་པ།། དང་པོའི་ཡི་གེ་ཐིག་ལེར་བཅས།། ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་ལྟར་སྐང་ཞིང་།། སྐང་བའི་མཚོན་བྱེད་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐང་བ་གསལ་བའི་གཟུགས་ཀྱི་རིམ་པ་གསལ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། སོད་

1 འཕྱུང་།། ཐེངས་བདུན་ཕེར་དགས།

སྣག་འཐུག་པོ་སངས་ནས་སྐུ་རེངས་ཀྱི་འོད་ཀྱིས་མ་སྐེལ་བའི་ཚུ་འོད་ཐོག་བའི་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བས། མཚན་མོའི་མིང་དུ་རེས་པར་བཤད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་བུད་མེད་ཅེས་མིང་དུ་བརྗོད་ལ། ཞེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་འཇམ་པོ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཡོན་པཤེས་རབ་ཡིན་པས་གཡོན་པའི་མིང་ཡང་དེ་ཉིད་དེ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་རིམ་པས་ཚུ་བར་མོས་ཤིང་ཚུ་འོད་འབྱུ་བས་ཚུ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། བརླ་མོས་པས་པརླ་ཅན་དང་ཞ། རང་འབྲས་ལྟ་བསྒོམ་པ་བཏུན་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་པ། སྔགས་པཡ་ཆེར་ཀྱི་དང་པོའི་ཡི་གེ་ཨ་ཞིག་ལེར་བཅས་པའོ།། ཡང་ན་བཏུན་པར་བྱེད་པའི་ཚུ་ནི། སྤྱིར་ཡི་གེ་གསུམ་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་གསུམ་རིས་པར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པས། འདིར་དང་པོའི་ཡི་གེ་ཞིག་ལེར་བཅས་པའི་ཚོ་ཡིག་གིས་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་རིས་པར་བྱེད་པའོ།། དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་གསལ་བའི་མིང་བསྟན་པ། ཚུ་བའི་འོད་ཟེར་ལྔར་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་པ་ཡང་དག་པར་འབྱུང་ཚུལ་ཡོད་དེ། ལུགས་འབྱུང་གི་རང་བཞིན་སོ་གསུམ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་སྣང་བ་མཆེད་པ་དང་དེའི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། སྣང་བ་མཆེད་པའི་ངོ་བོ་དང་། དེའི་རང་བཞིན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་པའི་མཆེད་པ་ལས་དེ་རྣམས་འབྱུང་བར་བསྟན་པའོ།། དང་པོ་(སྣང་བ་མཆེད་པའི་ངོ་བོ་)སྟོན་པ་ལ། ཤེན་ཏུ་སྟོང་པ་ཐབས་ལྡན་པ།། སྣང་བ་མཆེད་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ།། དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཀུན་བརྟགས་དང་།། དེ་བཞིན་སེམས་ལས་བྱུང་བར་བཤད།།། ཅེས་གསུངས། སྣང་བ་མཆེད་པའི་སྒྲ་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་ངོ་བོ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། ཀུན་རྟོག་བརྒྱད་ཅུ་བཞོན་པ་དང་བཅས་པར་མ་ཟད་སྣང་བ་བཞོན་པ་དང་བཅས་པས་སྟོངས་པས་ན་ཤིན་ཏུ་སྟོང་པ། སྣང་བ་ལས་བདེ་ཤས་ཆེ་བས་ཐབས་དང་ལྡན་པ། ཉི་ཟོད་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་མཆེད་ཅིང་གསལ་བས་མཆེད་པ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མའི་ནང་ཚན་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་བཅས་པས་སྟོངས་པས་ན་ཤིན་ཏུ་སྟོང་པ། སྣང་བ་ལས་བདེ་ཤས་ཆེ་བས་ཐབས་དང་ལྡན་པ། ཉི་ཟོད་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་མཆེད་ཅིང་གསལ་བས་མཆེད་པ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མའི་ནང་ཚན་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་འབྱུང་བས་ཀུན་བརྟགས་དང་། སེམས་ཀྱི་བྱེ་བག་ཀུ་བྱང་བ་ཙམ་གྱི་སྒྲས་བཀྲགས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེའི་རང་བཞིན་ཀྱི་དབྱེ་བ་)སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། ཚགས་དང་ཞེན་དང་དེ་བཞིན་དགའཿ། དགའ་བ་བར་མཉེན་ཏུ་དགའ། རངས་དང་རབ་ཏུ་མགུ་བ་དང་། ངོ་མཚར་དེ་བཞིན་ཏོད་པ་དང་། ཚེམ་དང་དེ་བཞིན་འཕྲུད་པ་དང་། འོ་བྱེད་དེ་བཞིན་འཇིག་པ་དང་། བརྟན་དང་བརྩོན་དང་ང་རྒྱལ་དང་། བྱ་དང་དབེག་དང་སྟོབས་དང་ནི། སྨྲ་དང་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་བར་མ། ཤིན་ཏུ་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་དང་ཟེགས། རྣམ་པར་སྐྲག་དང་ཞེ་འགས་ཉིད། དགེ་དང་ཚོག་གསལ་བདེན་པ་དང་། མི་བདེན་པ་དང་དེ་བཞིན་ངེས། ཉེ་བར་མི་ལེན་སྨིན་པ་བོ། བསྒྲལ་དང་དེ་བཞིན་དབའ་བོ་དང་། ངོ་ཚ་མེད་དང་སྣུ་དང་གདུག །མི་སྡུག་པ་དང་ཀུ་སྐྱིད། མཚན་ཉིད་བཞི་བཅུ་གང་ཡིན་པ། ཤིན་ཏུ་སྟོང་པའི་སྐད་ཅིག་སྟེ། ཞེས་གསུངས། མཆེད་པའི་རང་བཞིན་བཞི་བཅུ་ཡང་ཡོད་དེ། མ་ཕོབ་པའི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་དང་། ཞེན་པ་ཕོབ་པའི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཡིད་ཥོང་མཐོང་ནས་དགའ་བ་ཆུང་དུ་དང་། དགའ་བ་བར་མ་དང་། ཤིན་ཏུ་དགའ་གསུམ་དང་། རངས་པ་འདོད་དོན་འགྲུབ་པའི་བདེ་བའི་སེམས་དང་། དེའི་རྣམ་པ་སེམས་ཀྱིས་ཡང་ཡང་སྐྱོང་བའི་རབ་ཏུ་མགུ་བ་དང་། སྡང་མ་བྱང་བའི་དོན་ལ་སེམས་པ་མཐོང་བའི་ངོ་མཚར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཥོང་མཐོང་བས་སེམས་གཡེང་བའི་རྟོག་པ་དང་། ཚེམ་པ་ཡུལ་དེ་དང་དེས་ངོམས་པའི་རྟོག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འཕྲུད་པ་དང་། ཥོ་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་པ་རྣམས་བྱེད་འདོད་ཀྱི་སེམས་དང་། མི་འགྱུར་བའི་སེམས་བརྟན་པ་དང་། དགེ་བ་ལ་གཞོལ་བའི་བརྩོན་པ་དང་། མཐོ་བར་སེམས་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། བྱ་བ་ལས་དེ་དང་དེ་རྟོགས་པར་བྱེད་འདོད་པའི་སེམས་དང་། ཆོར་དབེག་པ་སྟེ་འཕྲོ་བ་འདོད་དང་། སྟོབས་ནི་གཞན་དབུང་འཇོམས་འདོད་དང་། དགེ་བ་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པ་སྨྲ་བའི་སེམས་དང་། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ལ་འཆད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་མང་ཡང་། རྗེ་འགོས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལྟར། ཡུལ་ལ་སྨྲེར་འདོད་ཀྱི་སེམས་ཆུང་བ་དང་། བར་མ་དང་། ཆེ་བ་ཤིན་ཏུ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་ཏེ་གསུམ་མོ།། དེགས་པ་རྒྱུ་མེད་དུ་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཆོད་འདོད་དང་། རྣམ་པར་སྐྲག་པ་ཡུལ་ཡིད་

འོང་མཐོང་བས་འགྲིང་བའམ་རྩེ་འདོད་དང་། ཞེ་འབྲས་པ་ཁོན་དུ་འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་དང་། དགེ་བ་དང་དེའི་ལས་ལ་རྩོལ་འདོད་དང་། ཚོགས་གསལ་དང་བདེན་པ་ནི་གོ་བར་དང་འདུ་ཤེས་མ་བསྒྲུབ་བར་སྣང་འདོད་དང་། མི་བདེན་པ་ནི་བདེན་པ་ལས་ལྡོག་པ་དང་། ངེས་པ་ནི་ཡི་དམ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་དང་། ཉེ་བར་མི་ལེན་པ་ཡུལ་ཡོངས་སུ་འཛིན་མི་འདོད་པ་དང་། སྨྲིན་པ་པོ་བདོག་པ་གཏེར་འདོད་དང་། གཞན་ལེ་ལོ་ཅན་བསྒུལ་འདོད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དགྲ་ལས་རྒྱལ་འདོད་པ་དཔའ་བོ་དང་། མི་དགེ་བ་ལ་མི་འཇེམ་པར་འདྲུག་འདོད་ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་། བཅོམ་ནས་གཞན་བསླུ་འདོད་སྐྱུ་དང་། གདུག་པ་ལྟ་ངན་ལ་བྱང་བའི་སེམས་དང་། མི་སྡུག་པ་གཞན་ལ་མཐོ་འཚམ་པའི་སེམས་དང་། བྱ་ལྷ་མི་དྲང་བའི་སེམས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་ཅེས་པ་ཆག་འགྱུར་དུ་རང་བཞིན་དུ་བསྒྲུར་བ་ལེགས་པས། མཚན་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་བཞི་བཅུ་གང་ཡིན་པ་རྣམས། གང་ལས་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། ལུགས་ལྡོག་གི་ཚེ། ཤེན་ཏུ་སྟོང་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐད་ཅིག་རེམ་བཞིན་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་(ཀུན་རྫོབ་པའི་མཆེད་པ་ལས་དེ་རྣམས་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་)སྟོན་པ་ལ། ཉིན་མོ་སྐྱེས་པའི་མིང་དང་ནི།། རྟུབ་མོ་གཡས་བར་བསྟན་པ་ཡིན།།[1] ཉེ་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་མིང་དང་ནི།། དེ་བཞིན་དུ་ནི་རྫོའི་མིང་།། ཐེག་ལེ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་ཡི།། ཚ་ངུ་དེ་ནི་ཤེས་པར་བྱ།། ཉེ་མའི་འོད་ཟེར་འཕྲ་བ་དང་།། སྣང་བ་མཆེད་པའི་སྤྲིན་ལས་བྱུང་།། ཞེས་གསུངས། སྣང་བ་མཆེད་པའི་མཚོན་བྱེད་ཀུན་རྫོབ་པའི་མཆེད་པའི་མིང་གིས་བརྗོད་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། མཆེད་པའི་རང་དུས་སུ་ཉི་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་དང་ལྡན་པས་ཉིན་མོ་དང་། ཐབས་སྐྱེས་པའི་མིང་དང་ནི། བདེ་བཤས་ཆེ་བ་རྟུབ་མོ་ལྟ་བུ་སྟེ་རྟུབ་པ་དང་། སྣང་བ་དང་པོ་གཡོན་པར་བཞག་པའི་ཚ་ནས་གཉིས་པ་གཡས་པར་བསྟན་ཅིང་། ཉེ་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་མིང་དང་ནི། དེ་བཞིན་དུ་རྫོ་རྗེ་རྩེ་ལྟ་བུ་ཞེས་པའི་མིང་དང་། ཐེག་ལེ་གཉིས་ཀྱིས་གཡོན་དུ་བརྒྱན་པ་ཡི།

---

1 **གཞན།།** རྒྱང་བདུན་ཤིང་དཔག

དབྱངས་ཡིག་དང་པོའི་ཚ་རྭ་སྐྱེ་ཡྱཻ ངེད་པོ་ཡྱཻཞེས་བའི་མིང་ཅན་དེ་ཉིད་དུ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྔར་བསྟན་པའི་རྟོག་པ་[1]བཞི་བཅུ་རྣམས་གང་ལས་བྱུང་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། རང་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པའི་སྣང་ངོར་ཉི་ཨའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཁྱབ་པ་དང་འདྲ་བར་སྣང་བ་མཆེད་པའི་སྒྲོར་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་(སྣང་བ་ཉེར་ཐོབ་དང་དེའི་རང་བཞིན་)ལ་གསུམ། ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། དེའི་རང་བཞིན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཉེར་ཐོབ་མིང་ཅན་མཚན་ཉིད་དང་བཅས་པ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་ངོ་བོ་)སྟོན་པ་ལ། སྣང་བ་ཐོབ་པ་དག་དང་ནི།། ཉེ་བར་ཐོབ་པའང་དེ་བཞིན་ཏེ།། ཡོངས་སུ་བྱག་པ་ཉིད་དང་ནི།། མ་རིག་པ་ནི་ཉིད་ཅེས་བྱ།། སྟོང་པ་ཆེན་པོའི་ཚོག་གིས་ནི།། རྣམ་གྲངས་འདི་དག་རྒྱལ་བས་གསུངས།། ཞེས་གསུངས།[2] སྟོང་པ་གསུམ་པ་ལ་སྣྲ་བཤད་པའི་སྐོ་ནས་ངོ་བོ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་ཡོད་དེ། རང་དུས་སུ་མཚམས་ཀྱི་སྣག་འཁྲུག་པོས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུ་སྣང་བ་མི་གསལ་བ་ཐོབ་པས། སྣང་བ་ཐོབ་པ་དག་དང་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་མི་གསལ་བ་ཐོབ་ཅིང་འོད་གསལ་དང་ཉེ་བས་ཉེ་བར་ཐོབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཏེ་དེ་བཞིན་དུ་རང་དུས་སུ་སྣང་མཚེད་གཉིས་མི་སྣང་བས་ཡོངས་སུ་བྱག་པ་ཉིད་དང་ནི། ཡུལ་མི་གསལ་བས་མ་རིག་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། མཆེད་པ་བཞོན་པའི་ཆྱང་དང་བཅས་པས་སྟོངས་པས་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་ཚོག་གིས་ནི་སྐྱེ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་འདི་དག་རྒྱལ་བ་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་(དེའི་རང་བཞིན་ཀྱི་དབྱེ་བ་)སྟོན་པ་ལ། ཚགས་པ་བར་མའི་སྐད་ཅིག་དང་།། བརྗེད་ངས་པ་དང་འབྲལ་པ་དང་།། མི་སྣང་བྱང་དང་སྐྱེ་བ་དང་།། ལེ་ལོ་དེ་བཞིན་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ།། མ་རིག་སྐད་ཅིག་བདུན་པོ་ནི།། ཐ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཤེས་བྱ།། ཞེས་གསུངས། མ་རིག་སྐྱེ་བ་ཐོབ་པའི་སྐད་ཅིག་སྐྱེ་རང་བཞིན་བདུན་པོ་ནི་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། ཚགས་པ་

---

๑ **དོག་པ་** བཅས་ཕྱོགས་དཔང་མ།

๒ **ཅེས་གསུངས་པ།** བཅས་ཕྱོགས་དཔང་མ།

བར་མའི་སྐད་ཅིག་སྟེ། ཚགས་པ་འབྱིང་དང་། བརྟེད་དམ་པ་དྲན་པ་ཉམས་པ་དང་། སྨིག་རྒྱུ་ཆུང་འཇོག་སོགས་འཕྲལ་བའི་ཚོར་དང་། མི་སྣང་གྱང་པ་སྟེ་སྣ་མི་འདོད་པ་དང་། སྐྱོ་བ་ཡིད་བསྐུན་པ་[1]དང་། དགེ་བ་ལ་མི་སྤྲོ་བའི་ལེ་ལོ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཐེ་ཚོམ་སྟེ་བདུན་དུ་ཡོད་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རང་བཞིན་སྡང་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། ཐ་མལ་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྡང་བ་དགོཔགས་དགོས་པར་གསུངས་ཀྱང་། ཞ་མེ་བསྒོམ་སྟོབས་ཀྱི་ཉམས་སྐྱོང་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་དེ་ལྟར་མི་དགོས་ཏེ། ཉམས་སུ་སྐྱོང་བའི་སྒོ་ནས་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་(ཀུན་རྫོབ་ཉེར་ཐོབ་མིང་ཅན་མཚན་ཉིད་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་)སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། ས་བོན་ཐིག་ལེར་ལྟོན་མིན་ལ།།[2] རྒྱང་གི་སྤོ་ལས་འབྱུང་བ་མིན།། གང་ཞེག་སྡང་བ་ཐོབ་པ་ནི།། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ།། ཞེས་གསུངས། ཀུན་རྫོབ་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་མིང་དང་མཚན་ཉིད་ཀྱང་འདི་ལྟར། ས་བོན་ནི་ཞུཿདང་ཐེག་པ་རྣམས་སུ་ངོ་དང་ཆེགཅ་བྱག་ཏུ་ལྟན་པ་ཙོ་དང་ཞྭ་སོཿ།། མིན་པ་ནི་ཞ་ཡིག་རྐྱང་པ་མཚོན་པ་དང་། རྒྱང་གི་སྤོ་སྡུ་བུག་ནས་འབྱུང་བ་མིན་པ་ནི།ཿ འདི་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན་སྔོག་རྩོལ་མི་རྒྱུ་བར་བཞག་དོ།། སྡང་བ་ཉེར་ཐོབ་གང་ཞེག་ཅེས་བསྟན་པ་དེ་ནི། སྡང་བ་ཐོབ་པ་སྟེ། རང་གི་སྡུ་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་སྡང་བ་ནི་ཐོག་མ་དང་། སྡང་བ་མཆེད་པ་ནི་བར་དུ་ཐོབ་ལ། དེ་ལྟར་ཐོབ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི། སྡང་བ་ཉེ་བར་ཐོབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། སྐྱེས་པ་བྱད་མེད་གཉིས་ལ་བལྟོས་པའི་མ་ནིང་དང་། ཉིན་མཚན་གཉིས་ལ་བལྟོས་པའི་ཐུན་མཚམས་དང་། གཡས་གཡོན་གཉིས་ལ་བལྟོས་པའི་དབུས་དང་། འཇམ་རྩུབ་གཉིས་ལ་བལྟོས་པའི་བར་མ་དང་། ཐབས་ཤེས་གཉིས་ལ་བལྟོས་པའི་འཇེས་མ་དང་། གདན་ཟླ་ཉི་གཉིས་དང་། ཕྱག་མཚན་རྡོ་རྗེ་བཟླ་གཉིས་

---

๑ **ཡིད་སྐུན་པ་** ཟེང་བདུན་ཤིང་དཔར།

๒ **མིན་པ།།** བཀྲམ་ཕྱུན་དཔར་མ།

འཇེམ་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་དེ་གཉིས་འབྱུང་བའི་དུས་ཚོད་སྟོན་པ་ལ། རང་བཞིན་ཟླ་བ་བརྒྱ་དང་ནི།། བྱུག་ཅུ་ཐམ་པ་འདི་དག་ཉིད།། རླུང་གི་བཞོན་པའི་རྒྱུ་ཡིས་ནི།། ཉིན་དང་མཚན་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན།། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག[1]ཡུད་ཙམ་དང་།། མིག་འཛུམ་དེ་བཞིན་ཐལ་མོ་སྟེ།། སྐད་ཅིག་སེ་གོལ་གཏོགས་པར་བཤད།། ཐང་ཅིག[2]ཡུངས་ཀར་བསྐོར་བ་ཙམ།། ཡུད་ཙམ་དབུགས་རྒྱབ་འབྱུང་བ་ཙམ།། མིག་འཛུམ་མིག་ནི་འཛུམ་པའི་བར།། ཐལ་མོ་ལག་གཉིས་བཟེབས་པ་སྟེ།། སྐད་ཅིག་ལ་སོགས་མཚན་ཉིད་དོ།། ཞེས་གསུངས། ཁམས་ཟླ་བ་སྣང་བ་རྣམས་ལ་ཉིན་མཚན་གྱིས་ཟེ་བའི་རང་བཞིན[3]བརྒྱ་དང་ནི་བྱུག་ཅུ་ཐམ་པ་འདི་དག་ཉིད་ནི་ཉིན་དང་མཚན་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།།། གང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། རླུང་གི་བཞོན་པའི་རྒྱུ་ཡིས་ནི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དུས་རྟེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ཡང་ཡོད་དེ། སྐད་ཅིག་དང་། ཐང་ཅིག[4]དང་། ཡུད་ཙམ་དང་། མིག་འཛུམ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཐལ་མོ་བརྡབས་པ་ཙམ་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།། སྐད་ཅིག་མ་ལ་སོགས་པའི་ཡུན་ཚད་སྟོན་པ་ལ། སྐད་ཅིག་སེ་གོལ་གཏོགས་པར་བཤད།། ཐང་ཅིག་ཡུངས་ཀར་བསྐོར་[5]བ་ཙམ།།། ཡུད་ཙམ་དབུགས་རྒྱབ་འབྱུང་བ་ཙམ།། མིག་འཛུམ་མིག་ནི་འཛུམ་པའི་བར།། ཐལ་མོ་ལག་གཉིས་བཟེབས་པ་སྟེ།། སྐད་ཅིག་ལ་སོགས་མཚན་ཉིད་དོ།། ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོ་བདེ་བ་དང་།། ཡིག་ཚེགས་ཆུང་བའི་ཕྱིར་དུ་མ་བཏོལ་ལོ།། འདི་དག་གི་དོན། སྤྱིར་བསྡུས་ལས། དེ་བས་ན་ཁམས་ཟླ་བར་འཇུག་པ་ལས། སྐད་ཅིག་དང་། ཐང་ཅིག[6]དང་། ཡུད་ཙམ་དང་། མིག་འཛུམ་

---

๑ **ཐེང་ཅིག་** ཐེང་རྩུག་ཡིང་དཔར། བཀྲས་ལྷུན་དཔར་མ།

๒ **ཐེང་ཅིག་** ཐེང་རྩུག་ཡིང་དཔར། བཀྲས་ལྷུན་དཔར་མ།

๓ **རང་བཞིན་གྱིས་** ཐེང་བདུན་ཡིང་དཔར།
རིང་བཞིན་ བཀྲས་ལྷུན་དཔར་མ།

๔ **ཐེང་ཅིག་** ཐེང་རྩུག་ཡིང་དཔར། བཀྲས་ལྷུན་དཔར་མ།

๕ **ཐེང་ཅིག་ཡུངས་ཀར་བསྐོར་** ཐེང་བདུན་ཡིང་དཔར། བཀྲས་ལྷུན་དཔར་མ།

๖ **ཐེང་ཅིག་** ཐེང་རྩུག་ཡིང་དཔར། བཀྲས་ལྷུན་དཔར་མ།

དང་། ཐལ་མོ་བརྡབས་བར་སྣང་བ་གཡོའོ།། དེ་ནས་སྐད་ཅིག་དང་། ཐང་ཅིག[1]དང་། ཡུད་ཙམ་དང་། མིག་འཕྱམ་དང་། ཐལ་མོ་བརྡབས་པ་ལས་རང་བཞིན་རྣམས་རྗེས་སུ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐྱེ་བ་བློངས་དུས་སྟོང་པ་གསུམ་ལས་ལུགས་ལྷོག་ཏུ་རིམ་གྱིས་བརྒྱུད་ནས་རང་བཞིན་རྣམས་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་གྱི་རྐྱེག་པ་རྣམས་ནམ་སྐྱེ་རིམ་ཀྱིས་སྟོང་པ་གསུམ་ལས་སྐྱེ་བར་སྟོན་པ་མིན་ནོ།།

གསུམ་པ་སྣང་བ་ལས་རང་བཞིན་སྐྱེ་བ་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ། རང་རིག་ཙམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི།། ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་མཚན་ཉིད་མེད།། འོན་ཀྱང་དེ་ཡི་[2]དབྱེ་ཡོད་དེ།། མཚན་མོ་ཉིན་མོ་མཚམས་བདག་ཉིད།། སྣང་དང་སྣང་བ་མཆེད་པ་དང་།། དེ་བཞིན་སྣང་བ་ཉེར་ཐོབ་བའོ།། སེམས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་བཤད་ནས།། དེ་ཡི་བསྟན་པ་བརྗོད་པར་བྱ།། རྒྱང་རྣམས་ཐུབ་བའི་གཟུགས་ཀྱིས་ནི།། ཤེས་དང་ཡང་དག་འཇེས་གྱུར་ནས།། དབང་པོའི་ལམ་ནས་བྱུང་ནས་ནི།། ཡུལ་རྣམས་ལ་ནི་དམིགས་པར་བྱེད།། གང་ཚེ་སྣང་བ་ལྟན་གྱུར་ཅིང།། རྒྱང་ནི་བཞོན་པ་ཉིད་གྱུར་པ།། དེ་ཚེ་རང་བཞིན་དེ་དག་ཀུན།། མ་ལུས་ལུས་པ་མེད་པར་འདྲུག །རྒྱང་ནི་གང་དང་གང་གནས་པ།། རང་བཞིན་དེ་དང་དེ་འབྱུང་འགྱུར།། ཇི་སྲིད་རྒྱང་ནི་མི་རྒྱུ་དང་།། སྣང་བ་མི་གཡོ་བར་གྱུར་པ།། སྣང་བ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པས།། བདག་གི་དངོས་པོར་རྣམ་པར་རྟོག་པ།། ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ཐོབ་པ་ལྟར།། གཉིས་ཀའི་ཡན་ལག་ཉིད་དུ་འགྱུར།། ཞེས་གསུངས། འདི་ལ་རྩོད་པ་ནི། གཞི་ལ་འཆི་བའི་འོད་གསལ་ལས་རང་བཞིན་གྱི་རྐྱེག་པ་སྐྱེ་བ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་ཅིང་། དངོས་སུ་ལམ་དང་འབྲེལ་བས་འདི་ལྟར། རྟག་འབྱོར་པས་རང་གིས་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ལས་རང་བཞིན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་རྣམས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་གསུམ་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་མཚན་ཉིད་དེ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ལན་ནི་འོན་ཀྱང་

---

๑ **ཐེང་ཅིག** ཐེང་རྒྱག་ཚིང་དཔར། བཀག་ཐུན་དཔར་མ།

๒ **དེ་མེ** ཐེང་བདུན་ཚིང་དཔར།

ཞེས་སོགས་ཏེ། འོན་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་གསུམ་པོ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་མེད་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཀྱང་། ཀུན་རྫོག་སྐྱེ་བ་མི་འགལ་ཏེ། ཡེ་ཤེས་གསུམ་པོ་གཉིས་སྣང་གི་དབྱེ་བ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚན་མོ་རྨི་འོད་དང་། ཉིན་མོ་དང་། མཚམས་ཀྱི་སྣག་ནག་པོའི་བདག་ཉིད་དུ་སྣང་བ་བཞིན་དུ་སྣང་བ་དང་། སྣང་བ་མཆེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྣང་བ་ཉེར་ཐོབ་སྟེ། སེམས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ཡི་བསྟུན་པ་ཞེས་པ་ལ། སྤྱོད་བསྡུས་ལོ་ཆེན་འགྲུར་དང་ཪ ཚག་འགྱུར་ལ་དེ་ཡི་གཞི་ནི་ཞེས་འབྱུང་བས་སེམས་གསུམ་བཤད་ནས། དེ་གསུམ་ཀྱི་གཞི་རྟེན་ཆུང་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཆུང་རྣམས་པ་བའི་གཟུགས་ཀྱིས་ནི། རྣམཤེས་གསུམ་དང་ཡང་དག་པར་འབྱེས་པར་གྱུར་ནས་ཀ་འབྱེས་ཀ་ཆུང་གཡོས་པ་ལས། དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ནས་བྱུང་ནས་ནི། རང་རང་གི་ཡུལ་རྣམས་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་དང་རང་བཞིན་རྣམས་དམིགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དབང་པོའི་ལམ་ཞེས་པས་ནི་ཡིད་དབང་པོ་ཉིད་ཅེས།། ལུགས་ལས་ལྷོག་པ་གང་གི་ཚེ་སྣང་བ་གསུམ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིང་། ཆུང་ནི་སྣང་བའི་བཞོན་པ་ཉིད་ཀྱང་ཁ་ཅིག་ཀུན་མ་ལུས་འབྱུང་ཞིང་། རང་རང་གི་ཡུལ་ལ་ལུས་པ་མེད་པར་འཇུག་གོ །རང་བཞིན་གཡོ་བྱེད་ཀྱི་ཆུང་གང་དང་གང་གནས་པ་དེ་དང་དེར། རང་བཞིན་དེ་དང་དེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ།། ཇི་སྲིད་ཆུང་ནི་མི་ཆུ་བ་དང་། གཡོ་མེད་དུ་གནས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་ཡང་མི་གཡོ་བ་བཏང་བར་གྱུར་པ་སྟེ་འགྱུར་རོ།།ཪ ཆུང་སྣང་བ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཆུང་གྱུར་པས་ནི། དེ་ཇི་ལྟ་བར་བདག་གི་དངོས་པོར་ཆམ་པར་བཏང་བཏུགས་པ་སྣང་བ་ཉེར་ཐོབ་པ་སྟེ། སྔར་ལྟར་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་འབྱེས་པའི་གཉིས་ཀའི་ཡན་ལག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་སྟོང་པ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ། སྒྲུ་མ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ལས།། བྱད་མེད་སྒྲ་ཙམ་ཁང་བར་འཛག་ལས།། ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི།། གསལ་བར་འདི་ལས་མཚོན་པར་འགྱུར།། འདོད་ཆགས་ཉིད་དང་ཆགས་བྲལ་དང་།། དེ་ཡི་བར་ཏེ་གསུམ་པོ་ནི།།

དབང་པོ་གཉིས་ནི་མཉམ་སྦྱོར་བའི།། རྩོ་རྩེ་བརླ་འདུས་ལས་སོ།། ཡེ་ཤེས་གཉིས་ནི་མཉམ་སྦྱོར་བས།།ཀ མཉམ་བར་སྦྱོར་བར་བཤད་པ་ཡིན།། ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་མཉམ་སྦྱོར་དང་།། རིང་སྐད་བཤད་པའི་བྱ་བ་ཡིས།། འབད་པས་ཡེ་ཤེས་གང་ཐོབ་པ།། དེ་ནི་སྔང་བ་ཐོབ་པའོ།། གང་ཞེག་ཆུ་སྐྱེས་རྩོ་རྩེ་སྦྱོར།། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མེད་གྱུར་ན།། ལན་ཅིག་ཙམ་ཞེག་སྐྱོང་ཀྱང་།། རྣལ་འབྱོར་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར།། ཡེ་ཤེས་འདྲུག་པའི་ངོ་བོ་ཡིས།། དབྱེ་བ་རྣ་བཞིན་ཤེས་བྱས་ལ།། རང་བཞིན་དེ་ཉིད་སྣང་ཡང་ནི།། རྟག་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་པས་མཚོན་བྱ།། ཞེས་གསུངས། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འདྲེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་སྐུ་མ་ལུ་བུའི་ཐབས་དག་ཐམས་ཅད་ལས། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་ཞེང་ལེགས་པར་བསྟན། སྣང་ཡང་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་བུད་མེད་སྐུ་མ་ཁྲད་པར་འཕགས་ཏེ། འདི་ལས་ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི་རང་རྒྱུད་ལ་གསལ་བར་ཏེ། མདོན་སུམ་དུ་མཚོན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་ཆགས་ཉིད་མཆེད་པ་དང་ཆགས་བྲལ་སྣང་བ་དང་། དེ་ཡི་བར་རམ་དེ་གཉིས་འཇེས་པ་ཉེར་ཐོབ་གསུམ་པོ་ནི། རྩོ་རྩེ་དང་པོ་བརླ་འདུས་པའི་དབང་པོ་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱོར་བའི་བྱེད་པ་ལས་གསལ་བར་མཚོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱོར་བར་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཡེ་ཤེས་གཉིས་ནི་མཉམ་པར་སྦྱོར་བས་འདྲུག་པའི་ཆད་གི་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་བཤད་པ་ཤེས་པའི་ཚེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་དང་། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་བྱ་བ་ཡིས་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་གཉིས་ལ་འབད་པས་ཡེ་ཤེས་འཕོ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འབད་པས་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་གང་ཞེ་ན། བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། དེ་ནི་སྣང་བ་ཐོབ་པའོ་སྟེ་ཉེར་ཐོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་ཉེར་ཐོབ་དངོས་སུ་འདེན་པ་ལ་ལས་རྒྱ་རྒྱུན་དུ་བསྟེན་དགོས་སམ་ཞེ་ན། མི་དགོས་ཏེ། སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་བསྟེད་པའི་སྐབས་པ་པོ་གང་ཞེག །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆུ་སྐྱེས་དང་རྩོ་རྩེ་སྦྱོར་བ་རྒྱུན་དུ་མེད་པར་གྱུར་ན་ཡང་། སྔར་དབང་དུས་སོགས་སུ་ལན་ཅིག་ཙམ་ཞེག་ལས་རྒྱ་ལས་མྱོང་ཞེང་མཚོན་པའི་དོན་དེ་ཉིད་རྒྱུན་ལྷན་དུ་བསྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྟོབས་

ཀྱིས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐུག་རྒྱ་ནས་བརྟེན་ནས་ཀྱང་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྣང་བ་གསུམ་དང་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་དབྱེ་བ་ཐུག་རྒྱ་གཉིས་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་བྱས་ལ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པའི་ངོ་བོ་ཡིས། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་དང་སྦྱར་ནས་སྣང་ཡང་ནི་རྟག་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་པས་མཚོན་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་རྣམས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ། རྟེ་ཤུར་སྤྱིན་ནི་སྐྱ་ཚོགས་ཤིང་།། མདོག་དང་དབྱིབས་ནི་ཐ་དད་པ།། ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་བྱུང་ནས་ནི།། དེ་ཉིད་དུ་ནི་ཐིམ་པར་འགྱུར།། དེ་བཞིན་དང་བཞིན་ཐམས་ཅད་ནི།། སྣང་བ་གསུམ་ཀྱི་རྒྱུ་ཅན་ཏེ།། མ་ལུས་ཡུལ་ལ་ཞུགས་ནས་ནི།། འོད་གསལ་བར་ནི་ཞུགས་པར་འགྱུར།། ཞེས་གསུངས། ལུགས་ལྟོག་གི་སྣང་བ་གསུམ་ཀྱི་རྒྱུ་ཅན་ཏེ་རྒྱུར་བྱས་པ་ལས་རིམ་གྱིས་བྱུང་བའི་རང་བཞིན་ཀྱི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ནི། རང་རང་གི་ཡུལ་ལ་མ་ལུས་པར་ཞུགས་ནས་ནི། མཐར་ལུགས་འབྱུང་འོད་གསལ་བར་ནི་ཞུགས་ཤིང་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཏེ། རྟེ་ཤུར་དེའི་ནང་ནས་མཁའི་དབྱིངས་སུ་སྤྱིན་ཁོངས་དང་དབྱིངས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཤིང་ཐ་དད་པ་དག་བྱུང་ནས་ནི། སྣང་ཡང་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་དེ་ཉིད་དུ་ནི་ཐིམ་པར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

བཞི་པ་(དེ་ཤུར་མཉེས་པ་དང་ཉེས་པའི་སྐྱོན་ཡོན་བསྟན་པ་)སྟོན་པ་ལ། དེ་འདྲའི་རང་བཞིན་མཉེས་པས།། མི་ཉེས་སྐྱན་པས་ཁེངས་པས་ནི།། དགེ་དང་མི་དགེའི་ལས་བྱས་ནས།། འཕྲོ་བ་ཤུར་ནི་འགོར་བར་འགྱུར།། མཚམས་མེད་ལ་སོགས་བྱས་ནས་ནི།། དམྱལ་ལ་སོགས་པར་འཆེད་པར་འགྱུར།། སྤྲིན་སོགས་དགེ་བ་བྱས་ནས་ནི།། མཐོ་རིས་ལ་སོགས་དག་ཏུ་མཆོག། སྐྱེ་བ་དཔག་མེད་སྟོང་ཐག་ནི།། འདིར་ནི་སྟོན་ལས་ནམ་སྤྲིན་ཞེས།། རྡོངས་པ་ནམས་ནི་སྐུ་ངན་བྱེད།། དང་བཞིན་སྣང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ནི།། གང་གིས་སྐྱེ་བ་ཉོན་མོངས་པ།། དེ་ཉིད་ཞེས་ན་ཡེ་ཤེས་ཅན།། སྲིད་པའི་གཟེབ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར།། ཞེས་གསུངས། དེ་འདྲ་བའི་སྣང་བ་དང་རང་བཞིན་གྱི་དབྱེ་བ་མཤེས་པས་ཏེ་མཤེས་ཤིང་། མི་ཤེས་པ་མ་རིག་པའི་

སྐྱན་བས་བློ་མིག་ཁེབས་པའི་སྐྱེ་བོས་ནི། ཟག་བཅས་ཀྱི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་བྱས་ནས། འཕྲོ་བ་ལྟར་ནི་ཟོ་ཚུན་གྱི་འཁོར་ལོ་ལྟར་འཁོར་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་འབྲས་ལ་རྟོང་པས་མི་དགེ་བ་བཅུ་དང་མཚམས་མེད་ལྔ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ནས་ནི། དམྱལ་བ་མནར་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་རབ་ཏུ་ཚ་བ་རྣམས་སུ་ཁྲོ་ཆུ་ཁོལ་མར་འཚོད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྟོང་པས་སྟོན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བ་སོགས་དགེ་བ་བྱས་ནས་ནི། མཐོ་རིས་ལ་སོགས་པ་དག་ཏུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཆོད་པ་སོགས་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལན་རེ་ཙམ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟོང་ཐག་མང་པོར་ནི། སྲིད་པ་འདིར་ནི་སྔར་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཐོབ་པ་དང་། དུ་དུང་གཉེན་པོ་དང་མ་ཐད་ཀ། སྡུག་བསྔལ་འདི་ལྟར་སྐྱོང་བ་འདི་ནི་སྟོན་ལས་ངན་པའི་རྣམ་སྨིན་ཡིན་ཞེས་སྐྱ་ངན་བྱེད་ཅིང་། ཡང་ཡང་འཁོར་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་པ་གང་གིས་རང་བཞིན་དང་སྣང་བའི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་ཉམས་སུ་ལྟོང་བའི་ཚུལ་ཀྱིས་ཤེས་ཤིང་། སྐྱེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་ན་སྟེ། ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཅན་སྤིད་པའི་གཟེབ་ལས་ཐྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།། རིམ་པ་གཉིས་པ་འདི། ཁ་ཅིག་ཤྲཱི་བཤེས་གཉེན་ཞེས་པ་ཡང་མཁོན་པོའི་མཚན་ཡིན་པས། ཡོངས་རྫོགས་མཁོན་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མངོད་པར་འདོད་པ་དང་། འགའ་ཞེག་ཡོངས་རྫོགས་སློབ་མ་སློབ་དཔོན་ཤྲཱི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མངོད་པར་འདོད་པ་སོགས། འདོད་པ་མི་མཐུན་པ་སྤྱི་ཚོགས་རྣམས་ལ། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསལ་སྟོན་དུ་དབྱད་པཤེན་ཏུ་དག་པས། དེམ་པ་གཉིས་པ་ཡོངས་རྫོགས་མཁོན་པོས་མངོད་པར་བྱས་ན། འདིའི་མཐུག་ཏུ། འཕགས་པ་རྗེ་རྗེའི་ཞེན་གྱིས་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་ཚིག་དོན་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་བྱེད་ཅིང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱ

ཡིན་ཅིང་། གཞུང་གི་མཚམས་འཇོག་པ་ཤེན་ཏུ་དཀའ་བ་ཡོད་ཀྱང་འདི་ཡན་མཚོན་པོའི་གསུང་དང་། ཤེས་རབ་ངོ་བོ་ཉིད་འདི་ནི།། ཞེས་སོགས་མན་སྟོན་དགོན་ཤྲཱ་བཤེས་གཉེན་ཀྱི་གསུང་ཡིན་པ། བདག་གི་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དགོངས་པའོ།།

གཉིས་པ་སྟོང་པ་གསུམ་ལས། ལྟའི་སྐུ་བསྟེད་ཚུལ་ལ་གཉིས། བསྟེད་རིམ་པས་སྟོང་པ་གསུམ་ལས་ལྟའི་སྐུ་བསྟེད་ཚུལ་དང་། རྫོགས་རིམ་པས་སྟོང་པ་གསུམ་ལས་ལྟའི་སྐུ་བསྟེད་ཚུལ་ལོ།།། དང་པོ་(བསྟེད་རིམ་པས་སྟོང་པ་གསུམ་ལས་ལྟའི་སྐུ་བསྟེད་ཚུལ་)སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། ཤེས་རབ་ངོ་བོ་ཉིད་འདི་ནི།། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དག་ཏུ་བརྟག །སེམས་ཉིད་རང་གིས་མཐོང་འཕྲོད་ཀེ།། རང་ཉིད་ཟླ་བའི་གཟུགས་བཞིན་ནོ།། དེ་ནས་ཟླ་བ་ལ་དམིགས་པ།། ངོ་རྟེ་མཚན་མར་རབ་ཏུ་བརྟག །འདི་ནི་ངོ་རྟེ་ལས་བྱུང་བའི།། རྟལ་འབྱོར་པ་ཡི་ཐབས་སུ་བཤད།། ཟླ་བ་ངོ་རྟེ་སོགས་མཉམ་སྦྱོར།།། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་འདུས་པ་སྟེ།། ཤེས་རབ་ཐབས་སུ་འདུས་པ་ལས།། ལྟ་ཡི་གཟུགས་ནི་འབྱུང་བར་འགྱུར།། ཐུགས་རླུ་བཞིས་ནི་རྒྱས་བཏབ་ཅིང་།། ལྟ་ཡི་ང་རྒྱལ་འཚང་བྱེད་དེ།།། བསྟེད་པའི་རིམ་དང་ལྡན་པར་ནི།། སྔགས་པས་རྟག་ཏུ་སྦྱོང་པར་འགྱུར།། ཇི་སྙེད་དུས་ལྟན་འདུས་སོགས་པར།། དེ་དང་དེར་ནི་རྒྱས་གསུངས་པའི།། ཇི་སྲིད་བསྒོམ་ལ་སྦྱོར་གྱུར་པ།། དེ་སྲིད་དང་པོའི་ལས་ཅན་ཡིན།། ཞེས་གསུངས། བསྟེད་རིམ་པས་སྟོང་པ་གསུམ་ལས་ལྟའི་སྐུ་བསྟེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཤེས་རབ་སྣང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་འདི་ནི། སྣང་བ་མཚོན་བྱེད་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དག་ཏུ་བརྟག་པ་སྟེ་བསྒོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟལ་འབྱོར་པས་རང་གི་སེམས་ཉིད་ཟླ་བའི་གཟུགས་རྣ་བའི་ཉིན་བྱེད་ཅིང་ཉི་ཟླ་ནམ་མཁའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟླ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣང་བ་སྣང་བསྒོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྣང་ཟླ་བ་ལ་དམིགས་པ་དེ་ནས། སྣང་བ་ཉིད་ཐོབ་མཚོན་པའི་རྟོ་རྟེའི་མཚན་མར་རབ་ཏུ་བརྟག་པ་སྟེ་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རྟལ་འབྱོར་པ་ཡིས་འདི་སྣང་བསྒོམ་པ་ནི། རྟོ་རྟེས་མཚོན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཐབས་སུ་སྟེ་སྣང་བ་མཆེད་པར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟླ་བ་ཉི་མ་པད་རྟོ་རྟེ་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་འདུས་པཤེས་རབ་ཐབས་སུ་

སྟེ་ཤེས་རབ་ཐབས་གཉིས་སུ་འདུས་པ་སྟང་བ་ཐོབ་པ་མཚོན་བྱེད་དང་། དེ་རྣམས་འདུས་པའམ་སྐྱེ་བ་ལས་བྱང་བར་གྱུར་པའི་ལྷ་ཡི་གཟུགས་ནི་སྐུ་མའི་སྐུ་མཚོན་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་སྔགས་པས་དུས་རྟག་ཏུ་ལྷ་ཡི་སྐུར་སྐྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་། སྐུ་གསུང་ཐུགས་འཕྲིན་ལས་ཐུགཔ་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་བཏབ་ནས། ལྷ་ཡི་ང་རྒྱལ་འཚང་བས་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་ལྡན་པར་སྟོང་པ་གསུམ་ལས་སྐུ་མའི་སྐུར་ལྡང་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེ་སྐད་དུ། རྒྱལ་བས་དཔལ་ལྡན་འདུས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐུ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དེ་དང་རེར་ནི་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་རྗེ་སྲིད་རིམ་པ་དང་པོའི་སྟོམ་ལ་སྟོར་བར་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་དང་པོའི་ལས་ཅན་ཡིན་ནོ།། བསྐྱེད་རིམ་པས་འདི་ལྟར་བསྟོམ་པར་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རིམ་པ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་མེམས་དབེན་གྱི་སྟོང་པ་གསུམ་ལས་སྐུ་མའི་སྐུ་བསྐྱེད་པའི་སྨིན་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་(རྫོགས་རིམ་པས་སྟོང་པ་གསུམ་ལས་ལྷའི་སྐུ་བསྐྱེད་ཚུལ་)སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། དང་ནི་ཡོངས་རྫོགས་རྣལ་འབྱོར་གྱིས།། གསལ་བ་རུ་ནི་བཤད་བྱ་སྟེ།། སྟོང་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་དག་གོང་།། འོད་གསལ་བར་ནི་འདིར་བཤད་དོ།། ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་དེ་བརྗོད་དེ།། ཡེ་ཤེས་གསུམ་ནི་རྣམ་དག་པ།། ཡེ་ཤེས་དག་གནས་དེ་ཉིད་དང་།། ཐམས་ཅད་མཉེན་པ་ཟློ་མེད་པ།། འགྱུར་བ་མེད་ཅིང་སྣང་བ་མེད།། གཉིས་མེད་མཚོག་ཏུ་ཞེ་བ་དང་།། ཡོད་དང་དེ་བཞིན་མེད་པ་དང་།། དེ་ནི་ཚིག་གི་སྤྲོད་ཡུལ་མིན།། དེ་བས་འོད་གསལ་དག་པ་ལས།། ཤེས་པ་གསུམ་ནི་འབྱུང་འགྱུར་ཏེ།།[1] སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་མཚན་འཚང་ཞིང་།། དེའི་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུར་ལྡན།། རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཚོག་ལྡན་པའི།། ཐམས་ཅད་མཉེན་པར་དེ་ནས་འགྱུར།། ཞེས་གསུངས། དང་ནི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་གོམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་གཉིས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས། སྟོང་པ་གསུམ་[1]ལས་ལྷའི་སྐུ་བསྐྱེད་ཚུལ། གསལ་བ་རུ་ནི་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སྣང་བ་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཤེད་

1 མ་དཔེར་“བཞི”ཞེས་གསལ་ཡང་དོན་དུ་དགྱུམ་སུ་ཡིན་པར་སྣང་བས་ནོར་བཅོས་ཞུས་ཡོད།

གསལ་དང་། དེ་ལས་རྒྱང་འདྲུག་བསྒྲུབ་ཚུལ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡང་སྟོང་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི། འདུས་པའི་རྒྱུད་འདིར་འོད་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡེ་ཤེས་གསུམ་ནི་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ནི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་བཞོན་པ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཕིམ་པའི་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཡེ་ཤེས་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་ཉིད་ནི་ཁྱད་པར་དུ་མ་དང་ལྡན་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཟླ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་རྗེས་སུ་མཚུངས་པ་དང་། རང་གི་རང་བཞིན་འགྱུར་བ་མེད་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་ཀུན་བསས་བདེན་པར་སྣང་བ་མེད་པ་དང་། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ངོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པས་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། ཉོན་སྒྲིབ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་པས་མཚོག་ཏུ་ཞི་བ་དང་། བདེན་པར་ཡོད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རང་ཉིད་མངོན་དུ་བྱས་པའི་རྟལ་འབྱོར་པས་ཉམས་སུ་ལྡོང་བ་ལྟར་ཚོག་གི་སྤྲོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ཏེ་དེ་ལྟར་རིམ་པ་བཞི་པའི་འོད་གསལ་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ལས་ལྷ་ཡི་སྐུ་དང་། ལུགས་སྲོག་གི་ཤེས་པ་གསུམ་རྣམས་མཉམ་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་སྟེ་འབྱུང་ངོ་།། སྐུ་དེ་རྣམ་པ་རྫི་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་སྐུ་གྲུབ་མ་ཐག་དེ་ནས་མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་འཚང་ཞིང་། དེའི་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་པར་ལྡན་པ། རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ཡང་བསྟན་པས་དེའི་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་(ཁོད་གསལ་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཆ་ན་)ལ་བཞི། ཐར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་མཐར་ཡང་ཁོད་གསལ་གྱི་ལམ་ལ་བསྟོས་དགོས་པ་དང་། ཁོད་གསལ་གྱི་དེ་ཉིད་རྟེད་ན་དམན་པའི་གང་ཟག་གིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་སྐུར་དུ་འགྱབ་པ་དང་། ཁོད་གསལ་གྱི་དེ་ཉིད་གསུང་རབ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། དེ་ཉིད་དང་མི་ལྡན་ན་གཞན་གྱིས་འཚང་རྒྱ་མི་ནུས་པར་བསྟན་པའོ།། དང་པོ་(ཐར་

ཐྱིན་ཅིག་བའི་མཐར་ཡང་འོད་གསལ་གྱི་ལམ་ལ་བསྟོས་དགོས་པ་)སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པའི་མདོ་ལས། “ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་འདི་བཞེད་ནས། སྟོང་པ་ཆེན་པོས་སངས་རྒྱས་ཉིད། ཐོག་པར་བྱ་ཞེས་མངོན་པར་དགོངས། ནི་རཏྣ་ནའི་གླུང་འགྲམ་དུ། མི་གཡོའི་ཉིང་འཛིན་ལ་བཞུགས་ལ། དེ་ཚེ་རྒྱལ་བ་མཁའངྷེ་རྗེ། ཉིལ་གྱི་གང་བུ་གང་བཞིན་བཞུགས། རྒྱལ་བའི་སྲས་ལ་སེ་གོལ་དང་། དེ་ལ་དབྱངས་གཅིག་གིས་གསུངས་པ། བསམ་གཏན་འདི་ནི་རྣམ་དག་མིན། འདིས་ནི་མཐར་ཐུག་མི་འཐོབ་སྟེ། ནམ་མཁའི་ངོས་ལྟར་མཚོག་བྱང་བ། འོད་གསལ་བ་ནི་དེ་དམིགས་ཤེགཿ །འོད་གསལ་བ་ཡི་གནས་ཐོབ་ནས། རབ་དགའི་གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། དེ་ཚེ་རབ་དགའ་རྗེའི་སྐུ། ཀུན་གྱི་དབང་ཕྱུག་འཐོབ་པར་འགྱུར། འདི་ལྟར་སྐྱེ་དེ་གསན་པ་དང་། དེ་ནས་ཉིང་འཛིན་མི་གཡོ་བཏང་། འདི་ལྟར་ནམ་ཟེད་དུས་སུ་ནི། རྒྱལ་བའི་ཐུགས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་དམིགས། སྐུ་ནི་དང་པོ་མ་ཡིན་ཞིང་། མི་དང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། དབུགས་གཉིང་བ་དང་རྟུབ་པ་མིན། གསུང་བ་མ་ཡིན་མི་གསུང་མིན། སྐུན་བཟང་བཙུམས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། སྐུན་ཟེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པས། ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་རྣད་ཆེན་པོ། དྲངས་ཤིང་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཆེ། ཆུ་མ་ཉིད་ཀྱི་དྲིན་ཀྱིས་ནི། དེ་ནས་དེ་ནི་གསལ་མཐོང་བྱུང། འདས་པ་དང་ནི་མ་འོངས་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སྲིད་པ་གསུམ། སྣང་ཅིག་དེ་ལ་མ་ལུས་མཐོང། འོད་གསལ་བས་ནི་ཆུམ་དགའ་ཅིང་། རོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་འཛིན་ཀྱིས། སྐུ་རིངས་འཚང་བའི་དུས་སུ་ནི། ཚུ་ཟླ་དང་ནི་སྨིག་རྒྱུ་སོགས། སྐུ་མའི་ཡོན་ཏན་ཆམས་ཀྱིས་བཆུན། བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་བཞུགས་ནས་ནི། དེར་ནི་བདུད་ཆམས་འཇོམས་པར་མཛད། ཤཱཀྱའི་མཁོན་པོས་ཡང་དགུ་བའི། ཡེ་ཤེས་ཟླ་ཞེད་ལེགས་ཐོབ་ནས། འཁོར་བ་སྟོང་ཅིང་བན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་འདིར་ནི་སྟོན་པར་མཛད། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་སྟོན་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱར་བཤད།”[1] ཅེས་གསུངས། དོན་ནི། ཟླ་མེད་ཀྱི་ལམ་འདིར་ཁོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་

1 སྡེ་བསྡུན། རྒྱུད་འཛིལ། ཏེ་ མཁོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་པ། རིམ་པ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༥୦ནས་ཐུང་མེ་འཇུག་སྟེ། “ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་དེ་བཞིན་

ནས་འཚང་རྒྱ་བར་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་གྱི་མཐར་ཡང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་བརྟེན་ནས་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ནི། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཞིང་འདིར་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་གསར་དུ་སངས་རྒྱས་ཚུལ་དེའང་བཀོད་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། མི་གཡོའི་ཏིང་འཛིན་ལ་བཞུགས་ལ།། ཞེས་པ་ཡན་གྱི་མདོ་དྲངས་པ་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐུལ་བ་དང་། འོད་གསལ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཚུལ་མདོ་དེས་བསྟན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་ཆེན་ཞེས་པ་ཡང་མི་གཡོ་བའི་བསམ་གཏན་ཡིན་གྱི་ཉེར་ཐོབ་མིན་ནོ།། འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་འཚང་རྒྱ་ཚུལ་སྟོན་པའི་སྤྲུལ་དུ། ནི་རཱཧུ་ནའི་ཚུ་འགྲམ་དུ་འབྲས་བུའི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་འདི་ཐོབ་པར་བཞེད་ནས། སྟོང་པ་ཆེན་པོས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱའོ་ཞེས་དགོངས་ནས་མི་གཡོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བཞུགས་ལ་སྟེ་བཞུགས་སོ།།། དེ་ཚེ་ཞེས་སོགས་དེ་ཉིད་བསྟུས་པའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་སོ།། དེའི་ཚེ་བདུད་བཞི་ལས་རྒྱལ་བའི་ནམ་མཁའ་རྩོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པས། སངས་རྒྱས་ཏིལ་གྱི་གང་བུ་གང་བ་བཞིན་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་བྱོན་ཞིང་བཞུགས་ནས། རྒྱལ་བའི་སྲས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་སེ་གོལ་གྱི་སྐྱས་སད་པ་དང་། རྒྱལ་སྲས་དེ་ལ་མཐུན་པར་དབྱངས་གཅིག་གིས་འདི་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།། བསམ་གཏན་འདི་ནི་རྣམ་དག་མིན།། འདིས་ནི་མཐར་ཐུག་མེ་འཐོབ་སྟེ།། ཉམ་མཁའི་ངོར་ལྷུང་བ།། འོད་གསལ་བ་ནི་དེ་དམིགས་ཤིང་།། འོད་གསལ་བ་ཡི་གནས་ཐོབ་ནས།། རབ་དགའི་གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར།། དེ་ཚེ་རབ་དགའི་རྟོ་རྗེའི་སྐུ།། ཀུན་གྱི་མཆོག་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར།། འདི་ལྟར་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་སུ་ནི།། རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ཟབ་མོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བཞུགས་ཤིང་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ།། གཞུང་དུ་རྒྱ་ཚེར་རོལ་བའི་མངོ་ཤས་ཤེས་འབྱུང་བ་དེ་ནི་བཀའ་མདོ་སྡེ་ཁ་བའི་ནང་དུ་འཚོལ་ཞིབ་ཤེད་སྐབས་བརྗོད་དོན་གྱི་ཚ་ནས་མཐུན་ཀྱང་ཚོག་ཟིན་མཚུངས་པ་མི་གསལ་སྐབས་མདོ་དེ་དེས་ལྡར་དྲངས་པ་བཞིན་བཀོད།

གཤེགས།། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་འདི་བཞིན་ནས།། སྟོང་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཉིད།། ཐོབ་པར་བྱ་ཞེས་མངོན་པར་དགོངས།། ནི་རཱཧུ་ནའི་ཚུ་འགྲམ་དུ།། མི་གཡོའི་ཏིང་འཛིན་ལ་བཞུགས་ལ།། དེའི་ཚེ་རྒྱལ་བ་མཁའ་བཞིན་རྩེ་རྗེ།། ཉེལ་གྱི་གང་བུ་གང་བཞིན་བཞུགས།། རྒྱལ་བའི་སྲས་ལ་མེ་གོལ་གཏོས།། དེ་ལ་དབྱངས་གཅིག་གིས་གསུངས་པ།། བསམ་གཏན་འདི་ནི་རྣམ་དག་མིན།། འདིས་ནི་མཐར་ཐུག་མི་འཐོབ་སྟེ།། ནམ་མཁའི་ངོས་ལྷུང་བ།། འོད་གསལ་བ་ནི་དེ་དམིགས་ཤིང་།། འོད་གསལ་བ་ཡི་གནས་ཐོབ་ནས།། རབ་དགའི་གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར།། དེ་ཚེ་རབ་དགའི་རྟོ་རྗེའི་སྐུ།། ཀུན་གྱི་མཆོག་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར།། འདི་ལྟར་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་སུ་ནི།། རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ཟབ་མོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བཞུགས་ཤིང་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ།། ཞེས་པ་ཡན་གྱི་མདོ་དྲངས་པ་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ཟབ་མོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བཞུགས་ལ་སྟེ་བཞུགས་སོ།།། དེ་ཚེ་ཞེས་སོགས་དེ་ཉིད་བསྟུས་པའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་སོ།། དེའི་ཚེ་བདུད་བཞི་ལས་རྒྱལ་བའི་ནམ་མཁའ་རྩོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པས། སངས་རྒྱས་ཏིལ་གྱི་གང་བུ་གང་བ་བཞིན་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་བྱོན་ཞིང་བཞུགས་ནས། རྒྱལ་བའི་སྲས

ཆུང་སེམས་ཙམ་ལས་རབ་དགའི་གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བ་སྟེ་སློབ་བའི་ཟུང་འཇུག་འཕོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཟུང་འཇུག་དེ་ཕོབ་པའི་ཚེ། རབ་དགའངྟོ་རྡེའི་སྐུ་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་དབང་ལྡན་བཅུད་པོ་ཀུན་གྱི་ཁོ་འཕང་འཕོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟན་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སློབ་བསྟན་ལས། “རིམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་དཔལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་སེང་གེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གྱི་སྐྱས་བསྟུལ་བར་གྱུར་པས། མི་གཡོ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་བཞེངས་ཏེ་ཟུང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དྲུ་བཞུགས་ཏེ། མཚན་ཟེད་ཀྱི་དུས་སུ་འོད་གསལ་མདོན་དུ་མཛད་དེ། སྐུ་མ་ལུས་བྱའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བཞེངས་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐོར་བ་ཡིན་ནོ།།”[1] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བསྟུལ་བའི་སྐྱེ་དེ་གསན་པ་དང་། དེ་ནས་མི་གཡོ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་བཏང་ནས་ཏེ་དེ་ལས་བཞེངས་ནས་འདིར་ནམ་ཟེད་ཀྱི་དུས་སུ་ནི། རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་དེས་ཕྱི་ནང་གི་ཐབས་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་འོད་གསལ་གྱི་དེ་ཉིད་དམིགས་ཤིང་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་དོ།། དེ་ཡང་། བདེ་བ་ཆེན་པོ་འོད་གསལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་རྟེས་མཐུན་པ་དེ་ནི། བེམ་ལུས་རགས་པ་མ་ཡིན་པས་དྲང་པོ་མ་ཡིན་ཞིང་། མི་དྲང་བ་འཁྱོག་པོ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ། འོད་གསལ་མདོན་སུམ་དུ་མཛད་པའི་རྒྱལ་སྲས་དེ་ནི་དབུགས་ཕྱིར་གཏོང་བ་དང་། ནང་དུ་རྩུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཙ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་ཆུང་ཐམས་ཅད་མི་ཤེགས་པ་ལ་ཐིམ་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་ཐ་མལ་པའི་གཏམ་སྨ་ཚོགས་གསུང་བ་མ་ཡིན་ལ། མི་གསུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འོད་གསལ་ཉིད་ལྷན་སྐྱེས་འཇུག་དགའ་བའི་རོལ་པ་ལས་བྱུང་བ། ཆོས་སྐུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཡུལ་པ། མི་ཤེགས་པའི་ཐིག་ལེའི་རང་གདངས་ཡལ་ལེ་ཀུ་

---

1 སྟེ་བསྟན། རྒྱུད་འཛེལ། དེ སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྒྲུབ་བསྟུས། ཚོགས་ཀྱངས་༥༠རྩ་ཐུང་མི་འཇུ་སྟེ། “རིམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མེ་གཡོ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་བཞེངས་ཏེ། ཟུང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དྲུ་བཞུགས་ནས་མཚན་ཟེད་ཀྱི་དུས་སུ་འོད་གསལ་མདོན་དུ་མཛད་དེ། སྐུ་མ་ལུས་བྱའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་བཞེངས་ནས། འཕྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཆོས་སྐོར་བར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།།” ཞེས་གསལ།

ལེའི་སྒྲུབ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ནི་སྐྱབ་བཟང་པོ་བཙུམས་པ་མ་ཡིན་ཞེང་སྟེ་མ་བཙུམས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་ཏུ་གཟིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱབ་ཟེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། མཉམ་གཞག་དེའི་གཟིགས་ངོར་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཚོས་རྣམ་སྐད་ཅམ་ཡང་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རྒྱལ་སྲས་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཟད་ཏུ་བྱང་བའི་ཆེན་པོ་མཆོག་ལའང་འཇུག་པས། མཆོག་ཏུ་སྐྱར་པ་ཐོ་རངས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་རྒྱུན་གསུམ་དང་བལ་བ་ལྟ་བུའི་དྭངས་ཤེལ་ཁང་པ་ཐོག་ཏུ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བར་གྱུར་ཏོ།། གང་ལ་ལཉེན་ནས་ན་བློ་མའི་དྲིན་གྱིས་ནེའོ།། མཉམ་གཞག་དེ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་ནི་མ་ལུས་པ་གསལ་བར་མཐོང་ངོ།། གང་ན། འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སྲིད་པ་གསུམ་པོ་མ་ལུས་པའོ།། སྐབས་ཡང་འོད་གསལ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་ཅིང་། རོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་ནི། སྐུ་རིངས་འཚང་བའི་དུས་སུ་ནི་ཆུ་ཟླ་དང་ནི་སྨིག་རྒྱུ་སོགས་ཏེ་འཇའ་ཚོན་སྐུ་མ་དང་མཚུངས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོའི་ཤིང་དུ་བཞུགས་ནས་ནི། དེར་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་བདུད་རྣམས་འཇོམས་པར་མཛད་དོ།།། ཤཱཀྱའི་མཁོན་པོས་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཟླ་ན་མེད་པ་ལེགས་པར་ཐོབ་ནས། གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་དེ་ཉིད་འདིར་དགོངས་པས་སྟོན་པ་དང་། དགོངས་པ་མིན་པ་སོགས་ཀྱི་སྐོ་ནས་སྟོན་པར་མཛད་དོ།། དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འགྲོ་བ་རྣམས་སྐྱེད་ཞིའི་འཇིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་ཅིང་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུས། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་དེ་ཉིད་དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་དེ། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། སྟོན་པར་གསུངས་པའི་དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ནི་སྔར་ནས་སངས་རྒྱས་ཟིན་པས་ཤའི་བློ་མེད་ཀྱི་འོད་ཟེར་ལ་བཏེན་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ཆུ་ལ་བསྟན་ཡིན་ཀྱང་། འདི་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཞར་ཕྱིན་ཟེག་པའི་རང་ལམ་གྱི་ས་བཅུའི་སྤྱིད་པ་ཐ་མ་པ་

འོད་ཟྲངས་ལ་བརྟེན་ནས་འཚང་རྒྱ་བའི་རིམ་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་འོད་གསལ་གྱི་དེ་ཉིད་རྟེན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ་ལ། མཚམས་མེད་ལྟ་ཡི་ལས་ཅན་དང་། མི་གང་བསོད་ནམས་དམན་པའམ། ཡིད་བཞིན་དོར་དང་འདྲ་བར་གཞན། ཟླ་མའི་དྲིན་གྱིས་འཕོ་བར་འགྱུར། སྤྱོད་པ་ཅི་དགར་སྤྱོད་བྱེད་དུ། འདི་ནི་མ་འོངས་རྟོགས་སངས་རྒྱས། ཞེས་གསུངས། མི་གང་བསོད་ནམས་ཀྱི་བསགས་པ་དམན་པའམ། མཚམས་མེད་ལྟ་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་དང་། མི་དགེ་བཅུ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཟླ་མའི་དྲིན་གྱིས་དེ་ཉིད་ཕོ་བ་ནས་རྒྱས་སྣང་ངུ་འཕོ་བར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ནི་སྤྱོད་པ་ཅི་དགར་སྤྱོད་བཞིན་ངུ་ཡིད་བཞིན་འོང་བ་དང་འདྲ་བ་གདུལ་བྱ་བཞན་ལ་མཚོག་སྟོལ་བ་མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱས་སྐུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་འོད་གསལ་གྱི་དེ་ཉིད་གསུང་རབ་ལས་གསུངས་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ། ཚགས་མིན་ཚགས་དང་བྲལ་བའང་མིན།། དབུ་མར་ཡང་ནི་མི་དམིགས་སོ།། སྟོང་པ་མ་ཡིན་མི་སྟོང་མིན།།ཏེ། དབུ་མར་ཡང་ནི་མི་དམིགས་སོ།། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་མཉམ་སྦྱོར་བ།། འདི་ཉིད་ཕྱིར་ནི་རབ་སྟོན་ཏེ།། ཡེ་ཤེས་གསུམ་བྱ་དེ་ཉིད་གང་།། དགོངས་པ་ཡིས་ནི་གསུངས་པ་ཡིན།། དེ་བཞིན་དབལ་ལྡན་གསང་འདུས་ཀྱི།། བྱང་ཆུབ་མེམས་ཀྱི་ལེའུ་ལས།། དངོས་མེད་ལ་སོགས་ཚོགས་བཅད་ཀྱིས།། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་མཚན་ཉིད་གསུངས།། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་རྣམ་དག་གང་།། དབལ་མཆོག་ལས་ཀྱང་གསུངས་པ་ཡིན།། དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀྱང་།། ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་གསུངས་པ་ཡིན།། སྣ་ཚོགས་མདོ་དང་རྒྱུད་ལས་ནི།། དེ་ཉིད་གང་ཞེག་ཉེ་བར་བསྟན་པ།། ཐམས་ཅད་སྟོང་གནས་འདི་ཉིད་ལས།། དེར་ནི་གཞན་དག་མ་གསུངས་སོ།། ཚོས་ཐུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ནི།། ཐུབ་པ་ཆེན་པོས་གསུངས་པ་ལས།། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་མཚན་ཉིད་ནི།། སྟེང་པོ་ལས་ནི་སྟེང་པོར་གསུངས།། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཚགས་པ་མཆེད་པ་མིན་ཅིང་ཚགས་བྲལ་སྣང་བ་མིན་ལ། དབུ་མར་ཀྱ་ཉེར་ཐོབ་ཡང་མི་དམིགས་པ་སྐྱབས་པ་

དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་སོ་གསུམ། མི་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་བཞི་བཅུ། དབུ་མར་ཉེ་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་རང་བཞིན་བདུན་ཡང་ནི་མི་དཔའ་བ་འོད་གསལ་བའོ།། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་མཉམ་སྦྱོར་བའི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་དེ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདི་ཉིད་ལྟར་དུ་རབ་ཏུ་སྟོན་ཏེ། དགོངས་པ་ཡིས་ནི་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ལེའུ་ལས་ཀྱང་། ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་བྱག་གིས་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚིགས་བཅད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུངས་སོ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དཔལ་མཆོག་དང་པོ་ལས་ཀྱང་། འདོད་ཆགས་རྣམ་པར་དག་པའི་དེ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། “འདོད་ཆགས་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་དེ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སོ།།”[1] ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། མདོ་རྒྱུད་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་ལས་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉེ་བར་བསྟན་པ་གང་ཞེག་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ནི། ཐམས་ཅད་སྟོང་གནས་ཏེ། ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏོ། དེར་ནི་འདི་ཉིད་ལས་གཞན་མ་གསུངས་སོ།། ཐུབ་པ་ཆེན་པོས་ཆོས་ཐུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་རྣམས་ནི་གསུངས་པ་ལས། མདོར་བར་བྱང་ཆུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་འདི་ནི་སྙིང་པོ་ལས་ཀྱང་སྙིང་པོར་གསུངས་སོ།།། གལ་ཏེ་མདོ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པས་འདིར་བསྟན་འོད་གསལ་སྟོན་པར་བཞག་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་མན་ཆད་དུ་འོད་ཟྲུང་མི་སྟོན་པར་བཞག་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། གསུང་རབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པའི་སྟོང་པ་དེ་དང་། ཡུལ་ཅན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དབྱེར་མེད་དུ་ཞུགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་འདིར་བསྟན་འོད་ལ། དེ་ནི་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་དང་ཐར་ཕྱིན་ཟེག་པར་

---

1 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། ཤོག་གྲངས་ཅ་ནར་ཆུང་མི་འཕྲལ་སྟེ། “འདོད་ཆགས་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སོ།།” ཞེས་གསལ།

མི་སྐྱོན་ཀྱང་། ཡུལ་གྱི་འོད་གསལ་སྐྱོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལམ་གྱི་སྟེང་པོར་གསུངས་པས། དེ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་ཤེས་བྱའི་མཐར་ཐུག་སྐྱོང་པ་ཉིད་གསུང་རབ་ཀུན་ཏུ་བསྟན་ཀྱང་། དེ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་མཐར་ཐུག་སྤྲག་ལྷ་མེད་ལས་གཞན་དུ་མ་གསུངས་ཤེང་། དེ་གཉིས་སྣང་བའི་ལམ་དེ། ཐབས་ཤེས་ཀྱི་གནད་[1]ཀུན་ཚང་བའི་ལམ། གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་པོ་བསྡུས་བསྡུས་པའི་འགག་སྟོམ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་བསྒགས་པ་མངོད་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་བསྒགས་པ་མངོད་པའི་གཙོ་བོ་ནི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱུ་དབེའི་འོད་གསལ་ཀྱང་སྒགས་ཡུལ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་དེ་ཉིད་དང་མི་ལྡན་ན་གཞན་གྱིས་འཚང་རྒྱ་མི་ནུས་པར་སྐྱོན་པ་ལ། རལ་པ་གཅིར་བྱ་མགོ་རེགས་གསུམ།། ཅོད་པན་འདུས་པས་སྤོང་འཇྱག་སྟེ།། སྔ་ཚོགས་རྒྱས་ཅན་དེ་དང་དེ།།། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་ཆམས།། དེ་ཉིད་དམན་པ་དེ་ཆམས་ཀྱིས།། བརྒྱལ་ཞུགས་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་རིམ།། དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དམན་པས་ནི།། དེས་ནི་གྲོལ་བ་རྣེད་མི་འགྱུར།། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རལ་པའི་ཁུར་འཇིན་པ་དང་། གཅིར་བྱའི་བརྒྱལ་ཞུགས་ལེན་པ་དང་། མགོ་རེགས་གམ་ཅོད་པན་ཆུགས་དང་ལྡན་པ་ཚོགས་སུ་འདུས་པས་ཁིམས་ལ་གནས་པ་དང་། གཅིག་བུར་སྤོང་བ་ལ་འཇུག་པ་གཉིས་ཀ་སྤོ་གསུམ་དགེ་བས་བསྡམས་པ་དང་། རིག་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱིས་འདོད་ཡོན་ལ་སྤྲུང་པ་ལ་སོགས་སྔ་ཚོགས་པའི་རྒྱས་ཅན་དང་སྤྲུང་པའི་རིམ་པ་ཅན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་འདོད་པ་དེ་དང་དེ་ཆམས། འདིར་བསྟན་དེ་ཉིད་སྤྲུབ་པའི་ཐབས་དམན་པ་སྟེ་མི་མཉམ་ན། དེ་ཆམས་ཀྱིས་ནི་གྲོལ་བ་རྣེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དམན་པས་ན་སྟེ་ཡེ་ཤེས་དེ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

བཞི་པ་ལམ་འདིས་བགྲོད་པའི་རིམ་པ་སྟོན་པ་ལ། དང་པོའི་ལས་ཀྱི་སྤྲོང་བ་ཡིས།། སྣ་བརྒྱད་པ་ནི་འཕོབ་པར་འགྱུར།། སྔང་བ་གསུམ་པོ་མཕོང་བ་དག །ས་བཅུ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་གནས།།

[1] **གནས་** བཀའ་ཕྱོན་དཔར་མ།

མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་ལེགས་ཐོབ་ནས།། གཙང་མའི་གནས་སུ་ཉེ་བར་འགྲོ།། སངས་རྒྱས་ཞིང་ནས་མི་ལྡོག་པས།། ཚེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཐེན།། ཞེས་གསུངས། དང་པོའི་ལས་ཀྱི་སྐྱོན་བ་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིས་ས་བརྒྱད་པ་ནི་འཐོབ་པར་འགྱུར། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་དཔའ་མཐར་ཐུག་པའི་སྐང་བ་གསུམ་མཐོང་བ་དག །ས་བཅུ་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་ཅེང་ཀ དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལེགས་པར་ཐོབ་ནས། ཉོན་སྒྲིབ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་གཙང་མའི་གནས་སུ་སྐྱེ་ས་བཅུ་པར་འགྲོའོ།། དེ་ལས་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུར་བཞེངས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ནས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་ཡིན་པས། ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་འགྱུར་རོ།། འདི་ལྟར་གསུངས་པ་ལ་ནི་ཚོས་མཐུན་སྒྲོར་ཚུལ་ཁྲད་པར་ཅན་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། གཞན་དུ་ན་ཐོག་མའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཟླ་མེད་ཀྱི་ས་དང་པོ་ཡིན་པ་སོགས་ཞེབ་པར་རིམ་ལྟ་གསལ་སྒྲོན་ལས་ཤེས་དགོས་སོ།།

ལྟ་པ་བོགས་འབྱིན་གྱི་སྒྲུབ་པ་སྟོན་པ་ལ། ཚོས་འབྱུང་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི།། ཚགས་སོགས་རོལ་མོ་རྒྱ་ཆེན་པོ།། ཚོས་དབྱིངས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ།། ཏེ་ལྟར་རྟེན་པའི་སྒྲུབ་པས་སོ།། མངོན་པར་རྟོགས་པར་གང་བྱུང་པ།། ཟླ་མེད་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ།། སྒྲོས་བཅས་ལ་སོགས་སྒྲུབ་པ་ཡིས།། རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་འདིར་སྒོམ་བོ།། གཙོད་ནས་དག་པའི་འཇིར་ཞེག་བྱ།། རྟོག་ལས་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་སྐྱེ།། གང་ཞིག་དེ་ལྟར་རྟོག་ན།། ཡེ་ཤེས་རིམ་པ་སྒོམ་པ་ཉིད།། དེ་ཡི་དབྱེ་བ་མི་ཤེས་པས།། སྐབ་ཡང་སྒོམ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན།། རང་བཞིན་སྐང་བའི་དབྱེ་ཤེས་ཤེང་།། དེ་ཉིད་བཞེ་པ་ལ་བརྟེན་ལ།། གང་ཞིག་རྣམ་གསུམ་ལ་སྒོམ་པ།། དེས་ནི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་འཐོབ་འགྱུར།།ཀ དེ་ལྟར་ཤེང་ལ་མེ་གནས་པ།། མ་གཙུབས་པར་ནི་འབྱུང་མི་འགྱུར།། དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་བསྒོམ་བྱ་བས།། ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་འབྱུང་མི་འགྱུར།། ཞེས་གསུངས། རྟོགས་པའི་རིམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་འཐོབ་སྟེ།། གང་ལ་ན་ཚགས་སོགས་ཀྱི་རོལ་མོ་དང་། རྒྱས་གང་

དང་། ཚོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། ཕྱག་རྒྱ་དང་བརྡའ་དང་ལྡན་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྤྲོས་བཅས་དང་། ཐུབས་གཉིས་སོགས་རྗེ་ལྟར་རྣམ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་བཅས་པའི་སྤྲོས་མེད་དང་། ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྲོད་པས་སོ།། དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་ན། སྒྲུབ་པ་པོ་མངོན་བར་རྟོགས་པ་གང་དང་གང་འདོད་པ་དེ་དང་དེ་འཐོབ་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོས་དབྱིངས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་འོད་གསལ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ནི་ཐ་ན་མེད་པ་འབྲས་བུའི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། མ་དག་པའི་སྒྲུ་ལུས་པས་ནི། སྟོབས་སོགས་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་། འོག་ཏུ། རང་བཞིན་སྣང་བའི་དབྱེ་ཤེས་ཤེད།། ཞེས་འབྱུང་བས། སེམས་དཔའ་པས་སྒྲུ་ལུས་འཐོབ་ཕྱིར་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། འོ་ན་ཚོས་ཉིད་གཟོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བྱའོ་ན། སྤྲོད་པ་གསུམ་ཅི་རིགས་ལ་སྦྱོར་བའི་སྤྲོར་བས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་བྱ་མི་དགོས་པར་ཐལ། སྤྲོས་པ་གང་ཡང་མི་བྱེད་པར། རྟོག་མེད་དུ་བཞག་པས་ཚོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྲོས་པ་དང་བཅས་པའི་རྟོག་པ་ལས། རྟོག་མེད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱེ་བོ་གང་ཞིག་སྤྲོད་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་སྤྲོས་པས་འོད་གསལ་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མི་སྐྱེ་བ་དེ་ལྟར་རྟོག་པ་འདི་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྟོག་ན། ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རིམ་པ་སྐྱར་དུ་འཐོབ་པའི་རྒྱུ་སྤངས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡེ་ཤེས་གསུམ་པོ་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དབྱེ་བ་མི་ཤེས་པས། འབྲས་བུ་འདོད་ན་སྐར་ཡང་སྤྲོད་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།། རྣལ་འབྱོར་པ་གང་ཞིག་རང་བཞིན་སྣང་བ་གསུམ་ཀྱི་དབྱེ་བཤེས་ཤིང་གནས་པ་དང་། དེ་ཉིད་བཞི་པ་འོད་གསལ་ལ་བརྟེན་ལ། སྤྲོད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་སྦྱོར་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེས་ནི་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་སྐྱར་དུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེ་ཉར་ཏེ་དེའིར་ནཱ་ཤིང་ལ་མེད་པ་འབྲུང་རྒྱས་གྲི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། གཞོན་ཤིང་དང་གཞོན་སྐྲ་གྱིས་མ་གཞོན་བར་དུ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཆུ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་སྤྲོད་པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལ་བསྟན་པ་དང་བྱལ་

བས་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་གདམས་པ་སྟོན་པའི་སྔོན་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྟོན་པ་ལ། གང་ཞེག་གཡོ་སྒྱུའི་ཆོ་ཅན་ལེ་ལོ་ཅན་དག་དང་། ཉོན་མོངས་བྱ་མའི་སྐྱོན་རྣམས་མཐོང་གི་ཡོན་ཏན་མིན། བྱ་མ་ལ་སྔོད་དབང་བསྒྲུར་ཐོབ་ཅེས་རྟོམ་སེམས་འགྱུར། ཆོ་དམན་སེམས་ལྡན་ཡང་དག་ཀུན་མཁྱེན་འཐོབ་མི་འགྱུར། བསྟེན་བཀུར་མེད་པར་སྡུར་དུ་དེ་ཉིད་འཐོབ་པར་འདོད། ཡང་དག་ཆོག་མ་ཡིན་ཞེས་ཁྲོ་བཅས་གཡོ་བར་འགྱུར། ཚོགས་ནང་བྱ་མ་མཐོང་ན་རྒྱབ་ཀྱིས་ཐོགས་པར་བྱེད།[1] དེ་ནས་དེ་ནི་དབེན་པར་སོང་ནས་ཐུག་བྱེད་འགྱུར། དེ་ལྟར་རང་བཞིན་དན་གྱུར་དམན་པའི་སྐོབ་མ་ནི། རང་གི་བུར་གྱུར་ཡིན་ཡང་གཞན་བཞིན་ཡོངས་སུ་སྤང་། རྒྱལ་རིགས་རྗེའུ་རིགས་མཆོག་ལས་སྐྱེས་པར་གྱུར་[1]པ་ཡང་། བརྒན་པས་དེ་ཡི་བྱང་དུ་ནམ་ཡང་གཞག་[2]མི་བྱ། ཞེས་གསུངས། སྔོད་ལྡན་ཀྱི་གདུལ་བྱའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་ལ། ཡོན་ཏན་མཆོག་ལྡན་ཡེ་ཤེས་བརྩེན་པར་བཅས་པ་དང་། ཡང་ན་བླ་མ་ལ་ཀུས་སངས་རྒྱས་དང་མཉམ་བལྟ། རྒྱལ་བའི་ཚོས་རྣམས་རྟོགས་ཤིང་བསྟན་ལ་ཤིན་ཏུ་དད། དེ་འདིར་སྔོད་ལྡན་ཡིན་ཕྱིར་དེ་ལ་བྱིན་སྲིན་བྱ། ཞེས་གསུངས། རྒྱུད་སྟོན་པར་མི་འོས་པའི་སྒོབ་དཔོན་ངོས་འཛིན་པ་ལ། རྒྱུད་མང་རབ་ཏུ་ཐོས་ཤིང་ལུང་ལ་ལེགས་སྦྱངས་ཀྱང་། བླ་མའི་བསྟེན་བཀུར་དམན་ཕྱིར་ལུང་ཐོབ་མ་ཀྱུར་བ། དེ་ནི་བདག་ཉན་ཙམ་ཡང་དབང་མེད་བསྟན་པ་འཆུ། དེ་ནི་བསྟན་བཅོས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཙམ་འབའ་ཞིག་ཡིན། ཡང་ན་སྐལ་ལྡན་གྱུར་ཅིང་དེ་ཉིད་མན་ངག་ཐོབ། གང་ཞིག་བློ་ཟོས་བླུན་མིན་དོན་ནི་སྦྱོང་ནུས་ལ། གཞན་དོན་བྱ་བའི་བློ་ཡིས་སྟོན་ལ་རབ་ཏུ་འདུག །ཚོག་གི་ཡོན་ཏན་མེད་ན་དེ་ཡང་བརྟེས་བཅས་འགྱུར། ཞེས་གསུངས། སྟོན་པར་འོས་པའི་སྤྲིན་དོན་སྟོན་པ་ལ། རྒྱུད་མང་ཐོས་ཤིང་ཤེས་ལྡན་གཉའ་ཤིས་པ་དང་། བན་དང་བློ་ཟོས་བརྟན་བློ་བརྩོན་པ་ཟུན་

---

๑ **སྐྱེས་གྱུར་** ཞེང་བྱག་ཤིང་དཔར། ཞེང་བདུན་ཤིང་དཔར།

๒ **བཞག་** ཞེང་བདུན་ཤིང་དཔར།

ཚོགས་པྱན།། ཐྲ་མའི་ཞབས་བཀུར་བྱས་ཤིང་དེ་ཉིད་ལུང་ཐོབ་དང་། རྒྱུད་རྒྱལ་མན་ངག་དེ་ལ་བསྟན་པར་འོས་པ་ཡིན།། ཞེས་གསུངས། གནས་བྱུགས་ཤེས་པ་ནི་མཐའ་བྱུགས་ཤེས་པའོ།། གཞན་རྣམས་ནི་གོ་སླའོ།། བརྩམས་པའི་དགེ་བ་བསྟོ་བ་ལ། འཕགས་པ་རྟོ་རྗེའི་དྲིན་གྱིས་རྒྱུད་རྣམས་མང་པོ་ཐོས།། གསལ་བ་རྣམས་སྨྲས་ཚོགས་གིས་བྱང་ཆུབ་ལམ་ནི་རྣམ་པྱེ་བས།། ཤཱཀྱ་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ནི་དགེ་བ་གང་བསགས་དེས།། མཁས་ཞིང་གསལ་བའི་རྣམ་སྨིན་བྱང་ཆུབ་སྙིང་གྱུར་ཤོག །ཅེས་གསུངས། མཇུག་བསྡུ་བ་ལ། བླ་ན་མེད་པའི་དགོངས་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཐམས་ཅད་དག་ཅིང་རྣམ་པར་དག་པའི་རིམ་པ་སྟོན་དོན་ཤཱཀྱ་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་སྟེ། རིམ་པ་གཉིས་པའོ།། ཞེས་སོ།། འདིར་སྨྲས་པ། ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་གཅེས་པའི་སྤོག །ངམ་ཆུ་བོའི་གསེར་བཞིན་བྱ།། འགྱུར་བ་མེད་ཅིང་གཟུགས་བཟལ་བ།། མཛེས་པའི་ལང་ཚོ་ངོམ་པ་བཞིན།། རིམ་པ་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།།

ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའི་ལྷ་ལམ་དང་། དབྱེར་མེད་འཇའ་ཚོན་ཐུང་སོ་ཡིས།། གང་མཛད་ལྷ་དང་བླ་མ་ཡི།། ཞབས་བསྟེན་རིམ་པ་གསུམ་པ་བཤད།།

གསུམ་པ་བདག་བྱིན་རླབས་ཀྱི་རིམ་པ་བཤད་པ་ལ་བཞི། རྟོམ་པ་ལ་འདྲུག་པའི་ཡན་ལག །བརྩམས་པའི་གདམས་ངག་དངོས། དེ་སྐྱེན་པའི་བླ་མ་མཉེས་པར་བྱ་བ། གདམས་ངག་གི་སྒོ་དང་སྒོ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའོ།། དང་པོ་(རྟོམ་པ་ལ་འདྲུག་པའི་ཡན་ལག)སྐྱེན་པ་ལ། རྟོ་རྗེ་ཅན་རྣམས་ཀུན་གྱི་གཙོ།། རྟོ་རྗེ་ཆེ་ལ་ཐུག་འཚལ་ཏེ།། བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ཉིད།། བརྩེ་བས་བདག་གིས་བཤད་པར་བྱ།། ཞེས་གསུངས། ཐུག་འཚལ་ཞེས་དང་། གང་ལ་ན། རྟོ་རྗེ་ཅན་རིགས་ལྔ་པོ་ཀུན་གྱི་གཙོ་བོ་དྲུག་པ་རྟོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ལའོ།། གང་གིས་ན་མཚོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་སོ།། ཏེ་ནི་ལྷག་མ་འདྲེན་པ་སྟེ་ཐུག་འཚལ་ནས་ཅི་བྱ་ན། ཀླུ་སྒྲུབ་བདག་གིས་བཤད་པར་བྱའོ།། གང་ན་བདག་གམ་བདེ་སྐྱས་པའི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གདགས་གཞིར་གྱུར་པའི་ལུས་དེ། ཡེ་ཤེས་ཙམ་གྱི་སྐུ་མའི་སྐུར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་སྟེ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའོ།།

རྒྱུ་གང་གིས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་སོ།།

གཉིས་པ་(བརྟགས་པའི་གདམས་ངག་དོན་ལ་གཉིས། མདོ་དག་གི་སྟོང་ཉུང་བ་དང་། དེ་ལ་མདོ་དག་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(མདོ་དག་གི་སྟོང་ཉུང་བ་)ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་མས་བླ་མ་མཉེས་པར་བྱ་བ། མཉེས་པ་ལ་ཡོན་ཕུལ་ཏེ་དབང་བསྐུར་ཞུ་བའོ།།

དང་པོ་(མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་མས་བླ་མ་མཉེས་པར་བྱ་བ་)སྟོན་པ་ལ། དེ་ལ་དང་པོ་བསྟེད་པའི་རིམ་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དབང་བསྐུར་བ་ཐོབ་ཅིང་། རྒྱུད་རྣམ་པ་བཞིའི་དགོངས་པ་ཤེས་པ། ཤེས་རབ་དང་ལྡན་ཞིང་ཕུལ་དང་བཀ་དང་ཡིད་རྣམ་པར་དབེན་པའི་ཐོས་པ་འཛིན་པ་རྣམ། བདེན་པ་རྟམ་པ་གཉིས་ལ་ལྟག་པར་མོས་པ། རྩོ་རྩེ་སྟོབ་དགོས་ཡང་དག་པར་མཉེས་པར་བྱས་ཏེ། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། མཉེས་པར་བྱའོ།། གང་ན་རྩོ་རྩེ་བ་མའོ།། གང་གིས་ན་ཁྱད་པར་བཞི་དང་ལྡན་པའི་སྟོབ་མས་སོ།། ཁྱད་པར་བཞི་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་ལ་དང་པོར་སྨིན་བྱེད་ཀྱི་དབང་བསྐུར་བ་ཐོབ་ཅིང་། བསྟེད་པའི་རིམ་པའི་རྩེ་སྲུ་འབྲངས་པ་སྟེ་རིམ་པ་དང་པོ་ལ་བསླབས་པའི་ཁྱད་པར། ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་སྡེ་རྣམ་པ་བཞིའི་དགོངས་པ་ཤེས་པ་སྟེ་[1]རྒྱུད་མང་དུ་ཐོས་པའི་ཁྱད་པར། ལུས་དང་ངག་ཡིད་རྣམ་པར་དབེན་པའི་ཐོས་པ་འཛིན་པ་སྟེ་དབེན་གསུམ་ལ་བསླབས་པའི་ཁྱད་པར། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་གདམས་ངག་ལ་མི་བྱེད་པའི་དད་པ་དང་ལྡན་པ་ལྟག་པར་མོས་པའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་(མཉེས་པ་ལ་ཡོན་ཕུལ་ཏེ་དབང་བསྐུར་ཞུ་བ་)སྟོན་པ་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་བླ་མ་མཉེས་པར་བྱུང་ནས། ཚོགས་ཀྱི་མཆོད་པ་ཆེན་པོ་བྱས་ལ། ལོ་བཅུ་དྲུག་མ་རྩོ་རྩེ་སྟོབ་དགོས་ཆེན་པོ་ལ་ཕུལ་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་བླ་མའི་ཞལ་ནས་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་རིམ་པའི་མན་ངག་ཐོས་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་ཟེང་བ་དང་ཆུ་དང་རྩོ་གས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། རྩོ་རྩེ་དང་དྲིལ་བུ་སྟེན་པ་

[1] **ཤེས་པ་ཏེ་** བཀའ་ལྟུན་དཔང་མ།

དང་། མེ་ལོང་དང་། མིང་དང་། སློབ་དཔོན་དང་། རྗེས་སུ་གནང་བ་སྟེ། དེ་དག་དང་བཅས་པར་གསང་བའི་དབང་བསྐུར་བ་ཐོབ་ནས་བསྟོད་པ་འདིས་བླ་མ་ལ་བསྟོད་པར་བྱའོ།། ཞེས་གསུངས། དེའི་ཚོག་ཏུ་སྐུར་དུ་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་རིམ་པའི་མན་ངག་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་རིང་ནས་མཉེས་པར་གྱུར་ནས་ཏེ་མཉེས་པར་བྱས་པའི་བླ་མ་ལ་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་མཆོད་པ་བྱས་ཏེ། ལོ་བཅུ་དྲུག་མ་རྫོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལ་ཐུག་ཏེ་བསྟོད་པ་འདིས་བསྟོད་པར་བྱའོ།། དེ་ཡང་ཟེང་བ་དང་ཆུ་དང་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། རྫོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ་སྦྱིན་པ་དང་། མེ་ལོང་དང་། མིང་དང་སློབ་དཔོན་དང་རྗེས་སུ་གནང་བ་སྟེ་དེ་དག་དང་བཅས་པའི་གསང་བའི་དབང་བསྐུར་ཐོབ་ནས་དེ་དག་བྱའོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལ་མན་ངག་ལྷག་པ་ལ་གསུམ། སློབ་མས་བསྟོད་ཅིང་གསོལ་བ་གདབ་པ། སློབ་དཔོན་གྱིས་མན་ངག་བསྟན་པ། མན་ངག་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་སྐྱོན་བསྟན་པའོ།། དང་པོ་(སློབ་མས་བསྟོད་ཅིང་གསོལ་བ་གདབ་པ་)སྟོན་པ་ལ། ཁོང་སྟོང་ཁྱོད་ཀྱི་སྐུ་ལ་མེད།།ཤ་དང་རུས་པ་ཁྲག་ཀྱང་མེད།། ནམ་མཁའ་ལ་ནི་འཇའ་ཚོན་ལྟར།། ཁྱོད་ཀྱི་སྐུ་ཇི་སྟོན་པར་མཛད།། སྐུ་ལ་བསྟན་མེད་མི་གཙང་མེད།། བཀྲེས་དང་སྐོམ་པ་འབྱུང་མེད་ཀྱང་།། ཁྱོད་ནི་འཇིག་རྟེན་རྗེས་འདྲུག་ཕྱིར།། འཇིག་རྟེན་བྱ་བ་སྟོན་པར་མཛད།། ཆུ་ཟླ་བཞིན་དུ་བཟུང་དུ་མེད།།ཚོས་རྣམས་ཀུན་ལ་གནས་པ་མེད།། ང་རྒྱལ་མེད་ཅིང་རྣོངས་མི་མངའ།། དམིགས་མེད་ཁྱོད་ལ་ཐུག་འཚལ་ལོ།། གཤེགས་དང་འཁྲུགས་དང་དེ་བཞིན་གཟེམས།། སྣོད་ལམ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་བྱུ། ཁྱོད་ནི་རྟག་ཏུ་མཉམ་འཇོག་པ།། དམིགས་མེད་ཁྱོད་ལ་ཐུག་འཚལ་ལོ།། སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་འཛིན་གྱིས།། རྟུ་འཕྲུལ་ཆེ་ལ་རྣམ་འཕྲུལ་ཞིང་།། སྣ་ཚོགས་མིན་ལ་སྣ་ཚོགས་འདྲུག་པ།།ཁ། དམིགས་མེད་ཁྱོད་ལ་ཐུག་འཚལ་ལོ།། དེ་ལྟར་རྫོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ལ་ཡང་དག་པའི་བསྟོད་པས་བསྟོད་ནས། ཚེགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་མཉན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གསོལ་བ་གདབ་པར་བྱའོ།།ཁ། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཐུང་ཙམ།། སྤིད་པའི་འཁོར་ལོ་རྣམ་སྐྱོང་བ།། དེ་རིང་བཤད་པའི་

རིན་ཆེན་གྱི།། གཅོ་བོ་བདག་ལ་བཀའ་དྲིན་སྩལ།། ཁྱོད་ཞབས་པརྒོ་སྐང་ནས་ནི།། གཅོ་བོ་གཞན་ན་སྐྱབས་མ་མཆིས།། འགྲོ་བའི་དཔའ་བོ་ཐུབ་ཆེན་གྱིས།། དེ་བས་བློ་མཆོག་གནང་བར་མཛོད་དུ།། ཅེས་གསུངས། རྗེ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ཁྱོད་ཀྱི་སྐུ་ལ་གསོག་གསོག་འདུ་བའི་ཁོང་སྙོང་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་བཤགས་ཏེ་ཟག་དང་བཅས་པ་ཉམས་ཐག་ཆད་ཁྱོད་ཀྱི་སྐུ་ནི་ཐོགས་པའི་རེག་བྱ་དང་བཅས་ཡང། ནམ་མཁའ་ལ་ནི་འཇའ་ཚོན་ལྟར་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་རྣམ་པར་སྨོན་པར་མཛད་དོ།། སྐུ་ལ་ནད་རིགས་བཞི་བརྒྱ་རྩ་བཞི་གང་གི་ཡང་བསྡུན་མེད་ཅིང་། བྱ་གདུག་ནས་མི་གཙང་བ་འཛག་པ་མེད་ལ། བཀྲེས་པ་དང་སྐོམ་པའི་ཚོར་བ་སྤྲུག་བསྟལ་འབྱུང་བ་མེད་དོ།། དེ་མེད་ཀྱང་ཁྱོད་ནི། འཇིག་རྟེན་རྣམས་རང་ཉིད་གཤེགས་པའི་ལམ་ཡང་དག་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་དང་མཐུན་པར་བསོད་སྙོམས་ལ་གཤེགས་པ། ན་བཟའ་གསོལ་བ། སྨན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་སོགས་སྟོན་པར་མཛད་དོ།། ཁྱོད་ཀྱི་སྐུ་ནི་ཆུ་ནད་གི་ཟླ་གཟུགས་ལྟར་གཟུང་དུ་མེད་ཅིང་། ཐ་མལ་པའི་ཟུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཚོགས་རྣམས་ཀུན་ལ་གནས་པ་མེད་ལ། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་ལ་དབང་བསྒྲུངས་ཀྱང་། ང་རྒྱལ་མེད་ཅིང་རྗེ་ལྟ་རྗེ་སྟེང་གི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ལ་རྣོངས་པ་མི་མངའ་བ་གསལ་བར་སྣང་ཡང་། སྤྲོས་པའི་མཚན་མ་དམིགས་པ་མེད་པ་ཁྱོད་ལ་སྤྲོ་གསུམ་གྱས་པས་ཟུག་འཚལ་ལོ།། གཤེགས་པ་དང་བཞུགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཟེམས་པ་དང་། འཚག་པའི་སྤྱོད་ལམ་དག་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་ནི་རྟག་ཏུ་མནམ་པར་འཇོག་པར་མཛད་པས། རྣམ་པར་གཡེང་བའི་དམིགས་པ་མེད་པ་ཁྱོད་ལ་ཟུག་འཚལ་ལོ།། སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་འཛིན་གྱིས་རྟུ་འཕྲུལ་ཆེ་ལ་སྟེ་ཆེན་པོ་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་རྣམ་པར་འཕྲུལ་ཞིང་། མཛད་པ་སྟ་ཚོགས་སྟོན་ཀྱང་། སྟ་ཚོགས་མིན་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཉིང་ཏེ་འཛིན་གཅིག་ལ་སློམས་པར་འཇུག་པས་དམིགས་པ་མེད་པ་ཁྱོད་ལ་ཟུག་འཚལ་ལོ།། ཞེས་བའོ།། ཚེགས་བཅད་ལྟ་བོ་འདི་རྣམ་སྐང་འོད་དཔག་མེད། རིན་འབྱུང་།། དོན་གྲུབ། མི་བསྐྱོད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་སྦྱར་ནས་འཆད་པ་ཡང་ཡོད་དོ།། དེ་ལྟར་རྗེ་རྗེ་

སློབ་དཔོན་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་བརྙེས་པའི་ཡང་དག་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པས་བསྟོད་ནས། ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་བདག་ཉིད་ཆུབས་ཀྱི་གདམས་ངག་མཉན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གསོལ་བ་གདབ་པར་བྱའོ།། དེ་གང་ཞེ་ན། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཤུང་པོ་ཅན།། ཞེས་སོགས་ཚོགས་བཅད་འདི་གཉིས་ཀྱགས་ཆེ་ཞིང་དོན་རྟོགས་སླའོ།།

གཉིས་པ་སློབ་དཔོན་གྱིས་མན་ངག་བསྟན་པ་ལ་བཞི། རིམ་པ་འདི་ཆུ་མ་ཁོ་ན་ལས་རྟེད་དགོས་པ། དེའི་ཕྱིར་དུ་ཆུ་མ་བཅལ་དགོས་པ། འོད་གསལ་གྱི་སྟོན་དུ་བདག་ཉིད་ཆུབས་ཀྱི་རིམ་པ་[1]འདི་སྟོན་དགོས་པ། བདག་ཉིད་ཆུབས་ཀྱི་རིམ་པ་དངོས་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(རིམ་པ་འདི་ཆུ་མ་ཁོ་ན་ལས་རྟེད་དགོས་པ་)སྟོན་པ་ལ། དེ་ལྟར་འཇིགས་མེད་གསོལ་འདེབས་པའི།། ཚོགས་དགེ་ཐོས་པར་གྱུར་ནས་ནི།། སྤྱིང་རྗེ་སློབ་མ་ལ་བསྐྱེད་དེ།། དེ་ནས་བདག་ལ་ཉིད་ཆུབས་བཙུམ།། བདག་ཉིད་ཆུབས་པའི་རིམ་པ་ལེ་ལོ་ཅན་ལ་ཞེས་པ།། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་བསྟན་པ་སྟེ།། དེ་ནི་ཆུ་མའི་དཔེ་དག་གིས།། འཁོར་བར་བྱུང་གྱིས་གཞན་དུ་མིན།། ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ཆུ་མས་བཀའ་བཀྱོན་པ་དང་། དཀའ་བའི་ལས་ཅི་འདྲ་བ་ཞེག་ལ་སྦྱར་བ་དང་། བསྟོགས་པ་སོགས་ལ་འཇིགས་པ་དང་ཡིད་གཉིས་དང་གཡོ་ཟེལ་[2]མེད་པའི་སློབ་མས། སྐུ་ལུས་སྟོན་པར་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཚོགས་དེ་དག་ཐོས་པར་གྱུར་ནས་ནི། ཆུ་མས་སློབ་མ་ལ་སྤྱིང་རྗེ་བསྐྱེད་དེ། དེ་ནས་བདག་ལ་ཉིད་ཆུབས་པའི་རིམ་པ་བཙུམ་པ་སྟེ་བསྟན་པར་བྱའོ།། འོ་ན། བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཆུབས་པའི་རིམ་པ་ཤེས་པཚེམས་པར་བྱ་བ་དེ་ཅི་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་ཆུང་སེམས་ཙམ་ལས་བྱུབ་པའི་རྟོ་རྗེ་འཆང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཀྱི་སྐུ་མའི་སྐུ། མིང་དང་རྣམ་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་བསྟན་པ་སྟེ་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་ཆུ་མའི་བཀའ་དྲིན་དག་གིས་རྟེད་པར་འཇུར་ཀྱི་གཞན་གང་དུ་ཡང་རྟེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཉིད་ཆུབས་ལས། “ཀཱཤ་དཔག་ཏུ་མེད་

---

[1] **ཉིད་ཆུབས་པའི་རིམ་པ་** ཞེང་བདུན་ཤིང་དཔར།

[2] **ཡིད་གཉིས་གཡོ་ཟེལ་** ཞེང་བདུན་ཤིང་དཔར།

པར་ནི།། ཐོས་པའི་ཤ་རོལ་ཕྱིན་པས་ཀྱང་།། ཆུ་མའི་བཀའ་མེད་སྐྱེ་མ་ནི།། མངོན་སུམ་བྱ་བར་མི་ནུས་སོ།།”[1] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་(དེའི་ཕྱིར་དུ་ཆུ་མ་བཅལ་དགོས་པ་)སྟོན་པ་ལ། བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་རིམ།། གང་གིས་རྟེད་པར་མི་འགྱུར་བ།། མདོ་སྡེ་རྒྱུད་དང་རྟོག་པ་ལ།། དེ་ཡི་ངམ་བོདྷི་མེད་འགྱུར།། བདག་ལ་བྱིན་ཆློས་རིམ་ཐོབ་པའི།། གཙོ་བོ་སངས་རྒྱས་ཀུན་བདག་ཉིད།། ཚེ་འདི་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱས་ནི།། ཇི་ཚོམ་མེད་པར་འཐོབ་པར་འགྱུར།། ཞེས་གསུངས། སྒྲུབ་པོ་གང་གིས་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་སྐུ་འདི་བསྒྲུབ་པའི་རིམ་པ་ཆུ་མ་ལས་རྟེད་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་ཡི་ངམ་བོདྷི་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དུ་མདོ་སྡེ་དང་དེ་ཉིད་བསྟུས་པ་སོགས་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དང་རྟོག་པ་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་བསྒོམ་པར་བྱས་པའི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཆུ་མའི་ཞལ་ལས་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་བསྒྲུབ་པའི་རིམ་པ་ཤེས་ནས།[ཅ] བསྒྲུབས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་བསྒྲུབས་པས་སྐུ་དེ་ཐོབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་བདག་ཉིད་གཙོ་བོ་སངས་རྒྱས་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ཞོ་འཕང་དེ་ནི། ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་མན་ངག་དེ་སྟོན་པའི་ཆུ་མ་བཅལ་ནས་བསམ་སྒོམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་ཀུན་སྤྱི་སྟོན་མཛེས་བར་བྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་ལས་ཟབ་མོའི་གདམས་ངག་འདི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། “ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཅད་ཟིས་བཤད་པ། ཆུ་མ་བརྒྱད་པའི་རིམ་པ་ལས་འོངས་པ་[2] ‘ས་བཅུ་པའི་དབང་ཕྱུག་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ།།”[3]

---

๑ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འཛིལ། དི་ སྒོག་དཔལ་ཡེ་ཤྲཱི་དེ་བ། བདག་བྱིན་བརླབ། ཚོག་གྲངས་ ๑๑๓བཟ། མི་འཇུ་སྡེ། “བསྐལ་པ་བྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པར།། ཐོས་པའི་པ་རོལ་སོན་ཀྱང་ཀྱང་།། ཆུ་མའི་ལུང་དང་བྲལ་བ་ཡིས།། བདག་བྱིན་བརླབ་པ་རྣམས་ཀྱི་མི་འགྱུར།། དེ་བས་ང་རྒྱལ་ཡོངས་སྤངས་ནས།། སངས་རྒྱས་འབྲས་བུ་འདོད་པ་ཡི།། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ཁོན་པ་ཡིས།། ཆུ་མ་བསྟེམས་ཏེ་མཉེས་པར་བྱ།།” ཞེས་སོ།།

๒ **འདས་པ།** བཀྲས་ལྷུན་དཔང་མ།

๓ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འཛིལ། དི སྒོག་དསོན་ཆེན་སོ་ཤྲཱི་དེ་བ། སྒྲིད་བསྟུས། ཚོག་གྲངས་ ๑๔བཟ བརྡོད་པ་ཀྱི་མ་ཐུང་མི་འཇུ་སྡེ། ‘ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་པ་ཆུ་མ་བརྒྱད་པའི་རིམ་པ་ལས་འོངས་པ། ས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ།།’ ཞེས་གསལ།

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་(འོད་གསལ་གྱི་སྔོན་�ུ་བདག་ཉིན་རྒྱས་གྱི་རིམ་པ་འདི་སྟོན་དགོས་པ་)དེ་སྟོན་པ་ལ། བདག་ཉིན་རྒྱས་པའི་ཉིང་འཛིན་དང་། དེ་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཡི་གནས།། རླུང་དང་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་གྱིས།། བདེན་པ་གཉིས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན།། བདག་ཉིན་རྒྱས་པའི་རིམ་གྱིས་ནི།།ཏོད་གསལ་བ་ནི་འཐོབ་པར་འགྱུར།། དེ་བས་རྟོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱིས།། དང་པོར་བདག་ལ་ཉིན་རྒྱས་བསྟན།། ཞེས་གསུངས། ལམ་འདིར་རིགས་དེས་ཀྱི་གདུལ་བྱས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིམ་པ་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་གཉིས་ལ་རླུང་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བྱུབ་སྟེ། བདག་ཉིན་གྱིས་བརླབ་པའི་ཁྱིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲུ་མའི་སྐུ་རླུང་དང་། དེ་གང་དུ་འཇུག་པའི་གནས་དོན་གྱི་ཏོད་གསལ་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པས་གནས་པའི་ཉིང་ཀེ། དེ་གཉིས་འདིར་བདེན་པ་གཉིས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་བས་ན་སྟེ་རླུང་མཚན་དེའི་ཉིང་རྟོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱིས། སློབ་མ་ལ་དང་པོར་བདག་ལ་ཉིན་གྱིས་བརླབ་པ་སྒྲུ་ལུས་ཀྱི་གདམས་པ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཀེ། བདག་ཉིན་རྒྱས་སྒྲུ་ལུས་ཐོབ་པའི་རིམ་གྱིས་རིམ་པ་བཞི་པ་ཏོད་གསལ་བ་ནི་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཉིང་རོ།།

བཞི་པ་བདག་ཉིན་རྒྱས་ཀྱི་རིམ་པ་དངོས་བཤད་པ་སྟོན་པ་ལ། འགྲོ་ཀུན་རང་དབང་མེད་པ་སྟེ།། རང་དབང་དུ་ནི་འབྱུང་མ་ཡིན།། དེ་ཡི་རླུ་ནི་ཏོད་གསལ་བ།། ཏོད་གསལ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའོ།། མེམས་གང་གིས་ནི་ཉེས་པ་རྣམས།། འཁོར་བར་འཆིང་བས་བཅིངས་གྱུར་པ།། མེམས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་པ།། བདེ་གཤེགས་གནས་སུ་འགྲོ་བར་འགྱུར།། འདིར་ནི་གང་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད།། གང་ཡང་འཆི་བ་ཡོད་མ་ཡིན།། མེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་གནས་པར།། འཁོར་བ་ཉིད་ནི་ཤེས་པར་བྱ།། རླུང་གི་སྤྱོད་བ་མེད་པར་ནི།། མེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཟུང་དུ་མེད།།། མེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རླུང་གྱུར་པས།། ཡས་དང་སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་།། དེ་ཉིད་ཟླུང་དང་ཡང་དག་ལྡན།། རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་སྣང་ཡང་ནི།། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་ལུས་སུ་འབྱུང་།། སྒྲུ་མའི་

ལུས་ཞེས་དེ་ལ་བཤད།། དེ་བས་འདི་ལྟར་འགྲོ་བ་ཀུན།། སྐྱེ་མ་ལུས་བྱང་འདིར་བཤད་དེ།། སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་འཛིན་གནས།། ཐམས་ཅད་དེ་དང་འབྲེལ་བར་མཐོང་།། གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ཉིད་དང་ནི།།ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་དང་ཡུལ་རྣམས་ཉིད།། ཤེས་པ་ལྟ་བོ་ཉིད་དགུ་སྟེ།། ཕྱི་དང་ནང་དུ་རྣམ་ཤེ་བ།། ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མ་ལས་གཞན་མིན།། མེ་ཡོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟེན་ཀྱིས།། སྐྱེ་མའི་ལུས་ནི་ཤེས་པར་བྱ།། ཁ་དོག་རྣམས་ནི་འཇའ་ལྟ་བུ།། ཁྱབ་པ་ཆུ་ཡི་ཟླ་བས་སོ།། དངོས་དང་དངོས་མེད་ལས་གྲོལ་བ།། རྟོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་ལེགས་བྱེས་པ།། མེ་ཡོང་དྲེ་མ་མེད་པ་ལ།། གཟུགས་བརྟེན་གསལ་བར་སྣང་དང་མཚུངས།། རྣམ་པ་ཀུན་ཀྱི་མཆོག་ལྡན་ཞིང་།། སྐུ་ནི་བལྟ་བས་མི་ངོམས་པ།། སྨོན་མ་བཟང་པོ་དེ་ལ་བསྟན།། བདག་བྱིན་ཆློས་ཞེས་དེ་བཤད་དོ།། སྐྱེ་མར་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས།། འདི་ཉིད་ངེས་པར་མཚོན་པ་སྟེ།། ཀུན་རྟོག་བདེན་པ་སྐྱེ་མ་ཉིད།།ཞེས་སྨྲོད་རྟོགས་པའི་སྐུ་ཡང་དེ། འཁོར་བ་ཡང་ཞི་བ་ཉིད་ཡིན།། རྟོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་བདག་ཉིད་དེ།། དེ་བས་བདག་ཉིད་མཚོད་ལ་འདུག །བདག་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་།། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཉིད།། དེ་བས་ཀུན་ནས་འབད་པ་ཡིས།། བདག་ཉིད་རྟག་ཏུ་མཆོད་པར་བྱ།། སྔགས་དང་ཐུག་རྒྱུའི་སྨྲོ་བ་དང་།། དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་རྣམ་རྟོག་དང་།། སྨིན་སྲེག་གཏོར་མ་ལ་སོགས་ཀུན།། རྟག་ཏུ་སྐྱེ་མ་བཞིན་དུ་བྱ།། ཞི་བ་དང་ནི་རྒྱས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དབང་དང་མངོན་སྨོད་དང་།། དགྲ་སོགས་གང་ཅིའང་རུང་བ་ཀུན།། དབང་པོའི་གཞུ་དང་མཚུངས་པར་བྱ།། སྒེག་དང་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་དང་།། ཁྱད་དོལ་མོ་སོགས་བསྟན་དང་།། སྐྱེ་རྩལ་རྣམས་ལ་རབ་འདྲུག་ས།། ཆུ་ཟླ་དག་དང་མཚུངས་པར་བྱ།། གཟུགས་དང་སྒྲ་དང་དེ་བཞིན་དྲི།། རོ་དང་རེག་བྱ་ཉིད་དག་ལ།། མིག་ལ་སོགས་པ་འདྲུག་གྱུར་པ།། སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་འཛིན་གནས།།ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དེ།། ཁམས་བཅུ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།། ཁམས་བཅུ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེ་ན

གཟུགས་བརྙེན་དང་། རྡེ་ལམ་སྐྱ་མ་ཆུ་སྐུང་དང་། མིག་འབྲལ་མཚུངས་བར་གང་གིས་མཐོང་།། དེ་ནི་གཅོ་ཙོ་ཡིན་བར་བཤད།། མཐོང་བ་དང་ནི་རེག་པ་ཉིད།། འགྲོ་བ་སྐྱ་མ་རྣི་བཞིན་ཏེ།། དམིགས་མེད་ཀུན་རྟོག་དགུ་ཉི། སྐྱ་མ་ལྟ་བུར་རབ་ཏུ་བཤད།། དབང་པོ་གང་དང་གང་ལམ་སྐུར།།ཅ། དེ་དང་དེ་ཡི་ངོ་བོར་བྱ།། མཉམ་བར་མ་བཞག་སྟོར་བ་ཡིས།། སངས་རྒྱས་ཀུན་དང་མཉམ་བར་སྟོར།། ཀུན་ཏུ་ཀུན་ནས་ཐམས་ཅད་དང་།། བདག་ཉིད་རྟག་ཏུ་རྣམ་པ་ཀུན།། སངས་རྒྱས་ཀུན་བདག་དངོས་སྒྲུབ་ནི།། རང་ཉིད་ཀྱིས་ནི་དེ་མཐོང་འགྱུར།། ཞེས་གསུངས། འགྲོ་བ་ཀུན་རང་དབང་དུ་ནི་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་དབང་མེད་པ་འཆི་བའི་འོད་གསལ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཆི་བའི་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱང་སེམས་ཙམ་ལས་བར་དོ་བྱབ་ཅིང་། བར་དོ་ཤེ་བའི་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱང་སེམས་ཡང་སྲིད་དུ་ཉིད་མཚམས་སྦྱར་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་གཞིའི་སྐྱ་ལུས་ཀྱི་རིམ་པ་སྟོན། འཆི་བའི་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱང་སེམས་གང་གིས་བྱིས་པ་རྣམས་འཁོར་བར་འཆིང་བར་ཏེ།[1] འཆིང་བས་བཅིངས་ནས་འཁོར་བའི་རྒྱང་སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱིས། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་སྐྱ་མའི་སྐུར་བཞེངས་ནས། ཚེ་གཅིག་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གནས་སུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ།། འདིར་ནི་ཤིན་ཏུ་ཐ་བའི་རྒྱང་སེམས་དེ་ལས་གཞན་པའི་གང་དུ་ཡང་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཡོ་མེད་ཅིང་འཆི་བ་ཡོ་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་བའི་རྒྱང་སེམས་དེ་ལས་རང་བཞིན་རྣམས་སྐྱེས་ཤིང་རྣམ་པར་གནས་པའི་རྣམ་འགྱུར་ལས་སྐྱེ་ཏ་ན་འཆི་ལ་སོགས་པ་མཐུག་མེའི་འཁོར་ལོ་བཞིན་དུ་ཡང་ཡང་འཁོར་བ་ཉིད་ནི་ཤེས་པར་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་རྒྱང་གི་སྟོར་བ་སྟེ་གཡོ་བ་མེད་ན་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམས་གཟུང་དུ་མེད་པ་སྟེ་མི་སྐྱེ་ལ། སྣང་བ་གསུམ་གྱི་སེམས་རྒྱང་གིས་གཡོས་པ། རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུ་རྒྱུད་བས། མངོན་པ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་སྟོམ་སྤངས་བྱ་གཅིག །མཚོང་སྤངས་བརྒྱད་སོགས་ཉིན་མོངས་དང་། དེས་ལས་བསགས་ནས་ཡང་སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ།

1 **འཆིང་བར་སྟེ།** ཟེང་རྒྱགཕེད་དཔས། བཀྲས་ལྷུན་དཔར་མ།

རྣོ་རྩེ་ལྡེང་བ་ལས། “སྐྱེ་དང་གནས་དང་འཇིག་པ་དང་། སྲིད་པ་བར་མར་གནས་པ་སྟེ། ‘རྫི་སྲིད་འཇིག་རྟེན་གྱིས་བཏགས་པ། སེམས་ཀྱི་རྒྱང་གི་ཆམ་འགྲུལ་ལོ།།”[1] ཞེས་འགྲོ་བ་ཆམས་ཀྱི་སྐྱེ་འཆི་གནས་པ་བར་དོ་ཆམས་རྒྱང་སེམས་ཙམ་གྱི་ཆམ་འགྲུལ་དུ་གསུངས་ཤིང་། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས་ཀྱང་། “འདུ་ཤེས་ཅན་དང་འདུ་ཤེས་མེད།། སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་འདི་གནས་པ།།། དེ་ཆམས་རྒྱང་ལས་བྱང་བ་སྟེ།། རྒྱང་ལས་སྐར་ཡང་འགག་པ་ཡིན།། མ་རྟོགས་པ་ཡི་སེམས་དེ་ནི།། འགོང་བའི་རྒྱ་མཚོར་གནས་གྱུར་ཀྱང་། དེ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སོང་བས།། ཁྱེ་དང་ཅེ་སྤྱང་བློང་ཡོ་དང་། སེམས་དེ་ལྟར་ཡང་འགྲོ་བར་འགྱུར།།”[2] ཞེས་རྒྱང་སེམས་གཉིས་འགྲོ་བ་སྐྲ་ཚོགས་སུ་འགྲོ་བར་གསུངས་སོ།། འགོང་བའི་ངང་ཚུལ་དེ་ལྟར་གནས་པ་དེ། ཐབས་མཁས་ཀྱིས་སྤྲུ་མའི་སྐུར་འགྱུར་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཕྱི་ནང་གི་སྲོག་རྩོལ་ཀྱིས་བསྒྲུབས་པའི་[3]ཐབས་ལས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སེམས་དབེན་གྱི་སྣང་མཚེད་ཐོབ་གསུམ་པོར་[4]བསྒྲེད་པའི་སེམས་དང་། དེ་ཉིད་བཞོན་པའི་རྒྱང་དང་ཡང་དག་པར་ལྡན་པ་རྣལ་འབྱོར་པའི་ལུས་སུ་འབྱང་ལ། དེ་ལ་སྤྲུ་མའི་ལུས་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྣང་ཡང་ཞེས་པ་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ཚེ་སྔ་མ་རྣམས་སུ་ཤི་བའི་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་ལས་བར་དོའི་ལུས་བླངས་པར་མ་ཟད་ཅེས་པའོ།། དེ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་ཏུ་གདགས་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་རྒྱང་སེམས་ཙམ་ལས་སྤྲུ་མའི་སྐུ་བསྒྲུབ་པ་དེ་བས་ན། འདི་ལྟར་འགྲོ་བ་ཀུན་སྤྲུ་མ་ལྟ་བུར་ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པ་འདིར་བཤད་པ་དེ་ཡང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱང་སེམས་ཀྱི་ལུས་ཅན་དུ་

---

1 སྟེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྩོ་རྩེ་ལྡེང་པ། ལེཌུ་ད་དགུ་པ། ཚོག་གྲངས་༢༤༥བ། ཚིག་ཤད་ཀྱི་མ་གཉིས་ཆུང་མི་འབྲ་སྟེ། ‘རྫི་སྲིད་འཇིག་རྟེན་གྱིས་བཏགས་པ།། སེམས་ཀྱི་རྒྱང་ནི་ཆམ་འགྲུལ་ལོ།།’ ཞེས་གསལ།

2 སྟེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། ལེཌུ་གཉིས་པ། ཚོག་གྲངས་༡༤༡ ནས་ ལས་བྱང་བ་ཆུང་མི་འབྲ་སྟེ། “འདུ་ཤེས་ཅན་དང་འདུ་ཤེས་མེད།། སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་འདི་གནས་པ།། དེ་ཆམས་རྒྱང་ལས་བྱང་བ་སྟེ།། རྒྱང་ལས་སྐར་ཡང་འགག་པ་ཡིན།། ·····མི་རྟོག་པ་ཡི་སེམས་དེ་ནི།། འགོང་བའི་རྒྱ་མཚོར་གནས་གྱུར་ཏོ།། དེ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གྱུར་པས།། ཁྱེ་དང་ཅེ་སྤྱང་བློང་ཡོ་དང་།། སེམས་དེ་ལྟར་ཡང་འགྲོ་བར་འགྱུར།།” ཞེས་སོ།།

3 **སྤྲུ་མས་པའི་** ཟེང་བདུན་དཔར་མ།

4 **གསུམ་པར་** བཀྲས་ལྷུན་དཔར་མ།

སྟོན་པའོ།། འདི་འདྲ་བའི་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཇིག་ལ་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ནི། འཕྲོ་བ་ཐམས་ཅད་རང་གིས་ཐོབ་པའི་སྒྲུ་མའི་ལུས་སམ། དེའི་སྐྱེབ་གཞི་དང་འབྲ་བར་མཐོང་ཞེང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཇིག་སྟོམ་པར་བྱེད་དོ།། དེས་ན་སྤྱིར་འཕྲོ་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱང་སེམས་ཙམ་ལས་བྱུབ་པའི་སྒྲུ་མའི་ལུས་ཅན་དང་། ཁྱད་པར་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཉིང་དེ་འཇིག་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱང་སེམས་ཙམ་ལས་རང་གི་ལུས་སྒྲུ་མའི་སྐུང་སྐྱབ་ལུགས་[1]ཨེས་པ་ནི་གནད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ནོ།། གཞན་ཡང་གཟུགས་སོགས་ཐུང་ངོ་ལྟ་དང་། ཁམས་བཞི་དང་། དབང་པོ་ལྟ་དང་། ཡུལ་ལྟ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལྟའམ་དབང་ཤེས་ལྟ་སོགས་ཀྱི་དང་ནང་དུ་ཟེ་བ། མདོར་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་ལས་གཞན་མིན་པ་རྒྱང་སེམས་ཙམ་གྱི་རྣམ་འཛིན་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་མའི་དོན་ཡིན་ནོ།།། སྤྲོ་ཞིང་རྒྱས་པར་འདོད་ན། ཙ་བ་ཚེགཿའབྲུ་བཞིའོ་ཀྱང་རུང་ངོ།། སྒྲུ་མའི་ལུས་དེ་ནི་དབེའི་གཅོ་བོ་གསུམ་གྱི་སྐོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་དང་ཉེ་ལག་ཅེག་ཅར་དུ་རྫོགས་པ་ནི། མེ་འོང་ནང་གི་རྫོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་གཟུགས་བརྙན་གྱིས་དང་། ཁ་དོག་རྣམས་མ་འདྲེས་པར་སོ་སོར་སྣང་བ་འཇའ་ཚོན་ལྟ་བུ་དང་། རང་གི་གདུལ་བྱ་གང་ཡོད་ཀྱི་སར་སྐུ་དེའི་སྣང་བ་འཆར་བ་ཆུ་ཡི་ནང་གི་ཟླ་བའི་སྣང་བས་མཚོན་ནས་སྟོན་པ་དང་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་དང་པོ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི། དངོས་པོ་རྟག་པ། དངོས་མེད་ཆད་པ་ལས་གྲོལ་བའི་སྒྲུ་མའི་སྐུ་དེ་སྟོན་ཚུལ་ཡོད་དེ། རྫོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐུ་ལེགས་པར་བྱེས་པ་མེ་ཡོང་ཏེ་མ་མེད་པ་ལ་གཟུགས་བརྙན་གསལ་བར་སྣང་བ་དང་མཚུངས་པ་ཀུན་རྫོབ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཀུན་གྱི་མཚོག །འབྲས་བུའི་མཚན་དེའི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པ། མཇེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་སྐུ་བལྟ་བས་མི་ངོམས་པ་དེ་ནི་སྨོས་མ་བཟང་ཡོ་དེ་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཅིང་། བདག་བྱིན་རླབས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བཤད་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲུ་མ་དང་འཇའ་ཚོན་སོགས་དེས་དུ་མས་ངེས་པར་མཚོན་པར་བྱས་ཏེ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྒྲུ་མའི་སྐུ་ནི། སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་

---

1 **བསྐྱབ་ལུགས་** ཟེང་བཏུན་ཤིང་དགས།

ཆུང་སེམས་ཙམ་ལས་བྱུབ་པའི་རྟོ་རྡེ་འཚང་གི་སྐུར་བསྟེད་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ། འདི་ལ་སྐབས་འདིར་ཀུན་རྟོག་བདེན་པ་དང་། སྒྲུ་མའི་ལུས་ཉིད་དང་ལོངས་སྤྱོད་རྟོགས་པའི་སྐུ་ཡང་དེ།[1] ལོངས་སྐུ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་དྲྭ་ཐའི་སེམས་ཅན་དུ་གྱུར་པ་བར་དོའི་སེམས་ཅན་དང་། དེ་ཉིད་ལ་རྟོ་རྡེའི་སྐུ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་བཤད་དོ།། རྟོ་རྡེ་སེམས་དཔའ་ཞེས་སོགས་ཤད་པ་དྲུག་གིས། སྒྲུ་ལུས་ཐོབ་པའི་སྐབས་པ་ཡོས། བདག་ཉིད་རྟོ་རྡེ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བལྟས་ནས་འབད་པ་ཀུན་གྱིས་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་ཞིང་བདག་ཉིད་ལ་མཆོད་པར་བསྟན་ཏེ། ཚེགས་དོན་བྱེད་ནའང་རུང་ངོ།། དེ་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་པས་སྔགས་དང་ཐྱག་རྒྱའི་སྟོང་བ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་བྱེ་སྐྱབ་[2]ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་དོན་རྣམས་དང་། ཕྱི་ནང་གི་སྟེན་སྲེག་དང་། འདས་པ་དང་མ་འདས་པའི་གཏོར་མ་ལ་སོགས་པ་དང་རབ་ཏུ་གནས་པ་ཀུན་རྟག་ཏུ་སྐྱེ་མ་བཞིན་དུ་བྱའོ།། དེ་བཞིན་དུ་ནད་སོགས་ཞི་བ་དང་། ཚེ་དང་ཚོས་སོགས་རྒྱས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐལ་ལྡན་དབང་དུ་བྱ་བ་དང་། ཟླ་མ་དང་བསྟན་པའི་དབྱ་བོ་ལ་མངོན་སྤྱོད། རྒྱལ་བློན་སོགས་དགྱུག་པ་དང་སོགས་པ་བྱབ་པ་བརྒྱད་སོགས་གང་ཅི་ཡང་རུང་བའི་ལས་རྣམས་ཀུན་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་དབང་པོའི་གཞུ་དང་མཚུངས་པར་བལྟས་ལ་བྱའོ།། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སུ། སྐེག་པའི་ཉམས་དང་ཡུལ་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་། ཁུ་དང་རོལ་མོ་ལ་སོགས་པ་བརྟའ་དང་བརྟའི་ལན་བསྟན་པ་[3]དང་། འདོད་པའི་སྐྱུ་རུལ་རྣམས་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ན་སྣང་ཡང་བདེན་པ་མེད་པ་ཆུ་ཟླ་དག་དང་མཚུངས་པར་བལྟ་བར་བྱའོ།། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་དང་། སྒྲ་དང་། དྲི་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱ་ཉིད་དག་ལ། མིག་ཡེས་ནས། ལ་སོགས་པ་ལུས་ཡེས་ཀྱི་བར་འཇུག་པར་བྱུར་པ་ཐམས་ཅད།ཀ སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་ཉེ་བར་བརྟག་པ་སྟེ་བསྒོམ་པར་བྱའོ།། མདོར་ན་འདིར་ནི་ཚུལ་བར་ཟད་

---

1 **ཡང་སྟེ།** ཞེད་བདུན་ཚིང་དཔར།

2 **བྱི་བསྐྱབ་** ཞེད་བདུན་ཚིང་དཔར།

3 **བསྟེན་པ་** ཞེད་བདུན་ཚིང་དཔར།

མི་དགོས་ཏེ། རྟོ་རྗེའི་ཐེག་པ་དེ་ཉིད་དུ་རྒྱལ་བས། རྣལ་འབྱོར་བས་ནི་དབང་པོའི་ལམ་དུ་ཡུལ་གང་དང་གང་དམིགས་པ་དེ་དང་དེ། སྣུམ་མ་བཞིན་དུ་བརླག་པ་སྟེ་བལྟ་བར་རྟོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མོགས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་དངོས་སུ་སྣུམ་ལུས་པས་བལྟ་བ་ཡིན་ཀྱང་། སྤྱི་དོན་གྱི་སྣུམ་མའི་བལྟ་ཚུལ་རྣམས་ནི་བསྟེད་རིམ་པས་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།། རྣལ་འབྱོར་པ་གང་ཞེག་ཚོས་ཐམས་ཅད་མེ་ལོང་གི་ནང་གི་བྱང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་དང་། རྨི་ལམ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་དང་། སྣུམ་མའི་རྟ་ཁྱང་དང་། ཆུ་ལྟུང་དང་། མིག་འཕྲུལ་དང་མཚུངས་པར་སྤྲིང་པོ་མེད་པར་མཐོང་བ་སྟེ་བལྟ་བ་དེ་ནི་ཉམས་ལེན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་རྟོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མོགས་བཤད་དོ།། འོ་ན་དེ་ལྟར་སྣུམ་མ་ལྟ་བྱར་བཤད་ན། ཚོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་མེད་པར་བཤད་པ་རྣམ་ལྟར་ཞེ་ན། མཐོང་བ་དང་རེག་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དང་། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་དག་ཏུ་ནི་སྣུམ་མ་ལྟ་བྱར་རང་ཏུ་བཤད་དོ།། དབུ་མ་པ་དང་ཐུན་མོང་བའི་སྣུམ་མར་བལྟ་ཚུལ་ལོ།། རྣམ་ཐོག་ཏུ་སྣང་དོན་གྱི་སྣུམ་མར་བསླབ་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པས་མཉམ་པར་མ་གཞག་པའི་སྐབས་སུ། དབང་པོ་གང་དང་གང་གི་ལམ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་དེ་དང་དེའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྟོང་བཅུད་ཐམས་ཅད། རྒྱང་ས་མམས་ཙམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་། དེའི་རྣམ་འགྲུལ་དུ་སྤྲོར་བ་ཡིས། རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་པས། སངས་རྒྱས་གྱི་བདག་ཉིད་རྟོ་རྗེ་འཆང་དང་མཉམ་པར་སྤྲོར་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དུས་ཀུན་ཏུ་ཐོག་མེད་ཀྱི་དུས་ནས་དབྱེར་མེད་པ་བདག་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་། རྒྱུ་རྐྱེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་པ་ནི། དངོས་པོར་བྱབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་མཐའ་དག་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པའི་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་སྟོན་པ་ལ། གཙོ་བོ་བདེ་བ་ཀུན་རང་བཞིན།། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འགྲོ་དང་བཞུགས།། གནས་དང་ཟས་དང་གོས་ལ་སོགས།། མཁའ་ལས་སྣང་ཅིག་དག་གིས་རྟེད།། སྲིད་པ་གཅིད་པར་འགྱུར་བ་དང་།།

འགྲོ་ན་རབ་མཆོག་སྟོན་པར་འགྱུར།། ལྷ་དང་བཅས་པ་ཀུན་གྱིས་མཆོད།། ཡང་དང་ཡང་དུ་
ཐུག་བྱེད་འགྱུར།། རི་ལྟར་སྟོན་པ་རྟོགས་སངས་རྒྱས།། འཇིག་རྟེན་གན་པར་བཞེད་པས་
གཤེགས།། དེ་བཞིན་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ནི།། སྡུ་ཚོགས་ཡེ་ཤེས་རྣེས་སུ་སྡུད།། རོ་རྗེ་སེམས་
དཔས་མཚན་པས་ནི།། བསྐྱབ་པར་མི་བྱ་ཅི་ཡང་མེད།། བདེ་ཆེན་ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི།། རང་ཉིད་
རྗེས་སུ་འབྱད་པར་འགྱུར།། ལས་དང་ཉོན་མོངས་ལམ་ཅན་ཐུས།། བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་
ཉིད།།[1] སྐྱེ་རྒྱུ་རྣམ་ལྔ་བུ་དང་།། དེ་ཟའི་གོང་ཁྱེར་དག་དང་མཚུངས།། འདི་འདྲའི་ཉིང་འཛིན་
མི་ཤེས་པས།། དངོས་པོ་ལ་ནི་ཉེར་དམིགས་ཏེ།། འདོད་ཆགས་སྡུ་ཚོགས་སྐྱེས་པ་རྣམས།།
དེ་དག་སྐྱུ་མའི་རྣམ་འཕྲུལ་ལོ།། བདག་བྱིན་ཆློས་པའི་མན་ངག་དག །གང་གིས་བླ་མ་ལས་
མ་བསྐྱབས།།[1] རྟག་དང་ཆད་པ་ལ་དམིགས་པས།། མི་དེ་ཕྱིར་ལྷོག་འགྱུར་བ་ཡིན།། ཞེས་
གསུངས་གཅོ་བོ་རྗེ་རྣམ་འཚང་གི་རྣམ་པ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཀུན་གྱི་ངང་བཞིན་ནམ་བདག་ཉིད་
ཅན་གྱི་སྐུ་ལུས་ཐོབ་པ་དེ་ནི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་ལྡན་ཏེ། སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོ་དེ་ནི་འགྲོ་བ་དང་བཞུགས་པ་དང་གནས་དང་། ཟས་དང་གོས་དང་སོགས་པ་ཅི་འདོད་པའི་ཡོ་
བྱད་ཐམས་ཅད་བསམས་པ་ཙམ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལས་སྐད་ཅིག་དག་གིས་རྣེད་པ་ནམ་མཁའ་
མཇོད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཇིག་བརྟེས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དང་བཞིན་དང་སྡང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་
གྱི་སྲིད་པ་སྐྱར་དུ་གཅོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། འགྲོ་བའི་ནང་ན་རབ་དང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས། ལྷ་
དང་བཅས་པའི་སྟོན་པ་དང་། དེ་དག་གིས་མཆོད་པ་དང་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཐུག་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
སུ་འགྱུར་བ་སྟེ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་ལྷར་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འཇིག་
རྟེན་རྣམས་ལ་ཡན་པར་བཞེད་པས་གཤེགས་པ་དང་བཞུགས་པ་སོགས་མངོད་པ་སྡུ་ཚོགས་
སྟོན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ནི། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་འདིས་ཀྱང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྡུ་ཚོགས་པའི་མངོད་
པ་ཐམས་ཅད་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་སྡུད་ཅིང་རོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་

1 **མ་སྐྱབས།།** ཞེང་བཏུན་ཤེང་དཔེ

བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱིས་མཚན་པ་སྟེ་རོལ་བའི་ཕྱིར། རྟོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་དེ་བས་ན་ཆུ་ལས་སྐྱེས་པའི་པད་མ་ཆུས་མི་གོས་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་མི་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་། འབྲས་བུའི་བདེ་ཆེན་རྒྱང་འཕྲུག་ཐུགཔ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། དེའི་དངོས་རྒྱུ་སྤྲོས་པའི་རྒྱང་འཕྲུག་དང་། དེའི་ཡང་དངོས་རྒྱུ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་རྣམས་ནི། ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྟེས་སུ་སྐྱོང་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། མདོར་ན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོའི་ལམ་ལ་གནས་པ་ཅན་དང་། ལུས་དང་བྲེད་པ་པོ་དང་། ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཉིད་སོགས་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེ་ཕྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། སྣེ་གཏུད་དང་། མེ་ལམ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་ཟའི་ཐོང་ཁེར་དག་དང་མཚུངས་པར་སྤྲོད་དོ་ཞེས་དོན་བསྟུ་བའོ།། སྐུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མ་ཐོབ་ན་ཉེས་པ་ཤེས་ཐུབ་ཆེ་སྟེ། སྤྱི་སྣས་ཀྱི་འདི་འདྲ་བའི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མི་ཤེས་པས། དངོས་པོ་ལ་བདེན་བྱད་ཐུ་ཉེ་བར་དམིགས་ཏེ་འདོད་ཆགས་དང་ཉོན་མོངས་སྐྱ་ཚོགས་སྐྱེས་ནས་ལས་བསགས། འཁོར་བར་འཁོར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་འདོད་ཆགས་སྐྱ་ཚོགས་སྐྱེས་པ་དེ་དག་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏམ་འཐུལ་བོ།། མི་གང་ཞེག་བདག་བྱིན་བརླབས་པའི་མན་ངག་བླ་མ་ལས་མ་བསྐྱབས་[1]པ་དེས་ན། དམན་པའི་གནས་སུ་ཕྱིར་ལྡོག་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒག་པ་དང་ཆད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱིར་ཀྱི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་མཉེས་པས་རྒག་པ་འཁོར་བ་ལས་མི་བྱོལ་ཞིང་། འདིར་བསྟན་སྐྱུ་མའི་དོན་མཉེས་པས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་མི་འགྱུབ་པས་ཆད་པ་ཞི་མཐར་ལྡུང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་(དེ་སྟོན་པའི་བླ་མ་མཉེས་པར་བྱ་བ་)སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྤངས་ནས།། བླ་མ་མཆོད་པ་ཡང་དག་བཙམ།། དེ་མཉེས་པས་ནི་ཀུན་མཁྱེན་པའི།། ཅོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་མཆོད་བྱས་པས།། བླ་མེད་བྱེད་པའི་སྟོབ་དཔོན་ནི།། རྟོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་མཆོད་བྱས་པས།། དེ་ཡིས་བསོད་ནམས་མ་བྱས་ཅི།། དཀའ་ཐུབ་མ་བསྟེན་གང་ཞེག་ཡོད།། དེ་ཉིད་

---

1 **མ་སྐྱབས་** ཟེད་བདུན་ཕྱིང་དཔས།

མི་ཟད་འདོད་པ་ཡིས།། ཤེན་ཏུ་དགའ་བ་གང་དང་གང་།། ཤེན་ཏུ་ཁྱད་པར་ཅན་ཉིད་དེ།། དེ་དང་དེ་ནི་ཆུ་མར་སྦྱིན།། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ནི་སྟེགས་པ་འཛོག །སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ནི་འཇིགས་པ་སེལ།།། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི།། རྒྱ་མཚོའི་འཇིགས་ལས་པ་རོལ་སྒྲོལ།། ཞེས་གསུངས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གཞན་མཆོད་པ་ལས་ཆུ་མ་མཆོད་པ་ལྷག་པས་ནང་འདོམ་པ་ན་གཞན་རྣམས་མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས། ཆུ་མ་མཆོད་པ་ཡང་དག་པར་བརྩམ་པར་བྱ་སྟེ། ཆུ་མ་དེ་མཉེས་པས་ནི་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མཆོག་སྙུར་དུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྟོབ་མས་ཆུ་ན་མེད་པའི་ཚོ་འཕངས་ལ་འགོད་པར་བྱེད་པའི་སྟོབ་དཔོན་མཆོད་པ་ནི། དོན་ཤེན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། རྟོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ངོ་བོ་ཆུ་མ་མཆོད་པ་བྱས་པས། སྟོབ་མ་དེ་ཡིས་བསོད་ནམས་མ་བྱས་པ་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་།[1] དཀའ་ཐུབ་མ་བསྟེན་པ་ཡང་གང་ཞེག་ཡོད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། དོན་གྱི་དཀའ་ཐུབ་མཆོག་ཏུ་བྱར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐར་ཐུག་གི་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་མི་ཟད་པ་དེ་ཉིད་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སྟོབ་མ་ལ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་པས་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ནི་སྟོབ་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟེགས་པ་འཛོག་ཅིང་། ཚེ་འདི་ཕྱིའི་འཇིགས་པ་སེལ་བ་དང་། འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་འཇིགས་པ་ལས་པ་རོལ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་སྦྱོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

བཞི་པ་(གདམས་ངག་གི་སྟོང་དང་སྟོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་)སྟོན་པ་ལ། གང་ཞེག་ང་རྒྱལ་གྱིས་སྨགས་ཤིང་།། ཡང་དག་རིམ་པ་སྐུན་འབྱིན་དང་།། དེ་ཉིད་ཚོས་ལ་བརྟེས་བཅས་པ།། དེ་ལ་དེ་ཉིད་བསྟན་མི་བྱ།། ཆུ་མ་ལ་གྱས་བདེན་པར་སྨྲ།། རྣམ་པར་མཁས་ཤིང་རྒྱུད་གཅིག་པ།། དམ་ཚིག་སྲུངས་པ་བསྟུང་བ་དག །རིམ་པ་དེ་ལ་བསྟན་པར་བྱ།། ཞེས་གསུངས། སྐྱེ་བོ་གང་ཞེག་

1 **མེད་** རྒྱང་བཏུན་ཤིང་དཔར།

ང་རྒྱལ་གྱིས་སྨྲགས་ཤེང་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཡང་དག་རྣམས་སུན་འབྱིན་པ་དང་། སྤྱི་སྨས་མཐར་ཐུག་གི་དེ་ཉིད་སྟོན་པའི་ཚོས་ལ་བརྟས་པ་དང་བཅས་པ་དེ་ལ། ཟབ་མོ་ཚོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བསྟན་པར་མི་བྱ་སྟེ། དོན་མ་ཡིན་པ་ཆེན་པོ་བསྒྲེད་པའི་ཕྱིར། རིམ་པ་འདི་ཉིད་གང་ལ་བསྟན་པའི་ཡུལ་ཡང་ཡོད་དེ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཙ་བ་ཟླ་མ་ལ་གྱུས་ཤིང་། བརྟུན་སྨངས་པས་བདེན་པར་སྨྲ་བ། ཆོ་ཏྲོས་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པས་རིག་པའི་གནས་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་མཁས་ཤིང་དད་པ་མི་འགྱུར་བས་རྒྱུད་གཅིག་པ། ཁས་ལྡངས་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་རྣམས་བགེ་དང་ལྡན་པས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་བསྟན་ན་འབྲས་བུ་བཟང་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མཐུག་བསྡུ[1]བ་ལ། བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་[2]རིམ་པ་སྟོབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི། ཞལ་སྔ་ནས་མངོད་པ་སྟེ། རིམ་པ་གསུམ་པའོ།། ཞེས་པའོ།། མཐའ་བྱུག་ཚུལ་བཞིའི་རྣམས་འཁྲིགས་པའི་[3]། དཔལ་ལྡན་འདུས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས།། བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཡི།། བསམ་འཕེལ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་སྐྱབས།། རིམ་པ་གསུམ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།།

ཚོས་ཀུན་གཅོད་མའི་རང་བཞིན་དང་།། དབྱེར་མེད་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལ།། ཟུག་འཚལ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི།། འཕེལ་བའི་གཏམ་འདི་དལ་བུས་སྤེང་།།

བཞི་པ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་དང་། བརྩམས་པའི་གདམས་ངག་དངོས་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་)སྟོན་པ་ལ། ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པ་པོ།།[3] རྗ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཟླ་གཅིག་ལ། བཞི་པ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི། རིམ་འདི་བདག་གིས་བཤད་པར་བྱ།། ཞེས་གསུངས། མགོན་པོས་རིམ་པ་བཞི་པ་རྩོམ་པའི་ཐོག་མར་གང་ལ་བསྟོད་ཟླ་མཛད་ཚུལ་ཡོད་དེ། རྗ་རྗེ་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སེམས་དཔའ་ཡུལ་ཅན་སྤྲིན་བྲལ་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེ་བྱེད་པ་ཟུང་འཇུག་

---

1 **མ་དག་བསྡུ་** བཀྲས་ལྷུན་དཔལ་མ།

2 **བརླབས་པའི་** ཞེང་བདུན་ཤིང་དཔར།

3 **སྟོན་པའོ།།** ཞེང་བདུན་ཤིང་དཔར།

བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པར་ཤེར་བའི་རྟོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་ལ་ཐུག་འཚལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་སོགས་རྟོགས་སུ། ཏེ་ལྟག་མ་འདྲེན་པས་ཐུག་འཚལ་ཏེ། རིམ་པ་སྔ་མ་གསུམ་ལ་བལྟོས་པའི་རིམ་པ་བཞི་པ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་པ་ཐུགས་སྐྱེས་པདཏ་གིས་བཤད་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་གདམས་ངག་དངོས་བཤད་པ་ལ་བཞི། མན་ངག་གི་སྟོང་ཉ་བ་དང་། མན་ངག་སྨིན་པ་དང་། མན་ངག་གི་ཡོན་འབུལ་བ་དང་། མན་ངག་བསྟོམ་པར་གདམས་པའོ།། དང་པོ་མན་ངག་གི་སྟོང་ཉ་བ་ལ་གསུམ། ཆུ་མ་མཉེས་པར་བྱ་བ་དང་། ཆུ་མ་ལ་དབང་ཡོན་འབུལ་བ་དང་། ཆུ་མས་དབང་བསྐུར་བྱའོ།།[1]

དང་པོ་(ཆུ་མ་མཉེས་པར་བྱ་བ་)སྟོན་པ་ལ། འདི་ནི་རང་བྱང་བཅོམ་ལྡན་འདས།། གཅིག་ལུ་བདག་ཉིད་ཆེ་བའི་ལྟ།། མན་ངག་རྣམས་ནི་རབ་སྟེར་བས།། རྟོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་དེ་བས་ལྟག །དེ་ནི་ཡང་དག་མཉེས་བྱས་ནས།། ཁོ་འམ་ཡང་ན་ཆུ་བ་ལ།། ཆུ་མ་དེ་ནི་མཉེས་བྱས་ལ།། ཅི་ནུས་པས་ནི་མཆོད་པར་བྱ།། ཞེས་གསུངས། ཁ་ཅིག་འདི་ནི་ཞེས་པ་སློབ་དཔོན་ལ་སྟོན་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་བས་ཞེས་པ་དང་མི་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། རྟོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་འདི་ནི། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་པ་ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐུའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཅིང་ཡེ་ཤེས་དེའི་ཡུལ་ཚོས་ཉིད་དེ་ནི། གོངོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ། རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་པས་རང་བྱང་དང་། དེ་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་དབྱེར་མེད་དུ་ཞུགས་པས་ཡེ་ཤེས་དེ་ལའང་རང་བྱང་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་དང་ལྡན་པས་རང་བྱང་། བདུད་བཞི་བཅོམ་ཞིང་དབང་ལྡན་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས། འགྲན་བྱ་གཉིས་པ་མེད་པས་གཅིག་པུ། རིགས་ལྔ་པོ་ཀུན་གྱི་བདག་ཉིད་ཆེ་སྟེ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ལྷག་པའི་ལྷའོ།། རྟོ་རྗེ་འཆང་དེ་བས་ཀྱང་སློབ་མའི་ཚོགས་གསོག་པའི་[2]ཡུལ་དུ་རྟོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ལྷག་སྟེ། སློབ་དཔོན་གྱིས་འབྲལ་བ་མེད་པའི་མན་ངག་

---

1 **བསྐུར་བའོ།།** ཟེང་བདུན་ཤིང་དགས།

2 **གསོགས་པའི་** ཟེང་བདུན་ཤིང་དགས།

གི་རིམ་པ་རྣམས་དངོས་སུ་སྟེར་བས་ཏེ་སྟོལ་བའི་བཀའ་དྲིན་མངོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་སློབ་མས་བླ་མ་དེ་ནི་སྐད་གདམས་ངག་བསྟལ་བའི་དྲིན་ལན་དང་། ཕྱིས་ཀྱང་ཞུ་བའི་རྟེན་དུ། ལོའམ་ཡང་ན་ཟླ་བ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་ཡང་མཉེས་པར་བྱས་ཏེ་བླ་མའི་གཞན་དབང་དུ་བྱའོ།། ཁྱད་པར་དུ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་པ་ཞུ་བའི་ཕྱིར། བླ་མ་དེ་ནི་མཉེས་པར་བྱས་ལ་ནུས་པ་ཅི་ཡོད་པའི་མཆོད་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པས་མཆོད་པར་བྱའོ།།

གཉེས་པ་བླ་མ་ལ་དབང་གི་དོན་དུ་ཡོན་འབུལ་བ་སྟོན་པ་ལ། ཅི་འབྱོར་བ་ཡི་ཕྱག་རྒྱ་ནི།། ལེགས་པར་བསྒྲུབས་ལ་དབུལ་བྱ་ཞེང་།། ཚོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་སུ་ནི།། ཚ་གྲེ་བཞིན་མཆོད་པར་བྱ།། ཞེས་གསུངས། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཅི་འབྱོར་བའི་ཕྱག་རྒྱ་ནི་རྒྱང་སྦྱངས་ཤིང་སྨིན་པར་བྱས་ནས་ལེགས་པར་བསྒྲུབས་ལ་དབུལ་བར་བྱ་ཞེང་། ཚོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བཤམས་པའི་དབུས་སུ་ནི། ཚ་གྲེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཕྱི་ནང་གསང་བར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་བླ་མས་དབང་བསྐུར་བ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་འདོད་ཡོན་ལྔ་སྦྱོར་བས།། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་མཉེས་གྱུར་ཏེ།། སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚོ་གཡིས།། སྐང་བ་དག་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱ།། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རབ་འབད་པས།། ཀ་ལ་ཨ་སོགས་དག་ཏུ་བཞག །སྒོམ་མ་བཟང་ལ་བླ་མ་ཡིས།། བཅེ་བས་ནམ་ཕྱེད་དུས་དབང་བསྐུར།། ཞེས་གསུངས། སྒོམ་མས་མཆོད་པ་དེ་ནས། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་ལ་སྦྱོར་པས་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་རྫོ་རྗེ་སྒོམ་པོར་མཉེས་གྱུར་ཏེ། སྒོམ་མ་ལ་སྐང་ཡང་འཕྲེང་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་རྣམས་བསྐུར་ནས་གསང་བའི་དབང་བསྐུར་བའི་ཕྱིར། སྒོམ་དོན་གྱིས་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚོ་གཡིས། སྐང་བ་གསུམ་གྱི་འོད་གསལ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱས་ཏེ་འབད་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི། ཀ་ལ་ཨ་དང་སོགས་པ་གསེར་དངུལ་ཅི་རིགས་པའི་སྟོད་དུ་བཞག་ནས་དབང་བསྐུར་རོ།། གསང་དབང་ཐོབ་པའི་སྒོམ་མ་བཟང་པོ་དེ་ལ། སྐང་ཡང་བླ་མ་ཡིས་ཐུགས་བཅེ་

བས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ། ནམ་ཕྱེད་ཀྱི་དུས་སུ་ཐུགས་རྒྱུ་དེ་ཉིད་སློབ་མ་ལ་གཏད་ནས་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་བསྐུར་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་མདོ་དག་སྦྱིན་པ་ལ་གཉིས། སློབ་མས་མཆོད་བསྟོད་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། སློབ་དཔོན་གྱིས་མདོ་དག་སྦྱིན་པའོ།། དང་པོ་(སློབ་མས་མཆོད་བསྟོད་གསོལ་བ་གདབ་པ་)སྟོན་པ་ལ། དབང་བསྐུར་ཡང་དག་ཐོབ་ནས་ནི།། ཐོ་རངས་ཀྱི་ནི་དུས་སུ་ཡང་།། སློབ་མས་ཐལ་སྦྱར་བ་ལ།། མཆོད་ཅིང་བསྟོད་པས་མཉེས་པར་བྱ།། ཁམས་གསུམ་ལས་ནི་རྣམ་གྲོལ་ཞེང་།། ནམ་མཁའ་དང་ནི་མཉམ་གྱུར་པ།། འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་གོས་པའི།། དམིགས་མེད་ཁྲོད་ལ་ཐུགས་འཚལ་ལོ།། ཤུང་ཏོ་རྣམས་དང་ཁམས་རྣམས་དང་།། སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ལ་མི་བཟེན་ཅིང་།།[1] ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་རྣམ་གྲོལ་བ།། དམིགས་མེད་ཁྲོད་ལ་ཐུགས་འཚལ་ལོ།། རྣམ་རྟོག་མེད་ཅིང་ཀུན་རྟོག་མེད།། ཐུགས་ནི་རབ་ཏུ་མི་གནས་པ།། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡི་ཐུགས།། དམིགས་མེད་ཁྲོད་ལ་ཐུགས་འཚལ་ལོ།། རྟེ་ལྟར་ནམ་མཁའ་གནས་མེད་ཅིང་།། སྤྲོས་མེད་གོས་པ་མེད་པ་ལྟར།། མཁའ་དང་མཉམ་པའི་ཐུགས་མངའ་བ།། དམིགས་མེད་ཁྲོད་ལ་ཐུགས་འཚལ་ལོ།། ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་རྣམ་པའི་ཐུགས།། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཆེ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་གནས།། རྩོ་རྩེ་ཡེ་ཤེས་བླ་ན་མེད།། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བདག་འཚལ་ལོ།། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཆེ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་གནས།། རྩོ་རྩེ་ཡེ་ཤེས་བླ་ན་མེད།། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བདག་འཚལ་ལོ།། ཐོག་མཐའ་མེད་ཅིང་ཞི་བ་དང་།། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་རྣམ་སྦྱོང་ཞིང་།། ལུས་དང་དག་དང་སེམས་སྦྱོང་བ།། རྩོ་རྩེ་ཆེན་པོ་བདག་འཚལ་ལོ།། ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་སློབ་མས་དབང་གསུམ་པ་ཐོབ་ནས། ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་སུ། ཡང་སློབ་མས་བླ་མ་ལ་དོན་གྱི་[1]འོད་གསལ་གྱི་གདམས་ངག་ཞུ་བའི་ཆེད་དུ་ཐལ་མོ་སྦྱར་

---

1 **དོན་ཀྱིས་** བཀའ་ལྟུན་དཔང་མ།

ནས་མཚོད་ཅིང་བསྟོད་པས་མཉེས་པར་བྱས་ཏེ་གསོལ་བ་གདབ་བོ།། རྗེ་ལྟར་ན། འདོད་པ་དང་ཀ་ གཟུགས་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་ཞིང་། འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་གོས་པའི་ཚོད་གསལ་བའི་ཅིག་ཤེར་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པར་གྱུར་པ་ལ་ལྟང་བ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པས་སྟོས་པའི་དམིགས་པ་མེད་པ་ཁོད་ལ་བྱག་འཚལ་ལོ།། ཤུང་བོ་རྣམས་དང་ཁམས་རྣམས་དང་།། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་རྣམས་ལ་བདེན་པར་སྣང་ཞིང་ཞེན་པ་ལ་མི་བརྟེན་ཅིང་། དེ་རྣམས་དེ་ལྟར་སྣང་ཞིང་སྣང་བ་ལྟར་འཇིག་པའི་ཆེ་ལོག་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དམིགས་མེད་ཁོད་ལ་བྱག་འཚལ་ལོ།། རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་། ཀུན་རྟོག་གིས་བརྟགས་པ་སྟོས་པའི་མཚན་མ་མེད་པའི་ཐུགས་ཀྱི། གང་ལ་ཡང་རབ་ཏུ་མི་གནས་པ། འོན་ཀྱང་དུས་གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ནང་ཕན་ཚུན་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོང་ཡུལ་ཡིན་གྱི། མེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཐུགས་མངའ་བ། དམིགས་མེད་ཁོད་ལ་བྱག་འཚལ་ལོ།། རྗེ་ལྟར་ནམ་མཁའ་ཅི་ལ་ཡང་གནས་པ་མེད་ཅིང་། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྟོས་པ་མེད་པ་དང་། འབྱུང་བ་བཞི་ལ་སོགས་པས་གོས་པ་མེད་པ་ལྟར། ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་གསལ་གྱི་ཐུགས་མངའ་བའི་དམིགས་མེད་ཁོད་ལ་བྱག་འཚལ་ལོ།། དེ་ལྟར་བསྟོད་ནས། སྨན་ཡང་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་ཚད་བཞིན་ཅན་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དོན་གྱི་ཉོད་གསལ་བལྟ་བར་འཚལ་བ་སྟེ་འདོད་པའི་སྟོང་བ་སྐྱེས་མས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་ཟླ་མ་ལ་བསྐུལ་བར་བྱའོ།། སྐུ་རྡོ་རྗེའི་བདག་ཉིད་མགོན་པོ་ཆེན་པོ་བདག་འཚལ་ལོ།། གང་ན། ལས་ཉོན་དང་དེའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་ཞིང་། སྣང་བ་གསུམ་པོ་སྤངས་པ་སྟེ་དེ་གསུམ་ལས་འདས་པའི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཉིད་གསལ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་རང་བཞིན་གྱི་ཡེ་ཤེས་[1]མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་འཚལ་ལོ།། དེ་བཞིན་དུ་གསུང་རྡོ་རྗེའི་བདག་ཉིད་སྟོང་དབྱེ་ཆེན་པོ་བདག་འཚལ་

1 **ཚུལ་གྱིས་** ཝེང་བདུན་ཕྱིང་དཔག

ལོ།།། གང་ན། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དང་དབྱེར་མེད་པ་རང་གིས་སྤྲུལ་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་ལྔ་པོ་གང་གྱི་འབྱུང་གནས་རྣོ་རྩེ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་པའི་ཏོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་བློ་ན་མེད་པའོ།། ཐུགས་རྣོ་རྩེའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བདག་འཛིན་ལོ།། གང་ན། ཡེ་ཤེས་དེའི་ཡུལ་གྱི་ཏོད་གསལ་ཐོག་མཐའ་མེད་ཅིང་གདོད་ནས་རྣམ་བར་དག་པས་ཞེ་བ། དེ་ལ་གཉིས་སྣང་ཀུན་པའི་ཏོད་གསལ་གྱིས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉིན་མོངས་པ་རྣམ་པར་སྤྱོང་བར་བྱེད་ཅིང་། དེར་མ་ཟད་ལུས་དང་དག་དང་མེམས་སྤྱོང་བའི་ཏོད་གསལ་ལོ།། ཚེགས་བཅད་འདི་གསུམ་རྣོ་རྩེ་གསུམ་དང་སྤྱོར་བར་བཤད་པ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་མན་ངག་སྤྱིན་པ་ལ་བཞི། ཏོད་གསལ་གྱི་གདམས་ངག་བསྟན་པ། ཏོད་གསལ་དུ་ཞུགས་ཀྱང་མེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་ཚུལ།[1] བྱ་བ་ཐམས་ཅད་དེའི་ངང་ནས་བྱེད་ཚུལ།། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མེམས་ཀྱི་དབང་བླང་བའོ།། དང་པོ་(ཏོད་གསལ་གྱི་གདམས་ངག་བསྟན་པ་)ལ་གསུམ། མངོན་བར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཏོད་གསལ་གཉིས་དང་། ཏོད་གསལ་དེ་ཐོབ་པའི་ཐན་ཡོན། དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་བསྟན་པའོ།།

དང་པོ་(མངོན་བར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཏོད་གསལ་གཉིས་)སྟོན་པ་ལ། དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་ཡང་དག་པ།། བརྗོད་པས་རྣལ་འབྱོར་པས་མཉེས་བྱ།། སྟེང་རྩེ་སྟོབ་མ་ལ་བསྟེད་དེ།། དེ་ནས་རིམ་པ་འདི་ཉིད་བརྟམ།། མཚན་མོ་སྣང་བའི་ཚ་སྟེ་གསལ་བའི་ཉི་མའི་ཟེར་འགྱེད་སྣང་བ་མཆེད་པ་ཡིན།། མཚམས་[2]ནི་སྣང་བ་ཐོབ་པ་རང་གི་རང་བཞིན་རྣམས་ཀྱིས་ལན་ཅིག་མིན་པར་འགྱོ།། མཚན་མིན་ཉིན་བར་མ་ཡིན་མཚམས་མིན་[3]གང་ཞེག་རང་བཞིན་རྣམས་དང་བྲལ་བ་ཡིན།། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སྐད་ཅིག་ཡིན་པར་བློ་མ་མཆོག་བཤད་རྣལ་འབྱོར་པ་ཉིད་ཡུལ།། མཚམས་ཀྱི་[4]མཐའ་ནི་

---

1 **བསྟན་ཚུལ།** ཟེར་བདུན་ཤིང་དཔར།

2 **འཚམས་** ཟེར་བདུན་ཤིང་དཔར།

3 **འཚམས་མིན་** ཟེར་བདུན་ཤིང་དཔར།

4 **འཚམས་ཀྱི་** ཟེར་བདུན་ཤིང་དཔར།

འཛེག་མིན་སྐྱན་ནག་ཚོགས་ནི་མ་ལུས་གང་དུ་འདས་པ་དང་། དེ་སྲིད་ཉི་མ་མཁའ་སྐྱེ་ཅིག་འདིར་ནི་དེ་མེད་ཡང་དག་མཐའ་རྟ་བཤད། སྟོབ་དཔོན་མཚོག་ནི་རབ་རིབ་བྱས་བས་སྟོབ་མ་ལ་ནི་ཕྱི་རོལ་བྱང་ཆུབ་བསྟན། ནང་གི་བདེ་བ་རྟོག་བྱས་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སྐྱེ་ཅིག་དག་གིས་འཕོབ་པར་འགྱུར། ཐ་མར་འབྱུང་དང་ཐོག་མར་འབྱུང་བའམ། དབུས་མིན་འབྱུང་བའམ་དབུས་སུ་འབྱུང་བའམ། མཐའ་མེད་འབྱུང་བའམ་མཐར་ནི་འབྱུང་བ་རྣམས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་དམ་པས་རབ་ཏུ་གསུངས། གང་དུ་འགྲོ་བ་དང་ནི་འོང་མེད་ཅིང། ཟད་དང་འཕེལ་མེད་དོངས་དང་དོངས་མེད་མིན། ངོ་མཚར་གཟུགས་ཅན་ཡིན་ཞིང་ངོ་མཚར་མིན། གནས་པར་འགྱུར་མིན་སྡུར་དུ་འགྲོ་བ་མིན། གང་ཞིག་ཡོད་དང་མེད་པའི་ཐ་སྙད་རྣམས་དང་བལ། བསོད་ནམས་གཟུགས་མིན་སྟིག་པའི་གཟུགས་མ་ཡིན། བསོད་ནམས་སྟིག་གི་བདག་མིན་མཚོག་གྱུར་པ། དེ་ནི་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་དབང་ཐོབ་ཅིང་འོད་གསལ་ཀྱི་གདམས་ངག་འདོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས། སྟོབ་དཔོན་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པས་མཉེས་པར་བྱའོ། དེ་ནས་སྟོབ་དཔོན་ཀྱིས་སྟོབ་མ་ལ་སྙིང་རྗེ་བསྒྲེད་དེ། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་མནྡག་གི་རིམ་པ་འདི་ཉིད་བརྟམས་ཏེ་བསྟན་པར་བྱའོ། འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་རྒྱ་བོད་ཀྱི་བཞེད་ཚུལ་མང་དུ་འདུག་ཀྱང་། ཚོག་ཟོར་ཡང་བའི་ཕྱིར་རང་ལུགས་སྙིང་པོ་དེལ་ན། འདིར་བསྟན་སྟོང་པ་བཞི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དབེའི་སྐོ་ནས་དེས་པར་བྱེད་པ་དང་། ནང་རྟལ་འབྱོར་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་འཆར་ཚུལ་གྱི་སྐོ་ནས་དེས་པར་བྱེད་པ་ལ། ཕྱི་ནང་གི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། དེས་བྱའི་ཡོད་གསལ་ཕྱི་ནང་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་ནང་གི་བྱང་ཆུབ་པ་གཉིས་ནི་དོན་གྱི་ཡོད་གསལ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚན་མོ་ནམ་མཁའ་དག་པའི་ཚ་ལ་ཟླ་ཡོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་དང་། ནམ་མཁའ་ལ་ཉི་མ་གསལ་བའི་ཡོད་ཟེར་འགྱེད་པས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུ་སྣང་བ་

མཆེད་པ་ཡིན་ལ། མཚམས་སྦྱོང་[1]ཀྱི་སྨན་གིས་ཁྲབ་པ་ལྟ་བུ་སྟང་བ་ཐོབ་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ནི་དང་གི་རང་བཞིན་རྣམས་ཀྱིས་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་ཡང་ཡང་འབྱོའོ།། མངོན་བར་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་པ་དེ་ནི། མཚན་མོའི་དབེན་བསྟན་པའི་སྟང་བ་མ་ཡིན་ལ། ཉིན་པར་གྱི་དབེན་བསྟན་པའི་མཆེད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། མཚམས་ཀྱི་[2]དབེན་བསྟན་པའི་ཉེར་ཐོབ་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ།། འོ་ན་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། རང་བཞིན་གྱི་རྐྱེག་པ་རྣམས་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་སྟང་བ་གསུམ་ཐེམ་པའི་རིམ་པ་དག་གིས་སྐད་ཅིག་གིས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་འོད་གསལ་ཡིན་པར་བློ་མ་མཆོག་གིས་བཤད་ཅིང་། རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།། ཕྱིའི་དུས་ནི་མཚན་མོ་བླ་འོད་ཀྱིས་ཁྲབ་པའི་དུས་དང་། སྔོད་ཀྱི་སྐུན་པའི་ཚོགས་ནི་མ་ལུས་པ་གང་དུ་འདས་པ་དང་། ཐོ་རངས་ཀྱི་མཚམས་ཀྱི་[3]མཐའ་ནི་འཇིག་མིན་ཏེ་མ་ཞིག་པ་ཐོ་རངས་སྐད་ཅིག་དང་ལོ་ནས། ཇི་སྲིད་ཉི་མ་མཁའ་བའི་བར་འདིར་ནི་ཟླ་མ་མེད་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་དུས་སུ་བཤད་པས། སྟོབ་དཔོན་མཆོག་ནི་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱི་ཟུ་མ་དང་བྲལ་བས། སྟོབ་མ་ལ་ཡི་རངས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་པ་བསྟན་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཕྱིའི་དུས་དེར་སྟོབ་མས་ནང་གི་ལྟུན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་མཆེན་པོ་ཉིན་མོངས་པའི་ཀུན་རྟོག་གི་རྟེན་པ་མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སྐད་ཅིག་དག་གིས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཆུང་ཟད་སྟོང་འདོད་ན། ཇ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི། “བྱམ་ཟེ་རྒྱལ་དིགས་རྗེའུ་དིགས་དང་།།”[4] ཞེས་སོགས་ཚིག་གཉིས་ཀྱི་དོན་དང་སྟོལ་ནས་འཆད་དོ།། སྟས་པ། མཐའ་དྲུག་ཚུལ་བཞིའི་འཆིང་བ་ཡིས།། བཅིངས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ལས་ཀྱང་།། རྐྱེགས་པར་དཀའ་བའི་གཞུང་གི་དོན།། བླ་མའི་དྲིན་གྱིས་ཇི་བཞིན་བཤད།། བར་

---

๑ **འཚམས་སྦྱོང་** སྡེར་བདུན་ཤིང་དཔར།

๒ **འཚམས་ཀྱི་** སྡེར་བདུན་ཤིང་དཔར།

๓ **འཚམས་ཀྱི་** སྡེར་བདུན་ཤིང་དཔར།

๔ སྟེ་བཀའ། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་๗๓๫བ๔

སྐབས་ཀྱི་ཚེགས་སུ་བཅད་པའོ།། ཐ་མར་འབྲུང་དང་ཞེས་སོགས་ཤུང་པ་བཞི་ནི་ཚག་འགྱུར་གོ་བའེ་ཞིང་ལེགས་པས་དེ་བཞིན་བཤད་ན། ཕྱི་ནང་གི་རྟགས་ཀྱི་རིམ་པའི་སྒོ་ནས་དེས་བར་བྱས་པའི་འོད་གསལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྟོན་པ་ལ། ཚག་འགྱུར་ལས། “ཐོག་མར་འབྲུང་མིན་ཡང་ན་ཐོག་མར་འབྲུང་།། དབུས་འབྲུང་མིན་ཡང་ཡང་ན་དབུས་སུ་འབྲུང་།། མཐར་འབྲུང་མིན་ཡང་ཡང་ན་མཐར་འབྲུང་སྟེ།། ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་དམ་པས་རབ་ཏུ་གསུངས།།”[1] ཞེས་འབྲུང་བས། ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་ནི་སྣང་བ་གསུམ་ཡིན་པས། ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་འབྲུང་བ་དང་མི་འབྲུང་བ་གཉིས་ཀ་གསུངས་སོ།། དེས་ན་ཕྱི་ནང་གི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་འོད་གསལ་དེ་ཚོས་ཅན། ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་འབྲུང་སྟེ། ཁོང་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དམ། ཡུལ་གྱི་འོད་གསལ་དེ། ཐོག་མཐའ་བར་གྱི་སྣང་མཆེད་ཐོག་གསུམ་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཚོས་ཅན། ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་མི་འབྲུང་སྟེ། ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་སྟེ་སྣང་བ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུ་རྡོར་ལས། “ཡང་ན་ཀུན་གྱི་རྣམ་པར་སྣང་སར།། ཡང་ན་ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་གནས།།”[2] ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་འོད་གསལ་དེ་ནི་རྡོར་བཟློས་[3]སེམས་དཔའ་མ་དག་པའི་སྣུ་ལུས་རྣམས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། གང་དུ་ཕྱིར་འགྲོ་བ་དང་ནི་གནས་པ་དང་། ནང་དུ་འོང་བ་མེད་ཅིང་། རང་བཞིན་རྣམས་ཟད་པ་དང་། སེམས་དཔའ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བཞིན་ཡོན་ཏན་འཕེལ་བ་མེད་པ་དང་། དངོས་པོ་ཀུན་རྫོབ་པ་དང་དངོས་མེད་སྣུ་མ་མིན་པའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་རང་བཞིན་ཐིམ་པ་དང་། དག་པའི་བརྟན་གཡོའི་གཟུགས་ཅན་སྟོང་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པས་ངོ་མཚར་བ་དང་། གོངོ་

---

1 ལུང་འདི་མ་རྟེད།

2 སྒེ་བཀའ། རྒྱུད་འགྲེལ། ད བརྟག་གཉིས། དབང་གི་ལེའུ། ཚོགས་གྲངས་11ཟན། ཅུང་མི་འཛད་སྟེ། “ཡང་ན་དེ་ཉིད་ཐམས་ཅད་བདག །ཡང་ན་ཀུན་གྱི་རྣམ་པར་སྣང་ས།།” ཞེས་གསལ།

3 **རྡོ་བཟློས་** ཞེང་བདུན་ཕེད་དགས།

མ་ནམ་ཞེ་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་ངོ་མཚར་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། གནས་པར་གྱུར་པ་སྣེ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། སྐྱར་དུ་འགྲོ་བ་འཇིག་པ་མ་ཡིན་པ། མདོར་ན་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་དང་བླ་ལའི་ཁྱད་པར་རྣམས་དང་ལྡན་པའོ།། དེ་བཞིན་དུ་འོད་གསལ་བ་གང་ཞིག་ལ་རང་བཞིན་རྣམས་ཐེབ་ཆེད་པས་ཡོད་པའི་སྟོན་པ་དང་བླ་ལ། འོད་གསལ་གྱི་ཚོས་ཉིད་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པས་མེད་པའི་སྟོན་པ་དང་བླ་བ་དང་། འོད་གསལ་གྱི་ངང་དུ་ཀུན་བྱང་གི་ཚོས་གང་ཡང་མི་དམིགས་པའམ། ཡང་དེ་ཉིད་བསོད་ནམས་ཀྱི་གཟུགས་མེན་ཅིང་། སྤྲིག་པའི་གཟུགས་མིན་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོར་མེད་པས་བསོད་ནམས་དང་སྤྲིག་པའི་བདག་ཉིད་མི་པ་སྟེ། མདོར་ན་འཁོར་བ་རྒྱུ་འབྲས་སོགས་སྟོན་པས་མ་གོས་ཤིང་། མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་མདོན་པར་བྱང་ཆུབ་པར་སངས་རྒྱས་ནམས་ཀྱིས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་(འོད་གསལ་དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཡོན་)སྟོན་པ་ལ། རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་དེ་ལྟའི་དེ་ཉིད་ཐོབ།། རྒྱུ་དང་མི་རྒྱའི་བདག་ཉིད་འགྲོ་གཉེན་གཅིག །ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་མི་ཡི་མེང་གེ་གང་།། མི་ཟད་ལུས་ཐོབ་མ་ལུས་འགྲོ་བའི་རྒྱུ།། དེ་ནི་ཡོན་བོའི་ལུས་ཀྱང་དྲང་པོ་ཡིན།། བསྟན་ལ་གནས་མེད་བྱང་ཀྱང་གནས་པ་ཡིན།། དེ་ནི་མིག་བསྒོམས་བྱང་ཀྱང་རྣམ་རྒྱས་མིག །དེ་ནི་མཉམ་མ་གཞག་ཀྱང་མཉམ་གཞག་ཡིན།། དེ་ནི་ཚེག་དང་ལྡན་ཡང་རྩོད་བྲལ་ཡིན།། དེ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ལྡན་ཡང་གཟུང་བྲལ་ཡིན།། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་མགོན་ཡང་གཞན་བྱན་བྱུར།། ཅེས་གསུངས། ཡོན་ཏན་བརྩོད་པ་འདི་དག་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་བཞེངས་མ་ཐག་པ་དང་འབྲེལ་བས་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་འོད་གསལ་བ་དེ་ཉིད་ཐོབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། བསྟོད་ཅིང་བསྔགས་པའི་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་བྱར་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་བ་འགྲོ་བ་རིགས་བྱུག་པོ་དང་། མི་རྒྱུ་བ་བར་དོ་པའམ་ཡང་ན་རྒྱུ་བ་འདོད་པ་དང་། མི་རྒྱུ་བ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་མགོན་སྐུབས་དབུང་གཉེན་གཅིག་བུར་བྱར་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་མི་ཟད་པ་རྟོ་རྗེའི་ལུས་ཐོབ་པ་དང་། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་

དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པས། བདུད་དང་ཕས་ཀྱི་ཆོལ་བ་རྣམས་སྐྲག་པར་བྱེད་པ་མི་ཡི་སེང་གེ་གང་ཡིན་པར་གྱུར་པ་དང་། དགེ་པའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་སྨྱལ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་དང་། དེ་ཁཉིན་དུ་ནི་ཡོན་པོའི་ལུས་སྐུར་པོ་དང་ཀྱོག་པོ་སོགས་མི་སྡུག་པར་སྣང་ཡང་ཞེས་ཀྱི་ལུས་དང་པོ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་མི་གནས་པ་ལས་རྒྱ་བསྟེན་ཅིང་རི་དྭགས་[1]བཞོར་བ་སོགས་བྱེད་ཀྱང་། བསྟན་པ་ལ་གནས་པ་དང་། དེ་ནི་མིག་བཙུམས་པ་དང་ལོང་བ་དང་ཁར་བར་གྱུར་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིག་རྣམ་པར་རྒྱས་པ་དང་། དེ་ནི་ཁིང་ལས་དང་ཚོང་དང་[2]རྣམ་གཡེང་གིས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་། ཡེ་ཤེས་སྐུ་ལ་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་། དེ་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚེག་ལ་རྩེག་ཅིང་མང་དུ་སྨྲ་བ་དང་ལྡན་ཡང་བག་ཅ་ལྟ་བུར་གཟིགས་པས་བརྗོད་བ་ལ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་དང་ལྡན་ཡང་འདོད་ཡོན་ཀྱི་དང་བཞིན་ཤེས་པས་གཟུང་བ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མགོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཡང་འགྲོ་བ་གཞན་རྣམས་ཇི་ལྟར་དོན་རྣམས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་བྱ་བ་ཀུན་དུ་གྱུར་པའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་སྟོན་པ་ལ། གང་ཞིག་དེ་ཉིད་རྟོགས་ཤིང་ཉེས་ཀུན་ཟད། མན་ངག་ཐོབ་པའི་སྒོབ་མ་ཡིས།། དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་རྣམ་གཉིས་བསྟན།། རིལ་པོར་འཇིག་པའི་རིམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྗེས་སུ་གཞིག་པའོ།། མགོ་བོ་ནས་ནི་ཤད་པའི་[3]བར།། ཇི་སྲིད་སྙིང་གར་ཐིག་པའི་བར།། རྣལ་འབྱོར་ཡང་དག་མཐའ་དག་ཏུ། རིལ་པོར་འཇིག་པ་ཞེས་བཤད་དོ།། རྒྱུ་བ་དང་ནི་མི་རྒྱུ་ཉིད།། དང་པོ་འོད་གསལ་བར་བྱས་ཏེ།། ཐུ་ནས་དེ་བཞིན་བདག་ཉིད་བྱེད།། རྗེས་སུ་གཞིག་པའི་རིམ་པ་ཡིན།། དབུགས་ཀྱི་རླུང་ནི་མེ་ལོང་ལ།། ཇི་སྙེད་ཀུན་ཏུ་ཐིམ་འགྱུར་བ།། དེ་བཞིན་རྣལ་འབྱོར་ཡང་དག་མཐར།། ཡང་དང་

---

๑ **རི་དགས་** ཞེང་རྒྱག་ཕྱིང་དཔར། ཞེང་བདུན་ཕྱིང་དཔར།

๒ **ཆེད་དང་** བཀྲས་ལྷུན་དཔར་མ།

๓ **གང་བའི་** ཞེང་བདུན་ཕྱིང་དཔར།

ཡང་དུ་འཇུག་པར་བྱེད།། འགྲོ་དང་འདུག་དང་ཉལ་དང་ཟ།། མིག་འཛུམ་འབྱེད་དང་ཚོད་པ་ནི།། བསམ་གཏན་སྟོར་བ་འདི་ཡིས་ནི།། དེ་ཉིད་རིག་པས་རྟག་ཏུ་གནས།། ཞེས་གསུངས། གང་ཞིག་དབེན་པ་གསུམ་གྱི་དེ་ཉིད་ཅོགས་ཤིང་། འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་ཀུན་ཟད་པ། ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་མན་ངག་ཐོབ་པའི་སྟོབ་མ་དེ་ཡིས་ནི། དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་བསླབ་བོ།། གཉིས་གང་ཞེ་ན། རིལ་པོར་འཛིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་གཞིག་པའོ།། རྣལ་འབྱོར་དང་པོ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། རྐང་པའི་བར་ནས་ནི་ཡན་པའི་བར་དང་། ཤིང་པའི་བར་ནས་མས་རིམ་གྱིས་ཇི་སྲིད་དུ་སྟིང་གར་ཐྱིན་གྱི་བར་དུ་འོད་དུ་བསྡུས་ནས། ཡང་དག་པའི་མཐའ་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་ལ་རིལ་པོར་འཛིན་པ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་སུ་གཞིག་པའི་རིམ་པ་ལ་འཇུག་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། རྐུ་བ་བཅུད་དང་ནི་མི་རྐུ་བ་སྟོད་ཉིད་དང་པོར་འོད་གསལ་བར་བྱས་ཏེ་བསྡུས་ནས་བདག་ཉིད་ལ་གཞུག །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་ནས་བདག་ཉིད་ཀུང་རིལ་འཛིན་བཞིན་དུ་འོད་གསལ་དུ་རྗེས་སུ་གཞིག་པའི་རིམ་པས་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྐུ་བ་བཅུད་ཀྱི་ཚེ་ལུས་ཀྱི་ཁ་ནས་ཀྱང་ཏུ་བསྡུས་ནས། དབུས་སུ་ཐིམ་པར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་འོད་གསལ་དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་ནི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྒྲིབ་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་། བདེ་བ་ཆེན་པོས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པའི་རྣམ་རོལ་དུ་རྟག་ཏུ་སྒྲིབ་ཅིང་གནས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འགྲོ་བ་དང་འདུག་པ་དང་ཉལ་བ་དང་ཟ་བ་དང་། ཐ་ན་མིག་འབྱེད་འཛུམ་བྱེད་པ་དང་། དགོད་པ་སོགས་སྐད་གོམས་པ་ཡིས་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིབ་བ་དང་མཚུངས་པར་བལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་ཀྱང་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ། གཟུགས་བཅས་འོད་ཟེར་དེ་དང་དེ།། རྣམ་ཤེས་ཆུང་དང་སྐྱེ་བ་ཡི།། བདག་བྱིན་བརླབ་པའི་རིམ་གྱིས་ཀྱང་།།

སེམས་ཅན་དོན་དུའང་ལན་འགའ་འགྱུར།། རྗེ་ལྟར་དྲངས་པའི་ཚུ་ཀླུང་ལས།། ཉ་དག་སྡུང་དུ་ལྡང་བ་ལྟར།། དེ་བཞིན་ཐམས་ཅད་འོད་གསལ་ལས།། སྐུ་འཕྲུལ་དྲ་བ་འབྱུང་བར་བཤད།། རིགས་ལྡའི་སངས་རྒྱས་ལ་བཟློས་པའི།། ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོར་བརྟག་པ་ནི།། འོད་ཟེར་ལྡ་ནི་འབྱུང་བ་དག །ནམ་མཁའི་འཇའ་ཚོན་དག་དང་མཚུངས།། ཞེས་གསུངས། རིམ་པ་བཞི་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། དེའི་བཞོན་པའི་རླུང་ཤིན་ཏུ་ཐ་བའི་གཟུགས་འོད་ཟེར་ལྡ་དང་བཅས་པ། ཆུ་ལ་ཆུ་དང་མར་ལ་མར་བཞིན་དབྱེར་མེད་དུ་འདྲེས་པའི་སེམས་དེས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་དང་། དེ་དང་ལྡན་པའི་རླུང་གིས་ཉེར་ལེན་བྱས་པ་ཡིས། བདག་ཏུ་གདགས་པའི་གཞི་ཤིན་ཏུ་ཐ་བའི་རླུང་སེམས་དེ་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་རིམ་གྱིས་བཞེངས་པའོ།། དགོས་པ་ཅིའི་དོན་དུ་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུའོ།། བདག་བྱིན་བརླབས་པའི་རིམ་གྱིས་ཀྱང་།། ཞེས་ཀྱང་སྒྲ་སློས་པ་ནི། སྔར་སྐུ་མའི་ལུས་སུ་བཞེངས་པར་མ་ཟད་ཅེས་པའི་དོན་དང་། སེམས་ཅན་དོན་དུ་ལན་འགའ་འབྱུང་།། ཞེས་མང་ཚིག་སློས་པ་ཡང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུར་དངོས་སུ་བཞེངས་ཤེང་། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་པ་དེས་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་[1]སྐུར། ཡིད་ངོར་ཡང་ཡང་བཞེངས་པ་ལའང་དགོངས་པའོ།། འོ་ན་འོད་གསལ་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུར་བཞེངས་ཚུལ་དེ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ཡོད་དེ། དབེར་ན་དྲངས་པའི་ཚུ་ཀླུང་མི་གཡོ་བར་གནས་པ་ལས། ཉ་དག་སྡུང་དུ་ལྡང་བ་ལྟར་ཏེ། ཉ་སྐད་ཅིག་གིས་འཕངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་འོད་གསལ་ལས་ཆོས་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་སྐུ་འཕྲུལ་དྲ་བ་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་འབྱུང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཞེངས་པའི་སྐུ་དེ་གཅིག་ལུ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། མི་བསྐྱེད་པ་སོགས་རིགས་ལྡའི་སངས་རྒྱས་དང་། རིགས་ལྡ་སོ་སོ་ལ་བཟློས་པ་དེ་དང་དེའི་རིགས་ཅན་གྱི་ལྷའི་སྐུ་ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོར་བརྟག་པ་འོད་ཟེར་སྣ་ལྡའི་གཟི་བྱིན་རབ་ཏུ་འབར་བ་འབྱུང་བ་དག་ནི། ནམ་མཁའི་ལམ་ནས་འཇའ་ཚོན་འབྱུང་བ་དག་དང་

---

1 **ཟུང་འཇུག་གིས་** ཟེར་བདུན་ཕེར་དཔས།

མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྒྱང་འདྲགས་ཏུ་ལྡང་ཚུལ་རིམ་པ་ལྟ་བར་འཆད་དགོས་པ་འདིར་སྟོན་པ་ཅི་ཞེ་ན། བདེན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་རིམ་པ་བཞི་པ་མཐའ་ཚོད་པར་སྟོན་པ་ལ། དེའི་མཉམ་རྗེས་གཉིས་ཀ་དང་ཁྱད་པར་འོད་གསལ་ལས་ལྡང་ཚུལ་ཤེས་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་འོད་གསལ་གྱི་གཞི་ལ་གནས་ནས་བྱ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ། ཐུག་རྒྱ་འཆིང་བར་བྱེད་པའམ།། གལ་ཏེ་གསང་སྔགས་རྒྱས་པའམ།། གང་གཞན་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་ནི།། ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་གཞི་ལ་གནས།། ཐམས་ཅད་ཟ་ཁེང་ཀུན་ལ་འཐུང་།། ཀུན་ལ་ཐུག་བྱེད་ཀུན་ཏུ་འགྱོ།། ཐམས་ཅད་བྱེད་པའམ་མཚན་མ་ཀུན།། ཐམས་ཅད་སྟོང་པས་འབྱུབ་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས། གལ་ཏེ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ནང་གི་ཐུག་རྒྱ་འཆིང་ཁེང་གང་བྱེད་པ་དང་སྔགས་རྒྱས་པའམ། ལས་རབ་འབྱམས་བསྡུབ་པ་དང་། གཞན་གང་ཡང་རུང་བའི་བྱ་བ་ཅི་བྱེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད། ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་གཞི་ལ་གནས་པ་སྟེ། དེའི་རྟམ་རོལ་དུ་བལྟ་བ་དང་། དེའི་ངང་ནས་གཙང་བཙོག་མེད་པའི་ཟས་ཟ་ཁེང་བཏུང་བ་ཀུན་ལ་འཐུང་བ་དང་། ཀུན་ལ་ཐུག་བྱེད་ཅིང་། ཡང་ན་བླ་མ་མ་གཏེགས་གང་ལའང་ཐུག་མི་བྱ་བ་དང་། གདོལ་པའི་ཁྱིམ་དང་དུར་ཁྲོད་སོགས་བཟང་ངན་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་། ཚོས་གོས་དང་གཡང་གཞི་ཀྱོན་པའམ་གཅེར་བུ་དང་། མགོ་རེག་དང་རལ་པ་དང་ཐལ་བས་བྱུག་པ་སོགས་འཇིག་རྟེན་དང་འགལ་བའི་མཚན་མ་དང་། རྟགས་སྐ་ཚོགས་པའི་བྱ་བ་ཅི་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད། འོད་གསལ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་མཉམ་རྗེས་ཅི་ཞེས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རོལ་པས་དངོས་བྱའང་སྣང་དུ་འགྱུབ་པར་འགྱུར་རོ།།

བཞི་པ་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དབང་ཐང་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་དོན་དམ་ཞེས་བྱ་བ།། སྐལ་བཟང་སློབ་མ་བཟང་པོས་མནོ་དག་ཐོབ།། ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་མེ་ཏོག་འཇོན་པ་ཡིས།། ཐུ་མ་ལས་ནི་སྐར་ཡང་ཐང་བར་བྱ།། དངོས་པོ་ཀུན་དང་རྟམ་བྲལ་ཞིང་།། ཤུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་།། གཟུང་དང་འཛིན་པ་རྟམ་སྤངས་པ།། ཚོས་བདག་མེད་པ་མཉམ་མེད་པ།། རང་སེམས་གཙོད་ནས་མ་སྐྱེས་པ།། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་

ནོ།།། ཞེས་གསུངས། མདོན་བར་བྱང་ཆུབ་བའི་སྨིན་བྱེད་དབང་གསུམ་པ་འོད་གསལ་མདོན་དུ་བྱེད་པའི་མན་ངག་ཐོབ་པས་སྐལ་བ་བཟང་པོར་གྱུར་པའི་སློབ་མ་བཟང་པོས། ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་མེ་ཏོག་འཇོག་ཅིང་གུས་པ་ཡིས། ཆུ་མ་ལས་ནི་སྐད་ཡང་དབང་བླང་བར་བྱའོ།། དབང་གང་ཞེ་ན།[1] དོན་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་ནི་བྱ་བ་སྟེ་བཞི་པའོ།། དེ་ནས་བླ་མས། ཙ་རྒྱུད་ལེའུ་གཉིས་པའི་ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་རྣམ་སྣང་གིས་གསུངས་པའི། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ།། ཞེས་སོགས་ཚྭ་ཀ་ཟེད་དང་གཉིས་ཀྱི་ཚེགས་དོན་བཤད་པའི་སྐོ་ནས་ཟུང་འཇུག་ལ་དོ་སྣང་ནས་བསྒོམ་པའོ།། རྒྱུད་ཚེགས་འདིའི་དོན་ཐགས་ཆེ་བས་འདིར་མ་བཤད་པས་གཞན་དུ་བལྟའོ།།

གསུམ་པ་ཡོན་དབུལ་བ་ནི། དེ་ནས་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཡོན།། ཆུ་མ་ལ་ནི་དབུལ་བྱ་སྟེ།། རིན་ཆེན་ཁྲིམ་དང་ཐྲང་པོ་རྟ།། ཡུལ་དང་མལ་སྟན་རྣམས་དང་ནི།། བན་དང་བན་མོ་ཆུང་མ་སྤྲུགཿ བུ་མོ་ཤིན་ཏུ་ཡིད་འོང་དང་།། གང་གིས་བདག་ཀྱང་དབུལ་བྱ་ན།། ལྷག་མ་རྣམས་ལྷ་སྨོས་ཅི་དགོས།། ཞེས་གསུངས། དབང་ཡོངས་རྫོགས་ཐོབ་པ་དེ་ནས། ཤིན་ཏུ་ཟབ་ཅིང་དཀོན་ལ་དོན་ཆེ་བས་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཚུངས་པའི་དབང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཡོན་ཆ་མ་ལ་ནི་དབུལ་བར་བྱ་སྟེ་བྱའོ།། ཇི་ལྟར་འབུལ་ན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཁྲིམ་དང་། ཐྲང་པོ་ཆེ་དང་། རྟ་དང་ཡུལ་དང་མལ་སྟན་རྣམས་དང་ནི་བན་པོ་དང་བན་མོ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྤྲུག་ཅིང་གཅེས་པའི་ཆུང་མ་དང་། བུ་མོ་ཤིན་ཏུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། མདོར་ན་བཀའ་དྲིན་ཆོད་པའི་སློབ་མ་གང་གིས། བདག་ཉིད་ཀྱང་རང་དབང་དོར་ཏེ་བན་དུ་དབུལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ན། དེ་ལས་གཞན་པའི་ལྷག་མ་རྣམས་དབུལ་དགོས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། སྤྱིན་པ་དང་། སྤྱིན་པ་ཆེན་པོ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྤྱིན་པ་ཆེན་པོ་གསུམ་མོ།།

བཞི་པ་(མན་ངག་བསྒོམ་པར་གདམས་པ་)སྟོན་པ་ལ། སྨོན་དོན་ལས་ནི་དེད་ཐོབ་དེ་མེད་སྐྱེས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡུན་དངོས་ཀུན་བདག །གསལ་དག་ཤིན་ཏུ་ཐ་ན་མཚོག་ཞེ་རང་བཞིན་སངས་རྒྱས་སྐུ་ངན་འདས་པའི་ཁམས།། གཉིས་མེད་རྟོག་བལ་རྟག་ཏུ་བདེ་བའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་

1 **སེམས་ཅེས་** ཞེང་རྒྱག་ཤིང་དཔར། བཀྲས་ལྷུན་དཔར་མ།

རྣལ་འབྱོར་པས་བསྒོམ་བྱ། བསོད་ནམས་བསོད་ནམས་མིན་གྱི་ལ་རང་ཉིད་འདིར་ནི་བཅོམ་ལྡན་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས། རྣལ་འབྱོས་པས་བསྒོམ་པར་བྱའོ། ཅི་ཞིག་སྒོམ་[1]ཞེ་ན། སྟོང་དགོན་གྱི་བཀའ་དྲིན་ལས་ནི་ཐོབ་པའི་དོན་དེའོ། དེ་ཡང་གང་ན། ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་མེད་ཅིང་། དབྱིངས་རིག་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པས་བརྟན་པའི་ཚོ་དང་ལྡན་པ། དེའི་རང་བཞིན་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་ཞིང་དག་པས་ཤིན་ཏུ་ཐུ་ཞིང་རྟོགས་པར་དཀའ་བ། སྣུག་བསྡལ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་མཆོག་ཏུ་ཞི་བའི་རང་བཞིན། དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་སྐུ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཁམས་སམ་དབྱིངས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་རྟོག་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་རྟག་ཏུ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་དོ། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བསོད་ནམས་བདེ་འགྲོ་རབས། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་ངན་འགྲོ་རབས་ཏེ། འཁོར་བ་མཐའ་དག་ལས་གྲོལ་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔར་རང་ཉིད་ཆེ་འདིར་ནི་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། མཇུག་བསྡུ་བའོ།། མཆོག་ཏུ་གསང་བའི་བདེ་བ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་པ་སྟེ་སྒོ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་རིམ་པ་བཞི་པའོ།། ཞེས་སོ།། རང་བཞིན་སྤྲོས་དང་བྲལ་བའི་དབྱིངས།། དབྱེར་མེད་རྗོད་བྱལ་བདེ་བ་ཆེ།། ཀུན་ཁྱབ་ཀུན་དང་མ་འདྲེས་པ།། ཞེ་མ་རྟོ་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་།། རིམ་པ་བཞི་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།།

རྗོ་རྗེ་གསུམ་དང་བདེན་པ་གཉིས།། མི་མྱེད་འཁོར་ལོའི་མཚོན་པོ་དང་།། དབྱེར་མེད་ཟླ་མའི་ཞབས་པད་ལ།། བཏུད་ནས་རྒྱང་འཇུག་རིམ་པ་བཤད།།

ལྷ་པ་རྒྱང་འཇུག་གི་རིམ་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་དང་། བརྩམ་པའི་[2]རིམ་པ་དངོས་བཤད་པ་དང་། བརྩམས་པའི་དགེ་བ་བསྟོ་བའོ།། དང་པོ་(རྩོམ་པ་

---

๑ **བསྒོམ་** སྡེ་བའུན་ཡིངས་དཔར།

๒ **བརྩམས་པའི་** སྡེ་བའུན་ཡིངས་དཔར།

ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་)སྟོན་པ་ལ། མགོན་པོ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བདག་ཉིད།། གཉིས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་སྤངས་ལ།། ཕྱག་འཚལ་ནས་ནི་རྒྱང་འཇུག་པའི།། རིམ་པ་ཐ་མ་བྱི་བར་བྱ།། ཞེས་གསུངས། མགོན་པོ་སྟེ་ཁམས་གསུམ་མེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མགོན་དང་སྐྱབས་སུ་གྱུར་པ། རྒྱུ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྤྱི་མའི་སྐུ་དང་། འབྲས་བུ་དོན་དམ་བདེན་པ་དོན་གྱི་ཡོད་གསལ་གཉིས་ཚོམས་པས་སྐུ་ཐུགས་སུ་དངོས་པོ་གཅིག་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱང་གཟུང་འཛིན་སོགས་གཉིས་པ་སྟེ་ཐ་དད་དུ་བདེན་བར་སྣང་ཞིང་ཞེན་པའི་དྲི་མ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དང་བྲལ་བ་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་གྱི་བདག་པོ་རྒྱང་འཇུག་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ལ་གྲུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ནས། ལྟ་པ་རྒྱང་གི་རིམ་པ་ཐ་མ་བཤད་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(བཅུམ་པའི་རིམ་པ་དངོས་བཤད་པ་)ལ་བཞི། རྒྱང་འཇུག་གི་རིམ་པ་ཉེ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རྒྱང་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཆུང་ཟད་བཤད་པ་དང་། རྒྱང་འཇུག་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་གྲངས་དང་། རྒྱང་འཇུག་པའི་མཐའ་པའི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པའོ།། དང་པོ་(རྒྱང་འཇུག་གི་རིམ་པ་ཉེ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)སྟོན་པ་ལ། འཁོར་བ་དང་ནི་མྱ་ངན་འདས།། ཅོག་པ་གཉིས་པོ་སྤངས་པས་ན།། གང་དུ་དངོས་པོ་གཅིག་གྱུར་པ།། རྒྱང་དུ་འཇུག་ཅེས་དེ་ལ་བཤད།། ཀུན་ཏོན་མོངས་དང་རྣམ་པར་བྱང་།། དོན་དམ་ཉིད་དུ་ཤེས་ནས་ནི།། གང་གིས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཤེས་པ།། དེ་ཡིས་རྒྱང་དུ་འཇུག་པ་ཤེས།། དངོས་པོ་རྣམ་བཅས་ཀུན་ཅོག་དང་།། དངོས་པོ་མེད་པར་ཅོག་པ་དག །རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་གཅིག་ཏུ་སྤྲོད།། དེ་ནི་རྒྱང་འཇུག་ཤེས་པའོ།། གཟུང་བ་དང་ནི་འཛིན་པ་ཞེས།། རྣམ་གཉིས་སྐྱེ་ནི་ཡོད་མིན་གྱི།། གང་དུ་མི་སྐྱེད་སྐྱེ་ཡོད་པ།། དེ་ནི་རྒྱང་འཇུག་ཅེས་བྱར་བཤད།། ཅུག་དང་ཚད་པའི་སྐྱེ་དག་ནི།། གང་གིས་སྤངས་ནས་རབ་གནས་པའི།། རྒྱང་དུ་འཇུག་པའི་རིམ་འདི་ཡི།། དེ་ཉིད་ཤེས་དེ་མཁས་པ་ཡིན།། ཤེས་རབ་སྙིང་རྗེ་གཅིག་པར་ནི།། ཤེས་ནས་གང་དུ་འཇུག་གྱུར་པ།། རྒྱང་འཇུག་ཅེས་བྱར་བཤད་པ་སྟེ།། རིམ་འདི་སངས་རྒྱས་སྤྲོད་ཡུལ་ལོ།། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྟོམས་འཇུག་པར།། ཐམས་ཅད་བསྟུས་

པས་ཤེས་གྱུར་པ།། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་གང་དུ་གནས།། དེ་ཉིད་རྒྱང་འདྲུག་པར་འགྱུར།། གང་དུ་ལྷག་མར་བཅས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ལྷག་མ་མེད་པ་ཞེས།། འདི་ལྟའི་རྟོགས་པ་མེད་གྱུར་པ།།[1] དེ་ནི་རྒྱང་འདྲུག་པའོ།། གང་དུ་གང་ཟག་བདག་མེད་དང་། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་དག་ནི།།[1] རྟོག་པ་གཉིས་ལས་རྣམ་གྲོལ་བ།། རྒྱང་དུ་འདྲུག་པའི་མཚན་ཉིད་དོ།། དེ་ཉིད་ཤེས་པའི་རིམ་ཤེས་ནས།། བདག་བྱིན་རླབས་དང་འོད་གསལ་བ།། དེ་ཉིད་ལ་ནི་འདུས་པ་གང་། རྒྱང་འདྲུག་པའི་རིམ་འདི་ཡིན།། རིལ་པོར་འཇོག་དང་རྩེས་གཞིག་དང་། འདྲུག་དང་དེ་བཞིན་གནས་པ་དང་། དེ་ནས་གང་དུ་ལྷང་གྱུར་པ།། མཉམ་གྱུར་རྒྱང་དུ་འདྲུག་པའོ།། ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་དག །སོ་སོའི་ཚར་ནི་ལྷན་གྱུར་པ།། གང་དུ་ཡང་དག་འཇེས་གྱུར་པ།། རྒྱང་དུ་འདྲུག་པར་དེ་བཤད་དོ།། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་ཉིད་དང་། གང་དུ་ལྷང་བར་གྱུར་པ་ནི།། རྒྱང་འདྲུག་གྱུར་པ་དེ་ཡིན་ཏེ།། མི་ཟད་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་གནས།། གཉིད་ལོག་པ་དང་སད་པ་སྟེ།། གནས་སྐབས་དེ་གཉིས་སྤངས་པ་ནི།། གཉིད་ལོག་སད་དང་རྣམ་བྲལ་བ།། རྒྱང་འདྲུག་ཡིན་པར་སྟོན་པས་གསུངས།། མཉམ་པར་བཞག་དང་མ་བཞག་[1]པ།། གང་ལ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་མེད།། དངོས་དང་དངོས་མེད་རྣམས་སྤངས་པ།། རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་རྒྱང་གནས།། དན་དང་དན་མིན་ལས་གྲོལ་ཞིང་།། རྟག་ཏུ་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན།། རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་འདོད་བཞིན་སྤྱོད།། རྒྱང་འདྲུག་རིམ་པ་ལ་གནས་པའོ།། ཚགས་དང་ཚགས་མེད་ལས་གྲོལ་ཞིང་།། མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་ལུས་དང་ལྡན།། འོོད་བ་སྲིད་དུ་གནས་བྱེད་པ།། རྒྱང་འདྲུག་རྣམ་པར་བསྒོམ་པའོ།། བྱ་བ་དང་ནི་བྱེད་པ་དག །མི་སྐྱེད་པ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད།། གནས་གང་རྣལ་འབྱོར་པས་ཤེས་པ།། རྒྱང་དུ་འདྲུག་པར་དེ་བཤད་དོ།། བསྒྲེད་པའི་རིམ་པ་འདི་གཅིག་ཡིན།། གཞན་ཡང་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་དག །གཉིས་པོ་གང་དུ་གཅིག་གྱུར་པ།། དེ་ནི་རྒྱང་འདྲུག་པར་བཤད་དོ།། ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལྷ་དང་ནི།། འདི་ནི་མ་དག་པར་གྱུར་ཅེས།། གང་ཞིག་མི་སྐྱེད་པར་རྟོགས་པ།། གང་ཡིན་དེ་

---

1 **མ་གཞན་**སྐྱེ་བའུན་ཤིང་དཔེ་

ནི་རྒྱང་འདྲུག་བའོ།། གཟུགས་ཅན་དང་ནི་གཟུགས་མེད་ཅེས།། རྟོག་པ་གཉིས་པོ་སྤངས་པས་ནཱི གང་ཞེག་ཞེ་རྟོགས་རྣལ་འབྱོར་པ།། དེ་ནི་རྒྱང་འདྲུག་ཐོབ་བའོ།། ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དག་བའི་སྐུ་ལུས་སམ། རྒྱང་འདྲུག་གི་སྐུང་དང་པོར་བཞེངས་ཚུལ་དང་། སྐོབ་བའི་རྒྱང་པ་དེའི་མཁན་རྗེ་མཛད་པ་རྣམས་ནི། རིམ་པ་བཞི་པར་བཤད་ཟིན་པས། འདིར་ནི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཉེར་གཅིག་གིས། རྒྱང་འདྲུག་ཉེར་གཅིག་གམ། རིལ་པོར་འཇོག་དང་ཞེས་སོགས་ཐྲོ་ག་གཅིག་གིས་རྒྱང་འདྲུག་གཉིས་དང་། མཁན་པར་བཞག་དང་ཞེས་སོགས་ཐྲོ་ག་གཅིག་གིས་གཉིས་ཏེ་རྒྱང་འདྲུག་ཉེར་གསུམ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

སྤ་ཡི་མང་པོས། འདིར་བསྟན་རྩ་བཅས་ཀྱི་ཚོས་ཉེར་གཅིག་པོ། རང་བཞིན་གྱིས་བདེན་པས་སྟོངས་པ་དང་། དེ་དག་ཐ་དད་དུ་འཇིག་པའི་རྟོག་པ་སྤངས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་རྟོག་པ་བདེན་སྟོང་ངོ་ངཉེར་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དང་དེ་དག་འདིར་བསྟན་གྱི་རྒྱང་འདྲུག་ཏུ་འདོད་པ་ནི་ཆེས་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་འདིར་བསྟན་རྒྱང་འདྲུག་ཐོབ་པའི་ཉན་རང་སློབ་པ་འཕགས་པ་ཡོད་བར་ཐལ་བ་དང་། སྟོང་པ་རྣེན་འབྱུང་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་དེས་ནས། དེ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་འདིར་བསྟན་རྒྱང་འདྲུག་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་ཞེབ་ཏུ་བྱས་ན་འདི་དག་ལ་རྣེན་དང་བརྟེན་པའི་ཁྱད་པར་ཕྱིད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དང་པོ་ལ་དེས་བརྗོད་ན་འདི་ལྟར།

དང་པོ་འཁོར་འདས་རྒྱང་འདྲུག་གི་རྣམ་གཞག་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། འཁོར་བ་དང་ནི་སྣང་ངན་ལས་འདས་པ་གཉིས་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོངས་ཤིང་དེར་མ་ཟད། དེ་གཉིས་བདེན་པའི་ཐ་དད་དུ་འཇིག་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་པོ་ཡང་སྤངས་པས་ན་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་གང་དུ་འཁོར་འདས་གཉིས་དང་། དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་འཇིག་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་པོའི་བདེན་སྟོང་གི་རང་བཞིན་རྣམ་དངོས་པོ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དག་པའི་སྐུ་མའི་སྐུ་གཉིས། སྐུ་ཐུགས་སུ་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་

ཅེས་དེ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཀུན་བྱང་རྒྱང་འཇུག་གི་རྣམ་གཞག་རྣམ་པ་ལྔ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་ཀུན་གྱི་སྔོགས་དང་། རྣམ་བྱང་འགོག་ལམ་གྱི་སྔོགས་སྣང་ཙམ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྟུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ཤེས་ནས་ནི། རྒྱང་འཇུག་པ་གང་གིས་ཀུན་བྱང་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་དོན་དམ་སྤྲོས་བྲལ་ཉིད་ཀྱི་ངང་ཉིད་དུ་གྱུར་པར་ཤེས་པ་དེ་ཡིས་རྒྱང་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རྣམ་བཅས་རྣམ་མེད་ཀྱི་རྒྱང་འཇུག་གི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་སོགས་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་དང་བཅས་པར་ཀུན་ཏུ་རྟོག་ཅིང་འཛིན་པ་དང་། ནམ་མཁའ་སོགས་དངོས་པོ་མེད་པར་འདུས་མ་བྱས་སུ་རྟོག་པ་མཐའ་དག་རྒྱང་འཇུག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཀུན་རྟོག་ཏུ་སྣུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། མཉམ་གཞག་ཏུ་བདེན་སྟོང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་དེ་ནི་རྒྱང་འཇུག་ཤེས་པའོ།།

བཞི་པ་གཟུང་འཛིན་རྒྱང་དུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། གཟུང་བ་ཡུལ་རྣམས་དང་ནི། འཛིན་པ་ཞེས་པ་ཡུལ་ཅན་རྣམ་པ་གཉིས་ནི་གདོད་མ་ནས་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་མེད་པས། དེ་ལྟར་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བློ་གཉིས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ནི། ཡོད་པ་མིན་གྱི་སྟེ་མེད་དོ།། དེའི་ཕྱིར་གཟུང་འཛིན་རང་བཞིན་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་ངང་དུ་གཉིས་སྣང་གིས་མི་ཟིད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་བློ་ཡོད་པ་དེ་ནི་རྒྱང་ཅེས་བྱ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་རྟག་ཆད་དང་བལ་བའི་རྒྱང་ཀྱང་ཡོད་དེ། དོན་དམ་བདེན་གྲུབ་རྟག་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཅང་མེད་ཆད་པར་ལྟ་བའི་བློ་དག་ནི། རྒྱང་འཇུག་པ་གང་གིས་རྒྱང་རིང་དུ་སྤངས་ནས་རྟག་ཆད་ལས་བྱོལ་བའི་དབྱིངས་སུ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པའི་རྒྱང་དུ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་འདི་ཡི་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་སྟེ་ནི་མཁས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དྲུག་པ་སྟོང་ཉིད་སྟིང་རྗེ་རྒྱང་འཇུག་གི་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་

རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་སྟོང་རྗེ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉོ་གཅིག་པར་ནི་ཤེས་ནས། དག་པའི་སྣུ་གང་དུ་རྟག་ཏུ་འཇུག་པར་གྱུར་པའི་རིམ་པ་འདི་ནི་ཟུང་འཇུག་ཅེས་བྱ་བར་བཤད་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་དང་དེའི་སྐྱས་བཏགས་པའི་ཟུང་འཇུག་པ་ཡན་ཀྱི་[1]མངོན་སུམ་ཀྱི་སྒྲོང་ཡུལ་ལོ།།

བདུན་པ་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་གི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྦྱོམས་པར་འཇུག་པ་སྟེ་སྦྱོམས་པར་སྒྲོང་བས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་ཅིང་བསྟན་བས་ཡེ་ཤེས་མཆོག་ཏུ་སྒྱུར་པ་ལ། ཟུང་འཇུག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་གང་དུ་གནས་པ་དེ་ཉིད་ཟུང་དུ་འཇུག་[2]པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བརྒྱད་པ་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་ཟུང་འཇུག་གི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། གང་དུ་ལས་ཉོན་སྤྲུལ་བསྡལ་ཀྱི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་རྗེའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཆོ་བའི་དོན་དུ་འཇུག་པས་ལྷག་མ་མེད་པ་ཡང་མིན་པ་གཉིས་དོན་ཐམ་དུ་མ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ལྟར་འཇིག་རྟོགས་ཞེན་ཡུལ་དང་བཅས་པ་མེད་པར་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་སྔར་བཞིན་ཟུང་དུ་འཇུག་པའོ།།

དགུ་པ་བདག་མེད་གཉིས་ཟུང་འཇུག་གི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། གང་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་རང་གི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་གཟུང་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཟུང་འཇུག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཅུ་པ་སྣུ་མ་འོད་གསལ་ཟུང་འཇུག་གི་རིམ་པ་ཡང་ཡོད་དེ། ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་དེ་ཉིད་དེ་རིམ་པ་ཤེས་པའི་ཟུང་འཇུག་པས། བདག་ཏུ་རྟོན་ཆགས་མ་དག་པའི་སྣུ་ལུས་དང་། དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་འདི་ལྟར་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རིམ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་ནས། དེ་གཉིས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ནི་ཐ་

---

1 **ཡིན་ཀྱི་** བཀྲ་ལྷུན་དཔར་མ།

2 **ཟུང་འཇུག་** ཞེང་བདུན་ཤིང་དཔར།

དད་མེད་པས། སྡང་བདག་བྱིན་ཆགས་སྐྱུ་མའི་ལུས་སྐྱེ་དང་། དོན་དམ་འོད་གསལ་ཟུགས་སུ་དབྱེར་མེད་དུ་འདུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྒྱང་དུ་འདྲུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཅུ་གཅིག་པ་རིལ་འཇོག་རྟེས་གཞིག་རྒྱང་འདྲུག་གི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། རིལ་པོར་འཇོག་པ་དང་། རྟེས་སུ་གཞིག་པའི་རིམ་པ་དག་གི་[1]འོད་གསལ་དུ་འདྲུག་པ་དང་། ཞུགས་ནས་དེ་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། དེ་ནས་གང་དུ་ལྡང་བར་གྱུར་པ་གསུམ་བའི་སྟོང་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཏོགས་པ་རྒྱང་དུ་འདྲུག་པའོ།། འདིར་རྒྱང་འདྲུག་ཉེར་གཉིས་བྱེད་ན། རིལ་འཇོག་རྟེས་གཞིག་གཉིས་དང་། འདྲུག་གནས་ལྡང་གསུམ་གྱི་རྒྱང་འདྲུག་གཉིས་སོ་སོར་བྱེད་དོ།།

བཅུ་གཉིས་པ་བདེན་གཉིས་རྒྱང་འདྲུག་གི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དག་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱེ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དག །སོ་སོའི་ཚར་ནི་ལྡན་པ་སྟེ། རང་རང་གི་ཚཤག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་ལྡན་བར་གྱུར་པ། དེ་གཉིས་གང་དུ་སྦ་མ་སྐྱེ་དང་ཕྱི་མ་ཟུགས་སུ་ཡང་དག་བར་འབྱེས་ཏེ་དངོས་པོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་ལ་རྒྱང་དུ་འདྲུག་པར་བཤད་དོ།།

བཅུ་གསུམ་པ་མཉམ་བར་འདྲུག་ལྡང་རྒྱང་འདྲུག་གི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་པ་ཉིད་དང་། གང་དུ་ལྡའི་སྐྱུ་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ལྡང་བར་གྱུར་པ་དེ་ནི་རྒྱང་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། མི་ཟད་པ་སྟེ་རྟོག་རྟེའི་སྐུ་རྣལ་འབྱོར་བའི་བཞུགས་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཅུ་བཞི་པ་སད་གཉིད་རྒྱང་འདྲུག་གི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། ཐ་མལ་གྱི་གཉིད་ལོག་པ་དང་ནི་སད་པ་སྟེ། གནས་སྐབས་དེ་གཉིས་སྣང་བས་ན། རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་འོད་གསལ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངང་དུ་གཉིད་ལ་གནས་ཤིང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མཉེན་པ་རྒྱས་པ་སད་པ་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ནི་གཉིད་ལོག་པ་དང་སད་པ་དང་རྣམ་པར་བྲལ་བའི་རྒྱང་ཡིན་པར་སྟོན་པས་གསུངས་སོ།།

---

1 **དག་གིས་** རྒྱང་གདུན་ཤིང་དག་པ།

བཅོ་ལྔ་པ་མཉམ་རྗེས་རྒྱང་འདྲུག་གི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱང་འདྲུག་པ་གང་ལ་མཉམ་པར་བཞག[1]པའི་ངོར། ཀུན་རྫོབ་པའི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་མེད་པ་དང་། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་དུས་[2]སུ་ཡང་ཐ་མལ་གྱི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཆམ་པ་ཆམས་སྣང་བའི་རྟག་འབྱོར་པ་ནི། རྒྱང་འདྲུག་ལ་གནས་པའོ།། ཉེར་གསུམ་དུ་བྱེད་ན་འདི་ཀུང་གཉིས་བསྟན་པར་བྱེད་དོ།།

བཅུ་དྲུག་པ་དྲན་དང་དྲན་མིན་རྒྱང་འདྲུག་གི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། སོ་སྐྱེའི་དུས་སུ་མཚོག་དམན་གྱི་བྱ་བ་ཅི་བྱས་མ་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་དང་། བརྗེད་པས་དྲན་པ་མིན་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་ཞིང་། རྟག་ཏུ་ཅི་བྱེད་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན། གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་དུས་ལས་མི་ཡོལ་བར་རྗེ་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སྤྲོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ནི། རྒྱང་འདྲུག་གི་རིམ་པ་ལ་གནས་པའོ།།

བཅུ་བདུན་པ་བདེ་སྟོང་རྒྱང་འདྲུག་གི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་མེད་ཞེ་བ་ཐོགས་གཅིག་པ་ལས་གྲོལ་ཞིང་། འོད་གསལ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པ་མཚོག་ཏུ་དགའ་བའི་ཡུམ་དང་ལྟན་པའི་རྫོ་རྗེའི་སྐུ་ནི། འཁོར་བ་རི་སྲིད་དུ་གནས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱང་འདྲུག་རྣམ་པར་བསྒོམ་པའོ།།

བཅོ་བརྒྱད་པ་བྱ་བྱེད་རྒྱང་འདྲུག་གི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། རྣལ་འབྱོར་པས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱ་བ་དང་ནི་བྱེད་པ་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་བྱེད་པར་ཤེས་པ་དེ་རྒྱང་དུ་འདྲུག་པར་བཤད་དོ།།

བཅུ་དགུ་པ་བསྒྱིད་རྫོགས་རྒྱང་འདྲུག་གི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། བསྒྱིད་པའི་རིམ་པ་འདི་ལྟར་ཆེག་དྲུབ་ནས་གོམས་པའི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དང་། གཞན་ཡང་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་དག་གི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་གཉིས་པོ་གང་དུ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་ནི་རྒྱང་དུ་འདྲུག་པར་བཤད་དོ།།

---

๑ **མཉམ་པར་གཞག་** ཞེང་བདུན་ཤིང་དཔར།

๒ **མ་གཞག་དུས་** ཞེང་བདུན་ཤིང་དཔར།

ཉི་ཤུ་པ་དག་མ་དག་རྒྱང་འཇུག་གི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། འདིར་ཐ་སྙད་དུ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལྷ་དང་ནི་མ་དག་པའི་ལྷ་ཞེས་རྣམ་པར་བཞག་ཀྱང་[1]རྣལ་འབྱོར་པ་གང་ཞིག་གིས། དག་མ་དག་གི་རང་བཞིན་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་འོད་གསལ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་རྟོགས་པ་དེ་ནི་རྒྱང་དུ་འཇུག་པའོ།།

ཉེར་གཅིག་པ་གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་མེད་རྒྱང་འཇུག་གི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཅན་དང་ནི་གཟུགས་མེད་ཅེས་བདེན་པར་ཞེན་ཅིང་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་པོ་སྤངས་པས་ན། གང་ཞིག་ཞེ་ན་འོད་གསལ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ནི་རྒྱང་ཐོག་པའོ།།ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། ཚར་འགོས་ཀྱི་སྒོལ་འཛིན་ཁ་ཅིག །འགོག་པ་རྒྱང་འཇུག །སྙང་བ་རྒྱང་འཇུག །འབྲེལ་བ་རྒྱང་འཇུག་གསུམ་བྱས་ནས། དང་པོ་རྣམ་བཅས་ཞེས་པ་སྙང་བ་རྒྱང་འཇུག་དང་། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཅེས་པ་འབྲེལ་བ་རྒྱང་འཇུག་དང་། གཞན་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་པ་རྒྱང་འཇུག་བསྟན་པར་འདོད་དོ།།

གཉིས་པ་(རྒྱང་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཆུང་ཟད་ཟཧཁ་པ་)སྟོན་པ་ལ། དེ་ལྟར་གང་གནས་རྣལ་འབྱོར་པ།། རྒྱང་འཇུག་རིམ་ལ་གནས་པ་སྟེ།། དེ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་དེ་ཉིད་མཐོང།། སྒོ་ཚོགས་འཛིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།། ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ལ་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ནི་སྒོ་བ་པའི་རྒྱང་འཇུག་གི་རིམ་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ནི་རྒྱང་འཇུག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གོམས་པས། ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ནས་མི་སྒོ་བའི་རྒྱང་མངོན་དུ་གྱུར་པས། ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པ་དང་ཇི་ལྟ་བ་ཀུན་མཁྱེན་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དབྱིངས་རིག་དབྱེར་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཐོང་ཞིང་། འོད་གསལ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་དང་། ཤེས་བྱ་སྒོ་ཚོགས་འཛིན་པ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རྒྱང་འཇུག་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་འཕྲོས་དང་བཅས་པ་སྟོན་པ་ལ།

---

[1] **གཞན་ཀྱང་** ཞེང་བདུན་ཕེར་དཔལ།

སྐྱུ་འཕྲལ་དུ་བས་མངོན་སངས་རྒྱས།། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ཐ་རོལ་སོན།། བྱ་བ་བྱས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཆེ།། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་གནས།། དེ་ནི་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཏེ།། མི་གནས་སྐྱ་ངན་འདས་པ་ཡིན།། སངས་རྒྱས་རྣོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་ཉིད།། དེ་བཞིན་ཀུན་གྱི་དབང་ཕྱུག་ཡིན།། དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཏིང་འཛིན་དང་།། རིག་པ་ཆེན་པོ་སྒྲིས་བྱའི་གཟུགས།། རྟོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་འཛིན་ཡང་།། རྩོགས་པའི་རིམ་གནས་དེ་ཉིད་དེ།། སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་འཛིན་དང་།། གཉིས་སུ་མེད་པར་དེ་བཞད་དོ།། སྒྲ་གང་སྒྲ་མེད་ལ་སོགས་པ།། གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་སྟོན་པ་རྣམས།། ཐམས་ཅད་འདི་ཡི་ཚེགས་ཡིན་ཏེ།། དེར་ནི་གཞན་དག་མེད་པར་བཞད།། གཟུའི་སྐུང་གི་བྱེ་སྨེད་ཀྱི།། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ཉིད་དག །ཐུགས་ཆུད་ཡོད་མེད་ཐོགས་སྲངས་པ།། ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་གྲུབ།། ཅེས་གསུངས། རྒྱང་འདྲུག་པའི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་ཡོད་དེ། སྐྱུ་འཕྲལ་དུ་བས་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་པ་དང་། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ཐ་རོལ་ཏུ་སོན་པ་དང་། བྱ་བ་བྱས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་དང་། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་གནས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཅན་དང་། མི་གནས་པའི་སྐྱ་ངན་འདས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དང་། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་དང་། རྟོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་ཀུན་གྱི་དབང་ཕྱུག་ཡིན་ཏེ། དབང་ཕྱུག་བརྒྱད་ལྡན་དང་། དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྟེས་པ་དང་། རིག་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲིས་བྱ་དང་། རྟོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྟེས་པ་ཡང་ཡིན་ལ། རྩོགས་པའི་རིམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པ་དང་། སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པ་དང་། བདེན་གཉིས་གཉིས་སུ་མེད་པར་མཉེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་སློབ་པའི་རྒྱང་འདྲུག་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་རྒྱང་འདྲུག་པ་གཉིས་ཀའི་མཚན་ཅི་རིགས་སུ་བཞད་པ་ལྟར་སོ་སོར་ངེས་པར་བྱའོ།། སྤྲོད་བསྡུས་ལས་ཀྱང་། རྒྱང་འདྲུག་པ་དང་། རྒྱང་འདྲུག་དང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་མཚན་ཉིན་ཏུ་མང་བ་གསུངས་སོ།། གཞན་ཡང་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་རྣམས་སུ་སྐྲ་གང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། ལ་སོགས་པ་མཚན་མེད་སྨོན་མེད་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ཞེས་

སྟོན་པའི་བཀའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། དོན་གྱི་�everything་གསལ་རྒྱང་འཇུག་དང་བཅས་པ་དགོངས་གཞིར་བྱས་ནས་བརྗོད་པ་རྣམས་ཀྱང་འདི་ཡི་ཚིག་ཡིན་ཏེ། གསུང་རབ་དེ་དང་དེར་ནི། འདི་དག་ལས་ལྷག་པའི་དགོངས་གཞི་གཞན་དག་མེད་པར་བཤད་དོ།། འཕྲོས་དོན་ནི། མདོར་ན་གཟུའི་སྐུང་གི་བྱེ་མ་སྟེང་ཀྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱང་འཇུག་གི་རིམ་པ་འདི་ཉིད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོད་པ་འཁོར་བའི་སྡུགས་དང་། མེད་པ་ཞེ་ན་སྡུགས་གཅིག་པའི་མཐའ་སྤངས་ནས། འབྲས་བུའི་རྒྱང་འཇུག་ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།། འདིས་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སློབ་པའི་རྒྱང་འཇུག་མངོན་དུ་མཛད་པར་བསྟན་ཏོ།།[1]

བཞི་པ་རྒྱང་འཇུག་པའི་སྤྱིད་ཚུལ་གཞན་སྟོན་པ་ལ། རྒྱང་འཇུག་གོ་འཕང་ལ་གནས་པའི།། སློབ་བཞིན་པ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་ཆེ།། རྒྱང་དུ་འཇུག་པ་བསྒོམས་[2]གྱུར་པས།། སྤྱིད་པའང་དེ་དང་གཉིས་སུ་མེད།། རྗེ་ལྟར་བདག་ཉིད་དེ་བཞིན་དབྱ།། རྗེ་ལྟར་ཆུང་མ་དེ་བཞིན་སྲིད།། རྗེ་ལྟར་སྐད་འཚོང་དེ་བཞིན་མ།། རྗེ་ལྟར་བྲམ་ཟེ་དེ་བཞིན་གདོལ།། རྗེ་ལྟར་པགས་པ་དེ་བཞིན་གོས།། རྗེ་ལྟར་ཤུབ་མ་རིན་ཆེན་དང་།། རྗེ་ལྟར་ཆང་དང་དེ་བཞིན་གཅི།། རྗེ་ལྟར་བཟའ་བ་དེ་བཞིན་བཤའ་།། རྗེ་ལྟར་དྲི་བཟང་གུར་དག །དེ་བཞིན་བཤའ་ལས་བྱུང་བའི་དྲི།། རྗེ་ལྟར་བསྟོད་པ་བྱེད་པའི་ཚིག །དེ་བཞིན་དུ་ནི་སྨོད་པའི་ཚིག །དྲག་པོ་རྣོ་རྩེ་ཅན་དེ་བཞིན།། རྗེ་ལྟར་ཉི་མོ་དེ་བཞིན་མཚན་།། རྗེ་ལྟར་རྨི་ལམ་དེ་བཞིན་མཐོང་།། རྗེ་ལྟར་འཇིག་པ་དེ་བཞིན་གནས།། རྗེ་ལྟར་བདེ་བ་དེ་བཞིན་སྡུག །རྗེ་ལྟར་སྡང་བ་དེ་བཞིན་བྱ། མནར་མེད་མཐོ་རིས་དེ་བཞིན་ཏེ།། དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ཏེ།། དོགས་པ་མེད་པར་ཐམས་ཅད་བྱེད།། སྐས་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་ཀུན་བསྒྲུབས་ནས།། ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུབ།། ཅིས་གསུངས། དེ་ལྟར་རྒྱང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་[3]ལ་གནས་པའི་སློབ་བཞིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་དེས་རྒྱང་དུ་

---

1 **བསྟན་ནོ།།** སྡེ་བདུན་ཤིང་དཔར།

2 **བསྒོམ་** སྡེ་བདུན་ཤིང་དཔར།

3 **གོ་འཕང་** སྡེ་རྡུགཤིང་དཔར། བཀྲས་ལྷུན་དཔར་མ།

འདྲུག་པ་བསྒོམས་པ་[1]སྟེ། མཉམ་གཞག་ཏུ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་ཅིང་། མཉམ་གཞག་དེ་ལས་ལངས་ནས། རིག་པ་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཅི་དང་ཅི་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་མཉམ་གཞག་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་སྟེ་མཉམ་གཞག་ཏུ་གོམས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་རྣམ་རོལ་ལས་མ་གཡོས་པར་ཞེ་ཙོར་རབ་འབྱམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འབྱམ་ཐག་ཅིག་ཅར་དུ་སྣུལ་པ་དང་། རགས་པའི་སྣུལ་པ་བྱེ་བ་མང་པོས་གདུལ་བྱ་གང་ལ་གང་འདུལ་ཀྱི་མཛད་པ་སྟོན་པ་དང་། ཐོག་མས་བཙུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཏན་ཏེ་བཟང་པོའི་མཚོན་སྤྱིན་གྱིས་མཉེས་པར་བྱེད་ཅིང་། གདམས་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་གསན་པ་དང་། ཞིང་རྟལ་མཉམ་པའི་ཐག་རྒྱ་ལ་སྤྱོད་ཅིང་། དེ་དྲགས་[2]བཤོད་བ་སོགས་ཐ་མལ་པའི་ངོར་དམན་མཚོག་གི་སྤྱོད་པ་སྤྲ་ཚོགས་ལ་འདྲུག་པ་ཡིན་ནོ།། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདེས་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་འཇིག་རྟེན་ཚོས་བརྒྱད་སྤངས་ཟིན་པས། དེ་དག་མགོ་སྟོམས་པའི་ཐྱིན་མེན་ཡང་། གསེར་དང་བོང་བ་མཉམ་པ་སྤྱོན་པ་ལྟ་བུའི་བརྟུལ་ཞུགས་འདི་ལྟར་སྤྱོད་དེ། ཇི་ལྟར་བདག་ཉིད་གཅེས་པར་བལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་དབུ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་བལྟ་བཅམ། ཡང་ན་དབུ་བཞིན་བདག་དེ་ལྟར་བལྟ་བ་དང་། ཇི་ལྟར་ཆུང་མ་ལ་ངོ་ཚ་སྤངས་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྲིད་མོ་ལ་ཡང་མཚུངས་པ་དང་། ལྷོག་པ་དང་། ཇི་ལྟར་སྨད་འཚོང་ལ་སྤྱོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་མ་དང་། ཡང་ན་མ་བཞིན་དེ་ལའང་ངོ་ཚ་བསྟེན་པ་དང་། ཇི་ལྟར་བྷན་ཟེ་དེ་བཞིན་དུ་བྷམ་ཟེ་དང་། ཡང་ན་གདོལ་པ་བཞིན་དུ་བྷམ་ཟེ་དང་། ཇི་ལྟར་རང་གི་པགས་པ་བཞིན་དུ་གོས་སྐྱལ་དང་། གོས་སྐྱལ་བཞིན་དུ་པགས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་ཕྱབ་མ་དང་རིན་པོ་ཆེ་མཚུངས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་ཚང་དང་དེ་བཞིན་གཅི་སྟེ་ཏི་ཆུ་དང་མཚུངས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་བཟའ་བ་དང་བཤང་བ་མཚུངས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་ཏི་བཟང་པོ་གུར་དག་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བཤང་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཏི་བན་མཚུངས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་བསྟོད་པ་བྱེད་པའི་ཚེགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆེས་མཚུངས་པ་

---

1 **བསྒོམ་པ་** ཞེང་བདུན་ཕྱིང་དགས།

2 **རི་དགས་** ཞེང་རྒྱག་ཕྱིང་དགས། ཞེང་བདུན་ཕྱིང་དགས།

དང་། དྲག་པོ་དབང་སྡུག་ཆེན་པོ་དང་། རྡོ་རྗེ་ཅན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཡང་དེ་བཞིན་མཚུངས་པ་དང་། རྗེ་ལྟར་ཉིན་མོ་ལས་རྣམས་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་མཚན་མོ་ཡང་བྱེད་པ་དང་། རྗེ་ལྟར་རྒྱུ་ལྷ་ཡི་བདེན་པ་དེ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཐོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ལྟར་བལྟ་བ་དང་། རྗེ་ལྟར་དབྱ་སོགས་ལ་འཇིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཡིད་བརྟན་པའི་གནས་ལའང་འཇིགས་པར་བྱེད་པ་དང་། རྗེ་ལྟར་བདེ་བ་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྡུག་བསྔལ་ཡང་འདོད་པའམ། ལྷོག་པ་དང་། རྗེ་ལྟར་སྡང་བའི་དབྱ་དང་། བུ་ལ་ཡང་བྱམས་སྡང་མཉམ་པ་དང་། མནར་མེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་མཐོ་རིས་ཀྱི་བདེ་བ་མི་འདོད་པ་དང་། ཡང་དེ་གོ་ལྷོག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྟིག་པ་དང་། བསོད་ནམས་སྡང་བྱང་བ་མི་ཞེན་པ། མདོར་ན་གང་ཟག་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་དང་བལ་བར་ཟུང་འཇུག་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངང་དུ་སྟོང་དོ།། དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ཟུང་འཇུག་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཅན་དེས། བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཐོགས་པ་མེད་པར་བྱེད་ཅིང་། ལམ་གཞན་གྱི་ས་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངང་བཞིན་སྣས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཀུན་གྱང་བསྟུབས་ནས། ཟུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྡུར་དུ་འགྱབ་པར་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་བརྩམས་པའི་དགེ་བ་བསྟོ་བ་ལ། མཚོག་གྱུར་རིམ་པ་ལྟ་བ་ནི།། བཤད་ནས་བསོད་ནམས་གང་ཐོབ་པས།། ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན།། འདི་ཡིས་འཇིག་རྟེན་རོལ་པར་ཤོག །ཅེས་གསུངས། སྨིགས་དུས་ཀྱི་ཚེ་ཟུང་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བཙོད་པར་བྱེད་པའི་ལམ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་རིམ་པ་ལྟ་བ་འདི་ནི། ལེགས་པར་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསོད་ནམས་གང་ཐོབ་པས་མཚོན་པའི་དགེ་བ་འདི་ཡི་མཐུས། འཇིག་རྟེན་གྱི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པས་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དཔལ་ལ་རྟོལ་པར་ཤོག །

མཇུག་བསྡུ་བ་ནི། ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་སྟོབ་དཔོན་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱིས་མཛད་པ་སྟེ་རིམ་པ་ལྟ་བའོ།། ཞེས་སོ།། མེ་ཤེགས་ཡི་གེ་མཚོག་གི་དངོས།། འོད་གསལ་ལྟ་ཡི་ལམ་བཟང་ལས།། འཕྲུལ་པའི་ཟུང་འཇུག་དབང་པོའི་གཞུ།། འདི་ནི་ཁམས་གསུམ་འགྲོ་

རྣམས་ལ།། རྗེ་བཞིན་འདོད་དགུའི་ཚངས་འབེབས་པའི།། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་རྩེགས་པྱན་སྦྱིན།། རིམ་པ་པྱ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།།

གསུམ་པ་མདུག་གི་དོན་ལ་གསུམ། དངོས་དང་། འགྲུང་མཛད་པའི་སྒོན་ལམ། སྒྲུབ་བྱེད་གང་གིས་བསྒྲུབ་བའོ།། དང་པོ་(དངོས་)ནི། སྒོན་དུས་ཀྱི་ཐུགས་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་སྤྱ་ནས་ཀྱིས་མཛད་པ་སྟེ་རིམ་པ་པྱ་པ་རྩེགས་སོ།། ཞེས་པ་ཉིད་དོན་གྱིས་ཐོབ་པས་ཆེགས་དོན་ཡོངས་སུ་རྩེགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་དོན་བསྟན་པའི་ཚེགས་སྦད་དོ།།

གཉིས་པ་(འགྲུང་མཛད་པའི་སྒོན་ལམ་)ནི། འཕགས་པས་མཛད་པའི་རྩེགས་ཚུལ་རིམ་པ་པྱ།། ལམ་པྱ་སྦྱང་ཕྱིར་བྱ་མའི་བཀས་བསྒྲུབ་བས།། སྤྲིན་པ་པྱ་བྱ་ཡེ་ཤེས་པྱ་ཐོབ་སྟེ།། སྐུ་པྱ་མངོན་ཤེས་པྱ་པྲན་སངས་རྒྱས་ཤོག །ཅེས་གསུངས། བྱ་མའི་བཀས་བསྒྲལ་བ་ནི། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལྟ་བྱ་མ་ཡེ་ཤེས་འོད་ཡིན་ཅིང་། ལམ་པྱ་སྦྱང་བ། སྤྲིན་པ་པྱ་དག་པ། ཡེ་ཤེས་པྱ་ཐོབ་སྟེ། སྐུ་པྱ་མངོན་ཤེས་པྱ་པྲན་གྱི་སངས་རྒྱས་སུ་སྒྲོན་ཅིང་བསྟོ་བའོ།། །།

གསུམ་པ་འོ་བཏ་གང་གིས་བསྒྲུབ་བ་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤྲཱ་ཙནྡྲ[1]ཀ་ར་ཝརྨ་དང་། ལྷ་ཆེན་གྱི་འོངྐ་ཏ་དག་སྒྲོང་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་བསྒྲུབ་ཅིང་ཞུས་ཏེ། སྤང་གི་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀ་མ་ལ་གྱཱུ་དང་། ཡུལ་དབུས་ཀྱི་དཔེ་དང་ཡང་གཏུགས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་བའོ།། ཞེས་སོ།། སྒྲས་བ། ཆོས་ཕྱང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི །སྙིང་པོ་ལས་ཀྱང་སྙིང་པོ་མཆོག །བྱང་བའི་དབང་ཕྱུག་བྱེ་བ་བརྒྱ།། ཟུང་འཇུག་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དབྱིངས།། སྐུ་གསུམ་གཞལ་མེད་ཉམས་དགའ་བར།། ཡུད་ཀྱིས་གཤེགས་བའི་ཤྲལ་[2]བཟང་པོ།། འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་རིན་ཆེན་གཅིག །ཟབ་ལམ་རིམ་པ་པྱ་ཡི་གཞུང་།། རྗོ་རྗེ་འཆང་ཞབས་པྱ་སྒྲུབ་དང་།། ཟླ་བཟང་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཡི།། དགོངས་དོན་དེ་བཞིན་ལེགས་བར་བཤད།། འོན་ཀྱང་བྱིས་ཟློ་མི་གསལ་ཞིང་།། རྗོ་རྗེའི་ཚིག་དོན་རྩེགས་

---

๑ **ཤྲཱ་** ཞེང་རྒྱག་ཡིང་དཔར། ཞེང་བདུན་ཡིང་དཔར།

๒ **བ་ཤྲལ་** ཞེང་རྒྱག་ཡིང་དཔར། ཞེང་བདུན་ཡིང་དཔར།

དཀའ་བས།། ཉེས་བཞིའི་དྲི་མས་སྦགས་སྲིད་ན།། ཡེ་ཤེས་སྤྱན་ལྡན་རྣམས་ལ་འཚགས།། ཚོངས་པ་རྒྱ་བཅས་གཞོམ་དུ་གསོལ།། ལེགས་པར་བཞིའི་པའི་དགེ་བའི་ཚོགས།། རླུ་ཟེར་འབྱམ་གྱིས་རབ་སྐྱོས་པའི།། གངས་རིའི་ཏོག་ལྟར་དཀར་བ་དེ།། འགྲོ་ཀུན་ཐན་བདེའི་རྒྱུར་བསྟོའོ།། བདག་ཀྱང་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་བུ།། ལམ་མཆོག་འདི་འདོམས་ཀྱི་མ་དང་།། གནས་ལུས་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་ལ་སོགས།། རྒྱལ་བས་བསྟན་བཞིན་འབྱུང་ཐུབ་ཅིག །ཅེས་མཁོན་པོ་ལྷུ་སྦྱིན་ཀྱིས་མཛད་པའི་རིམ་པ་ལྟའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྣལ་འབྱོར་བཟོད་ཅིང་བཞུགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འགའ་ཞིག་གིས་སྔ་མོ་ནས་བསྐུལ་ཡང་བཏང་སྙོམས་སུ་ལུས་པ། སྐད་མདོ་སྔགས་རབ་འབྱམས་སྦྱ་བ་ཟློ་བཟང་བསྟན་པ་དང་རྒྱས་ཀྱིས་ནན་ཆེར་ཡང་ཡང་བསྐུལ་བ་ལ་བཉེན་ནས། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ཉིས་ཆོས་སྤྱི་ཆེན་པོ་བཀའ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྒྲུབ་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་རིའི་ཁྲོད་འཛིན་པའི་དཀའ་བཅུ་པ་སྨིན་སྐོབས་རྒྱ་མཚོའོ།། །།འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཐོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །།འདིའི་ཙ་བ་རྣམས་འབྱུང་རྟིང་ཡིན་ལ། འབྲུ་ཐུང་ཟད་མི་གཅིག་པ་ནི། འགྱུར་གསར་གྱིས་བསྒྱིད་བཏོན་པ་ཡིན་ནོ།། འདི་ནི་སྔ་ཕྱིའི་སྒྱི་བོ་འགའ།། དེང་དུས་འདུས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེར།། ཐོས་བསམ་ངལ་བ་བསྟེན་རྣམས་ཀྱང་།། མགོན་པོ་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་ཡི།། གཞུང་མཆོག་རིམ་ལྟའི་ཚིག་དོན་ལས།། བརྩམས་ཏེ་འབེལ་བའི་གཏམ་བཀྱེས་ཆེ།། དགུན་དུས་ཁུ་བྱག་ཚུལ་འཛིན་ཅེས།། བསྟིང་ཚོགས་སྒྱིའི་སྒྱེ་བོ་འགའ།། སྐྱོས་བུམ་འབུལ་བྱེད་གདོང་ལྟ་བའོ།། ཞེས་པ་ཡང་རྩོམ་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྨས་པའོ།། །།ཏི་[1]ཀ་སྐུ་ཁ་ཤྲི་ཀ་ར་བུཛྲ་དེ་ཤ་བིསྦྷ་ར་རྦ་བ། སྤྱི། ཐན་བདེའི་འབྱུང་གནས་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་འདུའི་ལྷོན།། རབ་རྒྱས་འགྲོ་ཀུན་ཐར་མཆོག་འབྲས་བཟང་ལ།། སྲོད་ཕྱེད་བཀའ་ཤིས་ལྷུན་བྱུབ་ཆོས་བྱེ་ཆེར།། ཆོས་སྐྱེན་འཛད་མེད་དལ་འགྲོའི་རྒྱུན་འདི་སྐྱེལ།། སརྦ་ཛ་གཱ་ཏྲི། །།

---

1 **གཱ་** ཟེང་བཏུན་ཤིང་དགས།

༢ བྱང་ཆུབ་དང་བོ།

མདོར་བྱས་དང་རིམ་པྱེའི་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་ཐུགས་དེའི་གང་རྟེན་ཀྱི་མཚན་གཞུང་།

རྒྱ་དེའི།

༡ མདོར་བྱས་ཀྱི་དཀའ་འགྲེལ།

བཅྱེ་ཀ་བི་ཐྱ་ཀི་ཙ་ཆྱས་མང་བ། (སྡེ་བསྣན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅེ ༩༠རན་ང-༩༠ཥབཀ)

༢ དབལ་གསང་བ་འདུས་པའི་མན་ངག་རིམ་པ་ཕྱ་པ།

ནྱ་རོ་པས་མང་བ། (སྣར་བསྣན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞུ། ཚོག་གྲངས་༡༩ན༨-༩ང་རེ)

༣ རིམ་ཕྱེའི་དཀའ་འགྲེལ།

སྒོབ་དཔོན་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེས་མང་བ། (སྡེ་བསྣན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆི། ཚོག་གྲངས་༡༤ཥབ-༡༡ཥནཥ)

ང རིམ་ཕྱེའི་དཀའ་འགྲེལ་དོན་གསལ་བ།

སྒོབ་དཔོན་བཙོན་འགྲས་བཟང་པོས་མང་བ། (སྡེ་བསྣན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅེ· ཚོག་གྲངས་༡ང་ཟབཥ-༡༡༠བརེ)

༥ རིམ་ཕྱེའི་དཀའ་འགྲེལ།

སྐལ་ལྡན་གཞས་པས་མང་བ། (སྡེ་བསྣན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆི· ཚོག་གྲངས་༡ན༡-ཥབཥ)

༦ རིམ་ཕྱེའི་འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ།

སྒོབ་དཔོན་ཀླུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་མང་བ། (སྡེ་བསྣན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅེ· ཚོག་གྲངས་ཟ༠ཥབཟ-ཟརེཥནཥ)

ཥ རིམ་ཕྱེའི་དོན་མདོར་བཤད་པ་རྣལ་འབྱོར་ཡིད་འཕྲོག

སྒོབ་དཔོན་ཟྭབ་པ་དབལ་བཟང་གིས་མང་བ། (སྡེ་བསྣན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཉི· ཚོག་གྲངས་༡ང༤བང-༡ང་ཀནཥ)

༡ དེམ་ལྟའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་དཔལ་ལགྷ་སྒྲི་ཀ་ར་ཡིས་མཛད་པ། (སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆི། ཚོག་གྲངས་༡༤༧-༡༨༡)

༢ དེམ་ལྟའི་རྣམ་པར་བཤད་པ། སློབ་དཔོན་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེས་མཛད་པ། (སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆི། ཚོག་གྲངས་༡༨༡-༡༩བ༧)

༣ དེམ་ལྟའི་བཤད་པ་ཆོར་བྱའི་ཟེད་པ། སློབ་དཔོན་ཟླའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་མཛད་པ། (སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆི། ཚོག་གྲངས་༡༥ན་༡༥༧བ༧)

༤ དེམ་པ་ལྟ་བ། སློབ་དཔོན་ཟླ་སྒྲག་ཀྱིས་མཛད་པ། (སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དེ་ ཚོག་གྲངས་ཅ༥ན་-༥༧ན༡)

༥ དེམ་པ་ལྟ་པའི་དགོངས་འགྲེལ་རྒྱ་བའི་ཁོད་ཟེར། འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས་སྐས་པས་མཛད་པ། (སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅེ ཚོག་གྲངས་༡༥༠བ༣-༣༠༣ན་ཅ)

བོད་དེས།

༡ གསང་འདུས་སྒྲུབ་ཐབས་མདོར་བྱས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་བསྒྱིད་དེམ་གསལ་བྱེད། བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པ། (པེད། ཏ ཞོལ་དཔར། ༡ན༡-ཉ༤ན་)

༢ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་དེམ་པ་ལྟའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྒྱང་འདྲགྱ་ནོར་བའི་བང་མཛོད། བཊ་ཆེན་ཆྭ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་ཀྱིས་མཛད་པ། (པེད་ཁ། བཀྲས་ལྷུན་དཔར་མ། ཚོག་གྲངས་༡༣ཅ-༣ཉཉ)

༣ རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ཟབ་ལམ་དེམ་པ་ལྟའི་དམར་ཁྲིད་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ཁྲིད་བདེ། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་དག་དབང་བསྙོན་འགྲུས་ཀྱིས་མཛད་པ། (པེད་ཁ། ཤིང་དཔར། ཚོག་གྲངས་༡༡༥-༣༡༠)

༤ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྩོགས་རིམ་ལྟ་གདན་རྩོགས་ཀྱི་སྙིང་པོ། ཤུར་ཕྱོག་དགེ་དབང་བྱམས་པས་མཛད་པ། (པེད་གསུམ་པའི་སྡེ་ཚན་པ། ཝེ་ཅིང་དཔར་མ། ཚོག་གྲངས་ཅ༠-༡༣ཅ)

༥ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་གདམས་ངག་རིམ་པྲ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ།

པཊ་ཆེན་སྒོ་བཟང་ཆོས་ཀྱུན་གྱིས་མཛད་དུ། (པོད་ཁ། བཀྲས་ལྷུན་དཔང་མ། ཤོག་གྲངས་๔๥-๘๐རེ)

๖ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྩོགས་རིམ། རིམ་པྲ་གདན་རྩོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད་ཟབ་དོན་ཧོར་བུའི་ལེང་བ། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་མཛད་དུ། (པོད་པ། འབྲི་གུང་རིག་མཛོད་ཆེན་མོ། ཤོག་གྲངས་๔རེ-๔๗ཕ)

๗ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྩོགས་རིམ་རིམ་པྲའི་དམར་ཁྲིད་ཀྱི་ཟིན་བྱིས་བདེ་ཆེན་བདུད་རྩིའི་སྐྱིང་པོ། རྗེ་བཙུན་ཐུབ་བསྟན་ཡར་འཕེལ་གྱིས་མཛད་དུ། (པོད་། ཁ ཤེད་དཔར། ཤོག་གྲངས་རེ๔རེ-๔๐๔)

๘ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྩོགས་རིམ་རིམ་པྲ་དམར་ཁྲིད་ཀྱི་ཟིན་བྱིས་ཡིད་བཞིན་ཧོར་བུ་ཟབ་ཏོག་གི་ཁ་འབྱེད་པའི་ལྡེ་མིག

འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརྩེ་དབང་པོས་མཛད་དུ། (པོད་རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་བཏུས་འ་པ། སྡེ་དགེ་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་๑-རེ๭)

๙ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ཟབ་ལམ་རིམ་པ་ལྔའི་ཁྲིད།

འཇམ་དབྱངས་བདེ་བའི་རྡོ་རྗེས་མཛད་དུ། (པོད་དང་པོའི་སྡེ་ཚན་དུ། ཤེད་དཔར། ཤོག་གྲངས་རེ๐๙-རེรེ๑)

๑๐ རིམ་ལྔའི་འགྲེལ་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ།

ཀུ་ར་ནྜ་ཝས་མཛད་དུ། (པོད་ཅ། རྟག་བརྟན་ཕུན་ཚོགས་གླིང་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་๓๑๑-๙རེ๙)

๑๑ རིམ་ལྔའི་དོན་བསྡུས་ཡིག་ཆུང་།

སྒོ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་མཛད་དུ།(པོད་ཀ། ཤེད་དཔར། ཤོག་གྲངས་๙ན๒-๒ན)

๑๒ རིམ་པ་ལྔའི་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ།

མཁས་གྲུབ་ཆོར་བཟང་རྒྱ་མཚོས་མཛད་དུ། (ཤེད་དཔར། ཤོག་གྲངས་ ๑ན๑-๑๖ན๖)

๑๓ རིམ་ལྔ་བསྡུས་པའི་ཟིན་བྱིས།

རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སྒྲོ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་དུ། (པོད་ཚ། བཀྲས་ལྷུན་དཔང་མ། ཤོག་གྲངས་๑๑๒-๑๔๒)

༡༩ རིམ་ལྔ་བསྟན་གསལ་གྱི་ལྷེ་ཀ

ཐུ་ར་ན་ཐས་མཛད། (པོད་ཚ། རྒྱ་བཀྲན་ཟུན་ཚོགས་ཀྱིང་གི་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་༡༡-༡༣)

༡༡ གསང་འདུས་འཕགས་ལུགས་རིམ་ལྔ་སྣང་ཁྱད་གདན་རྫོགས་ཀྱི་ཁྱིད་ཡིག་འཕྲུལ་བའི་དྲྭ་བཀའ་བྱ་བ་མར་བའི་དགོངས་པ་ལྔ་པ།

ཐུ་ར་ན་ཐས་མཛད། (པོད་ཅ། རྒྱ་བཀྲན་ཟུན་ཚོགས་ཀྱིང་གི་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་༩༠ཛ-༩༣༡)

༡༦ རིམ་ལྔའི་དམར་ཁྱིད་ཀྱི་མན་ངག་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་ཟ་མ་ཀོག

དགེ་སློང་རིན་ཆེན་གྲྭ་ཀྱིས་མཛད། (པོད་རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་བཏུས་འ་བ། སྡེ་དགེ་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་༦༠ཉ-༦༡ཛ)

༡ཛ རིམ་ལྔའི་དམར་ཁྱིད་གསང་བ་ཡི་གེ་མེད་བའི་ངོ་སྤྲོད་ཡུ་མོ་ཁྲུགས།

རྒྱལ་ཁམས་པ་ཡ་ཐུན་མཛད་བ། (པོད་རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་བཏུས་འ་བ། སྡེ་དགེ་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་༣༦-༤༡)

༡༡ རིམ་ལྔའི་ཟེན་བྱེས་ཐོར་བུ།

མི་བམ་དགེ་ལེགས་རྣམ་རྒྱལ་ཀྱིས་མཛད། (པོད་སྐྱི། ཤེང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༣༤༣-༣༤༧)

༡ཉ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་དཀའ་གནད་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་ཟབ་དོན་སྣང་བའི་ཉེ་མ།

འཇིགས་མེད་དམ་ཆོས་རྒྱ་མཚོས་མཛད། (པོད་ཚ། རོང་ཐོ་དགོན་ཆེན་ཀྱི་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་༡༡ཛ-ཅཉ)

༢༠ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་ཟླ་བརྒྱུད་གསོལ་འདེབས་ཁ་སྐོང་།

དཀོན་མཆོག་འཇིགས་མེད་དབང་པོས་མཛད། (པོད་ཉ། ཟླ་ཐང་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་༤ཅཛ-༤༡༦)

༢༡ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་བཤད་ལུང་གི་བརྒྱུད་འདེབས་ཁ་སྐོང་།

ཆོས་བཟང་རྡ་མཁྱེན་ཀྱིས་མཛད། (པོད་དབ། ལག་ཏེས། ཤོག་གྲངས་༩-༡༩)

༢༢ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་ཟིན་བྱེས་མེ་ཀོག་སིལ་མ།

དབལ་མང་བཚྭ་ཀ་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་ཀྱིས་མཛད། (པོད་ཁ། ཤེང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༡༠༤-༡ཅ༤)

༢༣ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་བཤད་ལུང་ཟིན་བྱེས་དངོས་བྱང་བདུད་རྩིའི་ཟེགས་མ།

ཆོས་བཟང་ལུང་རྟོགས་འཇིགས་མེད་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད།

(པོད་ཁ། ཤེང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༣༡ཅ-༣༤ཅ༣)

३८ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒོན་གྱི་ས་བཅད་རྫོ་རྗེའི་ཚིགས་དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་རིགས་སྔགས།

འཇིགས་མེད་དམ་ཚོས་རྒྱ་མཚོས་མཛད། (པོད་ཆ། རོང་གོ་དགོན་ཆེན་གྱི་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་୧୯୫-୫३୧)

३५ རིམ་ལྔའི་གསལ་བྱེད།

མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གིས་མཛད།(པོད་ཆ། བཀྲས་ལྷུན་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་१-२५)

३६ གསང་འདུས་འཕགས་སྐོར་ལས་རིམ་ལྔ་འགོས་ལུགས་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་རྒྱུད་དོན་གསལ་བ།

ངུ་ར་ནྲ་ཐས་མཛད། (པོད་ཅ། རྟག་བརྟན་ཐུབ་ཚོགས་ཐྲིང་གི་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་३३୧-३५०)

३७ གསང་འདུས་རྩོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྩོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད།

རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད། (པོད་ཉ། བཀྲས་ལྷུན་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་३०५-३३७)

३८ གསང་འདུས་རྩོགས་རིམ་རིམ་ལྔའི་དམར་ཁྲིད་ཀྱི་མན་ངག་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཆོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་
ཐ་མ་ཀོ་གི རིན་ཆེན་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད། (པོད་ཐ ཞོལ་པར་མ་ལྷི་ཕེ་བསྒྲུར་དཔར་བརྒྱབ་པ། ཤོག་གྲངས་३५-୬୬)

३९ གསང་འདུས་རིམ་ལྔའི་ཁྲིད་ཡིག

ཀུན་དགའ་བཟང་པོས་མཛད། (པོད་ག ཤེང་དཔར། ཤོག་གྲངས་१७०-१५०)

३० གསང་འདུས་རིམ་ལྔའི་ཟིན་བྲིས་སྙིང་པོའི་དོན་གསལ་བའི་མེ་ཏོང་།

ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན་གྲིས་མཛད། (པོད་ག འབྲི་གུང་རིགས་མཛོད་ཆེན་མོ། ཤོག་གྲངས་३०୫-३୧३)

३१ གསང་འདུས་རིམ་ལྔའི་ཟབ་ཁྲིད་ཟབ་ཏུ་ཕྱིས་ཀྱང་ཐོབ་པ་ཡིད་ཁྱེར་ཞེས་བྱ་བ།

ཀུན་དགའ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་མཛད། (པོད་ཉ། ཆུ་ཤིང་ཐང་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་१-२०)

३२ གསང་འདུས་རིམ་ལྔའི་ཟབ་ཁྲིད་ཟབ་ཏུ་ཕྱིས་ཀྱང་ཐོབ་པ་ཡིད་ཁྱེར་ཞེས་བྱ་བ།

ཀུན་དགའ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་མཛད། (པོད་ཉ། ཆུ་ཤིང་ཐང་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་१-२०)

३३ གསང་འདུས་རིམ་ལྔའི་ཟབ་ཁྲིད་ཟབ་ཏུ་ཕྱིས་ཀྱང་ཐོབ་པ་ཡིད་ཁྱེར་ཞེས་བྱ་བ།

ཀུན་དགའ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་མཛད། (པོད་ཉ། ཆུ་ཤིང་ཐང་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་१-२०)

३४ གསང་འདུས་རིམ་ལྔའི་ཟབ་ཁྲིད་ཟབ་ཏུ་ཕྱིས་ཀྱང་ཐོབ་པ་ཡིད་ཁྱེར་ཞེས་བྱ་བ།

ཀུན་དགའ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་མཛད། (པོད་ཉ། ཆུ་ཤིང་ཐང་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་१-२०)

३९ གསང་བ་འདུས་པའི་རྟོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གསལ་བའི་སྒོན་མེའི་སྦྱིང་པོ་བསྡུས་པ་སྐལ་ལྡན་དགྱེས་བྱེད།

ཐགས་པ་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད། (པོད་ཀ ཐྭོག་ཏུད་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་*१३३-३१९*)

३५ གསང་བ་འདུས་པའི་ཟབ་ལམ་རིམ་ལྔའི་དམར་ཁྲིད་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་འཁྲིར་བདེ།

འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེས་མཛད། (པོད་ཁ། ཆུ་བྱང་དཔར་མ་བསྒྲུར་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་*१५५-३१०*)

༄ ཟུར་ཆུག་གཉིས་པ།

༡༦ མགོན་པོ་ཤུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གསུང་གང་རྟེད་ཀྱི་མཚན་གཞུང་།

བསྟོད་ཚིགས།

༡	ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྟོད་པ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་དང་པོ། ༡ཅ༡-༡༡ཅ)
༢	དཔེ་མེད་པར་བསྟོད་པ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་དང་པོ། ༡༥༠-༡༥༣)
༣	འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་དང་པོ། ༡༥༤-༡༥༩)
༤	མེམས་ཀྱི་རྩོ་རྩེའི་བསྟོད་པ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་དང་པོ། ༡༥༩-༢༠༠)
༥	དོན་དམ་པར་བསྟོད་པ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་དང་པོ། ༢༠༡-༢༠༢)
༦	སྐུ་གསུམ་བསྟོད་པ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་དང་པོ། ༢༠༤-༢༠༦)
༧	སྐུ་གསུམ་ལ་བསྟོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་འགྲེལ་པ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་དང་པོ། ༢༠ཅ-༢༡༦)
༨	མེམས་ཅན་མཐུ་བར་བྱ་བའི་བསྟོད་པ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་དང་པོ། ༢༡ཅ༢༣༠)
༩	ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་མའི་བསྟོད་པ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་དང་པོ། ༢༣༤-༢༣ཅ)
༡༠	བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་བསྟོད་པ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་དང་པོ། ༢༣༡-༢༣༤)
༡༡	བསྟོད་པ་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་དང་པོ། ༢༣ཅ-༢༣༡)
༡༢	བློ་ན་མེད་པའི་བསྟོད་པ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་དང་པོ། ༢༣༥-༢༤༡)
༡༣	འཕགས་པ་རྣེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་གྱི་དོན་དམ་པའི་བསྟོད་པ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་དང་པོ། ༢༤༢-༢༤༤)
༡༤	རྣེ་བཙུན་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་སྨིང་རྣེ་ལ་བསྟོད་པ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་དང་པོ། ༢༤ཅ-༢༤ཅ)
༡ཅ	གཞན་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་མཚོད་རྟེན་ལ་བསྟོད་པ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་དང་པོ། ༢༥ཅ-༢ཅ༡)

༡༦	གཉན་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་མཚོད་རྟེན་ལ་བསྟོད་པ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་དང་པོ། ༩༥༩-༩༦༠)
༡༧	མཇོད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་བསྟོད་པ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་དང་པོ།༩༦༤-༩༦༧)
༡༨	ཐུགས་འཚལ་བའི་བསྟོད་པ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་དང་པོ། ༩༦༡-༩༦༠)
༡༩	དཔལ་བ་ནས་འདོན་པ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་དང་པོ། ༩༦༧-༩༦༩)

རྒྱུད།

༡	དགོངས་པའི་སྐད་ཀྱི་འགྲེལ་པ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་བཞི་པ། ༡༤༣༧-༡༤༩༡)
༢	མཚན་ཁྲོད་གི་སྒྲོར་བ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་བཅུ་གསུམ་པ། ༡༡༧-༡༤༧)
༣	སྒྲོལ་མའི་སྒྲུབ་ཐབས།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་བཅུ་བཞི་པ། ༡༩༣-༡༡༣)
༤	ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འཕགས་མ་སྒྲོལ་མའི་སྒྲུབ་ཐབས་སྤྱིའི་མདོན་པར་རྟོགས་པ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་བཅུ་བཞི་པ། ༡༡༤-༡༡༧)
༥	དཔལ་མཁོན་པོ་ནག་པོ་ཆེན་པོའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་རིམ་པ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་བཅུ་བཞི་པ། ༡༣༤-༡༣༧༠)
༦	དཔལ་ནག་པོ་ཆེན་པོ་ཡུམ་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་བུ་བཞི་པ། ༡༤༡༧-༡༤༣༥)
༧	དཔལ་ནག་པོ་ཆེན་པོའི་སྒྲུབ་ཐབས།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་བུ་བཞི་པ། ༡༤༣༧-༡༤༣༩)
༨	དཔལ་ནག་པོ་ཆེན་པོའི་སྒྲུབ་ཐབས།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་བཅུ་བཞི་པ་༡༤༥༣-༡༤༥༩)
༩	ནག་པོ་ཆེན་པོའི་སྒྲུབ་ཐབས།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་བཅུ་བཞི་པ། ༡༤༥༤-༡༤༥༦)
༡༠	དཔལ་ནག་པོ་ཆེན་པོའི་བསྟོད་པ་ཤར་པ་བརྒྱད་པ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་བཅུ་བཞི་པ། ༡༤༥༡-༡༧༠༧)
༡༡	དཔལ་ནག་པོ་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་པ་བརྒྱད་པ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་བཅུ་བཞི་པ། ༡༧༡༡-༡༧༡༧)
༡༢	དཔལ་ནག་པོ་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་པ་ཤར་པ་བརྒྱད་པ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་བཅུ་བཞི་པ། ༡༧༡༢-༡༧༡༦)
༡༣	རྡོ་རྗེ་ནག་པོ་ཆེན་པོའི་བསྟོད་པ་བརྒྱད་པ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་བཅུ་བཞི་པ། ༡༧༡༡-༡༧༡༧)
༡༤	དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་འགྲེལ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་བཅོ་ལྔ་པ། ༣-༤༡༧)
༡༥	ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་དང་པོ། ༧༡༤-༡༡༤)
༡༦	སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མདོར་བྱས་པ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་བཅོ་བརྒྱད་པ། ༣-༡༥)

༡	རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་དབལ་གསང་བ་འདུས་བའི་བསྟེད་བའི་རིམ་པ་བསྒོམ་བའི་ཐབས་ མདོ་དང་བསྟེས་པ་ཞེས་བྱ་བ།	(དཔེ་བསྡུད་མ་པོད་བཅོ་བརྒྱད་པ། ༣༡-༣༩)
༡༡	དབལ་གསང་བ་འདུས་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག	(དཔེ་བསྡུད་མ་པོད་བཅོ་བརྒྱད་པ། ༤༡-༤༣)
༡༩	དབང་བཞི་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ།	(དཔེ་བསྡུད་མ་པོད་བཅོ་བརྒྱད་པ། ༤༤-༡༠༦)
༢༠	བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།	(དཔེ་བསྡུད་མ་པོད་བཅོ་བརྒྱད་པ། ༡༠༡-༡༡༩)
༢༡	བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།	(དཔེ་བསྡུད་མ་པོད་བཅོ་བརྒྱད་པ། ༡༢༡-༡༢༤)
༢༢	རིམ་པ་ལྔ་པ།	(དཔེ་བསྡུད་མ་པོད་བཅོ་བརྒྱད་པ། ༡༢༩-༡༤༤)
༢༣	རྩོ་རྗེ་ཁྲོ་བོ་གཉུམ་པོ་ལྷ་ལྔ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག	(དཔེ་བསྡུད་མ་པོད་ཉེར་ལྔ་པ། ༡༣༤༤-༡༣༨༠)
༢༤	ཐུགས་ན་རྩོ་རྗེའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ།	(དཔེ་བསྡུད་མ་པོད་ཉེར་ལྔ་པ། ༡༣༨༣-༡༣ཅ༣)
༢༥	དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒོམ་མ།	(དཔེ་བསྡུད་མ་པོད་ཉེར་ལྔ་པ། ༡ཅ༡༡-༡༥༣༩)
༢༨	འཕགས་པ་ལག་ན་རྩེ་རྗེ་གོས་སྔོན་པོ་ཅན་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ།	(དཔེ་བསྡུད་མ་པོད་ཉེར་ལྔ་པ། ༡༥ཅ༥-༡༥༨༡)
༢ཅ	སྔགས་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས།	(དཔེ་བསྡུད་མ་པོད་ཉེར་ལྔ་པ། ༡༥ཅ༡-༡༥ཅ༥)
༣༡	རབ་ཏུ་གནས་པའི་རྒྱན།	(དཔེ་བསྡུད་མ་པོད་ཉེར་ལྔ་པ། ༡༥ཅ༨-༡༥ཅ༩)
༣༩	འཕགས་པ་ལག་ན་རྩེ་རྗེ་གོས་སྔོན་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་མན་ངག་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའི་འགྲེལ་པ།	(དཔེ་བསྡུད་མ་པོད་ཉེར་ལྔ་པ། ༡༨༣ཅ-༡༨ཅ༤)
༣༠	ཐུགས་རྒྱ་བཞི་གཉན་ལ་དབབ་པ།	(དཔེ་བསྡུད་མ་པོད་ཉེར་དྲུག་པ། ༣༡༡-༣༡ཅ)
༣༡	དངོས་པོ་སྦྱོང་བ།	(དཔེ་བསྡུད་མ་པོད་ཉེར་དྲུག་པ། ༡༣༡ཅ-༡༣༡ཅ)
༣༣	ཚེགས་སུ་བཅད་པ་ཕྱེད་དང་ལྡུ།	(དཔེ་བསྡུད་མ་པོད་ཉེར་དྲུག་པ། ༡༣༡༡-༡༣༠༠)
༣༣	ཀློ་སྒྲུབ་ཀྱི་གླུ།	(དཔེ་བསྡུད་མ་པོད་ཉེར་བདུན་པ། ཅ༠-ཅ༡)
༣ཅ	དང་བཞིན་བྱང་པ་མེད་པའི་གཞིའི་མན་ངག	(དཔེ་བསྡུད་མ་པོད་ཉེར་བདུན་པ། ཅཅ-ཅ༦)

๓๙ ཉམས་ཀྱི་མན་ངག་ཐེག་ལེ་གསེར་གྱི་ཟེང་བ། (དེས་བསྡུར་མ་ཡོད་ཉེར་བདུན་པ། ๓๙๓-๓๙๐)

๓๘ དབང་གི་རིམ་པ་བསྟན་པ། (དེས་བསྡུར་མ་ཡོད་ཉེར་བདུན་པ། ๘๐๔-๘๗๙)

๓๗ ལྟུང་བ་བཅོ་ལྔ་པ། (དེས་བསྡུར་མ་ཡོད་ཉེར་བདུན་པ། ๘๑๑-๘๑๔)

๓๑ ཡན་ལག་གི་ཉེས་པ་བདུན་པ། (དེས་བསྡུར་མ་ཡོད་ཉེར་བདུན་པ། ๘๔๐-๘๔๗)

๓๔ རྩོ་རྩེ་ཐེག་པའི་སྐོམ་པོའི་ལྟུང་བ། (དེས་བསྡུར་མ་ཡོད་ཉེར་བདུན་པ། ๘๔๓-๘๔๓)

๔๐ ཤེས་རབ་ཀྱི་ཝ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྙིང་པོའི་སྐྱབས་ཐབས། (དེས་བསྡུར་མ་ཡོད་སོ་བཞི་པ། ๗๓๔-๗๔๐๓)

๔๗ འཕགས་པ་ལག་ན་རྡོ་རྗེ་གོས་སྔོན་པོ་ཅན་གྱི་ཚོ་གཱ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས་ཀྱི་འགྲེལ་པ། (དེས་བསྡུར་མ་ཡོད་སོ་དྲུག་པ། ๓๘๓-๓๘๙)

๔๓ འཇམ་དཔལ་རྡོ་རྗེ་ཟློ་གྲོས་འཛེལ་བ། (དེས་བསྡུར་མ་ཡོད་སོ་བདུན་པ། ๓๘๗-๓๘๔)

๔๓ འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་ཕྱག་སྟོང་པའི་སྐྱབས་ཐབས། (དེས་བསྡུར་མ་ཡོད་སོ་བདུན་པ། ๔๘๔-๔๙๔)

๔๔ འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་ཡི་གེ་དྲུག་པའི་སྐྱབས་ཐབས། (དེས་བསྡུར་མ་ཡོད་སོ་བདུན་པ། ๔๙๔-๔๙๓)

๔๔ འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གི་སྐྱབས་ཐབས། (དེས་བསྡུར་མ་ཡོད་སོ་བདུན་པ། ๘๙๘-๘๙๙)

๔๘ གོས་སྟོན་པོ་ཅན་གྱི་དངོས་གྲུབ་ཉེ་བ། (དེས་བསྡུར་མ་ཡོད་སོ་བདུན་པ། ๘๘๗-๘๘๓)

๔๘ གཏོད་པ་མེལ་བའི་བདུད་ཅི། (དེས་བསྡུར་མ་ཡོད་སོ་བདུན་པ། ๘๘๔-๘๘๘)

๔๑ རྩོ་རྗེ་བྱབ་པའི་ལས་ཚོགས། (དེས་བསྡུར་མ་ཡོད་སོ་བདུན་པ། ๘๘๑-๘๘๔)

๔๔ ཡན་ལག་བདུན་པའི་སྐྱབས་ཐབས། (དེས་བསྡུར་མ་ཡོད་སོ་བདུན་པ། ๘๑๐-๘๑๓)

๕๐ ཐུགས་ཀ་རྩོ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཚོ་གཱ (དེས་བསྡུར་མ་ཡོད་སོ་བདུན་པ། ๑๑๘-๑๔๔)

๕๗ རྟ་མཆིན་གྱི་སྐྱབས་ཐབས། (དེས་བསྡུར་མ་ཡོད་སོ་བརྒྱད་པ། ๓๐๓-๓๐๘)

๕๓ དགེ་བའི་འདོད་འཇོ། (དེས་བསྡུར་མ་ཡོད་སོ་བརྒྱད་པ། ๓๔๓-๔๗๔)

๕๓ འཕགས་མ་རིག་མ་ཆེན་མོ་སོ་སོར་འབྱང་མའི་འཁོར་ལོ། (དེས་བསྡུར་མ་ཡོད་སོ་བརྒྱད་པ། ๘๑๓-๘๑๘)

๕๔ རྟོག་པ་ཡས་གསུངས་པའི་ལྷ་མོ་རིགས་བྱེད་མའི་སྐྱབས་པའི་ཐབས། (དེས་བསྡུར་མ་ཡོད་གཞི་བཅུ་པ། ๓๗๐-๓๗๔)

५५	རྡོ་རྗེ་སྤྲོལ་མའི་སྒྲུབ་ཐབས།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་བཞི་བཅུ་པ། ७९९-७५३)
५६	རལ་པ་གཅིག་མའི་སྒྲུབ་ཐབས།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་བཞི་བཅུ་པ། ७७०-७७३)
५७	སྤྲོལ་མའི་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚེགས་ལྷུག་པའི་རིགས་བྱེད་མའི་སྒྲུབ་ཐབས།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་བཞི་བཅུ་པ། ९१५-९३३)
५८	སྐྱའི་དབང་ལྡུག་རྒྱལ་པོའི་སྒྲུབ་ཐབས།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་བཞི་བཅུ་པ། १३३०-१३३५)
५९	སེང་ལྡེང་ནག་མ་ཀྱི་སྤྲོལ་མའི་སྒྲུབ་ཐབས།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་བཞི་བཅུ་པ། १३७७-१३५०)
६०	ཞེན་ལོག་སྤྲོན་མ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་ཞེ་གཅིག་པ། ७३९-७९५)
६१	རྒྱུད་སྡུ་ཚོགས་ལས་བཏུས་པའི་གཏོར་མའི་ཚོ་གཉ (དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་ཞེ་གཅིག་པ། १००७-१०५६)	
६२	རྒྱུན་ཆགས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་པས་བསྟོད་པ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་ཞེ་གཉིས་པ། ५३१-५३६)
६३	འཇིག་རྟེན་གསུམ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་འཕགས་མ་སྤྲོལ་མ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་ཞེ་གཉིས་པ། १६१६-१६३३)
६४	གཡུའི་ཐང་མ་ཀྱས་དགུ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་ཞེ་གསུམ་པ། ५६९-५५३)
६५	བསྡུས་པའི་རིམ་པའི་སྒྲུབ་ཐབས།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་ཞེ་བྱུག་པ། ७७९-५०३)
६६	རྣལ་འབྱོར་ཡན་ལག་བྱུག་པ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་ཞེ་བྱུག་པ། ५३५-५९३)
६७	ཀ་ཅ་གཅོད་སྦྱིན་མཁའ་འགྲོ་ཀུན་ནས་འབྱིལ་བའི་རྟོགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་གྲྭ་ཐབས།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་ཞེ་བྱུག་པ། १११७-१११९)
६८	གཅོད་སྦྱིན་མ་ཀུན་ནས་འབྱིལ་བའི་གྲྭ་ཐབས་ཀྱི་དོན་བསྡུས་པའི་འགྲེལ་པ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་ཞེ་བྱུག་པ། १११०-१११९)
६९	ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་གཤེམ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྲོས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲུབ་ཐབས།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་ཞེ་བདུན་པ། ९६-१०१)
७०	ཐམས་ཅད་བྱབ་པ་དབལ་འཕེལ་ལྷ་མོ་ལ་བསྟོད་པ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་ཞེ་བདུན་པ། ३५३-३५५)
७१	སེང་ལྡེང་ནག་མ་ཀྱི་སྤྲོལ་མ་ལ་བསྟོད་པ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་ཞེ་བདུན་པ། ३६९-३७७)
७२	དབལ་ནག་པོ་ཆེན་པོའི་སྒྲུབ་ཐབས།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་ཞེ་བདུན་པ། ३७१-३७३)
७३	ནག་པོ་ཆེན་པོ་ཕྱག་བཞི་པའི་སྒྲུབ་ཐབས།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་ཞེ་བདུན་པ། ५३६-५३९)

༢༩	མགོན་པོ་བྱ་རོག་གདོང་གི་གཏེར་མདོས།	(དཔེ་བསྡུར་མ་ཡོད་ཞེ་བདུན་པ། ༤༡༤-༤༦༤)
༢༨	སྐང་པོ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཆོར་སྐང་བའི་མན་ངག	(དཔེ་བསྡུར་མ་ཡོད་ཞེ་བདུན་པ། ༣༠༤-༣༡༩)
༢༨	བླ་མ་གསང་བར་སྒྲུབ་པ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་ཡོད་ཞེ་བདུན་པ། ༡༤༨-༤༠༡)

དབུ་མ།

༡	དབུ་མ་རྩ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཤེས་རབ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་ཡོད་ང་བདུན་པ། ཅ-ཅ༦)
༢	རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་ཡོད་ང་བདུན་པ། ༥༡-༥༣)
༣	ཞེབ་མོ་རྣམ་པར་འཐག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་ཡོད་ང་བདུན་པ། ༥༤-༦ཅ)
༤	སྟོང་པ་ཉིད་བདུན་ཅུ་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་ཡོད་ང་བདུན་པ། ༦༥-༧༢)
༥	རྟོད་པ་བརྒྱ་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་ཡོད་ང་བདུན་པ། ༧༥-༨༡)
༦	དབུ་མ་ཅ་བའི་འགྲེལ་པ་གཅིག་ལས་འཇིགས་མེད།	(དཔེ་བསྡུར་མ་ཡོད་ང་བདུན་པ། ༡ཅ-ཅ༥༧)
༧	ཞེབ་མོ་རྣམ་པར་འཐག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་ཡོད་ང་བདུན་པ། ཅ༧༠-ཅ༩༦)
༨	སྟོང་པ་ཉིད་བདུན་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་ཡོད་ང་བདུན་པ། ཇ༠༠-ཇཅ༧)
༩	རྟོད་པ་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་ཡོད་ང་བདུན་པ། ཇཇ༧-ཇ༧༠)
༡༠	ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉུང་པ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་ཡོད་ང་བདུན་པ། ཇ༧ཅ-ཇ༧ཅ)
༡༡	ཡི་གེ་བརྒྱ་པ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་ཡོད་ང་བདུན་པ། ཇ༧ཉ-ཇཅ༠)
༡ཇ	ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་པ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་ཡོད་ང་བདུན་པ། ཇཅ༧-ཇ༠༠)
༡ཇ	རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་སྙིང་པོའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་ཡོད་ང་བདུན་པ། ཇ༠ཇ-ཇ༠ཇ)
༡ཇ	རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་སྙིང་པོའི་རྣམ་བར་བཤད་པ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་ཡོད་ང་བདུན་པ། ཇ༠ཉ-ཇ༡༠)
༡ཉ	མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་ཡོད་ང་བདུན་པ། ཇ༡ཇ-ཇ༡ཉ)

༡༦	སྐྱེ་མེད་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་ང་བདུན་པ། ༩༡༦-༩༡༩)
༡༧	དབུ་མ་སྤྲིད་བའི་འགོ་བ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་ང་བདུན་པ། ༩༢༠-༩༢༣)
༡༨	རང་བཞིན་གསུམ་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲུབ་པ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་ང་བདུན་པ། ༢༤༥-༢༧༠)
༡༩	བསྟོམ་པའི་རིམ་པ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་རེ་བཞི་པ། ༣-༩)
༢༠	མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་རེ་བཞི་པ། ༩༣༣-༩༥༠)
༢༡	བྱང་ཆུབ་ཏུ་མེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚོ་གཏ	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་རེ་ཕྱ་པ། ༩༩༢-༩༩༡)

མདོ་སྡེ།

༡	འཕགས་པ་སྤྲ་ལུ་ཕྱང་པའི་ཚིགས་ལེའུར་བྱས་པ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་རེ་ཕྱ་པ། ༢༢༩-༢༤༡)
༢	འཕགས་པ་སྤྲ་ལུ་ཕྱང་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོའི་རྒྱུ་ཆེར་བཤད་པ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་རེ་ཕྱ་པ། ༢༤༣-༤༢༢)
༣	བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལྷུང་བ་བཤགས་པའི་འགྲེལ་པ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་རེ་བདུན་པ། ༩༤༡-༩༥༢)
༤	འཕགས་པ་བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སྨོན་ལམ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་བཤད་སྒྲུབ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་རེ་བདུན་པ། ༡༡༤༢-༡༢༣༠)

མངོན་པ།

༡	འཕགས་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་སྙིང་པོའི་རྣམ་པར་འགྲེལ་པ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་ཀུ་གསུམ་པ། ༡༡༥༩-༡༡༦༡)

འདུལ་བ།

༡	འཕགས་པ་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་དགེ་ཚུལ་གྱི་ཚིགས་ལེའུར་བྱས་པ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་གོ་གསུམ་པ། ༢༩༥-༢༩༧)
༢	བསླབ་པ་བཅུའི་ཚོ་གཏ	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་གོ་གསུམ་པ། ༡༡ཅ༣-༡ཅཅ༥)

སྐྱེས་རབས།

༡	རྒྱལ་པོ་གཏམ་བྱ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་གོ་བྱག་པ། ༣༡༡-༣༣༥)
༢	ཨི་ལམ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་གཏམ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་གོ་བྱག་པ། ༩༩༤-༩༩༩)
༣	སྐྱེན་པའི་གཏམ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་གོ་བྱག་པ། ༩༤༠-༩༤༢)
༤	སྤྲིད་པ་ལས་འདས་པའི་གཏམ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་གོ་བྱག་པ། ༩༤༣-༩༤༤)

སྤྱིང་ཡིག

༡	བཤེས་པའི་སྤྱིང་ཡིག	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་གོ་བྱག་པ། ༦༦༩-༦༡༩)

གསོ་རིག

༡	སྨྱོར་བ་བརྒྱ་པ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཅིག་པ། ༣-༡༩)
༢	སྨན་འཚོ་བའི་མདོ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཅིག་པ། ༢༣-༣༡)
༣	སྨོན་དགོན་གླུ་སྨྲན་ཀྱིས་བཤད་པ་སྨན་ཨ་བའི་ཚོ་གཅིག	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཅིག་པ། ༣༩-༤༩)

སྨ་ཚོ་གསུ།

༡	སྨོས་སྨྱོར་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་བརྒྱ་དང་བཅུ་བཞི་པ། ༤༣ཇ-༤༣༡)
༢	སྨོས་ཀྱི་སྨྱོར་བ་རེའུ་ཚར་བྱས་པ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་བརྒྱ་དང་བཅུ་བཞི་པ། ༤༣༤-༤༩༧)
༣	རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་བརྒྱ་དང་བཅུ་བཞི་པ། ༤༩༤-༤ཇ༢)
༤	ཤེས་རབ་བརྒྱ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་བརྒྱ་དང་བཅུ་བཞི་པ། ༧༢༤༣-༧༣༠༣)
༥	ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཤེས་རབ་སྒྲོང་བྱ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་བརྒྱ་དང་བཅུ་བཞི་པ། ༧༣༠༤-༧༣༣༠)
༦	ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་སྐྱེ་བོ་གསོ་བའི་ཐིགས་པ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་བརྒྱ་དང་བཅུ་བཞི་པ། ༧༣༣༣-༧༣ཀ༣)
༧	རྩ་རྩེའི་སྨོན་ལམ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་བརྒྱ་དང་བཅུ་དྲུག་པ། ༧ཇ༧༠-༧ཇ༧༣)
༨	བྱང་ཆུབ་འབྱུང་བའི་སྨོན་ལམ།	(དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་བརྒྱ་དང་བཅུ་དྲུག་པ། ༧ཇ༧ཀ-༧ཇ༧ཇ)

๙ འཕགས་པ་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྨོན་ལམ། (དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་བརྒྱད་བཅུ་དྲུག་པ། ๗๔๗-๗๔๓)

๗๐ རྒྱལ་པོ་ལ་གཏམ་བྱ་བ་རིན་པོ་ཆེ་སྤེང་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྨོན་ལམ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཉེ་ཤུ་པ། (དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་བརྒྱད་བཅུ་དྲུག་པ། ๗๔๙-๗๔๘)

๗๗ སྨོན་ལམ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱལ་པོ། (དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་བརྒྱད་བཅུ་དྲུག་པ། ๗๘๗๙-๗๘๗๘)

๗๓ བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། (དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་བརྒྱད་བཅུ་དྲུག་པ། ๗๘๙๓-๗๘๙๔)

๗๖ བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། (དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་བརྒྱད་བཅུ་དྲུག་པ། ๗๘๙๘-๗๙๐๓)

๗๙ འཕགས་པ་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་མཇད་བའི་མན་ངག་ཟབ་མོ། (དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་བརྒྱད་ཉི་ཤུ་པ། ๘๙๘-๘๙๖)

༩། བཅ་ཚེན་སྐོ་བཟང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསུང་འབུམ་དཀར་ཆག ཤིང་དཔར།

པོད། ཇ་ཀ།

༡	ཚོས་སྐྱ་བའི་དགེ་སློང་བྱོ་བཟང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སྐྱོང་ཚུལ་གསལ་བར་སྟོན་པ་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ།	(ཧ-ཅཀ)
༢	ཐུབ་དབང་ཞལ་བད་མ།	(ཅཀཧ-ཅཁ༡)
༣	མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མདོར་བསྡུས་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་གྲུབ་པའི་རྒྱན།	(ཅཁ༣-ཀཁཅ)
༤	དགེ་ལྡན་བཀའ་བརྒྱད་རིན་པོ་ཆེའི་ཟབ་ལམ་བརྒྱད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་མདོར་བསྡུས་གཏེར་གྱི་ཁ་བྱང་།	(ཀཁཀ-ཀཀཀ)
༥	འཕགས་པའི་གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་རབ་འབྱོར་གྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ཚངས་པའི་སྒྲ་དབྱངས།	(ཀཀཧ-ཀཁ༣)
༦	རིགས་ལྡན་ཀུགས་པའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དྲི་མེད་འོད་དཀར་འཕྲིལ་བའི་རྒྱ་བ།	(ཀཁཀ-ཁ༠༣)
༧	སྒོབ་དཔོན་ཨཱརྱཱྀ་ཏའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ཚངས་པའི་དབྱངས་སྐྱན།	(ཁ༠༣-ཁ༧༣)
༨	ཚོས་ཀྱི་རྗེ་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དྲི་ཟའི་ཁུག་དབྱངས།	(ཁ༧༣-ཁ༩ཀ)
༩	གཡུང་སྟོན་དེ་ཁྲིད་པའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ངོ་མཚར་རྒྱ་མཚོའི་རྣ་རྒྱབས་ཀྱི་རང་སྒྲ།	(ཁ༩ཧ-ཁ༣ཀ)
༡༠	བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་བསྡུ་དཀར་པོའི་ཕྲེང་བ་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་དྲི་བསྡུར་འཕོ་བྱེད།	(ཁ༣ཉ-ཁཧ༣)

๗๗ སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོའི་རྟོགས་བརྗོད་ངོ་མཚར་འདབ་བརྒྱ་རྩེད་བའི་བློ། (๘๗๙-๘๗๙)

๗๘ མཁྱེན་རབ་དབང་ཕྱུག་གྲགས་པ་བཟང་པོའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྡུས། (๘๗๗-๘๙๙)

๗๙ ས་གསུམ་མའི་ཏིལ་ཀླ་ཆོག་དོན་གསལ་བ། (๗๐๗-๗๘๙)

๗๙ བྱང་བའི་དབང་ཕྱུག་མིད་ལ་ལ་བཏེན་བའི་ཐུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་རྣམ་ཐར་དུ་མ་ཚུད་བའི་ གསུང་མཁྱར་རྣམས། (๗๗๗-๗๘๘)

๗๙ རྗེ་བཙུན་ཐུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ཁང་གི་ཁོང་སྐྲན་འདོན་བའི་སྐུག་སྡུག (๗๘๗-๗๗๗)

๗๘ ཐུ་མ་མཆོད་བའི་ཆོ་ག (๗๗๙-๘๓๐)

๗๗ རྒྱལ་སྲས་ཤེས་རབ་འཕེལ་གྱི་སྡུལ་སྐྱའི་གསོལ་འདེབས་དང་དགེ་སློང་མཁར་སྐུ་བའི་བཀའ་ལན། (๘๓๗-๘๓๙)

๗๘ བཀའ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་ཉེ་བར་ མཁོ་བ་འགའ་ཞིག (๘๓๙-๙๙๗)

པོད། ༢ཁ།

๗ རྩོ་རྗེ་སློང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་བཞི་བཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་སྐུན་ཐབས་རིན་ཆེན་དབང་གི་རྒྱལ་ པོའི་སློང་བ། (๗-๗๓๙)

๙ མཁོན་པོ་ཀུན་སྐྱེབ་ཀྱིས་མཛད་བའི་རིམ་པ་ལྟའི་རྣམ་བར་བཤད་པ་ཟུང་འབྲེལ་རྣོན་བུའི་བང་མཛོད། (๗๓๗-๙๙๙)

๓ རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་བའི་བསྟེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་བྱེད་ ཀྱི་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ། (๓๐๗-๘๙๘)

๕ རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་གདམ་ངག་རིམ་ལྟ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་
སྣེ་བོའི་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉེ་མ། (๕๙-๘๐ར)

๙ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ཟླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མདོར་བསྡུས།
(๘๐-๘๕ར)

๘ བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་ལྷུ་ཁི་པའི་ལུགས་ཀྱི་བསྒྲེད་རིམ། (๘๕ར-๙๓ར)

๗ ཡི་དམ་རྩ་རྒྱ་འཇིགས་བྱེད་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་ཟབ་མོ་ཟླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ།
(๙๓ར-๙๖ར)

๑ དཔལ་རྩ་རྒྱ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྒྲེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་སྙིང་མ། (๙๖ར-๙๘๑)

๔ བཀའ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསུང་ཐོར་བུ་འགའ། (๙๘ར-๑๑๘)

๑๐ ཤཱུཊིའི་དགེ་སློང་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྗེ་
ལྷར་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་གསལ་བྱེད་ཞུའི་ཟེ་ལོང་། (๑๑๒-๑๑๔)

๑๑ བྱུག་ཕྱུ་བའི་རྩ་ཚིག་ཞེ་ལྷ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པ། (๑๑๔-๑๔๑)

པོད། ཇ་གེ།

๑ རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས་
ལྷུང་བ་བསྡུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱས་འགྲེལ་དེ་མ་མེད་པའི་འོད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
སྣང་བར་བྱེད་པའི་སྒྲོན་པོ་བསྡུས་པ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ། (๑-๓๗๓)

๒ དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྒོམ་ལམ་ཟིལ་གནོན། (๓๗๓-๓๗๑)

๓ བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཟབ་ལམ་རྣོ་རྩེའི་རྣལ་འབྱོར། (๓๗๕-๔๐๑)

๙	དབལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྐྱབ་ཐབས་མདོར་བསྡུས་འཇམ་དབལ་དགོངས་རྒྱན།	(๙๐๔-๙๓๘)
๑๐	དབལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དབའ་བོ་གཅིག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་བདུད་དབྱང་འཇོམས་པ།	(๙๓๗-๙๙๙)
๑๑	འཇིགས་བྱེད་དབའ་བོ་གཅིག་པ་རོ་ལངས་བརྒྱད་བསྐོར་ཞེ་དགུ་མ་གསུམ་གྱི་སྐྱབ་ཐབས།	(๙๙๔-๑๐๑)
๑๒	དབལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་ཆོག་དང་བྱམ་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་འདེབས།	(๑๐๕-๑๐๘)
๑๓	དབལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་དྲག་གི་སྨིན་སྨིག་བྱ་ཚུལ་ལག་ལེན་དུ་དེལ་བ་རྣམ་བཀའ་དངོས་བྱེད་རྒྱུ་མཆོ་ལས་སྒྲུབ་བ།	(๑๐๒-๑๓๐)
๑๔	ཡི་དམ་ཀྱི་ཚོགས་འཁོར་དང་སྨིན་སྨིག་སོགས།	(๑๓๗-๑๔๐)
๑๐	ཆེ་ཆོག་འཆི་མེད་འདོད་འཇོ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ།	(๑๔๗-๑๕๓)
๑๑	ཆེ་དབང་བསྐྱང་ཚུལ་འཆི་མེད་ཆེའི་རིག་འཛིན་གྱི་དངོས་བྱེད་སྐེད་བའི་གདམས་པ།	(๑๕๓-๑๗๗)
๑๓	བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀུན་རིག་གི་ཆོ་ག་རྒྱུད་དོན་གསལ་བའི་སྐྱེད་པོ་བསྡུས་པ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ།	(๑๗๓-๑๑๕)
๑๓	ཀུན་རིག་བྱམ་བསྐྱེད་བསྡུས་པ།	(๑๑๘-๑๕๗)
๑๔	ཀུན་རིག་གི་སྒོ་ནས་ཆེ་འདས་རྗེས་སུ་འཛིན་ཚུལ།	(๑๕๓-๒๑๓)
๑๕	རྒྱུད་སྡེ་གཉིས་པའི་གཙོ་བོར་བྱུང་བའི་སྐྱེད་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྐྱེད་པོ་ཅན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་དག་འདོན་ཏུ་བསྒྲིགས་པ།	(๒๑๓-๒๔๓)
๑๑	བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་རྒྱལ་མའི་སྐྱབ་དཀྱིལ་འཆི་མེད་དབལ་སྨིན།	(๒๔๕-๒๕๓)

༡ཅ བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེ་མི་འཁྲུགས་པའི་སྒྲུབ་དཀྱིལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཚོ་གཉིན་པར་དགག་བའི་སྒོ་འབྱེད། (ཅ༤༣-༡༣༣)

༡༡ བཅོམ་ལྡན་འདས་སྨན་བླའི་མདོ་ཚོགས་སྡིང་པོ་བསྡུས་པ་ཡིད་བཞིན་ཀྱི་ནོར་བུ། (༡༣༣-༡༩༩)

༡༩ འཇམ་དཔལ་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ཤེས་རབ་མཆོག་སྦྱིན། (༡༩༤-༡༩༤)

༢༠ འཕགས་པ་ཞལ་བཅུ་གཅིག་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་སྐྱང་བར་གནས་པའི་ཚོ་གི་ནོར་བུའི་འཁྲེང་བ། (༡༩ཅ-༡༥༠)

༢༡ སྐྱང་གནས་ཀྱི་ཚོ་གི་དང་འབྲེལ་བ་འཕགས་པ་ཞལ་བཅུ་གཅིག་པའི་དབང་ཆོག (༡༥༡-༥༠༡)

༢༢ ཡེ་ཤེས་ཆུང་ཁའི་སྒྲུབ་ཐབས་སྡེང་འོག་གི་ནད་ཀྱི་གདུང་བ་སེལ་བའི་ཟླ་ཤེལ། (༥༠༣-༥༠༤)

༢༣ རྡེ་བཙུན་སེང་གེའི་སྐུ་དང་ཐུག་རྡོར་ལ་བརྟེན་པའི་གདོན་གྲོལ་བྱེད་ཆུལ་གདུང་སེལ་ནོར་བུའི་ཟླ་བ། (༥༠༥-༥༣༣)

༢ཅ རྡོ་བོ་རྡེའི་ལུགས་ཀྱི་སྒྲོལ་མ་ཉེར་གཅིག་གི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་ཚོགས་དངོས་གྲུབ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་བང་མཛོད། (༥༣༣-༥༤༧)

༢༥ སྒྲོལ་མ་གཡུལ་བཟློག་ཏེ་ལྷང་བྱ་བའི་ཚོ་གི་དགྲ་ལས་རྣམ་རྒྱལ། (༥༤༣-༥༦༦)

༢༦ དཔལ་ཛོ་རྡེ་རྣམ་པར་འཇོམས་པའི་ཚོ་གི་ཐན་བདེའི་འབྲུང་གནས། (༥༦ཅ-༥༦ཅ)

༢ཅ ཁྲོ་བོ་སྐེ་བ་བཅེགས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་བདུད་རྩིའི་ཆུ་རྒྱུན། (༥༦༤-༥༥ཅ)

༢༡ ཚོས་རྒྱལ་གྱི་བཤགས་པ་བསྐང་བཟློག་མངའ་གསོལ་ཚེས་གཅིག་གཉིར་རྡེན་འཇུགས་རྣམས། (༥༥༥-༧༠༧རྀ)

བོད་ཡིག

༡	བསྟན་པ་སྤྱི་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་ཟིན་ཏིས་སུ་བྱས་པ།	(๕-๑๗)
༢	དགེ་ལྡན་བཀའ་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་ཆེན་རྩ་བ་རྒྱལ་བའི་གཞུང་ལམ།	(๑๓-๔๔)
༣	དགེ་ལྡན་བཀའ་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་སྩལ་ཐུགས་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྩ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ།	(๔๙-๑๙๖)
๔	བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མའི་རྣམ་བཤད་ཐུལ་བྱང་བཞད་པའི་དགའ་སྟོན།	(๑๙๗-๒๖๓)
๕	ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མདོར་བར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་སྟེང་པོའི་སྟེང་པོ་གསལ་བར་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་སྐབས་དང་པོའི་རྣམ་པར་བཤད་པ།	(๒๖๙-๓๔๙)
๖	བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཁྲིད་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་ཞེན་བདེ་བ།	(๓๔๗-๓๖๙)
๗	བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་དམར་ཁྲིད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བགྲོད་པའི་བདེ་ལམ།	(๓๖๗-๔๓๗)
๙	དགེ་སློང་གི་བསླབ་བྱ་སོགས་ཉེ་བར་མཁོ་བ་འབགས་ཞིག	(๔๓๓-๔๙๗)
๙	ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་སྲུང་བའི་མན་ངག	(๔๙๙-๔๙๙)
๑๐	ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་དེ་ཁྲིད་པ་རྣམས་ལ་ཁྲིམས་སུ་བཅའ་བ་སྐུ་གསུམ་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་འཛེགས་པ་བཅུ་བཞུའི་ཟེམ་སྐས།	(๕๐๗-๕๗๖)
๑๑	ཆོ་སྒྲོང་དམར་ཁྲིད་ཤར་རྩེ་ཚོས་རྗེ་ལ་གནང་བ།	(๕๗๗-๕๙๖)
๑๒	སྟོབས་བཞིའི་བཤགས་བསྡོམས་བྱ་ཚུལ།	(๕๙๗-๕๙๙)

༡༦ སྟོག་སྐྱན་སེལ་བྱེད་རླུང་བའི་ཁོད་ཟེད། (༤༦༦-༤༦ཇ)

༡༧ ཏེ་བ་ལྷག་བསམ་རབ་དགར་གྱི་དྲིས་ལན་བློ་བཟང་བཞིད་བའི་སྒྲ་དབྱངས། (༤༦ཉ-༤༧༠)

༡༤ སྒྲ་བཤེས་རབ་རིན་ཆེན་བའི་རྩོད་ལན་ལུང་རིགས་སེང་གེའི་ང་རོ། (༤༧༡-༤༤༠)

༡༦ ནུ་རོ་ཆོས་དྲུག་གི་ཟབ་ཁྲིད་གསེར་གྱི་ལྷེ་མིག (༤༤༡-༤༦༦)

༡ཇ སྟེང་པོ་དོན་གསུམ་གྱི་ཁྲིད་འཕགས་པ་སྦུན་རས་གཟིགས་ལ་བརྟེན་པཎ་ཀ་ལེགས་པ་ཞེག (༤༦ཇ-༤ཇ༤)

༡༤ ནམ་མཁའ་སྐོ་འབྱེད་ཀྱི་དབང་བྱེད་ཚུལ། (༤ཇཇ-༤༤ཟ)

༡ཉ གཅོད་ཀྱི་གཏམས་པ་ཐར་འདོད་ཀྱི་དེད་དཔོན། (༤༤ཀ-ཇ༡ཟ)

ཟ༠ ཞལ་གཟིགས་དང་རྟོ་རྩེ་གདན་གྱི་རི་ཁྲོད་ཡོལ་དཀར་རྣམས་ཀྱི་གནས་བསྟོད། (ཇ༡ཟ-ཇ༢ཉ)

ཟ༡ བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་དུ་སོགས་པ་མེད་པར་བགྲོད་པའི་སྒུང་ལམ། (ཇ༤༡-ཇ༥ཅ)

ཟ༢ བཀའ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་རིན་པོ་ཆེའི་མཚོད་རྟེན་མཐོང་ཐོས་བསམ་དྲན་ཅིང་སྐོས་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དཀར་ཚག (ཇ༥ཉ-ཇ༤༤)

ཟ༣ བཀའ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་སྤྱིའི་མཚོད་རྟེན་དང་ར་སྤྲེང་དུ་མཚོད་རྟེན་བཞེངས་པའི་དཀར་ཚག (ཇ༤ཇ-ཇ༤ཀ)

ཟ༥ རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་འགྲོ་བ་ལེགས་པ་ཞེག (ཇ༤ཇ-ཇཇཟ)

ཟ༤ ཁྲོ་མོ་སྐེ་བ་བཅེགས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་བཀྲ་བྷ་བསྡུད་གསུམ་བྱ་ཚུལ་དང་བཅས་པ། (ཇཇ༤-ཇ༤ཟ)

३८ དབལ་མགོན་ཏྲཱུད་ལ་མཆོད་གཏོར་མདོར་བསྡུས་འབུལ་ཚུལ། (३१५-३१९)

३३ རྫོ་བོ་འཕྲིང་དཀར་བའི་བསངས་མཆོད་ཀློགས། (३१९-१००)

३१ གཟུངས་གཞུག་གནོད་སྦྱིན་འཁོར་འོ་རྡེ་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་གསལ་བྱེད་ནོར་བུའི་མེ་ཏོང་། (१०१-११३)

३९ རབ་ཏུ་གནས་པའི་ཚོ་གა་ལག་ལེན་དུ་དེལ་བ་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོའི་ཚར་འབེབས། (१११-१३६)

३० གཙུག་གཏོར་བརྒྱོག་ཆེན་གྱི་ལག་ལེན་སྙིང་པོར་དེལ་བའི་ཚོ་གཏམ་འབྱིང་བསྡུས་གསུམ་བར་ཚད་ཀུན་སེལ། (१३३-१९६)

३१ ཁ་འབར་གཏོར་ཆེན་གྱི་ཚོ་གཅག་འདོན་གྱི་རིམ་པ་སྒོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་པ། (१९३-१०९)

३२ བརྒྱ་བཞིའི་ཚོ་གཏེ་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་བནོ་བདེའི་འབྱུང་གནས། (९११-९११)

३३ གཏོར་མ་བརྒྱ་རྩ་ཆ་ལག་ཚང་བ་ཐམས་ཅད་མཉེན་པ་དབེན་ས་བས་མངོད་པ། (९१९-९३०)

३९ གཏོར་མ་བརྒྱ་རྩ་ཤེས་ཏུ་བསྡུས་པ། (९३१-९३६)

३५ བྱལ་གཏོར་དཀོར་སྒྲིབ་དག་བྱེད་ཟླུ་ཤེལ་ཆུ་རླུན། (९३३-९९९)

३६ གཏོར་མ་ཆ་བཞི། (९९५-९९९)

३७ དགེ་སློང་ཆོས་སྡུ་བ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ངག་ཐོང་བྱ་བ་སྒོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་པ་ལས་སྐྱ་གཏོར་གྱི་རིམ་པ། (९५१-९५१)

३१ དགེ་སློང་ཆོས་སྡུ་བ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ངག་ཐོང་བྱ་བ་སྒོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་པ་ལས་ཚ་བསྲུང་ཡིད་ལ་འདོད་འཇོ། (९५९-९७९)

རྟེ དཀྱེ་སྡོང་ཚོས་སྐྱ་བ་བློ་བཟང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དགེ་ཐོར་བྱ་བ་ལྷོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་པ་ལས་འབྱུང་བཞེ་གཉིར་མ་ཚབ་གཉིར་སུ་རྟུ་པ་བཅས། (৫৬৭-৫৯৬)

པོད། ཇ།

ཀ བཀ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་ཐོར་བྱ་བ་ལྷོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡེབས་པ། (৭৯-৫৭৫)

༄༅ ཟུར་རྒྱུན་གསུམ་བ།

དཔལ་བྱང་སྒོན་ཚོག

རྣམ་གྲོལ་ཞེ་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅེག་ཏུ།།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཚོས་ཆུལ་དལ་འབབས་གྱུར།།
ཚོག་གི་གཅེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི།།
དྲེ་མ་ཡོངས་འཛྱད་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་འདི།།
དཔལ་དུ་བསྒྲན་བའི་རྣམ་དཀར་ཟུང་ཡོའི་མཐུས།།
ཡང་དག་ཚོས་ཀྱི་སྐོ་མོ་སྒོང་ཐག་བརྒྱ།།
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྡའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ།།
རེས་ལེགས་ཆོར་བྱའི་མཇོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །

ཅེས་འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྒོན་རྣམ་འཇེན་ཤྲཱཀྱ་སེང་གེའི་རིང་ལུགས་སྐོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲལ་ཡུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཚེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྟན་གྱུན་མཐའ་དེས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔང་དུ་སྒྲན་དང་བསྒྲན་འགྱུར་གང་ལའང་སྣང་ཚོག་པའི་དགེ་བསྟོའི་སྐོན་ཚོས་སྣ་ཁ་དག་དབང་ཆྱོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྐྱབ་བའོ།། །།

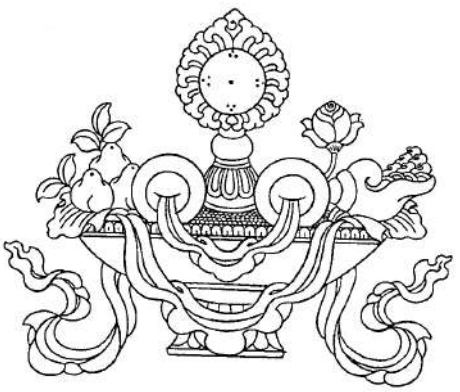

།། སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མདོར་བྱས་པ་དང་། མདོ་བསྡེས། རིམ་པ་ལྔ་པ། དེའི་རྣམ་བཤད་རྒྱང་འདྲུག་ཏོར་བུའི་བང་མཛོད། མཛད་པ་པོ། དབལ་མགོན་འཕགས་པ་སྒུ་སྒྲུབ། པ་ཆ་ཆེན་ཐྲོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི།

སྤྱི་ཁྲབ་སློབ་སྟོན་པ། ᠕སྒྲུབས་རྗེ་སློབ་དཔོན་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག
སློབ་སྟོན་པ། སེར་ལྷོ་རྫུད་སྟོང་དགེ་བཤེས་མཁས་གྲུབ་ཏོར་བཟང་།
སྤྱི་ཁྲབ་འགན་ལྟར་པ། དཔེ་མཛོད་འགན་འཛིན་ཐྲོ་བཟང་ཀུ་སྒྲུབ།
ལག་བསྟར་ཞུ་སྤྱིག་པ། ཆུངས་ཚང་བསྟན་འཛིན་རབ་བརྟན།
ཞུ་སྤྱིག་ལས་ངོགས། ཐྲོ་གྲིང་དགེ་བཤེས་འཇམ་གཅེས།

དཔར་བསྐྲུན་དང་དཔར་གཞི་སྤྱིག་མཁན། རྫུད་སྟོང་དཔེ་མཛོད་ཁང་།
དཔར་ཁང་། ཏོར་བུ་ཚེར་སྐྱེག དེཔྱི་གསར་པ།
དཔར་ཟེངས་དང་ཚོ། ཟླ་ཚེ་ ᠔᠐᠔᠙
དཔར་གྲངས། ᠑-᠑᠓᠐᠐
དེབ་ཚད། 17.272 cm x 24.13 cm
ཡིག་གཟུགས། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚད་གཞི་ཅན་གྱི་སྐོར་ལས་དབུ་ཅན་གཉིས་པ།
ཡིག་གྲངས། ᠑᠐᠁᠐᠐᠐
མཉེན་ཆས། Adobe InDesign CS3
ཤོག་ཚད། 70 GSM
རྒྱབ་ཁ དཀྱུས་མ།
སྤྱིའི་དེབ་ཐེང་། རེ་གཅིག་པ།
རྒྱལ་སྤྱིའི་དཔེ་རྟགས། ᠓᠊᠑ ᠓᠓ ᠑᠍᠓᠔᠓᠓ ᠑᠍ ᠊
དེན་གོང་། ཉིན་སྐོར། 350/-